

A

41-388

5-6.12-7

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL
GRANADA

Sala:

A

Estante:

41

Numero:

388

25-8-6

3

~~27-251~~

5-6-12-7

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL
GRANADA

Sala:

A

Estante:

41

Numero:

388

24-5-6

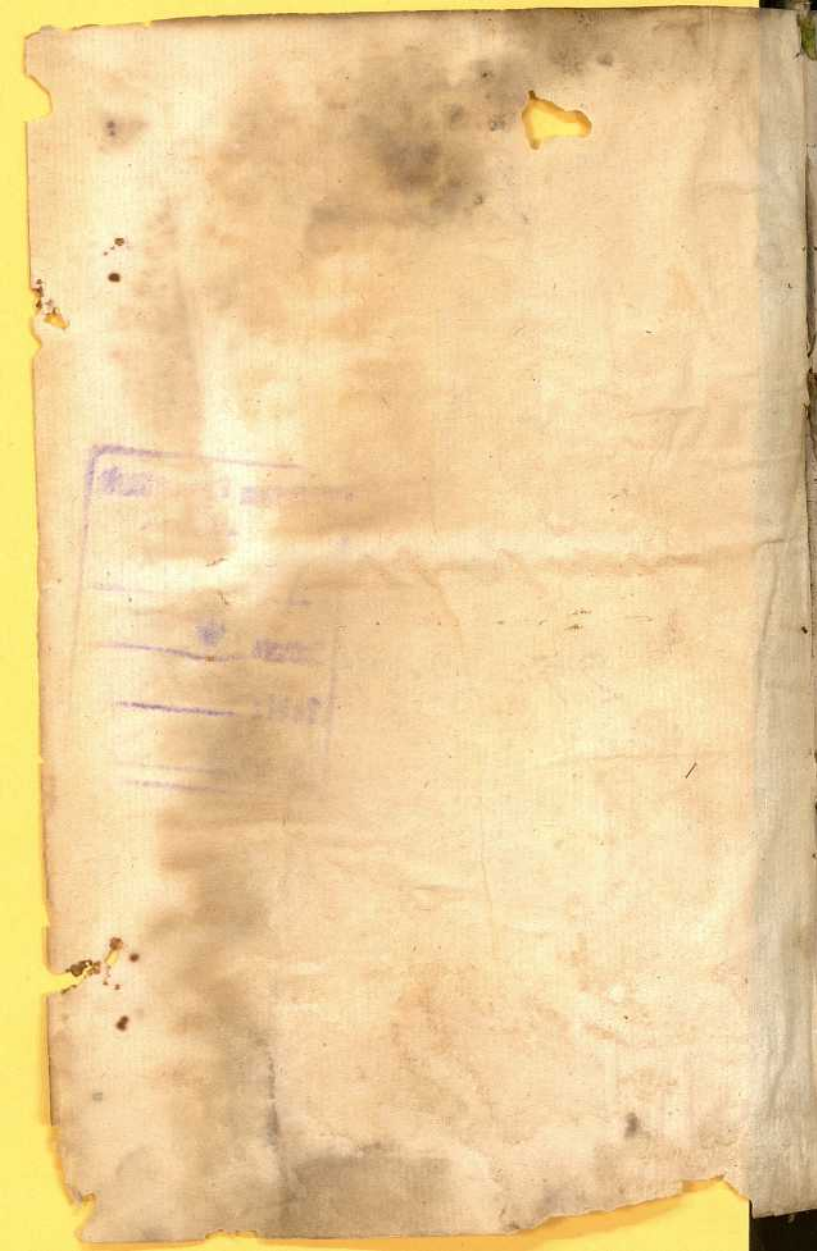
3

~~27-251~~

AB

115

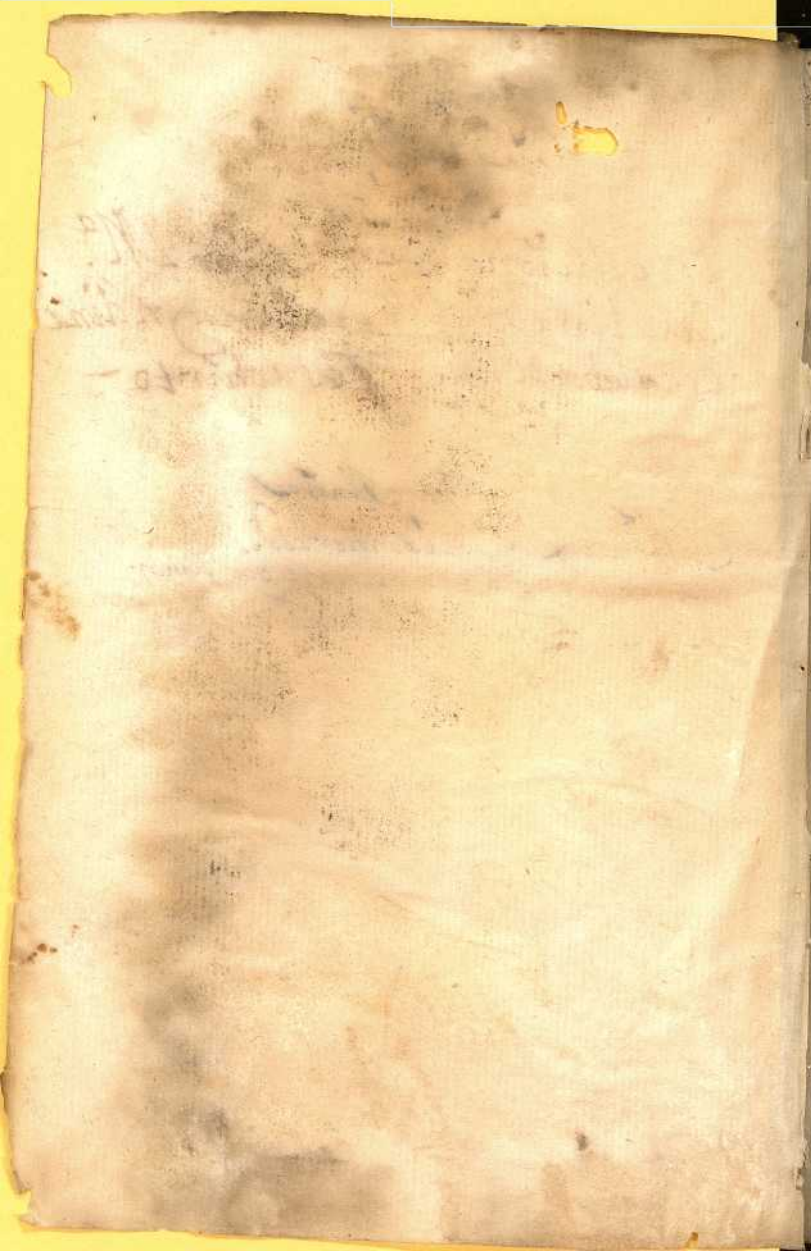
101

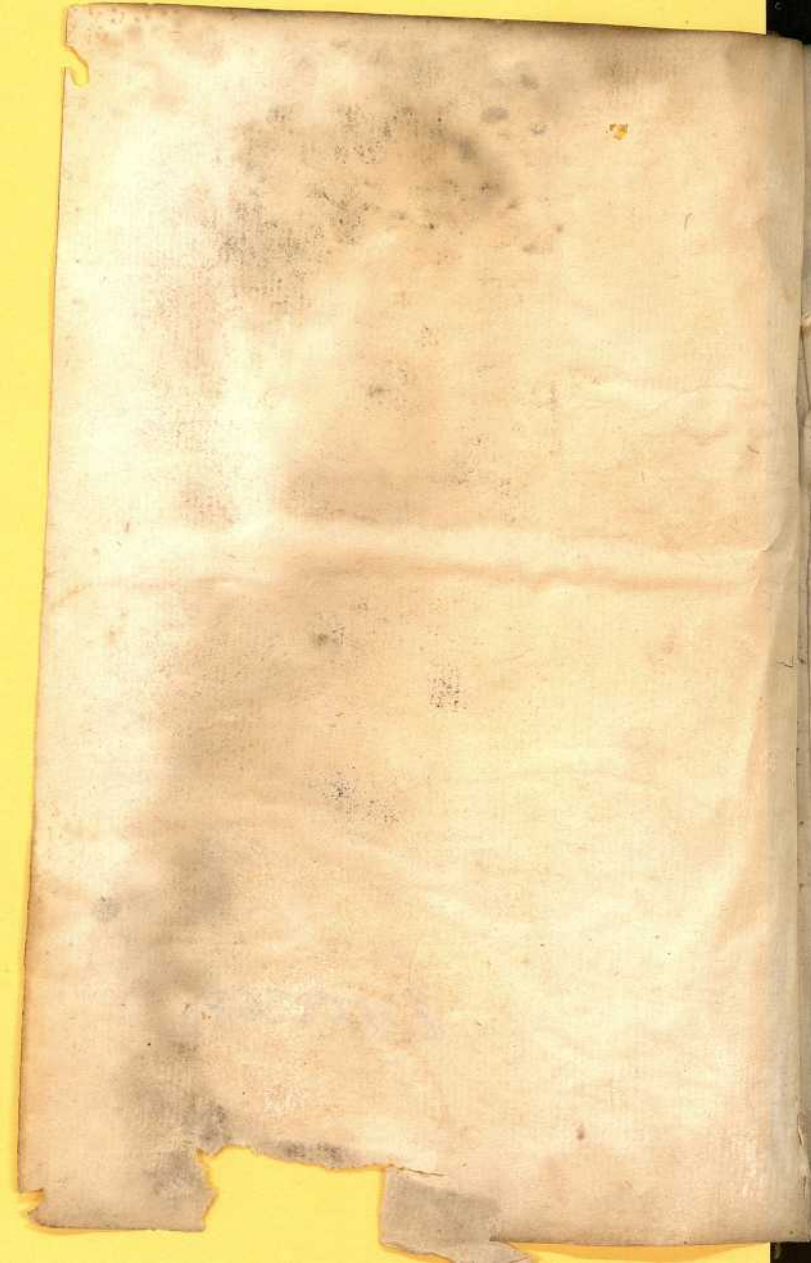
110
A. M. S.

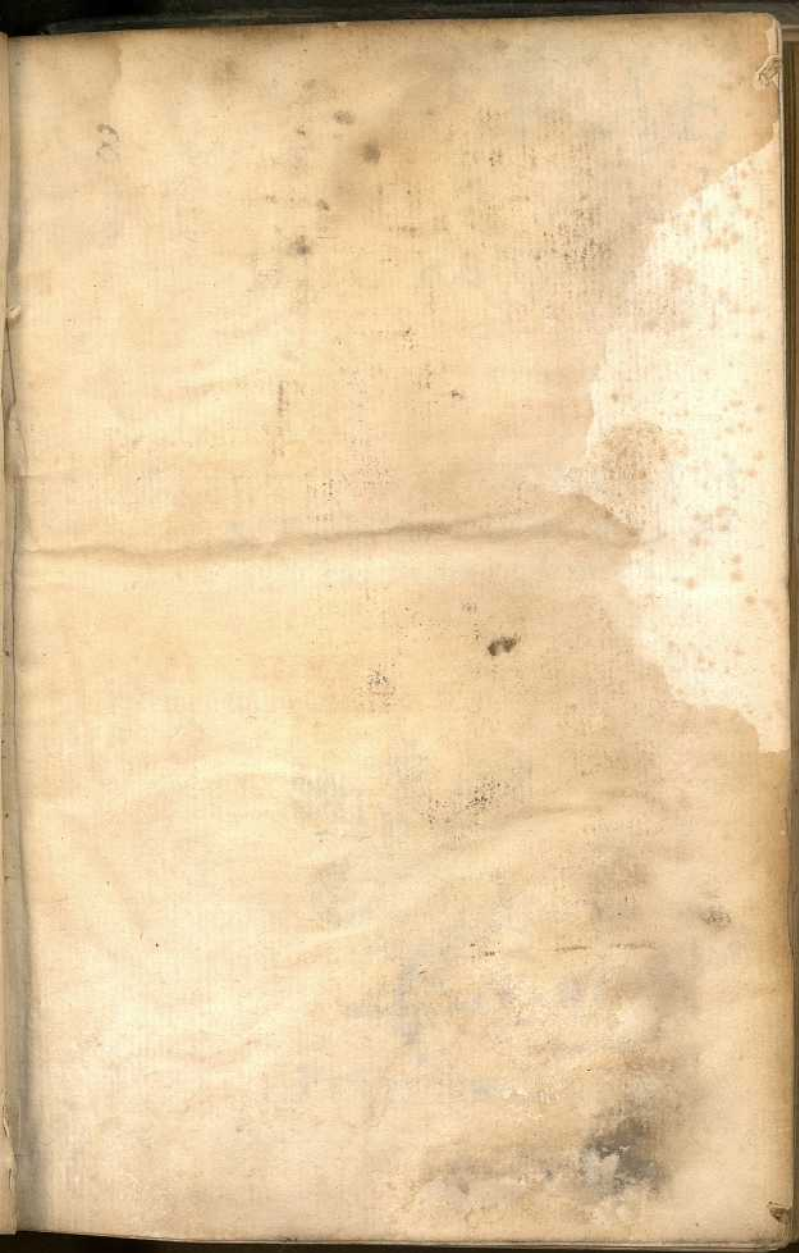
Este dictionario es de Sor Ma.
Catalina de Sta Esteban y n^{ra} Señ^a
Escalaba de n^{ra} S^{ra} Jesuchirto.

Sor Maria
M^{ra} Sor M^{ra} de las Mercedes
nos da licencia tan p^{ro}vida por amor
de Dios. F. de retigiosa

i' 1669367x

OCTAVAE FESTORVM, (4)

HOC EST,
LECTIONES SECVNDI ET
tertij Nocturni singulis diebus recitan-
dæ infra Octavas Festorum.

PRÆSERTIM PATRONORVM
locorum, & Titularium Ecclesiarum, quæ
iuxta Rubricas Breuiarij Romani
celebrari debent.

A SACRA RITVVM CONGREGATIONE
ad vsum totius Orbis Ecclesiarum approbatæ.

MATRITI, Ex Typographia Regia.

ANNO M. DC. XXX

L I C E N C I A .

NOs el Maestro don Fray Antonio de Sotomayor, Confessor de su Magestad, de su Consejo de Estado, del de la santa general Inquisicion, Abad de Santander, Comissario general de la santa Cruzada; y otrofi luez Apostolico y Real para lo tocante à la impresion, tassa, y distribucion de los libros del nuevo Rezado, &c. Por la presente damos licencia à Doña Teresa Iunti Impressora del Rey nuestro señor, para que pueda imprimir este Octauario de los Santos, con que antes de venderse, se traiga à tassar y corregir ante Nos, pena de excomunion mayor. Dada en Madrid à 7. de Abril de 1629. años.

Fr. Antonio de Sotomayor.

Por mandado de su Señoria Ilustrissima.

Gil de Echauri y Zarate.

Alonso de Alcala

KALENDARIVM FESTORVM,

qui in hoc Octauario proprias
habent Octauas.

Sanctissimæ Trinitatis, pag. 1.

IANVARIVS.

25. Cōuersionis S. Pauli Ap. 102.

FEBRVARIVS.

22. Purificatio B. M. Virg. 51.

24. Matthiæ Apostoli. 109.

APRILIS.

11. Leonis Papæ Confess. 157.

17. Aniceti Papæ Martyris. 157.

MAIVS.

1. Philippi & Iacobi Ap. 109.

2. Athanasij Episc. Confess. 157.

3. Inuentionis S. Crucis. 26.

4. Monicæ viduæ. 158.

6. Ioan. ante portam Latin. 113.

8. Apparit. S. Mich. Archæ. 82.

12. Nerei, Achil. & Pæcr. m. 158.

IUNIVS.

11. Barnabæ Apostoli. 115.

13. Basilij Episc. Confess. 160.

15. Viti, Mod. & Cresc. mar. 158.

18. Marci, & Marcelliani m. 158.

IVLIVS.

2. Visitationis B. M. Virgin. 57.

10. Septem fratrum mar. 158.

22. Mariæ Magdalenz. 149.

23. Apollinaris Episc. m. 158.

25. Iacobi Apostoli. 120.

29. Marthæ virginis. 153.

AVGVSTVS.

1. Petri ad Vincula. 125.

5. Dedic. S. Mariæ ad Niuces. 64.

6. Transfiguratio Domini. 15.

7. Donati Episc. mart. 158.

8. Cyriaci, Larg. & Smar. m. 159.

14. Bartholom. Ap. ext. Ro. 129.

25. Eiusdem Barthol. Rom. 133.

29. Decoll. S. Ioan. Bapt. 159.

30. Felicis & Adaucti mar. 159.

SEPTEMBER.

14. Exaltationis S. Crucis. 33.

21. Mathæi Apostoli Euan. 137.

29. Dedic. S. Michael. Arch. 71.

OCTOBER.

4. Francisci Confessoris. 160.

25. Chrysanthi & Daria m. 159.

28. Simonis & Iudæ Apost. 144.

NOVEMBER.

17. Gregorij Taumat. Episc. 159.

21. Præsent. B. M. Virg. 69.

23. Clementis Papæ mar. 160.

30. Andreæ Apostoli. 85.

DECEMBER.

8. Conceptionis B. M. Virg. 44.

11. Thomæ Apostoli. 99.

ECCLESIASTICO LECTORI ET BENEVOLO.

De origine Octauarum, causis, & ritu.

Origo.

Octauas, hoc est per octo consequētes dies, festa quædam celebrandi mos fuit antiquissimus, Hebræis primum, mox Christianæ Ecclesiæ diuino consilio traditus, atque ritu perpetuo receptus. Primus Moyses, quamuis alias festiuitates non vltra septimum terminaret diem, festum tamen tabernaculorum mense septimo ita instituit, vt eius octauus dies, æque ac primus, haberetur celeberrimus, atque sanctissimus. Deinde Salomon post delatam Arcam testamenti in templum à se summo Deo dedicatū, detinuit populos diebus octo in hostijs pacificis, & holocaustis, quos dimisit in die octaua benedicētes Regi, lætantes, & alacri corde; cum autem illud idē templum aliquanto post fuisset prophanatum, expiauit illud Ezechias Rex diebus item octo, & sanctificauit. Haud secus præstitere Machabæi, qui diebus octo altare dedicarunt offerentes holocausta magna cum lætitia, & sacrificium salutaris, & laudis. Quorum omnium vtī laudabiles consuetudines non modo Dei Filius in humanis degens non aboluit, sed exemplo suo confirmanit, & probauit; tum ad Encarnia, tum ad Scanopegiam ascēdens, & immorās vsque ad octauum diem: In nouissimo quipè die magno festiuitatis stabat Iesus, & clamabat, dicens: Si quis sitit, veniat ad me, & bibat. Spiritum sanctum, octauo quia forte die, sub aquæ typo largiturus.

giturus. Itaque par est credere, à Spiritu sancto do-
 ctos Apostolos, & Apostolicos viros, Octauarū Sa-
 cramenta ad nos vsque transmississe; & pro diuerfo-
 rum ratione festorum, minus magisvè celebres in-
 dixisse Octauas. Certè ab Apostolorum tempore, Avoc. 1.
 post Dominicam diem, quæ frequentissima est Re- Et ad Ma
 surrectionis Domini Octaua; &, vt habet sanctus gnes.
 Ignatius, Regina est, & dierū Princeps, capta sunt Baron A.
 coli Paschatis Octauæ, & Pentecostes ita, vt, reten- D. 58.
 tis nominibus, quæ apud Hebræos erant in vsu, au-
 gustiora tamen mysteria, quæ noua erant in illis, ce-
 lebrarentur; nimirum Crucis & resurrectionis Do-
 minicæ in Paschate, & aduentus Spiritus sancti pa-
 rachiti in Pentecoste. At qui eadem ratione, qua
 Apostoli prædicta festa seruanda decreuerunt, qui
 ijsdem successerunt Apostolici viri, reliquos dies fe-
 stos cum Octauis introduxerunt, vt celebriores so-
 lemnitates etiam Octauarum additione illustrarēt;
 sanctè & piè mutuato ritu ab antiquis Iudæorum
 ritibus, vt in alijs multis testatur sanctus Leo Papa. Ser. 7. de
 Eiusmodi fuere festa Natiuitatis, & Epiphaniæ Do- ieiun. 7.
 mini, de quorum Octauis meminit ordo Romanus, men.
 editus in lucē Stephano Summo Pontifice, Pipino, Hittorp.
 seu Carolo Magno procurante. Octauarum Ascen- de diuin.
 sionis Domini, quod est festum antiquissimum, non offic. in
 puto recens institutum; de quibus Radulphus Tun- præfat.
 grensis mentionem facit. Urbanus IV. instituisse Propos.
 videtur, vel certè firmasse Octauas Corporis Chri- 19 ante
 sti. Porro diuidit Radulphus alias Octauas in ma- annum
 iores, & minores: maiores vocat Assumptionis, & 1400.
 Natiuitatis B. Mariæ Virginis, necnon Apostolorū A. D. 262
 Petri, & Pauli: minores verò Andree, Laurentij, vbi sup.
 Martini, & penes Carthusienses, Ioannis Baptiste.

Circa A. Amalarius antiquior Radulpho nouit Octauas SS.
D. 730. l. Stephani, Ioan. Euangelistæ, & Innocetum. Indicat
4. c. 37. etiam, inter maiores haberi Sanctorum omnium

In notad. Baronio. Sanciuit Papa Felix hoc nomine IV. vt
Martyro. per octo dies Dedicatio colatur Ecclesiarum, quæ
8. Noue. à Constantino edictam, & à S. Siluestro indictam
de cõse. per octo dies, scribunt S. Athanas. & Sozomenus.
cra. d. 1. c. Denique Patronos locorum, & Titulares Ecclesia-
17. Apol. rum in sua quemque Ecclesia, locovè, solemni pōpa
2. lib. 2. c. concelebratos, docet Auctor Micrologi, qui Gre-
26. gorio VII. Synchronos, & Anselmi Lucensis fami-

Circa A. liaris fuit. Immo verò insigni miraculo quadringē-
D. 1030. tis & amplius annis præbuisse Deum populo terræ
A 102. ad siccum iter in mari per tria milliaria, septē diebus,
586. ad festa nimirum S. Clementis Papæ cum Octauis
peragenda, S. Ephræm Episcopus & Martyr, &
S. Gregorius Turonensis constanter tradunt, & hæc
de origine.

Cæterum quis neget, haud temere, sed diuino
Causæ. prorsus consilio Octauas esse adinuentas? neque so-
lū ob eam causam, quam attigimus, vt celebritas
esset illustrior; sed quia mystica sunt ea, quæ octona-
rio notantur numero in sacris litteris; eaque multa
mysterijs scatent & quam plurimis: nempe, quod in
Arca Noe octo tantū animæ saluæ factæ sunt per
i. Pet. 3. aquam, vt B. Petri verbis utar: Quod item, qui pri-
mus erat Noe, octauum tamen iustitiæ præconem
2. Petr. 2. idem appellat Petrus: Quid, quod in templo Eze-
chieli demonstrato, octo cubitorum erat vestibulum
Ezech. Orientalis portæ? Quid, quod octo gradibus ad ean-
40. dem, & Australem portam ascēdebatur? Quid, quod
ibidem super octo mensas immolabatur? Quid,
quod

quod à Moyse Tabernaculi fœderis ea pars, quæ
 Occidentalem respiciebat plagam (Roma Occidē
 talis est) octo constabat tabulis? Taceo prædefinitū
 octauū diem circumcisioni, oblationi pecorum, al-
 taris expiationi, sacerdotum consecrationi, emun-
 dationi leproforum, & seminifluorum. Cur quibuscū
 Psalmis octauę titulus datus? Cur pro Octaua, in cy-
 tharis octo cordarū, si Ruperto credimus, modulatio
 præcepta ab eo qui inter filios Isai octauus fuit, ab
 Isai neglectus; à Deo, quia octauus, electus? Pro pa-
 ce Christi tempore danda, habes in Michæa octo
 primates homines; vel, vt legit Ambrosius, Octo
 morsus hominum: & à Salomone mandatū accipis
 dare partē septem, necnon & octo: quibusnam? Dif-
 ficilis planè locus. Ambrosius dixit, Fortasse bene-
 dictionibus, seu, quod idem est, octo beatitudinibus.
 Et quidem Pythagorici iustitiam hoc numero si-
 gnificabant: quia primus omnium ita soluitur in nu-
 meros pariter pares, hoc est, in bis quaterna: vt ni-
 hil omnibus in numeros æque pariter pares diuisio
 quoque ipsa soluatur, hoc est, in bis bina. Et quia ex
 his apparet, quanta, & partium suarū, & seorsum sua
 plenitudine nitatur, plenum hunc vocauere nume-
 rum; quippè qui efficit cubum, corporeæ soliditatis
 indicatiū. Adde, ad ipsam cæli harmoniam hunc vnū
 numerum aptissimum esse, quod & in musicis verum
 est: octo enim sphaeræ sunt, quæ mouentur; reliquæ
 sunt immobiles. Sed absit (cū Ambrosio loquar di-
 sputante de septenario) Absit, inquam, vt Pythago-
 rico, & Philosophorum more ista tractemus, & non
 secundum formam, & diuisionem gratiæ spiritualis;
 tametsi hætenus plenitudinem, concentumque iu-
 stitiæ in octaua significauimus.

Exod. 26.

36.

Gen. 17.

Exod. 22.

Ezec. 43.

Leu. 9. 14.

15.

Psal. 6. &

11.

1. Par 15.

8. de diu.

off. 5.

1. Reg. 16.

Mich. 5.

Ep. 39.

Eccl. 11.

S. in Lus

6.

Varro 1.

de somn.

Scipion.

Syl. Alle

gat.

Ep. 32.

Ita.

In Psalm. 118. Itaque sanctus Hilarius hæc tradit: Consummatio doctrinæ, & eruditionis nostræ sub perfecti huius numeri absolute conclusionem concluditur; ante quem neque munda Deo hostia fuit, neque in generis familia quis cessante circumcissione susceptus est, & ex quo rursum iteranda generationis coepit exordium. Clemens autem Alexandrinus: Octo, ait, qui est primus cubus, est æqualitas in omnibus dimensionibus, longitudinis, latitudinis, & altitudinis. An earum quoque, de quibus sanctus Paulus ad Ephesios? sed fusius enarrantem audiamus S. Ambrosiū: Qui octava die regenerationis sortitur mysteria, consecratur per gratiam, & ad hæreditatem regni cælestis vocatur. Magna in virtutibus Spiritus sancti hebdomadis gratia, eadem tamen hebdomadem sonat, octoadem consecrat: in illa sonus, in ista fructus est; ideoque octavo die soluta paradiso reddidit spiritus gratia, quos extorres sua fecerat culpa. Hebdomadas veteris testamenti est, octava noui, quando Christus Resurrexit, & dies omnibus nouæ salutis illuxit. Propterea & vetus testamentum dedit partem Octauæ in Circumcisionis solemnitate: sed illa adhuc in umbra latebat. Venit Sol iustitiæ, & consummatione passionis propriæ reuelauit sui luminis radios, quos retextit omnibus, & vitæ claritatem aperuit æternæ. Præclarius infra, præ narratis septem ætatibus humanæ vitæ: Octava, inquit, vnam & perpetuam ætatem inuehit, qua excrescimus in virum perfectum, in agnitione Dei, fidei plenitudine, in qua legitimæ ætatis mensura impletur. Septima mundi ætas conclusa est; octava illuxit gratia, quæ fecit hominem iam non huius mundi esse, sed supra mundum. Sanctus Augustinus extremam his apponat manum:

manum: Octaua, inquit, tanquam ad caput redit, quia consummatum, perfectumque ostendit, ac probat: septem sunt, quæ perficiunt (erat sermo de octo beatitudinibus) Octaua clarificat, & quod perfectum est, demonstrat. An igitur Octauæ nomine Patres intelligunt cōsummationem doctrinæ? An solidam virtutis formam? an æternam animarum beatitudinem? an corporum gloriosam resurrectionem? an gratiæ totius & gloriæ plenitudinem omnem cum claritate coniunctam? Hæc omnes omnia: quibuscum concordat Euangelium; quod octauo die dubitantē Thomā fide instruit & roborat; quod per octo beatitudines virtutis quasi viam sternit; quod animarū & corporum splendorem, immortalitatem, & gloriam in octauo quodam à Christi promissione die, repræsentat in monte; quod denique non nisi Iesum sonat, plenum gratiæ & veritatis; nomine quoque præferentem multiplicem octauam bonorū omnium plenissimam: siquidē sex litteræ nominis eius Græcanici tantum valent, supputante Beda, quantum numerus octingentorum octoginta octo: dicam & ego; vt, quemadmodum à senario numero, qui laboris est, Antichristi deriuat nomen, cuius numerus est in Apocalypsi, 666; ita ab octonario, qui æternæ quietis est, Christi nomen, cuius numerus est, 888. perpetuæ salutis nostræ mysteria portet. Celebramus igitur, Octauarum titulo, Christum Iesum in primis; tum doctrinam, virtutes, beatorum gaudia, futuram eorundem regenerationem, gloriosam immortalitatem, & cumulum bonorum omnium. Celebratur per septem dies (audi Fortunatum nomine & re) opus septiformis Spiritus: & in octaua die cōsummatio, & declaratio, atque glorificatio eiusdem operis.

Domini
in monte,
c. 3.

Ioan. 20.
Matth. 5.

Luc. 9.

Ioann. 1.

I	10.
H	8.
M	200.
O	70.
r	400.
M	200.
	888.

Lib. 1. in
Luc. t. 8.
Apoc. 13.

Lib. 4. c.
29.

Cap. 36. operis: & infra, in natalitijs Sanctorū monet debere nos gratulari receptationi animarum in beatam requiem in Octauis deinde, resurrectioni corporum.

Ritus. Ideò & dies Octaua eodē ritu, quo prima colitur,
Leuit. 3. Moyse quoque hoc ipsum præcipiēte: quòd si diuerso ritu interiacentes percurras dies, non tamen minore cultu, quàm extremos. Qua de re duo prorsus

Lib. 6. in obseruāda; alterū notauit Hesychius, tam extremis
Leuit. quàm medijs voluisse Moysen in prima illa Octaua offerri holocausta; vt nimirū doceamur debere nos exempla Sanctorum sequi, & toto tēpore vitæ, quod septenario significatur, Deo placere quousque Deo octaua demum die fruamur: alterum à Radulpho

Propos. indicatur; Dies priuatos infra maiores Octauas re-
19. putari, quasi forent temporis Paschalis lætitiæ quàm maximè spiritualis. Quæ cū ita sint, quis dignè satis vnquam colat, celebretq; institutas pro meritis merito Sanctorum Octauas? si non valemus eorum natalitia dignè venerari, quanto minus Octauas? Magnitudo festi, Radulphus ait, à nobis exigit, vt & prius illud incipiamus, & tardius terminemus: prius autem dicimur incipere, quando vigiliæ officio festū præuenimus: tardiusque terminamus, cum ad Octauam diem Festum protendimus. Præueniamus ergo, & prorogemus, vt ardentius quos debemus recolamus: quævē vno die minus possumus; seu, quæ ipso Festo die, heu, negligimus; reliquis diebus compensemus. Quoniam verò pro naturæ nostræ imbecillitate facile lassescimus, & consuetudine aurium, in iisdem diuinis Officijs repetendis assuescunt, & languescunt animi, vt contra potius exardescant ij; Maiores nostri, Spiritu sancto ducti (immutatis reliquis, vt vna, eadēq; sit solemnitas) Lectiones varias ē SS.

Ibidem. Pa-

Patribus deprompsere, tum secundi, tum tertij No-
cturni, quæ iuuant mirificè & contra tædium, & ad
excitandam pietatē: quod utinā in omnibus Octa-
uis contigisset fieri: desideratæ sunt enim hæcenus
Sanctorum Patronorum & Titularium particulariū
Ecclesiarum Octauarū infra quas eadem relegere, quæ
in die Festo sunt lecta, videbatur satis graue.

Sed ecce tandem (procul esto torpor & animorū
languor) ecce quas concupisti Octauas, à Sacra Ri-
tuum Congregatione, atque à sanctissima Apostoli-
ca Sede approbatas; à qua haud scio, an in sacris
Ritibus quicquam desiderare queas, post edita iam,
& benè recognita Pontificale, Cæremoniale, Mis-
sale, Breuiarium, & Rituale.

Exiguum est opusculum: non fuit exiguus tamen
labor, ac diligentia in expiscando quādoq; ex ocea-
no Sanctorum Patrum magis recondita. Audeo di-
cere: Melius nequaquam in hoc genere SS. Patres
scripsere. Habes indices Octauarum, & Patrum, in
proximis primis pagellis, quibus adiecimus Rubri-
cas omnes, quæ ad Octauas pertinent è Breuiario
huc translatae, & nonnullas diuerso caractere ma-
gis explicatas. Plura, fateor, potuissent dari, puta
quorundam proprijsima Festorum; & dedissem, nisi
maiorum nostrorum iudicio, & auctoritati, uti par
est, acquieuissem. Quicquid autem boni in hoc qua-
licumq; opere repereris, in Deum Opt. Max. statim
refer. Deinde habeto magnam gratiā pijsimo vi-
ro, & eruditissimo bonæ memoriæ Siluio Card. An-
toniano, qui mihi, ut facerem, demandauit sapius;
cum ille me minus peritum, in eorum numerum
cooptasset, qui Clem. VIII. auctoritate recognoscē-
dis Romano Missali, & Breuiario præfecti erant;

¶¶ 2

fatis

satis illi facere nunquam potui cōcionibus assiduīs,
alijsvè disciplinæ regularis negotijs semper impli-
citus: curis aliquando vacuus, obtemperaui tandem.
Parem etiam, immo maiorem habeto gratiā opti-
mo, & in omni doctrinæ genere præstātissimo Ro-
berto Card. Bellarmino, de sacris Ritibus, atq; adeo
de vniuersa Ecclesiæ optimè merito, qui vel postre-
mo currenti calcaria addidit, ad honorem Dei, &
Sanctorum ad Ecclesiæ totius spiritale solatium, &
non modicam vtilitatem, sed o vtinam edidisset tā-
tus vir, quæ ipse iam, si non omnia, parauerat multa
ad has ipsas Octauas celebrandas: quæ nescio quo
fato deperdita in nostra hæc, perdenda potius, sunt
commutata. Hoc vnum à te, benignè Lector, enixe
peto, & quanta possum animi humilitate rogo: vt
quotiescumque pro celebranda Octaua pius ad hæc
legenda veneris, mei quoque miserrimi peccatoris
apud Deum reminiscaris.

Don Bartolomeus Gauātus Cler. Reg. S. Pauli.

INDEX OCTAVARVM,
quæ habentur in hoc Octauario.

PROPRIÆ.

Sanctissimæ Trinitatis, Lect. ij. & iij. Noct. Pag. i. & seqq.

Transfigurationis Domini, seu Festi Saluatoris, Lect. ij. & iij. Noct. pag. 15.

Festorum S. Crucis, Lect. ij. Noct. 26.

Et Lect. iij. Noctur. in Euangel. { Festi Inventionis. 26.
Festi Exaltationis. 33.

Festorum B. Mariæ, Lect. ij. Noctur. 36.

Conceptionis. 44.
Purificationis. 51.

Et Lect. iij. Noct. in Euang. } Visitationis. 57.

Festorum. S. Mariæ ad Nives. 64.

Præsentationis. 69.

Dedicat. S. Michaëlis Archangeli, Lect. ij. & iij. Noctur. 71.

Et Apparitio eiusdem, Lect. ij. & iiij. Noct. 82.

Andrea, Lect. ij. & iij. Noctur. 85.

Thomæ, Lect. iij. Noct. 99.

Conuerf. S. Pauli, Lect. ij. Noct. 102.

Matthiæ. 109.

Philippi & Iacobi, Lect. iij. Noct. 109.

Festorum SS. } Ioan. ante portam Lat. Lect. iij. Noct. 113.

Apostolorum. } Barnabæ, Lect. iij Noct. 115.

Iacobi, Lect. iij. Noct. 120.

Petri ad Vincula, Lect. iij. Noct. 125.

Barth. ext. Rom. Lec. iij. Noc. 129. Rom. 132.

Matthæi, Lect. iij. Noct. 137.

Simonis & Iudæ, Lect. iij Noct. 144.

Sancte Mariæ Magdalena, Lect. iij. Noct. 149.

Sancte Martha, Le^a. iij. No^a. 153.

- S.** Leonis Papæ 157.
S. Aniceti Papæ & Mart. 157.
S. Atanasij Episcopi & Confess. 157.
S. Monica viduæ. 158.
S. sanctorum Nerei, &c. Mart. 158.
S. sanctorum Viti, &c. Mart. 158.
S. sanctorum Marci, & Marcelliani Mart. 158.
S. sanctorum Septem Fratrum Mart. 158.
S. Apollinaris Episc. & Mart. 158.
S. Donati Episc. & Mart. 158.
S. sanctorum Cyriaci, &c. Mart. 158.
D. ecollationis S. Ioan. Baptistæ. 158.
S. sanctorum Felicis & Adaueti Mart. 158.
S. sanctorum Chrysanthi, & Dariæ Mart. 158.
S. Gregorij Thaum. 158.
S. Basilij Episc. Confess. 159.
S. Francisci Confess. 159.
S. Clementis Pap. & Mart. & aliorum. 159.

C O M M V N E S.

- A**postolorum, Lec. ij. Noc. 1.
Euangelistarum, Lec. ij. Noc. 11. Et iij. Noc. 20.
Martyris Pontificis, Lec. ij. Noc. 28.
 Et iij. Noc. in Euang. { Si quis venit ad me. 36.
 { Si quis vult venire. 46.
Martyris non Pontificis, Lec. ij. Noc. 54.
 { Nolite arbitrari. 61.
 Et iij. Noc. in Euang. { Nihil opertum. 70.
 { Nisi granum frumenti. 79.
Martyrum tempore Pasch. Lec. ij. Noc. 89.
 Et iij. Noc. in Euang. { Ego sum vitis vera. 91.
 { Ego sum vitis, vos palmites. 98.
 { Plorabitis, & flebitis. 106.
Plurimorum Martyrum extra tempus Pasch. Lec. ij. 107.

Cum audieritis praelia, 115.

Descendens Iesus, 123.

Sedente Iesu super montem, 131.

Et iij. Noc. in Euang. } Videns Iesus turbas, 139.

Confiteor tibi Pater, 150.

Vae vobis, qui edificatis, 159.

Qui vos audit, me audit, 160.

Attendite a fermento, 162.

Confess. Pontific. Lec. ij. Noc. 171.

Homo quidam peregre, 178.

Et iij. Noc. in Euang. } Vigilate, quia nescitis, 186.

Nemo accendit lucernam, 193.

Videte, Vigilate, 202.

Doctorum, Lec. ij. & iij. Noc. 204.

Confess. non Pontif. Lec. ij. Noc. 218.

Sint lumbi vestri, 226.

Et iij. Noc. in Euang. } Nolite timere pusillus, 335.

Homo quidam nobilis, 243.

Abbatum, Lec. iij. Noc. 251.

Virginum, Lec. ij. Noc. 261.

Et iij. Noc. in Euang. } Decem virginibus, 269.

Accesserunt 277.

Martyrum non Virg. Lec. ij. Noc. 287.

Et iij. Noc. in Euang. Simile thesauro, 291.

Nec Virginum, nec Martyrum, Lec. ij. Noc. 299.

Et iij. Noc. in Euang. Ibat Iesus in ciuitatem, 307.

Index SS. Patrum, è quibus desumpta sunt Octauarij Lect.

Ambrosius.	Cyrillus Alexandrin.	Hilarius.
Athanasius.	Epiphanius.	Ioan. Chrysostomus.
Augustinus.	Fulgentius.	Irenaeus.
Basilius.	Gregor. Magnus.	Leo Papa.
Beda.	Gregor. Nazianzen.	Maximus.
Bernardus.	Gregorius Nyssenus.	Petrus Chrysologus.
Cyprianus.	Hieronymus.	

EX RVBRICIS

Generalis Breuiarij Romani.

CLEMENTIS OCTAVI

Auctoritate recogniti.

*Cum aliquibus adnotationibus ad Octauas
spectantibus.*

DE OCTAVIS VII.

DE Octaua fit officium, vel saltem commem-
moratio (quando aliquo Festo, vel Domi-
nica impeditur) per octo dies continuos, in
Paschate Resurrectionis, in Ascensione Domini, in
Pentecoste, in Festo Corporis Christi, in Festis
quibus in Kalendario apponitur Octaua, item in
Festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ, & in Festo
principalis Patroni, & Titularis loci, vel Ecclesiæ, &
in Festis aliorum Sæctorum, quæ apud quasdam Eccle-
sias, Congregationes, & Religiones consueuerunt
solemniter cum Octauis celebrari: nisi illa Festa ve-
nerint in Quadragesima, quo tẽpore omittitur of-
ficiũ cuiuscumque Octauæ. Quod si aliquod Festũ,
quod celebrari solet cum Octaua, paulò ante Qua-
dragesimã venerit, & iam per aliquot dies factũ sit
Officiũ de eius Octaua, adueniente Quadragesima
nihil amplius fiat de ea, nec cõmemoratio, & idem
seruetur de Octauis nondũ absolutis, quãdo super-
uenit Festum Pentecostes, & Natiuitatis Dñi.

1. Nota, Festa Pẽtecostes, & Natiuitatis Do-
mini hoc loco includunt etiam Vigiliis ipsorum,

in quibus nihil eodem modo fit, neque commemoratio de Octaua: vt in prima Tabella Breuiarij §.6. declaratum est.

In Paschate Resurrectionis & Pentecostes Officium Octauæ terminatur in Sabbato sequenti ad Nonam. Vidensne, quod solemnitas incipit à Sabbato sancto, & à vigilia Pentecostes.

Infra Octauas fit de Festis Duplicibus, & Semiduplicibus occurrentibus, ac etiam translatis, cum cōmemoratione Octauæ: nisi illa Festa sint de solēnioribus enumeratis in Rubrica de cōmemorationibus, in quibus nulla fit cōmemoratio de Octaua: exceptis Octauis Natiuitatis, Epiphaniæ, & Corporis Christi, de quibus fit semper cōmemoratio, quocumque Festo in illis occurrēte. Infra Octauas autē Paschæ, & Pentecostes non fit de Festo aliquo etiā principali Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, sed transfertur post Octauam. Infra Octauā Epiph. fit tantū de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, & Dedicatione eiusdē (nō tamen in die Octaua) cū comm. Octauæ. Infra Octauā Corporis Christi fit tantū de Duplicibus cum comm. Octauæ: de Semiduplicibus verò infra eam non fit, sed transferuntur post Octauam, vt dicitur in Rubrica de translatione Festorum. De Simplicibus infra quascumq; Octauas occurrētibus fit tantū commemoratio, praterquam in duobus diebus post Paschæ, & Pentecosten, vt dicitur in Rubrica de commemorationibus. De Dominicis infra Octauas occurrentibus fit Officium, vt in Rubrica de Dominicis.

Si duæ Octauæ simul concurrant (vt Octa. S. Ioan. Baptistæ, & Octaua Corporis Christi, vel Octaua Patroni Ecclesiæ cum alia Octaua) quando non
erunt

erunt celebranda Festa nouem Lectionum, vel die
Dominicus, fiet Officiū de digniori cum commemo-
ratione alterius.

2 *Gauere, ne pro digniori accipias eū, qui potius
habere videatur locum in Ecclesia, ubi Octaua
celebratur, sed attende classes Festorum, & Octauarum
concurrentium, & in pari classe attende
ordinem personarum, & earum dignitatem puta
Octaua S. Laurentij cedit Octauæ S. Clare in
Ecclesia S. Clare; non autem cedit Octaua Assump-
tionis B. Virg. seu omnium Sanctorum Octaua
alicuius S. Patroni loci, seu Tituli Ecclesiæ. At-
tende quoque dignitatem ex eo titulo cæteris pa-
ribus, quod ab Ecclesia vniuersali celebratur.*

De die autē Octaua cuiuscūq; Festi fit totū Offi-
ciū Duplex cū commem. diei infra aliam Octauā
De festis occurrētib; in die Octaua seruetur quod
dicitur in Rubrica de translatione Festorum.

3 *Hoc est, Si in die Octaua alicuius Festi habē-
tis Octauam occurrat aliquod Festum Duplex
ex maioribus in Rubrica de Commem. enumera-
tis, fiat de Festo cum commem. diei Octauæ: ex-
cepta die Octaua Natiuitatis Domini, & Epi-
phanie, in quibus non fit de aliquo Festo, sed
transfertur in primam diem similiter non impe-
ditam. Si autem non fuerit ex prædictis Festis,
fiat de Octaua, & Festum transferatur.*

Officiū de Octaua fit cū tribus Nocturnis, nouē
scilicet Psalmis, & nouē Lectionib; (exceptis Octa-
uis Paschæ & Pētecost. in quibus fit cū vno Noct. ut
suis locis ponitur) & omnia dicuntur sicut in die Fe-
sti: præter Lectiones: quarū primæ tres semper sunt
de scriptura occurrente in Officio de Tempore,

præterquam infra Octauā Assumptionis B. Mariæ,
in qua singulis dieb⁹ positæ sunt Lectiones proprię
de Canticis Canticorum: aliæ Lectiones secūdi &
tertij Noct. dicuntur, quæ infra Octauā positæ sunt.

Infra Octauam verò Patroni, vel Titularis Eccle-
się, vel alterius Festi, quod in aliquibus Ecclesijs cō-
suevit cum Octaua celebrari, si apud illas Ecclesias
non habentur propriæ & approbatæ Lectiones pro
ij. & iij. Noct. infra Octauam, repetantur Lectiones
positæ in Communi Sanctorum, si de Sanctis fiat
Octaua, alioquin Lectiones diei festi.

4 Hic habetur approbatæ Lectiones pro Octauis Nota pro
vfu huius
Octaua-
rij.
proprijs, & Communibus Sanctorū, quod si in iij.
Nocturno cōmunes non deseruiant aliquibus Fe-
stis, quæ videlicet proprium habent Euangelium;
eo casu. post diem Festū (in quo legi debet propriū
Euangelium cū sua Homilia) in sequentibus die-
bus infra Oct. lege Euāgeliū in Missa, & Officio,
vel primum, vel aliud congruentius de Cōmuni,
cum suis Homilijs, vt fit infra Oct. SS. Petri, &
Pauli. In die verò Oct. legatur in iij. Noct. vt in
die Festo, si proprijs caret, seu cōmunibus Lectioni-
bus in Euangeliiū diei Festi: nisi aliud notetur.

Infra Octauam Officium fit Semiduplex, in die
Octaua Duplex. In Vesperis infra Octauam omnia
dicuntur, sicut in ij. Vesp. Festi, & in primis Vesp-
ris diei Octauæ omnia, sicut in primis Vesp. Festi,
nisi aliter in proprijs locis notetur.

Infra Octauas nō fiūt suffragia cōsueta de Sāctis,
nec dicuntur preces ad Primam, & Completorium,
etiā si fiat Officiū de Dom. vel Festo Semiduplici.

Ex Rubrica de Dominicis. iv.

De Dominicis infra Octauas Natiuit. Epiphanię,
Ascens.

Ascēſ. & Corporis Christi, fit ſicut infra Octaua.
In Dominicis infra alias Octauas fit de Domi
ca, vt in Pſalterio, & in Proprio de tēpore cū cō
Octaua. De Dominica occurrente in die Oct
fit tantū commemoratio, niſi aliud notetur.

De Commemorationibus. ix.

De Octaua, quando Feſtum nouē Lectionum,
Dominica impeditur, fit commemoratio, niſi illu
Feſtum nouem Lectionum fuerit ſolemne prin
pale alicuius loci: & niſi fuerit dies Octaua.

Idē ſeruatur in Feſtis primæ claſſis, quod in Fe
ſolēni principali loci; ne ſcilicet fiat cōmemorat
de Oct. nec in vtriſq; Veſperis Feſti, nec in Lau

In Feſtis autem ſecundæ claſſis idē ſeruatur; n
quod in ſecūdis Veſperis huiusmodi Feſti fit cor
memoratio de die infra Octauam, ſi de ea ſeque
die faciēdum ſit Officiū: ſed de Octauis Natiui
tis Domini. Epiphaniæ, & Corporis Christi ſer
per fit commemoratio in vtriſq; Veſperis, & La
dibus, quocumque Duplici infra eas adueniente.

De translatione Feſtorum. x.

Quando Feſtum habēs Oct. transfertur, non ide
dies Octaua trāſferatur, ſed ipſa die de ea fiat cōm
quæ aliās erat Octaua, ſi Feſtum non fuiſſet tran
latum: quòd ſi Feſtum poſt totam ſuā Octauā tran
ferri cōtigerit, illo anno celebretur ſine Octaua, niſi
Titularis Eccleſiæ priuilegio aliter fieri oporteat.

Si aliquod Feſtum Duplex infra Octauam occu
rens, alio maiori Feſto Duplici impediatur, tranſfe
ratur in primam diem ſimiliter non impeditam, &
in eo fiat commem. de Octaua.

Feſtū Semiduplex occurrens in Dominicis infra
illas Octauas, in quibus fit de Feſtis occurrentibus,
tranſ-

transfertur in sequentem diem cum cōm. Octaua: quæ si fuerit alio Festo Duplici, vel Semiduplici impedita prædictum Festum Semiduplex veniens in Dominica transfertur post Octauam: ita vt Festum Semiduplex infra Octauam non transferatur, nisi in proximè sequentem diem.

De concurrentia Officij. xi.

Duplici concurrente cum die Octaua, si eiusdem sint solemnitatis, regulariter à capitulo fit de die Octaua: si non sint eiusdem solemnitatis, Festum maius habeat primas, & secundas Vesperas cum commem. minoris.

Duplici concurrente cum die infra Octauam, omnia de Duplici cum commem. Octauæ, nisi Duplex fuerit primæ classis.

Semiduplici concurrente cum die infra Octauam, à capitulo fit de sequenti, & commemoratio præcedentis, nisi aliter signetur.

Dominica concurrente cum die infra Octauam, omnia de Dominica cum comm. sequentis.

Die infra Octauam concurrente cum sequente Dominica, vel Semiduplici, à capitulo fit de sequenti, cum cōm. Oct. Cū Simplici non cōcurrit propriè dies infra Octauā, sed fit de Simplici commemor.

Die Octaua cōcurrente cū alia die Octaua à capitulo fit de sequenti, cum comm. præcedentis: excepta Octaua Corporis Christi concurrente cū Octaua S. Ioan. & quādo aliter in locis proprijs notatur.

Die Octaua concurrente cum sequenti Duplici, etiā translato, à capitulo fit de sequenti, cū comm. Octauæ; excepta die Octaua Epiph. Paschæ, Ascensionis, & Corporis Christi, in quibus de sequentibus fit tantum commemoratio. Si autem sequens Festum,

flum, etiam trāslatum, fuerit ex solemnioribus eru-
meratis in Rubrica de Commemorationibus, ho-
est, primæ & secundæ classis, totum Officium sit
sequenti cum comm. Octauæ.

1 *Quid si dies Octaua occurrat in Dñicis primæ
vel secundæ classis, in quibus de Octaua faciēda
tantum commemoratio; utrum Vesperæ præce-
des dicēda sint de die Octaua, an verò de die sequen-
ti? Dicēda sunt Vesperæ (nisi concurrant cū ali-
Festo præcedenti) de Officio sequenti, cū cōm. diei
Oct. ut in primis Vesp. Festi, quia cū dies Octauæ
non habeat Officiū in die sequēti, nec etiā cōueni-
habere primas Vesper. in præcedenti, ut in simili
casu dicitur de cōcurrent. Offi. n. 10. & hoc rursum
decreuit Sacra Cong. Rit. die 9. Nouemb. 1622.*

De Psalmis. xxii.

In Vesperis infra Octauā dicuntur Psalmi ut in
Vesperis Festi: sed in primis Vesperis diei Oct. di-
cuntur, ut in primis Vesperis Festi, nisi aliter notetur.

De Lectionibus. xxvi.

Si in aliquibus Ferijs quatuor Temporum, fer. ij.
Rogationum, Vigilia Ascensionis, occurrat dies
Octaua alicuius Festi habentis Octauam, in primo
Nocturno diei Octauæ repetantur Lectiones, quæ
in primo Nocturno Festi lectæ fuerint.

1 *Nota. Idē fere fiat, si in prædictis ferijs occur-
rat dies infra Oct. ut nimirū sumatur de Cōmu-
ni, quod indicatur in Rub. posita in Cōm. Apost.*

Nota pro
vfu huius
Octaua-
rij.

2 *Item accidere potest in legēdis Lectionibus ij.
& ij. Nocturni Octauarū cōmunium, quæ in hoc
volumine continentur; quod ratione Festorū in-
fra Octauas occurrentiū omitti debeāt initia vel
Sermorum, vel Homiliarum; de quibus tamē post
Festum*

Festum occurrens est rursus legendum: & tunc post tale Festum, nō legatur titulus, De Sermone, vel, De Homilia, cū nondum de iisdem lectum sit; sed dicatur simpliciter; Sermo seu, Homilia S. N. ac si esset initium Sermonis, seu Homiliae; vel legatur initium ipsum in præcedentibus diebus positum, prout videbitur magis cōgruere. Idem seruetur, quando in die Octaua præscribitur, sumi aliquas infra Octauam omissas, ob diem Dominicam, seu Festum occurrens.

De Responsorijs breuib. Horarum. xxviii.

Responsoria breuia, quæ ponuntur in Festo habente Octauam, dicuntur per totam Octauam, quando sit de Octaua.

De Oratione xxx.

Infra Octauas dicitur oratio, vt in die Festi, similiter, & in die Octaua, nisi alia propria assignetur.

De Hymno, Te Deum. xxxi.

Hymnus, Te Deum, dicitur in omnibus Festis, & per eorū Octauas, excepto Festo SS. Innocentum, nisi venerit in Dominica; dicitur tamen in eius die Octaua.

De Symbolo S. Athanasij. xxxii.

Non dicitur in Dominicis infra Octauas Natiuit. Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, & Corporis Christi; in Dominicis infra alias Octauas dicitur.

De Precibus. xxxiv.

Preces Dominicales ad Primam, & Completorium non dicuntur infra Octauas, etiam si non fiat Officium de Octaua.

De Commem. Communibus. xxxv.

Suffragia de Sanctis non dicuntur infra Octauas, etiam si non fiat de Octaua.

ABSO.

ABSOLVTIONE ET BENEDICTIONE

dicendæ ante Lectiones ij. & iij.
Noct. in Officio de Octaua.

In ij. Nocturno, Absolutio.

Ipfius pietas & misericordia
nos adiunet, qui cum Patre
& Spiritu sancto viuit & re-
gnat in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Benedictiones.

4 Deus Pater omnipotens
sit nobis propitius & cle-
mens. **R.** Amen.

5 Christus perpetuæ det no-
bis gaudia vitæ.

6 Ignē sui amoris accendat
Deus in cordibus nostris.

In iij. Nocturno, Absolutio.

A Vinculis peccatorū no-
strorū absoluat nos om-
nipotens, & misericor Domi-
nus. **R.** Amen.

Benedictiones.

7 Euangelica lectio sit nobis
salus & protectio.

8 Diuinum auxilium maneat
semper nobiscum.

9 Ad societatem ciuium
pernorū perducatur nos
Angelorum.

Si Officiū sit de Oct.
alictius Sancti, octaua Be-
dictio erit.

Cuius festum colimus, i
vel ipsa, intercedat pro nobis
ad Dominum.

Quando sunt plures, dicuntur
Quorum, vel Quarum
festum colimus, ipsi, **vel ipse**
intercedāt pro nobis ad Do-
minum.

Si Officiū sit de Oct. S. M.
riæ, octaua benedictio erit.

Cuius festum colimus, i
Virgo virginum intercedat
pro nobis ad Dominum.

Si in vltima Lectione lege-
dum sit aliud Euangel. cu
Homilia, ix. Benedict. erit.

Per Euangelica dicta deleantur
nostra delicta.

OCTAVAE

PROPRIAE,

HOCEST

Lectiones propriae pro secundo, & tertio Nocturno, infra Octavas eorum Festorum recitandae, quae in Breuiario Romano proprio ritu celebrantur.

INFRA OCTAVAM

SANTISS. TRINITATIS.

Fer. 2. SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Athanasij Episc.

In id. omnia mihi tradita. post initium. Lect. iij.

MIrū est, impios nefaria audere garrire; cū & homines sint, & quæ in terra sunt, nequeant explicare. Sed quid dico, quæ in terra sunt? imo vel sua ipsorū nobis exponāt, videantque num satis exploratè inuestigare queant, quæ ipsorum naturæ sunt. Homines profectò audaces, & proterui, qui non tremant eam gloriam, in quam cupiūt Angeli proni, inclinatique aspi-

cere; cum præ illis longè sint natura, & ordine sublimiores. Quid enim propinquius Cherubinis, & Seraphinis? Illi nō obtinentur hāc Maiestātē, aut in pedibus erectos se tenent, imo ne faciē quidē nudam relinquunt, sed ea obuelata gloriā, Maiestatemq; Dei labijs nunquam cessantibus extollunt, nihil aliud, quā diuinam & ineffabile naturam triplici titulo Sanctitatis glorificantes.

R. Quis Deus magnus sciat Deus noster? Tu es Deus, qui facis mirabilia.

V. Notam fecisti in populis virtutem tuam, redemisti in brachio tuo populum tuum. Tu es Deus.

Lect. v.
A Neque

NEquē est quisquā sanctorum Prophetarum inter eos, qui maximē digni habiti sunt, ut istius modi spectaculis interessent, qui nobis id se audisse renuntiavit, Angelos illos in primis vicibus exclaimandi, Sanctus, maxima voce vfos esse : in secundis autē non æquē magna : in tertijs adhuc submissiori : & primam sanctificationē propriam, legitimamque esse, secundam inferioris notæ, tertiā adhuc gradatim deterioris conditionis esse. Apagesis, valeat dementia execrabilū hominum. Trinitas enim vndecūque laudabilis, & venerabilis, & adoranda vna est, & indiuisibilis, & quæ figura exprimi nequeat.

Bi tibi laus, tibi gloria, tibi gratiarū actio in sæcula sempiterna, O beata Trinitas.

V Et benedictū nomen gloriæ tuæ sanctū, & laudabile, & superexaltatum in sæcula. O beata.

Conunguntur autem vna hæ sanctificationes pro insecabili illa vnitare. In eo enim ipso, quo amplissima

illa animantia tertio proferrunt glorificationē, dū aiunt Sanctus, Sanctus, Sanctus, triplici numero tres perfectas absolutas, integras personas ostendūt. Quemadmodū fili vnica voce, Dominus, vnā substantiā declarant. Hæc est enim vera doctrina, hoc est verum signū, argumentum, quod ita ista inter se consentiunt, neque dissident, vel inter Patres : nā etsi tēporibus dissent, in id tamen omnes contendūt, neque immerito vnus enim Dei Prophetae sunt, vnūq; & idem verbum concorditer prædicant.

R Magnus Dominus, & laudabilis nimis : Et sapientiæ eius nō est numerus. **V** Magnus Dominus, & magna virtus eius : Et sapientiæ eius non est finis. Et sapientiæ gloriæ Patri. Et sapientiæ.

In tercio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lect. vii.** c. 28.

In illo tēpore : Dixit Iesus discipulis suis : Data est mihi omnis potestas in cælo, & in terra : Eūtes ergo docete oēs gentes, baptizātes eos

in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Et reliqua.
Homilia S. Hilarij Episcopi.

Lib. 2. de Trininit.

Sufficiabat quidem credentibus Dei sermo, qui in aures nostras Euangelistæ testimonio cum ipsa veritatis suæ virtute transfusus est, cum dicit Dominus: Euntēs nunc, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Quid enim in eodē Sacramēto salutis humana non continetur? aut quid est, quod reliquum sit, aut obscurum? Plena sunt omnia, & perfecta, ut a pleno, & perfecto: nā & verborum significationem, & efficientiam rerum, & negotiorum ordinem, & naturæ intelligentiam cōprehendunt.

Benedicamus Patrem, & Filium, cum sancto Spiritu: Laudemus, & superexaltemus eum in sæcula. **V.** Benedictus es Domine in firmamento cæli, & laudabilis, & gloriosus in sæcula. Laudemus.

Lectio viij.

Baptizare iussit in nomine Patris, & Filij, & Spi-

ritus sancti, idest, in cōfessione & auctoris, & vnigeniti, & doni. Auctor est vnus omnium: vnus est enim ingenuitus Deus Pater; ex quo omnia: & vnus Vnigenitus Dominus noster Iesus Christus, per quem omnia: & vnus Spiritus, donum in omnibus: omnia ergo sunt suis virtutibus, ac meritis ordinata: vna potestas innascibilis, ex qua omnia: vna progenies, per quam omnia: perfectæ spei munus vnū. Nec deesse quicquam consummationi tantæ reperietur, intra quā sit in Patre, & Filio, & Spiritu sancto, infinitas in æterno, species in imagine, vsus in munere.

Duo Seraphim clamabant alter ad alterum: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth: Plena est omnis terra gloria eius. **V.** Tres sint, qui testimonium dant in cælo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus: & hi tres vnum sunt. Sanctus. **G**loria Patri. Plena est.

Lectio ix.

Sed compellimur hæreticorum, & blasphemantium vitijs illicita agere, ardua

scādere, ineffabilia loqui, in-
concessa præsumere: &, cum
sola fide expleri, quæ præcep-
ta sunt, oporteret, adorare
scilicet Patrem, & venerari
cū eo Filium, sancto Spiritu
abundare; cogimur sermonis
nostri humilitatem ad ea, quæ
inenarrabilia sunt extēdere,
& in vitiū vitio coarctamur
alieno; vt quæ contineri reli-
gione mentium oportuisset,
nunc in periculum humani
eloquij proferantur. De in-
telligentia enim hæresis, non
de scriptura est: & sensus,
non sermo sit crimen.

Te Deum laudamus.

Ter. 3. TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ambrosij Episc.

De dign. cond. h. m. c. i.

Lectio iij.

Anima quandam sanctæ
Trinitatis habet ima-
ginē. Primo in eo, quia sicut
Deus est, viuit, & sapit; ita
anima secundum suū modum
est, viuit, & sapit. Est quoque
& alia Trinitas in ea, qua ad
imaginē sui conditoris per-
fectæ quidem, & summæ Tri-
nitatis, quæ ex Patre, & Filio,

& Spiritu sancto condita est
& licet vnus illa natura, tres
tamē in se dignitates habet
idest, intellectum, voluntatem,
& memoriam.

R. Quis Deus, i.

Lect.

Nam sicut ex Patre ge-
neratur Filius, & ex Pa-
tre, Filiusque procedit Spiritus
sanctus: ita ex intellectu ge-
neratur volūtas, & ex his ite-
ambobus procedit memoria
sicut facile a sapiente quoli-
bet intelligi potest: nec eni-
anima perfecta potest esse si-
ne his tribus, nec horum tri-
vnum aliquod, quantum ad
suam pertinet beatitudinem
sine alijs duobus integrū cō-
stat: & sicut Deus Pater, Deus
Filius, Deus Spiritus sanctus
est, non tamen tres Dij sunt,
sed vnus Deus, tres habens
personas; ita & anima intel-
lectus, anima volūtas, anima
memoria; nō tamen tres ani-
mæ in vno corpore, sed vna
anima, tres habēs dignitates.

R. Tibi 2.

Lect. vj.

Atque in his tribus eius
imaginem mirabiliter
gerit in sua natura noster in-
terior homo, ex quibus quasi

ex

excellentiōribus animæ dignitatibus iubemur diligere conditorem, vt in quantū intelligitur, diligatur, & quantū diligitur, semper in memoria habeatur. Nec solus sufficit de eo intellectus, nisi fiat in amore eius voluntas: imo nec hæc duo sufficiunt, nisi memoria addatur, qua semper in mente intelligentis, & diligentis maneat Deus: vt sicut non potest esse momentū, quo homo non vtatur, vel fruatur Dei bonitate, & misericordia; ita nullum debeat esse momentum, quo præsentē eum nō habeat memoria.

R. Magnus, 2.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euang. sec. Matth.

Lectio vii.

IN illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Data est mihi omnis potestas in cælo, & in terra: Eūtes ergo docete omnes gentes, baptizātes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Et reliqua. Homil. S. Ioā. Chrysostomi.

Ex serm de Trinitate.

V Ide, oro, testimonia sanctæ, & consubstantialis

Trinitatis, & venerare illam rectē, ne pereas. & dixit, inquit, Deus: Faciamus hominem secundum imaginem nostram: cum quo cōsiliū init Deus? cū Angelis, inquis. At non habent Angeli imaginē Dei. Loquitur autē ad cooperificem Filiū, & sanctum Spiritū. Audi Psaltē dicentē: Verbo Domini cæli firmati sunt, & spiritu oris eius omnis virtus eorū; non ignoras autem, Verbum esse Filiū. Iterum & alio loco dicit scriptura: Venite, & descēdamus, & cōfundamus illorū linguas, dicēdo: Venite, pares honore exhortando vocat: vnus est vox ad duos honore æquales.

R. Benedicamus, 3.

Lectio vii.

A Vdi quoq; & beatū Iob, qui manifestē declarat inseparabilem Trinitatē, dicit enim: Viuit Dominus, qui me sic iudicauit, & Omnipotens, qui amarā fecit animā meā, & Spiritus diuinus, qui tenetur in naribus meis. Dicēdo, Dñm, & Omnipotentē, & Spiritū Dei, consubstantialē prædicat. Disce & hym-

num Seraphim clamantium
 tertio, Sanctus, Sanctus, San-
 ctus; non enim dicunt semel,
 neque bis, neque quater, ut
 ne multis nominibus multos
 Deos nobis inducerent, sed
 vnum solum. Ter autem di-
 cendo, Sanctus, manifestant
 vnam & æqualem gloriā Pa-
 tris, & Filij, & Spiritus sancti.
 Audi itē & Prophetam dicē-
 tem: Spiritus Domini locu-
 tus est in me, & sermo illius
 in ore meo pronuntiatus est:
 quia Deus erat sermo: ecce,
 dicendo, Spiritum Domini,
 & Sermonē, & Dñm, pronū-
 tiat inseparabilē Trinitatē.

R. Duo, 3.

Paulò post.

LECTIO IX.

Per hæc omnia vnum re-
 gnum indiuisibilis Tri-
 nitatis intelligere possumus.
 Ipse autem Deus sermo, qui
 propter nos verē incarnatus
 rediturus vnde venerat, dicit
 sanctis Apostolis suis: Ite, &
 docete omnes gentes, bap-
 tizātes illos in nomine Patris,
 & Filij, & Spiritus sancti,
 ob signati sumus, sed vnum si-
 gnaculum est sanctæ Trinita-
 tis: vnū Baptisma, quomodo

igitur audes à paterna sol-
 lantia alienare Filium, ve-
 Spiritum sanctū? Neq; eni-
 si alieni sunt, cum Patre de-
 bebant connumerari, qua-
 ratione in Baptismo debu-
 runt annumerari? enimvero
 si nomen Patris solum, cum
 qui baptizatur, potest salua-
 re; quare coassumuntur &
 creaturæ, quasi Pater nō po-
 sit solus saluare? Ablit.

Te Deum.

Fer. 4. QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Cyrilli Episcopi
 Alexandrini cōtra Iulianum
Lib. i. paul. post inrit. Lectio.

V Num & solum Deum
 dicebat, confitebature
 manifestē illum esse diuinum
 Abraham, quem nominabat
 excelsū, & vniuersorum na-
 tivitatis auctorem, quæ in cæ-
 lo, & in terra. Procedente ve-
 rò tempore mentem acuit, ut
 plus cognosceret, & tunc in-
 firmiores de Deitate sermo-
 nes dicit, nō enim solū, quod
 vnus sit Deus, & alius præter
 illum nullus, didicit: sed &
 quod in sancta ac consub-
 stāciali Trinitate intelligatur

vnus

vnus & immaculatæ naturæ plenitudo, quasi in figuris adhuc, & sensibilibiter docebatur.

R. Quis, I. **Lect. iij.**

Scriptum enim sic est de Abraham. Apparuit autē Deus ad quercum Mambre, sedēte ipso in ostio tabernaculi sui in meridie. Cū autem suspexisset, oculis suis vidit; & ecce tres viri steterunt super eū, & videns occurrit in occursum eis, & adorauit super terrā, & dixit: Dñe, si inueni gratiam corā te, ne prætereas puerum tuū. Ecce manifestē, inquit, apparuisse quidē illi Deum: fuisse autē tres viros, qui videbantur, accurretemq; diuinum Abraham nō tanquam tribus dixisse: Dñi, si inueni gratiam coram vobis, ne prætereatis puerum vestrum, dominum autē singulariter nominasse tres.

R. Tibi laus, 2. **Lectio vi.**

Vide, obsecro, vide tres quidem fuisse, qui apparuerunt, substituisse autem in proprijs subsistentijs singulos, sermone consubstantialitatis in vnū comprehensos, & ita dedita opera collo-

quia inter se miscuisse. Verūtamen eiusmodi imagines obscuræ quidem sunt & veritatem non satis exprimentes, quamuis mirā vtilitatem habeant, vt manu ducant ad ea, quæ mentem, & sermonē nostrum excedunt. Nam vnica quidem ex cōfesso est Deitatis natura, quæ super omnes, & per omnia, & in omnibus: dilatatur autem mentaliter in sanctam Trinitatem, venerandamq; ac consubstantialē, in Patrem, inquam, & Filium, & Spiritum sanctum.

R. Magnus Dominus, 2.

Intertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Matth. **Lect. vii.**

In illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Data est mihi omnis potestas in cælo, & in terra: Eūtes ergo docete omnes gētes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Et reliqua. Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 4. Com in Matth. in fi.

Data est mihi potestas in cælo, & in terra, illi potestas data est, qui paulò an-

te crucifixus, qui sepultus in tumulo, qui mortuus iacuerat, qui postea resurrexit. In cælo autem, & in terra potestas data est: vt qui ante regnabat in cælo, per fidē credentium regnet & in terris. Euntes autem docete omnes gentes, baptizātes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Primum docent omnes gētes, deinde doctas intingunt aqua.

R. Benedicamus, 3.

Lectio viij.

Non enim potest fieri, vt corpus Baptismi recipiat Sacramētū, nisi ante anima fidei susceperit veritatē. Baptizantur autē in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: vt quorum vna est diuinitas, vna sit largitio; nomenq; Trinitatis, vnus Deus est. Docētes eos seruare omnia quęcumq; mandauī vobis, ordo præcipuus: iussit Apostolis, vt primum docerent omnes gētes, deinde fidei intingerent Sacramento: & post fidem ac Baptisma, quę essent obseruanda, præciperent.

R. Duo 3.

Lectio ix.

AC ne putemus leuia esse, quę iussa sunt, & pauca, addidit: omnia quęcumq; mandauī vobis: vt quicunq; crediderint, qui in Trinitate fuerint baptizati, omnia faciant, quę præcepta sunt. Ecce ego vobiscum sum vsq; ad consummationem sæculi, qui vsque ad consummationem sæculi cum discipulis se futurū esse promittit, & illos ostendit semper esse victuros, & se nunquam a credentibus recessurum. **I**e Deum.

Fer. 5. QUINTA DIE.

Fit de festo sanctissimi Corporis Christi.

Fer. 6. SEXTA DIE.

Si festum S. Trinit. titulus est Ecclesię, fit de octaua eiusdē, cū cō. octauę Corp. Christi.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Cypriani Episcopi, & Martyris,

De orat. Dom. in fi. Lect. iij.

IN orationibus celebrandis inuenimus obseruasse cum Daniele tres pueros in fide fortes, & in captiuitate victores horam tertiam, sextam, nonā, Sacramento scilicet Trinitatis, quę in nouissi-

mis

mis temporibus manifestari habebat. Nam & prima hora in tertiam veniens consummum numerum Trinitatis ostendit. Itemque ad sextam quarta procedens, declarat alterā Trinitatē. Et quādo à septima nona completur per ternas horas, Trinitas perfecta numeratur, quæ horarum spatia iā pridem spiritualiter determinātes adoratores Dei statutis & legitimis ad precē tēporibus seruiebant; & manifestata postmodum res est. Sacramenta olim fuisse, quod ante sic iusti precabantur.

R. Quis, 1. **Lect. v.**

NAm super discipulos hora tertia descendit Spiritus sanctus, qui gratiam dominicæ repromissionis impleuit. Item Petrus hora sexta in tectum superius ascendens, signo pariter, & voce Dei mouentis instructus est, ut omnes ad gratiam salutis admitteret, cum de emūdan-
dis gentibus ante dubitaret. Et Dominus hora sexta crucifixus, ad nonā peccata nostra sanguine suo abluit, & ut redimere, & viuificare nos

posset, tunc victoriam suam passione perfecit.

R. Tibi laus, 2. **Lect. vj.**

Sed nobis, fratres dilectissimi, præter horas antiquitus obseruatas, orandi nūc & spatia, & Sacramenta creuerunt. Nā & mane orādum est, ut resurrectio Dñi matutina oratione celebretur. Recedente itē Sole, ac die cessante, necessariò rursus orandū est. Nā quia Christus Sol verus, & dies est verus, Sole ac die sæculi recedente, quando oramus, & petimus, ut super nos lux denuò veniat, Christi precamur aduentū, lucis æternæ gratiā præbiturū.

R. Magnus, 2.

In tertio Nocturno.

Lect. S. Euā. sec. Mat. Lect. 7.

In illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Data est mihi omnis potestas in cælo, & in terra: Eūtes ergo docete omnes gentes, baptizātes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Et reliqua. Homilia S. Augustini Episc.

S. viii. 189. de temp.

AVdio, fratres, quod quidam inter se disputant, quo-

quomodo Pater, & Filius, & Spiritus sanctus, & tres sunt, & vnum sunt. Videtis ex questione quam periculosa sit disputatio. Lutum, & vas figuli de Creatore disputat, & ad naturæ suæ rationē nō potest peruenire, & curiosè quærit scire de mysterio Trinitatis, quod Angeli in cælo scire nō possunt; quid enim dicūt Angeli in cælo? Quis est iste Rex gloriæ? Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ. Ergo & nos simpliciter dicamus: Vis scire naturam Dei? hoc scito, quod nescias; nec in hoc contristeris, quia nescias; quia & Angeli nescierunt, & similiter omnes creaturæ.

B. Benedicamus, 3. *Isa. viij.*

Sed dicit aliquis: Quomodo ergo credo, quod nescio? Dicam simpliciter, antequā aliqua de scripturis proferam. O Christiane, qui tibi videris nihil scire, si scias hoc ipsum, quod nescias, nonne magis plaris videris ā cæteris scire? Gētilis homo videt lapidem, & Deum putat. Philosophi vident cælum, & Deū putant. Tu verò vide, quantā

super istos habeas scientiam, qui dicis, Deus lapis esse potest. Denique accepto pristino, hoc dicimus: Factus sum, credo, quod nescio, & propterea scio, me scio nescire, quod nescio. Sed dicit: Hoc non est exnere, sed expositionem facere. Nōne meum est pie ignorantiam confiteri, quā tē rē mihi scientiam vindicare.

Duo, 3.

Dicamus aliquid de scripturis, rationem non habentes, sed auctoritate Iesu Saluatoris. Christus enim dicit, ascensurus in cælum. Apostolos loquens, qui prædicat vt Magister & Dominus: nobis autem sufficit scire de Trinitate, quod Dominus exponere dignatus est. Ite, & baptizate omnes gentes in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti: tria nomina audio, & vnum dicitur nomen, nō enim dixit: In nominibus, sed in nomine; tria nomina dicit, & quomodo vnum ponit? Multa sunt, quæ dici possunt: sed sufficiat hidelib pauca de mysterio Trinitatis.

audisse; nobis sufficiat credere, quia est; & non temerè rationem quærere Trinitatis; sed timere, & orare Dominum semper debemus, & sibi soli scientiam nostram in hac parte exhibeamus, ut diebus ei, ac noctibus laudes canamus, cui sit gloria in sæcula sæculorum. Amen. Te Deum.

Sabb. SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

De expositione S. Gregorij Papæ in Ezechielè Prophetâ.
Rom. 16. ante med.

Lectio iij.

Thalami porrâ ad viam orientalem tres hinc, & tres inde, & mēsurâ vna triū. Quærendum nobis est, quid est, quod dicitur, tres hinc, & tres inde? Thalami quippe iuxta viam orientalem, sunt corda seruientium in amore Dei, & sine hi, qui electi in testamento veteri fuerunt, sine hi, qui in testamento nouo secuti sunt, nimirum constat, quia omnes ex amore Trinitatis accessi sunt. Neque enim verè Deum diligerent, si eiusdem Trinitatis, quæ Deus est, gratiam non accepissent. Iuxta

viam ergo orientalem tres hinc, & tres inde sunt thalami; quia dum inter veteres, & novos patres Dñs incarnari dignatus est, quali in medio thalamorum via orientalis apparuit, qui thalami ad veram speciem ex Trinitatis sunt cognitione decorati.

R. Quis, 1.

Anfra.

Lectio v.

Hoc quoque est, siue de veteribus, seu de nouis patribus sentiendū: quia orientalis via, cū tres hinc, & tres inde thalamos habet, mēsurâ vna triū est; quoniam ipsa fides, atque ipsum meritum tenuit corda præcedentium, quæ repleuit corda sequentium sub testamento nouo positorum, sicut & per Paulū dicitur: Habētes autem eundem spiritum fidei: sicut scriptum est: Credidi, propter quod locutus sum; & nos credimus, propter quod & loquimur. Spirituales quippe illi patres omnipotentem Deum Trinitatem ita esse crediderunt, sicut eādem Trinitatem noui Patres apertè locuti sunt.

R. Tibi laus, 2.

Le-

Lectio vj.

Esaías namque audit angelica agmina in cælo clamantia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dñs Deus Sabaoth. Vt enim personarū Trinitas monstraretur, tertio Sanctus dicitur: sed vt vna esse substantia Trinitatis appareat, non Domini Sabaoth, sed Dominus Sabaoth esse perhibetur. Quod Dauid quoque sentiens ait: Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus; qui, cū tertio dixisset, Deus, vt vnū esse hunc ostenderet, subdit: & metuant eū omnes fines terræ. Paulus quoq; loquitur dicēs: Quoniā ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia; ex ipso, videlicet, ex Patre: per ipsum, per Filiū: in ipso autem, in Spiritu sancto, quem ergo ipsum cum tertio dixisset, adiunxit: Ipī gloria in sæcula sæculorum, Amen. Non dixit, ipsis, sed ipsi.

R. Magnus Dominus, 2.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euāgelij secundum Matthæum. **Leet. v j.**

In illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Data est

mihī omnis potestas in cælo & in terra: Eūtes ergo docete omnes gentes, baptizate eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Et reliqua. Homilia S. Ambrosij Ep.

Lib. 1. d. Spir. c. 14

QVis igitur vnitatē seruare andeat nominis operationis videat vnitatem sed quid ego vnitatem nominis argumentis astruo, cū vniū vocis euidentis testimonium sit, vnum nomē esse Patris, & Filij, & Spiritus sancti scriptum est enim: Ite, baptizate gētes in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. nomine dixit, non in nominibus. Non ergo aliud nomen Patris, aliud nomē Filij, aliud nomen Spiritus sancti, quia vnus Deus: nō plura nomina quia non duo dij, nō tres dii.

R. Benedicamus, 3.

Lectio viij.

ET vt aperiret, quia vna diuinitas, vna maiestas est, quia vnum nomen Patris, & Filij, & Spiritus sancti, non in alio nomine venerit Filius, in alio nomine Spiritus sanctus, ait ipse Dñs: Ego

veni in nomine Patris mei, & non accepistis me: quod autē nomen Patris est, hoc idem Filij, scriptura declarat, quia in Exodo dixit Dñs: Ego antecedo in nomine meo, & vocabo te nomine meo Dominum in cōspectu tuo. Dominus ergo dixit, quia in nomine suo vocauit Dominum. Dominus ergo, & Patris est nomen, & Filij.

R. Dñs, 3.

Leet. ix.

Cum autem vnum nomē sit Patris, & Filij, accipe, quod & Spiritus sancti idē nomen sit; quoniā & Spiritus sanctus in nomine Filij venit, sicut scriptū est: Paracletus autē ille Spiritus sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia: qui autem venit in nomine Filij, utique etiam in nomine Patris venit, quia vnum Patris, & Filij est; sic fit, ut vnū & Patris, & Filij nomen sit, & Spiritus sancti. Nec enim est aliud nomē sub cælo vllum in quo oportet saluos fieri. **Tc Deum.**

Domin. IN DIE OCTAVA

Sanctiss. Trinitatis.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi. Lib. 15 de Trinit. Leet. iij.

Deus ipse, quem quærimus, adiunabit, ut spero, ne sit infructuosus labor noster, & intelligamus, quē admodum dictum sit in psalmo sacro: Lætetur cor quærentium Dominum: quærite Dominum, & confirmamini, quærite faciem eius semper. videtur enim quod semper quæritur, nunquā inueniri; & quomodo iā lætabitur, & non potius cōtristabitur cor quærentium, si non potuerint inuenire, quod quærūt? nō enim ait, lætetur cor inueniētium, sed quærentium Dominum: & tamen Dominum Deum inueniri posse dum quæritur; testatur Esaias, dum dicit: Quærite Dominum, & mox, ut inueneritis, inuocate eum.

R. Quis, 1.

Leet. v.

Si ergo quæsitus inueniri potest, cur dictum est: quærite faciem eius semper? An & inuentus forte quærendus est? sic enim sunt incomprehensibilia requirenda, ne se existimet nihil inuenisse, qui, quam,

quam sit incomprehensibile quod quærebat, potuerit inuenire. Cur ergo sic quærit, si incomprehensibile comprehendit esse, quod quærit, nisi quia cessandū non est, quādiu in ipsa incomprehensibilium rerum inquisitione proficitur, & melior, meliorque sit quærens tā magnum bonum, quod & inueniendum quæritur, & quarendum inuenitur. Nam & quæritur, ut inueniatur dulcius, & inuenitur, ut quærat auidius.

R. Tibi, 2.

Lect. vi.

SECUNDUM hoc accipi potest, quod dictum est in libro Ecclesiastico dicere Sapientiā: Qui me manducant, adhuc esuriunt; & qui bibunt me, adhuc sitient: manducant enim, & bibunt, quia inueniunt: & quia esuriunt, ac sitiunt, adhuc quærunt. Fides quærit, intellectus inuenit: propter quod ait Propheta: Nisi credideritis, non intelligetis: & rursus intellectus eū, quem inuenit, adhuc quærit. Deus enim respexit super filios hominū, sicut in psalmo sacro canitur, ut videat, si est

intelligēs, aut requirēs. Ad hoc ergo debet homo se intelligēs, ut requirat.

R. Magnus, 2.

In tertio Nocturno
Lectio S. Euangelij secundum Matthæum.

IN illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra: Eūtes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Ex reliquis
Homilia S. Basilij Episcopi

De vera fide, in fine.

TRIA nomina seorsum singula suā peculiare quiddā proprietatē apertē significāt, quæ piē cōsiderari in his potest: atq; in Patre quæ proprietates Patris, in Filio quæ proprietates Filij, in Spiritu sancto postremo sua quiddā duobus diuersa proprietates: neq; Spiritus sanctus à seipso loquatur, neq; Filius à se ipso faciat quicquā: ac Pater quidē Filiū mittat, Filius vero Spiritū sanctum. Sic sentimus, & sic baptizamus in Trinitatē cōsubstantialē, idq; præcepto ipsius Dñi nostri

Iesu Christi, qui dixit: Euntes
 docete omnes gentes, baptizantes
 eos in nomine Patris, &
 Filij, & Spiritus sancti: docentes
 eos seruire omnia quę
 cumque mandavi vobis.
 Benedicamus, 3.

Lectio viij.

Quam seruantem, & charitatem
 erga illum habere
 nos demonstramus, & digni
 ficimur, qui in ea maneamus,
 quod enim ita sit, magnopere
 hortor, & hortatos venimus
 vos, fratres charissimi, ut
 missa istiusmodi curiosa investigatione,
 flagitiosaque verborum
 contentione, his contenti
 simus, quę a sanctis visis,
 atque ab ipso adeo Domino
 nostro Iesu Christo dicta
 sunt, eaq; sentiamus, quę
 respondeant celesti vocationi;
 & vitam agamus Christi
 Evangelio convenientem, sempiternam
 vitam, & celeste regnum
 sperantes, paratum omnibus
 seruantibus mandata Dei, &
 Patris, quę sunt secundum
 Evangelium beati Dei Iesu
 Christi Domini nostri, in Spiritu
 sancto, & veritate.

Duo Seraphim, 3.

*ix. Lect. Homilia Dominica
 infra oct. Corporis Christi.*

Die 6. Augusti.

INFRA OCTAVAM

TRANSFIGURAT. DOMINI,

seu festi Saluatoris.

*In die festo, si primę clas. est,
 addatur lect. ix. quę sequitur,
 omissa illa, quę est de SS.*

S. Io Chrysost. ex homil. 57.

T vero Matthei philosophiam
 considera, qui non
 celauit nomina eorum, qui pre-
 positi fuerant, quod & Ioānes
 sæpius facit, cum eximias Petri
 laudes verissimè, ac diligētissimè
 describat. Nullum enim in hoc
 Apostolorum cōsortio liuor, aut inanis
 gloria locum habebat. Primos
 igitur Apostolorum seorsum
 assumpsit. Quamobrē eos accepit,
 quia excellentiores cæteris
 videlicet erāt. Cur autē
 non illicò, sed post sex dies
 hoc fecit? Ne cæteri scilicet
 discipuli, seu homines moueretur:
 quia de re nec eos nominauit,
 quos accepturus erat.

Die 7. Augusti.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Ser-

Sermo S. Augustini Episcopi.
Ser. 23. de diuers. Lect. iij.

Visionem magnā in mōte, vbi se Dominus Iesus tribus discipulis demonstrauit, Petro, Iacobo, & Ioāne, audiuius. Splenduit vultus eius sicut Sol: hoc significat Euāgelij claritatē. Vestimenta eius facta sunt cādida sicut nix: hoc significat Ecclesie mundationem, cui dictum est per Prophetā: Et si fuerint peccata vestra sicut pheniciū, tanquā niuē dealbabo. Elias, & Moyses colloquebantur ei: quia Euāgelij gratia testimoniū habet à lege, & Prophetis: in Moyse lxx, in Elia Prophetā, vt breuiter loquamur.

R. Inebriati sunt ab vbertate domus tuæ: Et torrente voluptatis tuæ potasti eos.

V. Quoniam apud te est fons vitæ, & in lumine tuo videbimus lumen. Et torrente.

Lectio vi.

Placuit Petro tria fieri tabernacula: delectabat eum mōtis solitudo: tedium patiebatur à tumultu rerum humanarum. Sed tria tabernacula quare quærebat, nisi

quia vnitatē legis, Prophetarum, & Euangelij nondū sciebat. Deniq; nube emendatum. Ecce vnum tabernaculum habes fecit, tu tria quare quærebas? & vox de nube: Hic Filius meus dilectus, in me habet. mihi cōplacui, ipsum audivimus. **R.** Præceptor, bonum est tibi hic esse: Faciamus hic tria tabernacula: tibi vnum, Moysi vnum, & Eliæ vnum. **V.** Dominus enim sciebat quid diceret. Faciamus.

Lectio vij.

Loquitur Elias, sed audite: loquitur Moyses, sed hunc audite: loquitur Prophetæ, loquitur Dominus, sed hunc audite, vocem legem & linguā Prophetarum. in illis sonuit, ipse in seculo quando est dignatus, apparuit. Hunc audite, hunc credemus. Quādo Euāgelij loquebatur, putate, quia nubes erat: inde nobis vox sonauit. hūc audiamus, quod dicitur: Faciamus: q; promissit, speremus.

R. Si ministratio mortis, in litteris deformata in lapide fuit in gloria; ita vt non possent intendere filij Israël.

in faciem Moyſi, propter gloriā vult⁹ eius, quæ euacuatur: Multo magis miniſtratio ſpiritus, quæ manet, erit in gloria.

Amplioris enim gloriæ Chriſtus præ Moyſe dignus eſt habitus, quanto ampliorem honorem habet domo, qui fabricauit eam. Multo magis.

Gloria Patri. Multo magis.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij ſecundū Matthæum. *LEC. vii. c. 17.*

In illo tempore: Aſſumpſit Ieſus Petrum, & Iacobum, & Ioannem fratrem eius: & duxit illos in montem excelſum ſecurſum, & tranſfiguratus eſt ante eos. Et reliqua.

Homilia S. Leonis Papæ. *Hom. de Tranſfig. Domini.*

Evangelica lectio, dilectiſſimi, quæ per aures corporis interiorē mentium noſtrarum pulſauit auditum, ad magni ſacramenti nos intelligentiam vocat: quā aſpirante gratia Dei, facilius aſſequemur, ſi conſiderationem noſtram ad ea, quæ paulò ſuperius ſunt narrata, referamus. Saluator enim humani generis Ieſus Chriſtus, cōdens eā

fidem, quæ & impios ad iuſtitiam, & mortuos reuocat ad vitam, ad hoc diſcipulos ſuos doctrinæ monitis, & operum miraculis imbuebat, vt idem Chriſtus & vnigenitus Dei, & hominis filius crederetur. Nā vnum horū ſine altero nō proderat ad ſalutē, & æqualis erat periculi, Dominū Ieſum Chriſtum, aut Deum tātummodo ſine homine, aut ſine Deo ſolum hominem credidiſſe, cum vtrunq; eſſet pariter conſtitendum: quia ſicut Deo vera humanitas, ita homini inerat vera diuinitas.

Vocauit nos Deus vocatione ſua ſancta, ſecundū gratiā ſuam, quæ manifeſtata eſt nunc, Per illuminationē Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti.

Qui deſtruxit mortē, illuminauit autē vitā in incorruptionem. Per illuminationē.

Lectio viij.

Ad confirmandam ergo huius fidei ſaluberrimā cognitionem interrogauerat diſcipulos ſuos Dominus, inter diuerſas aliorum opiniones quid ipſi de eo crederent, quidvē ſentirent. Vbi

B

Pe

Petrus Apostolus, per reuelationē summi Patris corporea superans, & humana transcendens, vidit mentis oculis Filium Dei viui, & confessus est gloriam Deitatis, quia nō ad solam respexit substantiam carnis, & sanguinis: tantumq; in hac fidei sublimitate complacuit, vt beatitudinis felicitate donatus, sacrā inuiolabilis petræ acciperet firmitatem: super quam fundata Ecclesia, portis inferi, & mortis legib⁹ prævaleret: nec in soluendis, aut ligandis quorumcunque causis, aliud ratum esset in cælo, quam quod Petri sedisset arbitrio.

R. Deus, qui fecit de tenebris lumen splendescere, illuxit in cordibus nostris: Ad illuminationē scientiæ claritatis Dei in facie Iesu Christi.

V. Exortū est in tenebris lumen rectis corde misericors, & miserator, & iustus. Ad illuminationem. **Gloria. Ad.**

ix. Lectio de S. Donato.

8. Aug. TERTIA DIE.

Fit de SS. Cyriaco, &c. mart. cum comm. oct.

Die 9. Aug. QUARTA DIE:

Sermo sancti Hilarij Episcopi
Can. in Matth. Lectio.

IN hoc facti genere fertur & ratio, & numerus exemplum. Nam post duodecim sex gloriæ dominicæ habita ostenditur: sed millium licet annorum temporibus euolutis, regni cælestis huiusmodi præfiguratur: tribusq; assumptis, de trium originibus Sem, Cham, Iaphet, futura electio populi ostēditur, quod autem Moyses, & Elias omni Sanctorum numero sistunt: medius inter legem Prophetas Christus in regnum est; cum his enim Israelitibus quibus testibus prædicatum est, iudicabit. Simulque vt humanis corporibus decreueret resurrectionis gloria decerneretur; cum Moyses conspiciabilis adstitisset.

R. Inebriati. 16. Lectio.

IPse autē Dominus fit noster, ac sole candidior, supra opinionem, scilicet nostram cælestis luminis splendore conspicuus. Petro autē vt tria illic tabernacula fierent offerenti, nihil respon-

detur

detur: nōdum enim, vt in hac gloria cōsisteretur, erat tempus. Hunc esse Filium, hunc dilectum, hunc complacitum, hunc audiendum vox de nube significat: vt idoneus ipse praeceptorum talium auctor esset, qui post saeculi dānum, post Crucis voluntatem, post obitum corporeum, regni celsus gloriam ex mortuorum resurrectione facti confirmasset exemplo.

R. Praeceptor. 16. Lect. vij.

Territos deinde, & cōsternatos eleuauit: vt solium cōtinerentur, quem medium constituisse inter Moysem, & Eliam viderant. Ad futuri enim formam, atque ad facti fidem Moyse, & Elias in monte cōsulerant. Silentium enim rerum gestarum, quas viderāt, imperat, donec a mortuis resurgeret. Hoc enim fidei praeuium reseruabatur: vt honor redderetur his, apud quos non leuis sola praeceptorum auctoritas reperiretur. Infirmos enim sanauerat ad vocis auditum; vt cum essent Spiritu sancto repleti, tunc gestorum spi-

ritualium testes essent. R. Si ministratio. 16.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euāgelij secundū Matthaeum. Lectio vij.

IN illo tempore: Assumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioannem fratrem eius: & duxit illos in montem excelsum seorsum, & transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

De Homilia S. Leonis Papae. Ex Homil. de Trāsfīg. Dni.

Assumpsit Iesus Petrum, Iacobum, & fratrem eius Ioannem, & cōscensum cum eis seorsum monte praecelso, claritatem suae gloriae demonstrauit: quia licet intellexissent in eo maiestatem Dei, ipsius tamen corporis, quo diuinitas tegebatur, potentiam nesciebant. Et ideo propriè, signāterq; promiserat, quosdam de adstantibus discipulis non prius gustare mortem, quam viderent Filium hominis venientem in regno suo, idest, in regia claritate, quam spiritaliter ad naturā suscepti hominis pertinentem, his tribus viris voluit esse conspicuam. Nam il-

lā ipsius Deitatis ineffabilē,
& inaccessibleē visionē, quę
in æternā vitā mundis cor-
de seruatur, nullo modo mor-
tali adhuc carne circumdati
intueri poterant, & videre.

V. Vocauit, 17.

Lectio viij.

D Icēte Patre: Hic est Fi-
lius meus dilectus, in
quo mihi bene cōplacui, ip-
sum audite: nonne euidenter
auditum est: Hic est Filius
meus, cui ex me, & mecū esse
sine tēpore est? quia nec geni-
tor genito prior, nec genitus
est genitore posterior. Hic est
Filius meus dilectus, quem a
me nō separat Deitas, nō di-
uidit potestas, non discernit
æternitas. Hic est Filius me⁹,
non adoptiuus, sed proprius:
nō aliunde creatus, sed ex me
genitus: nec de alia natura
mihi factus comparabilis, sed
de mea essentia mihi natus
æqualis.

V. Deus, qui fecit, 18.

ix. Lectio Vigiliæ.

10. Aug. QUINTA DIE.

Fit de S. Laurentio mart.

Die 11. Aug. SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi
Ser. 69. de ciuif. Lectio iij.

Inspicienda nobis, & tra-
ctāda est, charissimi, visio
quam Dominus demonstrat
in mōte; ipsa est enim, de qua
dixerat: Amen dico vobis
quia sunt hic quidam de ci-
umstantibus, qui non gustā-
bunt mortem, donec videant
Filiū hominis in regno suō.
Nō parua quæstio est. Neque
enim ille mons, regnum eni-
cōprehensum: quid est mons
ei, qui possidet cælū? quod
solum legimus, sed etiā oculi
cordis quodāmodo videmus.
Regnum suū dicit, quod multis
locis appellat regnum cælorum,
regnum autem cælorum
est regnum Sanctorum.

V. Inebriati, 16.

Lectio v.

Hoc vt ostenderetur, v-
dete, quid factum est
Dominus ipse Iesus resplenduit
sicut Sol, vestimenta autem
eius facta sunt candida
sicut nix. Ipse Iesus quidem
ipse splenduit sicut Sol, se-
men esse significans, qui
illuminat omnem hominem
venientem in hunc mundum.

Qui

Quod est iste Sol oculis carnis; hoc ille oculis cordis: & quod iste carnibus, hoc ille cordibus. Vestimenta autem eius, Ecclesia eius; vestimenta enim, nisi ab induto contineantur, cadunt. Horum vestimentorum quædã quasi nouissima fimbria Paulus fuit: ipse enim dicit, Ego enim sum minimus Apostolorum.

R. Præceptor. 16. Lectio vj.

MOyses, & Elias, idest, lex, & Prophetæ, quid valent, nisi cum Domino colloquuntur? nisi Domino perhibeant testimoniũ, quis leget legẽ? quis Prophetas? videte, quã breuiter hoc Apostolus ait: Per legem enim cognitio peccati; nunc autẽ sine lege, iustitia Dei manifestata est; ecce Sol: testificata à lege, & Prophetis; ecce splendor. Videt hoc Petrus, & humana sapiens tamquã homo: Domine, bonum est, inquit, nos hic esse. Vt quid inde discederet, ad labores, & dolores? Habes in Deum sanctos amores, & ideo bonos mores, benè sibi volebat esse. Ad hæc nihil Dominus respondit.

R. Si ministratio. 16.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundũ Matthæum. *Lect. vj.*

IN illo tempore: Assumpsit Iesus Petrũ, & Iacobum, & Ioannem fratrem eius: & duxit illos in montem excelsum seorsum, & transfiguratus est ante eos. Et reliqua. Homil. S. Hieronymi Presb. Lib. 2. *Com in Matt. c. 17.*

QUæritur, quomodo post dies sex assumpserit eos, & duxerit in montem excelsum seorsum: cũ Lucas Euangelista octonarium numerum ponat. Sed facilis responsio est: quia hinc medij ponuntur dies, ibi primus additur, & extremus. Non enim dicitur: Post dies octo, sed die octauo. Duxit illos in montem. Ducere ad montana discipulos pars regni est. Ducuntur seorsum, quia multi vocati, pauci vero electi. Et transfiguratus est ante eos. Qualis futurus est tempore iudicandi, talis apparuit Apostolis.

R. Vocauit. 17. Lect. viij.

QUod autẽ dicit: Transfiguratus est ante eos:

B 3 nemo

nemo putet pristinam eum formam, & faciem perdidisse, vel amisisse corporis veritatem, & assumpsisse corpus, vel spiritale, vel aereum: sed quomodo trāsformatus sit, Euāgelista demonstrat, dicens: Et resplenduit facies eius sicut Sol, vestimenta autem eius facta sunt alba sicut nix. Vbi splendor faciei ostenditur, & candor describitur vestium, non substantia tollitur, sed gloria cōmutatur. Transformatio splendorem addidit, faciem non subtraxit,

R. Deus, qui fecit. 18.

ix. Lec. de SS. Tibur. & Susan.

Die 12. Augusti.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioan. Chrysostomi,
Ex homil. 57. in Matth.

Lectio iij.

CVius rei gratia Moysen, & Eliam produxit, multas quidem dicere quis causas posset: & primum, quoniam turbæ, alij Eliam, alij Ieremiam, alij priscorū Prophetam vnum opinabantur: idcirco Moysen, & Eliam ceterorum Prophetarum verti-

ces, vt quā magnum sit inter seruos, & Dominū discernen, oculis cernerent, vtque rectē laudatum crederēt Patrum, qui Filium Dei eū confessus est. Deinde, quoniam assiduē quasi transgressores legis Iudæi accusabant, & blasphemare putabant, quia gloriam Patris nihil ad eum pertinentē vendicaret. Moyses enim legem dedit: quare non fuisset passus Moyses conculari legē, nec preuaricatores eius, & legum latori hostes: lator ipse ynquam coluisset.

R. Inebriati. 16.

Lectio

ELias autē pro gloria Dei zelauit, Quare non attulisset ei, qui æqualem se Patri dicebat, si nō esset; nec paruisset illi, qui sibi, quod nō habebat, vendicaret. Ad hæc omnia illud etiam possumus dicere, vt tam mortis, quam vitæ habere potestatem liquido, ac verē crederetur, vtque supernorum, & infernorum Dominus ostenderetur, idcirco Moysen iam mortuum, & Eliam, qui nondum id passus est, in medium produxit.

R. Præceptor. 16.

Lectio

Quar-

Quartā verò causam (quarta enim est priorib⁹ cōnumerata) Euangelista quoq; ipse tetigit; quānā igitur illa est? Vt Crucis gloriā ostēdat, & tam Petrum, quā reliquos, qui passionem formidabant, consolaretur, & ad sublimius erigeret. Nō enim tacebant, inquit, sed loquebantur de gloria, quam cōpleturus erat in Ierusalem, de Cruce videlicet, ac passione: sic enim ipsam semper appellabant. Produxit illos in medium, vt eos, qui maximē populares fuerunt, imitarentur, & animi robur, atque constantiam sequeretur, fierentque mites vt Moyses, zelotes vt Elias, & pia curiositatis similiter.

R. Si ministratio. 16,

In tertio Nocturno.

Iectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vii.*

In illo tempore: Assumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioannem fratrem eius: & duxit illos in montem excelsum seorsum, & transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episc.

Lib. 7. in Luc. cap. 9.

M Alumus sex dies per symbolum intelligere, quod sex diebus mundi opera sunt creata, vt per tēpus opera, per opera mundum intelligamus. Et ideò mundi temporibus impletis, resurrectio futura monstratur: aut quia is, qui supra mundum ascenderit, & huius sæculi momenta transcendit, velut in sublimi locatus futuræ resurrectionis fructum expectabat æternum. Trāscendamus igitur opera mundi, vt possimus facie ad faciem Deum videre. Ascende in montem, qui euangelizas Sion. Si in montem ascendit, qui euangelizat Sion, quāto magis, qui Christū euangelizat, & Christum in gloriam resurgentem?

R. Vocauit. 17. *Lect. viii.*

T Res autem soli, & tres electi ducuntur in montem. Putarem in tribus mysticē genus hominum cōprehensum, quia ex tribus filiis Noe genus omne defluxit humanū, nisi electos cernerem. Tres igitur eliguntur, qui ascenderent montem, quia & duo eliguntur, qui cum Domino

videretur. Vtrinque sacratus numerus: & hoc fortasse propterea, quia nemo potest resurrectionis gloriam videre, nisi qui integrum mysterium Trinitatis incorrupta fidei sinceritate seruanerit. Petrus ascendit, qui claves regni celorum accepit: Ioannes, cui committitur Domini Mater: Iacobus, qui primus martyrium sustinuit.

R. Deus, 18.

ix. Lectio de S. Clara.

Die 13. Augusti.

IN DIE OCTAVA.

Transfigurationis Domini.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Cyrilli Episcopi Alexandrini. Lect. iij.

Apud Metaphr. post med.

Arbitratus fortasse beatus Petrus advenisse tempus regni Dei, in monte quidem versari deligit; dicit autem tria esse facienda tabernacula, nesciens quid diceret. Non erat enim tempus consummationis sæculi, neque in presenti tempore sunt sancti futuri participes spei eis promissæ: cum ergo dispensatio adhuc esset in principio, & nondum esset finita, quomo-

do erat consentaneum, Christum, qui venerat propter caritatem in mundum, desinere pro eo velle pati? Nesciebat ergo Petrus quid disceret.

R. Inebriati. 16.

Cæterum præter admirabile, & arcanum Christi gloriæ spectaculum, aliquo quoque aliud factum est vultu & necessarium ad confirmandum in se fidem, non solis discipulis sed etiam nobis ipsis. Desuper enim ex alto extitit vox Domini & Patris, dicentis: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui; ipsum audite. Et dum facta est, inquit vox, inuentus est solus Iesus. Ecce præsentem Moysen Pater iubet sanctis Apostolis, ut audiant; quod si eos voluisset sequi præcepta Moysis, dixisset: Servate legem. Nunc autem hoc quidem dicit Deus, Pater. Aberat quidem Moyses, Elias autem non aderat, solus verò erat Christus: iussit ergo ipsum audire. Ipse est enim finis legis, & Prophetarum.

R. Præceptor. 16.

Propterea Iudæorum populum allocutus est, dicens:

cēs: Si crederetis Moyſi, crederetis vtiq̃ue mihi; ille enim de me ſcripſit. Quoniā autem & per ſapiētiffimum Moyſen datum præceptum cōtemnere, & quę per ſanctos Prophetas dicta ſunt, nihil ducere perpetuò perſeuerarunt, iure ſunt abalienati, & exturbati à bonis, quæ promiſſa ſunt ipliſ patribus. Obedientia enim melior eſt, quam ſacrificium: & auſcultatio, quam adeps agnorum: ſicut ſcriptum eſt; & ita quidem ſe habent res Iudæorum. Nobis autem, qui eius aduentum agnouimus, omnia omnino bona aderūt, per ipſum, & in ipſo Chriſto. Per quem, & cum quo Deo, & Patri gloria, & potentia, cum ſancto Spiritu in ſæcula ſæculorum. Amen.

¶ Si miniſtrat. 16.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij ſecundū Matthæum.

Lect. vij.

In illo tempore: Aſſumpſit Ieſus Petrum, & Iacobum, & Ioannem fratrem eius: & duxit illos in montem excelſum ſeorſum, & transfiguratus eſt ante eos. Et reliqua.

De Hom. S. Ambroſij Epiſc.

Hic eſt Filius meus dilectus; hoc eſt, non Elias filius, non Moyſes filius; ſed hic eſt Filius, quem ſolum videtis; reſceſſerunt enim illi, ubi cepit Dominus deſignari. Vides hāc nō ſolū inſipietium, ſed etiā cæleſtium fidē eſſe perfectā, Filiū Dei ſcire. Sed quoniā hec iā ſupra diximus, cognoſce nubē iſtam nō fumigatium eſſe mōtium nebuloso humore concretam, & coacti aeris caligine piceam, quæ cælum tenebrarū horrore ſubtexat: ſed lucidā nubē, quę nos nō pluuiatibus aquis, & humentis alluuiōe imbris immadidet, ſed de qua mētes hominū, voce Dei omnipotentis emiſſa, rōs fidei rigauit.

¶ Vocauit. 17. *Lect. viij.*

Itaque cū tres eſſent, vnus eſt factus. Tres in principio vidētur, vnus in fine. Perfecta enim fide vnū ſunt. Deniq; hoc etiā Dñs Patrē orat, vt omnes vnū ſimus. Nec ſolū Moyſes, & Elias in Chriſto vnū ſunt, ſed etiā nos vnū corpus ſumus Chriſti. Ergo & illi tanquā in vno corpore recipiunt.

cipiuntur in Christi corpus: quia & nos vnum erimus in Christo Iesu. Aut fortassis, quia lex, & Prophetæ ex verbo; quæ autem ex verbo cœperunt, in verbo desinunt. Finis enim legis est Christus ad iustitiam omni credenti.

R. Deus, qui. 18.

ix. Lec. de SS. Hippol. & Cass.

INFRA OCTAVAS

FESTORVM S. CRVCIS.

Die 3. Maij.

INFRA OCTAVAM

INVENT. S. CRVCIS.

In die festo, Si sit primæ classis, Lect. viij. terminetur ad illa verba, Intēdat. Lect. ix. vsque ad nn. omīssa Lect. SS.

4. Maij.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ambrosij Episcopi.

Serm. 56 post init. Lect. iij.

CRande Crucis est sacramentum: & si intelligamus, per hoc signum etiam mundus saluatur. Nam cum à nautis scinditur mare, prius ab ipsis arbor erigitur, velum distenditur, vt Cruce Domini facta, aquarum fluentia rum-

pātur, & hoc dominico signo portum salutis petentium periculum mortis euadit. Figura enim sacramēti quidam est velum suspensum ab arbore, quasi Christus sit crucifixus in Cruce, atq; ideo confidentia de mysterio ventis homines ventorum periculis negligunt, peregrinationis vota suscipiunt.

R. Nos autem gloriari oportet in Cruce Dñi nostri Christi, in quo est salus, & resurrectio nostra: Per saluati, & liberati sumus. Iehua, **ψ.** Tuam Crucē adoramus, Domine, & recolimus tuam gloriosam passionem. Per quem.

Sed & bonus agricola parat terræ solum vt parat, & vitæ alimenta perquirat, nō nisi per signum Crucis id facere conatur. Dum enim aratro dentale subijcit, aperit aures, stiuam inserit, figuram Crucis imitatur. Certe quoque ipsum huius signi figura dispositum est; nam quatuor partibus distinguitur, quatuor quasi Crucis angulis continetur: ipsius etiam

in cessus hominis, cum manus
 leuauerit Crucē pingit, atq;
 ideò eleuatis manibus orare
 precipimur, vt ipso quoque
 mēbrorum gestu passionem
 Dñi fateamur: tunc enim ci-
 tius nostra exauditur oratio,
 icū Christum, quem mens lo-
 quitur, etiā corpus imitatur.
 Dum sacrum pignus celi-
 tus reuelatur, Christi fides
 probatur: Adsunt prodigia
 diuina in virga Moyfi primi-
 tus figurata, alleluia, alleluia.
 Ad Crucis contactum re-
 surgunt mortui, & Dei ma-
 gna referantur. Adsunt.

Lectio vj.

Hoc etiā exemplo Moy-
 ses sanctus, cum contra
 Amalec bellum gereret, non
 armis, non ferro, sed eleuatis
 ad Deum manibus supe-
 rauit; sic enim habes scriptū:
 cum eleuasset manus suas
 Moyses, vincebat Israel: cum
 autē deposuisset manus suas,
 onualefcebat Amalec. Hoc
 igitur dominico signo scindi-
 tur mare, terra colitur, cælum
 regitur, homines cōseruātur.
 Hoc inquam dominico signo
 tiā referātur inferna. Na ex

quo homo Dñs Iesus, qui ip-
 sam Crucē gestabat, sepultus
 in terra est, veluti dirupta ab
 eo exarata terra oēs, quos re-
 tinebat, mortuos germinauit.
R. Hoc signum Crucis erit
 in cælo, cum Dominus ad iu-
 dicandum venerit; Tunc ma-
 nifesta erunt abscondita cor-
 dis nostri, alleluia, alleluia.
V. Cū federit Filius hominis
 in sede maiestatis suæ, & cœ-
 perit iudicare sæculum per
 ignem, Tūc manifesta, **G**lo-
 ria Patri, Tunc manifesta.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
 Ioannem. *Lect. vij. c. 3.*

In illo tēpore: Erat homo
 ex Phariseis, Nicodemus
 nomine, princeps Iudeorum:
 hic venit ad Iesum nocte, &
 dixit ei; Rabbi, scimus, quia
 à Deo venisti Magister. Et
 reliqua.

De Hom. S. Augustini Episc.
Ex tract. 12. in Ioan.

Demonstratum est ma-
 gnum sacramentum rei
 futuræ; ipse Dominus testa-
 tur in hac lectione, vt nemo
 possit aliud interpretari, quā
 quod ipsa Veritas de se indi-
 cat.

cat. Dictū est enim ad Moy-
sen à Dño, vt faceret æneum
serpentem, & exaltaret illum
in ligno in eremo, & admo-
neret populū Israel, vt si quis
morsus esset à serpente, in
exaltatum attenderet, & fa-
ctum est: mordebantur homi-
nes, intuebātur, & sanabātur.
Quid sunt serpentes mordē-
tes? Peccata de mortalitate
carnis. Quis est serpens exal-
tatus? Mors Domini in Cru-
ce: quia enim à serpēte mors,
per serpentis efāgiē figurata
est mors. Morsus serpentum
lethalis, mors Dñi vitalis.

R. Dulce lignum, dulces clau-
uos, dulce pondus sustinuit:
Quæ sola digna fuit portare
pretiū huius sæculi, alleluia.
V. Hoc signum Crucis erit in
cælo, cum Dominus ad iudi-
candum venerit. Quæ sola.

Lectio viij.

Attenditur serpens, vt ni-
hil valeat serpens. Quid
est hoc? Attenditur mors, vt
nihil valeat mors; sed cuius
mors? mors vitæ, si dici po-
test, mors vitæ: imò quia dici
potest, mirabiliter dicitur;
sed nunquid non erit dicen-

dū, quod fuit faciendum?
dubitē dicere, quod Domi-
pro me dignatus est fac
Nōne vita Christus? & t
in Cruce Christi; sed in
te Christi mors mortua
quia vita mortua occidit
tē, plenitudo vitæ degluti-
mortem: absorpta est mors
Christi corpore. Sic & no-
cemus in resurrectione,
do iam triumphantes ca-
bimus: Vbi est mors cor-
tio tua? vbi est mors ac-
tuus? Interim modò, fr
vt à peccato sanemur,
stium crucifixum intueamur.

R. Sicut Moyses exalta-
pentem in deserto, ita ex-
ri oportet Filiū hominis
omnis qui credit in ipsum
pereat, sed habeat vitā
nam, alleluia. **V.** Non
Deus Filium suum in m-
vt iudicet mūdum, sed
uetur mundus per ipsum
omnis. Gloria. Vt om-

ix. Lectio de S. Monacho

Die 5. Maij.

TERTIA DIE

In secundo Nocturno

Sermo S. Augustini Episcopi

De temp. ser. 101. post Pascha

Lectio iiii.

Quid dulcius, quid suavius, vel cogitari, vel dici potest, quam sanctæ Crucis mysterium, per quam non solum ab inferis reuocari, sed etiam in cælos eleuari meruimus? quia sine vlla dubitatione, vbi caput nostrū Christum ascendisse credimus, membra illius secutura esse confidimus. Ligni Crucis etiam umbra, vel figuræ, in veteri quoque testamēto plurimum valuerunt. Nullum Moyses signum sine ligni sacramento peregit: vt enim signa, & prodigia faceret in Ægypto, virgam accepit à Domino, & ad ligna quæque diuinitus audiebat, & dicebatur ei: Eleua virgam tuam.

Nos autem. 26. **Lect.v.**

Non vtique Deus virgæ auxilio indigebat, sed erigebatur, vt scire possimus, quantum esset illud futuri ligni mysterium, cuius fuerat umbra figuratum virgæ illius sacramentū. Fortè si rubrum mare diuidendum est, iubetur Moyses eleuare virgā, & mare cognoscens venturi ligni

figurā, mox iter populo pandit insuetum. Si ad aquam Maræ amaram venit, nisi lignum in se suscepit, non dulcescit. Quæ res erat indicio, amaritudinem gentium per lignum Crucis in vsum dulcedinis quādoq; esse vertendam; si autem non habet aquā populus vnde bibat, petra ligno percutitur, & dat per gratiam, quod non habuerat per naturam.

R. Dum sacrum. 27. **Lect.vj.**

O Crux, cuius tantus, ac talis decerpitur fructus. Fructus autem Crucis, gloriæ est resurrectio. Hic fructus ligni huius verè plantatus est secus decursus aquarum: semper enim Cruci Baptisma iungitur. Dedit hoc lignum fructum in tempore suo, dedit fructum interim Domini resurrectione, dabit & cū apparuerit de cælis ille, qui visus est super terram, cum præcedente ipso Crucis ligno iam fulgido venerit de supernis: tunc resurgent corpora sepulchrorum, tunc exultabunt sancti in gloria, tūc in suis cubilibus lætabuntur, qui nunc de
fui

sui Regis, ac Dñi Cruce non cōfunduntur, sed potius gloriantur. *R.* Hoc signum. 27.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Ioannem. *Lectio vii.*

IN illo tēpore: Erat homo ex Phariseis Nicodemus nomine, princeps Iudeorum: hic venit ad Iesum nocte, & dixit ei: Rabbi, scimus, quia à Deo venisti Magister. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

Ex Hom. 26 in Ioan c. fi.

CUm incredibile suā erga humanum genus per Baptisma liberalitatē ostendisset, addit huius causam, neque illa minorem, hoc est, per Crucē. Quemadmodū igitur Paulus ad Corinthios hæc simul iūgit beneficia, inquiēs: Nūquid Paulus crucifixus est pro vobis, aut in nomine Pauli baptizati estis? siquidē hæc duo maximē ineffabilē Christi in nos amorē præferunt, & quod pro inimicis passus sit, & mortuus; & per Baptismum integrā peccatorū veniā largitus. Sed quantā gratia nō manifestē se crucingē-

dum aperuit, sed ad veterem figuram auditores relegant. *R.* Dulce lignū. 28. *Lectio*

Primum quidem, ut verum ad nouam cognitionem intelligeres; deinde intelligas, non inuitū ad passionem venisse; & præter nullum sibi ex eo damnū, multorum salutem secutū. Ne igitur quispiam dicat, quomodo possunt in Crucem credentes salui fieri, se à morte nō liberauerint, terem in mediū addit crucis historiam; nam si ad ærei sceleris simulacrū aspicientes dæi morte liberabantur: quanto maiori, qui in Crucifixum credunt, beneficio fruuntur neque enim quod Crucifixus est, idcirco cum imbecillitatis arguas; neque Iudæos periores dixeris, sed mundum Deus amant.

R. Sicut Moyses. 28.

Lectio ix.

Vides Crucis causam, ex ea salutem? vides figura veritati consentiat, illic mortem fugerunt Iudæi, sed temporalem, hic eternam fideles: illic ictus

pentum suspensus serpens sa-
uauit; hic incorporei serpētis
olagas Iesus Cruci affixus cu-
rauit: illic æs suspensum erat
in serpentis effigiem; hic do-
minicū corpus à spiritu for-
natum. Serpens illic morde-
bat, & serpens sanabat: hic
mors perdidit, & mors saluū
fecit. Ad hæc, qui interime-
bat serpēs, veneno sœuiebat;
qui liberabat, nullo; sic & hic;
dam ea, quæ perdebat mors,
peccatum habebat, quemad-
modum serpēs venenū: Do-
mini autē mors ab omni im-
munis erat peccato, vt æreus
serpens veneno. **T**e Deum.

6. Maij. QUARTA DIE.
de S. Ioāne ad Port. Lat.
p. cum comm. octa.

7. Maij. QUINTA DIE.
de S. Stanislao Episc. mar. se
id. cum comm. octa.

8. Maij. SEXTA DIE.
de Apparitione S. Michaelis
archang. dup. cum com. octa.

9. Maij. SEPTIMA DIE.
de S. Gregorio Nazian. Ep.
id. dup. cum com. oct.

Die 10. Maij.
DIE OCTAVA.
In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioan. Chrysostomi
Serm. 2. in Inuent. S. Crucis
post init. in Bibliot. Homil.
Lectio iij.

N Eminem gloriosorū sa-
lutis nostræ signorū pu-
deat, summaq; bonorum, qua
& viuimus, & sumus, sed vt co-
ronā, sic Christi Crucē fera-
mus; etenim nostra omnia
per illam perficiuntur: siue re-
generatione, & renouatione
opus est, Crux præsto est; siue
mysticus ille cibus sumendus,
siue in ordinē ecclesiasticum
aliqui cooptandi, siue quiduis
aliud faciendū est, ubiq; victo-
riæ nostræ signum adest: ob
eamq; causam illā, & in ædi-
bus, & in muris, & in foribus,
& in frōte, & in mēte cū ma-
gno studio depingimus, & in-
sculpimus. Nostræ enim salu-
tis, communisq; libertatis, &
bonitatis Dñi nostri hoc si-
gnū est: cū ergo insigniris, ti-
bi in mētē veniat vis omnis,
quā in se Crux cōtinet: ac tū
deniq; irā, omnesq; à ratione
auersos animi impetus extin-
xeris. **R.** Nos autē. 26. **Lec. v.**

Non enim omnino digi-
to imprimenda, & cōsi-
signanda

gnanda est, sed prius voluntate, ac iudicio cū magna fide; quia sic in oculis, vultuq; impressa impurorū, scelestorūq; dæmonum nullus ad te accedere, aut in propinquo stare vnquam poterit, cernens gladium quo vulnus, plagam que accepit, vidēsque ensē, quo mortem accepit: si enim nos, cum loca, in quibus damnati secantur, videmus, exhorrescimus; cogita, quid euenturum sit diabolo, cū arma videbit, quibus vim, potestātēq; eius omnē Christus dissoluit, serpentisque caput amputauit. Hoc etiam signū ianuās clauas maiorum nostrorum aetate aperuit; hoc noxia, mortiferaque venena profligauit: hoc cicute vim diluit: hoc deniq; venenatarum bestiarum morsus curauit.

R. Dum. 27.

Lectio vij.

SI enim infernorū portas aperuit, & cælorum orbes laxauit, paradisi que aditum, introitumq; restituit, & diaboli nernos fregit; quid mirū videri debet, si mortifera venena, & alia eiusdem generis vincit, & superat? Hoc igitur

in mēte tua insculpe, animamq; nostrorum salutē plectitor. Crux enim habentem terrarum cōuertit, rem expulit, veritatem recauit, terrā cælum fecit, nes Angelos reddidit. dæmones non iam horribili sunt, aut metuendi sed temnēdi; neq; mors est nisi sed somnus. Hac abiecta humi, cōculcataq; omnia nobis aduersantur.

R. Hoc signum. 27.

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secunda
Ioannem.

IN illo tēpore: Erat Ilex Phariseis, Nicodemus nomine, princeps Iudæ: hic venit ad Iesū nocte. Hic ait ei: Rabbi, scim⁹, quia tu venisti Magister. Et reliqua.
Homilia S. Ambrosij

Ex serm. 55.

Sicut Moyses exaltatus est in deserto, ita et tibi oportet Filium habere. Vade si affertur ligno filijs Israel contumacitatem, quanto magis præstat populis Dominum patibulo crucifixus? &

ra tantū profuit, quantū prodesse credimus veritatē? Serpens igitur primus crucifigitur. Rectē planē, vt, quia primus apud Deum peccauerat diabolus, primus Crucis sententia feriretur. In ligno enim crucifigitur; rationabiliter factū, vt quia homo in paradiso per arborem concupiscentiæ deceptus fuerat, nunc idē per ligni arborem saluaretur; atq; eadem materia, quæ causa mortis fuerat, esset remedium sanitatis.

Dulce. 28. **Lectio viij.**

Deinde post serpentem in Salvatore homo ipse crucifigitur, scilicet vt post auctore puniatur & facinus. Per primā Crucem vindicatum est in serpentem, per secundam in venena serpentis: hoc est, primum auctor ipse punitur, deinde eius malignitas condemnatur. Virus enim, quod persuasionē suā in hominē trāsuderat, nunc reijcitur, nunc curatur. Nam cū homo passioni addicitur, non morti traditur, sed mortis in eo facinus emendatur. Hoc enim egit Dñs per ho-

minem, quē suscepit, vt dum innocens patitur, præuaricationis illius diabolicæ in eo inobedientia corrigatur, & deinceps liber à culpa fieret, ac liber esset à morte. Habētes igitur Dñm Iesum, qui nos passione sua liberauit, in ipsum aspiciamus semper, & de ipsius signo speremus nostris vulneribus medicinam.

R. Sicut Moyses. 28.

ix. Lect. de SS. Gord. & Epim.

Die 14. Septembris.

INFRA OCTAVAM.

EXALTAT. S. CRVCIS.

15. Septemb. SECUNDA DIE.

Fit de die oct. Nat. B. Mariæ.

dup. cum com. oct.

16. Sept. TERTIA DIE.

De SS. Cornelio, & Cypria.

Pont. mart. sem. cū com octa.

Die 17. Septembris.

Q V A R T A D I E.

In secundo Nocturno

Tres Lect. S. Ambrosij, Grāde Crucis, vt in 2. die infra

oct. Inuent. 26. cum iisdem

Respons. omisso Alleluia.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū

Ioannem. Lect. vij. c. 12.

C,

IN

IN illo tēpore: Dixit Iesus turbis Iudæorum: Nunc iudiciū est mundi: nunc princeps huius mundi eijcietur foras. Et reliqua.

De Homilia S. Leonis Papæ.

Ex ser. 6. de Pass. in med.

Merito dixerat Dominus: Cū exaltatus fuero, omnia ad me traham; idest, totam causam humani generis agam, & olim perditā in integrum reuocabo naturam. In me omnis infirmitas abolebitur, in me omnis plaga sanabitur. Exaltatum autem Iesum ad se traxisse omnia, non solum nostræ substantiæ passione, sed etiā totius mūdi commutatione monstratū est. Pendente enim in patibulo Creatore, vniuersa creatura congemuit, & Crucis clauos omnia simul elementa fenserunt. Nihil ab illo supplicio liberum fuit.

& Dulce lignum, vt sup. 28.
sine Alleluia. Lectio viii.

HOc in cōmunionem sui & terram traxit, & cælum; hoc petras rupit, monumenta aperuit, inferna rese-
rauit, & densarum horrore te-

nebrarum, radios solis ab-
dit. Debebat hoc testimo-
nio mundus auctori, vt in
casu cōditoris sui vellent
uerfa finiri. Sed patiētia
seruat rebus, atque temp-
bus ordinem suum, nosque
illum potius vocat affectu
vt eorum salutem petam
quorum crimen horret.
Tantō igitur pretio, ta-
sacramento eruti de pote-
te tenebrarum, & ab anti-
captiuitatis vinculis abso-
date operam dilectissimam
integritatem mentium
strarum nulla diabolus
corrumpat.

& Sicut Moyses, vt sup.
sine Alleluia. Lectio

Quicquid nobis con-
christianam fidem in-
ritur, quicquid contra ma-
data Dei suadet, de illis
deceptionibus venit, qui
innumeris dolis ab æter-
næ vitæ conatu euertete,
tando quasdam occasiones
infirmitatis humanæ,
quas incautas, negligenter
animas in laqueos iterum
sua mortis inducat. Anni-
tæ nostræ, & actionum tēp-
ralium

alium qualitates in summi,
& veri Dei potestate confi-
tunt, cuius auxilium, & mi-
sericordiam in omnibus, quæ
obtinere cupimus, implorare
debemus. Quoniam si pro
nobis Deus, quis contra nos?
qui Filio suo proprio non pe-
percit, sed pro nobis omnibus
tradidit eum, quomodo non
etiam cum illo omnia nobis
donauit? qui uiuit, & regnat
in sæcula sæculorum. Amen.
Te Deum.

Die 18. Septembris.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

*Tres lect. S. Augustini. Quid
dulcius. 29.*

In tertio Nocturno.

*Lectio S. Euangelij secundum
Ioannem. Lectio vij.*

IN illo tēpore: Dixit Iesus
turbis Iudæorum: Nunc
iudiciū est mundi: nunc prin-
ceps huius mundi eiicietur
foras. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

Ex Homil. 66. in Ioan.

Nunc princeps mūdi hu-
ius eiicietur foras: per
mortem scilicet meā. Et ego
exaltatus fuero, omnes tra-

hā ad me ipsum, hoc est, etiā
Gentiles; & ne quis diceret:
Quomodo si te vicit, eiicie-
tur? Non vicit, inquit; quo-
modo enim qui alios trahit,
victus esse poterit? & non di-
cit; resuscitabo: sed maius; om-
nes traham ad me ipsum; nā
si dixisset, resuscitabo, non si-
gnificaret credituros: sed cū
credituros dicit, & resurrectu-
ros confirmat: si enim mor-
tuis mansisset, & purus homo
fuisset, nemo credidisset.

R. Dulce. 28.

Lectio viij.

OMnes traham ad me ip-
sum. Quomodo ergo, in-
quit, Patrem trahere? quia
trahente Filio, Pater etiam
trahit; traham, inquit, tan-
quam a tyranno detentos, &
per se minimè potentes eius
manus effugere, utpote re-
pugnantis. Alio loco rapinā
appellat. Nemo potest spo-
lia fortis rapere, nisi prius
alliget eum, & tunc rapiat.
Hæc autē ad illius vim ostē-
dendam dicit, ut illic rapinā,
hic tractionem appellaret,
quod cū intelligamus, resur-
gamus, glorificemus Deum,
non fide tantum, sed & vita:

aliter non esset gloria, sed
blasphemia. *2. Sicut. 28.*

Ex Homil. 67. Lect. ix.

Respondit ei turba: Nos
audiuimus ex lege, quod
Christus manet in æternum.
Norant igitur Christum im-
mortalem, & vitā habere sine
fine; vnde etiam quid diceret
intelligebant; nam sæpenu-
merò in scripturis simul &
passio, & resurrectio poni-
tur; sed hi arbitrati silentium
ei imponere, & nō esse Chri-
stum ostendere, Christum in
æternū manere confitentur:
& vide quā prauè; non enim
inquiunt: Nos audiuimus,
quod Christus nihil patitur,
neque crucifigitur, sed manet
in æternum. Hinc videre li-
cet, multis eos intellectis
sponte sua in malitia persti-
tisse. **T**e Deum.

19. Sept. SEXTA DIE.

*Fit de SS. Ianuar. & soc. se-
mid. cum com. oct.*

20. Sept. SEPTIMA DIE.

*Fit de SS. Eustachio, & soc.
semid. cum com. oct.*

21. Sept. IN DIE OCTAVA.

*Fit de S. Matthæo Apost. &
Euang. dup. cū com. diei oct.*

INFRA OCTAVA

FESTORVM B. M. VIR
SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi

Lect. o iij.

EXultat Maria, & Mat-
se læta miratur, & de S-
ritu sancto se peperisse g-
det: nec quia peperit im-
pta, terretur: sed quia gen-
rit, cum exultatione mirat-
O scēmina super feminas
nedicta, quæ virum omni-
non nouit; & virum suo vt-
circumdedit. Circū dat vir-
Maria Angelo fidem dā-
quia Eua perdidit virum
penti consentiendo. O f-
obedientia! ò insignis grat-
quæ dum fidem humiliter
dit, celi in se opificem cor-
rauit. Hinc promeruit g-
riam, quam ipse postmod-
auxit. Ecce, ait, ex hoc,
tam me dicent omnes ge-
rationes.

Lectio

O Beata Maria, quis t-
dignè valeat iura g-
tiarum, ac laudum præcor-
rependere, quæ singulari
assensu mūdo succurristi p-
dito? Quas tibi laudes frag-
lit

litas humani generis persoluet, quæ solo tuo commercio recuperâdi auditum inuenit? Accipe itaque quascûq; exiles, quascumque meritis tuis impares gratiarum actiones: & cum susceperis vota, culpas nostras orando excusa. Admitte nostras preces intra sacrarium exauditionis, & reporta nobis antidotum reconciliationis. *Lect. vj.*

S It per te excusabile, quod per te ingerimus: fiat impetrabile, quod fida mēte poscimus. Accipe quod offerimus, redona quod rogamus, excusa quod timemus: quia tu es spes vnica peccatorû. Per te speramus delictorum veniam, & in te beatissima nostrorum est expectatio præmiorû. Sancta Maria, succurre miseris, iuua pusillanimes, refoue flebiles, ora pro populo, interueni pro clero, intercede pro deuoto scemineo sexu: sentiant omnes tuû iuuamen, quicumque celebrant tuam sanctam festiuitatem.

Vel apponatur aliud nomen festi B. Mariæ, de quo fit officium.

Nouū fecit Dominus super terram, vt mulier circūdaret virum, nec alium quam Christum, de quo dicitur: Ecce vir, Oriens nomē eius. Nouum quoque fecit in cælo, vt mulier sole appareret amicta. Denique & coronauit eū, & vicissim ab eo meruit coronari. Egredimini filiæ Sion, & videte Regē Salomonem, in diademate, quo coronauit eū mater sua. Verum hoc alias. Interim sane ingredimini magis, & videte Reginam in diademate, quo coronauit eam Filius suus. In capite, inquit, eius corona stellarum duodecim.

Dignum planè stellis coronari caput, quod & ipsis longè clarius micans, ornet eas potius, quam ornatur ab eis. Quidni coronent sidera, quam sol vestit? Sicut dies verni circūdabant eam flores rosarum, & lilia conuallium. Nimirū læua sponsi

sub capite eius, & iā dextera illius amplexatur eam. Quis illas æstimet gemmas, quis stellas nominet, quibus Mariæ regium diadema compactum est? *Lectio vj.*

Quid ergo fidereum micat in generatione Mariæ: Plane quod ex regibus orta, quod ex semine Abrahamæ, quod generosa ex stirpe David. Si id parum videtur: adde quod generationi illi, ob singulare privilegium sanctitatis, diuinitus noscitur esse concessa: quod longè ante eisdem patribus cælitus re promissa, quod mysticis præfigurata miraculis, quod oraculis prænuntiata propheticiis. Hæc sacerdotalis virga, dum sine radice floruit: hanc Gedeonis vellus, dum in medio dictæ areæ maduit: hæc in Ezechielis visione orientalis porta, quæ nulli vnquam patuit, præsignabat.

Q V A R T A D I E.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Ioan. Chrysost.

Lectio iij.

DEi filius non diuitem, aut locupletem aliquam fec-

minam sibi matrem elegit sed beatam virginem illam cuius anima virtutibus ornata erat. Cum enim beata Maria supra omnem hominum naturam castitatem seruauit propterea Christum Dominum in virtute concepit, hanc igitur sanctissimam virginem, & Dei Matrem accipientes, eius patrocinij virtutem assequamur. Itaque cumque estis virgines ad matrem Domini confugite, enim pulcherrimam, preclatissimam, & incorruptibilem possessionem patrocinio vobis conseruabit. *Lectio*

M Agnum reuera mirandum, fratres dilectissimi fuit, beata semper Virgo Maria. Quid namque illa maius, aut illustrius vlllo quam tempore inuentum seu aliquando inueniri poterat. Hæc sola cælum, ac terram amplitudine superauit. Quis nam illa sanctius? Non Prophetæ, non Apostoli, non Martyres, non Patriarchæ, non Angeli, non Throni, non Dominationes, non Seraphim, non Cherubim, non denique

aliud quidpiam inter creatas res visibiles, aut inuisibiles, maius, aut excellentius inueniri potest. Eadē ancilla Dei est, & Mater: eadem virgo, & genitrix.

Lectio vj.

Hæc eius mater est, qui a Patre ante omne principium genitus fuit, quem Angeli, & homines agnoscunt Dominum rerum omnium. Vis ne cognoscere quanto Virgo hæc præstantior sit caelestibus potentijs? Ille cum timore, & tremore assistunt, faciem velantes suam: hæc humanum genus illi offert, quæ genuit. Per hanc & peccatorum veniam consequimur. Ave igitur Mater, cælum, puella virgo, thronus, Ecclesiæ nostræ decus, gloria, & firmamentum assidue pro nobis precare Iesum Filium tuum, & Dominum nostrum: ut per te misericordiam inuenire in die iudicij, & quæ reposita sunt ijs qui diligunt Deum bona consequi possimus, gratia, & benignitate Domini nostri Iesu Christi: cum quo Patri simul, & sancto Spiritui gloria, ho-

nor, & imperiū, nunc, & semper in sæcula sæculorū. Amē.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Epiphaniij Episc. aduersus hæreses. *Lect. iij.*

Beata Mater Dei Maria per Euā significatur, quæ per ænigma accepit, ut mater viuientium vocetur. Illa etenim mater viuientium vocata est, etiam postquam audiuit: Terra es, & in terram reuerteris, post transgressionem. Et mirum est, quod post transgressionem hoc magnū cognomen habuit. Et quod quidem pertinet ad rem sensibilem ab illa Eva omnis hominum generatio deducta est in terra: hic autem verè a Maria hæc vita mundo genita est, ut viuentem gigneret, & fieret Maria Mater viuentium. Per ænigma igitur Maria mater viuentium appellata est.

Lectio v.

Evæ datum est operire corpus sensibile propter nuditatem sensibilem: Mariæ verò datum est a Deo, ut pareret nobis Agnum, & ex gloria ipsius Agni fieret,

nobis velut â vellere sapien-
tiæ per virtutem ipsius indu-
mentum incorruptibilitatis.
Eua etiam mortis causa facta
est hominib⁹: per ipsam enim
mors ingressa est in mūdum:
Maria vero causa vitæ, per
quam genita est nobis vita, &
per hanc Filius Dei aduenit
in mundum: & vbi abundauit
peccatū, ibi superabundauit
& gratia: & vnde illata est
mors, illinc processit & vita,
vt vita pro morte fieret: &
qui per mulierem nobis vita
factus est, mortem ex mulie-
re inductam excluderet. Et
quoniā illic Eua, cum adhuc
esset virgo, per inobedientiā
transgressa est: è contrario
per Virginē obedientia gra-
tiæ facta est, annuntiato ad-
uentu in carne de cælo, & vi-
ta æterna.

Lectio vj.

DE Maria enim accipitur
(liceat mihi hoc dicere)
quod scriptum est de Eccle-
sia: Relinquet homo patrem
suum, & matrem suam, & ad-
hærebit vxori suæ: & erūt duo
in carne vna. Sanctus autem
Apostolus dicit: Mysterium
hoc magnum est, ego autem

dico in Christo, & Eccle-
sia. Et vide scripturarum acco-
tam dicendi proprietatem
quod de Adā quidem di-
formauit: de Eua vero nō
matā esse, sed ædificatā.
cepit enim, inquit, vnam
costis eius, & ædificauit ipsi
vxorem. Quo ostendat, Di-
quidē de Maria efformasse
ibi ipsi corpus, ab ipsa ve-
costa ædificatā esse Eccle-
sia in eo quod punctum & ap-
tum est ipsius latus, & my-
ria sanguinis, & aquæ, pre-
redemptionis facta sunt.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Cyrilli Episcopi
Alexandrini.

Homil. contra Nestorium.

Lectio iiii.

Hilarem video cœtum
delium omnium, qui con-
uenerunt promptis animis
sancta, & Dei Matre Mariā
semper Virgine conuocant
Laus, & gloria sit tibi sancta
Trinitas, quæ omnes nos
hæc celebritatem conuocasti
Sit etiā tibi sancta Dei Ma-
ter laus. Tu enim es pretiosa
margarita orbis terrarum.

lampu

mpas inextinguibilis, corona virginitatis, sceptrū ortho-
doxa fidei, templum indissolubile, cōtinens eum qui nusquam contineri potest: Mater, & Virgo: tu benedicta inter mulieres, eius parens qui benedictus venit in nomine Domini.

Lectio v.

Er te Trinitas sanctificatur, per te Crux pretiosius celebratur, & adoratur in toto orbe terrarum. Per te exultat cælum, lætantur Angeli, & Archangeli, fugantur demones: & homo ipse ad cælum reuocatur. Per te omnis creatura idolorum errore detenta, conuersa est ad agnitionem veritatis, & fideles homines ad sanctum baptismum perueniunt, atque in toto orbe terrarum constructæ sunt Ecclesiæ.

Lect. 6.

Te adiutrice gentes veniunt ad poenitentiam. Quid plura? Per te vnigenitus Dei Filius, vera illa lux effulget sedentibus in tenebris, & umbra mortis. Per te Prophetæ prænuntiarunt, per te Apostoli salutem gentibus prædicarunt. Quisnam poterit

tuarum laudum præconia explicare, Maria Mater, & Virgo? Hanc, fratres dilectissimi, celebremus, eius Filium, Ecclesiæ sponsum immaculatum adorantes: cui honor, & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex Epistola S. Ambrosij Episcopi ad Siricium Papam.

Epist. 81. al. 7.

Lect. liij.

DE via peruersitatis produntur dicere: Virgo concepit, sed non virgo genuit. Quæ potuit ergo virgo concipere, non potuit virgo generare, cum semper conceptus præcedat, partus sequatur? Sed si doctrinis non creditur sacerdotum, credatur oraculis Christi, credatur monitis Angelorum dicentium: Quia non est impossibile Deo omne verbum. Credatur symbolo Apostolorum, quod Ecclesia Romana intemeratum semper custodit, & seruat. Audiuit Maria vocem Angeli, & quæ ante dixerat: Quomodo fiet istud? non de fide generationis inter

terrogans, respondit postea:
Ecce ancilla Domini, con-
tingat mihi secundum ver-
bum tuum.

Ex lib. S. Hieronymi Presby-
teri, aduersus Iouinianum.

*De Apolog. ad Pammachiū,
pro lib. aduersus Iouinia-
num, in fine. Lect. v.*

Christus Virgo, Mater
Virginis nostri, Virgo
perpetua, Mater, & Virgo.
Iesus enim clausis ingressus
est ostijs: & in sepulchro
eius, quod nouum & in pe-
tra durissima fuerat excisum,
nec antea quis, nec postea
positus est. Hortus conclu-
sus, fons signatus: de quo fon-
te ille fluuius manat, iuxta
Ioel, qui irrigat torrentem,
vel funium, vel spinarum: fu-
nium peccatorum, quibus
ante alligabamur: spinarum,
quæ suffocant sementem patris-
familias. Hæc est porta ori-
entalis, ut ait Ezechiel, semper
clausa, & lucida, operiens in
se, vel ex se proferens sancta
sanctorum, per quam Sol ius-
titiae, & Pontifex noster se-
cundum ordinem Melchise-
dech ingreditur, & egreditur.

Ex libro S. Irenæi Ep-
mart. aduersus hære-

Lib. 3. cap. 19. Lect.

IN sua propria ver-
Domino, & sua p-
eum baiulante cōditione
baiulatur ab ipso, &
pitulationem eius, quæ
ligno fuit inobedientiæ
eam, quæ in ligno est,
dientiam faciente, &
ctione illa soluta, qua
cta est malè illa, quæ ia-
ro destinata erat virgo
per veritatem euangelii
est benè ab Angelo iam
viro virgo Maria. Quæ
modum enim illa per
licum sermonem seducta
ut effugeret Deum, præ-
cata verbum eius: ita &
per Angelicū sermonē
gelizata est, ut portaret
obediens eius verbo. Et
cut illa seducta est, ut
geret Deum; sic hæc
est obedire Deo, uti virgo
Euæ virgo Maria fieret
uocata. Et quemadmo-
adstrictum est morte ge-
humanum per virginem
uatur per Virginem: a
lance disposita virginali

obedientia, per virginalem
obedientiam.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De expositione S. Gregorij
Papæ in libros Regum.

In 1. Regum 1. Lect. iij.

Vit vir vnus de Rama-
thaim Sophim, de monte
Ephraim. Potest montis no-
mine beatissima semper Vir-
go Maria, Dei genitrix, desi-
gnari. Mons quippe fuit, quæ
omnē electæ creaturæ altitu-
dinē, electionis suæ dignita-
te transcendit. An non mons
sublimis Maria, quæ vt con-
ceptionem æterni Verbi per-
tingeret, meritorum verticem
supra omnes Angelorū cho-
ros, vsque ad solium Deita-
tis erexit? Huius enim mon-
tis præcellentissimā dignita-
tem Isaias vaticinās ait: Erit
in nouissimis diebus præpa-
ratus mons domus Domini
in vertice montium. Mons
quippe in vertice montium
fuit, quia altitudo Mariæ su-
pra omnes sanctos refulsit.

Ex epistola S. Leonis Papæ
ad Pulcheriam Augustam.

Epist. 13. ante med.

Sacramentum reconcilia-
tionis nostrę ante tempo-
ra æterna dispositū, nullæ im-
plebāt figuræ: quia nondū su-
peruenerat Spiritus sanctus
in Virginē, nec virtus Altis-
simi obumbrauerat ei, vt &
intra intemerata viscera, ædi-
ficante sibi Sapientia domū,
Verbum caro fieret: & forma
Dei, ac forma serui in vnā
conueniente personā, Crea-
tor temporum nasceretur in
tempore, & per quem facta
sunt omnia, ipse inter omnia
gigneretur. Nisi enim nouus
homo, factus in similitudinē
carnis peccati, nostrā suscipe-
ret vetustatem, & consubstā-
tialis Patri, consubstantialis
esse dignaretur & Matri, na-
turamq; sibi nostram solus à
peccato liber vniret, sub iugo
diaboli generaliter teneretur
humana captiuitas.

De expositione S. Basilij Epi-
scopi in Isaiam Prophetam.

In c. 8. post initium. Lect. vj.

Accepsi, inquit, ad Pro-
phetissam, & in utero
accepit, & peperit Filium.
Quod Maria Prophetissa fue-
rit,

rit, ad quam proximè accē-
sit Isaias per prænotionem
spiritus, nemo contradixerit,
qui sit memor verborum Ma-
riæ, quæ prophetico afflata
spiritu elocuta est, quid enim
ait? Magnificat anima mea
Dominum, & exultauit spiri-
tus meus in Deo salutari
meo: quia respexit humilita-
tem ancillæ suæ: ecce enim
ex hoc beatam me dicēt om-
nes generationes. Quod si
animum accōmodaueris vni-
uersis eius verbis, non vtique
contentiosè negaueris eam
fuisse Prophetissam, quod
Domini spiritus in eam su-
peruenerit, & virtus Altissi-
mi, obumbrauerit ei.

Die 8. Decembris.

INFRA OCTAVAM

CONCEP. B. MARIAE.

Die 9. Decembris.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Per totam hanc octauam in
2. Noct. leguntur Lectiones
vt infra octauas festorum B.
Mariæ. 36 cum sequentibus
Respons.

R. iij. Conceptio gloriosa

Virginis Mariæ ex semine
Abrahæ, ortæ de tribu
Iuda, clara ex stirpe Dauid
ius vita inclyta cunctas
strat Ecclesias. *✠.* Hodie
cepta est beata Virgo Maria
ex progenie Dauid. Cuius
R. v. Cum iucunditate Con-
ceptionem beatæ Mariæ
celebremus: Vt ipsa pro nobis
intercedat ad Dominum
filium Christum. *✠.* Cordis
animo Christo canamus
Mariam, in hac sacra solemnitate
præcellæ genitricis Dei-
riæ. Vt ipsa.

R. vj. Cōceptio tua De-
nitrix Virgo, gaudiū an-
ticipauit vniuerso mundo
te enim ortus est Sol iustitiæ
Christus Deus noster,
soluens maledictionem,
benedictionem: & cōsumens
mortem, donauit nobis
vitam sempiternam. *✠.* Be-
dicta tu in mulieribus, &
benedictus fructus ventris
tui. Ex te, *G*loria. Qui solues

In tertio Nocturno

*L*ectio S. Euangelij secundum
Matthæū. *Lectio vij.*

*L*iber generationis
Christi filij Dauid.

Abraham: Abraham genuit
Isaac, Isaac autem genuit Ia-
cob. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi
Presbyteri.

lib. i. *Comment. in Matth.
in initio.*

IN Isaia legimus: Genera-
tionem eius quis enarrabit?
Non ergo putemus Euange-
liam Prophetæ esse contra-
rium; ut quod ille impossi-
bile dixit effatu, hic narrare
incipiat: quia ibi de genera-
tione diuinitatis, hic de in-
arnatione est dictum. A car-
nibus autem cœpit, ut per
hominem, Deum discere in-
cipiamus. Filij David, filij
Abraham. Ordo præposte-
ritas, sed necessariò commuta-
tas. Si enim primum posuif-
set Abraham, & postea Da-
uid, rursus ei repetendus fue-
rat Abraham, ut generatio-
nis series texeretur.

Beatā me dicent omnes
generationes: Quia fecit mi-
hi Dñs magna qui potēs est,
& sanctum nomē eius. Et
misericordia eius à progenie
in progenies timentibus eū.
Quia fecit.

DEO autē cæteris præter-
missis, horū filium nuncu-
pauit, quia ad hos tantū facta
est de Christo repromissio.
Ad Abraham: In semine, in-
quit, tuo benedicetur omnes
gentes, quod est Christus. Ad
David: De fructu ventris tui
ponā super sedem tuā. Iudas
autē genuit Phares, & Zarā
de Tamar. Notandū, in ge-
nealogia Saluatoris nullam
sanctarum assumi mulierum,
sed eas quas scriptura repre-
hendit: ut qui propter pec-
catores venerat, de peccato-
ribus nascens, omniū peccata
deleret. Vnde & in cōsequē-
tib' Ruth Moabitis ponitur,
& Bethsabæe vxor Vriæ.

Felix namq; es sacra Vir-
go Maria, & omni laude di-
gnissima: Quia ex te ortus
est Sol iustitiæ, Christus Deus
noster. Ora pro populo,
interueni pro clero, inter-
cede pro deuoto scemineo
sexu: sentiant omnes tuum
iuuamen, quicumque cele-
brant tuam sanctam Con-
ceptionem. Quia. Gloria
Christus.

Lib. i. Cōm. in Matt. Lect. ix.

Iacob autē genuit Ioseph. Hūc locum obiecit nobis Iulianus Augustus dissonantiæ Euangelistarum, cur Euāgelista Matthæus Ioseph dixerit filium Iacob, & Lucas eum filium appellarit Heli: non intelligens consuetudinem scripturarum, quod alter secundum naturam, alter secundum legem ei pater sit. Scimus enim hoc per Moysen, Deo iubēte, præceptum, ut si frater, aut propinquus absque liberis mortuus fuerit, alius accipiat uxorem ad suscitandum semen fratris, vel propinqui sui. Ioseph virum Mariæ. Cum virum audieris, suspicio tibi non subeat nuptiarum: sed recordare cōsuetudinis scripturarum, quod sponsi viri, & sponsæ vocentur uxores. *1 e Deum.*

Die 10. Decembris.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

Iber generationis Iesu Christi filij David, filij Abraham: Abraham genuit

Isaac, Isaac autem genuit Iacob. Et reliqua.

De Homilia S. Hilarij

Comment. in Matth.

Non refert quis in ordine numero, atque ordine collocetur, dum vniuersorum familia esse intelligatur ab vno. que cum eiusdem tribus Ioseph, & Maria, dum pater eius esse ex Abraham generatus ostenditur, pro quoque docetur & Maria. Hæc enim in lege ratio uata est, ut si mortuus fuisset filius familie princeps fuisset defuncti uxorem posterior eiusdem cognationis acciperet, susceptosque filios in familiam eius, qui mortuus esset referret: maneretque ita primogenitis successionis loco, cum patres eorum, post se nati essent, aut non haberentur, aut genere

R. Beatam. 45. Lectio

Consequens illud est, quia diximus secundum ordinem nec numero nec successione constare, ius quoque rei ratio aff

Non enim levis causa est, aliud in narratione sit, aliud fuerit in gestis, & aliud referatur in summa, aliud veteneatur in numero. Namque Abraham usque ad David quatuordecim generationes numeratae sunt: & a David usque ad transmigracionem Babylonis in quibusdam libris decem & septemprehenduntur. Sed in hoc non mendacium, sed negligentiae vitium est: res enim ratione praeteritae sunt. Nam Ioras genuit Ochoziam, Ochozias vero genuit Ioas, Ioas deinde Amasiam, Amasias autem Oziam: & in Matthaeo Ioras Oziam gessisse scribitur, cum quartus eo sit: hoc ita, quia ex Genesim femina Ioras Ochoziam genuit, ex Achab scilicet, qui Zabel habuit uxorem.

Felix namque. 45. *Lect. ix.*
 Enique per Prophetam non nisi quarta generatione in throno regio Israel quemquam de domo Achab esse sessurum dicitur. Purgatur igitur labe familiae gentitribus, quae praeteritis iam gentibus, in quarto generatio-

num consequentium ordine numeratur, & usque ad Mariam generationes quatuordecim esse scribuntur, cum in numero decem & septem reperiatur, nullus error esse poterit, scientibus non eam solum esse Domino nostro Iesu Christo originem, quae coepit ex Maria: sed in procreatione corporea, natiuitatis aeternae significantiam comprehendere Deum.

Die 11. Decemb. QUARTA DIE.
Fit de S. Damaso Pap. conf. semid. cum com. oct.

Die 12. Decemb. QUINTA DIE.
In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthaeum. Lect. vii

Liber generationis Iesu Christi filij David, filij Abraham: Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Iacob. Et reliqua.

Homil. S. Ioannis Chrysost. Homilia 2. in Matth. post initium.

Avidu quidem mirabile est, quod ineffabilis Deus, & qui nec sermonibus explicari potest, nec cogitationibus comprehendere Patrique per

per omnia coequalis, per Virginis ad nos venit vterum, & fieri ex muliere dignatus est, & habere progenitores Dauid, & Abraham: & quid dico, Dauid, & Abraham, etiā illas quod magis stupendū est, foeminas, quas paulò ante memoravi. Hæc igitur audiens mente cōsurge, nihilq; humile suspiceris, sed potius propter hoc ipsum maximè mirare, quia cū verus, & dilectus Filius sit sempiterni Dei, etiā Filius Dauid esse dignatus est, modo vt te filium faceret Dei: seruum patrem habere dignatus est, vt tibi seruo Patrem faceret ipsum Deum.

✠. Beatam me dicent. 45.

Lectio viii.

Vides ab ipso statim principio, quā lāta sint hæc nuntia. Quod si ambigis de his, quæ ad tuum spectant honorem, ab ijs, quæ illius sunt, etiā tua disce credere. Quantum enim cōsequi potest humana ratio, multò est difficilius Deum hominē fieri, quā hominem Dei filiū consecrari. Cum ergo audieris, quia Filius Dei, Filius sit

& Dauid, & Abraham; de re iam desine, quod & tu filius es Adæ, futurus filius Dei. Non enim semsum ita humiliasset, nisi esset exaltaturus. Natus enim secundum carnem, nascere spiritu: natus muliere, vt tu desineres esse mulieris.

✠. Felix namque. 45.

Lectio ix.

Propterea duplex generatio est, hæc nostra similis, illa nobis eminenter excedens. Quia enim natus ex foemina nobis competit: quod non ex voluntate carnis viri, sed ex Spiritu sancto aliam nobis sublimiorem turamque, & spiritum cōmittit. Sed alia quoque generatio ex simili diversitate stabant. Nā & baptisma sancto tale suscepit, quod haberet quidem aliquid veteris, sed haberet & noui: quod baptizatus est à Propheta, expressit vetus: quod autem descendit Spiritus, adunxit nouum. **T**e Deum.

13. Decēb. SEXTA DIE.

Fit de S. Lucia dup. circō. oct.

Die 14. Decēb. SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. *Lectio vij.*

Liber generationis Iesu
Christi, filij David, filij
Abraham: Abraham genuit
Isaac, Isaac autem genuit
Iacob. Et reliqua.

De Homil. S. Ioan. Chrysost.

Cuius verò rei gratia li-
brum ipsum generatio-
nis Christi vocat, vbi non so-
la vtique generatio, sed tota
prorsus ipsius mysterij di-
spensatio continetur? quia
totius scilicet dispensationis
caput, radix atque principium
omnium nobis in hoc consi-
stit bonorū. Vt enim Moyses
librum cæli appellauit, ac ter-
ræ, cum certè non de cælo so-
lū, terraq; loqueretur, sed de
cunctis, quæ inter ipsa subsi-
stunt: ita etiā Euangelista ab
ipso omnium fonte, & capite
bonorum librum vocauit.

R. Beatam. 45. *Lect. viij.*

Qua verò de causā non
eum ante, filium Abra-
hæ, & postea filium David

nuncupauit? Non, sicut opi-
nantur aliqui, ab inferioribus
volens ad superiora conscen-
dere: ceterum fecisset, quod
fecit & Lucas; nunc autem è
contrario facit: cur ergo con-
memorauit priorem David?
Quia ipse procul dubio in
omnium vocabatur ore, ob
insigne honoris, & gloriæ, ob
ipsius quoque temporis spa-
tia iunctiora. Et si enim vtri-
que promiserat Deus, sed ta-
men illud quasi antiquum re-
ticebatur, hoc verò quasi no-
uum, & recens ab omnibus
celebrabatur.

R. Felix. 45. *Lectio ix.*

Ipsi namque Iudæi dicunt:
nonne ex semine David,
& Bethleem castello, vnde
erat David, venit Christus?
Nemo igitur illum filium
Abrahæ, sed omnes filiū Da-
uid nominabant; qui etiam
honorabiliores quosq; de san-
ctitate Reges, qui post Da-
uid fuisse referuntur, ab illo
omnes vocabāt. Nec ipsi so-
lum, verum etiā Deus. Nā &
Ezechiel, & alij Prophetæ di-
cunt, David surrecturum esse,
atque venturum: non de illo

D vtique

utique mortuo iam loquētes; sed de ijs, qui illius virtutem erant imitaturi. Propterea igitur á notiore interim, & celebratiore persona sumit exordium; & tum demum ad antiquiorem recurrit parentem. **T**e Deum.

Die 15. Decembris.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lect. viij.*

Liber generationis Iesu Christi, filij David, filij Abraham: Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Iacob. Et reliqua.

De Homil. S. Ioan. Chrysost.

Dvo sunt, quæ pariunt quæstionem. Vnum, quæ causa sit, vt in generationum catalogo virgo fileatur; alterū vero, qua ratione Ioseph memoretur, cui certè nihil cum Christi generatione est commune. Videtur enim & vnum abundare, & alterum deesse. Quid ergo dicemus? quod utique primum illud necesse fuerat memorari quæadmodum ex David Virgo descenderit. Vnde hoc itaq;

discemus? Audi ad Gabr. loquentem Dominum: Vnde ad Virginem desponsatū viro cui nomen Ioseph, domo & familia David, cuius vis audire manifestius; cuius domo & familia David illa Virginem esse cognoscat.

R. Beatam. 45. *Lect.*

Non erat mos apud Iudeos generationum catalogum per fœminas tenere. Vt ergo & morem cuius daret, ne in ipso statim principio videretur antiqua struere; & nobis Virginem certius indicare; parētes reticens, atque maiores, Ioseph generatione non cui: siue enim hæc fecit in Virgine nouitatis non fugisset inuidiam; siue Ioseph reticisset, non agnosceret ex qua tribu Virgo subiret. Vt ergo & nos disceremus, quæ esset Maria, vnde; & cōsuetudo legis maneret immobilis, generationum catalogum vsq; sponsam eius perduxit, ad domo illum David esse monstrauit.

R. Felix. 45.

Hoc enim declarato, illud quoque pariter ostendit, quod scilicet inde esset & virgo; quia utique nequaquam iustus iste pateretur uxorem sibi aliunde, quam vnde lex præcipiebat eligere. Possumus verò aliam quoque, & altiore quidem proferre rationem, ob quam parentes Virginis prætermissi sunt: sed quæ ea est? Noluist Euangelista recenti adhuc tempore noui illius, admirandique partus Iudæis esse manifestum, quod Christus natus fuisset ex Virgine. Neque proprius noster hic sermo est, sed à nobis de Patrum, atque insignium virorum traditione susceptus. *T. c. Deum.*

Die 2. Februarij.

INFRA OCTAVAM

PURIFICAT. B. MARIE.

Die 3. Februarij.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Per rotam hanc oct. in ij. Noct. leguntur Lectiones vt infra octa. festorum B. Mariæ. 36. cum sequentib. Responsorijs.

ratus expectabat redemptionem Israel: Et Spiritus sanctus erat in eo. *V. Responsum accepit Simeon à Spiritu sancto; non visurum se mortem, nisi videret Christum Domini. Et Spiritus sanctus.*

R. v. Responsum accepit Simeon à Spiritu sancto, non visurum se mortem, nisi videret Christum Domini. Et benedixit Deum, & dixit: Nunc dimittis seruum tuum Domine. *V.* Cum induceret puerum Iesum parentes eius, vt facerent secundum consuetudinem legis pro eo: ipse accepit eum in vlnas suas. Et benedixit.

R. vi. Cū inducerent puerum Iesum parentes eius in templum, vt facerent secundum consuetudinem legis pro eo, accepit eum Simeon in vlnas suas, & benedixit Deum, dicens: Nunc dimittis Domine seruum tuum in pace.

V. Suscipiens Simeon puerum in manibus, exclamauit, dicens: Nunc dimittis. Gloria Patri. Nunc dimittis.

*In tertio Nocturno.***L**ectio S. Euangelij secundū
Lucam. *Lectio vij. c. 2.*

IN illo tempore: Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundum legem Moyſi, tulerūt Ieſum in Ierusalem, vt ſisterent eum Domino, ſicut ſcriptum eſt in lege Domini. Et reliqua. Homil. S. Ioan. Chryſoſtomi. Or. 7. init. 17. de clam. Patr. circa medium.

TAmetſi Virgo nulla purgatione egeret: attamē, ne lex calcari videretur, adduxerunt puerum Ieſum in Ierusalem, vt ſisterent eum Domino, ſicut ſcriptum eſt in lege Domini: vbi corporeæ expiationis mentio habetur, ibi lex Moyſi tribuitur: vbi verò oblationis ſanctæ, ibi, Sicut in lege Domini ſcriptum eſt, dicitur: Hoc autem diſcrimen ea de cauſa non conſtituitur, quaſi lex Moyſis non ſit lex Domini (quicquid enim Propheta Spiritu ſancto aſſatus, de re quāpiam diſſerens loquitur, Dominus ſuggerit) nihilominus, quod expiatio corporeum ty-

pum præſeferret, Moyſis actio appellatur.

R. Suſcipiens Ieſum in vlnas ſuas Simeon, exclamauit, dixit: Tu es verè lumen illuminationē gētium, & gloriā plebis tuæ Iſrael. **V.** Cui inducerēt puerum Ieſum & matrem eius, & ipſe accipere eum in vlnas ſuas, & benedixit Deum, & dixit: Tu es,

Lectio viij.

CONTRA verò, quod contra primogenitum Domino ſisteretur, Euangelium quod primo ex vtero enatum erat, honorans, ſecundū legem Domini ſiſti perhibet. Si ſcriptum eſt in lege Domini, omne masculinū adaperire vuluam, ſanctū Domino habitur. Hoc decretum, hæc lex, totaq; decreti, & legis ratio, & cauſa ob eum ſita eſt, qui vterum aperire erat. Nulla enim ſiue bruti animantiū, ſiue hominū primogenita comperta ſunt, quam, quæ aperirent vuluam, quare tantum primogeniti erāt. Quem autem Virgo aperit, iſ ſolus vterum aperit.

R. Senex puerum portabat.

puer autem senem regebat:
 Quem virgo concepit, virgo
 peperit, virgo post partum,
 quē genuit, adorauit. *v.* Ac-
 ciens Simeon puerum in
 manibus, gratias agēs bene-
 dixit Dominum. Quem vir-
 go. *G.* gloria Patri. Quem.

ix. Lectio de S. Blasio.

Die 4. Feb. TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
 Lucam. *670. Lectio vij.*

In illo tempore: Postquam
 impleti sunt dies purga-
 tionis Mariæ secundum le-
 gem Moyſi, tulerunt Iesum
 in Ierusalem, vt ſisterent eum
 Domino, ſicut ſcriptum eſt in
 lege Domini. Et reliqua.

Homil. S. Bernardi Abbatis.

Serm. 3. in Purific. poſt init.

QVis non aduertat in ip-
 ſo ſententiæ huius ini-
 tio, liberam Matrem Domini
 ab hoc præcepto? Putas enim,
 quia dicturus Moyſes mulie-
 rem, quæ peperiffet filiū, im-
 mundam eſſe, non timuerit
 ſuper Matre Domini blaſphe-
 miæ crimen incurrere, & id-
 circò præmiſerit, ſuſcepto ſe-
 mine? Alioquin, niſi pariturā

præuidiffet ſine ſemine Vir-
 ginem, quæ neceſſitas erat
 de ſuſcepto ſemine fieri men-
 tionem? Patet itaque, quod
 lex iſta Matrem Domini nō
 includit, quæ nō ſuſcepto ſe-
 mine filium peperit. Putas
 ergo nō poterat moueri ani-
 mus eius, & dicere: Quid
 mihi opus purificatione? cur
 non ingrediar templum, quæ
 peperit Dominum templi?

R. Suscipiens. 52. Lect. viij.

Verè, ô beata Virgo, ve-
 rè non habes cauſam,
 nec tibi opus eſt purificatio-
 ne. Sed nunquid Filio tuo
 opus erat circuncifione? eſto
 inter mulieres tanquam vna
 earum: nam & Filius tuus
 ſic eſt in numero puerorum.
 Circumcidi voluit, & nō mul-
 tō magis velit offerri? offer
 Filium tuum, Virgo ſacrata,
 & benedictum fructum ven-
 tris tui Domino repræſenta.
 Offer ad noſtram omnium
 reconciliationem hoſtiā ſan-
 ctā, Deo placentem; omninò
 acceptabit Deus Pater obla-
 tionem nouam, & pretioſiſſi-
 mam hoſtiam.

R. Senex. 52.

Lectio ix.

Sed oblatio ista, fratres, satis delicata videtur, vbi tantum sistitur Domino, redimitur a nobis, & illico reportatur. Veniet, quando non in templo offeretur, nec inter brachia Simeonis, sed extra ciuitatem inter brachia Crucis. Veniet, quando non redimetur alieno, sed alios redimet sanguine proprio. Quia redemptionem militem eum Deus Pater populo suo. Sed quid, fratres, nos offerimus, aut quid retribuimus illi pro omnibus, quae retribuit nobis? Ille pro nobis obtulit hostiam pretiosiore, quam habuit; & nos ergo faciamus quod possumus, optimū quod habemus offerentes illi, quod sumus utique nosmetipsi. **Te Deū.**

5. Feb. QUARTA DIE.

Fit de S. Agata virg. mar. semid. cum com. oct.

Die 6. Feb. QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam.

Lectio vij.

In illo tempore: Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundum legem

Moyſi, tulerunt Iesum in iherusalem, vt sisterent eum Domino. sicut scriptum est in lege Domini. Et reliqua.

Homilia Venerabilis V. Presbyteri.

Tom. 7. Hyem. post initium.

Precepit Dominus in lege, vt, qui posset, agnoscere pro filio, vel filia simul, & turturam, siue columbam offerret, qui verò non sufficeret ad offerendum agnam, duos columbas, vel duos columbarum pullos offerret. Ergo Dominus nostræ per omnia seculorum salutis, non solum hominibus fieri, cum Deus esset; sed et cum diues esset, pauper fieri dignatus est pro nobis, vt sua paupertate simul, & humanitate, diuitiarum, & caritatis sue donaret esse participes.

12. Suscipiens. 52.

Lectio

Sed libet paulisper inquiri, cur hæc maximè veneretur offerri; nam & Abraham Patriarcha tantò ante legem has in holocaustis Domino legitur obtulisse, in plerisque legis carent

nijis, qui mundandus esset, per has iubebatur mundari. Columba ergo simplicitatem, turtur indicat castitatē: quia, & columba simplicitatis; & castitatis amator est turtur, ita vt si coniugem casu perdidit, non aliam vltra quære- re curet. Merito ergo turtur, & columba Domino offerū- tur in hostiam, quia nimirum simplex, & pudica fidelium conuersatio gratum est illi sa- crificium iustitiæ.

R. Senex. 52.

ix. Lectio de S. Dorothea.

7. Feb. SEXTA DIE.

Fit de S. Romualdo Abbate, sem. cum com. oct.

Die 8. Februarij.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Postquam impleti sunt dies purga- tionis Mariæ secundū legē Moyſi, tulerunt Iesum in Ie- rusalem, vt sisterent eum Do- mino, sicut scriptum est in le- ge Domini. Et reliqua.

De Homilia Venerabilis

Bedæ Presbyteri.

QUod autem Simeon, & Anna, prouecta videli- cet ætatis vir, & fœmina, de- uotis cōfessionū officijs Do- minum quē corpore paruum vident, sed magnū diuinitate intelligūt, excipiunt; illā pro- fectō populi Iudæorum syna- gogam figurate denuntiant: quæ longa incarnationis eius expectatione fatigata, prom- ptis illum mox vt aduenit, & piarum vlnis actionū, & fidei non fictæ vocibus exaltare, ac magnificare studuit, acclamās illi, & dicens: Dirige me in veritate tua, & doce me, quia tu es Deus salutaris meus, & te sustinui tota die. Sed & hoc dicendum, quia merito vterq; sexus ei gratulabūsus occur- rerit, qui vtriusque Redem- ptor apparebat.

R. Suscipiens. 52.

Ex Comm. in Luc. post med.

Lectio viij.

DEcebat enim omnium Saluatorem sicut ven- turum in carne omnium to- to sæculi tempore fidelium factō, vel dicto præfagiri; ita etiā venientem cōmuni om- niū laude prædicari, impleta

prophetia, quæ dicit: Laudate Dominum de cælis, & cætera, vsquequo ait: Iuvenes, & virgines, senes cum iunioribus laudent nomen Domini, quia exaltatum est nomē eius solius. Confessio eius super cælum, & terram.

R. Senex. 52.

Lea. ix.

Quod autem ait: Et venit spiritu in templum: significat eum eadem spiritus gratia, qua olim venturum præcognouerat, etiam nunc venientem, & iam iamque à se videndum cognouisse Saluatorem. Magna quidē Domini potentia, sed non minor claret humilitas, vt qui cælo, terraq; non capitur, grandævi hominis gestetur totus in vlnis. Sed & tropicē accipit Simeon Christum, veteranus infantiē, vt doceat nos exuere veterem hominē, qui corrumpitur cum actibus eius, & renouatos spiritu mentis nostræ induere eum, qui secundum Deum creatus est, in iustitia, & sanctitate, & veritate. **T**e Deum.

Die 9. Februarij.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam.

Lectio.

In illo tempore: Postquam impleti sunt dies purificationis Mariæ secundum legem Moyse, tulerunt Iesum in Iherusalem, vt sisterent eum domino, sicut scriptum est in lege Domini. Et reliqua. Homil. S. Ioan. Chrysostomus.

Orat 7. vt supra.

Lumen ad reuelationem gentiū. Cur lumen? o gentes in tenebris versabatur, & quia rursus obscuri terrisq; peccatorum tenebris obducta, per illud illustranda & expianda erant. Et gloria plebis tuæ Israel. Hic gloria illic reuelatio. Hic doctrina initium, illic disciplinæ perfectio. Ast obiecerit hic quispiam: dic, quæ solennia sunt Israelitæ? Ecce, habes Petrum, habes Paulum, habes Ioannem, habes tria millia, habes quinque millia, habes Ecclesiam Ierosolymitanam, habes eos præterea Iudeos qui inter gentes dispersi, Iesum suscepunt.

R. Suscipiens. 52.

Lectio viij.

Die 3. Iulij.

Ttaq; asseruabatur in populo illo fidei semen, neq; nul vniversus pessum iuit, sit: neq; simul omnes Iudei interitum ruerunt, sed pluri; neque id mirum: nam & hic quoq; infelici hac rerū institutione, beataq; vocatione, multi quidem sunt vocati, pauci verò electi. Nō totus itaque populus ille simul interijt, nō totus deprauatus est, non totus in infidelitate permanfit, nō totus persecutus est Apostolos; crediderūt enim per Apostolos simul tria milia, extra mulieres, & parulos, & facta est Ierosolymis ecclesia admodū numerosa.

Senex. 52.

Lect. de S. Apollonia.

Die 2. Iulij.

INTRA OCTAVAM
VISITATIONIS B. M.

in die festo, si sit primę clauis, Lect. viij. de Hom. S. Amos. erit vt in Breuiar. Lect. iij. terminetur ad illa verba: non enim sola. Lect. ix. vsq; ad finem, omiffa lectione SS. processu, & c. mart.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Lect. ij. Nocturn. vt infra octa. festor. B. M. 36. cum sequentibus Respons.

R. iij. Ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles: Similis est dilectus meus capræ, hinnuloq; ceruorum. V. Exultauit vt gigas ad currendam viam, à summo cælo egressio eius. Similis.

R. v. Congratulamini mihi omnes, qui diligitis Dominū, quia cum essem paruula, placui Altissimo: Et de meis visceribus genui Deum, & hominem. V. Beatam me dicēt omnes generationes, quia ancillam humilem respexit Deus. Et de meis.

R. vj. Beata quæ credidisti, quoniam perficientur in te, quæ dicta sunt tibi à Domino. Et ait Maria: Magnificat anima mea Dñm. V. Venite, & audite, & narrabo quāta fecit Deus animæ meæ. Magnificat. Gloria Patri. Magnif.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. Lectio vij. c. i.

IN

IN illo tempore: Exurgens Maria, abiit in montana cum festinatione in ciuitatē Iuda, & intrauit in domum Zachariæ, & salutauit Elisabeth. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episc.

Lib. 2. in Luc. 1.

Morale est omnibus, vt qui fidem exigunt, fidem astruant. Et ideò Angelus, cum abscondita nuntiaret, vt fides astrueretur exemplo, senioris scemina, sterilis que conceptum Virgini Mariæ nūtiavit: vt possibile Deo omne, quod ei placuerit, assereret. Vbi audiuit hoc Maria, nō quasi incredula de oraculo, nec quasi incerta de nuntio, nec quasi dubitans de exemplo, sed quasi læta pro voto, religiosa pro officio, festina præ gaudio, in montana perrexit. Quo enim iam Deo plena, nisi ad superiora cum festinatione cōtenderet? Ne scit tarda molimina sancti Spiritus gratia.

R. Beatam me dicēt omnes generationes: Quia fecit mihi Dominus magna, qui potens est, & sanctū nomē eius.

V. Et misericordia eius generie in progenies, tunc bus eum. Quia.

Diliges sedulitatem prægnantibus debeatis bere cognatis Mariam ante sola in intimis per libus versabatur, non aco virginitatis pudor, studio asperitas monti ab officio prolixitas retardauit. In mōtana cum festinatione, Virgici memor, iniuriæ immo affectu urgente, non secta perrexit domo. Virgines non circūcū alienas ædes, nō demoplateis, non aliquos inco miscere sermones. in domo sera, festina blico, mansit apud cogn suam tribus mēnibus.

R. Felix namq; es sacro go Maria, & omni laugnissima: Quia ex te or Sol iustitiæ, Christus noster. **V.** Ora pro po interueni pro clero, in de pro deuoto scemina xu: sentiant omnes tuu uamen, quicumque cele

am sanctam Visitationem.
Gloria. Christus.

Lectio ix.

Idicistis virgines pudorem Mariæ, discite humilitatem: Venit propinqua et proxima, iunior ad seniores: nec solum venit, sed etiam prior salutauit. Decet enim, quanto castior virgo, tanto humilior sit. Nouerit de senioribus: sit magistra humilitatis, in qua est professio castitatis. Est & causa pietatis, est etiam norma doctrinæ. Contuendum est enim quia superior venit ad inferiores, ut inferior adiungetur. Maria ad Elisabeth, Christus ad Ioannem. Te Deum.

Die 4. Iulij.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

lectio S. Euangelij secundum Lucam.

Lectio vij.

In illo tempore: Exurgens Maria, abiit in montana in festinatione in ciuitatem iuda: & intrauit in domum Zachariæ, & salutauit Elisabeth. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosij
Episcopi.

Exultauit Ioannes, exultauit & Mariæ spiritus. Exultante Ioanne, repletur Elisabeth, Mariam tamen non repleti spiritu, sed spiritum eius exultare cognouimus. Incóprehensibilis enim incóprehensibiliter operabatur in Matre: & illa post conceptum repletur, ista ante conceptum. Benedicta tu inter mulieres. Nonit sermonem suum Spiritus sanctus, nec vnquam obliuiscitur. Et prophetia non solum rerum completur miraculis sed etiam proprietate verborum.

Beatam. 58.

Lect. viij.

Vis est iste fructus ventris, nisi ille, de quo dictum est: Ecce hæreditas Domini, filij merces, fructus ventris? Hoc est, hæreditas Domini filij sunt, qui merces sunt fructus illius, qui de Mariæ ventre processit. Ipse fructus ventris est, flos radicis, de quo bene prophetauit Isaias, dicens: Exiet virga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet. Radix enim est familia Iudæorum, virga Maria, flos Christus: qui

qui veluti bonæ arboris fructus
pro nostræ virtutis processu,
nunc floret, nunc fructificat in
nobis. *R. Felix 58. Lect. ix.*

ET vnde hoc mihi, vt ve-
niat Mater Domini mei
ad me? Non quasi ignorans
dicit: scit enim esse Spiritus
sancti gratiam, & operationem,
vt mater Prophetæ à Matre
Domini ad profectum sui pi-
gnoris salutetur. Sed quasi nõ
humani hoc meriti, sed diui-
næ gratiæ munus esse cogno-
scat, ita dicit: Vnde hoc mi-
hi? hoc est, quo tãtum bonum
mihi accidit, vt mater Domi-
ni mei veniat ad me? non co-
gnosco meritum. Vnde hoc
mihi? qua iustitia? quibus fa-
ctis? pro quibus meritis? Non
vfitata hæc officia scæminarũ
sunt. Te Deum.

Die 5. Iulij. QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundũ
Lucam. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Exurgens
Maria, abiit in montana
cum festinatione in ciuitatẽ
Iuda: & intrauit in domum
Zachariæ, & salutauit Elisa-
beth. Et reliqua.

De Hom. S. Ambrosij

Vides non dubitasse
Mariam, sed credidisse
ideò fructũ fidei cõsecra-
re. Beata, inquit, quæ cre-
dit. Sed & vos beati, qui alii
& creditis. Quæcumque
crediderit anima, & cõ-
& generat Dei Verbum
opera eius agnoscit. Ita
Maria: Magnificat
mea Dominum. Sit in
illis Mariæ anima, vt no-
ficet Dominum: sit in
illis spiritus Mariæ, vt
in Deo. Nam etsi secun-
carnem vna Mater est
isti, secundum fidem
omnium fructus est. *R. Beatam. 58. Lect.*

OMnis enim anima
cipit Dei Verbum
tamen immaculata, &
nis à vitijs, intemera-
moniam pudore cul-
Quæcumque igitur
potuerit anima, magis
Dominum, sicut anima
riæ magnificauit Domi-
& exultauit spiritus ei-
Deo saluari suo. Non
Domino aliquid huma-
ce possit adiungi, sed quæ

ificatur in nobis. Sed Maria, quo persona melior, eo prophetia plenior.

Felix. 58. *Lectio ix.*

NEc otiosū videtur, quod & ante Ioannem Elisabeth prophetat, & Maria ante Domini ortum: serpunt iam tentamenta salutis manæ. Nam sicut peccatum à mulieribus cœpit: ita iam bonum à mulieribus choatur, ut sceminae quod e muliebria opera dependentes, infirmitati renuntent, & anima, quæ non bet sexum, ut Maria, quæ scit errorem, religioso imitur studio castitatem. e Deum.

6. Iulij. QUINTA DIE.

t de die oct SS. Apost. cum mm. oct. Visitat.

Die 7. Iulij. SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

ectio S. Euangelij secundū Lucam.

Lectio vij.

N illo tempore: Exurgens Maria, abiit in montana festinatione in ciuitatē da: & intrauit in domum achariæ, & salutauit Elisabeth. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri.

Ex Gom. in Luc. lib. 1. c. 3.

NOtandum, quanta Elisabeth animum gratia, Maria intrante ditauit, quem simul de præterito, præsentī, atque futuro, per prophetiæ spiritum illustrauit. Dicens enim: Beata, quæ credidisti: apertè indicat, quia verba Angeli, quæ dicta ad Mariam fuerant, per spiritum agnouit. Atque subiungens; Perficientur ea, quæ dicta sunt tibi à Domino, quæ etiam eam in futuro sequerentur, præiudic. Matrē verò Domini sui nominans; quia Redemptorem humani generis in utero portaret intellexit.

Beatam. 58.

Ex hom. eiusdem. *Lect. viij.*

ET quia per temeritatem seductæ mulieris mors in mundum introierat, congruū fuerat, ut in indicium vitæ reuertentis mulieres se deuotæ humilitatis inuicem accipieratis præuenirent obsequijs. Prior ergo nobis Beata Dei genitrix ad sublimitatē patriæ cælestis iter ostendit

dit humilitatis, nō minus religionis, quā castitatis exemplo venerabilis; siquidē gloria virginē, & intemerati corporis qualis sit, vita superna cinitatis, ad quam suspiramus, insinuat: quis enim nesciat, virginem Deo consecratam, muliere Deo dedita gradum habere potiorem? quis dubitet, Matrē Regis æterni iure matri militis præferendam?

R. Felix. 58.

Lectio ix.

INtrat ergo domū Zachariæ, atque Elisabeth, quam seruum, ac præcursores Dñi parituram nouerat, salutatur; non quasi dubia de oraculo, quod acceperat, sed ut congratulatura de dono, quod conseruā accepisse didicerat: nō ut verbum Angeli mulieris attestatione probaret, sed ut mulieri prouectæ ætatis Virgo iuuenicula ministeriū sedula impenderet. Aperiēte os ad salutādū Beata Maria, repleta est mox Spiritu sancto Elisabeth, repletus est & Ioannes. Aderat nāq; tempus, quo impleretur Angeli sermo, quē dixerat, quia Spi-

ritu sancto replebitur ex utero matris suæ.

*T*e Deum.

Die 8. Iulij. SEPTIMA

Intertio Nocturni

*L*ectio 8. Euangelij secundum Lucam.

IN illo tempore: Exiit Maria, abiit in montem cum festinatione in ciuitatem Iuda: & intrauit in domum Zachariæ, & salutauit Elisabeth. Et reliqua.

De Homilia Venerabilis

Bede Presbyteri

Verum audiamus, quæ Virgo dixit, ut ex his valeamus altius tulum dignoscere, quid habuerit. Audita ergo professione Elisabeth, quæ tantā inter mulieres prædixit Matrem Domini sui concepit, fide forte laetata ad cuius ingressum sanctū cū filio Spiritu sancto tantā esse signauit; non autem tacere potuit dona, quæ acceperat, sed quæ semper in gremio gerebat, ubi aptum tempus inuenit, etiam de oris professione patefecit. *R.* Beatam. 58.

Lectio viij.

Amque, vt virginalem decebat pudorem, acceptum diuinitus oraculum quandiu silentio tegebat, canum mysterij celestis in pectoris abdito veneratur occultum, expectabat uerenter, donec ipse donator distributor, quid sibi doni specialis tribuisset, quid secreti reuclasset; quodcumque vellet ostendere. At postquam eadem, quæ sibi erant inuicem præstita per alios spiritu reuelante esse patefacta cernebat, mox ipsa etiam thesaurum cæli, quæ in corde reuerabat, aperuit. Ait ergo: Magnificat anima mea Dominum. Et exultauit spiritus meus in Deo salutari meo.

Felix. 58.

Lect. ix.

Vibis profectò verbis primo dona sibi specialiter concessa cõfiteretur: deinceps generalia Dei beneficia, quib⁹ generi humano in æternum consulere non desistit, enumerat: quæ cum omnibus perfectis verba rectè conueniant, maximè tamè ea beatæ Dei genitricem profer-

re decebat, quæ meriti privilegio singularis spiritali ipsius dilectione flagrabat, cuius corporali conceptione gaudebat. Quæ sequentibus quoque verbis, quam vilia de se ipsa senserit, docet; & quod omne, quicquid boni meriti habuit, hoc superna gratia largiente perceperit, dicēs: Quia respexit humilitatem ancillæ suæ. Te Deum.

Die 9. Iulij. IN DIE OCTAVA.
In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam. Lectio vij.

In illo tempore: Exurgens Maria, abiit in montana cum festinatione, in ciuitatem Iuda: & intrauit in domum Zachariæ, & salutauit Elisabet. Et reliqua.

Homil. S. Bernardi Abbatis.

De verb. Apoc. c. 12. c. 17. f.

Mirabatur Elisabeth personam venientis, dicens: Vnde hoc mihi, vt veniat Mater Domini mei ad me? Cõmendabat & vocem salutantis, adiiciens: Vt facta est vox salutationis tuæ in auribus meis, exultauit in gaudio infans in utero meo. Et bea-

beatificabat fidem credentis: Beata, inquit, quæ credidisti. Magna quidem præconia, sed & deuota humilitas nihil sibi passa retinere, in eū magis vniuersa refudit, cuius in se beneficia laudabantur.

R. Beatam. 58. **Lect. viij.**

TV, inquit, magnificas matrem Domini: sed Magnificat anima mea Dominum. In voce mea filium perhibes exultasse in gaudio, sed exultauit spiritus meus in Deo salutari meo: & ipse quoque tāquam amicus spōsi gaudet ad vocem spōsi. Beatam esse dicis, quæ credidi; sed credulitatis, & beatitudinis causa respectus est supernæ pietatis, vt ex hoc magis beatam me dicant oēs generationes: quia ancillā humilē, & exiguam respexit Deus.

R. Felix. 58. **Lectio ix.**

Verumtamen nūquid putamus, fratres, Elisabethā sanctam in eo, quod per spiritum vtique loquebatur, errasse? Abiit. Beata planē, quam respexit Deus, & beata quæ credidit. Hic enim magnus diuinæ respectio-

exitit fructus: ineffabile quidem artificio spiritus perueniens tantæ humilitatis magnanimitas tāta in tantario virginei cordis consistit, vt quod videlicet ne humilitas tanta minuit magnanimitatem, nec magnanimitas tanta humilitatem, cum in sua æstimatione humilis esset, nihilominus in promissionis credulitate magnanimis; vt quæ aliud, quam exiguam reputaret ancillam, ad inestimabile Sacramentum ministerium se dubitaret electam veram Dei, & hominis tricem crederet mox fructum.

Te Deum.

Die 5. Augusti.

INFRA OCTAVAM
DEDICAT. B. MARIE
AD NIVES.

6. Aug. SECUNDA DIE
Fit de Transfigur. Dup. cum com. oct.

Die 7. Augusti.
TERTIA DIE
In secundo Nocturno
Per totam hanc octauam
ij. Nocturn. sumuntur L.

infra oct. Festorum B.M. 36.
um sequentibus Respons.

Y. iij. Sicut cedrus exaltata
sum in Libano, & sicut cypres
us in monte Sion: quasi myr-
ra electa: Dedi suauitatem
odoris. *Y.* Et sicut cinnamo-
mum, & balsamum aromati-
zans. Dedi suauitatem.

R. v. Quæ est ista quæ proces-
sit sicut sol, & formosa tam-
quam Ierusalem? Viderunt
eam filia Sion, & beatam
dixerunt, & regina laudaue-
runt eam. *Y.* Et sicut dies ver-
ni circumdabant eam flores
rosarum, & lilia conuallium.
Viderunt eam.

R. vi. Ornata monilibus fi-
liam Ierusalem Dominus cõ-
cupiuit: Et videntes eam filia
Sion, beatissimam prædica-
uerunt, dicentes: Vnguentum
effusum nomẽ tuum. *Y.* Ad-
stitit regina à dextris tuis in
vestitu deaurato, circumdata
varietate. Et videntes. *G* lo-
ria. Vnguentum.

In tertio Nocturno.

*L*ectio S. Euangelij secundũ
Lucam. *Lectio vij. c. ii.*

*I*n illo tempore: Loquen-
te Iesu ad turbas, extol-

lens vocem quædam mulier
de turba, dixit illi: Beatus
venter qui te portauit. Et re-
liqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.
Inc. 12. Matt. ho. 45. post ini.

VNa, sola, & vera, & com-
munis nobilitas atq; ne-
cessitudo cum Christo est, vt
voluntatem Dei facias: hic
propinquitatis modus multò
melior est, atque vberior: id-
circo, cum mulier quædam
dixisset: Beatus venter qui te
portauit, & vbera quæ suxisti,
non respondit: Nullus me
portauit venter, nec vlla ipse
vbera suxi, sed, beati, qui fa-
ciunt voluntatem patris mei.
Vides quemadmodum nul-
libi coniunctionem hanc na-
turæ hominum negat, sed ad-
dit semper illam, quæ à vir-
tutibus est.

R. Felix namque es sacra
Virgo Maria, & omni laude
dignissima: Quia ex te ortus
est Sol iustitiæ, Christus Deus
noster. *Y.* Ora pro populo,
interueni pro clero, intercede
pro deuoto scemineo sexu:
sentiant omnes tuum iuuu-
men, quicumque celebrant

E tuam

tuā sanctam festiuitatē. Quia
ex te ortus.

Lectio viij.

Non dixit, se non habere matrem, sed inde matrem quoq; suam beatitudinem consecuturā asseruit, si Patris eius faceret voluntatē. O admirabilem honorem! o virtutis incredibiles honores, quo ducitis bene viuētes homines? quot mulieres sanctissimam illam Virginem beatificauit, quot vterum illum admirantur, quot optarūt tales fuisse matres, & cætera contemnere omnia? quid igitur prohibet? Ecce namque rectam atq; facilem viam nobis proposuit, vt non foeminis solum, verumetiam viris ad hunc ordinem peruenire liceat: imò verò etiam ad maiorem: multò enim propinquiores Deo sunt, qui voluntatem eius faciunt, quam qui summa carnis necessitudine coniunguntur. Non ergo simpliciter propinquitatem illā desidera, verumetiam viam capesse, magnoque studio cōfice, quæ ad hoc desiderium te perducant.

Beata me dicent omnes

generationes: Quia fecit hi Dominus magna, quatenus est, & sanctum nomen eius. Et misericordia a progenie in progenie mentibus eum. Quia.

ix. Lectio de S. Donato

8. August. QUARTA

Fit de SS. Cyriaco, & Iulianis, cum com. oct.

Die 9. August. QUINTA

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam.

In illo tempore: Locuste Iesu ad turbas, exiens vocem quādam mittens de turba, dixit illi: Beatus venter qui te portauit. Et liqua.

Homilia S. Irenæi Episcopi & Martyris.

Lib. 3 aduer. her. c. 33.

Errant, qui dicunt, factum nihil ex Virgine cepisse, vt abijciant cōsuetudinem, abijciant similitudinem, & similitudinem. Quod autem dicere est, & puerum uē apparuisse eum, & talem quam hominem, cum non esset homo, & factum eum

inmem, nihil assummentem de
omine. Si enim non accepit
o homine substantiam car-
is, neque homo factus est,
eq; filius hominis: & Apo-
olus Patulus in epistola, qua
d Galatas, manifestè ait:
list Deus filium suum fa-
tum de muliere.

Felix. 65. *Lectio viij.*

ET rursus in ea, quæ est
ad Romanos: De filio
item (inquit) eius, qui fa-
tus est ex semine David se-
cundum carnem, qui præde-
inatus est filius Dei in vir-
tate secundum spiritum san-
ctificationis, ex resurrectione
mortuorum Iesu Christi
Domini nostri. Cæterum
aperuacua est in Mariam
ascensio eius: quid enim in
am descendebat, si nihil in-
cipiebat sumere ab ea? Aut
nihil sumpsisset ex Maria,
numquam eas percepisset es-
as, per quas nutritur cor-
pus, nec quadraginta die-
bus esurisset corpus eius, suam
querens escam.

Beatam. 66.

**x. Lectio Homilia Vigilia
S. Laurentij.**

10. Aug. SEPTIMA DIE.
Fit de S. Laurentio mar. dop.

Die II. Ang. SEPTIMA DIE.

In tertio Nodurno.

**Lectio S. Evangelij secundū
Lucam.** *Lectio vij.*

IN illo tempore: Loquen-
te Iesu ad turbas, extol-
lens vocem quædam mulier
de turba, dixit illi: Beatus
venter qui te portavit. Et re-
liqua.

**Homilia S. Augustini Episc.
De S. Virginit cap. 3.**

Quid aliud nos docet Do-
minus, nisi carnali co-
gnationi genus nostrum spi-
ritale præponere: nec inde
beatos esse homines, si iustis,
& sanctis carnis propinqui-
tate iunguntur: sed si co-
rum doctrinæ, ac moribus
obediendo, atque imitando
cohærescunt? Beatior ergo
Maria percipiendo fidem
Christi, quam concipiendo
carnem Christi, nam & di-
centi cuidam: Beatus ven-
ter qui te portavit. Ipse re-
spondit: Imò beati qui au-
diunt verbum Dei, & custo-
diunt illud.

Felix namque. 65.

Lectio viij.

D Enique fratribus eius, id est, secundum carnem cognatis, qui non in eum crediderant, quid profuit illa cognatio? Sic & materna propinquitatē nihil Mariæ profuisset, nisi felicius Christum corde, quam carne gestasset. Ipsa quoque virginitas eius ideò gratior, & acceptior, quia non eā conceptus Christus viro violaturo, quam cōservaret, ipse præripuit; sed priusquam conciperetur, iam Deo dicatam, de qua nasceretur, elegit.

R. Beatam. 66.

ix. Lect. SS. Tibur. & Susan.

Die 12. Augusti.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Loquente Iesu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter qui te portavit. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

In Ioan. cap. 2. homil. 20.

circa finem.

CUm audieris mulierem dicentem: Beatus venter qui te portavit vbera quæ tu suxisti. Deum respondentem: Cuius immo beati, qui audiunt verbum Dei, & custodiunt ea sententia dictum est: Beata, non quod matrem noster geret, sed nihil ei vtilis matris nomē allaturum haberet, nisi bonitate, & præstaret. Quod si Mariæ nihil sine virtute maternitas erat profutura, minus nobis, patris, fratris, matris, filij bonitas, nihil quid nostrum afferamus.

R. Felix. 66.

Lectio

IN nullo namque alio in solis sui ipsius videri bus post diuinam gratiam salute cupiam sperandum. Nam si id profuturum fore per se Mariæ, profuisset Iudæis, quorum confessor neus erat Christus secundum carnem; profuisset civibus in qua natus est; profuisset fratribus. At qui dum fructus rerum suarum curam habuerunt, nihil eis propinquitatis nomen profuit, sed cum

io mundo damnati erant.

Beatam. 66.

ix. Lectio de S. Clara

Die 21. Nouembris.

PRÆSENTAT. B. MARIAE.

Lect. ij. Noct. vt infra octauas

stommi B. Mariz. 36. Ref-

ons. ij. & iij. Noctur. vt infra

S. S. Mariae ad Niuēs. 65.

22. Nou. SECUNDA DIE.

De S. Cecilia virg. mar. fe-

rid. cum com. octa.

23. Nou. TERTIA DIE.

De S. Clemente Pap. & mar.

mid. cum com. oct.

24. Nou. QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lect. vij. & viij. Homil. S. Ire-

nei, Errāt qui dicūt, &c. vt in

die inf. oct. S. M. ad Niu. 66.

Lect. ix. de S. Chrysog. mar.

25. Nou. QUINTA DIE.

De S. Catharina virg. mart.

dup. cum com. oct.

26. Nou. SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lect. vij. & viij. de Homil. S.

Augustini, Quid aliud, &c.

vt in 7. die S. M. ad Niu. 67.

Lectio ix. de S. Petro Episc.

& mart.

Die 27. Nouembris.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū

Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore : Loquen-
te Iesu ad turbas, extol-
lens vocem quædam mulier
de turba, dixit illi : Beatus
venter qui te portauit. Et re-
liqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

In cap. 12. Matth. pom. 45.

post initium.

VNa, sola, & vera, & com-
munis nobilitas, atque
necessitudo cum Christo est,
vt voluntatem Dei facias : hic
propinquitatis modus multo
melior est, atque vberior : id-
circo, cum mulier quædam
dixisset : Beatus venter qui te
portauit, & vbera quæ suxisti,
non respondit : Nullus me
portauit venter, nec vlla ipse
vbera suxi : sed beati qui fa-
ciunt voluntatem patris mei.
Vides quemadmodum nulli-
bi coniunctionem hanc na-
turæ hominum negat, sed ad-
dit semper illam, quæ à vir-
tutibus est.

R. Felix. 65.

E3

Le

Lectio viij.

Non dixit, se non habere matrem, sed inde, matrem quoque suam beatitudinem consecuturā asseruit, si Patris eius faceret voluntatem. O admirabilem honorem! O virtutis incredibiles honores, quo ducitis bene viuentes homines? quot mulieres sanctissimam illā Virginem beatificaverunt, quot vterū illum admirantur, quot optarunt tales fuisse matres, & cetera cōtemnere omnia? quid igitur prohibet?

R. Beatam me dicent. 66.

Lectio ix.

Ecce namque rectam, atque facilem viam nobis proposuit, vt non foeminis solum, verumetiam viris ad hunc ordinem peruenire liceat: imò verò etiam ad maiorem: multo enim propinquiore Deo sunt, qui voluntatem eius faciunt, quam qui summa carnis necessitudine coniunguntur. Non ergo simpliciter propinquitatem illam desidera, verumetiam viam capeffe, magnoque studio confice, quæ ad

hoc desiderium te perducat.

T. e Deum.

Die 28. Nouembrii.

IN DIE OCTAVÆ

In tertio Nocturno

Lectio vij. & viij. Hom.

Ioann. Chrysostom.

audieris, &c. vt in die op.

S. Mariæ ad Nives. 68.

ix. quæ sequuntur.

Tunc autem admira-

esse cœperunt, quæ

propria claruerūt virtute.

tria verò nihil inde con-

ta cecidit, & incendio

sumpta est: conciuēs m-

interempti periere, con-

guinei secundum carne-

ad salutem lucrati sunt.

ficiente virtutis patro-

Verum Apostoli ante or-

clarissimi euaserunt, qu-

ad veram, & expetēdam

familiaritatem, consue-

nemque per obedientiā

tulerunt. Hinc intelligi-

fide semper nobis opus

& vita, quæ virtutibus luc-

hæc dumtaxat saluos no-

cere poterit.

T. e Deum laudamus.

Fine Octavarum. B. M.

Virginis.

DEDIC. S. MICH. ARCHANG. 71
IN ERA OCTAVAM. stat beneficia populorum, &
S. MICHAELIS ARCHAN. oratio perducit ad regna ex-
& SS. Angelorum. lorum, **v.** Archangelus Mi-
Die 29. Septembris. chael præpositus paradisi,
IN DEDIC. S. MICH. quem honorificant Angelo-
ARCHANGELI. rum ciues, Cuius.

30. Sept. SECUNDA DIE.
Fit de S. Hieronymo cum
com. oct. conf. & Doct. dup.

Die 1. Octob. TERTIA DIE.
In secundo Nocturno.

De Sermone S. Greg. Papæ.
Ex homil. 34. in Euangel.

Lectio iij.

QVia Angelorum nomi-
na interpretando per-
strinximus, superest, vt ipsa
officiorum vocabula breuiter
exequamur. Virtutes etenim
vocantur illi nimirum Spiri-
tus, per quos signa & miracu-
la frequentius fiunt. Potesta-
tes etiam vocantur hi, qui hoc
potentius cæteris in suo or-
dine perceperunt, vt eorum
ditioni virtutes aduersæ sub-
iectæ sint, quorum potestate
refrænantur, ne corda homi-
num tantum tentare præua-
leāt, quantum volunt.

R. Hic est Michael Archan-
gelus, princeps militiæ An-
gelorum: Cuius honor præ-

Lectio v.
P Rincipatus etiam vocan-
tur, qui ipsis quoque bo-
nis Angelorū spiritibus præ-
sunt, qui subiectis alijs dum
quæque sunt agenda dispo-
nunt, eis ad explenda diui-
na ministeria principantur.
Dominationes autem vocā-
tur, qui etiam Potestates
Principatū dissimilitudine
alta transcendunt, nam prin-
cipari est inter reliquos prio-
rem existere, dominari verò
est etiam subiectos quosque
possidere. Throni quoque
illa agmina sunt vocata, qui-
bus ad exercenda iudicia
semper Deus omnipotens
præsidet: vnde & per Psal-
mistam dicitur: Sedes super
thronum, qui iudicas æqui-
tatem.

R. Venit Michael Archāge-
lus cū multitudine Angelo-
rum, cui tradidit Deus ani-
mas Sanctorum: Vt perdu-

cat eas in paradysum exultationis. *ψ* Emitte Domine Spiritum sanctum tuum de cælis, spiritum sapientiæ & intellectus. Vt perducatur.

Lectio vj.

C Herubim quoque plenitudo scientiæ dicitur, & sublimiora illa agmina idcirco Cherubim vocata sunt: quia tantò perfectiori scientia plena sunt, quantò claritatem Dei vicinius contemplantur. Seraphim etiam vocantur illa spirituum sanctorum agmina, quæ ex singulari propinquitate conditoris sui incôparabili ardent amore. Seraphim namque ardentes, vel incendentes vocantur, quorû profectò flâma amor est, quia quo subtilius claritatem diuinitatis eius aspiciunt, eo validius in eius amore flammescunt.

R. In tempore illo consurget Michael, qui stat pro filiis vestris: Et veniet tempus, quale non fuit ex quo gentes esse cœperunt, vsque ad illud.

ψ. In tempore illo saluabitur populus tuus omnis, qui inuentus fuerit scriptus in libro

vitiæ. Et veniet. *Gloria* veniet.

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secunda
Matthæi. *Lect. vij.*

In illo tēpore: Accedentes: Quis putas maior est regno cælorum? Et reliqua. *Homil. S. Ioan. Chrysostomi*
Ex var. in Matth. hom.

Væ mundo à scandalo. Mūdum istum terre locum dicit: neque verum cælo, & terra intelligemus mundum, sed mundum hic intelligamus terrenum: ideò quod dixit minus, Regnum meum non est de isto mundo: si esset de mundo, amaret mundus; & dicitur ad Apostolos: Vos non estis de mundo. Vē igitur mundo, hoc terreno loco, ab scandalo necesse enim est, ut veniant scandala, non quia necesse, sed quia mundo necesse veniant.

R. In conspectu gentium nolite timere: vos enim in diebus vestris adorare, & timere Dominum: Angeli

in eius vobiscū est. *ψ.* Stet-
Angelus iuxta aram tem-
plis, habens thuribulum aureū
in manu sua. Angelus.

Lectio viij.

Idete, quod dicimus,
subtile est. Si necesse
est, vt veniant scandala, ergo
et culpa est ille, per quē
venit scandalum. Sed non di-
vinitus, Scandalum non venit,
sed in terreno mundo. Vis
tibi venire scandalum?
Non est terrenus. Propterea
dico, Mundus terrenus scan-
dalum habet, terra ista neces-
se est, vt habeat scandalum:
non potest portare terrenum, sed
caelestem, & scandalum non
habebis. Verumtamen vā
tibi illi, per quem scanda-
lum venit.

Michael Archangelus ve-
nit in adiutorium populo
suo: Stetit in auxilium pro
peccatoribus iustis. *ψ.* Stetit
Angelus iuxta aram templi,
habens thuribulum aureum
in manu sua. Stetit in auxi-
lio. Gloria. Stetit.

*Lectio de S. Remigio Epi-
scopi Confes.*

Die 2. Octob. QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Gregorij Papæ.

Lectio iij.

Sed quid prodest nobis
de Angelicis spiritibus ista
perstringere, si non studea-
mus hæc etiam ad nostros
profectus congrua considera-
tione deriuare? quia enim
superna illa ciuitas ex Ange-
lis, & hominibus constat, ad
quam tantum credimus hu-
mani generis ascendere, quā-
tos illic contigit electos An-
gelos remansisse, sicut scri-
ptum est: Statuit terminos
gentium secundum numerum
Angelorum Dei; debemus
& nos aliquid ex illis distin-
ctionibus supernorum ciuium
ad vsum nostræ conue-
sationis trahere, nosque ipsos ad
incrementa virtutum bonis
studijs inflammare.

¶ Hic est. 71.

Lectio v.

Quia enim illuc tanta
ascensura creditur mul-
tudo hominum, quāta mul-
tudo remansit Angelorum,
superest, vt ipsi quoque homi-
nes, qui ad caelestem patriam
redeunt, ex eius agminibus
aliquid

aliquid illuc reuertentes imitentur. Distinctè namque conuersationes hominum singulorum agminum ordinibus congruunt, vt in eorum sortem per conuersationis similitudinem deputentur. Sunt plerique, qui parua capiunt, sed tamen hæc eadem parua piè annuntiare fratribus non desistunt; isti itaque inter Angelorum numerum currunt.

R. Venit 71. Lectio vj.

ET sunt nonnulli, qui diuinæ largitatis munere refectioni, secretorum cælestium summa & capere prævalent, & nuntiare; quo ergo isti nisi inter Archangelorum numerum deputantur? & sunt alij, qui mira faciunt, signa valenter operantur, quo ergo isti, nisi ad supernarum virtutum sortem, & numerum congruunt? & sunt nonnulli, qui etiam de obsessis corporibus malignos spiritus fugant, eoque virtute orationis, & vi acceptæ potestatis eijciunt: quo itaque isti meritum suum, nisi inter Potestatum cælestium numerum sortiuntur?

R. In tempore illo. 72.

In tertio Nocturno
Lectio S. Euangelij s.
Matthæum. *Lectio*

In illo tempore :
serunt discipuli ad
dicentes : Quis putas
est in regno cælorum
liqua.

Homilia S. Hilarij Ep.
Comment. in Mat.
cap. 18.

Non nisi reuerfor
turam puerorum
re regnum cælorum
nus docet: id est, per
tatem puerilem vitia
rum nostrorum, an
reuocanda. Pueros
credentes omnes per
tiz fidem nuncupant
enim patrem sequuntur
trem amant, proximi
malum nesciunt, curam
negligunt; non insol
non oderunt, non m
tur, dictis credunt,
audiunt, verum habent
uertendum igitur est
plicitatem infantium
in ea collocati, specie
militatis Dominicæ
feremus.

R. In conspectu. 72.

Lectio viij.

Væ huic mundo abscandalis. Humilitas passionis scandalum mundo est, in hoc enim maximè ignominia detinetur humana, quod in deformitate crucis, æternæ gloriæ Dominum noluit accipere. Et quid mundo tam periculosum, quam non recepisse Christum? Ideo verò necesse fuit ait venire scandala: quia id sacramentum reddendæ vobis æternitatis, omnis in hoc passionis humilitas esset explenda.

Michael Archangelus. 73.

Lectio ix.

Videte, ne contemnatis unum de pusillis istis, qui credunt in me. Aptissimum inculum matris amoris impositum, ad eos præcipuè qui erant in Domino credidisset: pusillorum enim Angeli quotidie Deum vident: quia Filius hominis venit saluare quæ perditæ sunt. Ergo & Filius hominis saluat, & Deum Angeli vident, & Angeli pusillorum præsentia fidelium orationibus. Præesse Angelos absoluta auctoritas est. Salua-

torum igitur per Christum orationes Angeli quotidie Deo offerunt. Ergo periculo se ille contemnitur, cuius desideria ac postulationes ad æternum, & inuisibilem Deum, Angelorum famulatu, ac ministerio peruehantur.

Te Deum.

Die 3. Octobris.

Q V I N T A D I E.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Gregor. Pap.

Lectio iij.

ET sunt nonnulli, qui acceptis virtutibus etiam electorum hominum merita transcendunt, cumque & bonis meliores sunt, electis quoque fratribus principantur: quo ergo isti sortem suam, nisi inter Principatum numeros accipiunt? & sunt nonnulli, qui sic in semetipsis cunctis vitijs, omnibusque desideriis dominantur, ut ipso iure munditie, dii inter homines vocentur, unde & ad Moysen dicitur: Ecce constitui te Deum Pharaonis; quo ergo isti, nisi inter numeros Dominationum currunt?

Hic est. 71.

Le-

Lectio v.

ET sunt nonnulli, qui dum sibi metipsis vigilantia cura dominantur, dumque se sollicita intentione discutiunt, diuino timori semper inhærentes, hoc in munere virtutis accipiunt, ut iudicare recte, & alios possint, quid ergo isti: nisi Throni sui conditoris sunt? vel quo, nisi ad supernarum sedium numeros adscribuntur? Per quos, dum sancta Ecclesia regitur, plerumque de quibusdam suis infirmis actibus etiam electi iudicantur: & sunt nonnulli, qui tanta Dei, ac proximi dilectione pleni sunt, ut Cherubim iure nominentur; quia enim Cherubim plenitudo scientiæ dicitur, & Paulo dicente didicimus, quia plenitudo legis est charitas, omnes, qui Dei & proximi charitate cæteris amplius pleni sunt: meritorum suorum sortem inter Cherubim numeros perceperunt.

Venit. 71. **Lectio vi.**

ET sunt nonnulli, qui supernæ cōtemplationis facibus accensi, in solo condi-

toris sui desiderio anhelant, nihil iam in hoc mundo cupiunt, solo æternitatis pascuntur, terrena quæcunque, cuncta temporalitate transcendunt, amant, ardent, atque in ipso splendore requiescunt, amant, ardent, loquendo, & alii transcendunt; quos verborum ardore protinus in amore faciunt; quid ergo, nisi Seraphim dixerim, eorum cor in igne conuulset, & vrit: quia & meritis oculos ad superna illuminant, & eos compungendo, vitiorum rubiginem auferunt?

In tempore illo. 72.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundæ Matthæum. **Lectio.**

IN illo tempore: Accurrunt discipuli ad Iesum dicentes: Quis putas est in regno cælorum? & cetera.

Homilia S. Ambrosij
Serm. 20. tom. 5.

SI diligenter audistis Evangelicam lectionem, intelligere potestis, quæ

is, ac sacerdotibus Dei re-
 rentia debeatur: vel qua
 sos clericos inuicē humili-
 tis sedulitate oporteat pre-
 nire. Ait enim Dominus
 percūctantib⁹ discipulis, quis
 primum in regno celorum ma-
 r esset futurus, statuto co-
 m puerulo: quicumque hu-
 milianerit se, sicut puer iste,
 ic maior erit in regno cæ-
 rum. Vnde intelligimus,
 quod humilitate peruenitur
 ad regnum: simplicitate pe-
 tratur ad cælum, quisquis
 ergo cupit diuinitatis tenere
 uestigia, humilitatis ima se-
 tetur.

In conspectu. 72.

Lectio viij.

QVod autem ait Euange-
 lica lectio; Qui scanda-
 zauerit vnum de pusillis istis
 & cætera: pusillos hic non
 etate pueros, sed malitia
 paruulos dicit. Sicut Apo-
 tolus ait: Malitia paruuli
 stote; vt sensibus perfecti
 itis, qui sunt isti, nisi clerici
 donei, & monachi religiosi,
 el laici? quisquis igitur his
 irreuerens, aut contumelio-
 us extiterit, hac velut pœna

plectetur, vt informi saxo re-
 ligato illi ad collum, præci-
 pitetur in mare. Sed videamus,
 cur scandalizantibus
 Christianis ista pœna data
 sit: aut quid sibi velit ipsa sen-
 tentia: putò enim illā aliquod
 mysterium continere.

R. Michael. 73.

Lectio ix.

QVasi verò non sufficeret
 in mare homini demer-
 gendo saxum qualecumque
 non magnum, aut enorme,
 sed molæ asinariæ lapis ei re-
 ligetur ad collum, vt cum
 perituro homine, pereat res
 vsui necessaria: sed putò,
 hoc magis esse, quod in scri-
 pturis asini figura populus
 gentilium nuncupatur: qui
 clausis oculis circa ignoran-
 tiæ molam erroris sui gyro
 pertrahitur: & in illa cur-
 sus directione vestigijs sæ-
 pè redeuntibus inuitus vsui
 laborat alieno. Hic ergo
 gentilis populus cum perse-
 cutionem Christiano intul-
 lerit, hac pœna plectitur,
 vt cum sua sacrilega mola
 indicandi sæculi fluctibus de-
 mergatur. Te Deum.

4. Octob. SEXTA DIE.

Fit de S. Francisco, dup. cum
com. oct.

5. Octobris: SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Gregor. Pap.

Lectio iij.

Fertur verò Dionysius A-
reopagita, antiquus, videli-
cet, & venerabilis Pater dice-
re, quod ex minorum Ange-
lorum agminibus foras ad
explendum ministerium, vel
viuibiliter, vel inuiuibiliter
mittuntur, scilicet, quia ad hu-
mana solatia, aut Angeli, aut
Archangeli veniunt; nam su-
periora illa agmina ab inti-
mis numquam recedunt, quo-
niam ea, quæ præminent,
usum exterioris ministerij ne-
quaquam habent. Huic autē
sensui & illud creditur non
incōuenienter opitulari, quod
per Danielelem dicitur: Millia
millium ministrabant ei, &
decies millia centena millia
assisteabant ei.

R. Hic est. 71.

Lectio v.

Aliud namque est mini-
strare, aliud assistere:
quia hi administrāt Deo, qui
ad nos nuntiando exeunt; as-

sistunt verò, qui sic con-
platione intima perficiuntur
vt ad explenda foras
minimè mittantur. Sed
quoque de ipsis agmina
quæ mittuntur, certum
est: quia cum ad nos veniunt
sic exterius implent mini-
sterium, vt tamen numquam
sint interius per contem-
tionem. Et mittuntur
& assistunt: quia etsi cir-
scriptus est Angelicus
tus, summus tamen
ipse, qui Deus est, circum-
scriptus non est. Angeli
& missi, & ante ipsum
quia quolibet missi veniunt
intra ipsum currunt.

R. Venit. 71.

Sciendum quoque est,
plerumque ipsi beati
spirituum ordines vicini
sibi ordinum vocabula
tiuntur. Sed idcirco
demque vocabulo com-
ter non censentur, vt il-
do vocari priuato vni-
iusque rei nomine de-
qui hanc in munere pla-
accepit. Seraphim nam-
incendium diximus, & de
amore conditoris simu-

ardent. Cherubim verò
 enitudinem scientiæ dici-
 us, & tamen quis ibi ali-
 uid nesciat, vbi ipsum om-
 s simul fontem scientiæ
 cum vident? Quæ ergo ex
 arte ab omnibus habentur,
 is in priuato nomine data
 nt, qui hæc in munere ple-
 us acceperunt

In tempore illo. 72.

In tertio Nocturno.

ectio S. Euangelij secundū
 Matthæum. *Lectio vij.*

N illo tempore: Acces-
 serunt discipuli ad Iesum
 centes: Quis putas maior
 in regno celorum? Et re-
 ua.

omilia S. Bernardi Abbat.
Serm. 2. in fest. S. Mich.

Vdistis, fratres, Euange-
 licam lectionem aduer-
 eos, qui pusillos scandali-
 nt, satis terribiliter into-
 ntem. Nemini blanditur
 ritas: neminem palpat,
 illum seducit, apertè de-
 ntians, quoniam væ homi-
 illi, per quem scandalum
 nit. Perire siquidem neces-
 est hominem, qui charita-
 non habet, etiam si tra-

diderit corpus suum ita, vt
 ardeat. Et hoc dixerim, fra-
 tres, vt in ea charitate, & vna-
 nimitate, & pace, in qua statis
 in Domino, solliciti sitis per-
 seuerare, & abundare magis.
 Quæ est enim spes nostra, &
 gaudium nostrum, & corona
 gloriæ? nonne vnitas, & vna-
 nimitas vestra?

In conspectu. 72.

Lectio viij.

IN hoc enim cognoscunt
 omnes, etiam Angeli san-
 cti, quod Christi estis disci-
 puli, si dilectionem habueri-
 tis ad inuicem, nūquid enim
 Christi gratia diligemur ab
 Angelis, si de mutue dile-
 ctionis inopia cognouerint,
 nequaquam eius nos esse di-
 scipulos? numquid dilige-
 mur ab eis propter nos ip-
 sos, id est, spiritualis naturæ
 similitudine, si inuenimur
 non diligere humanæ natu-
 ræ nostræ consortes? Deni-
 que numquid Angeli dili-
 gent nos propter se ipsos,
 & futuram de nobis ciuita-
 tis suæ restorationem, si
 (quod absit) vnum quo solo
 vniri, & coedificari eis pos-
 sumus,

sumus, defuerit glutinum charitatis. *R.* Michael. 73.

ix. Lect. de SS. Placido, & soc.

Die 6. Octobris.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Ser. I. in fest. S. Mich.

Lectio iij.

Angelorum hodie memoria celebratur, & exigitis debitum pro tanta solemnitate sermonem. Credimus sanè, & indubitata fide tenemus, diuina eos præsentia, & visione beatos sine fine letari in bonis Dñi: attamen, si multum est ad nos loqui de ea charitate & gloria, qua in semet ipsis, imò in Deo suo Angeli sancti nostris omnino supereminet cordibus: de ea loquamur, quam nobis exhibent, gratia, & charitate: neque id cuiquam incredibile videatur, quandoquidem ipse quoque creator & rex Angelorum venit, non ministrari, sed ministrare, & animam suam dare pro multis.

R. Hic est 71. *Lectio v.*

Huius itaque tanti ministri gratia nihil mirum

si dignanter nobis, imobenter Angeli sancti strent: ipsi enim amant, quia nos Christus amat: hæc dixerim, fratres, plioem erga beatos, los fiduciã habeatis, a inde familiarius in omni celsitate vestra eorum cetis auxilia: sed & digni eorum præsentia communi & magis ac magis eorum bis conciliare gratiam, re beneuolentiam, clementiam studeatis.

R. Venit Michael. 71.

Lectio vj.

Concedenda nobis, & in his offensis, & in his proximè exercendum, eos nouimus oblectari enim plurima, quæ ecent, & quæ in nobis re delectat, vt est sobrietas, castitas, paupertas, ueritas, crebri in cælum transitus, & orationes cum multis, & cordis integritas. Attamen super omni vnitatem & pacem exigunt Angeli pacis, maximè delectentur, quæ formam quandam

tis suæ repræsentant in no-
s, vt mirentur Ierusalem
quæ in terra?

In tempore illo. 72.

In tertio Nocturno.

ectio S. Euangelij secundū
Matthæum. *Lectio vij.*

N illo tempore: Acceffe-
runt discipuli ad Iesum di-
centes: Quis putas maior est
in regno cœlorū? Et reliqua.

Iornil. S. Ioan. Chrysostomi.

Ex homil. 60. in Matth.

V Idete, ne contemnatis
vnum de paruulis istis.
Paruulos hic non ætate, sed
multorum æstimatione ap-
pellauit: Pauperes, inquam,
ignotos, cæterosq; huiusmo-
di, quos multi contemnunt,
ui reuera paruuli non sunt,
cum Creatoris omnium ami-
ci sint: quos ipse multò ma-
gis venerabiliores facit, di-
cens: Quia Angeli eorum
semper vident faciem Patris
mei, qui in cælis est.

In conspectu. 72.

Lectio vij.

Hinc manifestum est, quia
omnes sancti Angelos
habent. Apostolus etiam ait
de muliere; quoniam velamē

debeat habere in capite pro-
pter Angelos: & Moyse, Sta-
tuit fines, inquit, gentium se-
cundū numerum Angelo-
rum Dei. Hic verò non de
Angelis simpliciter dicitur,
sed de Angelis excellentibus,
atque supremis. Nihil enim
aliud designatur, cum faciem,
dicit, Patris mei aspiciunt,
quam summa fiducia eorum,
& honor præcipuus.

R. Michael Archangelus. 73.

Lectio x.

V Ides, quot, quibusque
rationibus ad modestiā,
& ad curam tenuiorum fra-
trum nos reuocat. Infantem
in medio statuit, & dixit:
Efficiamini sicut paruuli, &
quicumque talem susceperit
paruulum, me suscipiet: &
quicumque hunc scandaliza-
uerit, extrema luet suppli-
cia: & scandalizantes homi-
nes, etiam si loco manuum,
atque oculorum nobis ef-
sent, abscindere iussit; An-
gelorum quoque auctorida-
te, qui hos tenues fratres
tutantur, vt eos veneremur,
impellit.

Te Deum laudamus.

F

Die

Die 8. Maij.

INFRA OCTAVAM.

APPAR. S. MICH. ARCH.

9. Maij. SECUNDA DIE.

Fit de S. Gregorio Epif. cōf.

dup. cum com. oct.

Die 10. Maij.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Gregorij Papæ.

Ex hom. 34. in Euā. ant. med.

Lectio iij.

NOuem Angelorum ordines esse, testante sacro eloquio scimus: Angelos, Archangelos, Virtutes, Potestates, Principatus, Dominationes, Thronos, Cherubim, atque Seraphim. Namque Angelos, & Archangelos pene omnes sacri eloquij paginæ testantur: Cherubim verò atque Seraphim sæpè, vt notum est, libri Prophetarum loquuntur. Quatuor quoque ordinum nomina Paulus Apostolus ad Ephesios enumerat, dicens: Supra omnem Principatum, & Potestatem, & Virtutem, & Dominationem. Qui rursus ad Colossenses scribens, ait: Siue Throni, siue Dominationes,

siue Principatus, siue Potestates. Dum ergo illis quæ ad Ephesios dixit, coniunguntur Throni, qui sunt ordines: quibus Angeli, Archangeli, Cherubim, atque Seraphim iuncti sunt, proculdubio nem esse Angelorum ordinem inueniuntur.

R. Hic est, cum reliquis supra in Dedicat. addito

leluia. 71.

Lectio

SCiendum quoque, Angelorum vocabulum men est officij, non naturæ. Nam sancti illi cælestis triæ spiritus, semper eodem sunt spiritus, sed semper vocari Angeli nequequam possunt: quia tum sunt Angeli, cum per aliqua nuntiantur. Vnde in Psalmo dicitur: Qui facit Angelos suos spiritus. Apertè dicat: Qui eos, qui semper habet spiritus, etiam cum voluerit, Angelos facit. Hi autem qui minima nuntiant, Angeli: qui verò summa, Archangeli vocantur. Hinc est enim quod ad Mariam Virginem non quilibet

Ang

Angelus, sed Gabriel Archangelus mittitur. Ad hoc quippe ministerium, summum Angelum venire dignum fuerat, qui summum omnium nuntiabat. Qui idcirco etiam priuatis nominibus censentur, ut signetur per vocabula, etiam in operatione quid valeant. Michael namque: Quis ut Deus: Gabriel autem, Fortitudo Dei: Raphael vero dicitur, Medicina Dei.

Venit. 71. *Lectio vij.*

ET quoties miræ virtutis aliquid agitur. Michael mitti perhibetur: ut ex ipso actu & nomine detur intelligi, quia nullus potest facere, quod facere præualeat Deus. Vnde & ille antiquus hostis, qui Deo esse per superbiam similis concupuit, dicens: In cælum conscendam, super astra cæli exaltabo solium meum, similis ero Altissimo: dum in fine mundi in sua virtute relinquetur extremo supplicio perimendus, cum Michael Archangelo præliaturus esse perhibetur, sicut per Ioannem dicitur: Factum est

prælium cum Michael Archangelo. Ad Mariam quoque Gabriel mittitur, qui Dei fortitudo nominatur. Illum quippe nuntiare veniebat, qui ad debellandas aereas potestates humilis apparere dignatus est. Raphael quoque interpretatur, ut diximus Medicina Dei: quia dum Tobie oculos quasi per officium curationis tetigit, cæcitatis illius tenebras terfit.

R. In tempore. 72.

In tertio Nocturno.
Lectio vij. & viij. Homilia S. Ioan. Chrys. Væ mundo, &c. ut supra in 3. die infra octau. Dedicat. 72. & ix. Lectio de SS. Gordiano, & Epimachio mart.

Die II. Maij.
QVARTA DIE.
In secundo Nocturno.
Tres Lect. S. Gregorij. Quia Angelorum, &c. ut in 3. die infra oct. Dedic.

In tertio Nocturno.
Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Iesum dicentes: Quis putas maior

est in regno cælorum? Et reliqua.

Homil. S. Hieronymi Presb. Lib. 3. Comment. in Matth.

Post inuentum staterem, post tributa reddita, quid sibi vult Apostolorum repentina interrogatio, Quis putas maior est in regno cælorum? Quia viderant pro Petro, & Domino idem tributum redditum, ex æqualitate pretij arbitrati sunt Petrum omnibus Apostolis esse prælatum, qui in redditione tributi Domino fuerat cōparatus: ideo interrogant, quis maior sit in regno cælorum. Videntque Iesus cogitationes eorum, & causas erroris intelligens, vult desiderium gloriæ, humilitatis contentione sanare.

✠ In conspectu. 72.

Lectio viij.

SI autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscide eum, & proiice abs te. Neesse est quidem venire scandala: vñ tamen ei est homini, qui, quod neesse est vt fiat in mundo, vitio suo facit vt per se fiat. Igitur omnis truncatur affectus, &

vniversa propinquitates amittuntur, ne per occasionem tatis vnusquisque credentis scandalis pateat: Si, inquit, ita est quis tibi coniunctus vt manus, pes, oculus, & utilis atque sollicitus, & tutus ad perspiciendum, scandalum autem tibi facit, propter dissonantiam mercede pertrahit in gehennam: melius est, vt & propinquitates eius, & emolumentis carnalibus careas: quam, vis lucri facere cognatos necessarios, causam habere ruinarum.

✠ Michael Archangelus

Lectio ix.

DIco vobis, quia Angeli eorum in cælis semper vident faciem Patris. Supra dixerat, per manum & pedem, & oculum, omnes propinquitates, & necessitudines, quæ scandalum facere possunt, amputandas: & sterilitatem itaque sententiam subiecto præcepto temperat dicens: Videte ne contemnat vnum ex pusillis istis. Sic, inquit, præcipio sterilitatem, vt commisceri non

DEDIC. S. MICHAEL. ARCH. 85

mentiam doceam: quia Angeli eorum in cælis semper vident faciem patris mei. Magna dignitas animarum, ut vnaquæque habeat ab ortu natiuitatis in custodiam sui Angelorum delegatum. Vnde legimus in Apocalypsi Ioannis: Angelo Ephesi, & reliquarum Ecclesiarum, scribe hæc: Apostolus quoque præcipit velari capita in Ecclesijs seminarum propter Angelos.

Te Deum laudamus.

12. Maij. QUINTA DIE.

Fit de SS. Nereo, &c. mart. an. cum com. oet.

13. Maij. SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.
Tres Lect. S. Gregorij, Sed quid, &c. ut sup. in 4. die infra oet. Dedic. 73.

In tertio Nocturno.
Tres Lect. Homilia S. Ambrosij, Si diligenter, &c. ut supra in 5. die infra octauam Dedic. 76.

Die 14. Maij.
SEPTIMA DIE:
Lectio ij. Noct. Fertur verò, &c. ut in 7. die infra oet. Dedic. 78.

In tertio Nocturno.
Lectio vij. & viij. Audistis, fratres, &c. ut in eadem 7. die. 79. ix. Lectio de S. Bonifacio mart.

15. Maij. IN DIE OCTAVA.
Lect. ij. Noct. Angelorum, &c. ut in die oet. Dedic. 80.
Lect. iij. Noct. Videte, &c. ut in eadem die oet. 81.

INFRA OCTAVAS.

SS. APOSTOLORVM.
Lectioes propriæ.

Die 30. Nouembris.

INFRA OCTAVAM

S. ANDREAE APOST.

Die 1. Decēb. SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysologi.

Serm. 133. Lectio iij.

BEatus Andreas meritò natus hodie creditur, quando non ad præsentem vitam materno est effusus ex utero, sed conceptu fidei, martyrij partu, cælestem noscitur generatus ad gloriam; quando non eum materna cunabula susceperunt vagientem, sed superna triumphantem secreta receperunt: quando non infirmum lactis pastu

F 3 geni.

genitricis trahit ex pectore, sed pro rege suo deuotissimus miles virtutis sanguinem fudit. Viuit, quia mortem cælestis militiæ bellator occidit.

R. Homo Dei ducebatur vt crucifigerent eum: populus autē clamabat voce magna, dicens: Innocens eius sanguis sine causa damnatur. **V.** Cumque ducerent eum vt crucifigeretur, factus est concursus populorum clamantiū & dicentium: Innocens.

Lectio v

S Equitur hic moriendo Dominum æstuans, & anhelans: ac toto virtutis gradu dominicis incumbit hærere vestigijs, ne eum cursus faciat disparem fratri, quem natura similem, vocatio socium, parem gratia ipsa perfecerat. Ad vnā vocem Domini, sicut ille, patrem, patriam, censum reliquit, laboribus, opprobrijs, itineribus, contumelijs, vigilijs, Christi indefesse germani societate donauit: solum est, quod tempore dominicæ passionis fugit; sed neque hoc impar: quia fugit:

-m-

negare autem si aliqua tur culpa, non est grauius gere, quam negare: sed cenda sunt alia: æquantes venia, quos sic discret rat culpa.

R. O bona crux, quæ de rem, & pulchritudinem membris Domini suscep accipe me ab hominibus, redde me magistro meo: per te me recipiat, qui per me redemit. **V.** Beatus andreas expansis manibus cælum, orabat, dicens: Salua me, bona crux. Vt per te.

Lectio vj.

C Rucem, quam reserant, postea coniungunt viribus ardentem inuadunt, vnde reatum sumpserant, de conscenderent cælum, de pramium sumerent, coronam. Petrus namque crucem, arborem conscendit Andreas: vt qui Christi compati gestiebant in semet ipsis figurā, formamque ipsius exprimerent passionis: & de dempti ligno consummarentur ad palmam. Sic Andreas noster, & si cedit ordini, pramio tamē nō cedit, & labor

R. La

Expandi manus meas tota die in cruce ad populum non credentem, sed contradicentem mihi: Qui ambulat vias non bonas, sed post peccata sua. *ψ.* Deus ultionum Dominus, Deus ultionum liberè egit: exaltare qui iudicas terram, redde retributionem superbis. Qui ambulat. *G*loria Patri. Qui ambulat.

In tertio Nocturno.

*L*ectio S. Euangelij secundū Matthæum. c. 4. *Lect. vii.*

*I*n illo tempore: Ambulans Iesus iuxta mare Galilee, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem eius, mittentes rete in mare. Et reliqua.

De Homil. S. Gregor. Pap.

*M*ultum dimisit, qui cum re possessa etiam concupiscentijs renuntiavit. Asequentibus tāta dimissa sunt, quanta à non sequentibus concupisci potuerunt. Nemo igitur etiam cum quosdam conspiciat multa reliquisse, apud semetipsum dicat; imitari huius mundi con-

temptores volo, sed, quod relinquam, non habeo. Multum, fratres, relinquitis, si desiderijs terrenis renūtiatis.

R. Oravit sanctus Andreas, dum respiceret in cælum, & voce magna clamavit, & dixit: Tu es Deus meus quem vidi: ne me patiaris ab impio iudice deponi: Quia virtutem sanctæ crucis agnoui.

ψ. Tu es magister meus Christus, quem dilexi, quem cognoui, quem confessus sum: tantummodo in ista voce exaudi me. Quia.

Lectio vii.

*E*xteriora etenim nostra Domino quamlibet parua sufficiunt: cor namque & non substantiam pensat, nec perpendit, quantum in eius sacrificio, sed ex quantō proferatur. Nam si exteriorem substantiam perpendamus, ecce sancti negotiatores nostri perpetuam Angelorum vitam datis retibus & naui mercati sunt. Æstimationem quippè pretij non habet, sed tamen regnum Dei tantum valet, quantum habes.

R Videns crucem Andreas exclamauit, dicens: O crux admirabilis! ô crux desiderabilis! ô crux, quæ per totum mundum rutilas! Suscipe discipulum Christi, ac per te me recipiat qui per te moriens me redemit. *V.* O bona crux, quæ decorem, & pulchritudinē de membris Domini suscepisti. Suscipe. *G*loria. Suscipe.

Lectio ix.

V Aluit namque Zacchæo dimidium substantiæ, quia dimidium aliud ad hoc, quod iniuste abstulit restituendum in quadruplū reseruauit. Valuit Petro, & Andræ, dimissis retibus, & naui. Valuit & viduæ duobus minutis. Valuit alteri calicem aquæ frigidæ. Regnum itaque Dei, vt diximus, tantum valet, quantum habes,

Te Deum laudamus,

Die 2. Decembris.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Serm. i. Lectio iij.

Celebrantes hodie gloriosum Beati Andræ

triumphum, in verbis gratiarum quæ procedebant de ore eius exultauimus, & delectati sumus. Neque enim locust erat esse tristitiæ, vbi tam hementer lætabatur, & iocundus. Nemo ex nobis compatiens est sic patienti, nemo autem est plangere exultatē. Alii quidem, & nobis ipse non congruē dicere poterat, quod Saluator crucem baiulans, quærentibus se, & lugentibus ait: Filiæ Ierusalem non flere super me, sed super ipsas flete.

R Homo Dei. 86. *Lectio.*

D Enique cum ducere crucem: populus, qui iustum & iustum dolebat iniuste damnari, prohibere noluit, ne puniretur; sed magis ipse instantissima prece prohibuit eos, ne non corereretur: imò ne non pateretur. Desiderabat siquidem discipuli, & cum Christo esse, & in Cruce, quā semper amauerat, Desiderabat regnum intrare, sed per paribulum quid enim dicit illi amare suā? Per te, inquit, me

piat, qui per te me redemit.
O bona crux. 86.

Lectio vi.

Verumtamen, dum congratulamur ei, quod diu desideratæ crucis frui mereatur amplexu, mirum valdè est, si non ipsum eius miramur gaudium, cui congratulamur. Dum enim noctis huius vigilias celebrantes, in verbis tantæ exultationis cantando delectaremur, putas non fuit in nobis, qui secum cogitaret, & diceret: quid sibi vult hoc, aut vnde tam noua lætitia? certè, & crux pretiosa est, & crux amari potest, & crux habet exultationem. Ita est, fratres mei.

Expandi. 87.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Matthæum. Lectio vij.

In illo tēpore: Ambulans Iesus iuxta mare Galileæ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andræ fratrem eius, mittentes rete in mare. Et reliqua.

De Homil. S. Greg. Pap.

Pensate igitur, fratres, quid vilius, cum emitur? quid

carius, cum possidetur? Sed fortasse, nec calix aquæ frigidæ suppetit, qui indigenti præbeatur; etiam tunc securitatem nobis promittit sermo diuinus. Redemptore etenim nato cæli ciues ostēsi sunt, qui clamarent: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.

Oravit. 87. Lectio viij.

An te Dei oculos nunquam est vacua manus à munere, si arca cordis repleta est bona volūtate. Hinc etenim Psalmista dicit: In me sunt Deus vota tua, quæ reddam laudationes tibi? Ac si aperte dicat: Et si exterius offerenda munera non habeo, intra memetipsum tamen inuenio, quod in aratue laudis impono: quia qui nostra datione non pascere, oblatione cordis melius placaris. Nihil quippè offertur Deo ditius bona voluntate.

Videns crucem. 88.

Lectio ix.

Volūtas autem bona est, sic aduersa alterius, sicut nostra, pertimescere: sic de prosperitate proximi, sicut de

de nostro profectu gratulari: aliena damna nostra credere: aliena lucra nostra putare: amicum non propter mundum, sed propter Deum diligere: inimicum etiam amando tolerare: nulli, quod pati non vis, facere; nulli, quod tibi iuste impendi desideras, negare: necessitati proximi non solum iuxta vires concurrere: sed prodesse etiam ultra vires velle. **T**e Deum.

Die 3. Decembris.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Bernardi Abb.

Lectio III.

PRorsus sublime volat quisquis ille est, quem non modo futurorum expectatio bonorum, sed presentium quoque malorum exhibitio ipsa delectat, ita ut in eo etiam gloriatur. Talem invenimus hunc beatum Apostolum, talem miramur, talem merito predicamus. Vnde & triplicem hic licet considerare gradum, incipientium, proficientium, perfectorum: Initium sapientiae timor Domini; medium spes, charitas

plenitudo. Denique Apostolum audi, quia plenitudinis est charitas. Qui initium a timore, crucem Christi sustinet patienter; qui pro in spe, portat libenter; qui rō consummatur in charitate, amplectitur iam ardenter. **Homo Dei. 86.**

Lectio V.

SOLUS enim iste est, qui credere possit, quia amicus tuus semper fui, & desidero amplecti te. Fortis est, ut mors, non patitur aut spes, sed dilectio: Non mor, aut ratio, sed spiritus fortitudinis est. Dicit patientia, sic oportet fieri: qui amore urgetur. Dicit veritas bona; sic expedit, agendum est: quia spei a hitur ratione. Charitas quae inflammatur a spiritu neque sic oportet, dicitur que sic expedit: sed, Spiritus, inquit, sic cupio, spero fidero vehementer. Felix anima, quae ad hunc charitatis pervenerit statum.

O bona crux. 86. Lectio VI.

NEC desperandum est, quandoquidem

qui ad hūc peruenit gradum, ob hoc maximè memoria celebratur, vt ipsius, & inuocemus auxilium, & prouocemur exemplo. Plus dico, & ex nobis nonnullos videre mihi videor in hoc gradu. Si dicis, beatum Andream Apostolum esse, nec posse te, qui pusillus es, eius sequi vestigia, pudeat, vel eos, qui tecum sunt, non imitari. Nemo repente fit summus: ascendendo, non volando apprehenditur summitas scalæ.

R. Expandi. 87.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Ambulans Iesus iuxta mare Galileæ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem eius, mittentes rete in mare. Et reliqua.

De Homil. S. Gregor. Papæ.

Quid isto holocausto locupletius, quando per hoc, quod Deo immolat, in ara cordis anima semetipsam maculat? sed hoc bonæ voluntatis sacrificium Deo nū-

quam plenè persoluitur, nisi mundi huius cupiditas perfectè deferatur. Nam quicquid in eo concupiscimus, hoc proculdubio proximis inuidemus: videtur enim, quia nobis hoc desit, quod alter assequitur: & quia semper inuidia à bona voluntate discordat, mox vt hæc mentem cœperit, illa discedit.

R. Oravit sãctus Andreas. 87.

Lectio viij.

VNde Prædicatores sancti, vt possent proximis perfectè diligere, studuerunt in hoc sæculo nihil amare, nihil vnquam appetere, nihil etiam cum appetitu possidere, quos benè Isaias intuens, ait: Qui sunt isti, qui vt nubes volant, & quasi columbæ ad fenestras suas? Videt eos terrena despicere, mente cælestibus propinquare, verbis plueret, miraculis coruscare; & hos volantes, & nubes appellat. Fenestræ autem nostri sunt oculi, quia per ipsos anima respicit, quod exterius concupiscit.

R. Videns crucem. 88.

L c

Lectio ix.

Columba verò simplex animal est, atque à malitia fellis alienum, quasi columbæ ergo ad fenestras suas sunt, qui nihil in hoc mundo concupiscunt, qui omnia simpliciter aspiciunt, & in ijs, quæ vident, rapacitatis studio non trahuntur. Quia ergo, fratres charissimi, beati Andreae Apostoli natalitia celebramus, debemus imitari, quod colimus. Ostendat nostræ obsequium devotionis immutatæ solemnitas mentis. Despiciamus, quæ terrena sunt: relictis temporalibus mercemur æterna. Si autem necdum possumus relinquere propria, saltem non concupiscamus aliena.

Te Deum.

Die 4. Decembris.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Bernardi Abb.

Lectio iij.

Beati Andreae Apostoli solemnitas hodie celebratur: quam si pia sollicitudine perscrutemur, multa inueniemus in ea, quæ ædifi-

cent animas nostras. Insuper siquidem conuersionis initio magnum nobis perfectæ obedienciæ præstat exemplum, quod quidem Christianis omnibus necessarium audire perfectæ obedienciæ formam? Vidit Dominus Petrum & Andream mittentes rete in mare, & ait: Venite post me: faciam piscatoribus piscatores: prædicatores. At illi continuo, nihil diiudicantes, aut hæsitantes, nihil rogantes, sine omni relictis retibus, & nauibus, secuti sunt eum.

¶ Homo. 86.

Agnosce, fratres, etiam propter vos præcepta sunt hæc, propter vos vigiliis annis in Ecclesia continentur; ut discentes obedienciæ formam, ligetis corda vestra in obedientia charitatis: Solam charitas, quæ obedienciæ gratiam facit, & acceptam leui Deo. Hilarem qui datorem diligit Deus: Et si tradidero, inquit, cor meum, ita ut ardeam chara-

em autem non habeam, nihil mihi prodest.

O bona crux. 86. *Lectio vi.*

Vltis; ut de ipsa quoque beati huius Apostoli passione, quam nimirum hodie celebramus, loquamur aliquid ad laudem Christi, & edificationem vestram? Audistis certè cum peruenisset vocatus Andreas ad locum, ubi crux parata erat quomodo confortatus sit in Domino, & per spiritum, quem una cum cæteris Apostolis in igneis linguis acceperat, verba verè ignea loqueretur. Videns ergo paratam eminus crucem, nequaquam (ut exigere videtur mortalis infirmitas) facies eius expalluit: non contremuit corpus, nec mens turbata est, non recessit, ut assolet, intellectus.

R. Expandi. 87.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. *Lectio vij.*

In illo tempore: Ambulans Iesus iuxta mare Galilee, vidit duos fratres Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem eius mittē

tes rete in mare. Et reliqua.

Homilia S. Ioann. Chrysoft.

Ex homil. 14. in Matth.

ET Ioannes quidem aliter dixit eos vocatos; unde manifestum est, secundam hanc vocationem fuisse idque ex multis rebus ostenditur. Nam, ibi quidem dicit, quod ad Christum, antequam Ioannes in carcerem duceretur accesserint; hic verò, postquam ille inciderit in vincula: & ibi quidem, quod Andreas Petrum; hic verò, quod Iesus ambos vocet: & Ioannes quidem ait, Quod Iesus venientem ad se Petrum videns, dicit: Tu es Simon filius Ioanna, tu vocaberis Cephas; Matthæus verò asserit, quod isto iam nomine vocaretur.

R. Orauit. 87. *Lectio viij.*

Sed à loco etiam, quo vocati sunt aliique multis id scire possibile est, & ab eo, quod facillè obedierunt vocati, suaque omnia reliquerunt. Erant quippe sufficienter iam ante prædocti, & ibi quidem Andreas, in domum veniens, multaque à Chri-

à Christo audiens inuenitur: hic verò vnum audientes nudumque verbum, confestim sequuntur. Videtur quippè fuisse consequens, vt prius quidem audierint, & secuti sint: postea verò cum & Ioānem in carcere ligatum, & ipsum secessisse vidissent, reliquisse eos magistrum, atque ad artem propriam reuertisse. Sic denique piscantes eos rursus inuenit.

R. Videns. 88. **Lectio. ix.**

P Erpende verò, & fidem, & obedientiam vocatorum, & cognosces, quam dulcis sit piscatio: siquidem in medio ipsius operis constituti: cum illud audissent iubentem, nihil distulerunt, nihil omnino cunctati sunt: non dixerunt, Reuertemur domum, loquemur propinquis, sed cuncta illicò relinquentes fecerunt, quod Elisæus quoque sub Elia legitur implese. Talem quippè à nobis obedientiam Christus efflagitat, vt neque pūctum temporis differamus, etiam si nos aliquid necessarium vrgere videatur.

a e Deum.

Die 5. Decembris.

S E X T A D I

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Bernardi.

Lectio. iiii.

O Bsecro, fratres, quid est, qui loquitur an non est homo, sed Angelus, aut noua creatura? Hic planè similis nobis patet; nam passibilem eum ipse testatur, quia appropinquante tam lætatur exultat: Vnde ergo in hac noua hæc exultatio, titia hætenus inaudita? Vnde in tanta fragilitate constantia. Vnde in hoc tam spiritualis mens; feruens charitas, animus robustus? Absit vt à se tantā ei credamus ineffabilitatem. Donum perfectum descendens à patre luminis ab eo vtique qui facit mirabilia magna solus.

R. Homo Dei. 86.

Lectio. v.

P Lanè spiritus erat, etissimi, qui adiungunt infirmitatem, per quam fundebatur in corde ipsius fortis charitas, vt mors,

& fortior morte. Cuius, ò si,
& nos participes inueniamur. Ipse enim si adesset, adiunaret sine dubio infirmitatem nostram. Et sicut beato Andræ crucem & mortem ipsam, sic nobis quoque laborem & pœnitentiam nostram faceret non solum non molestant, sed etiam desiderabilem, atque omnino delectabilem esse: Spiritus enim meus, ait Dominus, super me dulcis, ita, vt ne ipsa quidē dulcedini eius præualere queat amarissima licet mortis amaritudo. **R. O bona. 87.**

Lectio vj.

Felix anima, quæ in cruce gloriatur, & triumphat; tantum vt perseveret in ea, & nullis valeat tentationibus deici. Orat quisquis in cruce est, oret cum beato Andræ Dominum & Magistrū suum, ne patiat eum de cruce deponi: quid enim malignus ille non audeat, quid non præsumat impius attentare. Quod Ægeæ manibus de discipulo, hoc Iudæorum linguis facere cogitauerat, & de Magistro. In utroque ta-

men sera pœnitentia ductus, victus, & confusus abscessit. Vtinam abeat similiter, & à nobis, eo vincēte, qui & in se & in discipulo triumphauit.

R. Expandi. 87.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Ambulans Iesus iuxta mare Galileæ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem eius, mittentes rete in mare. Et reliqua.

Hom. Venerab. Bedæ Presb.

Ex Comment. in Marc.

Lib. I. cap. 6.

Isti primi vocati sunt, vt dominum sequerentur. Piscatores, & illitterati mittuntur ad prædicandum, ne fides credentium non in virtute Dei, sed eloquentia, atque doctrina putaretur. Quæri autem potest, quomodo binos vocauerit de nauiculis piscatores, primo Petrum, & Andream, deinde progressus paululum alios duos filios Zebedæi, sicut narrant Matthæus, & Mar-

cus,

cus, cum Lucas dicat, Ambas eorum nauculas impletas magna illa captura piscium, sociosque Petri commemoret Iacobum & Ioannem filios Zebedæi vocatos ad adiuvandum cū retia plena extrahere non possent.

R. Orauit. 87. **Lectio viij.**

Vnde & intelligendum est, hoc primo esse factum quod Lucas insinuat, nec tūc eos à Domino vocatos, sed tantum Petro fuisse prædictū, quod homines esset capturus, quod non ita dictum est, quasi iam pisces numquam esset capturus. Nam & post resurrectionem Domini legimus esse piscatos. Dictum est ergo quod deinceps capturus esset homines: non dictum est, quod iam non esset capturus pisces.

R. Videns crucem. 88.

Lectio ix.

Vnde secundum Lucam datur intelligi, eos ad capturam piscium ex more remeasse, ut postea fieret, quod Matthæus, & Marcus narrant, quando eos binos vocavit, & ipse iussit, ut eum

sequerentur, primo de Petro & Andrea, de duobus Zebedæi filiis. enim subductis ad terrarum uibus tamquam cura recedi, sed ita eum secuti tamquam vocantem & eum, ut sequerentur.

Te Deum.

6. Dec. SEPTIMA

Fit de S. Nicolao Episcopo

Conf. sem. cum com. o. d.

Die 7. Decembris

IN DIE OCTAVE

In secundo Nocturno

De Serm. S. Bernardi

In Vigil. S. Andr. in m.

Lectio iij

Quanta exultatione quersa terræ celebrans tantæ novitatis mirum, tam magnificum diuinæ virtutis? Andrea mo erat similis nobis, similis, & tam vehemens dore spiritus crucem habebat, tam inaudito alacritate gaudio tripudiabat, paratum sibi eminus conspexisset: O inquit, diu desiderata iam concupiscenti animæ præparata, securus, &

dens venio ad te, ita vt & tu exultans suscipias me. Vide-
tis, quia non se capit præ
magnitudine gaudij? Ita, in-
quit, vt, & tu exultans.

R. Homo. 86. **Lectio v.**

Ergo ne tanta est exulta-
tio, vt exultet, & ipsa
crux, nec lethi quicquam ha-
beat, sed totū lætitiæ sit? Aut
quis dicat minus, contra con-
suetudinem, supra rationem,
vltra naturam; crucifixum
exultare, quam crucem? illi
sensum lætitiæ natura nega-
uit, huic, si quid præualet,
gaudium omne exterminat,
ingeritque dolorem. Fratres,
ignis vibrans est, non lingua
loquens, & si lingua, certè
igneus est. Carbones sunt
ignis illius, quem de excelsis
Christus miserat in ossibus
eius. Atque vtinam desolato-
rij nobis sint, consumentes, &
exurentes quicquid in nobis
est carnalis affectionis.

R. O bona crux. 86. **Lect. vi.**

Planè, beate Andrea,
granum sinapis est fides
tua, quæ tam insperatum, vbi
teri cœpit, cœpit ex se pro-
ferre feruorem: quid si paulò

amplius referetur? Quis fer-
uorem illum animus, quis
verba illa sustinere posset au-
ditus? Terendum eum pu-
tat Ægeas crucis supplicium
minitans: sed non est ita. Ac-
cenditur magis in verbo hoc,
& liberè clamat: Ego si pa-
tibulum crucis expanescerè,
crucis gloriam non præ dica-
rem. Meritò proinde crucis
amatorem venerantur quicū-
que sunt serui crucis: sed ab
his ampliorem iure deuotio-
nem exigit, qui specialius
proposuerunt tollere crucem
suam.

R. Expandi manus meas. 87.

In tertio Nocturno.

**Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. Lect. viij**

IN illo tempore: Ambu-
lans Iesus iuxta mare Ga-
lileæ, vidit duos fratres Si-
monem, qui vocatur Petrus,
& Andream fratrem eius,
mittentes rete in mare. Et
reliqua.

**De Homil. Venerab. Bedæ
Presbyt. Circa med.**

Congrue de piscatoribus
piscium, piscatores ho-
minum facere voluit, quia

G sicut

sicut officium est piscatoris nauem ascendere, retia manibus tenere, & de profundis gurgitibus pisces ad litus trahere: sic isti in gremio Ecclesiae recepti nauem fidei ascendentes, retia praedicationis in verbo & opere habentes de amarissimis & tenebrosis mundi gurgitibus multos homines ad veram lucem traxerunt. Vide Beatum Andream in Achaia retia in manibus tenentem, & multos pisces spiritualiter capientem. Non solum enim tota ciuitas, sed etiam tota regio credidisse legitur, sicut ipse ait: Christus me misit ad istam provinciam, vbi non paruum populum acquisiuit.

Orauit. 87. Lectio viij.

Sed libet intueri, quod non frustra Dominus in prima sua vocatione quatuor discipulos elegit, quaternarius enim numerus perfectus est, & in suis partibus diuisus, perfectionem significat: vel certe propter quatuor principales virtutes, nempe prudentiam, temperantiam, fortitudinem, & iustitiam. Has

virtutes non solum in mundo, sed etiam in nomine isti discipuli significant. Petrus enim, qui a quibusdam agnoscens interpretatur petentiam significat. Andreas qui virilis interpretatur, fortitudinem significat: et Iacobus virtutem non solum in nomine, sed etiam in opere habuit, quia in fide recta peruenit ad passionem viriliter peruenit, in tantum, ut etiam cum duceretur ad crucem, videns crucem gaudio diceret: Salus pretiosa.

ix Videns. 88. Lectio lxxviii.

Per Iacobum, qui interpretatur supplantator, iustitia designatur, quae in iustitiam supplantare, & iustitiam nouit diligere, & Iacobus, qui interpretatur servus Dei, vel in quo est gratia temperantiam designatur, alio nomine discretio virtutum. Cum ergo Dominus in prima sua vocatione quatuor discipulos suos elegit, ipso numero nobis innuit, quia si eius discipuli esse

lumus, has quatuor virtutes habere debemus.

Te Deum laudamus.

Die 21. Decembris.

INFRA OCTAVAM

S. THOMÆ APOST.

Lect. & Resp. ij. Noct. sum-
muntur de communi octava
Apost. infra j. Resp. ij. Noct.
ex eodem communi. io.

Die 22. Decembris.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelij se-
cundum Ioannem. c. 20.

Lectio vij.

IN illo tempore: Thomas
vnus ex duodecim, qui di-
citur Didymus, non erat cum
eis, quando venit Iesus. Et
reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

Ex Homil. 86. in Ioan.

Quomodo alijs omnibus
congregatis, ipse solus
absuit? credibile est ex fuga
nondum rediisse. Tu autem
cum discipulum non creden-
tem videas, considera Domi-
ni clementiam, quomodo pro
vna etiam anima vulnera sua
ostendit, & vt vnum saluum

faceret, apparuit: & cum cras-
sioris esset ingenij à crassis-
simo sensuum fidem sibi que-
rit: neque enim oculis cre-
debat quippè qui non tan-
tum dixit, nisi videro; sed ni-
si manum mittam, ne ima-
ginatio putaretur. At qui di-
scipuli ista annuntiantes tunc
fide digni erant, atque etiam
ipse, qui se resurrecturum pol-
licitus fuerat. Verumtamen
cum amplius quæreretur, neque
his eum prinauit Christus.

Isti sunt, infra io.

Lectio viij.

ET qua gratia ei continuo
non apparuit, sed post
dies octo? vt interea à di-
scipulis edoctum, iisdem au-
ditis, in maius traheretur
desiderium, & magis in fide
confirmaretur. Vnde autem
intellexerat latus perfora-
tum? ex discipulis. Cur alte-
rum credidit, alterum non
credidit? quia hoc mirabi-
lius erat. Astitit ergo iterum
Iesus, neque ab illo rogari
expectat, neque quicquam ta-
le audire: sed nihil eo dicen-
te, ipse Iesus primum eius sa-
tisfecit desiderio, ostendens

superioribus discipulorū verbis adfuisse; iisdem enim usus est, & acrius castigando, & ad futura erudiendo.

R. Isti sunt viri. **1 r.** **Leet. ix.**

Noli esse incredulus, sed fidelis. Vides ex incredulitate dubitare, sed antequam spiritum acciperent; eo autem accepto, perfecti euaserunt: neque in hoc tantum reprehendit, sed in sequentibus. Cum enim ille certior factus ad se rediit, & dixit: Dominus meus, & Deus meus, inquit: Quia vidisti me, Thoma, credidisti: beati, qui non viderunt, & crediderunt. Hoc enim fidei est, accipere, quæ non videntur. Hic autem non solum discipulos laudat, sed & qui post illos credituri erant: At qui, inquires, discipuli viderunt, nihil quæsiuerunt, sed ex sudario statim resurrectioni, priusquam corpus intuerentur, verè crediderunt. Cum ergo quispiam dicit: Vellem illis fuisse temporibus, & Christum miracula facientem vidisse, intelligat beatos, qui non

viderunt, & crediderunt.

Te Deum.

Die 23. Decembris.

T E R T I A D I

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secundum Ioannem. **Leetio**

In illo tempore: Thomas unus ex duodecim, qui vocatur Didymus, non erat cum eis, quando venit Iesus, reliqua.

Homil. S. Cyrilli Episcopi Alexandrini.

In Ioann. lib. 12. cap. post medium.

Per dispensationem permixtum fuisse, Thomam ad infidelitatis criminum incidere, ut nos per exemplum fidei ipsius, carnem Christi quæ de cruce pependit, a patre per filium in vitam eternam reuocatam credamus. Non enim natura carnis vitæ causa facta est, sed operatio diuinæ naturæ perfecta fuit. Discimus ergo ex Thomæ dubitatione, resurrectionis mysterium in corpore nostro peragendum, & in Christo primo perfectum esse. Animaduertendum est, quia non simpliciter

lere Dominum Thomas currit, sed clauorum signa, quæ
 it, & fixuras, quæ in carne
 fuerant; sic enim tandem se
 crediturum asserit, quia Chri-
 stus verè reuixerit: reuixit
 iuxta secundum carnem.

R. Isti sunt. 10.

Lectio viij.

ET post dies octo iterum
 erant, &c. Diem octa-
 uam Dominicum diem esse
 necesse est. Nam vna Sabba-
 thorum cæteris apparuit, id
 est, die Dominico. Die po-
 stea deinceps octauo, vtrius-
 que connumeratis extremis,
 congregati rursus discipuli,
 Thoma præseste, simili mo-
 do Dominum vident. Iure
 igitur sanctæ Congregatio-
 nes die octaua in Ecclesijs
 fiunt; & foribus sublimiore
 modo clausis, visibiliter si-
 mul, atque inuisibiliter Chri-
 stus omnibus appareret, inui-
 sibiliter quidem vt Deus, vi-
 sibiliter autem in corpore.
 Præbet enim nobis carnem
 suam tangendam, vt firmiter
 credamus, quia templum ve-
 rè suum suscitauit. Fugia-
 mus igitur infidelitatem post

actum Christi, & firmi atque
 stabiles ab omni longè am-
 biguitate inueniamur.

R. Isti sunt. 11.

Lectio ix.

Recordentur autem stu-
 diosi, Magdalenam qui-
 dem à tactu Christi prohibi-
 tam: Noli enim me tangere,
 inquit, quoniam nondum as-
 cendi ad Patrem; Thomam
 autem hortatur, vt, & latus,
 & clauorum fixuras diligen-
 tius tangendo, & manum,
 aut digitum immittendo per-
 quirat. Quare sic? illi enim
 nondum gratia Spiritus san-
 ctificatæ tângere non licebat;
 nam, antequam Dominus in
 cælum ascendisset, descen-
 sus Spiritus in omnes non
 fuit: Thomæ autem hoc lice-
 bat, quia vna cum alijs Spi-
 ritum fuit consecutus; ad vni-
 uersum namque discipulorum
 consortium liberalitate dan-
 tis vox illa transiit: Accipi-
 te Spiritum sanctum.

T. e Deum.

Die 24. Decembris.

*Nihil amplius fit de octaua,
 vt in Rubricis supra numero
 primo.*

Die 25. Ianuarij.

INFRA OCTAVAM

CONVERS. S. PAULI APOST.

Die 26. Ianuarij.

SECUNDA DIE.

*Fit de S. Polycarpo Episcop.
mart. semid. cum commemo-
ratione octa.**Die 27. Ianuarij.*

TERTIA DIE.

*De S. Ioan. Chrysost. Episcop.
Conf. dup. cum com. oct.**Die 28. Ianuarij.*

QUARTA DIE.

*In secundo Nocturno.**De Serm. S. August. Episcop.**Ex Serm. 14. de S.S.**Lectio iij.*

Quid ergo prostratus au-
dit? Saule, Saule, quid me
persequeris? Membriis adhuc
positis in terra, caput clama-
bat in celo, & nō dicebat, quid
persequeris fideles meos? sed,
quid me persequeris? ille: Quid
me iubet facere? Iā parat se ad
obediendū, qui prius sauebat
ad persequendū. Iā formatur
ex persecutore prædicator, ex
lupo, ovis; ex hoste miles: ovis
audiat, quid facere debeat.
Cæcus sanè factus, vt interio-
re luce fulgeret cor eius.

R. Tu es vas electionis
ste Paule Apostole, præ-
tor veritatis in vniver-
so: Per quem omnes ge-
cognouerunt gratiam
v. Intercede pro nobis
Deum, qui te elegit. Per

Lectio v.

A Dductus est ad Ana-
& Ananias inter-
tur ovis. Ecce lupus rap-
ducitur ad orem sequen-
non rapiendam: & ne ra-
tem ovis expauesceret
ipse pastor de celo, qui
nia faciebat, nuntiauit lu-
venturum oui, sed non se-
rum; & tamen tam in-
nis fama lupum illum
cesserat, vt non posset
audito eius nomine non
turbari. Mira & magni-
geritur. Lupo sauitia
dicitur. Lupus ad ouem
ptius ducitur. Tanta a-
præcesserat fama lupi ra-
ris, vt timeret ovis etiam
manu pastoris.

R. Gratia Dei sum id
sum: Et gratia eius in me
cua non fuit, sed semper
me manet. v. Qui operatur
est Petro in Apostolatu

ope

peratus est, & mihi inter
entes. Et gratia.

Lectio vi.

A B agno pro omnibus mor-
tuo fit onis secunda de lu-
o: Ego, inquit, illi ostendam,
quanta oporteat pati pro no-
mine meo. Vbi terror? Vbi
alus? quod faciebat contra
nomen pastorem, patitur pro
nomine pastorem: o sauitia:
o misericordia. Vides illum
præparare ferrum, secuturus
est, non perempturus; cura-
turus, non occisurus. Sed quo
fine? ipsum, qui patiebatur,
audite: Non sunt condignæ
passiones huius temporis ad
futuram gloriam, quæ reue-
labitur in nobis. Ac si dicat:
Sæuiat mundus, fremat mun-
dus, quod potest faciat, quid
faciet rei, quam accepturi su-
mus? Appendo, quod patior,
contra id quod spero. Hoc
nunc sentio, illud credo, & ta-
men plus est quod credo, quàm
quod sentio.

Saulus, qui & Paulus, ma-
gnus prædicator, A Deo cõ-
fortatus, conualescebat, & cõ-
fundebar Iudæos. *v.* Osten-
dens quia hic est Christus fi-

lius Dei. A Deo. Gloria. A
Deo.

*Intertio Noct. Lect. vij. &
viii. sumuntur ex 4. die de cõ-
muni oct. Abb. Hom. S. Ioan.
Chrysost. Si centuplũ, &c. in
Euangel. Ecce nos reliqui-
mus, &c. infra 255. cum se-
quentibus Respon. & ix. Lect.
de S. Agnete secundo.*

R. Sanctæ Paule Apostole
prædicator veritatis, & Do-
ctor gentium, Intercede pro
nobis ad Deum, qui te ele-
git, vt digni efficiamur gra-
tia Dei. *v.* Tu es vas ele-
ctionis sanctæ Paule Aposto-
le, prædicator veritatis. In-
tercede.

R. viii. Damasci præpositus
gentis Aretæ regis voluit me
comprehendere: Et à fratribus
per murum demissus sum in
sporta, Et sic euasi manus
eius in nomine Dñi. *v.* Deus
& Pater Domini nostri Iesu
Christi scit quia non mêtior.
Et à fratribus. Gloria. Et sic.

Die 29. Ianuarij.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Augustini Episc.
Ser. 9. de ver. Ap. post med.

Lectio iij.

Fidelis sermo, & omni acceptione dignus, quia Christus Iesus venit in mundum, peccatores saluos facere, quorum primus ego sum. Quomodo erat primus? ante illum non fuerunt peccatores tot Iudæi? Ante illum non fuerant peccatores in genere humano? Quid est, quorum primus ego sum? Ad quos venit, primus ego sum? Sed nec hoc verum est: primus electus est Petrus, primus Andreas, primi alij Apostoli, tu Apostolus es nouissimus; quomodo dicis: Quorum primus ego sum? quia omnibus peior sum? ergo peiorem voluit intelligi primū.

R. Tu es vas. 102.

Lectio v.

R. Ecolite Saulum, & inuenietis: nonne ille est, cui ad lapidandum Stephanum manus vna non sufficiebat, & aliorum vestimenta seruabat? nonne ipse est, qui Ecclesiam vbique persequebatur? Ipse est ergo, qui primus erat persecutor, illo peior non fuit. Saulus vnde vo-

caretur, credo quia recedunt, & propter eos, qui non sunt, commemorem: erat ille persecutor David. David Christus erat, inuid Christus præfigurabatur in Saule Saulus præfigurabatur tamquam à David Saulus electum est de cælo: Saule, quid me persequeris?

R. Gratia Dei. 102.

Lectio vj.

Quomodo ergo ipsi Saulus, postea Paulus, tulatur se ad Dei per misericordiam, quia prius hoc est, excellens in peccatis inuentus est? & tamen misericordiam consecutus sum in me ostenderet Christus omnem longanimitatem propter eos qui creditur in illi in vitam æternam: mercedem sibi omnes: si Paulus natus est, ego quare deus? Si tanto medico tam curatus eger sanatus est, ego vulneribus meis illas non aprabo, ad illas non festinabo? Vt hoc dicam homines: ideo Saulus electus est ex persecutore Apostolus.

R. Saulus. 103.

*Lect. iij. Noctur. vt in quin-
to die de communi octa.
Abbat. Homilia S. Ambro-
ij, Ecce nos omnia, &c.
infra 256.*

Die 30 Iunuarij.

S E X T A D I E.

In secundo Nocturno.

*De Sermone sancti Augusti-
ni Episcopi.*

Homil. 17. Homil. 50.

Lectio iij.

Apostolus dicit: Miseri-
cordiam consecutus sum.
O confessio! non ait: Misi-
ericordiam consecutus sum,
quia fidelis eram; sed vt fi-
delis essem Videamus Sau-
lum sauiemem, spectemus
irentem, spectemus odia an-
telantem: sanguinemque si-
cientem. Ecce post Stepha-
ni necem, post effusum te-
stis Dei lapidibus sanguine,
tunc dispersi sunt fratres, qui
erant Ierosolymis congrega-
ti, & ille sauiens accepit lit-
teras, vt iret in Damascum;
& ibat. Hæc Pauli via erat;
cuius via nondum erat Chri-
stus, adhuc Sauli nondum
Pauli: quid habebat in cor-
de? quid nisi malum? si meri-

ta quæris, damnationis sunt,
non liberationis.

R. Tu es. 102.

Lectio v.

ERat infidelis, parum est,
erat in ipsa infidelitate
crudelis, sed misericordiam
consecutus est, vt fidelis ef-
fet. Quid putamus fratres?
Saulus antequam crederet,
orabant pro illo, qui credide-
rant, an non orabant? Dica-
tur mihi, si non pro illo ora-
bant, quare dixit Stepha-
nus: Domine, ne statuas illis
hoc delictum? orabatur, &
pro illo; ergo Christus fecit,
vt Saulus deposita tunica ve-
teris peccati pannosa, cæ-
dibus sanguinea, acciperet
tunicam humilitatis, & fie-
ret de Saulo Paulus. Quid
est Paulus? Minimus: Ego
enim sum minimus Aposto-
lorum. Paulum enim Latine
modicum est; quid est Paulus?
quia modicus; modicus, quia
nouissimus.

R. Gratia Dei sum. 102.

Lectio vi

EGO enim sum, inquit, no-
uissimus Apostolorum, qui
non sum dignus vocari Apo-
stolus, quia persecutus sum

Ec-

Ecclesiam Dei. Bene dicis: Vnde debuisti damnari, ab eo accepisti, vnde debeas coronari. A quo accepit, vultis audire? Non sum, inquit, dignus vocari Apostolus, quia persecutus sum Ecclesiam Dei. Sed gratia Dei sum id, quod sum. Ergo quod eras, iniquitate tua eras: quod es, gratia Dei es; Et gratia eius, inquit, in me vacua non fuit. Ecce Euangelizat fidem, quam aliquando vastabat. Ergo donum Dei est fides. Qui gloriatur, in Domino gloriatur.

R. Saulus, 103.

In iij. Noct. Lect. vt in 6. die de communi ostra. Abbatum.

Homil. S. Hilarij, A postoli, dictis, &c. infra 257.

Die 31. Ianuarij.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Ex sermone I. initio.

Lectio iij.

Merito quidem, dilectissimi, conuersio Doctoris gentium ab vniuersitate gentium festiuis gaudijs celebratur; multos enim ab hac radice ramos prodijisse vide-

mus. Conuersus Paulus conuersionis minister factus vniuerso mundo; & magnus quidem olim in carne actus, sed non iam secundum carnem ambulans, praedicationis officio conuertit ad vitam, nunc quoque in ipso festiuius viuens, & apud ipsum magister huc quidem cessat ab hominum conuersione, dicentem, exemplo, oratione, doctrina. Propterea de conuersione eius merito frequentatur, quod & a quoque memorantibus inueniatur.

R. Tu es vas electionis.

Lectio v.

Hodie ergo conuersus Paulus, hodie desinit Saulus. Hodie factus est humilis & mitis corde. Prioris confessio cordis liberationem, dum clamat, mine, quid me vis facere? gis autem probat ipsa tanta gratiae magnitudo, nimirum tam multa, nisi tantum humili, data non esset. Caeterum mansuetudo, etiam exterior quaedam pietas, & ob hoc manifestior

simpliciter nobis in conuer-
sione hac commendatur: tri-
plici quidem velut ariete mā-
nifestatio nostra pulsatur, ver-
borum iniurijs, damnis re-
rum, corporis læsione. Pro-
pterea est illa virtus, quam ni-
hil horum videtur concutere
potuisse.

Gratiam Dei sum. 102.

Lectio vi.

Considerare libet, quem-
admodum Paulus super
his omnibus in ipsa statim
conversione tentatus ve-
nit. Nam Paulus inuentus sit in
eac parte verè mitis, & pa-
cens. Saule, Saule, quid me
persequeris? Durum equidem
verbum increpatorium, ple-
num comminatione. Sanè
quod ad corpus pertinuit, cō-
passus est, & prostratus in ter-
ram. An verò & damno quo-
que probatus est? & valde, si-
quidem ipsum ei lumen ad-
emptum est oculorum. Sed
extra in hoc industria relin-
quimus vestigandum. Suf-
ficit nos monere formam ve-
ræ conuersionis, magna ex
parte in hac mansuetudine
constitutam, vt pudeat eos,

qui conuersi esse debuerant
vel in corporum læsione, vel
in damno rerum, vel, quod
magis indignum est, in ver-
borum iniurijs inueniri per-
uersos penitus & auersos.

R. Saulus. 103.

*In tertio Nocturno, vt in die 7.
de communi octa. Abbatum.*

*Homilia S. Bernardi. Ar-
bitror verba, &c. infra 256.*

Die I. Februarij.

IN DIE OCTAUA.

In tertio Nocturno.

*Sermo sancti Ioannis Chry-
sostomi.*

De laud. Pauli, hom. 9.

Lectio iij.

SAULUS autem adhuc spi-
rans minas, & cædem
in discipulos Domini. At qui
in epistolis Paulus vocatur:
quare ergo nomen mutauit
Spiritus sanctus? quemad-
modum Dominus, qui ser-
uum mercatus est, ostende-
re volens se dominum serui
nomen illius immutat; ita
& Spiritus sanctus fecit, vbi
Paulum captiuum accepit,
vocabulum eius mutauit, vt
etiam inde disceret Paulus,
se habere Dominum: nomi-
num

num enim impositio domini signum est, & præcipium. Volens enim Dominus docere Adamum, quod eum principem & dominum omnium fecisset, adduxit ad eum omnia animalia, ut videret, quid vocaret ea.

R. Tu es vas electionis. 102.

Lectio v.

Verum quam ob causam Spiritus sanctus non statim mutavit nomen Pauli, sed expectavit ad tantum tempus? si statim conuerso Paulo mutatum fuisset & nomen eius, tunc minus manifesta fuisset eius conuersio, & ad fidem translatio; nam sicut in famulis vsu euenire solet, quod obscuri fiant, si quam primum fugam inierunt, sua nomina mutarent: ita & in Paulo contigisset, si mox ut relictis Iudæis ad nos venit, aliud nomen sortitus fuisset: nemo enim sciuisset, quod persecutor ille esset Enāgelista. Hinc enim omnes discabant; quod ille ipse esset, qui prius fuerat Ecclesiam persecutus.

R. Gratia Dei sum. 102.

Aggrediuntur hic nonnulli dicentes: Et mirum, quod Paulus dem peruenit, cum Deum illam, quasi funem uici eius iniecerit, viginti annis ad se duxerit? Audite diligenter. Qualis vis, & necessitas? dicite. Vultis? Vocauit enim Spiritus sanctus Paulum, & te hodie vocat. Obedis? Vides non necessitatis negotium; & necessitas quædā foret, ut te obedire: cur tu non obedis? festum quod ille volumus, quod ille voluit. Multum quod fecit ad salutem Pauli, & te hodie vocat: non tamen deus eum à suis operibus, & propriæ voluntatis laqueis que nocuit eius libertati: sed voluntati eius uenit ipse, atque sua voluntate.

R. Saulus qui, & Paulus. In iij. Noct. ut in die de communi octa. Abb. mil. S. Hieron. Grand. ducia, &c. infra 251.

SS. PHILIPPI, ET IACOBI APOSTOL. 105

Die 24 Februarij.

VENERA OCTAVAM

S. MATTHIAE APOST.

*Si hoc festum venerit ante
quadagesimam, fit de illo
taua usque ad fer. 4. Cine-
m exclusiue. Lect. & Resp.
Noct. de comm. oct. Apost.*

fra. 1.

lect. iij. Noct. Hom. in Euā-

gel. C. Confiteor tibi Pater, &c.

et communi plur. mart. 150.

in Resp. de communi octa.

Apostol. 10.

Die 1. Maij.

VENERA OCTAVAM

SS. PHILIPPI, ET IACOBI.

Apostolorum.

Lect. iij. Noct. de communi

sta. Apost. vt infra 1. Resp.

ux perpetua, cum reliquis,

in eodem communi temp.

asch. 2.

Die 2. Maij.

SECUNDA DIE.

de S. Athanasio Episcop.

onf. cum com. oct.

Die 3. Maij.

TERTIA DIE.

De Inuent. S. Crucis, duplex.

Die 4. Martij.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

**Lectio S. Euangelij secundū
Ioannem. c. 14. Lect. vij.**

In illo tempore: Dixit Ie-
sus discipulis suis: Nō tur-
betur cor vestrum: creditis in
Deum, & in me credite: in
domo Patris mei mansiones
multæ sunt Et reliqua.

**Homilia S. Cyrilli Episcopi
Alexandrini.**

Lib. 9. in Ioan. cap. 36.

Studiosus quidem Philip-
pus fuit, sed non adeo acu-
tus, vt commodè, atque aptè,
quæ sit visio Dei posset intel-
ligere; propterea putabat
oculis huius corporis diuinā
posse videre naturam; sed ma-
nifestè à Deo dicitur: Nemo
videbit faciem meam, & vi-
uet; nam etsi visus à mul-
tis sanctis à scriptura dicatur;
nullus tamē rectè intelligēs,
suspiciabitur ipsam Dei natu-
ram visam fuisse: propterea &
aliter alius vidit: aliter enim
Isaias, aliter Ezechiel, aliter
alij viderunt: vndè oportebat
intellexisse Philippum,
impossibile omninò homini
oculis corporis substantiam
Dei aspicere: nec valdè pru-
den-

denter cum imago, & character Patris verus adesset, primitium quasi non adesset desiderare.

R. Ego sum vitis. 10.

Lectio viij.

Non tamē laude sua priuandus est: admiratione namque commotum dixisse arbitror: Domine, ostende nobis Patrem, & sufficit nobis, ac si diceret: Omnes nos gaudij plenos profitebitur, nec deesse ad beatitudinem quicquam nobis arbitrabitur, si, quod maximē optatus, Deum Patrem videbimus. Laudandus ergo est, qui visionem Patris ceteris omnibus rebus anteposuit. Ostende nobis Patrem, & sufficit nobis: Multis, inquit, modis, ô Domine, ad fidem tuam nos attraxisti, innumerisque signis ludæorum impudentia repelli potest: sed nihil omninò deerit, si etiam ipse Deum Patrem nobis ostendes, hoc enim maximē fauet, vt ludæorum ora consuere possimus: non arbitror longē à mente Philippi occultiore hoc sensu nos aberrare.

Ipse certē ad hæc exco-
da nos inuitat.

R. Candidi. 11.

Lectio ix. de sancta Mi-

Die 5. Maij.

QVINTA D

Intertio Nocturni

Lectio S. Euangelij se-

Ioannem. Lectio

In illo tempore: Iesus discipulis suis: turbetur cor vestrum: ditis in Deum, & in-
dire: in domo Patris
mansiones multæ sunt:
liqua.

Homilia sancti Augu-

Episcopi.

Tract. 68. in Ioan-

Quomodo vadit, & rat locum, si iam-
tæ mansiones sunt? ad-
adhuc parandus est, et
merito dixisset, vado-
re? An istæ mansiones
& parandæ sunt? si quæ
nus enim essent, dixisset
do parare; & tamen
ita sunt, vt parandæ sin-
eas vadit parare, sicut
sed si abierit, & para-
sicut futuræ sunt, iterum
niens accipiet suos ad

sum, vt vbi est ipse, sint, & ipsi: quomodo ergo mansiones in domo Patris non alia, sed ipsa, & sine dubio iam sunt, sicut paranda non sunt; & nondum sunt, sicut paranda sunt? **R.** Ego sum. 10.

Lectio viij.

Quomodo ergo putamus, nisi quomodo etiam Prophetam praedicat Deum, quia fecit, quae futura sunt? non enim ait, Qui facturus est, quae futura sunt: sed qui fecit, quae futura sunt: ergo & fecit ea, & facturus est ea: nam neque facta sunt, si ipse non fecit: neque futura sunt, si ipse non egerit. Fecit ergo ea praedestinando, facturus est operando: sicut discipulos quando elegerit, satis indicat Euangelium, tunc utique quando eos vocauit: & tamen ait Apostolus, elegit nos ante mundi constitutionem: praedestinando utique non vocando, quos autem praedestinavit, illos, & vocauit, sic, & mansiones praeparauit. & praeparat, nec alias; sed quas praeparauit, has praeparat, qui fecit, quae futura sunt: quas praeparauit

praedestinando, praeparat operando. **R.** Candidi. 11.

Lectio ix.

Sed quid est, quod vt praepararet abijt, cum profecto nos ipsos praepararet, quod non faciet, si reliquerit; agnosco Domine, vt possum? nimirum illud significas, quia vt parentur istae mansiones, viuere debet iustus ex fide: qui enim a Domino peregrinantur, opus habent ex fide viuere, quia per hanc ad speciem contemplandam parantur. Eat ergo Dominus, & paret locum; eat ne videatur, lateat vt credatur; tunc enim locus paratur, si ex fide viuatur, creditus desideretur, vt desideratus habeatur: Desiderium dilectionis praeparatio est mansionis: ita Domine, para quod paras; non enim tibi paras, & te nobis paras: quoniam locum paras, & tibi in nobis, & in te nobis: tu enim dixisti: Manete in me, & ego in vobis.

Te Deum laudamus.

6. Maij. Sexta die.

Fit de S. Ioann. ant. port. Lat. dup. cum com. o. &.

7. Maij.

Die 7. Maij.

SEPTIMA DIE.

D: S. Stanislaus Episcop. & mart. semidup. cum commemor. octa.*Die 8. Maij.*

INDIE OCTAVA.

*In tertio Nocturno.***L**ectio S. Euangelij secundū Ioannem. *Lectio vij***I**N illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis : Non turbetur cor vestrum , creditis in Deum , & in me credite : in domo Patris mei mansiones multæ sunt . Et reliqua.**De Homil. S. August. Episc.***Tract. 70. in Ioan.***P**hilippus vnus ex Apostolis , qui audierat : Domine , inquit , ostende nobis Patrem , & sufficit nobis ; cui Dominus : Tanto , inquit , tempore vobiscum sum , & non cognouistis me ? Philippe , qui videt me , videt , & Patrem meum . Ecce increpat , quòd tanto tempore cum ipsis erat , & non cognoscebatur ; nonne ipse dixerat : & quòd ego vado scitis , & viam scitis ? & se nescire dicentes , eos

hoc scire conuincerat , do , atque dicendo : Ego via , veritas , & vita . Quòd nunc dicit : Et non cognouistis me ? cum profectus quòd iret , & viam non ob aliud , nisi quòd utique scirent ?

R. Ego sum . 10. *Lectio***S**ed facile ista soluitur . Istio , si dicamus , quòd aliqui eorum sciebant , qui nesciebant ; atque qui nesciebant , & ipse erat . Sed ideo ostendit discipulorum arguitur quoniam cor postulabat : tamquam enim melior esset Pater , quam Filius , ita Philippus scire cupiebat ; & idcirco sciebat , quòd esse aliquid credebatur hunc sensum corrigendum est : Qui videt me , & Patrem . Quomodo scis : Ostende nobis Patrem . Video quomodo tu dicis alterum quæris videre me , sed illum putas meliorem : non credis , quòd in Patre , & Pater in me , & in similibus distat .

apis cernere? cur inseparabile separatim desideras nosse?

Candidi. 11. **Lect. ix.**

Qui credit in me opera, quæ ego facio, & ipse faciet, & maiora horum faciet. Quid est hoc? qui faceret opera, quæ Christus fecit, non inveniebamus; qui etiam maiora faciet, inveniuntur sumus? Denique & hic id, quod de hac te poterat nos mouere, mox abstulit: cum enim dixisset, maiora horum faciet: continuo secutus adiunxit: quia ego ad Patrem vado, & quacumque petieritis in nomine meo, hæc faciam: qui dixerat, faciet; post ait, Faciam: non enim poterit esse maior me, qui credit in me, sed ego facturus sum, & tunc maiora per eum, qui credit in me, quàm præter eum per me; ego tamen ipse præter eum, ego ipse per eum: sed quãdò præter eum, non faciet ipse; quãdò autem per eum, quamvis non per semetipsum, faciet, & ipse. Porro autem maiora facere per eum, quam præter eum, non est defectio, sed dignatio. **T**e Deum.

Die 6. Maij.

INFRA OCTAVAM

S. JOAN. ANTE PORT. LAT.

Lect. ij. Noct. de comm. octa. Apostol. infra 1. Resp. Lux perpetua, cum reliquis, de eodem communi tempore Pasch. 2.

Die 7. Maij.

SECUNDA DIE.

Fit de S. Stanislao Episc. mart. semid. cum com. oct.

Die 8. Maij.

TERTIA DIE.

De Apparit. S. Michael. Archang. dup. cum com. oct.

Die 9. Maij.

QUARTA DIE.

De S. Gregorio Episc. confes. dup. cum com. oct.

Die 10. Maij.

QUINTA DIE.

In iij. Noct. Lect. vij. & viij. Hom. Vener. Bedæ. Credendum, &c. vt in 6. die infra oct. S. Iacobi, infra 122. Lect. ix. de SS. Gordiano, &c. mart.

Die 11. Maij.

SEXTA DIE.

In iij. noct. tres lect. de Hom. S. Amb. Considerandû, &c. vt in 7. die infra oct. S. Iacob. 123.

H

Di

Die 12. Maij.

SEPTIMA DIE.

Fit de S. Nereo, &c. mart. le-
mid. cum com. oct.

Die 13. Maij.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū
Matthæū. c. 20. Lect. vij.

IN illo tempore: Accessit
ad Iesum mater filiorum
Zebedæi cum filijs suis, ado-
rans, & petens aliquid ab eo.
Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

Homil. 66. in Matth.

NON turbetur quisquam,
si adeo imperfectos di-
cimus Apostolos fuisse: non-
dum enim mysterium crucis
erat consummatum, nondum
gratia Spiritus in corda ip-
sorum infusa. Quod si virtu-
tem ipsorum discere cupis,
quales post datam gratiam
Spiritus fuerint, considera, &
videbis omnem ab illis per-
uersam affectionem fuisse su-
peratam. Hac enim de cau-
sa eorum modo imperfectio
reuelatur, vt apertè percipe-
re possis, quales subito per
gratiam effecti fuerunt. Quod

igitur nihil spiritale peti-
tū nec de cælesti regno
quam cogitabant, peti-
tū est. Sed tamen inspicere
etiam quomodo acceda-
re quid dicant: Volumus
quint, vt quodcumque
petierimus, facias nobis.
quod Christus, Quid
respondit: Non ignorans
tē, sed vt eos responde-
re gat, & vlcus detegat, &
medicamentum apponat.
Ego sum vitis. 10.

Lectio viij.

Illi verò cum erubescere
& verecundia prohibe-
tur, quoniam humano at-
tū deuenerant, seorsum
alijs discipulis Christum
cipientes, interrogauerunt.
Progressi sunt enim, in-
ne illis manifesti fierent
ita demum ea, quæ vole-
bant dixerunt: Volebant autem
ego conijcio, quoniam
duodecim sedes sessuros
discipulos audierunt, primo
huius confessus impetrare
præponi quidem se cat-
sciebant; Petrum verò
præferri formidantes, dice-
ausi sunt: Dic vt vnus a de-

tris, alter à sinistris sedeat. Et urgent dicentes: Dic, quid igitur ipse? Vt significaret eos, nihil petere spiritale, sed nec scire quidem quid postulent: non enim petere audent, si scirent: Nescitis, ait, quid petatis: nescitis quam magnum hoc sit, quam mirabile, ac ipsas superiores excedens virtutes.

Candidi. 11. *Lea. ix.*

ET adiecit: Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum: & baptismo, quo ego baptizor, baptizari? Perpendis, quomodo statim ab hac opinione ipsos remouit, contraria eis differens: Nam vos, inquit, de honoribus & de coronis mecum agitis: ego verò de luctamine atque sudore dissero. Non præmiorum hoc tempus est, nec illa gloria mea modo apparebit: sed cædis ac periculorum tempus præsens est. Perspice autem, qualiter ipso interrogationis modo & hortatur, & allicit. Non enim dixit: Potestisne cædem subire, potestisne vestrum effundere sanguinem? sed, Quonam pacto

potestis bibere calicem? Deinde alliciens, inquit: Quem ego bibiturus sum: ut ipsa cum eo communicatione laborum promptiores redderentur. *Te Deum.*

Die 11. Iunij.

INFRA OCTAVAM

S. BARNABÆ APOST.

Lea. & Resp. ij. Noct de comuni oct. Apost. ut infra. 1.

Die 12. Iunij.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

Homil. 34 in Matth. longè post initium.

Sic dicere videtur: Noli te turbari, si cum vos inter lupos mitto, tamquam oves & columbas esse iubeo. Nam etsi possum contrarium quoque præstare, & non permittere, ut graue aliquid patiamini, nec lupis tamquam

ones subiecti sitis, sed efficere
ut leonibus terribiliores eua-
datis: tamen sic expedit fieri,
hoc & vos quoque illustriores
faciet, & meā declarabit vir-
tutem. Sic enim postea dixit
Paulo: Sufficit tibi gratia
mea: nam virtus mea in infir-
mitate perficitur. Ipse igitur
vos ut tales essetis feci.

R. Isti sunt qui, 10.

Lectio viii.

Sed inspiciamus quā pru-
dentiam exigit: serpentis
certè. Nā quemadmodū ser-
pens totū seipsum tradit, nec
minimū curat, si ipsum quo-
que corpus incidi necesse sit,
dummodo caput suum inte-
grum seruet: eodem tu quo-
que modo, præter fidem ce-
tera perdere non cures, siue
pecunias, siue corpus, siue
etiam vitā ipsam profundere
necesse sit. Fides enim caput
est & radix, qua seruata, etiam
si omnia perdas, omnia tamē
rursus maiore cū gloriā recu-
perabis. Idcirco nec simplices
solū iussit esse: nec prudentes
solū: sed ambo hæc in vnū mi-
scuit, ut ea in virtute cōuertā-
tur. **R.** Isti sunt viri, **infra** 11.

**ix, Lect. de SS. Basilide
mart.**

Die 13. Iunij.

TERTIA DIE

**Fit de S. Antonio cōf. se-
cum com. oct.**

Die 14. Iunij.

QUARTA DIE

**De S. Basilio Epif. cōf. se-
cum com. oct.**

Die 15. Iunij.

QUINTA DIE

In tertio Nocturno.

**Lectio S. Evangelij secun-
Matthæum. Lect.**

In illo tempore: Dixit
Iesus discipulis suis:

ego mitto vos sicut oues
medio luporum. Et reliquit.

Homilia S. Hilarij Epif.

**Can. 10. in Matth. ca-
medium.**

Instructos nos serpētis
identia monet esse opor-
re. Hūnc antequam

traduceret, iam sapiens
Genesis nuncupauit, &

identia eius malignantis
filij ordine docuit. Prius

enim animam sexus mor-
tis aggressus est, spe den-

illexit, & communionem
mortalitatis sponddit:

per hæc tanta præmia, opus consilij & voluntatis suæ gef-
fit. Pari igitur opportunitate
introspecta, vniuscuiusque &
natura & voluntate, verbo-
rum adhibenda prudentia est:
spes bonorum futurorum re-
uelanda, & cælestia perfectæ
fidei præmia proferenda.

R. Isti sunt qui. 10.

Lectio viij.

ET quod ille mentitus est,
nos prædicemus ex ve-
ro, secundum sponfionem
Dei, Angelis similes futu-
ros esse qui credent: vt men-
tes plebium faciles, & abso-
lutas circumfauientibus licet
lupis, & hæreticis, promif-
sis regnorum cælestium occu-
pemus, & rerum fidem ser-
pentis prudentia, columbæ
simplicitate tradamus. Mo-
net etiam traditis abesse o-
portere curam responsionis,
sed expectandum potius quid
spiritus Dei suggerat. Quia
fides nostra omnibus præce-
ptis diuinæ voluntatis inten-
ta, ad responsionem scientiæ
instruetur: in exemplo ha-
bentes Abraham, cui po-
stulato ad hostiam Isaac non

defuit aries ad victimam.
R. Isti sunt viri. 11.

*Lectio ix. de SS. Vito, &c.
mart.*

Die 16. Iunij.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit
Iesus discipulis suis: Ec-
ce ego mitto vos sicut oves
in medio luporum. Et re-
liqua.

Homilia S. Augustini Episc.
Serm. 119. de Diuers.

AVdistis, fratres, cum san-
ctum Euangelium lege-
retur, quemadmodum Do-
minus noster Iesus Christus
disciplina sua suos corrobora-
uerit, dicens: Ecce ego
mitto vos, sicut oves in me-
dio luporum. Considerate,
fratres mei, quid faciat, si
vnus lupo inter multas oves
veniat, quantacumque sint
ouium millia, vno lupo in
medio, turbabuntur, & si
non omnes laniantur omnes
tamen terrentur. Qualis ergo
erat ista ratio, quale consi-
lium, qualis potestas, nec lu-

pum ad oues admittere : sed in lupos oues mittere? Mitto, inquit, vos sicut oues in medio luporum : non ad limites luporū, sed in medio luporū.

R. Isti sunt qui. 10.

Lectio viij.

Erat ergo luporum agmē oues pauca. Cum enim multi lupi occiderunt paucas oues; conuersi sunt lupi, & facti sunt oues. Audiuius ergo, quod monuit, qui coronas promisit; & agonem pramilit, & quia spectat certantes, adiuuat laborantes: cuiusmodi certamen indixit? Estote, inquit, astuti vt serpentes, & simplices sicut columbae. Hoc qui intellexerit & tenuerit, securus moritur: quis autem securus moritur, nisi qui se sic nouerit moriturum, vt mors in illo moriatur, vita coronetur?

R. Isti sunt viri. 11.

Lectio ix.

Quapropter, charissimi, exponendum est nobis quamuis hinc iam saepius dixerimus, quid sit, simplices esse vt columbae, astuti vt serpentes. Si iam simplicitas

columbarum indicta est bis, astutia serpentis, facit in columbae simplicitate? Amo in columba, fel non habet: time serpente, quod venenabit. Noli ex omni horrere serpentem: quod oderis, habet imiteris. Serpens enim fuerit senectute prae-gratus & senserit pondus vetustatis coarctat super caernam, ponit tunicam veterem, nouus exultet. Imitamur Christiane, qui Christum dicentem: Ite per angustam portam Paulus Apostolus tibi Exuite veterem hominem cum actibus suis, & induite nouum.

Te Deum laudamus.

Die 17. Iunij.

SEPTIMA DIE

in tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundae Matthaeum. **Lectio**

N illo tempore:

Iesus discipulis suis ce ego mitto vos sicut in medio luporum. Et liqua.

De Homil S. August. Episc.
HAbes ergo, quod imitari in serpente: noli mori pro vetustate, sed pro veritate; qui moritur pro commo temporali, pro vetustate moritur; cum autem exutus fueris omni ista vetustate, imitatus es astutiam serpentis: imitare, & illum in hoc: serua caput tuum, tene apud te Christum. Si fortè aliquis vestrum aduertit aliquando, cum voluerit colubrum occidere, quomodo pro capite suo totum corpus obijcit ictibus ferientis; illud in se feriri non vult, vbi se nouit vitam habere, & Christus vita nostra est; ipse enim dixit: Ego sum via, veritas, & vita. Audi, & Apostolum: Caput viri Christus est: qui ergo Christum seruat in se, caput suum seruat pro se.

R. Isti sunt qui. 10. *Lect. viij.*

IAm verò quid opus est commendare multis verbis simplicitatem columbarum? cauenda enim erant venena serpentis: ibi imitatio periclitabatur, ibi erat quod timeretur. Columbam verò

securus imitare, attende columbas in societate gaudere; vbique simul volant, simul pascuntur, nolunt esse sola, communione gaudent, charitatē seruant, gemitibus amoris murmurant, osculis filios generant: nam, quando columbæ, quod plerumque aduertimus, rixantur de cellulis suis, quodāmodo pacata contentio est. Numquid quia rixantur, separantur? simul volant, simul pascuntur, & ipsa inter se pacata est rixa.

R. Isti sunt viri. 11.

Lectio ix.

VIde rixam columbarum; Apostolus dicit: Si quis verbo nostro non obaudit per epistolam, hunc notate, & nolite commisceri cum eo. Ecce rixa; sed attende, quoniam columbarum est rixa, non luporū: continuò subiecit: & non vt inimicum existimetis, sed corripite vt fratrem: columba amat & quando rixatur: lupo odit, & quando blanditur. Columbarum ergo simplicitatem habentes, astutiam seruate serpentum.

Te Deum.

Die 18. Iunij.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. *Lectio vij.***I**N illo tempore : Dixit
Iesus discipulis suis : Ec-
ce ego mitto vos sicut oves
in medio luporum . Et re-
liqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

*Ex Homil. 34. in Matth.
post initium.***D**iligenter considera , qui
sunt , qui hæc ardua , &
laboriosa adeunt , formidolosi
videlicet , & indocti , illittera-
ti , rudes , obscuro quidem ho-
mines , & ignoti , qui numquā
philosophorum perceperunt
instituta , numquam in forum
descenderunt , piscatores , &
publicani multis repleti re-
bus , quæ iure animos eorum
possent deicere . Nam si ma-
gnos , & claros viros tanta
difficultas rerum potuisset cō-
mouere , quomodo non po-
tuisset imperitos homines ,
quibus nullius rei magni ali-
quid venit in mentem ? sed nō
deiecit , neque turbauit : nec
id iniuria , dicet quispiam , cumse intelligerēt posse le-
mundare , dæmonia eijs*R.* Isti sunt qui . 10.*R.* *Lectio viij.***E**Go autem dicere n-
bitarim , quia vid-
idipsum iure debebat
conturbare ; quoniam ,
tam potestatem habere
defunctos etiam a mor-
sent excitare , hi tanta p-
la essent subituri , tanta
gesturi , ad iudices vin-
ducendi , communis de-
totius orbis admonitio-
ri : quæ igitur in omnib-
erat consolatio ? sola m-
tis virtus ; quò circa ita-
ter incepit : Ecce ego
vos ; sufficiat hoc vol-
omnem consolationem
sit ad confitendum . V-
quanta eius est auctoritas
telligis , quoniam maxi-
potestas ; percipis in exp-
bilem eius esse virtutem*R.* Isti sunt viri . 11.*Lectio ix. de SS. Marco
mart.*

Die 25. Iulij.

INFRA OCTAVAM

S. IACOBI APOSTOLI

*Lect. & Refr. ii. Noct. de cō-
suet. Apost. vt infra 1.*

Die 26. Iulij.

SECUNDA DIE.

*Act. de S. Anna dupl. cum cō-
mem. oct.*

Die 27. Iulij.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

*lectio S. Euangelij secundū
Matthæū. c. 20. Lectio vij.*

IN illo tempore: Accessit
ad Iesum mater filiorum
Zebedæi cum filiis suis, ado-
rans, & petens aliquid ab eo.
Et reliqua.

*Homil. S. Hilarij Episcopi.
Can. 20.*

NON sine aliquo momē-
to rerum ita effectum
fuisse existimandum est, vt
mater filiorū Zebedæi Do-
minum deprecaretur: num-
quid & filijs petendi familia-
ritas non erat? sed erat gesto-
rum effectibus prophetandū.
Itaque in matre filiorum Ze-
bedæi lex intelligitur; quæ
confidentia priuilegij sui pro-
credentibus ex se populis de-
precatur; quæ quia superius
audierat primos nouissimos,
& nouissimos primos fatu-

ros; deferri filiis suis orat, vt
in Domini regno vnus ad
dexteram eius sedeat, alter ad
sinistram. Cui Dominus re-
spondit, Nescire eam, quid
oret. Nihil quidem de glo-
ria Apostolorum ambigeba-
tur, & iudicatueros eos sermo
superior exposuit.

R. Isti sunt qui. 10.

Lectio viij.

DEnique in medio ser-
mone, an calicem suum
possent bibere interrogat. At
illi, qui iam martyrij liber-
tatem, constantiamque re-
tinebant, bibituros se pol-
licentur. Dominus collau-
dans eorum fidem, ait, Mar-
tyrio quidem eos secum com-
pati posse: sed læue eius ac
dexteræ assidere, alijs a Deo
Patre fuisse depositum. Et
quidem, quantum arbitra-
mur, ita honor iste alijs est
reseruatus, quod tamen nec
Apostoli ab eo erunt alieni:
qui in duodecim patriarcha-
rum sede confidentes Israe-
lem iudicabunt. Cæterum,
vt ratio spiritualis intelligen-
tiæ plena esset, pro duobus
Dominum mater orauit. Due

enina

enim sunt vocationes ex Israel: vna discipulorum Ioannis, altera Apostolorum & Phariseorum; ideo igitur pro duobus oratur, quia Euangelio Christi hæ vocationes geminæ crediderunt.

iv. Isti sunt viri. 11.

ix. Lect. de S. Paraleone mar.

Die 28. Iulij.

Q V A R T A D I E.

Fit de S. Nazario, &c. mart. semid. cum com. oct.

Die 29. Iulij.

Q U I N T A D I E.

De S. martha virg. semid. cum com. oct.

Die 30. Iulij.

S E X T A D I E.

Interno Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum.

Lectio vij.

IN illo tempore: Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans, & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homil. Vener. Bedæ Presb.

Post initium.

CRedendum est, quod illa maximè causa, vel muliebrem matris affectum, vel carnales adhuc discipulorum

animos ad hæc postulare concitauerit, quia memiserunt sermonis Domini, ait: Cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue, debitis & vos super duodecim; nossentque magister discipulos specialius a domino diligere, se specialius beato Petro conscios factos arcanorum, quæ ignorarent cæteri, quod frequenter sancti Euangelij textus indicat. Hinc est enim, quod quoque quomodo Petro, nomen ab illo nomen impetratur; ut sicut ille, qui prius non dicebatur, per fortitudinem ac stabilitatem fidei pugnabilis, vocabulum tri meruit; ita & isti Boanerges, hoc est, filij tonitruum, carentur: quia videlicet vocem Patris super dominum in monte clarificati, vna cum Petro audirent, plura alijs discipulis priorum secreta cognoscerent. Isti sunt qui. 10.

ix.

Lectio viij.

QVia verò iidem filij Zebedæi promptum rebat animum ad bibendum calicem

calicem Domini, constat eos cum cæteris Apostolis dignitatem sedium, quam quærebant, accepisse; non tamen ea distinctione, qua petebāt, sed ambo prius ad sinistram eius ad tempus, ambo nunc ad dexteram eius sedere perpetuò meruerunt. A sinistris quippè Christi sedebant, cum regendis in hac vita fidelium populis apostolico iure præficerent, illo nimirum in regno de quo ipse ait: Regnum Dei intra vos est. Sedent à dextris nunc in illa, quæ mortem nescit, vita, iudices mundi cum illo, vtramque hanc sedem illis ipso filio cum patre parante.

R. Isti sunt viri. 11.

ix. Lectio de SS. Abdon, & Sennen. mar.

Die 31. Iulij.

SEPTIMA DIE.

in tertio nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum.

Lectio VII.

In illo tempore: Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans, & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homil. S. Ambrosij Episcopi. Lib. 5. de Fide ad Gal. c. 3.

Considerandum est, quæ mater filiorum Zebedæi cum filiis & pro filiis petat. Mater est utique, cui pro filiorum honore sollicitæ, immoderatio quidem, sed tamen ignoscenda mensura votorum est, atque mater ætate longæua, studio religiosa, solatio destituta, quæ tunc temporis, quando vel inuanda, vel alenda foret validæ prolis auxilio, abesse sibi liberos patiebatur & voluptati suæ mercedem sequentium Christū prætuleraat filiorum; qui prima voce vocati à Domino, ut legimus relictis retibus, & patre secuti sunt eum.

R. Isti sunt qui. 10. Lect. viij.

Æc igitur studio maternæ sedulitatis indulgentior obsecrabat Saluatorem, dicens: Dic ut sedeant hi duo filij mei, vnus ad dexteram tuam, & alius ad sinistram in regno tuo. Et si error, pietatis tamē error est. Nesciunt enim materna viscera patientiam. Et si voti anara, tamen veniabilis cupi-

cupiditas, quæ non est auida pecuniæ, sed gratiæ: nec inuerecunda petitio, quæ non sibi; sed liberis consulebat. Matrem considerate, matrem cogitate.

R. Isti sunt viri. **II.**

LECTIO IX.

CONSIDERATE enim matris dilectionem, quæ filiorum mercede grandæviam solabatur senectam: & desiderijs licet fessa maternis, charissimorum pignorum tolerabat absentiam. Considerate etiam feminam, hoc est, sexum fragiliorem, quem Dominus propria nondum confirmauerat passione. Considerate, inquam, Euæ illius primæ mulieris hæredem, transfusa in omnes immoderate cupiditatis successione labentem: quam Dominus adhuc proprio sanguine non redemerat: nondum inolitam affectibus omnium immodici contra fas honoris appetentiam suo Christus cruore diluerat. Hereditario igitur mulier delinquebat errore.

Te Deum laudamus.

Die 1. Augusti.

IN DIE OCTAVÆ

In tertio Nocturno.

LECTIO S. Evangelij secundi Matthæum. **LECTIO**

IN illo tempore: Accedens ad Iesum mater filiorum Zebedæi cum filijs suis, rans, & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

HOMIL. S. Hieronymi Presbyteri *Lib. 3. Comm. in Matthæum. cap. 20.*

VNde opinionem habet mater filiorum Zebedæi, ut cum Dominus transierit: Filius hominis traditus principibus sacerdotum scribis, & condemnabitur morti, & tradent gentibus illudendum & flagellandum & crucifigendum: & ignominiam passionis timentis discipulis nuntiaret; illam postulet triumphalem. Hac, ut reor, ex causa, post omnia dixerat Dominus: Et tertia die resurrexerit: Et postea putavit eum mulier post resurrectionem illico regnum, & hoc quod in secundo adventu promittitur, in primo esse complendum: &

ditate feminea præsentia cupit, immemor futurorum.

R. Isti sunt qui. 10.

Lectio viij.

Mater postulat, sed Dominus discipulis loquitur: Intelligens preces eius ex filiorum descendere voluntate. Potestis bibere calicem, quē ego bibiturus sum? Calicem in scripturis diuinis intelligimus passionem, iuxta illud: Pater, si possibile est, transeat à me calix iste. Et in Psalmo: Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini innocabo. Statimque infert quis iste sit calix: Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum eius.

R. Isti sunt viri. 11.

ix. Lect. de SS. Machabæorum mart.

Die 1. Augusti.

INFRA OCTAVAM

S. PETRI AD VINCULA.

Lect. j. Noct. de comm. octa.

Apost. vt infra 1. cum sequētib. Respons.

R. iij. Domine, si tu es, iube

me venire ad te super aquas. Et extendens manum apprehendit eum, & dixit Iesus: Modicæ fidei, quare dubitasti? **¶** Cumque vidisset vētum validum venientem, timuit: & cum cœpisset mergi, clamauit, dicens: Domine, saluum me fac. Et extendens.

R. v. Surge, Petre, & induce te vestimentis tuis, accipe fortitudinem ad saluandas gentes: Quia ceciderunt catenę de manibus tuis. **¶** Angelus Domini adstitit, & lumen refulsit in habitaculo carceris, percussoque latere Petri excitauit eum, dicens: Surge velociter. Quia.

R. vj. Tu es pastor ouium, Princeps Apostolorum: tibi tradidit Deus omnia regna mundi: Et ideò tibi traditæ sunt clauēs regni cælorum. **¶** Quodcumque ligaueris super terram, erit ligatum & in cælis, & quodcumque solueris super terram, erit solutum & in cælis. Et ideò. **G**loria. Et ideò.

Die 2. Augusti.

SECUNDA DIE.

IO

Lectio S. Evangelij secundū
Matthæum. c. 16. *Lect. vij.*

In illo tempore: Venit Ie-
sus in partes Cæsareæ Phi-
lippi, & interrogabat discipu-
los suos, dicens: Quem dicunt
homines esse filium hominis?
Et reliqua.

Homilia S. Hilarij Episcopi.
Comment. in Matth. c. 16.

Dominus a discipulis re-
quirit, quem se homi-
nes esse dicerent: & adiecit,
Filium hominis. Hæc enim
confessionis tenenda ratio
est, vt sicut Dei filium, ita
& filium hominis memine-
rimus; quia alterum sine al-
tero nihil spei tribuit ad sa-
lutem. Editis itaque, quæ
diuersæ de eo erant, homi-
num opinionibus, quid de se
ipsi sentiant quærit. Petrus
respondit: Tu es Christus
Filius Dei viui. Sed Petrus
conditiones propositionis ex-
penderit. Dominus enim di-
xerat: Quem me homines
esse dicunt, filium hominis?
Et certè filium hominis, con-
templatio corporis præfere-
bat. Sed addendo, Quem

me esse dicunt; significat
præter id quod in se vide-
tur, esse aliud sentiendum;
enim hominis filius. Qui
igitur de se opinandi iocun-
desiderabat? Non illud
bitramur, quod de se
confessus est: sed occultum
erat de quo quærebatur
quod se credendum fides
bebat extendere.

Ego pro te rogaui Pe-
trus vt non deficiat fides tua:
tu aliquando conuersus co-
firma fratres tuos. *W.* Car-
nis sanguis non reuelauit
sed Pater meus qui est in
celis. Et tu.

Lectio viii.

ET dignum planè co-
lacio Petri præmium
secuta est; quia Dei Filius
in homine vidisset. Beatus
hic est, qui ultra humani
oculos intendisse & ultra
laudatus est: non idcirco
ex carne & sanguine crea-
tuens, sed Dei Filium
lestis Patris reuelatione
spiciens: dignusque iudici-
tus, qui quod in Christo
Dei esset, primus agnosce-
ret. O in nuncupatione no-

nominis felix Ecclesiæ fundamentum : dignaque ædificatione illius petra : quæ infernas leges, & tartari portas, & omnia mortis claustra dissolueret. O beatus cæli ianitor, cuius arbitrio clauces æterni aditus traduntur, cuius terrestre iudicium præiudicata auctoritas sit in cælo : vt quæ in terris, aut ligata sint aut soluta, statuti eiusdem conditionem obtineant, & in cælo.

Quem dicunt homines esse filium hominis? dixit Iesus discipulis suis. Respondens Petrus, dixit: Tu es Christus Filius Dei viui. Et ego dico tibi, Quia tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam.

Beatus es Simon Bar-iونا, quia caro, & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus qui est in cælis. Et ego. Gloria. Et ego.

Leet. S. Stephani Pap. mar.

Die 3. Augusti.

TERTIA DIE.

Fit de Inuent. S. Stephani, semid. cum com. oct.

Die 4. Augusti.

QUARTA DIE.

De S. Dominico confes. dup. cum com. oct.

Die 5. Augusti.

QUINTA DIE.

De Dedic. S. Mariæ ad Nives, dup. cum com. oct.

Die 6. Augusti.

SEXTA DIE.

De Transfig. Domini, dupl. cum com. oct.

Die 7. Augusti.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

In illo tēpore: Venit Iesus in partes Cæsareæ Philippi: & interrogabat discipulos suos, dicens: Quem dicunt homines esse filium hominis? Et reliqua.

Homilia S. Leonis Papæ.

Ser. 3. in anniuers. assūp. sue.

Apostolos Dñs, quid de se homines opinētur, interrogat: & tamdiu sermo respondentium cōmunis est, quamdiu humanæ intelligentiæ ambiguitas explicatur. At vbi quid habeat sensus discipulorū exigitur, primus est in Dñi cōfessione, qui primus est in Apostolica dignitate, qui cū dixisset,

Tu

Tu es Christus Filius Dei viui. Respondit ei Iesus: Beatus es Simon Bar-iona, quia caro & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus, qui in cælis est, id est, ideò beatus es, quia Pater meus te docuit, nec terrena opinio te fefellit, sed inspiratio cælestis instruxit: & non caro & sanguis, sed ille me tibi, cuius sum vni-genitus filius indicauit.

R. Ego pro te. 126.

Lectio viij.

ET ego, inquit, dico tibi: hoc est, sicut meus Pater tibi manifestauit diuinitatem meam, ita & ego tibi notam facio excellentiam tuam, quia tu es Petrus: id est, cum ego sim inuiolabilis petra, ego lapis angularis, qui facio ytraque vnum, ego fundamentum, præter quod nemo potest aliud ponere: tamen tu quoque petra es, quia mea virtute solidaris, vt quæ mihi potestate sunt propria, sint tibi mecum participatione communia. Et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non præualebunt

aduersus eam: Super hanc quæ, fortitudinem æternæ extruam templum: & Ecclesiæ meæ cælo inferenda blimitas, in huius fidei unitate confurget.

R. Quem dicunt. 127.

ix. Lectio de S. Donato & mart.

Die 8. Augusti.

IN DIE OCTAVÆ

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundæ Matthæum.

IN illo tempore: Venit Iesus in partes Cæsareæ philippi, & interrogabat discipulos suos, dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis? Et reliqua.

Homil. S. Hieronymi Patris Lib. 3. Cōm. in Matthæum.

Prius interrogat: Quæ dicunt homines esse hominis? quia quæ de hominis loquuntur, homines qui verò diuinitatē eius intelligunt, non homines, sed appellantur. At illi dixerunt: Alij Ioannē Baptistā, alij tē Eliā. Miror quosdam prætes causas errorū inter singulorū, & disputat

Lectio ix.

longissimam texere, quare Dominum nostrum Iesum Christum alij Ioannem putauerint, alij Eliam, alij Ieremiam, aut vnum ex Prophetis: cum sic potuerint errare in Elia, & Ieremia, quo modo Herodes errauit in Ioanne, dicens: Quem ego decolauit Ioannem, ipse surrexit a mortuis, & virtutes operantur in eo.

R. Ego pro te. 126. **Lect. viii.**

Vos autem quem me esse dicitis? Prudens lector attende, quod ex consequentibus, textusq; sermonis, Apostoli nequaquam homines, sed dii appellantur. Cum enim dixisset: Quem dicunt homines esse filium hominis? subiicit: Vos autem quem me esse dicitis? Illis, quia homines sunt, humana opinantibus, vos qui estis dii, quem me esse existimatis? Petrus ex persona omnium Apostolorum proficitur: Tu es Christus Filius Dei viui. Deum viuum appellat, ad distinctionem eorum deorum, qui putantur dii, sed mortui sunt.

R. Quem dicunt. 127.

Respondens autem Iesus, dixit ei: Beatus es Simon Bar-iona. Testimonio de se Apostoli reddidit vicē. Petrus dixerat: Tu es Christus Filius Dei viui: mercedem recepit vera confessio: Beatus es Simon Bar-iona. Quare? Quia non reuelauit tibi caro & sanguis, sed reuelauit tibi Pater. Quod caro & sanguis reuelare non potuit, Spiritus sancti gratia reuelatum est. Ergo ex confessione sortitur vocabulum, quod reuelationem ex Spiritu sancto habeat, cuius & filius appellandus sit. Siquidem Bar-iona in nostra lingua sonat, filius columbæ. **T**e Deum.

Die 24. Augusti.

INFRA OCTAVAM

S. BARTHOLOMAEI APOST.

Extra Romam.

Lect. & Resp. secundo Noct.
de com. oct. Apost. vt infra i.
Resp. iij Noct. ex eodem io.

Die 25. Augusti.

SECUNDA DIE.

Fit de S. Ludouico confes.
mid. cum com. oct.

I

Die

Die 26. Augusti.

T E R T I A D I E.

*In tertio Nocturno.***L**ectio S. Euangelij secundū
Lucam. c. 6. *Lectio vij.***I**N illo tempore: Exijt Ie-
sus in montem orare, &
erat pernoctans in oratione
Dei: & cum dies factus esset,
vocauit discipulos suos. Et
reliqua.De Homilia S. Ambrosij
Episcopi.*Lib. 5. in Luc. c. 6.***N**on omnis, qui orat,
ascendit in montem: est
enim oratio, quæ peccatum
facit: sed qui bene orat, à
terrenis ad superiora progre-
diens, verticem curæ sublimis
ascendit. At ille non ascen-
dit in montem, qui de sæculi
diuitijs, aut de honore solli-
citus est: non ascendit in
montem, qui fundi ius optat
alieni. Ascendit ille, qui Deū
querit; ascendit ille, qui cur-
sus sui dominica adiumenta
deposcit.**R.** Isti sunt qui. 10. *Lect. viij***N**Oli inuidiatrices aperi-
re aures, vt putes filium
quasi infirmum rogare, vtimpetret, quod implere
possit. Potestatis auctor,
dientia magister ad præce-
virtutis suo nos informat
plo: Aduocatum, inquit,
bemus apud Patrem. Si
uocatus est, debet pro
interuenire peccatis. N
ergo quasi infirmus, sed q
pius obsecrat. Vis scire,
omnia, quæ velit, possit?
aduocatus, & iudex est; in
tero pietatis officium, in
tero insigne est potestatis.**R.** Isti sunt viri. 11.*ix. Lect. de S. Zepherino
pa & mart.**Die 27. Augusti.*

Q V A R T A D I E.

*In tertio Nocturno.***L**ectio S. Euangelij secun-
Lucam. *Lectio vij.***I**N illo tempore: Exijt Ie-
sus in montem orare,
erat pernoctans in oratione
Dei: & cum dies factus esset,
vocauit discipulos suos.
reliqua.Homil. Vener. Bedæ Pr
*Ex Comm. in Luc.***N**Otandum, quod Eu-
gelica, & Aposto-
lica scriptura non solum

duodecim appellat discipulos Christi; sed & omnes, qui in eum credētes magisterio eius ad regnum cælorum erudiebantur. Discipuli quippè à discendo sunt vocati, ex quorum multitudine, quos ipse voluit, elegit, quos & Apostolos nominauit. Apostoli Græcè, Latine, missi dicuntur.

R. Isti sunt qui. 10.

Lectio viij.

C Vius sacramentum nominis exponens Euangelista Marcus, ait: Et fecit, vt essent duodecim cum illo, & vt mitteret eos prædicare Euangelium: & ipse Dominus dicit: Sicut misit me Pater, & ego mitto vos; qui bene duodecim sunt electi, vt videlicet mundi salutem, quam verbo prædicarent, suo quoq; numero mysticè commendarent.

R. Isti sunt viri. 11. **Lect. ix.**

H Inc est enim, quia cum in typo Ecclesiæ Salomon Domino templum conderet, fecit, & mare æneum, in quo Sacerdotes lauarentur, duodecimque illud boum clunibus imposuit, quorū tres

Aquilonem, tres Occidentem, tres Meridiem, & tres aspicerent Orientem figuratiter insinuās, quoniam Apostoli Apostolorumque successores cunctas orbis quadrati plagas, fide & confessione sanctæ Trinitatis essent à peccatorum labe purgaturi.

Te Deum.

Die 28. Augusti.

Q V I N T A D I E.

Fit de S. Augustino Episc. confess. dup. cum com. oct.

Die 29. Augusti.

S E X T A D I E.

De Decol. S. Ioan. Baptiste, dup. cum com. oct.

Die 30. Augusti.

S E P T I M A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Exijt Iesus in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei: & cum dies factus esset, vocauit discipulos suos. Et reliqua.

De Homilia Venerab. Bedæ Presbyteri.

Simonem, quem cognominauit Petrum. Non

nunc primum Simoni, Petri nomen indidit, sed longè ante, cum à fratre Andrea ad se adductum intuitus dixit: Tu es Simon filius Ioannis, tu vocaberis Cephas, quod interpretatur Petrus. Sed cū volens Lucas nomina duodecim Apostolorum enumerare, necesse haberet, Petrum dicere; breuiter innuere voluit, quod non hoc ante vocaretur, sed ita eum Dominus cognominauerit, quamuis non tunc, sed quando Ioannes ipsa Domini verba posuit, intentos videlicet reddens auditores.

R. Isti sunt qui 10. **Lect. viij.**

Nam si hoc ante vocaretur; non ita videres mysterium petre, putans eum casu sic vocari, non prouidentia Dei. Ideò voluit eum prius aliud vocari, vt ex ipsa commutatione nominis, sacramenti viuacitas commendaretur. Idem ergo Latine Petrus, quod Syriacè Cephas, & in vtraque lingua nomen à petra deriuatum est; haud dubium quin illa de qua Paulus ait: Petra autem erat

Christus. Nam sicut lux ra Christus donauit Apostolis, vt lux mundi vocetur sic & Simoni, qui crederetur petram Christum, Petri laus est nomen.

R. Isti sunt viri. **II.**

ix. Lectio de SS. Felice, & mart.

Die 31. Augusti.

IN DIE OCTAV

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam. **Lectio.**

IN illo tempore: Exiit Iesus in montem orare, erat pernoctans in oratione Dei: & cum dies factus esset vocauit discipulos suos, reliqua.

De Hom. Venerabilis Beati Presbyteri.

Bartholomæus Syrum non Hebræum, & interpretatur, filius suspendens aquas, hoc est, filius Dei. Qui prædicatorum suorum mentes ad cælestia contemplanda suspendit, vt quod in sa liberius peruolant, eorum renorum corda feracius prædicatorum suorum guttis inbriant. Vnde bene Moyses

de Ecclesia myſtice differens, ait: Quia non eſt terra, ad quā ingredimini poſſidendam, ſimilis terræ Ægypti, de qua exiſtis, vbi iacto ſemine in hortorum morem aquæ ducuntur irriguæ, ſed de cælo pluuias expectans, quā Deus ſuus inuſit omni tempore: ſæcularis enim ſapientia quaſi coluber per humum ſerpit; diuina autem de cæleſtibus intonat.

Iſti ſunt qui. 10. Leſt. viij.

E Lecturus Apoſtolos Dominus in montana ſubiit, turbas verò docturus ad cāpeſtria redit, quia non niſi in humili Chriſtum turbæ videre ſufficiunt: nam hæc eſt norma, quam ſecutus Apoſtolus ait: Non potui vobis loqui quaſi ſpiritualibus, ſed quaſi carnalibus: quaſi paruulis in Chriſto lac vobis potum dedi, non eſcam; nondum enim poteratis, ſed ne nunc quidem poteſtis. Apoſtoli autem ipſi ſecundum Matthæū quaſi perfectiores, & in monte, & aperto Saluatoris ore docti eſſe narrantur.

Iſti ſunt viri. 11.

V Bi ſi quis diligentius vtrumque velit Euangeliam perſcrutari, poteſt intelligi, cum in monte duodecim diſcipulos elegit è pluribus, quos & Apoſtolos nominauit, quod Matthæus prætermiſit, tunc illum habuiſſe ſermonem, quem Matthæus interpoſuit, & Lucas tacuit, hoc eſt, in monte. Ac deinde cum deſcendiſſet, in loco cāpeſtri habuiſſe alterum ſimilem, de quo Matthæus tacet, Lucas non tacet; & vtrumque ſermonem eodem modo eſſe concluſum. Raroque vſpiciam vel turbas Dominum ad altiora ſequi, vel quempiam debilem inuenies in monte curari, **T**e Deum.

Infra Octauam eiufdem

S. Bartholomæi.

Romæ, & vbi celebratur die 25. Auguſti.

Leſt. & Reſponſ. ij. Noſt. de comm. oct. Apoſt. infra 1.

Die 16. Auguſti.

SECUNDA DIE.

Fit de S. Ludouico confeſ. ſemid. cum com. oct.

Die 27. Augusti.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Lucam. c. 6. **Lectio vij.****I**n illo tempore: Exijt Ie-
sus in montem orare, &
erat pernoctans in oratione
Dei: & cum dies factus esset,
vocauit discipulos suos. Et
reliqua.De Homil. S. Ambrosij Epif.
*Lib. 5. in Luc. cap. 6.***N**on omnis, qui orat, as-
cendit in montem: est
enim oratio, quæ peccatum
facit: sed qui benè orat, à
terrenis ad superiora progredi-
ens, verticem curæ sublimis
ascendit. At ille non ascen-
dit in montem, qui de sæcu-
li diuitijs, aut de honore sol-
licitus est: non ascendit in
montem, qui fundi ius optat
alieni. Ascendit ille, qui
Deum quærit; ascendit ille,
qui cursus sui dominica adiu-
menta deponit.**I**sti sunt qui. 10. **Lect. viij.****N**oli insidiatrices aperi-
re aures, vt putes filium
quasi infirmum rogare, vt
impetret, quod implere nonpossit. Potestatis auctor,
dientia magister ad præce-
virtutis suo nos informa-
plo. Aduocatum, inquit,
bemus apud Patrem. S.
uocatus est, debet pro
interuenire peccatis. Non
go quasi infirmus, sed
pius obsecrat. Vis scire,
omnia, quæ velit, possit
aduocatus, & iudex est; in-
tero pietatis officium: in-
tero insigne est potestatis.**I**sti sunt viri. 11.**Lectio ix.****E**Ligitur & Iudas, non
imprudenciam, sed
prouidentiam. Quanta
veritas, quam nec adu-
rius minister infirmat? quanta
moralitas Domini, qui
riclitari magis apud nos
dicium suum: quam affectu
maluit? suscepit enim
minis fragilitatem, & in
nec has partes recusavit
mitatis humanæ: voluit de-
ri, voluit prodi, voluit ab
stolo suo tradi; vt tu à
desertus, à socio proditus,
deratè feras tuum errasse
dicium, perisse beneficium.**T**e Deum.

S. BARTHOLOMÆI APOST. 25. Aug. 135

Die 28. Augusti.

Q V A R T A D I E.

*Fit de S. August. Epul. confes.
dup. cum com. oct.*

Die 29. Augusti.

Q V I N T A D I E.

*De Decol. S. Ioan. Baptiste,
dup. cum com. oct.*

Die 30. Augusti.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Lucam. *Lectio vij.*

IN illo tempore : Exijt Ie-
sus in montem orare , &
erat pernoctans in oratione
Dei : & cum dies factus esset,
vocauit discipulos suos . Et
reliqua.

Homil. Vener. Bedæ Presb.

Ex Comm. in Luc.

NOrandum , quod Euan-
gelica , & Apostoli-
ca scriptura non solum illos
duodecim appellat discipulos
Christi ; sed & omnes , qui in
eum credētes magisterio eius
ad regnum cælorum erudie-
bantur . Discipuli quippè à
discendo sunt vocati , ex quo-
rum multitudine , quos ipse
voluit , elegit , quos & Aposto-
los nominauit , Apostoli Græ-

cè , Latine , missi dicuntur.

R. Isti sunt qui. 10. Lect viij.

CVius sacramentum no-
minis exponens Euan-
gelista Marcus , ait : Et fecit,
vt essent duodecim cum illo,
& vt mitteret eos prædicare
Euangelium : & ipse Domi-
nus dicit : Sicut misit me Pa-
ter , & ego mitto vos ; qui be-
nè duodecim sunt electi , vt
videlicet mundi salutem , quā
verbo prædicarent , suo quo-
que numero mysticè com-
mendarent.

R. Isti sunt viri. 11.

*ix. Lectio de SS. Felice , &
Adauto mart.*

Die 31. Augusti.

S E P T I M A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Lucam. *Lectio vij.*

IN illo tempore : Exijt Ie-
sus in montem orare , &
erat pernoctans in oratione
Dei : & cum dies factus esset,
vocauit discipulos suos . Et
reliqua.

*De Homilia Venerab. Bedæ
Presbyteri.*

Simonem , quem cogno-
minauit Petrum . Non

nunc primum Simoni, Petri nomen indidit, sed longè ante, cum à fratre Andrea ad se adductum intuitus dixit Tu es Simon filius Ioannis, tu vocaberis Cephias, quod interpretatur Petrus. Sed cū volens Lucas nomina duodecim Apostolorum enumerare, necesse haberet Petrum dicere: Breuiter innuere voluit, quod non hoc ante vocaretur, sed ita eum Dominus cognominauerit, quamuis non tunc, sed quando Ioannes ipsa Domini verba posuit, intentos videlicet rediens auditores.

R. Isti sunt qui. 10. *Leſt. viij.*

NAm si hoc ante vocaretur, non ita videres mysterium petræ, putans eum casu sic vocari, non prouidentia Dei. Ideò voluit eum prius aliud vocari, vt ex ipsa commutatione nominis, sacramenti viuacitas commendaretur. Idem ergo Latine Petrus, quod Syriacè Cephias, & in vtraque lingua nomen à petra deriuatum est, haud dubium, quin illa, de qua Paulus ait: Petra au-

tem erat Christus. Nam lux vera Christus donatus Apostolis, vt lux mundi centur, sic & Simoni, credebatur in petram Christus Petri largitus est nomen.

R. Isti sunt viri. 11.

Lectio ix.

Bartholomæus Syrum non Hebræum, & interpretatur, filius suspendi aquas, hoc est, filius Dei. Qui prædicatorum suorum mentes ad cælestia contemplanda suspendit, vt quod sa liberius peruolant, eorum renorum corda feracius doctorum suorum guttis brient. Vnde bene Moyses de Ecclesia mysticè dissert ait: Quia non est terra, ad quam ingredimini possidendam, in illis terræ Ægypti, de qua existis, vbi iacto semine horum morem aquarum ducuntur irriguæ, sed de qua pluuias expectans, quia Deus suus inuisit omnipotens: sæcularis enim sapientia quasi coluber per humum serpit: diuina autem de cælestibus intonat.

Te Deum laudamus.

Die 1. Septembris.

IN DIE OCTAVA.

*In tertio Nocturno.***L**ectio S. Euangelij secundū
Lucam. *Lectio vij.***I**n illo tempore: Exijt Ie-
sus in montem orare, &
erat pernoctans in oratione
Dei: & cum dies factus es-
set, vocauit discipulos suos. Et
reliqua.

De Hom. Ven. Bedæ Presb.

*Ex lib. 2. Comm. in Luc.***E**lecturus Apostolos Do-
minus in montana subijt,
turbas verò docturus ad cam-
pestria redit, quia non nisi
in humili Christum turbæ vi-
dere sufficiunt: nam hæc est
norma, quam secutus Apo-
stolus ait: Non potui vobis
loqui quasi spiritalibus, sed
quasi carnalibus: quasi par-
ualis in Christo lac vobis po-
tum dedi, non escam; non-
dum enim poteratis, sed ne
nunc quidem potestis. Apo-
stoli autem ipsi secundum
Matthæum quasi perfectio-
res, & in monte, & aper-
to Saluatoris ore docti esse
narrantur.**R.** Isti sunt qui. 10.*Lectio viij.***V**bi si quis diligentius
vtrumque velit Euange-
listam perscrutari, potest in-
telligi, cum in monte duode-
cim discipulos elegit è pluri-
bus, quos & Apostolos no-
minauit, quod Matthæus præ-
termisit, tunc illum habuisse
sermonem, quem Matthæus
interposuit, & Lucas tacuit,
hoc est, in monte. Ac deinde
cum descendisset, in loco câ-
pestri habuisse alterum simi-
lem, de quo Matthæus tacet,
Lucas non tacet; & vtrum-
que sermonem eodem modo
esse conclusum. Raroque vs-
piam vel turbas Dominum
ad altiora sequi, vel quem-
piam debilem inuenies in
monte curari.**R.** Isti sunt viri. 11.**ix. Lectio de S. Agidio Abb.***Die 21. Septembris.*

INFRA OCTAVAM

S. MATTH. APOST. ET EVAN.

Lect. & Resp. ij Noct. de cō.
oet. Euangelist. infra 11.*Die 22. Septembris.*

SECUNDA DIE.

*In tertio Nocturno.***Lc**

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. *Lectio vij.*

In illo tempore: Vidit Iesus hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine: & ait illi: Sequere me. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.
Ex Homil. 31 in Matth.

Non est ab re, grandem Euangelistę Philosophiā admirari, qui antea ctam vitam suam non celauit, & nomen suum adscripsit, quod alij mutata appellatione occultauerunt. Sed cur dixit in telonio sedisse? virtutem vocantis voluit ostendere, qui non imposito adhuc sine prauæ publicanorum conuersationis, è medio malorum pelago ipsum abstraxit, sicut Beatum Paulum quoque furentem, ac omni rabie ardentem, & ignem Ecclesię inferentem reduxit. Vidisti virtutem vocantis: discce nunc vocati obedientiam.

R. Isti sunt qui. 10. Lect. viij.

Non enim repugnauit, nec ambigendo secum dixit: Putasne publicanum, peccatorēque me recte absq;

fraude vocauerit? nō est huiuscemodi humilitas dabilis: sed confestim ita temperauit, vt nec de quidem ad communicandam rem cum suis profectum verum, sicut piscatores, retibus vna cum nauigantibus patre relictis; sic a publico officio, & qualibet cōto sequebatur; sic purgatum animum, atque meditatum ostendens, in omni sæculari negotio sum eripiens, mirabili obedientia testimonium danti perhibuit quod oportune ipsum vocauerit.

R. Isti sunt viri. 11.

ix. Lectio de S. Mauri soc. mart.

Die 23. Septembris

TERTIA DIE

Fit de S. Lino Pap. mart. cum com. oct.

Die 24. Septembris

QUARTA DIE

In tertio In octurno

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. *Lectio*

In illo tempore: Vidit Iesus hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine:

& ait illi: Sequere me. Et
reliqua.

De Homilia sancti Ioan.

Chrysostomi.

Sed cur iam, inquires, non
de omnibus scripsit, quo-
modo vocati sunt, sed de Pe-
tro, Iacobo, Ioanne, atque
Philippo solum, de cæteris
vero nihil? Quia isti maximè
in humili artificio, atque tur-
pi quæstu versabantur: quid
enim publicano peius, aut
piscatura humilior? Philip-
pum etiam non fuisse in-
signem, à patria eius planum
ostendi potest, idcirco de his
maximè scribunt; quia de cau-
sa, cum laudabilia narrant,
suspectos habebis? præfer-
tim cum multa signa, & mi-
racula breuiter transcurrant,
Crucis verò patibulum, quod
opprobrij plenum esse vide-
batur, exactissimè prosecu-
ti sunt, discipulorumque stu-
dia, artificia, quæstus, con-
temptum, & ipsius magi-
stri progenitores, qui tur-
pitudine aliqua detineban-
tur, magna voce in medium
proferunt.

Isti sunt qui. 10.

Lectio viij.

PAtet ergo, quanta sibi es-
set cura veritatis, cum ni-
hil ad gratiam, nihil ad osten-
tationem ambitiosè conscrip-
serit. Verum Matthæus, ho-
norem quoque non minimū
consecutus est: mensa enim
Domini continuò dignatus,
poterat facilè maiora quoq;
sperare, qui videbat iam se
liberè cum Domino conuer-
sari, quamuis Iesus non cum
illo solum ad mensam accu-
buerit, sed alijs quoque cum
multis, quod sibi crimini à
nobilioribus dabatur, qui
peccatores depellendos esse
censebant: sed nec ipsum ce-
larunt Euangelistæ, quod ab
improbis, atque inuidis ad
infamiam dicebatur.

Isti sunt viri. 11.

Lectio ix.

Concurrunt autem quasi
ad consortem artificij
multi publicani, quos Mat-
thæus lætitia non parua
propter accessum Christi in-
uitauit Domino ita dispo-
nente, qui omne genus cu-
rationis animorum exhibuit,
nec disputando solum, aut
agro-

ægrotos curando, aut inimicos redarguendo: verum etiam comedendo, atque bibendo, multos à vitijs ad virtutem reduxit, vt nos doctiores his omnibus efficeret: non enim tempus, nec opus, ex quo non possimus vtilitatem subducere.

Te Deum laudamus.

Die 25. Septembris.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Vidit Iesus hominem sedentem in telonio Matthæum nomine: & ait illi: Sequere me. Et reliqua.

Homil. S. Petri Chrysologi.
Serm. 28.

Matthæum de telonio diuitem, de vsuris locupletem, lucris sæculi onustum, quod in Apostolatum Christus elegerit, quid dicemus? hodie Matthæus de se ipso sic cœpit: Et cū transiret inde Iesus, vidit hominē, &c. Matthæus publicanus generat nobis non paruam suis quæstionibus quæstionē,

& magnum nobis negotium sua negotiatione propriam quæstionem? quod negotium? Deus suscipit pauperes, sed diuites non recipit. Habentes suscipit, & attrahit non habentes. Iam diues, diues Iob, Iam diues; & quid Abraham tuius? quid fortius Iob? Dauid sanctius?

R. Isti sunt qui. 10. *Lectio.*

Sed ad hæc respondit: fuerunt Sanctis inuites diuitiæ, vtpotē à Deo, non turpiter acquisitæ, non cessæ ad vsum vitæ, non mortis vsuram. Matthæus verò publicanum diuitum cupiditatis publicabatur gistrum, fornace auaritiæ coquebant, sic alligabant culis cautionum, sacculis ponderibus sic premebantur, leuari ad innocentiam, stitiam surgere, ad virtutem progredi non valeret: vnde sedere eius erat iam de sedere, non sedere. Hunc talem ad sua cur vocat Christus, cur elegerit ad uina, nisi quæretur altius, cit altissimam quæstionem.

non tantum quaestionem, sed & scandalum; sicut illo tempore circumstantium patefecit intentio.

Isti sunt viri. I I. Lect. ix.

Quomodo enim infirmitas non laboraret humana, quando videbat apud Christum pecuniam sic valere; ut daret fraudulentum fidelem, venali gratiam, cupiditatis magistro officium largitatis, doctori scenoris magistrum sanctitatis, publicano sæculi cælestis secretum? Vrebat videntes, quod usura, quæ vastat terram, tollebatur ad cælum; & hanc, quam desistantur homines, Deitas aduocabat. Fratres, in quaestione hac ingenium laboraret interpretis, si non ipse Dominus totum, quod est quaestionis, auferret. Audiamus: Cum transiret, inquit, Iesus: non dixit, Cum staret ibi; transiit, & pertransiit, ne Matthæus remaneret ibi. Vidit hominem, quia in Matthæo homines liberabat, hoc est, homines, quos pecunia possidebat, seruire Deo nequeunt pecuniæ ser-

uientes. Veni, sequere me, hoc est, depone pondera, dirumpe vincula, solve laqueos. **T**e Deum.

Die 26. Septembris.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Vidit Iesus hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine: & ait illi: Sequere me. Et reliqua.

De Homil. S. Petri Chrysol.

Serm. 29.

Cum Matthæum publicanum Dominus ad Apostolatus fastigium euocat, & extollit, dat manum lapsis, spem restituit desperatis, reddidit vitæ quos sibi iam mors detinebat addictos. Cum præteriret, inquit, Iesus, vidit Leui Alphæi sedentem ad telonium. Sedebat utique quia stare non poterat pondere cupiditatis oppressus, & ipsa totus conscientia fraudis incuruus. Aurum natura graue, grauius fit auaritia nimis. Hinc est, quod plus habentem deprimit, quam se-

rentem; & vehementius ag-
grauat corda, quam corpora.
Aurum erogare bonum, re-
ponere malum, contemne-
re validum, fugere persecutū:
quod sicut vincere virtutis
est, ita felicitatis est euasisse.

R. Isti sunt qui. 10.

Lectio viij.

Merito Matthæum Do-
minus talibus vinculis
absolui cupiens prædicitum
suscitat, dicendo: Sequere
me, hoc est, me sequere de
supernis ad superna tenden-
tem, & non aurum de in-
feris ad inferna mergentem:
vbi fuerit thesaurus tuus, il-
lic, & cor tuum erit. Mat-
thæus non subtrahitur operi,
sed mutatur: & telonium
suscipit magis, quam relin-
quit: vt mansura Deo, non
homini peritura conquirat,
vt non trigesium in qua-
dragesimum, quinquagesimū-
que nummum tristis redigat
supputator; sed trigesium
in sexagesimum, & centesi-
mum gaudij fructum lætus
recondat diuinis commodis
profuturum.

R. Isti sunt viri, 11.

*ix. Lectio de SS. Cypria
Iustin. mart.*

Die 27. Septembris

SEPTIMA DIE

*Fit de SS. Cosma, & Da-
no mart. semid. cum
octaua.*

Die 28. Septembris

IN DIE OCTA

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij sec-
Matthæum. *Lectio*

IN illo tempore: Vidi-
sus hominem sedentem
telonio, Matthæum
& ait illi: Sequere me
reliqua.

*De Homil. S. Petri C
Serm. 30.*

Hodierna Euangelij
Hætio Matthæum
canum sic in Apostolice
mutauit, vt qui erat tel-
tor pecuniæ, fieret
distributor: & de im-
tis schola ad pietatis
sterium perueniret,
que doctor misericordie
auaritiæ fuerat instituta
transiret Iesus, vidit
nem: vidit plus diuini
lis, quam humanis: vidit
minem, vt peccata hodie

non videret: vidit opus suum, vt despiceret opera peccatorum: vidit illum Deus, vt ille videret Deum. Vidit illum Christus sedentem, quia pressus cupiditatis pondere surgere non valebat.

Isti sunt qui. 10.

Lectio viij.

D Eterius sedebat in telonio publicanus iste, quā paralyticus, de quo ante diximus, iacebat in lecto, quia ille carnis patiebatur paralyticum, iste mentis: in illo fuerat compago turbata membrorum, in isto totus ordo fuerat sensuum dissipatus: ille iacebat captus carne, sedebat corpore & animo iste captivus: ille doloribus succumbebat inuitus, iste vitijs voluntarius seruiebat: iste tibi innocens auaritiæ videbatur in crimine, ille se cognoscebat inter vulnera peccatorum: iste lucrorum cumulabat peccata, ille dolorum gemitibus peccata deiebat. Merito igitur paralytico dicitur: Dimittantur tibi peccata tua, quia compensarat delicta dolori-

bus: publicano autem dicitur: Veni, sequere me, vt sequendo me repares quod consequendo pecuniam perdidisti.

R. Isti sunt viri. 11.

Lectio ix.

S Ed dicit aliquis, quare publicanus, qui maior videtur in crimine, maior habetur in munere? Nam mox Apostolatus certa præditi dignitate, non solum ipse accepit, sed alijs indulgentiam tribuit peccatorum; totum orbem splendore Evangelicæ prædicationis irradiat, & paralyticus sola dignus venia vix habetur. Vis nosse, quare plus consecutus sit publicanus? quia iuxta Apostolum, vbi abundauit peccatum, superabundauit, & gratia simul, vt publicanus gentilis populi typum teneat, paralyticus Iudaici populi sit figura, qui hodie mala valetudinis tenetur in lecto, vt nisi portatus fuerit fide gentium, oblatus Christo miseratione Sanctorum, Christiani populi credulitate saluatus, ad domum

domum fidei, ad domum patriæ non potest peruenire.

Te Deum.

Die 28. Octobris.

INFRA OCTAVAM

35. SIMONIS ET IUDÆ

Apostolorum.

Lect. & Resp. ij. Nocturni de communi octa. Apostolorum, infra 1.

Die 29. Octobris.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Ioannem. c. 15. *Lect. vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Hæc mando vobis, vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Traët. 87. in Ioan.

Pro hac autē dilectione patienter debemus etiā mundi odia sustinere: necesse est enim vt nos oderit, quos cernit nolle quod diligit; sed plurimum nos de se ipso Dominus consolatur, qui adiecit,

atque ait: Si mūdus vos odit, quoniam me prius vobis odio habuit: cur se membrum supra vertit extollit? Recusas esse in tempore, si non vis odium di sustinere cum capite: mundo, inquit, esletis, mundus quod suum erat diligat vniuersæ vtique hoc dicunt ecclesiæ, quam plerumque ipsam mundi nomine appellat, sicut est illud, Deus in Christo, mundum reconcilians sibi. Totus ergo mundus Ecclesia est, & totus mundus odit Ecclesiam.

R. Isti sunt qui. 10. **Lect.**

Mundus igitur odit mundum, inimicus reconciliatum, damnatus saluatus, inquinatus mundatum: iste mundus, quem Deus in Christo reconciliat sibi, qui per Christum saluatur, cui per Christum peccata omne donatur, de mundo electus est inimico, damnatus, contaminato; ex eo quippè massa, quæ tota Adam perijt, fiunt vasculum misericordiæ, in quibus est mundus, pertinet ad reconciliationem.

tionem, quam mundus odit, ex eadem massa pertinet ad vasa iræ, quæ profecta sunt ad perditionem: denique continuo subiecit; Quia verò de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus. Ergo & ipsi inde erant, unde ut non essent, electi sunt inde.

¶ Isti sunt viri. II. **Lect. ix.**

SI autem queratur quomodo se diligit mundus perditionis, qui odit mundum redemptionis, diligit se utique falsa dilectione, non vera; proinde falsò se diligit, & vere odit: qui enim diligit iniquitatem, odit animam suam; sed diligere se dicitur, quoniam iniquitatem, qua iniquus est, diligit; & rursus odisse se dicitur, quoniam quod ei nocet, hoc diligit, odit ergo in se naturam, diligit vitium: odit quod factus est per Dei bonitatem, diligit quod in eo factum est per liberam voluntatem. Unde nos quoque illum diligere & prohibemur (si rectè intelligimus) & iubemur: prohibemur scilicet; ubi nobis dicitur: Nolite di-

ligere mundum: iubemur autem, ubi nobis dicitur: Diligite inimicos vestros; ipsi sunt enim mundus, qui nos odit. Vitium quippè in illo diligere prohibemur, iubemurque diligere naturam; cū ipse in se diligit vitium, oderitque naturam: ut nos eum & diligamus, & oderimus rectè, cum se ipse diligit, oderitque perversè.

Te Deum.

Die 30. Octobris.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Ioannem. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. Si mundus vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Post initium, tract. 89.

Quid est: si non venissem, & locutus eis fuissem, peccatum non haberent? Nūquid sine peccato erant Iudæi, antequam Christus ad eos in carne venisset? sed

K

magnus

magnum quoddam peccatū, non omne peccatum, quasi sub generali nomine vult intelligi, hoc est autem, quia nō crediderunt in Christum, qui propterea venit, vt credatur in eum: hoc peccatum, si non venisset, non vtique haberent. Aduentus quippè eius quantum credentibus salutaris, tantum non credentibus exitialis factus est; tamquam & ipse caput, & princeps Apostolorum, quod de se ipsi dixerunt, extiterit; quibusdam quidem odor vitæ in vitam; quibusdam verò odor mortis in mortem.

H. Isti sunt qui. 10.

Lectio viij.

Sed quod adiunxit, atque ait: Nunc autem excusationem non habēt de peccato suo: potest monere querentes: vtrum hi, ad quos non venit Christus, nec locutus est eis, habeant excusationem de peccato suo. Si enim non habent, cur hic dictum est, propterea istos non habere, quia venit, & locutus est eis? Si autem habent, vtrum ad hoc habeant, vt a

pœnis alienentur, an vtius puniantur? Ad hæc quæ sita pro meo captu, Imino donante respondeo, habere illos excusationem, de omni peccato suo, scilicet hoc peccato, quo in Christum nō crediderunt, ad quod non venit, & quibus non locutus: sed non in eo numero hi, ad quos in discipulis venit, & quibus discipulos est locutus, quod & nunc facit: ad hoc enim pertinet, quod ait: Qui me recipit, me recipit: & qui vos spernit, me spernit.

H. Isti sunt viri. 11.

Lectio ix.

Restat inquirere, vtrum hi, qui priusquam Christus veniret in Ecclesiam Gentes, & priusquam Evangelium eius audirent, vitæ ius sine præuenti sunt, præueniuntur, possunt habere hanc excusationem? potest plane: sed non ideò possunt effugere damnationem: cumque enim sine lege peccauerunt, sine lege perierunt, & quicumque in lege peccauerunt, per legem iudicabuntur.

tur; tanta est autem suppliciorum, quanta diuersitas peccatorum; quæ quomodo se habeat, altius indicat sapientia diuina, quam coniectura scrutatur; aut effatur humana.

Te Deum.

Die 31. Octobris.

QUARTA DIE.

Intertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Ioannem. *Lectio vj.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Hæc mando vobis, vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Et reliqua.

De Homil. Sancti Augustini Episcopi.

Qui me odit, & Patrem meum odit. Hic nobis fortasse dicatur: Quis potest odisse quem nescit? & vtique dixerat: Hæc facient vobis, quia nesciunt eum, qui misit me; non itaque dissimulanda nascitur quæstio, quomodo possint odisse quem nesciunt. Si enim Deum non quod ipse est, sed nescio quid aliud eum suspicantur, aut credunt, hoc oderunt; vtique

non ipsum oderunt, sed quod sua mendaci suspitione, vel vana credulitate concipiunt. Si autem, quod est, hoc de illo sentiunt, quomodo eum nescire dicuntur? & de hominibus quidem fieri potest, vt eos sapè, quos numquam vidimus, diligamus; ac per hoc nec illud è contrario impossibile est, vt eos, quos numquam vidimus, oderimus. Fama quippè de aliquo sermocinante, seu benè, seu malè fit non immeritò, vt amemus, vel oderimus ignotum.

R. Isti sunt qui. 10.

Sicut fieri potest, vt homo bonus hominem bonum oderit nesciens, vel potius diligat nesciens; ipsum enim diligit, cum bonum diligit; quia id, quod est ille, hoc iste diligit; oderit autem nesciens, non ipsum, sed quod putat esse ipsum: ita fieri potest, vt etiam homo iniustus oderit hominem iustum, & dum æstimat se sui similem iniustum diligere, nesciens diligat iustum, & tamen dum eum credit iniustū, diligit nō ipsam, sed quod putat esse

K 2

ipsum;

ipsum; quemadmodum autē hominem, sic, & Deum. Denique si interrogarentur Iudæi, vtrum diligenter Deum, quid se aliud, quam diligere responderent? Nec ex animo mentientes, sed errando potius opinātes: quomodo enim diligenter patrem veritatis, qui haberent odio veritatem? Oderunt ergo, quam nesciūt, & cum illam oderunt, profectō, & eum, de quo nata est, nisi odisse non possunt.

R. Isti sunt viri II.

ix. Lect. de Homil. Vigil. omnium Sanctorum.

Die I. Nouembris.

QVINTA DIE.

Fit de festo omnium Sanctorum, duplex.

Die 2. & 3. Nouemb.

SEXTA ET SEPTIMA DIE.

De oct. omnium Sanctorum, semid. cum comm. octa. SS. Apost Simon. & Iud.

Die 4. Nouembris.

IN DIE OCTAVA.

Intertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secundū Ioannem.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Hæc

mando vobis, vt diligatis vicem. Si mundus vos odit, scitote, quia me priorem bis odio habuit. Et reliqua
Homilia S. Cyrilli Episcopi Alexandrini.

In Ioan. lib. 10. c. 27.

FAcilè, imò verò iucundum esse ostēdit Christus, quod natura sui molestissimum quid enim acerbius, & durumque damnosius, quàm odium haberi? Suaue tamen id est, citur propter Deum; & quod gratia pietatis acciderit, gumento est, non inhiaribus caducis eum, qui odio betur; idcirco longè à profanum distinguitur, & res probi conuersatione proba peruertuntur: alter enim suis inhærentes stultitiam mores alterius accusant: ob res necesse est, vt stultus, qui viuendi probitatem pitudinem improborum, latione morum denudat, nimè à vitiosis diligatur.

R. Isti sunt qui. 10.

Lectio viij.

VNde non dolendum, gaudendum potius bis esse, Christus asserit: et

etfi detrimentum in rebus
caducis multorum odium af-
ferat, maximo tamen apud
Deum est emolumento : imò
verò velut qui odio habetur à
mundo, extra mundum est:
sic qui à mundo diligitur, ma-
lis mundi subiicitur : efficitur
autem à Christo his verbis, vt
liberè, & absque odij formi-
dine discipuli prædicatione
vtantur, cum nihil dilectioni
Dei præponendum esse do-
ceantur. Non quæro placere
hominibus, Paulus ait: Si ho-
minibus placerem, Christi
seruus non essem: non enim
possunt, qui prauitatem eli-
gunt, Deo placere: quare
qui Deo seruire vult, ab eo
mandum offendi necesse est,
maximè, cum à sordibus mû-
di alios reuocare conetur.

¶ Isti sunt viri. **II.**

ix. Lect. de SS. Vitale, &c. m.

Finis Octauar. SS. Apostol.

Die 22. Iulij.

INFRA OCTAVAM

S. MARIE MAGDALENÆ.

Reipon. iumuntur de comm.

oët. nec virgin. nec mart. in-

fra 287.

Die 23. Iulij.

SECUNDA DIE.

**Fit de S. Apollinari Epif. &
mart. semid. cum com. oët.**

Die 24. Iulij.

TERTIA DIE.

**Lect. ij. Noët. Ser. S. August.
P rastabit nobis, &c. vt in 4.
die de communi oët. nec vir-
gin. nec mart. 307.**

In tertio Noëtorno.

Lectio S. Euangelij secundū
Lucam. c. 7. **Lectio vij.**

IN illo tempore : Rogabat
Iesum quidam Phariseus
vt manducaret cum illo : &
ingressus domum Pharisei,
discubuit. Et reliqua.

Homilia S. Gregorij Papæ.

Homil. 33. in Euangel.

Cogitanti mihi de Mariæ
Magdalene pœnitentia,
fieri magis libet, quam ali-
quid dicere. Cuius enim vel
saxeum pectus illæ huius pec-
catricis lacrymæ ad exemplū
pœnitendi nō emolliant? Cō-
siderauit namque quod fecit,
& noluit moderari quid face-
ret. Super conuiuātes ingres-
sa est, non iussa venit, inter
epulas lacrymas obtulit. Di-
scite quo dolore ardet, quæ

K 3

fieri

flere, & inter epulas non erubescit. *R.* Os suum. 295.

Lectio viij.

Hanc verò, quam Lucas peccatricem mulierem, Ioannes Mariam nominat, illam esse Mariam credimus, de qua Marcus septem dæmonia eiecta fuisse testatur. Et quid per septem dæmonia, nisi vniuersa vitia designantur? Quia enim septem diebus omne tempus comprehenditur, rectè septenario numero vniuersitas figuratur. Septem ergo dæmonia Maria habuit, quæ vniuersis vitijs plena fuit. *R.* Regnum. 269. *ix. Lect. vigil. S. Iacobi.*

Die 25. Iulij.

QVARTA DIE.

Fic de sancto Iacobo Apost. duplex.

Die 26. Iulij.

QVINTA DIE.

De S. Anna dup. cum comm. octauæ.

Die 27. Iulij.

SEXTA DIE.

Lect. ij. Noct. de Serm. S. Augustini, Prospiciens, &c. vt in 6. die de communi oct. nec virg. nec mart. 309.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam.

Lectio viij.

In illo tempore: Rogatus Iesum quidam Phariseus vt manducaret cum illo ingressus domum Pharisei discubuit. Et reliqua.

De Homil. S. Gregorij P.

Quem Phariseus de iustitia præsumens, Iudaicum populum: quæ peccatrix mulier ad vestigia Domini veniens, & plorans nisi conuersam Gentilitatem designat? Quæ cum alabastrum venit, vnguentum fudit: utro secus pedes Domini tit, lacrymis pedes riga capillis terfit, eosdem quos infundebat & tergebat pedes osculari non debuit. Nos ergo, nos illa mulier expressit, si toto corde Dominum post peccata deamus, si eius poenitentia luctus imitemur. Quid nosque vnguento, nisi boni odor opinionis exprimitur. Vnde, & Paulus dicit: Cuius sit bonus odor sumus Deo in omni loco.

R. Os suum. 295.

S. MARIE MAGDALENÆ.

Lectio viij.

SI ergo recta opera agimus, quibus opinionis bonæ odore Ecclesiam respergamus, quid in Domini corpore, nili vnguentum fundimus? Sed secus pedes Iesu mulier stetit: contra pedes enim Domini stetimus, cum in peccatis positi eius itineribus retinebamur. Sed si ad veram pœnitentiam post peccata conuertimur, iam retro secus pedes stamus: quia eius vestigia sequimur, quem impugnabamus. Lacrymis mulier pedes eius rigat: quod nos quoq; veraciter agimus, si quibuslibet vltimis membris Domini per compassionis affectum inclinamur, si sanctis eius in tribulatione compatimur, si eorum tristitiam nostram putamus.

Regnum. 296.

ix. Lect. de S. Pataleone mar.

Die 28. Iulij.

SEPTIMA DIE.

De SS. Nazario, &c. mart. secundum com. oct.

Die 29. Iulij.

INDIE OCTAVA.

Lect. ij. Noct. de Serm. S. Au-

gust. Duplicia, &c. ut in die oct. nec virg. nec mart. 312.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Rogabat Iesum quidam Phariseus, ut manducaret cum illo: & ingressus domum Pharisei, discubuit. Et reliqua.

Homilia S. Petri Chrysologi.

Serm. 93. post initium.

Venit mulier, & venit retro: quia reus animus post tergum stat ad veniam, quia per culpam nouit se vultus fiduciam perdidisse, venit satisfactura Deo, non homini placitura, cum venit; venit pietatis illa, non voluptatis exhibitura conuiuium. Denique & pœnitentiæ ponit mensem, fercula compunctionis apponit, panem doloris infert, potum lacrymis temperat in mensura, & ad delicias deitatis totas, totam pulsat cordis sui, & corporis symphoniam, organi plactus dat clamorem, cytharam per suspiria longa modulatur, gemitus aptat in flululam: & dum pectus ipsam conscientiam

arguens sæpè percutit, facit placitura Deo cymbala personare; dumque taliter reportat diuinis oculis cibos, totas misericordiæ copias sic reportat.

R. Os suum. 295. **Leet. viij.**

Ecce mulier, quæ erat in ciuitate peccatrix. Exaggerat Euāgelista mulieris facinus, vt accumulet indulgentiam largitoris: in ciuitate peccauerat, quia fama sua famam totius tetigerat ciuitatis: sicque iam non peccatrix solum, sed ipsius ciuitatis facta fuerat ipsa peccatum. Hec cognouit, quod nisi ab illo solo ciuitatis peccatum nō posset auferri, qui solus mundi venerat abolere peccatum; & vt cognouit, quia accumberet Dominus in domo Pharisæi, non ad stantem, non ad sedentem audet venire peccatrix: Deus cum stat, corripit: cum sedet, iudicat: prostratis coniacet, cum decūbit.

R. Regnum. 296.

Lectio ix.

Portauit oleum, quia medicinam lethali vulnere à superno medico perquirebat.

Ad pedes tendit semper veniam qui requirit. Et stans, quia iam cadere nō test qui ad pedes Christi ruit peruenire. Stans secus pedes eius; vt C vestigijs innixa percurrer per viam vitæ, quæ per cucurrerat mortis. Lac rigabat pedes eius; enatur ordo rerum, pluuiam cælum dat semper: ecce rigat terra cælum: imò cælus, & vsque ad ipsum minū imber humanarū lit lacrymarum, vt iuxta mistam, & de aquis flucantetur illud: Et aquæ nes, quæ super cælus sum dent nomen Domini. Ota vis in lacrymis peccat Rigant cælum, terrā dinguunt gehennam, in omne facinus latam na promulgatione sent

Te Deum.

Die 29. Iulij.

INFRA OCTAVAM

SANCTAE MARTHE
VIRGINIS.

Leet. & Resp. ij. Noct. & oct. virg. 261.

Die 30. Iulij.

SECUNDA DIE.

*In tertio Nocturno.***L**ectio S. Euangelij secundū
Lucam. c. 10. *Lectio vij.***I**N illo tempore : Intrauit
Iesus in quoddam castellū:
& mulier quædā Martha no-
mine, excepit illum in domū
suam. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episc.

*Serm. 27. de verb. Dom.**tom. 10.***S**anctum Euangelium cum
legeretur, audiuius, a
femina religiosa susceptū Do-
minum; hospitio; eaque Mar-
tha vocabatur. Et cum esset
ipsa occupata in cura mini-
strandi, soror eius Maria se-
debat ad pedes Domini, &
audiebat verbum eius. Labo-
rabat illa, vacabat ista: illa
erogabat, hæc implebatur.
Verūtamen Martha laborans
multum in illa occupatione
& negotio ministrandi, inter-
pellauit Dominum: & de so-
rore sua conquesta est, quod
eam laborantē nō adiuuaret.**R.** Hæc est. 278 *Lectio viij.***D**ominus autem pro Ma-
ria respondit Martha: &ipse eius factus est aduocatus,
qui iudex fuerat interpella-
tus: Martha, inquit, circa mul-
ta es occupata, quando vnum
est necessarium. Maria melio-
rem partem elegit, quæ non
auferetur ab ea. Audiuius
enim interpellationem inter-
pellantis, & sententiam iudi-
cis. Quæ sententia interpellā-
ti respondit, susceptam de-
fendit. Erat enim Maria in-
tenta dulcedini verbi Domi-
ni. Intenta erat Martha quo-
modo pasceret Dominum,
intenta Maria quomodo pa-
sceretur a Domino. A Mar-
tha conuiuium Domino pa-
rabatur, in cuius conuiui-
o Maria iam iucundabatur.**R.** Media nocte. 279.**ix. Lect. de SS. Abdon, &c.
mart.***Die 31. Iulij.*

TERTIA DIE.

*In tertio Nocturno.***L**ectio S. Euangelij secundū
Lucam. *Lectio vij.***I**N illo tempore : Intrauit
Iesus in quoddam castellū:
& mulier quædā Martha no-
mine, excepit illum in domū
suam. Et reliqua.

De

De Homilia sancti Augusti-
ni Episcopi.

Quid autem? Putamus re-
prehensum esse ministe-
rium Marthæ quâ cura hospi-
talitatis occupauerat, quæ
ipsum Dominum hospitio re-
ceperat? Quomodo rectè re-
prehendebatur, quæ tantò
hospite latabatur? Hoc si ve-
rum est, dimittant homines
quod ministrant egentibus:
eligant sibi partem meliorē,
quæ non auferetur ab eis: va-
cent verbo, inhient doctrinæ
dulcedini, occupentur circa
sciētiam salutarem: nihil eis
curæ sit quis peregrinus in
vico iaceat, quis egeat pane,
quis indumento, quis visitan-
dus, quis redimendus, quis se-
peliendus: vacent opera mise-
ricordiæ, vni instetur scientiæ.

R. Hæc est. 278. *Lectio viij*

Si melior pars est, cur non
omnes hoc faciunt, quan-
do ipsum Dominum in hac
causa patronū habemus? Non
enim timemus in hac re, ne
ostendamus eius iustitiam, cū
patronam teneamus eius sen-
tentiam. Et tamen ita non
est, sed sicut dixit Domi-

nus, ita est. Quomodo
telligis, Non est ita? Et
tem quomodo intelligere
beas; ecce, aduerte: Circa
multa es occupata, quæ
vnum est necessarium,
ria meliorem partem
git. Non tu malam: Circa
la meliorem. Sed vnde
liorem? Quia tu circa multa
illa circa vnum. Præpono
vnum multis: nō enim ad
tis vnum, sed multa ab vno
R. Media nocte. 279.

Lectio ix.

Multa sunt quæ
sunt: vnus est qui cre-
cit cælum, & terram, multa
omnia quæ in eis sunt:
multa sunt? quis ista cre-
ret? quis horum multorum
nem cogitet? quis hæc
Deus omnia. Ecce bona
dē quæ fecit. Bona valde
fecit, quantò melior
fecit? Attendamus igitur
cupationes nostras circa
ta. Necessarium est nobis
rium corpora refecturis
re hoc? quia esuritur, qua-
tur. Misericordia miser-
cessaria est. Frangis panem
esurienti, quia inueni-

rientem. Tolle famem, cui frīgis panem? Tolle peregrinationem, cui exhibes hospitalitatem? Tolle nuditatem, cui præstas vestem? Non sit ægritudo, quem visitas? Non sit captiuitas, quem redimis? Non sit rixa, quem concordas? Non sit mors, quem sepelis? In illo sæculo futuro nō erunt ista mala; ergo nec ista ministeria. **T**e Deum.

Die 1. Augusti.

Q V A R T A D I E.

Fit de S. Petro ad Vincula, dup. cum com. oct.

Die 2. Augusti.

Q V I N T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Intrauit Iesus in quoddam castellum: & mulier quædam Martha nomine excepit illum in domum suam. Et reliqua.

De Homil. S. August. Episc.

BEne ergo Martha circa corporale Domini, quid dicam, Necessitatē, an voluntatē? ministrabat carni mortali. Sed quis erat in carne mortali? In principio erat

Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Ecce quod Maria audiebat: Verbum caro factum est, & habitauit in nobis. Ecce Martha cui ministrabat Ergo Maria meliorem partem elegit, quæ nō auferetur ab ea. Hoc enim elegit, quod semper manebit, ideò nō auferetur ab ea.

R. Hæc est. 278. *Lect. viij.*

CIrca vnum autem Maria se voluit occupari. Iā tenebat, Mihi autem adhærere Deo bonū est. Sedebat ad pedes capitis nostri. Quanto humiliter sedebat, tanto amplius capiebat. Confluit enim aqua ad humilitatem conuallis, denatat de tumoribus collis. Nō ergo Dominus opus reprehendit, sed munus distinxit. Circa multa es occupata: porro vnum est necessarium. Iam hoc sibi Maria elegit.

R. Media nocte. 279.

ix. Lect. de S. Stephano Pap. & mart.

Die 3. Augusti.

S E X T A D I E.

De Inuent. S. Stephani Protomart. semidup. cum comm. octauæ.

Die

Die 4. Augusti.

SEPTIMA DIE.

De S. Dominico conf. dupl.
cum com. oct.

Die 5. Augusti.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū
Lucam. *Lectio vij.***I**N illo tempore: Intrauit
Iesus in quoddam castellū:
& mulier quædā Martha no-
mine, excepit illum in domū
suam. Et reliqua.De Homilia S. Augustini
Episcopi.**T**Ransit labor multitudi-
nis, & remanet charitas
vnitatis. Ergo quod elegit
Maria, non auferetur ab ea: à
te autem Martha, quod elegi-
sti, utique hoc sequitur, utique
hoc subintelligitur, à te, quod
elegisti auferetur: sed bono
tuo auferetur, ut quod melius
est, detur. Auferetur enim à
te labor, ut requies detur. Tu
nauigas, illa iam in portu est.

¶ Hæc est 278.

*Lectio viij.***V**idetis ergo, charissimi,
& quantum arbitror iā
intelligitis, in his duabus mu-lieribus, quæ ambæ sue
Domino gratæ, ambæ a-
biles, ambæ discipulæ: videtis
ergo, & magnum aliquod
intelligitis, quicumque in-
telligitis (quod audire & scire
betis etiam qui non in-
telligitis) in his duabus mu-
lieribus duas vitas esse figura-
tas præsentem, & futuram: luctu-
osam, & quietam: ærum-
sam, & beatam: temporalem
& æternam.

¶ Media nocte. 279.

*Lectio ix.***D**Væ sunt vitæ: de illis
copiosius cogitate. Quæ
habeat hæc vita, nō dico
la, non iniqua, non nefaria,
luxuriosa, non impia: sed
laboriosa, & ærumnis plena
moribus castigata, tentationi-
bus sollicita: hanc ipsam
nocentem vitam dico: quæ
decebat habere Martha
ergo, quantum potestis, in-
cite, & de hac, ut dixi, cogi-
tate, quam loquimur, cogitate.
Vita verò iniqua
ab illa domo, nec cum Mar-
tha erat, nec cum Maria:
aliquando fuit, Dominum
trante fugit. ¶ Te Deum.

INFRA OCTAVAS

Aliorum Sanctorum.

Qui in Breu. seu Missali Romano proprium habent Euangelium; Lectiones tertij Nocturni in officio, & Euangelium in Missa legantur, vt infra ponuntur iuxta Rubricam à Sacra Rituum Congregatione approbatam, quæ habetur supra in Rubricis, titul. de Octauis, num. 4. videlicet.

II. Aprilis.

S. LEONIS PAP. CONF.

In tertio Nocturno.

Infra oct. leguntur Homil. in Euang. Vigilate. vt in communi octaua Conf. Pont. infra. 186. & idem Euang. legitur in Missa.

In die vero oct. Euag. Quæ dicunt homines, &c. cū Homilia S. Leonis, A postolos Dominus, &c. vt in 7. die infra octa. S. Petri ad Vincula, supra 127.

Die 17. Aprilis.

S. ANICETI PAP. MAR.

In tertio Nocturno.

In die festo & in die oct. Homil. in Euang. Plorabitis, & flebitis, vt in communi octa. Mart. temp. Pasch. 106. Infra octa. vero Homilia in Euang. E go sum vitis vera, vt in eodem communi. 91.

Die 2. Maij.

S. ATHANASII EPISC.

CONFES.

In tertio Nocturno.

Infra octa. Homil. in Euang. Vos estis sal terræ. vt in communi oct. Doct. 205.

In die vero oct. Euag. N ihu opertum, cū Hom. S Hilarij, Dominus diē, &c. quæ pertinet ad textum Euang. huius festi, vt in festo de com. octa. vnus mart. non Pont. 70.

Die 4. Maij.

S. MONICÆ VID.

In tertio Nocturno.

In festo, & in die oct. Homil. in Euang. I bat Iesus in ciuitatem, &c. vt in com. oct. nec virg nec mart. 313.

Infra oct. vero Hom. in Euangel. S imile est Regnum celorum thesauro. vt in com. m. oct. mart. non virg. 295.

Die

*Die 12. Maij.***SS. NEREI, ARCH. ET****Pancr. Martyrum.****In tertio Nocturno.****Infra oct. Hom. in Euāg. S e-**
dente Iesu. vt in communi
oct. plur. mart. 131.**In die vero octa. Homil. vt**
festo; vel ex Breuiario, vt in
Dom. 20. post Pentec.*Die 15. Iunij.***SS. VITI, MODESTI,****& Cresc. Martyrum.****In tertio Nocturno.****In festo, & in die oct. Homil.**
in Euangel. Q ui vos audit.
vt in com. oct. plur. mart. 160.**Infra oct. vero Hom. in Euā**
gel. S edente Iesu, vt in eo-
dem communi. 131.*Die 18. Iunij.***SS. MARC. ET MARC.****Martyrum.****In tertio Nocturno.****In festo & in die oct. Homil.**
in Euāg. V æ vobis. vt in cō-
muni oct. plur. mart. 159.**Infra oct. vero Hom. in Euā**
gel. D escendens Iesus. vt in
codem communi. 123.*Die 10. Iulij.***SS. SEPTIM FRATI****In tertio Nocturno.****Infra octa. Homil. in Eu****D escendens Iesus. vt****communi oct. plur. mart. 123.****In die vero oct. vt in f***Die 23. Iulij.***S. APOLLINARIS****In tertio Nocturno.****Infra octa. Homil. in Eu****S i quis venit ad me. de cō****muni oct. vnus mart. Pot.****In die vero oct. vt in f***Die 7. Augusti.***S DONATI EP MA****In festo, & in die oct. H****in Euang. V idete, Vig****de com. oct. Cōf. Pont.****Infra oct. vero Hom.****gel. V igilate, quia ne****de eodem communi. 18***Die 8. Augusti.***SS. CYRIACI, LA****& Smarag. Martyr****In tertio Nocturno.****Infra oct. Homil. in Eu****C um audieritis. de cō****ni oct. plur. mart. 115.**

Sed in die octaua fit de Assumpt. B. Mariæ Virg. duplex cum commem. diei oct.

Euang. Descendens Iesus de eodem communi. 123.

Sed in die octa. fit de festo omnium Sanctorum, dup. cū commem. diei oct.

Die 29. Augusti.

DECOL. S. IOAN. BAP. Infra oct. Lect. ij. Noctur. sumitur de cōmuni oct. vnus Mart. non Pont. 54.

In ij. Noct. Hom. in Euāg. Nolite arbitrari. de eodem communi. 61.

In die vero oct. vt in festo.

Die 30. Augusti.

SS. FELI. ET ADAVCTI Martyrum.

In tertio Nocturno.

In festo, & die oct. Homil. in Euangel. Qui vos audit. de communi oct. plur. mar. 160.

Infra octa. vero Homilia in Euang. S. edente Iesu. de eodem communi. 131.

Die 25. Octobris.

SS. CHRISANTII ET DAR. Martyrum.

In tertio Nocturno.

In festo Homil. in Euāg. Vobis. de communi oct. plur. mart. 159.

Infra octa. vero Homilia in

Die 17. Nouembris.

S. GREG. THAVMAT. Episc. Confes.

In tertio Nocturno.

Infra oct. Homil. in Euangel. Homo quidam peregre. de com oct. Conf. Pont. 178.

In die vero oct. vt in festo.

Denique infra Octauas aliorum Sanctorum, qui videntur habere proprium Euangelium, sed verè desumptum quodammodo ex alieno, vt ita dicam, communi Sanctorum legatur per totam octauam, idem Euangel. cum suis Hom. quæ habentur in octauis cōmunibus verbi gratia.

Die 14. Iunij.

S. BASILII EPIS. CONF.

In tertio Nocturno.

Infra oct. Homil. in Euangel. Si quis venit ad me. de communi octauar. vnus Martyris Pontif. 36.

Die

*Die 4 Octobris.***S. FRANCISCI CONF. S. CLEMEN. PAP. M.***In tertio Nocturno.**Infra oct. Homil. in Euang.***C**onfiteor tibi Pater. de cō-
muni oct. plurimorum Mar-
tyrum. 150.*Die 23. Nouembri.***S. CLEMEN. PAP. M.***In tertio Nocturno.**Infra oct. Homil. in Euang.***V**igilate. de communi
Conf. Pontif. 186. Et
similibus.**Finis Octauarum Propriarum.**

I

OCTAVAE COMMUNES SANCTORVM, HOC EST.

Lectiones communes recitanda infra Octavas in secundo Nocturno: & Homiliae in tertio Nocturno super omnia Euangelia, quae habentur in Communi Sanctorum in Missali Romano.

INFRA OCTAVAM APOSTOLORVM.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioan. Chrysostomi.

In Encom. SS. duodecim

Apost. apud Metaphr.

LECTIO IIIJ.

DUODECIM electi
sunt Athletæ, &
nullus eorum mā-
sit nō coronatus.

Vna enim gratia erat omni-
bus socia certaminis, & cum
eis concurrebat, & vniuscu-
iusq; victoriam reddebat ma-
gis probatam. Sed, ô beatum,
& præclarum vestrum, ô Apo-

stoli, cætum, quod omnia fa-
cti estis omnibus, Dei gratia,
non arundine, sed sermone
greges hominum peritè ca-
pientes. Vos enim estis im-
mobiles columnę rectæ fidei,
sceptræ Ecclesiæ, & huius ma-
ximi pastoris vigiles defen-
sores, morbi humanitatis gra-
tuiti medici, & nostræ ad
Deum pœnitentiæ suscepto-
res misericordes.

R. Vidi coniunctos viros ha-
bentes splendoras vestes, &
Angelus Domini locutus est
ad me, dicens: Isti sunt viri
sancti facti amici Dei. **V.** Vi-
di Angelum Dei fortem, vo-
lan-

lantem per medium cælum, voce magna clamantem, & dicentem: Isti sunt.

Tempore Paschali.

Lux perpetua lucebit sanctis tuis Domine, Et æternitas temporum, alleluia, allel.

Lætitia sempiterna erit super capita eorum: gaudium & exultationem obtinebunt.

Et.

Lectio v.

Cum enim esletis veluti quædam animata incudes, dum verberaremini, eos, qui verberabant, fabricati estis ad agnitionem. Hinc Petrus Romam accipit in disciplinam. Paulus illinc mundo annuntiat Euangelium. Andreas corrigit Græciæ sapientes. Simon Barbaros Deum docet. Thomas baptismo dealbat Æthiopes. Iacobi Cathedram honorat Iudæa. Marci thronum, quæ est ad Nilum, complectitur Alexandria. Lucas, & Matthæus scribunt Euangelia. Ioannes, qui vel post finem adhuc tractat Theologiam, tamquam viuus curat Ephesum, Bartholomæus erudit Lycaonas ad temperantiam.

Philippus faciēs miraculatur Hierapolim.

R. Beati estis cum malecunt vobis homines, & percuti vos fuerint, & dicunt omne malum aduersum mentientes propter me, & exultate, quoniam nomen vestra copiosa est in cælis.

V. Cum vos oderint homines, & cum separauerint, & exprobrauerint, & eiecerint nomē vestrum tamquam malum propter Filium hominis. Gaudete.

Tempore Paschali.

R. Virtute magna reddetis Apostoli, Testimonium resurrectionis Iesu Christi, alleluia, alleluia.

V. Repleti quidem Spiritu sancto loquebantur cum canticis verbum Dei. Testimonium.

Lectio vi.

Non cessant orantes in vobis ubique benedicens. Puluerem immortalitatis haurierunt in sepulchris; & quidam pij cultores, & post autem sedentes iudices. Cum huic appropinquasset claudus, reuerens est sanis, & integris pedibus.

Cum in illum incidisset paralyticus, iussus est ferre grabatum. Alius vocabat mortuos; illi verò ei statim obtemperarunt. Alterius autem umbra sola fugabat morbos. Alterius innocationem exhorrebant dæmones, & eorum sudaria distillabant medicinam: erant enim discipuli illius, cuius fimbria furto surrepta, contactu eius, quæ sanguinis laborabat profluuium, exiccavit rubrum mare sanguinis.

R. Isti sunt triumphatores, & amici Dei, qui contemnentes iussa principum, meruerunt præmia æterna: Modo coronantur, & accipiunt palmam. **ψ.** Isti sunt qui venerunt ex magna tribulatione, & lauerunt stolas suas in sanguine Agni. Modo coronantur. **G**loria Patri. Modo coronantur.

Tempore Paschali.

R. Isti sunt agni nouelli, qui annuntiauerunt, allel. modo venerunt ad fontes: Repleti sunt claritate, alleluia, allel.

ψ. In conspectu Agni amicti sunt stolis albis, & palmæ in

manibus eorū. Repleti. **G**loria Patri. Repleti.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Serm. S. Augustini Episcopi.

Serm. 43. de Sanctis.

Lectio iij.

SI omnium Sāctorum martyrum grata nobis debet esse solemnitas, quanto gratior eorum, qui præsentem secuti sunt principem martyrum? Si agnorum quanto magis arietum? Illorum enim filij non generatione carnis, sed imitatione virtutis facti sunt omnes, qui posterius vsq; ad mortē confessi sunt Christum. His primum Dominus, cum ad confessionem sui nominis hortaretur, non solum se promisit victoriæ coronatorem, sed & certaminis adiutorem: etiam in ipsis & poſteros admonebat, quoniam, quod dicebat, scriptum posteris relinquebat.

R. Vidi coniunctos viros. **vel** Lux perpetua. r.

Lectio v.

Illis ergo ait, Exhortans eos, cum autem adducent vos ad Principes, & potesta-

tes, nolite cogitare quid respondere, vel quid loquimini: non enim vos estis, qui loquimini, sed spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. Meditari vetuit, & confiteri præcepit. Maluit enim auferre præsumptionem humanam, & gratiam dare diuinam, vt in semetipsis timidi, & mundo essent audaces. Vnde & in Psalmo vox Martyrū dicit, quasi ex parte humane fragilitatis verēdo: Eripe me de inimicis meis, Deus meus; & ab insurgentibus in me libera me. Et paulō post de auxilio diuino confidens dicit: Fortitudinem meam ad te custodiam.

R. Beati, *vel* Virtute. 2.

Lectio vi.

SVpra ceteras enim turbas fidelium, necnon antiquorum iustorum, & Prophetarū eminētes Apostolos suos volens Dominus ostendere, dixit ad eos: Beati oculi, qui vidēt, quæ vos videtis, & aures, quæ audiunt, quæ vos auditis. Multi enim Prophetæ, & iusti voluerunt videre, quæ vos videtis, & non viderunt, &

audire, quæ auditis, & non audierunt. Item alibi: ait, non dicam vos seruus quia seruus nescit, quid faciat Dominus eius. Vos autem dixi amicos, quia omnia quæcumque audiui à Patre nota feci vobis. Item alio loco: Quæcumque aueritis super terram, erunt soluta & in cælo; & quæcumque solueritis super terram, erunt soluta & in cælo.

R. Isti sunt triumphatores
vel Isti sunt agni. 3.

Q V A R T A D I E

In secundo Nocturno

De Sermone S. Augustini
Lectio iiii.

Isti sunt lux mundi: per ipsos lumen fidei, veræ scientiæ primum minus huic mundo traditum, & ab errorum, ac peccatorum tenebris gentes, & populos eruit. Isti sunt salutaræ: quia per eos terrarum condimentum saporis æternæ perceperunt, & non stringerent carnis lasciuia, & à putredine peccatorum, & vitiorum vermibus ferirent illæsi. Isti sunt lapidei.

pretiosi, quos in fundamento celestis ædificij positos, Ioannes in Apocalypsi sua describit, quia prædicatio eorum Ecclesiæ fundamenta locauit. Vnde & Paulus ait: Vos estis ciues Sanctorum, & domesticici Dei, superædificati super fundamentum Apostolorum, & Prophetarum.

R. Vidi, vel Lux. i.

Lectio v.

HOc ergo considerantes, fratres charissimi, quæ tanti duces populi nos docuerunt, studeamus factis implere, quæ illi iusserunt. Discamus eorum exemplo mundi diuitias contemnere, præsentis sæculi voluptatem non amare, regnum caeleste considerare, Christo nihil præponere, sed eius mandatis in omnibus obedire, paupertatem præsentium rerum diligere, virtutum diuitias habere, sapientiæ thesaurum appetere, spirituales delicias querere, nulli inuidere, sed omnes homines diligere, amicos in Deo, & inimicos propter Deum, quia hæc est vera, & sola dilectio.

R. Beati, vel Virtute. 2.

Lectio vi.

Isti ergo Principes nostri in amore Dei perfectissimi, & in proximorum dilectione repleti, hinc potuerunt mundi impetum vincere, & cruentum sæculum domare: quia nihil amauerunt in omni re, nisi Dei voluntatem. Ita & nos, fratres, diligamus in omnibus rebus Dei facere voluntatem, & creatorem nostrum amemus in semetipso; creaturam verò in conditore suo, & sic habebimus ordinatissimam charitatem: quia Deus charitas est, & qui diligit hanc dilectionem, diligit Deum. Et si ita dilexerimus, diligit nos ipse Deus, diligunt nos & sancti Apostoli iudices nostri, & exorant pro nobis, ut in vniuersali iudicio Christi cum ipsis in perpetuum coronemur.

R. Isti sunt triumphatores, vel Isti sunt agni. 3.

Q V I N T A D I E.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysologi.

Serm. 28.

Lectio iiii.

Quod sit virtutibus cognata paupertas, terrena, & cælestis comprobatur disciplina. Athleta ad luctamen nudus accedit: configit cum fluctibus nauta nudus, miles in acie non nisi expeditus assistit: qui tendit ad philosophiam, totum, quod in rebus est, ante contemnit. Est ergo virtutibus cognata paupertas: & si paupertas virtutum parens, virtutum socias habetur, sapere conuenit, quare Christus ad virtutis officium pauperes sic elegit. Sed in istis quantum vilis mūdānus videbatur aspectus, pretiosas tantum animas Dei intuitus tunc videbat. Erant censu pauperes, sed innocentia locupletes; loco humiles sed sanctitate sublimes; viles arte, sed simplicitate pretiosi; obseuri vita, sed vitæ merito perlucentes.

R. Vidi, *vel* Lux. i.

Paulo post. Lectio v.

Captatores piscium, sed piscatores hominum iam decreti: Venite, inquit, & faciam vos fieri piscatores

hominum, ut vitalis iactu, ut hamo cælestis bi, de mortis gurgite mas ad lucem tollerent piternam. Captatores piscium sunt hominum piscatores labore transeunt ad labor quia labor nescit lassum meditatus; omnia quæ veniunt, non fatigant. Ut exercitio perseuerat.

R. Beati, *vel* Virtute. 2.

Lectio vi.

Hinc est, quod Apostolos suos Christus in his laboribus exerceri voluit eos indefessos reddere diuinis: voluit eis Deum nere fortitudinem de exercitio præstare virtutem quia fructus prouenit labore, voluit eos labores perdere, sed mutare: ante illis usum laboris dulcis, qui postea eis leratiam dedit virtutis. Hinc est, quod regna, genera, carceres, vincula, tormenta, mortes, saeuientes mines terris omnibus succerunt.

R. Isti sunt triumphatores *vel* Isti sunt agni. 3.

S E X T A D I E.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioan. Chrysostomi.

Primo de Pent. tom. 3.

Lectio III.

QUæ sunt tales stellæ, sicut Apostoli? stellæ in cælo, Apostoli super cælos. Stellæ de igne insensibili, Apostoli de igne intelligibili. Stellæ in nocte lucent, in die obscurantur; Apostoli in die, & in nocte suis radijs, hoc est, virtutibus effulgent. Stellæ orto sole obscurantur; Apostoli sole iustitiæ resplendente, sua charitate luceant. Stellæ in resurrectione cadent sicut folia; Apostoli in resurrectione rapiuntur in aera nubibus. Et in illis quidē syderibus alius Antifer, alius Lucifer appellatur: in Apostolis autem nullus Antifer est, omnes Luciferi, & ideo stellis maiores Apostoli.

R. Vidi, *vel* Lux. I.

Lectio v.

ET quicumque eos luminaria vocauerit mundi, non peccabit: nō solum dum essent in corpore, sed etiam magis nunc, quando de hac

vita migraverunt: gratia enim, & merita Sanctorum nō minuantur morte, non retardantur die, non dissoluantur in terra, nec nocte obscurantur, nec tenebris obumbrantur, & hoc res ipsa demonstrat. Piscatores quippē erant, & illis dormientibus retia operabatur. Et tunc quidem pisces capiebant ad mortem, nunc autem homines capiunt ad salutem, claudos faciētes currere, cæcos illuminantes, leprosos mundantes, dæmones effugantes, testatur multitudo credentium diurna. Vinitores erant, & illis absentibus corpore vinea efflorescit, & botros affert.

R. Beati, *vel* Virtute. 2.

Paulò post med.

Lectio vj.

VBi sunt nunc, qui audent Ecclesię contraire? quando nouella erat, in nullo potuit lædi: & nunc, quando vsque ad cælum peruenit, existimas eam posse superari? & tunc quidem, cum vndecim essent Apostoli, nullus eos superare potuit, sed pauci homines totum ceperunt mundum: & nunc, quando

terra, & mare, & orbis terrarum, & inhabitabiles regiones, & ciuitates, & omnes fines terræ pietate repleti sunt, putas eam te posse lædere? sed non poteris. Christus enim propter eam passus est, portæ inferi non præualebunt aduersus eam. Facilius cælum exterminari potest, & terra perire, quam aliquid mali pati Ecclesia.

R. Isti sunt triumphatores,
vel Isti sunt agni. 3.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Gregorij Pape.

Homilia 30. in Euangelia post medium.

Lectio iiii.

Scriptum est: Spiritus Domini ornauit cælos. Ornamenta enim cælorum sunt virtutes prædicantium. Quæ videlicet ornamenta Paulus enumerat, dicens: Alij datur per spiritum sermo sapientiæ, alij sermo scientiæ secundum eundem spiritum, alteri fides in eodem spiritu, alij gratia sanctorum in vno spiritu, alij operatio virtutum, alij prophetia, alij discretio

spirituum, alij generalium, alij interpretum sermonum. Hæc autem omnia operatur vnus atq; idem spiritus, diuidens singulis prout vult.

R. Vidi, **vel** Lux. i.

Lectio v.

Quot ergo sunt bona dicantium, tot sunt ornamenta cælorum. Hinc scriptum est: Verbo Domini cæli firmati sunt. Verbum enim Domini Filium Patris. Sed eosdem cælos, videlicet sanctos Apostolos tota simul sancta Trinitas ostendatur operata, replede sancti Spiritus diuinitas adiungitur: Et spiritu eius omnis virtus eorum. Cælorum ergo virtus de spiritu sumpta est, quia mundum eius potestatibus contraire præsumerent, nisi eos sancti Spiritus fortitudo solidasset. Quales namq; doctores sanctæ Ecclesiæ ante aduentum huius Spiritus fuerint sciimus, & post aduentum illius cuncti fortitudinis facti sunt, confecti.

R. Beati, **vel** Virtute. 2.

Lectio vj.

Certè iste ipse pastor Ecclesia, ad cuius sacratissimum corpus sedemus, quantæ debilitatis, quantæque formidinis ante aduentum Spiritus fuerit, ancilla ostiaria requisita dicat. Vna enim mulieris voce perculsus, dum mori timuit; vitam negauit. Et pensandum, quia eum comprehensum Petrus negauit in terra, quem suspensum latro confessus est in cruce. Sed vir iste tantæ formidinis, qualis post aduentum Spiritus existat, audiamus. Fit conuentus magistratus, atque seniorum, cælis denuntiatur Apostolis, ne in nomine Iesu loqui debeant: Petrus magna auctoritate respōdet: Obedire oportet Deo magis quam hominibus.

R. Isti sunt triumphatores.
vel Isti sunt agni. 3.

IN DIE OCTAUA.

In secundo Nocturno.

De Exposit. S. August. Episc. super Psal. octogeshimū sextū.

ante med. Lectio iij.

Fundamenta eius in montibus sanctis, diligit Do-

minus portas Sion. Quare fundamenta Apostoli, & Prophetæ? Quia eorum auctoritas portat infirmitatem nostram. Quare sunt porta? Quia per ipsos intramus ad regnū Dei. Prædicant enim nobis: & cū per ipsos intramus, per Christum intramus. Ipse est enim ianua. Et cū dicuntur duodecim portæ Ierusalem, & vna porta Christus, & duodecim portæ Christus, quia in duodecim portis Christus: & ideò duodenarius numerus Apostolorum. Sacramentum magnum huius duodenarij significatio est numeri: Sedebitis, inquit, super duodecim sedes, iudicantes duodecim tribus Israel.

R. Vidi, **vel** Lux. i.

Lectio v.

Si duodecim sellæ ibi sunt, non est vbi sedeat tertiusdecimus Paulus Apostolus, & non erit quomodo iudicet: & ipse se iudicaturum dixit, non homines tantum, sed & angelos. Quos angelos, nisi apostatas angelos? Nescitis, inquit, quia angelos iudicabimus? Respōderet ergo turba: Quid

Quid te iactas iudicaturum? vbi sedebis? Duodecim sedes dixit Dominus duodecim Apostolos: Vnus cecidit Iudas, in locum ipsius sanctus Matthias ordinatus est; impletus est duodenarius numerus sedium: primo locum inueni vbi sedeas, & sic te minare iudicaturum. Duodecim ergo sedes quid sibi velint, videamus. Sacramentum est cuiusdam vniuersitatis, quia per totum orbem terrarum futura erat Ecclesia: vnde vocatur hoc ædificium ad Christi compagem.

R. Beati, vel Virtute. 2.
Lectio vj.

ET ideò quia vndique venit ad iudicandum, duodecim sedes sunt: sicut quia vndique intratur in illam ciuitatē, duodecim portæ sunt. Non solùm ergo illi duodecim, & Apostolus Paulus, sed quotquot iudicaturi sunt, propter significationem vniuersitatis ad sedes duodecim pertinent: quemadmodum quotquot intrabunt, ad duodecim portas pertinent. Partes enim mundi quatuor sunt, Oriens,

Occidens, Aquilo, & Meridies. Istæ quatuor partes aduè nominantur in scripturis. Ab omnibus istis quatuor partibus, sicut dicit Dominus in Euangelio a quatuor ventis se collecturi electos, vocatur Ecclesia. Quomodo vocatur? Vnde in Trinitate vocatur. Non vocatur nisi per baptismum in nomine Patris, & Filij, Spiritus sancti, Quatuor ergo ter ducta duodecim inueniuntur.

R. Isti sunt triumphatores vel Isti sunt agni. 3.

Lectioes iij. Nocturni lecturæ supra in proprijs festis Apost. cum seq. Respons.

R. vij. Isti sunt qui viuunt in carne, plantauerunt Ecclesiam sanguine suo: Calicem Domini biberunt, & a Deo facti sunt. *V.* In omnem terram exiuit sonus eorum in fines orbis terræ verbum. Calicem.

Tempore Paschali.

R. vij. Ego sum vitis vera, vos palmites: Qui manet in me, & ego in eo, hic fertur cum multum, alleluia, alleluia.

V. Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos. Qui manet.

R. viij. Isti sunt viri sancti, quos elegit Dominus in charitate non ficta, & dedit illis gloriam sempiternam: Quorū doctrina fulget Ecclesia, vt sole luna. **V.** Sancti per fidem vicerunt regna, operati sunt iusticiam. Quorum. **G**loria. Quorum.

Tempore Paschali.

R. viij. Candidi facti sunt Nazaræi eius, alleluia: splendorem Deo dederunt, alleluia: Et sicut lac coagulati sunt, alleluia, allel. **V.** Candidiores niue, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores. Et sicut. **G**loria. Et sicut.

INFRA OCTAVAM EVANGELISTARVM.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioan. Chrysostomi.

Homil. I. in Matth.

Lectio iij.

Pincipio requirendum est, quenam illa causa sit, quod ex tam multis discipulis duo tantum scribunt Apostoli, &

duo eorū, qui Apostolos sunt sequuti; vnus enim Petri, alter Pauli discipulus, post Ioannē atque Matthæum Euangelia condiderunt: quia scilicet nihil ambitione moti faciebāt, sed omnia ad vtilitatem referrebant: quid igitur? non sufficiebat vnus Euangelista cuncta memorare? sufficiebat quidem, sed cū quatuor sint, qui Euangelia conscribant, nec eisdem temporibus, nec in eisdem locis, neque pariter congregati, & inter se conferentes, & tamen quasi vno ore omnia prenūtiant: fit hoc sine dubio veritatis grande indicium.

R. Vidi coniunctos, **vel** Lux perpetua. I.

Lectio v.

Verum ē contrario, inquis, ista res accidit: in multis enim dissidere redarguantur, imò hoc ipsum maximum est testimonium veritatis. Si enim ad vnguem in omnibus consonarent, etiā vsque ad tempora, ac loca, ipsaque adeò verba, nemo inimicus credidisset vnquam; eos non communi ad decipien-

piendum consilio congregatos, quasi ex humana quadam cōspiratione Euangelium condidisse. Non enim simplicitatis fuisse tam sollicitam consonantiam indicarent: nunc verò, quæ videtur in rebus exiguis dissonantia, ab omni illos suspitione defendit, & satis clarè scribentium existimationem tuetur.

R. Beati, **vel** Virtute, 2.

Lectio vj.

SI verò aliquid de temporibus, ac locis variè dixerunt, nihil quidem dictorum obest veritati. Si verò in miraculis non omnes omnia dixerunt: sed hic quidem illa, alter verò alia narrauit nihil te omninò conturbet: nam si vnus vniuersa dixisset, superfluus iam fuisset numerus cæterorum: sin varia omnes inter se scripssissent, ac noua omnia, nullum potuisset conuenientiæ apparere documentum. Vndè simul omnia arguta fuissent mendacij: sed & quiuus illorum peculiare quiddā sibi sumens, retulit, quominus superfluus haberetur, & adiectus te-

mere: ac simul veritatis ætorum exactum præberet bis indicem.

R. Isti sunt triumphatores
vel Isti sunt agni. 3.

T E R T I A D I E.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Ioann. Chrys.

Lectio iij.

VBi autem eorum vnusquisque degens scripsit, non valdè est, cur contendamus: quod verò aduersus se non scripserint, ex toto operis contextu tentamus demonstrare: & ceterum aliud est diuerso modo dicere, aliud aduerso: Nunquam, horum loquor. P. cul à me absit, ex aliorum mentia pro Euangelistis satisfactionem parare. Illud nè libenter rogarim, quomodo modo fidem dissona meruerint, quonam pacto obtinuerint, vndè admiratio fuerint pugnantia inter se concendo? **R.** Vidi, **vel** Luce.

Lectio v.

PRædicabāt passim per orbem habitabilem, quous multi testes eorum prædicationis existerent, tum et

inimici, hostesque plurimi: non enim in vno aliquo scribentes angulo, ea, quæ scripserant, occultauerunt: sed terras, mariaque lustrantes, in conspectu, & auribus omnium volumina sacra replicabant: quæ sicut etiam nunc fieri videmus, ipsis quoque præsentibus legebantur inimicis: nec quicquam tamen ex his quæ dicta sunt, quemquam offendit: nec immeritò, erat enim diuina virtus, quæ omnia capessit, ac corrigit apud omnes. *R.* Beati, *vel* Virtute. 2.

Lectio vj.

N Isti enim istud fuisset, vnde publicanus, vnde piscator, vnde illitteratus quiuisset vnquam tam sublimiter philosophari? Quæ enim sapientes sæculi, ne per somnum quidem aliquando imaginari potuerunt, hæc isti cū asseueratione manifesta annuntiant, atque persuadent, idque faciunt non tantum in viuis agentes, sed etiam vbi fato functi sunt, & non duos, non viginti, non centum, aut mille, aut decem millia, sed vrbes; & gentes, & popu-

los, & terram prorsus, ac mare, Græciam simul ac Barbariam, & habitabiles partes orbis, ipsūque desertum, & certè ea persuadebant, quæ naturam nostram longè probantur excedere.

R. Isti sunt triumphatores, *vel* Isti sunt agni. 3.

Q V A R T A D I E.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ambrosij Episcopi.

Lib. 10. in Luc. c. 23. ante medium. *Lect. iij.*

Propter nos diuiduntur vestimenta Christi, quia non possunt singuli habere omnia: & per sortes; quia non pro hominis voluntate diuisio fit Spiritus sancti. Diuisiones enim gratiarū sunt, sed omnia operatus est spiritus, diuidens singulis prout vult. Et fortasse milites isti, quatuor Euangelistarum habent typum, qui scripserunt Euangelium: intueri nunc Christi vestimenta diuisa. Vbi illa quæram? quære in Matthæo, inuenies penes ipsum solū chlamydem coccineam, penes Ioannem vestem purpuream, penes Mar-

Marcum purpuram tantum, penes Lucam vestem albam. Hac enim sola pro sua fuit portione contentus : quantos verò Christus sua veste vestiuit ? Puto autem, quod non quatuor tantum, sed omnes vestiuit milites, & omnibus abundavit.

R. Vidi, **Lux. I.**

Lectio v.

A Ccipe, & aliud. Istæ quatuor partes, non partes vestium, sed qualitates mihi videntur esse virtutum : alius enim de regno sublimius scripsit, alius de hominis institutione diffusius. Lucas nitorem sibi sacerdotalis vestis elegit; Marcus verborum textum non desideravit; Ioannes verò quasi quasdam intexit sententias, quibus vestiatur fidem nostram. Nonne tibi videtur intextum grande illud : In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum; hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt? At verò Marcus, tamquam purpuræ fulgore contentus sine vlla in-

textione verborum : Initium inquit, Evangelij Iesu Christi Filij Dei.

R. Beati, **vel Virtute. 2.**

Lectio vj.

E Rgo cætera vestimenta Christi diuisa sunt in præcepta vel gesta, vel gratia; tamen ea verò non potuit diuidere, ideo, secundum Ioannem super illa fors agitur, quod fides non pro portione singulorum, sed pro iure omnium : quod enim non dividitur, singulis manet integrum, & bene desuper totum in Ioanne legitur. Sic etiam textitur fides Christi, vel diuinis ad humana descendat : eo quod ante sæcula Deo genitus, posteriore tempore susceptionem carnis sumpserit. Per hoc ergo significatur nobis quod debeat fides scindi, sed seorsum permanere.

R. Isti sunt triumphatores, **vel Isti sunt agni. 3.**

Q V I N T A D I E

In secundo Nocturno

Serm. S. Augustini Episcopi

Lib. 2. de cons. Euang.

cap. 1.

Lectio iij.

Matthæus, & Ioannes, etiam scripta de Christo, quæ scribenda visa sunt, libris singulis ediderunt; at ne putaretur, quod attinet ad percipiendum & prædicandum Euangelium interesse aliquid, vtrum illi annuntient, qui eundem Dominum hic in carne apparentem discipulatu famulante secuti sunt, an ij, qui ex illis fideliter comperta crediderunt, diuina prouidentia procuratum est per Spiritum sanctum, vt quibusdam etiam ex illis, qui primos Apostolos sequebantur, non solum annuntiandi, verum etiam scribendi Euangelium tribueretur auctoritas. Hi sunt Marcus, & Lucas.

R. Vidi, *vel* Lux i.

Lectio v.

Isti igitur quatuor Euangelistæ, vniuerso terrarum orbe notissimi, & ob hoc fortasse quatuor, quoniam quatuor sunt partes orbis terræ, per cuius vniuersitatem Christi Ecclesiam dilatari, ipso sui numeri sacramento quodammodo declararunt, hoc

ordine scripsisse perhibentur. Primum Matthæus, deinde Marcus, tertio Lucas, ultimo Ioannes. Vnde alius eis fuit ordo cognoscendi atque prædicandi, alius autem scribendi. Ad cognoscendum quippè atque prædicandum, primi vtique fuerunt, qui sequuti Dominum in carne præsentem, dicentem audierunt, facientemque viderunt, atque ex eius ore ad Euangelizandum missi sunt.

R. Beati, *vel* Virtute. 2.

Lectio vj.

Sed in conscribendo Euangelio, quod diuinitus ordinatum esse credendum est, ex numero eorum, quos ante passionem Dominus elegit, primum, atque vltimum locum duo tenuerunt, primum Matthæus, vltimum Ioannes: vt reliqui duo, qui ex illo numero non erant, sed tamen Christum in illis loquentem secuti erant, tamquam filij amplectendi; ac per hoc in loco medio constituti, vtroque ab eis latere munirentur. Horum sane

quay

quatuor solus Matthæus Hebræo scripsisse perhibetur eloquio, cæteri Græco.

R. Isti sunt triumphatores, *vel* Isti sunt agni. 3.

S E X T A D I E.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio iiii.

ET quamvis singuli suum quemdam narrandi ordinem tenuisse videantur; non tamen vnusquisq; eorum velut alterius præcedentis ignarus voluisse scribere reperitur, vel ignorata prætermisisse, quæ scripsisse alius inuenitur: sed, sicut vnicuique inspiratum est, non superfluâ cooperationem sui laboris adiunxit. Nam Matthæus suscepisse intelligitur Incarnationem Domini secundum stirpem regiam, & pleraque secundum hominum præsentem vitam, & facta, & dicta eius. Marcus eum subsequutus tamquam pedisequus, & breuiator eius videtur. Cum solo quippè Ioanne nihil dixit, solus ipse per pauca, cum solo Luca pauciora, cū Matthæo verò plurima, & mul-

ta pene totidem atque verbis, siue cum solo, siue cæteris consonante.

R. Vidi, *vel* Lux. 1.

Lectio v.

LVcas autem circa familiarem Domini atque personam magis conuersatus apparet: nam & ad regem David nō regium sed secutus ascendit, secutus eos, qui reges non fuerant, exijt ad Natham filium David, qui nec ipse rex fuit, sicut Matthæus, qui per Solomonem regem descendit, cæteros etiam reges exsequutus est, seruatus eis, de quo postea loquitur mysticum numerum. Dominus enim, Iesus Christus vnus verus rex, & vnus sacerdos, illud ad reges nos, istud ad sacerdotes, has duas personas antiquos Patres singillatim commendatas, suam familiam egisse declarauit; & hisque documentis diuinarum scripturarum, Rex & Sacerdos Christus apparuit. *R.* Beati estis, *vel* Virg. magna. 2.

Lectio vj.

CUm ergo Matthæus circa Regis, Lucas circa Sacerdotis personam gereret intentionem, utique humanitatem Christi maximè commendarunt. Secundùm hominem quippè Christus & rex, & sacerdos effectus est, cui dedit Deus sedem David patris sui, ut regni eius non esset finis, & esset ad interpellandum pro nobis mediator Dei & hominũ homo Christus Iesus. Non autem habuit tamquam breuiatorem coniunctum Lucas, sicut Marcum Matthæus: & hoc fortasse non sine aliquo sacramento, quia regum est non esse sine comitum obsequio; vnde ille, qui regiam personam Christi narrãdam susceperat, habuit sibi tamquam comitem adiunctum, qui sua vestigia quodammodo sequeretur. Sacerdos autem quoniam in sancta sanctorum solus intrabat, propterea Lucas, cuius circa sacerdotium Christi erat intentio, non habuit tamquam socium subsequenter, qui suam nar-

rationem quodammodo breuiaret.

R. Isti sunt triumphatores,
vel Isti sunt agni. 3.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Augustin. Episc.

Supra cap. 5. Lectio iij.

Proinde, cum duæ virtutes propositæ sint animæ humanæ, una actiua, altera contemplatiua: intelligi datur, si diligenter aduertas, tres Euangelistas temporalia facta Domini, & dicta, quæ ad informandos mores vitæ præsentis maximè valerent, copiosius prosecutos, circa illam actiuam virtutem fuisse versatos. Ioannem verò facta Domini multò pauciora narrantem, dicta verò eius, ea præsertim, quæ Trinitatis vnitatem, & vitæ æternæ felicitatem insinuarent, diligētius, & vberius conscribentem, in virtute contemplatiua commendanda suam intentionem, prædicationemque tenuisse.

R. Vidi, **vel** Lux. i. **Lect. v**

Vnde mihi videntur, qui ex Apocalypsi illa qua-

tuor animalia ad intelligendos quatuor Euangelistas interpretati sunt, probabilius aliquid attendisse, illi, qui leonem in Matthæo, hominem in Marco, vitulū in Luca, aquilam in Ioanne intellexerunt: de principiis enim librorum quandam coniecturam alij capere voluerunt, nō de tota intentione Euangelistarum, quæ magis fuerat perscrutanda: multo enim congruentius ille, qui regiā Christi personam maximè commendauit, per leonem significatus accipitur; vndè & in Apocalypsi cum ipsa tribu regia leo commemoratus est: Vicit leo de tribu Iuda. Quod autem per vitulum Lucas significatus sit, propter maximā victimam sacerdotis, neutri dubitauerunt.

¶ Beati, *vel* Virtute. 2.

Lectio vj.

Marcus ergo, qui neque stirpem regiam, neque sacerdotalem, vel cognationem, vel consecrationem narrare voluit, & tamen in eis versatus ostenditur, quæ homo Christus operatus est, tan-

tum hominis figura in his quatuor animalibus significatus videtur. Hæc autem animalia tria in terra gradiuntur: vnde isti tres Euangelistæ in his maximè occupati sunt, quæ Christus in carne operatus, & quæ præcæ mortalitatis vitæ exercendæ nem portantibus tradidit. Verò Ioannes super nobis infirmitatis humanæ, vel aquila volat, & lucem incorruptibilis veritatis acutius, atque firmissimis oculis intuetur.

¶ Isti sunt triumphatores. *vel* Isti sunt agni. 3.

IN DIE OCTA

In secundo Nocturno.

In die oct. S. Lucæ leguntur tres Lect. de Exposit. S. Gregor. super Ezech. Sancta quatuor animalia, &c. ut in Breuiario.

de communi Euangelistarum. In die vero oct. S. Matthæi & S. Marci leguntur tres separate Lectiones.

De Exposit. S. Gregor. super Ezechielem Prophetam. Homil. 3. lib. 1. Lectio.

Quatuor ergo sunt facti: vni: quia si requiras quod

Matthæus de Incarnatione Domini sentiat; hoc nimirū sentit, quod Marcus, Lucas, & Ioannes. Si quæras quid Ioānes sentiat, hoc proculdubio, quod Lucas, Marcus, & Matthæus. Si quæras quid Marcus, hoc quod Matthæus, Lucas, & Ioannes. Si quæras quid Lucas, hoc quod Ioannes, Matthæus, & Marcus sentit. Quatuor ergo facies vni sunt: quia notitia fidei, qua cognoscuntur à Deo, ipsa est in vno, quæ simul est in quatuor. Quidquid enim in vno inueneris, hoc in omnibus simul quatuor cognoscēs.

¶ Vidi, vel Lux. i.

Lectio v.

ET quatuor pennæ vni: quia omnipotentis Dei filium Dominum nostrū Iesum Christum simul omnes concorditer prædicant: & ad diuinitatem eius mentis oculos leuantes, penna contemplationis volant. Euangelistarum ergo facies ad humanitatem Domini pertinet, penna ad diuinitatem: quia in eum, quem corporeum aspi-

ciunt, quasi facies intendunt: sed dum hunc esse incarnatum scriptum atque incorporeum ex diuinitate annuntiant, per contemplationis pennam quasi in aëra leuantur. Quia itaque & vna est fides incarnationis eius in omnibus, & par contemplatio diuinitatis eius in singulis, rectè nunc dicitur: Quatuor facies vni, & quatuor pennæ vni.

¶ Beati, vel Candidi, 2.

Lectio vj.

Sed quæ virtus esset, si fidem, atque contemplationem Domini habentes prædicatores illius sancta opera non haberent? sequitur: Et pedes eorū pedes recti. Quid per pedes, nisi gressus actuum designantur? Quatuor ergo animalium pedes recti esse describuntur, quia sanctorum Euangelistarum, atque omnium perfectorum opera ad sequendam iniquitatem non sunt retorta. Hi autem pedes rectos non habent, qui ad mala mundi, quæ reliquerunt, reflectuntur. De quibus scriptum est: Canis reuersus ad suum vomitum.

R. Isti sunt triūphatores, *vel*
Isti sunt agni. 2.

INFRA OCTAVAM EVANGELISTARVM.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

**Lectio S. Euangelij secundū
Lucam. c. 10. Lectio vij.**

IN illo tempore: Designa-
uit Dominus, & alios sep-
tuaginta duos: & misit illos
binos ante faciem suam in
omnem ciuitatem & locum,
quo erat ipse venturus. Et
reliqua.

De Homilia S. Greg. Papæ.

Ex Homil. 17. in Euang.

MIssis autem prædicato-
ribus, quid dicat au-
diamus. Messis quidem mul-
ta, operarij autem pauci. Ad
messē multam operarij pau-
ci sunt, quod sine graui loqui
mœrore non possumus, quia
etsi sunt, qui bona audiant,
desunt qui dicant: Ecce mun-
dus sacerdotibus plenus est,
sed tamen in messē Dei ra-
rus valdē inuenitur operator:
quia officium quidem sacer-
dotale suscipimus, sed opus
officij non implemus. Sed

pensate, fratres mei, pensate,
quod dicitur: Rogate
Dominum messis, vt mit-
tat operarios in messē suā. Vt
pro nobis petite, vt digna
vobis operari valeamus, ne
exhortatione lingua torpe-
ne postquam prædicatio-
nem locum suscepimus, apu-
dsum iudicem nostra nos
citurnitas addicat.

R. Isti sunt qui, *vel* Ego
vitis. *pro varietate tem-*
ris. 10. Lectio x.

SEd vtinam si ad præ-
dicationis virtutem non
cimus, loci nostri officium
nocentia vitæ teneamus
subditur: Ecce ego mit-
to vos, sicut agnos inter lupos.
multi enim cum regimini-
curam suscipiunt, ad laceran-
dos subditos inardescunt.
rorem potestatis exhibent,
quibus prodesse debuerunt
nocent: & quia charitatis
scera non habent, Domini
videri appetunt, patres se
minimē recognoscunt: laceran-
tatis locum in elatione
dominationis immutant,
si quando extrinsecus
diuntur, intrinsecus faciunt.

de quibus aliàs veritas dicit:
Veniunt ad vos in vestimen-
tis ouium, intrinsecus autem
sunt lupi rapaces.

R. Isti sunt viri, **vel** Candi-
di facti sunt. I I.

Lectio ix.

Contra quæ omnia con-
siderandum nobis est, quia
sicut agni inter lupos mitti-
mur, vt sensum seruantes inno-
centiæ, morsum malitiæ non
habeamus: qui enim locum
prædicationis suscipit, mala
inferre non debet, sed tolera-
re, vt ex ipsa sua mansuetudi-
ne iram sæuientium miti-
get, & peccatorum vulnera
in alijs ipse afflictionibus
vulneratus sanet; quod tunc
bene rector exhibet, cum se-
ipsum diligere per amorem
priuatum nescit, cum nulla,
quæ mundi sunt, appetit, cum
terrenæ cupiditatis oneribus
nequaquam mentis colla sup-
ponit, vndè & subditur: Noli-
te portare sacculum.

Tc Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij se-
cundùm Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Designa-
uit Dominus, & alios sep-
tuaginta duos: & misit illos
binos ante faciem suam in
omnem ciuitatem & locum,
quo erat ipse venturus. Et
reliqua.

De Homilia S. Greg. Papæ.

Prædicatori tanta in Deo
debet esse fiducia, vt præ-
sentis vitæ sumptus, quamuis
non prouideat, tamen sibi
hos non deesse certissimè
sciat: ne dum mens eius oc-
cupatur ad temporalia, mi-
nus alijs prouideat æterna.
Quæ si quis verba etiam per
allegoriam velit intelligi, in
sacculo pecunia clausa est:
pecunia verò clausa, est sa-
pientia occulta: qui igitur
sapientiæ verbum habet, sed
hoc erogare proximo negli-
git, quali pecuniam in saccu-
lo ligatam tenet: vndè scriptū
est: Sapientia abscondita, &
thesaurus occultus, quæ utili-
tas in vtrisque.

R. Isti, **vel** Ego. IO.

Lectio viij.

ECce autem, qui saccu-
lum & perā portare pro-
hibuit

hibuit, sumptus, & alimenta ex eadem prædicatione concedit: nam sequitur: In eadem autem domo manete edentes, & bibentes, quæ apud illos sunt: ut ab eis terrena stipendia consequamur, quibus præmia vitæ cælestis offerimus: unde etiam Paulus hæc ipsa pro minimo suscipiens, dicit: Si nos vobis spiritualia seminauimus, magnum est, si vestra carnalia metamus? Et notandum, quod subditur: Dignus est operarius mercede sua, quia iam de mercede sunt operis ipsa alimenta sustentationis, ut hic merces de labore prædicationis inchoetur, quæ illic de veritatis visione perficitur.

R. Isti, *vel* Candidi. II.

Lectio ix.

Sed quid nos (quod tamen dicere sine dolore non possumus) quid nos, o pastores, agimus, qui & mercedem consequimur, & tamen operarii nequaquam sumus? Fructus quippè sanctæ Ecclesiæ in stipendio quotidiano percipimus, sed tamen pro æterna Ecclesia minimè in præ-

dicatione laboramus. Percipimus, cuius damnationis sine labore hic percipimus mercedem laboris. Ecce oblatione fidelium viuimus, sed numquid pro animabus fidelium laboramus? Illud nostrum stipendium sumimus, quæ pro redimendis peccatis suis fideles obtulerunt, nec tamen contra peccata eadem vel orationis, vel prædicationis, ut dignum est, insudamus.

Te Deum.

Q V A R T A D I E

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam. **Lectio**

In illo tempore: Designauit Dominus, & alios tuaginta duos: & misit binos ante faciem suam omnem ciuitatem, & locum quo erat ipse venturus. Et cetera.

De Homilia sancti Gregorij Papæ.

Sed quando nos vitamus rigere valemus alieni, qui negligimus nostram? enim secularibus intenti, tunc insensibiliores intus

cimur, quantò ad ea, quæ foris sunt, studiosiores videmur: vsu quippè curæ terrenæ à cælesti desiderio animus obdurescit, & dum ipso suo vsu durus efficitur per actionem sæculi, ad ea emolliri non valet, quæ pertinent ad charitatem Dei: Sacerdos enim non distat à populo; quandò nullo vitæ suæ merito vulgi transcendit actionem. Ploremus Ieremię lachrymis: Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarij in capite omnium platearum? Aurum quippè obscuratum est; quia sacerdotum vita, quondam per gloriam virtutum clara, nūc per actiones infirmas ostēditur reproba, **R. Isti, vel Ego sum. 10.**

Lectio viij.

Color optimus est mutatus: quia ille sanctitatis habitus per terrena, & abiecta opera ad ignominiam despectionis venit; lapides verò sanctuarij intrinsecus habebantur, nec sumebantur in summi sacerdotis corpore, nisi cum sancta sancto-

rum ingrediēs, in secreto sui conditoris apparebat. Nos ergo sumus lapides sanctuarij, qui apparere debemus semper in secreto Dei, quos numquam necesse est foris conspici, id est, numquam in extraneis actibus videri; sed dispersi sunt in capite omnium platearum, quia hi, qui per vitam, & orationem intus semper esse debuerant, per vitam reprobam foris vacant. Ecce iam pene nulla est sæculi actio, quam non sacerdotes administrent.

R. Isti, vel Candidi. 11.

ix. Lect. vel de S. Vitale, vel de S. Hilarione.

Q V I N T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. Lectio vij.

In illo tempore: Designauit Dominus, & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem ciuitatē & locū, quo erat ipse venturus. Et reliq. **Homilia S. Ambrosij Episc.**

Lib. 7. in Luc.

Si quem mouet, qua ratione in Ægypto calcea-

ti iubentur edere agnū, Apostoli autem sine calceamentis ad prædicandum Euangelium diriguntur; is considerare debet, quia in Ægypto positus debet adhuc morsus cauere serpentis: multa enim venena in Ægypto, & qui in typo Pascha celebrat, patere potest vulneri, qui autem minister est veritatis, euitat venena, non trepidat, & vt scias hoc verum esse, ipse Dominus ait: Ecce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes, & scorpiones, & supra omnes virtutes inimici, & nihil vobis nocebunt.

R. Isti sunt, **vel** Ego sum. 10.

Lectio viij.

Non virgas in manu iubentur tollere Apostoli. Quid est virga, nisi proferenda potestatis insigne, & vl-ciscendi instrumentum doloris? Ergo humilis Domini (in humilitate enim iudiciū eius sublatum est) humilis, inquā, Domini præceptum discipuli eius humilitatis ofācijs exequuntur: eos enim misit ad seminandam fidem, qui non cogerent, sed docerent: nec

vim potestatis exercerent, sed doctrinam humilitatis attulerent. Habet tamen quosdam cum virga Apostolos miserit, sicut Paulus testificatur, dicens: Quid vultis? in veniam ad vos, an in ciuitate, & spiritu mansuetudinis? Hanc virgam etiam Timotheo dedit Apostolus, dicens: Argue, obsecra, increpa: aut fortasse ante Passionem Domini, quæ nutantem populorum corda firmare necessaria sola fuerit multitudo, post Passionem creptio?

R. Isti, **vel** Candidi. 11.

Lectio ix.

Certè mulceat Dominus increpet Paulus; suadeat qui potest pectora etiam dura mollire, arguat qui potest vniuersa suadere. Virgam igitur Paulus ex doctrina legis assumpserat, legem enim: Qui parcat baculo, filium suum; & ideo Dominus in veteri testamento Visitabo in virga iniquitatem eorum. In nouo autem ipsum obtulit, vt ignoscere vniuersis, dicens: Si quis

quæ-

quæritis, finite hos abire. Sed & Paulus virgam quidem minatur, sed in spiritu mansuetudinis visitat delinquentes. Denique vt scias mitem esse doctorem, eorū ipsorum, quos arguit, consulit voluntatem; quid vultis, inquit, in virga veniam ad vos, an in charitate & spiritu mansuetudinis? Semel virgam dixit, Bis mitiora subiecit, adiiciens mansuetudinem charitati.

Te Deum.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. **Lectio vij.**

IN illo tēpore: Designauit Dominus, & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem ciuitatem & locum, quo erat ipse vēturus. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrosij Episcopi.

Fortasse quibuscūq; hoc durum & superbum, nec māsuēti & humilis Domini præcepto conuenire videatur, quod ille, qui etiam accubitionis loco præcipit esse cecidendum, hoc loco mandet

discipulis: Neminem saluta-ueritis in via, cum iste communis sit vsus gratiæ. Sic inferiores superiorum sibi fauorem conciliare consueuerunt. Gentiles quoque cum Christianis habent huiusmodi officiorum cōmercia: quomodo Dominus hunc vsū humanitatis anellit?

R. Isti, **vel** Ego sum. 10.

Lectio viij.

Sed considera, non hoc esse solū, neminem saluta-ueritis, sed non frustra additum, In via. Denique & Elias cum mitteret seruum suum, vt baculum eius poneret supra corpus defuncti pueruli, mandauit ei, ne per viam aliquem saluaret. Festinatio enim iubebat eum contendere, vt celebrandæ resurrectionis exequeretur officium, ne confabulatione alicuius obuij mandato deflecteretur à munere. **R.** Isti, **vel** Candidi. 11.

Lectio ix.

Ergo & hic non salutatio- nis officium aufertur, sed obstaculum impediendæ deuotionis aboletur: vt quando diuina mandantur, paulisper

se-

sequeſtrétur humana. Pulchra eſt ſalutatio, ſed eo pulchrior, quo præceptorum maturior executio diuinorum, quæ per moram ſapè traxit offenſam. Ideò autem & honeſta prohibentur, ne ſolemnis gratia obrepat officiij, & impediatur miniſterium, cuius mora culpa ſit. **T**e Deum.

S E P T I M A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij ſecundũ Lucam. **Lectio vij.**

IN illo tempore : Designauit Dominus, & alios ſeptuaginta duos : & miſit illos binos ante faciem ſuam in omnem ciuitatem & locum, quo erat ipſe venturus . Et reliqua.

Homilia S. Auguſt. Episcopii.

Ser. 42. de Sanct. cir. med.

IPſe Dominus noſter loculos habuit in via, & ipſos loculos Iudæ commendaauerat. Patiebatur quidem furem; ſed ego à Domino meo diſcere cupiens dico : Domine patiebaris furem, vnde habebas, vnde tolleret, me hominem miſerum, & infirmum monuiſti, nec ſacculum por-

tare. Tu portaſti loculos, erat vbi furem patereris, non portares, nec ille intraret, quod auferret. Quid ſtat, niſi quod hic dicat mihi. Intellige, quod audis, non portare ſacculum. Quid ſacculus? pecunia clauſa, occulta ſapientia. Nolite iri ſapientes penes vos ipſos. Accipite Spiritum ſanctum. Fons in te debet eſſe, non ſacculus, vnde erogetur, non vbi includatur.

R. Iſti, **vel** Ego ſum. 10.

Lectio viij.

NEminem in via ſalutaueritis. Poſteſt quidem ſimpliciter ſic accipi, inſit nos feſtinantes ad iniuncta. Sed eſt aliud, quod hic magis recogitemus diſſimile intelligere : quod plus pertinet ad me, quam omnes diſpenſatores; ſed vos auditores : Qui ſalutem dicit : nam & illi qui in epiſtolis ſuis ſcribebant : Ille, illi ſalutem ſalutatio à ſalute nomen accipit ; quid ergo ? qui ſalutem in via, per occasionem portant. Video vos citò in-

xisse, nec tamen debeo iam finire: non enim omnes citò intellexistis; sed quia de via loquimur, tamquam in via ambulemus. Veloces tardos expectate, & pariter ambulate. *R.* Isti, *vel* Candidi. 11.

Lectio ix.

Quid ergo dixi: Qui in via salutatur, per occasionem salutatur? nò ad eum ibat, quem salutatur, aliud agebat, aliud occurrit; aliud petebat, aliud transuerso quod ageret inuenit. Si ergo prædicas, hoc age per dilectionem, non per occasionem. Sunt ergo homines, qui sua quærentes, non aliud prædicant Euangelium; de quibus Apostolus gemens dicit: Omnes enim sua quærent, non quæ Iesu Christi: & hi salutabant, hoc est, salutem annuntiabant, Euangelium prædicabant, sed aliud quærebant, & ideo per occasionem salutabant.

Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAUA.

In tertio Nocturno.

In die Octaua S. Marci leguntur præcedentes tres Lect. de

Homilia S. Augustini. 1 psc Dominus, &c. 26.

In die vero Octaua S. Lucæ leguntur sequentes Lect.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam. Lectio vij.

In illo tempore: Designauit Dominus, & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem ciuitatem & locum, quo erat ipse venturus. Et reliqua.

Hom. Venerab. Bedæ Presb.

Ex Comm. in Luc.

Sicut duodecim Apostolos formam Episcoporum exhibere simul, & præmonstrare nemo est, qui dubitet: sic, & hos septuaginta duos figuram presbyterorum, idest, secundi ordinis sacerdotum gestisse sciendum est: tamen primis Ecclesiæ temporibus, ut Apostolica scriptura testis est, utrique presbyteri, utriusque vocabantur Episcopi; quorum vnum sapientiæ maturitatem, alterum industriam curæ pastoralis significat. Benè autem septuaginta duo mittantur: siue quia totidem mundi gentibus Euangelium prædicandum

dum erat; vt quomodo duodecim tribus Israel, ita, & hi propter exteras gentes destinarentur imbuēdas; seu quod ipso prædicantium numero totus orbis per Euangelium summe & indiuiduæ Trinitatis illustrandus intimabatur.

R. Isti, *vel* Candidi. 10.

Lectio viij.

Sicut solem hunc constat triduanum suæ lucis ambitum mundo per septuaginta duas horas afflare solitum: nam & Dominus ipse se diē, suos verò Apostolos horas appellat, dicens: Nonne duodecim horæ sunt diei? Si quis ambulauerit in die, non offendit. Et in Psalmis præcipitur: Bene nuntiate diem de die salutare eius, hoc est, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Sed & multis sanctæ scripturæ locis per tres dies mysterium Trinitatis ostenditur, præcipuè quia Dominus tertia die resurrexit à mortuis. Sed & in veteri testamento populus ad montem Sinai perueniēs die tertia legem accepit. Idem fluuium Iordanem, quo baptis-

mi gratia commendata tertia, quam adierat, die transiuit. **I**e Deum.

ix. Lectio de SS. Chrysostomo & Daria Mart.

INFRA OCTAVA

VNIVS MART. PONT.

SECUNDA DIE

In secundo Nocturno.

Sermo S. Fulgentij Episcopi
De Sancto Cypriano.

Lectio iij.

Clarum tãti martyris talis diē, beati scilicet quo terrenis, ac moribus membris exutus, ad æterna præmia vitæ transmigravit & sacerdotij eius doctrina ac martyrij nobis victoriæ commendauit, fecitque temporali quondam tribulatione liberiolem. Dum enim periculum cruentæ mortis gloriam deuoti certaminis Episcopus confitendo patitur, Ecclesia orando committitur. Quis nesciat, humilis sum, qui nunc annua celebratione festus nobis constituitur dies Christianis, a religiosis mentibus, illo tempore fuisse sollicitum

aduersus diabolum ab antistite suscepto culmine pia plebis expectatio trepidaret, atque ita fides resisteret persequenti, ne caro succumberet blandienti; ita pastor præcederet: ne ouile desereret, desertumque lupo inuaderet?

R. Honestum fecit illū Dominus, & custodiuit eum ab inimicis, & à seductoribus tutauit illum: Et dedit illi claritatem æternam. **V.** Descenditque cum illo in foueam: & in vinculis non dereliquit eū. Et dedit.

Lectio v.

Dolebat Ecclesia subtrahere interim suo consortio tam clarissimum sacerdotem: sed tamen gaudebat prostrato aduersario Christi martyrem extitisse victorem. Erat in memoria doctrina laudabilis, versabatur ante oculos virtus mirabilis, quando Sanctus Deo seruabat, quod docuerat, & quid cæteri facere deberent, non iam verbis, sed operibus demonstrabat, fidem sermonum exemplis, rerum valida soliditate confirmans, credens, & con-

fidens pro omnium salute Christum mortuum, ac se pro eius nomine non subtrahere occidendum. Cuius enim sanguine tunc indignus redemptus fuerat, dignum suū sanguinem pro illo fundebat, & cuius sanguinem in hac vita fideliter biberat, ab ipso sibi æternam vitā reddi posse crediderat.

R. Desiderium animæ eius tribuisti ei Domine, Et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. **V.** Quoniam præuenisti eū in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vj.

Interitus contempsit principum iussa, & iudicum edictum. Paratus excepit percussoris ictum, & animum soli Deo subditum etiam ipsa mors seruauit inuictum. Denique nihil eum reuocauit à pastoris gregisque custodia, apparitor violentus, persecutionis tempus, iudicis metus, imminens gladius, proximus mortis occasus. Proinde considerantes

cuius

eius luctam, perseverantiam, atque doctorem. Sed
victoriam pariter, & coronam, afflixerat sollicitudo certa
& quid evaserit, quo perue- nis, consolata est corona
nerit, dulci mentis speculo ctoris. Et nunc non sola
refouentes annua deuotione sine vlla tristitia, verumeta
cantemus, Benedictus Do- cum ingenti læticia curam
minus, qui non dedit nos in quæ tunc gesta sunt, lega
venatione dentibus eorum: do recolimus, dieque
laqueus contritus est, & nos gaudere nobis concessum
liberati sumus. non timere. Neque enim

R. Stola iucunditatis induit midamus terribiliter vene
eum Dominus: Et coronam tem, sed expectamus hil
pulchritudinis posuit super ter redeuntem.
caput eius. **V.** Cibavit illum **R.** Honestum fecit. 29.
Dominus pane vitæ & intel- **Lectio v.**
lectus: & aqua sapientiæ sa-
lutaris potavit illum. Et co-
ronam. **Gloria Patri.** Et co-
ronam.

T E R T I A D I E.

In secundo Nocturno.

Serm. S. Augustini Episcopi.
De Sancto Cypriano 12.

Lectio iiii.

SErmonem exigit tam gra-
ta, & religiosa solemni-
tas, qua passionem beati mar-
tyris. **N** celebramus. Tristis
proculdubio tunc Ecclesia
fuit, non damno cadentis,
sed desiderio recedentis, sem-
per cupiens videre præsen-
tem tam bonum rectorem,

Vicina corporis mo-
non moriebatur in
mo pastoris vigilantia pa-
ralis & cura tuendi Domi-
ci gregis vsque ad extremum
vitæ huius diem mente
bria tenebatur: nec excu-
bat ab animo diligentiam
delissimi dispensatoris
nus tam proxima cruenti
nificis: ita se martyrem
gitabat futurum, vt esse
obliuisceretur Episcopus
gis curans, quam rationem
Pastorum Principi de co-
missis sibi ouibus reddere
quam quid infideli de
propria responderet: am

bat quippè eum, qui Petro dixerat, Amas me? Pasce oues meas: & pascebat oues eius, pro quibus sanguinem fundere illum imitans præparabat.

R. Desiderium animæ. 29.

Lectio vj.

Precesserāt eū multi Martyres, quos flagrantissimis exhortationibus suis ad vincendum diabolum accendebat, & erat utique iustum, ut quos veridicus loquendo premiserat, patiēdo intrepidus sequeretur. Quid ad hæc dicamus? quid ad hæc exultemus tanta conceptione gaudiorū? in quid erumpat cor nostrum, & os nostrum? Habentes memoriam presentis loci, festiuitatem solemnisissimi diei, propositionem saluberrimi exempli, omnibus medullis nostris dicamus: Deo gratias.

R. Stola iucunditatis. 30.

Q V A R T A D I E.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysologi.

De S. Apollinar. 128.

Lectio iij.

Merito Sanctus **N.** quia iuxta mandatum Dei

sui perdidit animam suam, eam inuenit in vitam sempiternam. Beatus, qui ita cursum consummauit, fidem seruauit, ut verè primus à credentibus suo reperiretur in loco. Nec eum quisquam confessoris vocabulo minorem credat esse quam martyrem, quem Dei nutu quotidianū, & multiplicem reuersum conspicit ad agonem. Audi Paulum dicentem: Quotidie morior. Semel mori parum est eum, qui potest Regi suo gloriosam sapè de hostibus referre victoriam.

R. Honestum fecit. 29.

Lectio v.

Non tam mors quam fides & deuotio Martyrem facit: & sicut virtutis est in acie, in conflictu, pro re amore succumbere; ita perfectæ virtutis est diu agere, & consummare certamina. Nō ideò persequutus est martyrē, quia non intulit mortem, sed probauit martyrem, quia non elicit fidē, iniecit tela, quæ potuit, & omnia armorū suorum genera callidus exegit inimicus; nec tamē fortissimu.

ductoris mouere mentem potuit, aut temerare constantiā.

R. Desiderium. 29.

Lectio vij.

Sed vt propugnatores suos sibi Ecclesia sancta retineret, Christo vehementer occurrit; vt vincenti iustitiæ reseruaret coronam, & sibi belli tempore præliatoris sui præsentiam condonaret: & quid plura, fratres? Egit, egit Ecclesia sancta mater, vt nusquam à suo separaretur Antistite. Ecce viuit, ecce vt bonus pastor suo medius assistit in grege: nec vnquam separatur spiritu, qui corpore præcessit ad tempus: extinctus est diabolus, persecutor occubuit: ecce regnat & viuit, qui pro Rege suo desiderauit occidi, qui viuit & regnat Deus per omnia sæculorum sæcula.

R. Stola iucunditatis. 30.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Serm. S. Augustini Episcopi.

De verbis Domini 50.

Lectio iij.

Pastor bonus Christus quid Petrus? nonne bonus pastor? nonne & ipse animam

suam pro ouibus suis perdidit? quid Paulus? quid ceteri Apostoli? quid eorum temporales sequētes beati Episcopi Martyres? quid etiam iste sanctus Petrus? nonne omnes pastores boni, non mercenarii, de quibus dicitur: Amē dico vobis, qui perceperūt mercedem suam. Omnes ergo illi pastores boni, non solū quia sanguinem fuderunt, sed quia pro ouibus suis fuderunt: non enim fuderunt pro elatione, sed charitate.

R. Honestum fecit. 29.

Lectio v.

Nam & apud hæreticos qui propter iniquitatem & errores suos aliquid ministerium perpepsi fuerunt, mine martyrij se iactant hoc pallio dealbati faciant, farentur, quia lupi sunt. Sed vultis scire in quo ministerio habendi sunt; pastorem vultis? Paulū Apostolū videte. Quoniā non omnes, qui in passione temporaria sua in passione ignibus tradūt, æstimādū sanguinē fudisse pro ouibus, sed potius contra oues: Scitis, inquit, distribuero, inquit, omnem pauperibus, & tradidero

pus mentem, vt ardeam; iam ipsi sunt. Sed vide, quid sequitur; charitatem autem nō habeam, nihil mihi prodest. Ecce venit ad passionem, ecce venit & ad sanguinis effusionem, venit & ad corporum incensionem: & tamē nihil prodest, quia charitas deest. Adde charitatem, profunt omnia: detrahe charitatem, nihil profunt cetera.

R. Desiderium animæ. 29.

Lectio vj.

Q Vale bonum est charitas ista, fratres? quid pretiosius? quid luminosius? quid firmitus? quid vtilius? quid securius? Quomodo autem habet, vel exiguam charitatem, qui etiā conuictus non amat vnitatem? Hanc Dominus vnitatem commendans, pastoribus bonis commendans pastores bonos, noluit multos appellare pastores, neque enim, vt dixi iam, non erat pastor bonus Petrus, Paulus, Apostoli ceteri, & posteriores sancti Episcopi, beatusque **N.** Omnes hi pastores boni; & tamen ille pastoribus bonis non commendauit pasto-

res bonos, sed pastore bonū, Ego sum, inquit, pastor bonus. **R.** Stola iucunditatis. 30.

S E X T A D I E.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Maximi Episcopi.

De S. Cypriano, hom. 2.

Lectio iij.

IN martyrio beatissimi **N.** fratres charissimi, vniuersa nobiscum Christi exultat Ecclesia, quam in omne gaudium & cælestis eruditione sermonis instruxit, & munere triumphalis sanguinis decorauit. Fuit enim in eo, sicut compertum habemus, & contra errores diaboli spiritalis sapientiæ plenitudo aduersum persecutiones mundi Christiani pectoris infatigata constātia. Quis non huiusmodi virum, quantis valet præconijs, prosequatur, cuius eloquentia inspirata diuinitus & Ecclesias docuit, & sæculum confutauit.

R. Honestum fecit. 29.

Lectio v.

V Erè hic mirabilis, atque omnium vbique studijs celebrandus, quem sanctitas sacerdotem, peritia doctore, fides

fides martyrem consecrauit; Pretiosa, inquit Dauid, in cōspectu Domini mors sanctorum eius. Videte, charissimi, in quantum venerabilis **N.** etiam prophetica supergressus est laudem, cuius in conspectu Domini non solum mors, sed & vita extitit pretiosa. Moriendo namque, proprium Christo sanguinem dedit, viuendo nihilominus cohortatione fortissima, innumeros cælo martyres acquisiuit.

R. Desiderium animæ. 29.

Lectio vj.

Q Vid hoc clarius sacerdote, qui inter hominum turbas gloria cælestis conuersationis emicuit, atque inter Angelicos cœtus, & sua factus est, & aliorum morte conspicuus? Iustissime hic cum Patriarcha Dauid cantauit Domino Deo suo dicens: Cor meum, & caro mea exultauerunt in Deo viuo: exultauit itaque cor eius in Deo viuo, cum morientis ac morituri sæculi vanitate despecta, totum se diuinis mancipauit obsequijs: exul-

tauit & caro eius in Deo. de hoc mundo non in corruptione lāguoris, sed pro religione supplicijs consecrata migravit.

R. Stola iucunditatis. 30.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Maximi Ep.

Lectio iij.

Hic est ille Euangelizans, paterfamilias, profert de thesauro suo noua, & tera, qui veteris, noui testamenti vnum, atque ipsum mysterium prædicat. Ecclesias Christi locupletissima disputatione ditauit. corruptibilis, atque indefectibilis illius est hodie thesaurus, pecuniam Domini sui mularij scenerans, quot in corde fidelium cælestium diuitiarum sanctam comitatur vlturam.

R. Honestum fecit. 29.

Lectio v.

Q Vid igitur, fratres, toto speciosius viro, ius hæc est regula, & materia sermonis, vt inter varias hominum causas, motus diuersos, nunc affectione

ris, nunc auctoritate docto-
ris consoletur humiles, super-
bos comprimat, negligentes
arguat, increpet infide-
les. Tantoque, denique deco-
re sacerdotium, vitamq; suam
vir fidelissimus adornauit, vt
doctrinam suam subsequenti-
bus confirmaret operibus, do-
minicam illam sententiam
tenens: Qui docuerit & fece-
rit; hic magnus vocabitur in
regno cælorum.

R. Desiderium animæ. 29.

Lectio vj.

Quam magnus hic, quā-
que præcipuus in re-
gno cælorum est, quem in
omnem gloriam sermo pro-
pheticus, vita mirabilis, &
mors Deo deuota sublimat?
Nec immerito, fratres, tan-
to cum honore nominis eius
memoria, per amplissima
mundi spatia celebratur, quia
per vniuersum orbem ad fir-
mamentum fidei nostræ, &
passio eius, & doctrina pro-
fecit.

R. Stola iu cunditatis. 30.

IN DIE OCTAUA.
Sermo S. Ioan. Chrysostomi.

De S. Ignatio, tom. 5.

Lectio iij.

TEmpus animaduertite,
fratres, quo dignitatem
Episcopalem Beatus **N.** est
assecutus: neque enim est ea-
dem nunc, quæ tunc erat Ec-
clesiam gubernandi condi-
tio: non æqualis est labor viā
tritam, & plane paratam post
multos ingredi viatores, at-
que eam, quæ nunc primo se-
canda est, quæque prærupta,
& saxosa, ferisque plena, nec
vllum adhuc viatorem admi-
sit. Tunc autem, quocumque
quis oculos verteret, vbique
præcipitia, barathra; & bella,
& pugna, & pericula: Impe-
ratores, & Reges, & populi, &
ciuitates, & gentes, & dome-
stici, & alieni, credentibus in-
sidias tendebant.

R. Honestum fecit. 29.

Lectio v.

Quemadmodum igitur gu-
bernatores admiramur,
non quod vectores possit in
portum incolumes ducere, cū
mare tranquillum est, cum-
que naus fertur ventis secun-
dis: sed cum insaniente pela-
go, ventisque sæuiantibus, qui
in naui sunt inter se dissen-
tiunt

tiunt, magna tempestate intus, & foris nauigantes exagitante, nauim tamen potest dirigere, & conseruare: sic eos, qui tunc Ecclesiam regerant, multò magis quam illos, qui eam in presentia gubernant, suspicere debemus, & admirari, quandò multa bella intus, & foris: quādò fidei plāta imbecillior erat adhuc, & diligentia magis indigebat: quādò veluti modo genitus infans Ecclesiæ populus, magnam prouidentiam, atque sapientiam animæ, à qua nutriendus esset, postulabat. *R. Desiderium. 29.*

Lectio vi

Verum, ne totum tempus in Episcopatus consideratione collocantes ab ijs, quæ ad eum, uti martyrem spectant, enarrandis excludamur, age ad illius certamina contendamus. Versutus enim diabolus, & ad struendas aptus insidias existimabat, si pastores sustulisset, ouilia se facile direpturum. Sed qui cōprehendit astutos in eorum astutia, ostendens Ecclesias suas non ab hominibus gu-

bernari, sed eos, qui in ipso credunt, semper à se regeri permittebat, ut cum cerneret, rectoribus sublati, tamen religionem delerit, veritatis prædicationem extinguere, sed potius augere rebus ipsis, & ipse, & qui inserviebant, omnes intergerent, Christianorum disciplinam non ab hominibus pendere, sed in calis radicem agere, Deumque esse, qui Ecclesias tueretur.

R. Stola iucunditatis. 30.

**INFRA OCTAVAM
VNIVS MART. PON.**

Homil. in Euangel. Luc.

Si quis venit ad me &c.

In die festo habetur Homilia sancti Gregor. Si consideramus, &c. in Breuiario communis Mart.

SECUNDA DIE

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum

Lucam. c. 14. Lectio

In illo tempore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit ad me, & nō odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & fratres, & sorores, &

huc autem, & animam suam;
non potest meus esse discipu-
lus. Et reliqua.

De Homilia sancti Grego-
rij Papæ.

Ex Homil 37. in Euang.

VT autem Dominus de-
mōstraret hoc erga pro-
ximos odium, nō de affectio-
ne procedere, sed de charita-
te, addit protinus, dicens: Ad-
huc autem, & animam suam.
Odisse itaq; præcipimur pro-
ximos, odisse, & animam no-
stram: cōstat ergo, quia amā-
do debet odisse proximum;
qui sic eum odit, sicut semet-
ipsum: tunc enim bene no-
stram animam odimus, cum
eius carnalibus desiderijs nō
acquiescimus, cum eius appe-
titum frangimus, eius volu-
ptatibus reluctamur. Quæ er-
go cōtempta ad melius duci-
tur, quasi per odium amatur.

R. Corona aurea super caput
eius, Expressa signo sanctita-
tis, gloria honoris, & opus
fortitudinis. **V.** Quoniā præ-
uenisti eum in benedictioni-
bus dulcedinis, posuisti in ca-
pite eius coronam de lapide
pretioso. Expressa.

Sic nimirum exhibere pro-
ximis nostris odij discre-
tionem debemus, vt in eis, &
diligamus quod sunt, & ha-
beamus odio, quod in Dei
nobis itinere obstant. Cer-
tè dum Paulus Ierosolymam
pergeret, propheta Agabus
zonam illius apprehēdit, suis-
que pedibus alligauit, dicens:
Virum, cuius hæc zona est,
sic alligabunt Iudæi in Ieru-
salem. Sed is, qui animam
suam perfectè oderat, quid
dicebat? Ego non solum alli-
gari, sed & mori in Ierusalem
paratus sum pro nomine Do-
mini Iesu: nec facio animam
meam pretiosiores, quā me.

R. Hic est verè martyr, qui
pro Christi nomine sangui-
nem suum fudit: Qui minas
iudicum non timuit, nec ter-
renæ dignitatis gloriā quæ-
siuit, sed ad cælestia regna
peruenit. **V.** Iustum deduxit
Dominus per vias rectas, &
ostēdit illi regnum Dei. Qui
minas. **G**loria. Qui.

*Sequens Respons. dicitur post
octauā Lectionē infra octa-
uas quinque Sanctorū Mart.*

Pont. Marcelli, Ioannis, Sil
uerij, Martini, & Pontiani.

R. Domine, præuenisti cum
in benedictionibus dulcedi-
nis: Posuisti in capite eius co-
ronam de lapide pretioso.

V. Vitam petijt à te, & tri-
buiſti ei longitudinem dierũ
in ſæculum ſæculi. Posuiſti.

Gloria. Posuiſti.

Lectio ix

ECce quomodo amando
animam ſuã oderat, imò
odiens amabat, quam cupie-
bat pro Ieſu nomine morti
tradere, vt hanc ad vitam de
peccati morte ſuscitaret. Ab
hac ergo diſcretionẽ odij
noſtri, trahamus formam ad
odium proximi. A metur qui-
libet in hoc mundo aduerſa-
rius, ſed in via Dei contrarius
non ametur etiam propin-
quus: quiſquis enim iã æter-
na concupiſcit, in ea, quam
aggreditur cauſa Dei, extra
patrem, extra matrem, extra
vxorem, extra filios, extra
cognatos, extra ſemetipſum
fieri debet, vt eo verius co-
gnoſcat Deum, quo in eius
cauſa neminem recognoſcit.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij ſecundũ
Lucam. *Lectio x*

IN illo tempore: Dixit
Ieſus turbis: Si quis venit
me, & non odit patrem ſuũ
& matrem, & vxorem,
lios, & fratres, & ſorores
huc autem & animam ſuam
non poteſt meus eſſe diſci-
pulus. Et reliqua.

De Homil. S. Gregor. P. 1.

SCimus, quia cum de
Philiftinorum arca Do-
ni ad terram Iſraelitarum
diret, plauſtro ſuperimpo-
ſitus eſt, & vaccæ plauſtro ſubi-
ectæ ſunt, quæ foetæ fuiſſe
morantur, quarũ vitulos co-
ſerunt domi; & ſcriptum eſt
Ibant autem in directũ viam
per viam, quæ ducit Betle-
hem: vno itinere gradiebantur
pergentes, & mugientes
non declinabant, neque ad
dexteram, neque ad ſiniſtram
quid igitur vaccæ, niſi fideles
quoſq; in Eccleſia deſignati
qui dum ſacri eloquij præ-
cepta conſiderant, quatiſ
impoſitam ſibi Domini
portant. **R.** Corona. 37.

Lectio viij.

DE quibus hoc etiam est notandum, quod fuisse scetæ memorantur: quia sunt pleriq; qui in via Dei intrinsecus politi, foris carnalibus affectibus ligantur; sed nō declinant à recto itinere, quia arcam Dei portant in mēte: ecce enim vaccæ Bethsames pergunt. Bethsames quippè domus solis dicitur; & propheta ait: Vobis autē qui timetis Dominū, orietur sol iustitiæ. Si igitur ad æterni solis habitationem tendimus, dignum profectò est: vt de Dei itinere pro carnalibus affectibus nō declinemus: tota enim virtute pēsandū est, quod vaccæ Dei plauistro suppositæ pergunt, & gemunt: dant ab intimis mugitus, & tamen de itinere nō deflectunt gressus. Sic nimirū fideles quique esse debent, vt cōpatiantur prōximis per charitatem, & tamen de via Dei non exorbitent per compassionem.

Hic est. 37. Lectio ix.

HOc ipsum verò odium animæ qualiter exhiberi debeat, veritas subdendo ma-

nifestat, dicens: Et qui non baiulat crucē suam, &c. crux quippè à cruciatu dicitur; & duobus modis crucem Domini baiulamus, cum aut per abstinentiā carnē afūcinus, aut per cōpassionem proximi necessitatē illius nostram putamus. Qui enim dolorem exhibet in aliena necessitate, crucē portat in mente. Sciēdum verò est, quod sunt nonnulli, qui carnis abstinentiam non pro Deo, sed pro inani gloria exhibent: & sunt plerique, qui cōpassionem proximo non spiritualiter, sed carnaliter impendunt, vt ei non ad virtutem, sed quasi miserādo ad culpas faueant. Hi itaque crucem quidem videntur ferre, sed Dominum non sequuntur. Vnde rectē hęc eadem Veritas dicit: Qui non baiulat crucem suam, & venit post me, non potest meus esse discipulus. **T**e Deum.

Q V A R T A D I E.

Intertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam.

Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit

ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suā; non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

De Homil. S. Gregor. Papæ.

QVis enim ex vobis volēs turrim ædificare, &c.

Omne quod agimus, præuenire per studium considerationis debemus. Ecce enim iuxta Veritatis vocem, qui turrim ædificat, prius ædificij sumptus parat, si igitur humilitatis turrim ædificare cupimus, prius nos præparare ad aduersa huius sæculi debemus. Hoc enim inter terrenum & cæleste ædificium distat, quod terrenum ædificiū expensas colligendo construitur; cæleste verò ædificium expensas dispergendo. Ad illud sumptus facimus, si non habita colligamus; ad istud sumptus facimus, si & habita relinquamus.

R. Corona. 37. **Lect. viij.**

Sed quia de construendo ædificio comparatio data est, nunc ex minore ad maius similitudo subditur; ut ex re-

bus minimis maiora petatur. Rex contra Regem æquo venit ad prælium, tamen si se perpendit posse sufficere, legationem mittit, & ea, quæ pacis postulat. Quibus ergo lacrimis nos sperare veniam debemus, qui illo tremédamine cum Rege nostro æquo ad iudicium non venimus, quos nimirum conditionis infirmitas, & cauteriores exhibet?

R. Hic est. 37. **Lect.**

Mittamus ad hunc lætionem, lacrymas stras, mittamus misericordias, maitemus in ara hostias placationis, cogitemus nos cum eo in iudicio nō posse contendere. Item semus virtutem eius fortitudinis, rogemus ea, quæ petunt. Hæc est nostra legatio, quæ Regem venientem precatur, singulariter ad absolutam nostram oblata cum lacrymis, & benignitate meritis sacri altaris hostia suffragatur; quia is, qui in se refertur a mortuis iam non moritur, adhuc per hanc in la-

Lectio viij

myſterio pro nobis iterum patitur: nam quoties ei hoſtiam ſue paſſionis offerimus, toties nobis ad abſolutionem noſtram, paſſionem illius reparamus. **T**e Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij ſecundū Lucam. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Ieſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & ſorores, adhuc autem & animam ſuam; non poteſt meus eſſe diſcipulus. Et reliqua.

De Homil. S. Gregor. Papæ.

Relinquat ergo omnia qui poteſt; qui autem omnia relinquere non poteſt, cum adhuc Rex longè eſt, legationem mittat lacrymarū, eleemoſynarum, hoſtiarum munera offerat: vult enim placari precibus qui ſcit, quia portari non poſſit iratus. Quod adhuc moram facit venire, legationem pacis ſuſtinet; veniſſet iam, iamque ſi vellet, & cunctos aduerſarios ſuos trucidaviſſet. **R.** Corona. 37.

Sed & quam terribilis veniat, indicat, & tamen ad veniendum tardat, quia non vult inuenire quos puniat: ſed reatum nobis cōtemptus noſtri denuntiat, dicens: Sic ergo omnis ex vobis, qui non renuntiat omnibus, quæ poſſidet, non poteſt meus eſſe diſcipulus: & tamen ſperandæ ſalutis remedium cōfert, quia qui per iram non poteſt ferri, per poſtulatæ pacis vult legationem placari.

R. Hic eſt verè martyr. 37.

Lectio ix.

Lauate ergo, fratres chariſſimi, lacrymis maculas peccatorum, eleemoſynis tergite, ſacris hoſtiis expiate. Nolite poſſidere per deſiderium, quæ adhuc per uſum minimè reliquiſtis. Spem in ſolo redemptore figite, ad eternam patriam mente tranſite. Si enim nihil in hoc mundo amando poſſidetis, etiam poſſidendo cuncta reliquiſtis. Ipſe nobis gaudia deſiderata concedat, qui nobis æternæ pacis remedia contulit, Ieſus Chriſtus Dominus noſter,

ster, qui viuit & regnat cum Patre, & Spiritu sancto in sæcula sæculorum, Amen.

Te Deum.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. *Lectio vii*

IN illo tempore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suū, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam; non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

Ex Homil. 36. in Matth. longè post initium.

SI quis venit ad me; & non habet odio patrem suum, & matrem, & uxorem, & liberos, & fratres, & adhuc animam suam, non potest meus esse discipulus. Non simpliciter iussit te coniunctos tibi homines insequi: id enim iniquum omnino, atque pestiferum est; sed quando plus me petit aliquis diligere, odio ipsum habeas, ait: Hoc enim tam diligenti, quàm ei, qui

diligitur perniciosissimè hac doctrina, & credentes filios maioris animi fecit patres, ne ab amore Chæliberos deturbent, admodum videntes, tantas esse in vires, ut facillè posset a parentibus filios eripere; re ea tentare non de qua ad finem deducere possunt.

R. Corona aurea super.

Lectio viii.

DEinde ne molestè grauius ferant filii animaduerte, quo sermone deducit. Cum enim dicitur: Qui non odit patrem, & matrem; confestim intulit animam suam: quid enim parentes, fratres, sorores, uxorem, pro me solum abiectos putas? nihil est horum anima sua coniunctum tamen nisi hanc etiam carnis, non ea, quæ diliguntur sed ea, quæ odio habentur tibi retribuentur: nec simpliciter odisse animam iubet adeò, ut ad bellum, ad pugnas, ad cædem, ad famam prodas.

R. Hic est verè martyr.

Lectio ix.

N Am qui non portat crucem suam, & venit post me, nō potest meus esse discipulus. Ita non ad mortē simpliciter paratos esse iubet, sed ad mortem etiā violentā: nec ad violentam solū, verum etiā ad maximē omnium exprobrabilem, nec tamen aliquid adhuc de sua passione differuit, vt istis interea castigati, æquiori animo de passione ipsius verba facturū audiant. An non est dignū vehemēter admirari; atque stupere, quomodo anima à corpore illorū nō euolauit, qui hęc audierāt? quomodo igitur nō euolauit? maxima erat, ac ineffabilis virtus dicentis. **T**e Deum.

S E P T I M A D I E.

Intertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. **Lectio vii.**

IN illo tempore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suū, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam; non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episc.

In Ps. 118. octon. 14.

SI quis otiosis hoc accipiat auribus, fortasse dicat: Tu Domine Iesu legem dedisti, dicens: Dilige Dominum Deum tuum, dilige proximum tuum; &, vt impleres hanc legem venisti. Dixisti per legem: Honora patrem, & matrem: & in Euangelio iubes, vt parentes oderim? quomodo sibi conueniunt ista præcepta? sic mitis, & humilis corde venisti? Non possum saluo pietatis iure odisse patrem, cui debeo, quod creatus sum; nec matrem longo decem mensium fastidio pij fœtus onera portantem, cui in absolutione plus periculi, in delatione plus tædij est: quid dulcissimi merentur filij, vt paterno excludantur amore, cum sit impium mori nolle pro liberis? quid vxor charissima, quædam vitæ cohæres, & cōsortium communis naturæ?

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

ODerim ergo pignora charitatis? ita Euangelij lenitate

mitate rigorem præduræ legis
Iudæis inflectis, vt quorum
lex condemnat iniurias, eo-
rum tu Euangelio tuo con-
demnes gratiâ? Video istius-
modi assertioni me respon-
dere non posse; sed tu Domi-
ne responde. Respondebit
igitur: Egone condemno
pietatem, qui odi iniquita-
tem? Ego parentes præcipio
non amandos, qui inimicos
suadeo diligendos? sed non
legisti: Tempus amandi, &
tempus odio habendi; & tẽ-
pus belli, & tempus pacis?
De quo hoc dicit Ecclesia-
stes? Nonne de eo, quod ra-
tione temporis fiat, vt piẽ &
amare, & odisse possimus: vt
quos dilexeris, odisse; & quos
oderis, amare conueniat?
tempus igitur amandi, tem-
pus odio habendi, hoc est,
tempus martyrij, quando ea,
quæ diuina sunt, omni cha-
ritati necessitudinum præfe-
renda sunt. Tempus belli, quo
etiam bellum pro Christi no-
mine perfidis pignoribus in-
feramus. Tempus pacis, quia
in pace locus eius.

Hic est verè martyr. 37.

DEnique ipse in Euan-
lio euidenter expo-
qua ratione nostros debemus
odisse, dicens: Qui diligit
patrem, aut matrem plurius
me, non est me dignus: &
dixit, Indignos esse, qui
rentes suos diligunt; sed
indignos ait, Qui plus
rentes, quam Christum di-
gunt. Si enim ideò debemus
parentibus, quia nos
generationis auctores
quãto magis Christum opor-
tet amare, qui ipsorum
auctor parentum? Isti de-
runt, quod non potestatis
sed ministerij sui: Christus
donat salutem, qui parentum
beneficia cõseruat. **T**e De-

IN DIE OCTA

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secun-
Lucam. **Lectio vi.**

IN illo tempore: Dixit
Iesus turbis: Si quis venit
me, & non odit patrem suum
& matrem, & uxorem, &
lios, & fratres: & sorores,
huc autem & animam suam
non potest meus esse discipu-
lus. Et reliqua..

Homilia S. Augustini Episc.

Ex Epistol. 38.

Sumptus ad turrim ædificandam, & bellantium valentia decem millium aduersus regem, qui viginti habet, nihil est aliud, quam vt renūtiēt vnusquisq; omnibus, quæ sunt eius. Prælocutio autem superior cum extrema conclusione concordat: in eo enim, quod vnusquisque renūtiat omnibus, quæ sunt eius, etiam illud continetur, vt oderit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc & animam suam, omnia enim hæc propria eius sunt, quæ plerumque implicant, & impediunt ad obtinenda, non ista propria temporaliter transitura, sed in æternum mansura communia.

*R. Corona. 37.**Lect. viij.*

Nec succenseant parentes hoc præcipere Dominū, vt eos oderimus, quando nobis hoc de anima nostra præcipitur. Sicut autem hoc præceptum, quo perdere iubemur animam nostram, non ad id valet, vt se quisque interimat,

quod inexpressibile nefas est: & tamen valet, vt interimat in se carnalem animæ affectum, quo cum impedimento futuræ vitæ præsens vita delectat: ita de parentibus rectissime dicitur, vt qui eos amat, perdat eos, non more parricidarum interficiens, sed spiritali gladio verbo Dei carnalem affectum eorum, quo & seipsos, & eos quos genuerunt, irritamentis huius sæculi obligare conantur, pie, fidenterque percutiens & occidens, illud in eis viuere faciat, quo cum filiis suis temporalibus, parentes æternos Deum, Ecclesiamque cognoscunt.

*R. Hic est verè martyr. 37.**Lectio ix.*

Tolle crucem tuam, & sequere Dominum: crux enim nostra, quam Dominus portari à nobis iubet, vt eum expeditissimi sequamur, quid aliud, quam mortalitatem carnis huius significat? Ipsa enim nos cruciat, donec absorbeatur mors in victoriam. Crux ergo hæc ipsa crucifigenda est, & transigenda est

clauis timoris Dei, ne solutis & liberis membris reluctantem portare non possis: sequi enim Dominum, nisi eam portans, omnino nō uales; nā quomodo eum sequeris, si non es eius? qui autem Iesu Christi sunt, ait Apostolus, carnem suam crucifixerunt cum passionibus & desiderijs. **T**e Deum.

**INFRA OCTAVAM
VNIVS MART. PONT.**

Homilia in Euangel. Matth. cap. 16. Si quis uult venire post me, &c.

In die festo habetur Homil. S. Gregor. Quia Dominus, &c. in Breviario de communi vnus mart.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

LECTIO S. Euangelij secundū Matthæū. c. 16. Lect. vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus Discipulis suis: Si quis uult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorij Papæ.

Ex Homil. 37. in Euang.

Quid est, quod dicimus? relinquamus & nosmetipsos relinamus, quo ibimus extra? vel quis est, qui vadit, deserit? sed aliud sumus peccatum lapsi, aliud perituram conditi: aliud fecimus, aliud quod facimus. Relinquamus nosmetipsos, quales peccando fecimus: & maneamus metipsi, quales per gratiam facti sumus.

Corona aurea super.

LECTIO viij.

ECce enim qui super fuit, si conuersus ad Christum humilis factus est, semetipsum reliquit; si luxuriosus quisque ad continentiam tam mutauit, abnegauit quod fuit. Si auarus quisque ambire iam desijt, & laudem didicit propria, qui prius piebat aliena, proculdubio metipsum reliquit. Ipse quidem per naturam, sed non ipse per malitiam. Hinc et scriptum est: Verte impij & non erunt. Conuerſi autem que impij non erunt, nō quæ-

omnino non erunt in essentia, sed scilicet, non erunt in impietatis culpa.

R. Hic est. 37. **Lectio ix.**

Pensemus, quomodo se Paulus abnegauerat, qui dicebat: Viuo autem iam nō ego. Extinctus namque fuerat sēuus ille persecutor, & viuere cōperat pius prādicator. Si enim ipse esset, qui prius, pius profectō non esset: sed qui se viuere denegat, dicat: Viuo autem iā non ego: vnde & post sancta verba, quæ per doctrinam veritatis clamat, protinus subdit: Viuit verō in me Christus; ac si apertē dicat: Ego quidem à me ipso extinctus sum, quia carnaliter non viuo; sed tamen essentia- liter mortuus non sum, quia in Christo spiritaliter viuo.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suā, & sequatur me. Et reliq.

De Homilia sancti Gregorij Papæ.

Dicat ergo Veritas, dicat: Si quis vult venire post me, abneget semetipsum: quia nisi quis à semetipso deficiat, ad eum, qui super ipsum est non appropinquat; nec valet apprehendere, quod vltra ipsum est, si nescierit mactare, quod est. Sic olerum plantæ transponuntur, vt proficiant, itaque, vt ita dixerim, eradicantur, vt crescant. Sic rerum semina in terræ admixtione deficiunt, vt in reparatione sui generis vberius assurgant: vnde enim videntur perdidisse, quod erant, inde accipiunt hoc apparere, quod non erant.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

Sequitur: Qui enim voluerit animam suam saluam facere, perdet eam. Sic dicitur fidei; ac si agricolæ dicatur: Frumentum si seruas, perdis: si seminas, renouas: quis enim nesciat, quod frumentum cum in semine mittitur, perit ab oculis, in terra deficit? sed vnde pu-

putrescit in puluere, inde viridescit in renouatione. Quia verò sancta Ecclesia aliud tempus habet persecutionis, atque aliud pacis: Redemptor noster ipsa eius tempora distinguit in præceptis. Nam persecutionis tempore ponenda est anima: pacis autem tempore ea, quæ ampliùs dominari possunt, frangenda sunt desideria terrena.

R. Hic est. 37. **Lectio ix.**

Vnde, & nunc dicitur: Quid enim proficit homo, si lucretur totum mundum, se autem perdat, & detrimentum sui faciat? cum persecutio ab aduersarijs deest, valdè vigilantius cor custodiendum est; nam pacis tempore, quia licet viuere, licet etiam ambire. Quæ profectò auaritia benè compefcitur, si ipse status ambientis sollicitè consideretur; nam cur instet ad colligendum, quando stare non potest ipse, qui colligit? Cursum ergo suum quisque consideret, & cognoscet sibi posse sufficere parua, quæ habet.

Te Deum.

Q V A R T A D I E

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundi Matthæum. **Lectio vi.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Ego vobis dico: Quicquid alligaueritis super terram, &c.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

Homil. 56. in Matthæum.

Perpende, quomodo in pacto cogit oratio, quomodo enim dixit, Oportere se pati, vellent, nollentque quid? Si quis, ait, post me venire vult, non impello, nunguo, sed liberam singulorum voluntatem efficiens, dicit quis vult. Non enim ad actiones, & onera, nec ad supplicia, & pœnas ut cogam mihi opus sit, sed ad inuestiganda bona conuoco, quorum natura est, ut facile per se vos inuitare possint. His actis vehementer eos attrahit potentior enim omnino oratio mitis, quam violenta.

R. Corona. 37. **Lectio.**

Magna enim sunt, quæ retribuo, ac

lia, vt ultro, ac spontè homines ad ea concurfuros dubitare non debeas. Non enim si quis aurum, atque argentum proponeret, vim inferret; quāto igitur magis in cælestibus bonis inferenda non est? & certè si rerum ipsa natura nō persuadet, & nisi spontè curras, nec accipere quidem dignus es; nec si acceperis, quale quantumcumque sit, quod acceperis, cognosces: ideo non cogit Christus, sed hortatur, indulgens nobis. Minimè autem onerosam orationem reddit, quia non sibi solis hæc imminere, sed communiter vniuerso terrarum orbi proponit, dicens: Si quis vult, siue vir, siue mulier, siue princeps, siue subditus, hanc viam ingrediatur.

R. Hic est. 37. **Lectio ix.**

ET sermo quidem vnum quid significare videtur; tria verò continet, abnegationem tui ipsius, & vt crucem accipias, & tertio, vt Christum sequaris: quorum duo coniuncta sunt, vnum per se ipsum separatim ponitur. Consideremus igitur prius,

quidnam sit abnegare se ipsum. Si ergo intelligis, quid sit alium abnegare, tunc rectè percipies, quid sit abnegare te ipsum: quid igitur abnegare alium? qui alium iam abnegauit, fratrem puta, aut seruū, aut quemuis alium, si cædi eum virgis videat, si arceri vinculis, non occurrit, non auxiliatur, nec prorsus vllō modo mouetur, ceu ille, qui penitus ab illo alienatus est.

Te Deum.

Q V I N T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. Lect. vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et reliqua.

De Homil. S. Ioan. Chrysost.

ET tollat crucem suam; nā, ne quis putet ad verba vsque tantummodo, ac contumelias, & opprobria abnegationem hanc sui fieri oportere, id subiunxit, vt videas abnegandos nos esse vsque ad mortem, & mortem turpissimam:

mam: quam designans non dixit, Abneget seipsum usque ad mortem; sed, Tollat crucē suam: non semel, nec bis, sed continuē per totā vitam hāc tecum mortem circumferas, & continuē ad necem paratissimus sis.

R. Corona. 37. **Leſt viij.**

M Vlti quidem pecunias contempſere, multi delicias vitæ, ac gloriam conculcauerunt, mortem autem despiciere non potuerunt, sed pericula & dolores formidarunt. Ego verò ad effusionem usque sanguinis volo certatores meos luctari, & ad necem usq; pugnam cōtinuare. Quare si mortem obire oporteat, & eam turpissimam, & estimatione hominum pessimā, ferēda omnia sunt æquo, imò potius lato animo: Et sequatur me, inquit.

R. Hic est. 37. **Leſtio ix.**

N Am quomodo posset quis sic talia pati, vt Christum non sequeretur, si nihil videlicet propter ipsum pateretur? quippè latrones, sepulchrorum violatores, demonum inuocatores multa

plerumq; talia patiuntur. Ne igitur credas ipſius paſſionis naturam per se sufficere, causam eius subiecit. Quā ipſam Vt, quæ dicta sunt, vniuerſi faciens, atque patiens, ipſum ſequaris: vt ſcilicet propter ipſum omnia ſuſtineas, vtque omnem virtutis numerū habeam. Id enim eſt Dominum reſequi, vt & propter ipſum omnia ſufferas, & alias virtutes non negligas. **T**e Deum,

S E X T A D I A

In tertio Nocturno.

Leſtio S. Euangelij ſecundum Matthæum. **Leſtio**

I N illo tempore: Dixit Ieſus diſcipulis ſuis: Si quis vult venire poſt me, abneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam, & ſequatur me. Et liqua.

Homilia S. Hilarij Episcopii

Can. 16. & 17.

O Beatum damnum, & futura felix, diteſcere nō Dominus detrimento animæ & corporis voluit, & eſſe ſimiles hortatur: quia ipſe figura Dei conſtitutus viſus ad mortē humilis & obediens factus, principatum, potestatem

tis totius, quæ in Deo est, accepit. Sequēdus igitur est cruce assumpta, & passionis suæ, si non sorte, attamē voluntate comitandus est: quid enim prodest occupasse mundum, & toto terrenæ potestatis dominatu opibus sæculi incubare, si perdenda anima, & suscipiendum vitæ detrimentum est? *R.* Corona. 37.

Lectio viij.

QUæ autem commutatio pro anima, cum fuerit amissa, quæretur? cum Angelis enim Christus aderit, reddens singulis, ut merebuntur. Quid offeremus ad vitam? præparatos credo terrenarum opū futuris commercijs thesauros, ambitiosos dignitatum, famæque titulos, aut veteres delegatæ nobilitatis imagines? Neganda sunt hæc omnia, ut melioribus abundemus: & contemptu vniuersorum Christus sequendus est, & æternitas spiritualium, terrenorum est damno comparanda. *R.* Hic est. 37.

Lectio ix.

Graue onus infirmitati humanæ imposuerat, ut

cum sensum vitæ homines ex viuendi affectu habere cœpissent, fructum eius, qui præsens corporibus blâdiebatur, amitterent: negarentque se sibi, id est, quod esse cœpissent, esse se nollent: cum sensus huius exordium ex affectu voluntatis habuissent. Opus ergo erat veri ac manifesti exempli auctoritate, ut contra vim, sensumque iudicij, optabile fieret præsentium damnum, lucro deinceps non ambiguo futurorum. Igitur postquam & tollendam citicem, & perdendam animam, & damno mundi commutandam vitæ æternitatem monuerat: Conuersus ad discipulos, ait, quosdam ex his futuros, qui gustaturi mortem non essent, donec filium hominis in regni sui gloria contuerentur.

Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio viij.*

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam,

suam, & sequatur me. Et reliqua.

Homil. S. Hieronymi Presb.

Lib. 3 in Matth. c. 16.

Qui deponit veterem hominem cum operibus suis, denegat semetipsum, dicens: Viuo autem, non ego, vinit verò in me Christus: tollit crucem suam, & mundo crucifigitur. Cui autem mundus crucifixus est, sequitur Dominum Crucifixum. Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? Pro Israel datur cōmutatio Ægyptus, & Æthiopia, & Syene: pro anima humana illa sola est retributio, quam Psalmista canit: Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini inuocabo.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio vii.

Filius enim hominis venturus est in gloria patris sui cum Angelis suis. Petrus, ad prædicationem dominicæ mortis scandalizatus, sententia Domini fuerat increpatus, prouocati sunt discipuli,

vt abnegarent se, & tollere crucem suam, & morientur animo sequerentur magistri. Grandis terror audientium & qui possit, Principe Apostolorum perterritito, etiã alii metum iniicere: idcirco turbis læta succedunt, & discipuli. Filius hominis venturus est in gloria Patris sui cum Angelis suis. Times mortem, & desideras gloriam triumphantis? Tollis crucem, ausculta Apostolorum ministeria.

R. Hic est. 37. *Lectio viii.*

Terrorem Apostolorum spe medicari voluit promissorum, dicens: Filius hominis venturus est in gloria patris sui cum Angelis suis. Insuper auctoritatem dicis addita, reddet vniusque secundum opera sua. Tacebat Apostolorum taciturnitas istiusmodi scandalum sustinere, occisionem & mortem nunc dicis esse venturam quod autem promittis retributurum in gloria Patris sui cum Angelorum ministerijs, & dicis potestate, hoc in die erit, & in tempora longiora deferetur. Præuidens ergo

eultorum cognitor, quid possent obijcere præsentem timorem præsentis compensat præmio: quid enim dicit? sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant filium hominis venientem in regno suo.

Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

Intertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episc. *Serm. 47. de diuers.*

DVrum videtur, & graue, quod Dominus imperauit: ut si quis eum vult sequi, abneget seipsum, sed non est durum, nec graue, quod ille imperat, qui adiuvat, ut fiat, quod imperat. Nam & illud verum est quod ei dicitur in Psalmo: Propter verba labiorum tuorum ego custodiui vias duras. Quicquid enim durum est in præceptis,

ut sit lene, charitas facit: nouimus, quanta ipse amor facit; quid autem est, negat se? non præsumat de se, sentiat se hominem, & respiciat dictum Propheticum: Maledictus omnis, qui spem suam ponit in homine, subducatur se sibi, sed non deorsum versus subducatur se sibi, ut hæreat Deo.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

TOLLAT crucem suam, & sequatur me, quod sequendus est Dominus, quod igitur, nouimus: resurrexit enim, & ascendit in cælum: illò sequendus est: planè desperandum non est, quia ipse promissit non quia homo aliquid potest. Iam quare desperemus, si membra illius capitis sumus? Bonum est illò eum sequi, sed videndum est, quâ; etenim verba ista Dominus Iesus non tunc dicebat quando à mortuis iam resurrexerat: nondum erat passus, venturus erat ad crucem, venturus ad exhortationem, ad contumelias, ad flagella, ad spinas, ad vulnera, ad insultationem.

tationes; opprobria, mortem, quasi exasperata est via, pigritate facit, non vis sequi, sequere; nam quis nō velit ire ad exaltationē? omnes delectat celsitudo: sed humilitas gradus est. **R.** Hic est. 37.

Lectio ix.

Quid est, tollat crucem suam? Ferat quicquid molestum est: sic me sequatur: cum enim cœperit me moribus, & prœceptis meis sequi, multos habebit contradictores, multos habebit prohibitores, multos habebit dissuasores, & hos de ipsis quasi comitibus Christi; cum Christo ambulabant, qui cæcos clamare prohibebāt. Siue ergo minas, siue blandimenta, siue quaslibet prohibitiones, si sequi vis: in crucem verte; tolera, porta, noli succumbere. Videntur his verbis Domini exhortata martyria; si persecutio est, nonne pro Christo debent cuncta contemni? Amatur mundus, sed præponatur, à quo factus est mundus.

Te Deum laudamus.

**INFRA OCTAVAM
VNVS MAR. NON PON**

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ambrosij Episcopi
Serm. in nat. SS. Nazarii
& c. 93. post med. **Lectio**

Tantus Christi testis confessione pretiosior sanguine, crudeli vulnere pretiosior, & tincta veste candidior, licet peculiaris putetur regio sepulchri, sed communione suffragatur meritis. Inuocasti Martyrem, ubique te exultat ille, qui honoratur in mare. Moderante itaque dispensat vota tua, & dispensat munera sua, in tantum præsentia efficacis præstatur aduocati, in quantum rit fides deuota susceptio enim quæ castitatis, pietatis, eleemosynarum operibus adiuuatur, excedit mundum, penetrat paradysum, usque ad ipsum summam iustitiae Angelo confertur conspectum.

R. Honestum fecit. 29.

Lectio v.

QUæ cum ita sint honoremus beatos Martyres, principes fidei, intercessores mundi, præcones regni, coheredes Dei. Quòd si dicas mihi, Quid honoras in carne iã resoluta, atque consumpta, de qua nulla iam Deo cura est? Et vbi est illud, charissimi, quod ipsa veritas loquitur per Prophetam? Pretiosa, inquit, in conspectu Domini mors Sanctorum eius. Et iterum: Mihi valdè honorificãdi sunt amici tui Deus. Honorare debemus seruos Dei, quanto magis amicos Dei? de quibus alio loco dicitur: Dominus custodit omnia ossa eorum, & vnum ex his non conteretur.

R. Desiderium animæ. 29.

Lectio vj.

HONORO ergo in carne Martyris exceptas pro Christi nomine cicatrices: honoro viuientis memoriam, perennitatem virtutis: honoro per cõfessionem Domini sacratos cineres: honoro in cineribus semina æternitatis: honoro corpus quod mihi

Dominum meum ostēdit diligere, quod me propter Dominum mortem docuit non timere. Cur autem non honorent corpus illud fideles, quod reuerentur & dæmones? quod & affligerunt in supplicio, sed glorificant in sepulchro. Honoro itaque corpus, quod Christus honorauit in gladio, quod cum Christo regnabit in cælo.

R. Stola iucunditatis. 30.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Serm. S. Augustini Episcopi.

Serm. de S. Cyprian. 113.

Lectio iij.

SPIRITUS sanctus doceat nos in hac hora, quæ oporteat dicere: Dicturi enim sumus aliquid de laude **N.** gloriosissimi Martyris, cuius natalem hodie, sicut notis, celebramus: quod nomen sic frequentat Ecclesia, id est, natales, vt natales vocet pretiosas Martyrum mortes. Quid est hoc, fratres? quando natus est, ignoramus: & quia hodie passus est, natalem eius hodie celebramus; sed illum diem non

celebraremus, et si nossemus: illo enim die traxit originale peccatum, isto autem die vicit omne peccatum.

R. Honestum fecit. 29.

Serm. 3. de eod. Lectio v.

Istum nobis festum diem passio beatissimi **N.** martyris fecit: cuius nos victoriæ celebritas in istum locum deuotissimos congregauit; sed celebratio solemnitatis martyrum imitatio debet esse virtutum. Facile est honorem martyris celebrari: magnum est fidem, atque patientiam martyris imitari. Hoc sic agamus, ut illum optemus: hoc sic celebremus, ut illud potius diligamus. Quid laudemus in fide martyris? quia usque ad mortem certauit pro veritate, & ideò vicit. Blandientem mundum contempsit, sœuienti non cessit; ideò victor ad Deum accessit. Abundant in isto sæculo errores, & terrores: beatissimus martyr errores sapientia; terrores patientia superauit.

R. Desiderium. 29. *Lectio vi.*

Contemnite ergo sæculum Christiani, contem-

nite sæculum, contemnite. tempserunt Martyres, contempserunt Apostoli, contempsit beatus **N.** cuius hodie memoriam celebramus. Diuites esse vultis, honorem esse vultis, sani esse vultis: tum ille contempsit, ad cuius memoriã cõuenistis. Quod obsecro tantum amatis, quod contempsit, quem sic honoratis? quem, si ista non contempsisset, non utique honoraretis: quare te inuicem earum rerum amatorem non veneraris cõtempnens? certe illum, si hæc amas non venerareris, & tu non amare; non enim intrauit ostium contra te clausit. Contemne & tu, & intra post illud.

R. Stola. 30.

Q V A R T A D I C T I O

In secundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysostomi

De S. Cypriano, 129.

Lectio iiii.

Quoniam hodie Deo natali Sancti **N.** Martyris conuenimus, in quo certamine de diabolo triumphauit: & quia nobis virtutum suarum gloriosum

quit exemplum : ideò exultare nos cōuenit, & lætari. Natalem ergo Sanctorum cum auditis, charissimi, nolite putare illum dici, quo nascuntur in terrā de carne; sed de terra in cælum, de labore ad requiem, de tentationibus ad quietem, de cruciatibus ad delicias, non fluxas, sed fortes, & stabiles, & æternas; de mundanis risibus ad coronam & gloriam. Tales natales dignè martyrum celebrantur.

R. Honestum fecit. 29.

Lectio v.

CVM ergo huiusmodi festiuitas agitur, noli æstimare, charissime, quod in solis prandijs & profusioribus epulis natales martyrum celebrentur: sed imitandum tibi proponitur, quod in memoria martyris celebras. Aspice ergo, charissime, alacritatem populi circumstantis; in hac enim die aliquando turba astitit impiorum, cum sanctus **N.** iussu tyranni feriretur: turbæ erant malorum, expectantium chori; nunc multitudo fidelium ad col-

tunc turba sæuientium, nunc exultantium; tunc desperatorum, nunc sperantium.

R. Desiderium animæ. 29.

Lectio vj

IDCIRCÒ ergo natales Martyrum annua lætitia celebrantur, vt quod semel actum est, per omne æuum in memoria maneat deuotorum. Gesta res est, charissime: ne te dicerēs ignorare; celebrantur annua, ne dicas, Oblitus sum. Ad hac ergo imitanda vos animate, charissimi, hanc magnanimitatis gratiam concupiscite: hoc petite dari vobis, quod ille meruit adipisci.

R. Stola. 30.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

De sancto Clemente.

Lectio iij.

PRETIOsa in conspectu Domini mors sanctorum eius; audiat peccator, & irascatur, dentibus suis fremat, & tabescat. Deprehensus est in astutia sua, cecidit in foueam, quā fecit, in laqueum incidit, quē tetēdit: inuidia siquidem diaboli mors intrauit in orbem

ter-

terrarum; sed ecce pretiosa facta est mors Sanctorum. Neque enim aliter, quam ipsa hodie beatus Martyr, cuius solennia celebramus morte corporis triumphavit? fecit siquidem de necessitate virtutem, poenam peccati in meritum gloriæ commutavit: fidelem se probavit in modico, ut dignus inueniretur supra multa constitui.

R. Honestum fecit. 29.

Lectio v.

Fidelem se probavit ei, qui dederat, cum pro eius amore universa contempsit, omnia detrimentum faciens, & arbitratus ut stercora, ut lucrifaceret Christum. Sed forte murmurat etiam nunc inimicus: Pellem, inquit, propelle, & omnia, quæ habet homo, dabit pro anima sua: quid ergo? Putas, quod in ipsa corporis sui vita, quam accepit à Domino, infidelis inueniatur, ut vel ipsam præferat illi? ecce habes potestatem, irruere in eum per satellites tuos, ut coarctetur à duobus, aut à Domino necesse habens, aut à corpore separari. Va-

ria, & immania exquirentia tormentorum: sed non ris te Martyri nostro fabricare coronas.

R. Desiderium animæ. 39.

Lectio vi.

Coronabitur ergo, qui legitime certavit, qui fideliter vicit, quia nec blandimentis vitæ huius, nec mortis horrore à charitate Christi potuit separari, quid nos hæc dicimus, fratres? Congratulamur Martyri, sed iam gloria eius non sine nostra confusione est: ecce enim be-

N. homo erat similis nobis passibilis, eadem circumscriptus infirmitate, & carni eodem vinculo naturalis affectionis inhaerens. Si ergo sic glorificavit Christum corpore suo, & calicem mortalis accepit: quid nos non buimus Domino pro omnibus, quæ retribuit nobis.

R. Stola. 30.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Bernardi Abb.

Lectio iiii.

VT quid ergo non possumus, & nos cum beato

Christi

Christi bibere calicem? sed forte respondent aliqui: Possemus, si opportunitas non deesset, sed persecutionis tempus cessauit. At ego fateor, non satis crediderim ita dicentibus: quid enim? quotidie ceditis punctioni acus vnius, & mucroni vos arbitramini posse resistere? in minimis probate conflictibus, quā viriliter in maiori certamine stare possitis: nouit Dominus figmentum nostrum, nec dat vobis tam fortē certamen.

R. Honestum fecit. 29.

Lectio v.

BEato N. certamen fortē dedit, vt vinceret, & disceret, quoniam omnium potentior est sapiētia. Vestrum autem certamen quale est, fratres mei? quotidie vobis suggeritur in cordibus vestris: frange ordinem tuum, murmura, detrahe, age remissius, infirmitatē simula, responde ei, qui fortē durius locutus est, vt satisfacias desiderio tuo: nec dicitur cuiquam: Nisi hec feceris, morieris: sed, vt multum, cum difficultate & labore resistes animo tuo.

R. Desiderium animæ. 29.

Lectio vj.

SI ergo in huiusmodi certamine periclitamur, si vix resistimus, si interdum etiam succumbimus, quid in illo tam graui certamine faceremus? si iuncis fragilibus cedit infirmitas nostra, quomodo telis resisteret? Videtis, quomodo ad nihilum redacti sumus; & sicut solent mulieres, aut paruuli, pugnantes laudamus alios, pugnare ipsi non possumus?

R. Stola iucunditatis. 30.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lectiones sancti Augustini Triumphalis Beati, &c. quæ habentur in Breuiario in communi vnius Martyris. Quod si lectæ fuerint in die festo, legantur hac die Lect. Sancti Ambrosij, Principes persecuti, &c. vt in eodem communi.

IN DIE OCTAUA.

In secundo Nocturno.

De Serm. sancti Augustini Episcopi.

Sermone 44. de Sanctis circa medium.

Lectio iij.

Patienter permittūt ægroti, se à medicis secari, vri, & varijs amaritudinum confectionibus anxari, vt temporalī tandem restituātur sanitati: quanto magis vir beatus lōganimit̃er tolerauit omnem acerbītatē tormentorum temporalium, vt coronaretur in misericordia, & miserationibus; & in bonis satiaretur desiderium suum? in torculari itaq; conculcari voluit, vt tamquam vua matura in vinum deficeret, & vinum malorum granatorum dilecto suo propinaret; quo mētes religiosæ ebriatæ sciunt vtiliter conculcare, & ad æterna irretortis oculis anhelare.

ix. Honestum fecit. 29.

Lectio v.

Qui ergo in tyrocinio suo mundanas contempsit diuitias, qui corporales etiam refrænauit illecebras, qui in prouectu militiæ suæ multas est perpeffus iniurias, in perfectione sacrificij nil sibi reseruans seipsum obtulit holocaustum bibens illum calicem pretiosum, quem se-

dens ad magnam mensuram sacrae lectionis sibi prius ab inuitatore suo viderat appositum. Cuius mors quantumcumque videatur in conspectu reproborum despicibilis, in oculis tamen eius est pretiosa, qui in sanctis suis est mirabilis.

x. Desiderium animæ. 29.

Lectio vj.

Ipse enim primo vocauit militem suum, ipse infirmificauit, ipse magnificauit, ipse dedit ei pugnare, ipse dedit & vincere. Longè dissimilis hæc militia mundanæ militiæ, in qua victores existimantur, qui quæ malè desiderant, assequuntur qui lætantur, cum maleuerint, & exultant in rebus pessimis. In Christiano ergo agone manifesta est pænna, occulta victoria, secundum quod ex persona martyrum clamat Psalmista: Da nobis auxilium de tribulatione, quia vana est salus hominis. In Deo faciemus virtutem; tamquam si dicerent: Victoria nostra, gloria nostra intus est, non foris est.

Foris despecti, intus dilecti.

R. Stola iucunditatis. 30.

**INFRA OCTAVAM
VNIVS MARTIRIS
NON PONTIFICIS.**

Homil. in Euang. Matt. c. 10.

Nolite arbitrari, &c.

I N D I E F E S T O.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. c. 10. **Lect. vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia venerim pacem mittere in terram, non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homil. S. Hilarij Episcopi.

Can. 10.

Quæ ista diuisio est? inter prima enim legis præcepta accepimus: Honora patrem tuum, & matrem tuam. Et ipse Dominus ait: Pacem meam do vobis: pacem meam relinquo vobis. Quid tibi vult missus potius gladius in terram, & separatus à patre filius, & filia à matre, & nurus aduersus socrum, & hominis domestici eius inimici? Igitur exinde

publica auctoritas impietati proferetur. Vbi que odia, vbi que bella, & gladius Domini, inter patrem & filiū, & inter filiam matremque defauiens.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio vi

Gladius telorum omnium telum acutissimum est, in quo sit ius potestatis, & iudicij seueritas, & animaduersio peccatorum; & huius quidem teli nomine noui Euangelij prædicationem appellatam frequens in Prophetis auctoritas est. Dei igitur Verbum nuncupatum meminimus in gladio, qui gladius missus in terram est, id est, prædicationem eius hominum cordibus infusam; fitq; grauis in domo vna dissensio, & domestica nouo homini erunt inimica: quia ille per Verbum Dei diuisus ab illis, manere & interior, & exterior, id est, & corpus, & anima, in spiritus nouitate gaudebit. **R.** Hic est. 37.

Lectio ix.

Pergit deinde eodem præceptorum & intelligentiæ decursu, nam posteaquam

relinq

relinquenda omnia: quæ in sæculo charissima sunt, imperauerat, adiecit: Qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus; quia qui Christi sunt, crucifixerunt corpus cum vitijs, & concupiscentia. Et indignus est Christo, qui non crucem suam, in qua compatimur, cōmorimur, consepelimur, confurgimus, accipiens, Dominum sit secutus, in hoc sacramento fidei, spiritus nouitate victurus. **T**e Deum.

S E C V N D A D I E.

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia venerim pacem mittere in terram, non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homil. S. Hieronymi Presb.

Lib. 1. in Matth. c. 10.

SVpra dixerat, quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine, & quod in aure auditis, prædicate super testa. Nunc infert, quid post prædicationem sequatur. Ad fideri

Christi totus orbis contritus diuisus est: vnaquæque domus & infideles, & credentes habuit, & propterea bellum missum est bonum, vt rumperetur pax mala. Tale quid & in Genesi aduersus rebelles homines, qui moti fuerant de Oriente, & turrem extruere festinabant, per quam caelesta penetrarent, fecisse scribitur Deus; vt diuideret linguas eorum.

R. Corona aurea super

Lectio viij.

Veni enim separare hominem aduersus patrem suum. Hic locus propè iisdem verbis in Michæa Prophetâ scribitur: & notandum vbiicumque de veteri testamento testimonium ponitur, vtrum sensus tantum an sensus mo consentiat. Qui amat patrem aut matrem plusquam me, non est me dignus. Quod ante præmiserat; Non veni pacem mittere, sed gladium & diuidere homines aduersus patrem & matrem, fratrum & socrum, ne quis pietatem religioni antefereat, subiicit dicens: Qui amat pa-

tray

rem aut matrem plusquam me. Et in Cantico legimus Canticorum : Ordinavit in me charitatem. Hic ordo in omni affectu necessarius est: Ama, post Deum, patrem, ama matrem, ama filios.

R. Hic est verè Martyr. 37.

Lectio ix.

ORdo pulcherrimus : ad prædicationē mittit, docet pericula non timenda, affectum subiicit religioni. Aurum supra tulerat, æs de zona excusserat. Dura Evangelistarum conditio. Vnde ergo sumptus, vnde victus necessaria? Austeritatem mādatorum spe temperat promissorum : Qui recipit, in-quiens, vos, me recipit. Et, Qui me recipit, recipit eum, qui me misit : vt in suscipien-
dis Apostolis vnusquisq; cre-
dentium Christum se susce-
pisse arbitretur.

*T*e Deum laudamus.

TERTIA DIE.

Intertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Matthæum. Lectio vij.

*I*N illo tempore : Dixit Ie-
sus discipulis suis : Nolite

arbitrari, quia venerim pacem mittere in terram, non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

De Homilia S. Hieronymi Presbyteri.

Legimus in Propheta Da-
uid, ad excusandas ex-
cusationes in peccatis : quod
multi peccatorum suorum
quasi iustas prætendant oc-
casiones, vt quod voluntate
delinquant, videantur neces-
sitate peccare. Dominus scru-
tator cordis, & renum fu-
turas cogitationes in singulis
contuetur, dixerat : Qui re-
cipit vos, me recipit. Sed
hoc præceptum multi pseudo-
propheta & falsi prædicato-
res poterant impedire, me-
dicatus est huic quoque scan-
dalo, dicens : Qui recipit iu-
stum in nomine iusti, merce-
dem iusti accipiet.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

Rursus poterat alius cau-
sari, & dicere : Pauper-
tate prohibeor, tenuitas me
retinet, vt hospitalis esse non
possim, & hanc excusatio-
nē leuissimo præcepto diluit,

vt calicem aquæ frigida toto animo porrigamus: Frigida, inquit, aquæ, non calida; ne & in calida paupertatis ex penuria lignorum occasio quæreretur: tale quid & Apostolus ad Galatas præcepit: communicet autem is, qui catechizatur verbo ei, qui se catechizat, in omnibus bonis.

R. Hic est verè martyr. 37.

Lectio ix.

ET discipulos ad magistrorum refrigeria cohortatur. Quia poterat quislibet obtendere paupertatem, & præceptum eludere priusquam ille proponat, imminentem soluit quæstionem, dicens: Nolite errare, Deus non irridetur, quæ enim seminauerit homo, hæc & metet, & est sensus, frustra causaris inopiam, cum aliud habeat conscientia tua: me potes fallere cohortantem, sed scito, quod quantumcumque seminaueris, tantum & metis.

Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. **Lectio**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Non veni arbitrari, quia venerim pacem mittere in terram, non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

Homil. 36. in Matth.

Non veni pacem in terram mittere. Quomodo igitur præcipit, cum ad discipulorum domos ingrederetur, pacem omnibus dicere, aut quomodo Angeli clamabant: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis? Quomodo omnes prophete pacem tempore ipsius futuram præmittarunt? Quia videlicet præcipua, singularisque pax tunc præstatur, quando quod tabe vel fanie corruptum est, abscinditur, atque proiectum, quando factiosa & improba pars repellitur, aut omnino destruitur; sic certè cælis terra contingi potest.

R. Corona. 37. **Lectio**

Nam & medicus hoc modo reliquum corpus cõ-

seruit.

feruat facile, si quod reduci ad sanitatem non potest, incidere, atque abiecerit: & militiæ dux ad soluendam militum conpirationem alterum in alterum concitat. Sic in tur- re factum videmus, quando perniciofa illa pax per discre- pantiam dissoluta, tranquil- lam, atque laudabilem pacem reddidit. Sic etiam Paulus eos, qui aduersus se conspira- bant, diuidebat atque dissipa- bat. Nec enim semper con- cordia laudanda, cum etiam latrones magna inter se con- cordia conspirare sciamus. Nô igitur ex proposito Chri- sti, sed ex mente, animo- que hominum vitioso bellum erumpit.

R. Hic est verè Martyr. 37.

Lectio ix.

Quid igitur, ait, Non ve- ni mittere pacem? No- lite, ait, existimare harum re- rum causam vos futuros: Ego sum, qui, quoniam homines ad vitia, infidelitatemque proclives sunt, hæc præparo. Non ergo, si præter expecta- tionem vestram quicquã ac- ciderit, turbatione aliqua

moueamini, cum ideò vene- rim, vt bellum committam. Hæc voluntas mea est, nulla vos inuadat turbatio, quasi bello, atque insidijs orbe ter- rarum ferocius exagitato: nã si hoc modo peiorem partem conciderimus, tunc pars me- lior cælo copulabitur.

Te Deum.

Q V I N T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Je- sus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia venerim pa- cem mittere in terram, non veni pacem mittere, sed gla- dium. Et reliqua.

De Homilia sancti Ioan. Chrysostomi.

Non dixit bellum, sed quod atrocius est, gla- dium: quod si acerbius hæc, & minus composite dicta ti- bi videantur, nequaquam mi- reris. Nam, ne suspicari quis possit, verborum lenocinijs allectos à Christo fuisse Apo- stolos, ac etiam vt asperitate verborum ad iniustas contu- melias auditum præpararet,

non iucundè rem asperam, sed asperrimè, atque durissimè protulit. Nec ista sibi suffecerunt, sed latiùs naturam istius belli, ac singulas partes amplificans, omni bello intestino, atque ciuili multò magis pestiferum ostendit, dicens: Veni enim separare hominem aduersus patrem suum, & filiam aduersus matrem suam, & nurum aduersus socrum suam, & inimici hominis domestici eius.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

M Agnum enim omnino, ac super hominem est, quod qui primi hæc audierint libenter suscipere, & alijs persuadere potuerunt, & quàmquam non ipse, sed hominum improbitas horum omnium causa futura esset, se tamen facturum omnia dicit: Talis quippè scripturarum est consuetudo: vt enim etiam alibi dicitur: Dedit ipsis Deus oculos ne videant. Sic etiam in hoc loco, vt quemadmodum diximus: Hæc omnia præmeditati, atque his verbis stabiliri, cum opprobrijs, &

contumelijs peterentur, minus turbari possent.

R. Hic est. 37.

Lectio ix.

S I autem grauiora hæc cuiuspiam videantur, priscam historiam animo verset. Hoc enim ipsum & superioribus temporibus cōtigit, quod maximo argumento est, cognatè esse vetera nouis, & eundem esse, qui hæc dicat, & illa imperauit. Iudæis enim tunc percit, cum singuli proximos suos interemissent, fidei quando vitulum consecraret, & quando Beelphegor dedicarent. Vbi ergo sunt, qui credere audent, Pestifer est Deus, hic propitius atque mitis? **T**e Deum.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. **Lectio vi.**

I N illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia venerim pacem mittere in terram, non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

De Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

A Nimaduertis, quot, quibusque causis persuadetur,

& domos totius orbis Apostolis aperit, cum planè his omnibus significet vniuersos sibi homines debitores futuros? Primum, quia dixit: Dignus est operarius cibo suo. Deinde, quia nudos nihil habentes emisit. Tercio, quia in bella, & pugnas pro suscipientibus eos emisit. Quarto, quia mirabilibus, atque inauditis signis eos illustrauit. Quinto, quia quod omnium bonorum causa, pacem ipsorum ore ad domos recipientium adducit. Sexto quia grauiora nō suscipientibus minatus supplicia, quā Sodoma mereantur. Septimò, quia ipsum etiam cum patre accipientes hospitari asseruit.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

Octauo, quia Prophetæ mercedem, ac iusti futuram recipiēti pollicetur. Non, quod aquæ frigida calicem præbentes non paruas sint retributiones habituri. Quorum vnumquodque per se ipsum satis magnas vires ad attrahendum possidet: quis

enim militiæ ducem, quamuis vulneribus, sanguinolentum videat, non magno gaudio tamen domi recipiat, cum ab acie redeuntem magnis trophæis, & singulari victoria videat?

R. Hic est verè martyr. 37.

Lectio ix.

Sed quisnam talis modo est, inquit, & recipiemus ipsum? Propterea discipuli, prophetæ, ac iusti denique nomen adiecit, vt dicas, non ex dignitate recepti, sed ex voluntate recipientis mercedem omnem esse constitutam: nam quod in hoc loco de prophetis, discipulis, ac iustis dicit, id alibi de recipientibus abiectos, ac minimos homines protulit; In quantum enim, inquit, vni minimorum fecistis, mihi fecistis; & contra rursus, si nulli horum, nec mihi.

Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite

e a arbi.

arbitrari, quia venerim pacem mittere in terram, non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homil. S. Petri Chrysologi.

Serm. 164.

Putatis, quia pacem veni mittere in terram? Non, dico vobis, sed separationem. Et ubi est illud: Ecce Agnus Dei. Vbi illud: Sicut ovis ad occisionem dictus est, & sicut agnus coram tōdente se mutus, sic non aperuit os suum? Sed & illud: dicite filiæ Siō, Ecce rex tuus venit tibi mansuetus? Et quid est, quod agnus iste tam dure in prædicatione percutit? Quid sic arietat in verbo, qui in passionē tanta patientia tacet, in morte tota humilitate succūbit. **R.** Corona. 37.

Lectio viij.

ET revera, fratres, mundum Christus per omnia mitis & mansuetus intravit, dum nascitur nostro dulcis in germine: dum cunis blande blandior ipse fouetur: dum paruulus in gremio se fundit, & resoluit humano: dum parentis in collo stringitur, &

stringit toto charitatis amplexu: pauper agit semper, solitarius semper incedit, quia pauper communis est semper, patet omnibus solitarius semper. Et quid est, quod tantum verbis spargit ignē, quod tanta, & talia inflammat, & dilatat incendia.

R. Hic est verē Martyr. 37.

Lectio ix.

Vrget aqua ignem: cogitanda est talis, tam diversa coniunctio. Vrget aqua flammam, multiplicat flammam vndam: quæ est talis, tam concors ista discordia? geritur hic agricolæ diuini species: plena namque omni calore germinant, humore nutriuntur. Vnde rerum parens Deus ignis & aqua commercio nos germinat, nos enutrit, quorum uno ardet, calet, exæstuat, anhilat affectu: Putatis, ait, quia pacem veni mittere in terram? Non; quare? quia coniunctio cælestis est in ista separatione terrena: nemo potest connecti terræ, & iungi cælo. Grata ergo & cara sit ista terrena separatio, quæ nos sic

à terrenis separat, vt inferat nos diuinis.

Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia venerim pacem mittere in terram, non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episc.

Ex lib. 7. in Luc.

CUm in omnibus fere Euangelij locis spiritua-
lis intellectus operetur, ta-
men in præsentī maximè; &
ne quem duritia nudæ expo-
sitionis offendat, spiritali alti-
tudine sensus series tempe-
randa est; præsertim cum sa-
cro sancta religio moralibus
disciplinis & mitibus pieta-
tis exemplis, etiā fidei exules
ad reuerentiam tamē sui cle-
menter inuitet, vt præuia fi-
dei disciplina, mansuetudine
sui superstitionum dura dissol-
uat, & obnoxias erroribus
mētes cogat etiam fidei cre-
dere, quas potuit pietate

mulcere: etenim cum fidei
alta pectoribus non capiun-
tur infirmis, per ea, quæ præ-
cepta sunt, ea, quæ veneranda
sunt, æstimantur; vt iusta de
iusto, sancta de sancto, bono-
rum suorum bonum testentur
auctorem.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

ERgo Dominum illum, qui
simul diuinitatis reueren-
tiam, & pietatis gratiam sua
lege complexus est, dicens:
Diliges Dominum Deū tuū,
diliges proximum tuum: ita
nunc mutatum esse opinabi-
mur, vt abolere necessitudi-
num nomina, collidere pie-
tatis affectus, charissimorum
pignorum dissidia mandasse
credamus? Et quomodo ipse
est pax nostra, qui fecit vtrāq;
vnum? Quomodo ipse dicit:
Pacem meam do vobis, pacē
meam relinquo vobis, si pa-
rentes à filijs, filios à paren-
tibus dissidio necessitudinis
separaturus aduenit? Quomo-
do maledictus, qui non hono-
rat patrem; religiosus, qui
deserit?

R. Hic est verè Martyr. 37.

Lectio ix.

Sed si aduertamus, quia prima causa religionis, secunda pietatis est, enodādam etiam hāc æstimabimus quæstionem: oportet enim, vt diuinis humana post habeas. Nam si officium parentibus exhibendum est; quantò magis auctori parentum, cui gratiam etiam pro parentibus tuis debes? Aut, si illi omnino non recognoscunt parentem, quemadmodum tu recognoscas? Non igitur dicit, Renuntiandum esse pignoribus, sed Deum omnibus præferendum. Non diligere parentes: sed Deo præferre prohiberis; etenim naturæ pignora Domini beneficia sunt. **T**e Deum.

INFRA OCTAVAM

VNIVS MART. NON PONT.

Hom. in Euang. Matth. c. 10.

Nihil opertum, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matth. c. 10. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil opertum, quod non reueletur:

neque occultum, quod non sciatur. Et reliqua.

Homilia S. Hilarij Episcopi. *Commen. in Matth. cap. 10.*

Dominus diē iudicij ostendit, quæ abstrusam voluntatis nostræ conscientiam prodet: & ea quæ nunc occulta existimantur, luce cognitionis publicæ deteget. Ignorant non minas, non consilia, non potestates insectantium metet esse metuendas: quia diē iudicij nulla hæc fuisse inania reuelabit. Et quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine: & quod in auribus auditis, prædicate super terram. Non legimus Dominum iussitum fuisse noctibus sermone cinari, & doctrinam in tenebris tradidisse: sed quia omnis sermo eius carnalibus temporibus sunt, & verbum eius in iudiciis nox est.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij

Itaque id quod à se dictum est, cum libertate fidei & confessionis vult esse loquendum: idcirco, quæ in tenebris dicta sunt, prædicari iussit in lumine: vt quæ secre-

to aurium commissā sunt, super testā, id est, excelso loquentium præconio audiantur. Constanter enim Dei ingerenda cognitio est, & profandum doctrinæ Euangelicæ secretum in lumine prædicationis Apostolicæ reuelandum: non timentes eos, quibus cum sit licētia in corpora, tamen in animam ius nullum est: sed timentes potius Deum, cui perdendæ in gehenna & animæ & corporis sit potestas.

¶ Hic est. 37. **Lectio ix.**

Nolite timere eos, qui occidunt corpus. Nullus igitur corporum nostrorum casus est pertimescendus, neque ullus interimendæ carnis admittendus est dolor: quando pro naturæ suæ atq; originis conditione resoluta, in substantiam spiritalis animæ refundatur. Et quia doctrinis talibus confirmatos oportet liberam confitendi Dei habere constantiam, etiam conditionem qua teneremur adiecit: negaturum se eum Patri in cælis, qui se hominibus in terra negaf-

set; cum porrò qui confessus coram hominibus se fuisset, à se in cælis confitendum, qualesque nos nominis sui testes hominibus fuisset, tali nos apud Deum Patrem testimonio eius vsuros.

Te Deum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil opertum, quod non reueletur: neque occultum, quod non sciatur. Et reliqua.

Homil. S. Hieronymi Presb.

Ex Comm. in Matth. 10.

lib. i.

ET quomodo in præsentī sæculo multorum vitia nasciuntur? sed de futuro sæculo scribitur; quando iudicabit Deus abscondita hominum, & illuminabit latebras tenebrarum, & manifestabit confilia cordiū: & est sensus, Nolite timere persecutorum sæuitiam, & blasphemantium rabiem; quia veniet dies iudicii, in quo vestra virtus, & eorum nequitia demonstrabitur.

Quod dico vobis in tenebris; dicite in lumine; & quod in aure auditis, prædicate super tecta; quod auditis in mysterio apertius prædicate; quod discitis abscondite, publicè loquimini: quod vos erudiui in paruulo Iudeæ loco, in vniuersis vrbibus, & in toto mundo audacter dicite.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

EVm timete, qui potest animam & corpus perdere in gehennam. Nomen, gehenna, in veteribus libris non inuenitur: sed primum à Salvatore ponitur: quæramus ergo, quæ sit sermonis huius occasio. Idolum Baal iuxta Ierusalem, ad radicem montis Moria, in quibus Siloe fluit, non semel legimus. Hæc vallis, & parua campi planities irrigua erat, & nemorosa, plenaque delicijs, lucusque in ea idolo consecratus erat: in tantam autem dementiam populus venerat, vt deserta templi vicinia, ibi hostias immolaret, & rigorem religionis deliciae vincerent, filiosque suos dæmonijs incenderent,

vel initiarent, & appellabatur locus iste, gehennon, id est, vallis filij Hennon.

R. Hic est. 37.

Lectio ix.

FVtura ergo supplicia, & pœnæ perpetuæ, quibus peccatores cruciandi sunt, huius loci vocabulo denotantur. Duplicem autem esse gehennam: nimij ignis & frigoris, in Iob plenissime legimus; quod autem ait: Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt. Deridēt intelligentiam ecclesiasticam in hoc loco, qui carnis resurrectionem negant: quasi & nos capillos, qui numerati sunt, & à tonsore decisi, omnes dicamus resurgere; cum Saluator non dixerit: Vestri autem capilli capitis omnes saluati sunt, sed numerati sunt: vbi numerus, & scientia numeri demonstratur, non eiusdem numeri conseruatio.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil oper-

opertum, quod non reueletur: neque occultum, quod non sciatur. Et reliqua.

Homil. S. Petri Chrysologi.

Serm. 101.

Vobis autem dico, amicis meis, ne terreamini: quia libertatem probat virtus, metus indicat seruitutem: nam liber ad gloriam, seruus natus est ad timorem. Merito ergo ad Dei amicitias sublimatur, qui propter Deum humanas despicit mortes, nescit timores: si amicos morum facit imitatio, morum similitudo coniungit, conuenienter eos amicos vocat Christus, quos imitatione sua mundi iacula, & ipsam mortis formidinem conspiciat, & preuidet calcaturos.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

Vobis autem dico, id est, non omnibus, sed amicis. Vobis autem dico, quos mors absoluit ista, non finit. Vobis dico, quos corporis resolutio promouet ad melius, non transducit ad pœnam. Vobis dico, quibus morte vita inchoatur, non finitur. Vo-

bis dico, quorum mors pretiosa sit non sui qualitate, sed causa, dum vitæ magis lucra inuenit, quàm vitæ perdat vsuram; sed audiamus quid dicat amicis suis: Ne terreamini ab his, qui occidit corpus, **R.** Hic est verè Martyr. 37.

Lectio ix.

Avdiant, qui de bono mortis veterum vetusta volumina detriuerunt, nihil tamen inde capere virtutis, aut consolationis aliquid inuenire valuerunt, quis homini, quis sapienti dicat? Mori naturæ est; necesse est deperire: nobis vixerunt veteres, viuimus nos futuris; nemo sibi: quod non potest tolli, velle, virtutis est: suscipe volutarius, ad quod vrgeris inuitus: mors antequam veniat non est; cū autem venerit, venisse nescitur. Nec ergo amisisse te doleas, quod, cum amiseris, non dolebis. **T**e Deum.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil oper-

opertum, quod non reueletur: neque occultum, quod non sciatur. Et reliquz.

Homilia S. Augustini Episc.

Serm. 18. de verb. Apost. circa med.

CUm dicis mihi, gehennam timeo, ardere timeo; quid dicturus sum? Male times? vanè times? Non audeo, quandoquidem ipse Dominus, ablato timore, subiecit timorem; & ait, ubi dixit: Nolite timere eos, qui corpus occidunt, & postea non habent quid faciant: sed eum timete, qui habet potestatem & corpus & animam mittere in gehennam ignis; ita dico vobis, hunc timete. Cum ergo Dominus timorem incusserit, & vehementer incusserit, & repetendo verbum, comminationem ingeminauerit, dicturus ego sum, malè times ista? Non dicam: Planè time, nihil melius times, nihil est, quod magis timere debeas.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

Sed interrogo te: Si non te videret Deus, quando

facis, nec quisquam te conuinceret in iudicio illius, faceres? tu te vide: non enim potes ad verba omnia respondere, Inspice te ipsum. Faceres? si faceres, ergo penam times, charitatem nondum habes, seruiliter times, formido est mali, nondum delectatio boni; sed time etiam, vt ista formido cubiat te, vt perducatur ad dectionem. Timor enim ab quo gehennam times, & ideo mala non facis, continet, & sic volentem peccare mo interiore non finit. quidam custos timor, cui pædagogus legis, litterarum minans, nondum gratia iungetur. **R.** Hic est verè Martyr. 37.

Lectio ix.

Custodiat tamen timor iste, dum non facis commendo, & veniet charitas intrat in cor tuum, & quantum illa intrat, tantum timor excedit. timor enim id agebat, ne faceres; charitas hoc agit, ut nolis facere, etiam si impotens possis admittere. Dixi quid timeatis, dixi quid appetatis. Sectamini charitatem, intrat

intret charitas, admittite illam timendo peccare, admittite amorē non peccantem, admittite amorem bene viventem. Habet secum suum timorem, quem introducit ipsa charitas, sed illum casum permanentem in sæculum sæculi, **T**e Deum.

Q V I N T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore; Dixit Iesus discipulis suis: Nihil opertum, quod non reueletur: neque occultum, quod non sciatur. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

Hom. 35. in Matth.

Vides, quod non promittit ipsis huius vitæ perpetuitatem, mori autem promittit, vt maiora, sublimioraque conferat, quàm si nunquam morti traderentur. Et certè multò melius est mortem omnino despicere, quàm eam effugere: quò circa non in periculum mortis, cum nati essent homines, ipsos introducit, sed terrore moriendi morte superiores facit. Ita

breui oratione duobus, veltibus verbis absoluta, salutarem de immortalitate opinionem in animis eorum fixit, atque locauit.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

Postea ne putarentur quasi se derelictos ab eo, ad eadem, & violentum peruenturos interitum, de prouidentia Dei disputat, dicens: Nonne duo passeress assē venduntur, & vnus ex ipsis non cadit in laqueum sine patre vestro, qui est in cælis? Vestri autem, & capilli capitis omnes numerati sūnt: Quid enim vilius passeribus? ait, sed tamen nūquam ignorante Deo capiuntur: Non enim cooperante Deo incidere in laqueū passeress ait, quod diuinæ maiestatis indignum est, sed non esse clam Deo, etiam vilissimarū auium causam ostēdit. Quod si nihil penitus Deus ignorat: at vos paterna charitate prosequitur, & ita amat, vt pilos capitis quoque vestri non negligat, quid timendum vobis est?

R. Hic est verè Martyr. 37.

Le.

Lectio ix.

Hoc autem dicebat, Non quod Deus capillos numeret, sed quia perfectam cognitionem rerum omnium, & summam de omnibus Dei providentiam ostendere voluit. Si ergo cuncta novit, quæ fiunt, si vult, potest simul servare vos: nolite cum tribulationibus vobis acciderint, derelictos vos esse à Deo existimare: non enim ab incommodis corporis liberare vos vult, sed ad eam perfectionem adducere studet, ut incommoda corporis contemnatis.

Te Deum,

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil opertum, quod non reueletur: neque occultum, quod non sciatur. Et reliqua.

Homilia S. August. Episcopi.

Serm. 13. de Martyr.

Admonent nos eloquia divina, quæ lecta sunt timendo non timere, & non timendo timere, ait enim:

Nolite timere eos, qui corpus occidunt, animam autem non possunt occidere. Ecce vbi monuit, ne timeremus. Vide te vbi monuerit, ut timeremus: Sed eum, inquit, timere, qui potestatem habet corpus & animam occidere in gehenna. Ergo timeamus, ut non timeamus; timor videtur ad ignaniam pertinere: timor infirmorum videtur esse, non fortium, sed videtur quid ait scriptura: Timor Domini spes fortitudinis. Timeamus, ne timeamus: hoc est, prudenter timeamus, ut inaniter timeamus.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

Dicat ergo fortissimus Martyr, stans homo ante hominem: Non timeo, quia timeo: tu, quod minaris, si ille nolit, non facis: quod autem ille minatur, ut faciat, à nullo impeditur. Deinde tu quod minaris, & si permitteris, quid facis? usque ad carnem sanis: anima tua est; non occides, quod non vides: visibilis visibilem terres. Habemus ambo invisi-

lem creatorem quem simul timere debeamus, qui hominem ipsum ex visibili, & inuisibili creauit: visibilem de terra fecit inuisibilem, flatu suo animauit Potes ferire habitaculum, numquid habitatorem? Fugit percusso vinculo colligatus, & erit in occulto coronatus.

R Hic est verè Martyr. 37.

Lectio ix.

Q Vid ergo minaris, qui animæ nihil facere potes? per meritum eius, cui facere nihil potes, resurget, cui facere aliquid potes: per meritum enim animæ resurget, & caro; & habitatori reddetur iam non ruitura, sed mansura. Ecce verba Martyris dico: Ecce propter ipsam carnem meam timeo comminantem: caro mea subiaceret potestati, sed etiam capilli capitis mei numerati sunt creatori. Quid timeo, ne carnem perdam, qui nec capillum perdo? quomodo non attendit carnem meam, cui sic nota sunt villa mea? **T**e Deum.

SEPTIMA DIE.

Intertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil opertum, quod non reueletur: neque occultum, quod non sciatur. Et reliqua.

De Homil. S. August. Episc.

SCitote, certumque tenete corpus mortuum esse sine anima; animam mortuam esse sine Deo: omnis homo sine Deo mortuam habet animā. Plangis mortuum; magis plange impium, plange infidelē. Scriptum est: Luctus mortui, septem dies: fatui autem & impij, omnes dies vitæ illorū. An verò non in te sunt viscera Christianæ miserationis, vt plangas corpus, à quo discessit anima; & non plangas animam, à qua recessit Deus?

R. Corona. 37. *Lectio viij.*

HOc tenens Martyr respondet comminatori: quid me cogis? vt negem Christum? si noluerō, quid facis? percutis corpus meum, vt recedat inde anima mea: sed ipsa anima mea ad se habet corpus: non est imprudens, non est insipiens, tu vis feri.

ferire corpus meum ; vis tu, cum timeo , ne ferias corpus meum, & recedat inde anima mea ego feriā animam meā, & recedat inde Deus meus? Inde ergo Dominus: qui habet potestatem & corpus & animam occidere in gehenna ignis : quomodo ? quando mittetur in gehennā impius, ardebit ; ibi corpus , ibi anima. Mors corporis, sempiterna pœna : mors animæ, Dei absentia.

R. Hic est. 37.

Lectio ix.

Vis nosse , quæ sit mors animæ? intellige Prophetam dicentem : Tollatur impius , vt non videat claritatem Domini . Timeat ergo anima mortem suam , & non timeat mortem corporis sui; quia si timuerit mortem suā, & vixerit in Deo suo, nō eum offendendo , & à se repellendo , merebitur in fine recipere corpus suum , non ad pœnam æternam, sicut impij, sed ad vitam æternam, sicut iusti: illam mortem timentes , & illam vitam Martyres diligētes , promissa Dei expectantes, minas persecutorum con-

temnentes, & ipsi apud Deum coronari meruerunt, & nobis celebranda solemnia reliquerunt. **T**e Deum.

I N D I E O C T A V

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. **Lectio vii.**

In illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis : Nihil opertum, quod non reuelaretur, neque occultum , quod non sciatur. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi.

In Luc. lib. 7. cap. 11.

Si tanta est Dei etiam in vna maiestas, vt vnus ex tribus, aut nostrorum numerus capillorum præter scientiam Dei non sit, quā ingnum est estimare, quod filiū corda Dominus, aut ignoret, aut spernat, qui viliora cognoscat ? Fortasse dicat aliquis; quomodo Apostolus dixit: Nūquid de bobus curat Deo, cū vtiq; bos passere pretiosior sit ? sed aliud est curare aliud sciētia. Denique numerus capillorum non in ætate computationis , sed in eternitate cognitionis accipitur.

R. Corona. 37.

Lectio viij.

Non enim sollicita Deus curæ numerantis intendit excubiam, sed, cui cognita sunt omnia, quasi numerata sunt omnia. Benè tamen numerati dicuntur, quia illa, quæ volumus seruare, numeramus. Possumus tamen hic discutere aliquod intelligentiæ spiritualis arcanū, præsertim cum hoc videatur absurdum, vt homines non potius hominibus, quam passeribus comparentur. Vnde benè Matthæus duos passer-resposuit, corpus, animamque significans, quoniam caro quoq; si consentiens Dei legi, & exuens se lege peccati in naturam animæ sensuum puritate transierit, alis ad cælum spiritualibus eleuatur. *R.* Hic est. 37.

Lectio ix.

Iam illud non est dubium, animæ passerem comparari, cum legeris: Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium. Et alibi: Quomodo dicitis animæ meę, transmigra in montem, sicut passer. In summa igitur hic

sensus est: Si Dominus vilibus auib; & infidelibus hominibus, vel in oriundo sole, vel in terrena fecunditate prospexit, si misericordiæ suę omnibus manus impertit, haud esse dubitandum, contemplationem apud illum fidelium valituram esse meritorum. **T**e Deum.

INFRA OCTAVAM

VNIVS MART. NON PONT.

Homil. in Euang. Ioan. c. 12.

Nisi granum frumenti, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Ioānem. c. 12. *Lect. viij.*

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

Homil. S. Augustini Episcop. *Tract. 51. in Ioan. sub med.*

Ipse Dominus Iesus erat granum mortificandum & multiplicandum: mortificandum in infidelitate Iudæorum, multiplicandum in fide populorum. Iam verò

exhortans nos ad passionis suae sectanda vestigia : Qui amat, inquit, animam suam, perdet eam. Quod duobus modis potest intelligi. Qui amat perdet, id est, si amas, perdes; si cupis vitam tenere cum Christo, noli mortem timere pro Christo. Item alio modo : Qui amat animam suam, perdet eam : noli amare, ne perdas : noli amare in hac vita, ne perdas in aeterna vita.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

Hoc autem, quod posterius dixi, magis videtur habere Evangelicus sensus; sequitur enim : Et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam custodit eam. Ergo, quod supra dictum est, Qui amat (subintelligitur, in hoc mundo) ipse utique perdet : Qui autem odit (utique in hoc mundo) in vitam aeternam ipse custodit eam. Magna, & mira sententia, quemadmodum sit hominis in animam suam amor ut pereat, odium ne pereat. Si malè amaueris,

tunc odisti, si benè oderis, tunc amasti. Felices qui odunt custodiendo, ne perdant animam. **R.** Hic est. 37.

Lectio ix.

Sed vide ne tibi subrepat ut te ipsum velis interire, sic intelligendo, quod debes odisse in hoc mundo animam tuam. Hinc enim quidam maligni atque peruersi homines, & in senectutem ipsos crudeliores & sceleratiores homicidae flammis se donant, aquis se praefocant, praecipitio se collidunt, & pereunt. Hoc Christus monuit : immo etiam diabolus praecipitium sibi suggerit, respondit : Vade satana. Scriptum est enim : Non tentabis Dominum Deum tuum. Petro autem dixit, significans qua morte clarificatus erat Deus : Cum es iunior, cingebas te, & ambulabas quo volebas : cum autem senueris, alter cinget te & ducet quo tu non vis. Vnde satis expressit, non a se ipso sed ab alio debere occidi, quod vestigia sequitur Christi. **T**e Deum.

SECUNDA DIE.

Lectio viij.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis : Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsam solum manet. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini
Episcopi.

CVM ergo causæ articulus venerit, ut hæc conditio proponatur, aut faciendum esse contra Dei præceptum, aut ex hac vita emigrandum; quorum duorum homo si cogatur alterum eligere, comminante mortem persecutore, ibi eligat Deo dilecto emori, quam offenso viuere. Ibi oderit in hoc mundo animam suam, ut in vitam æternam custodiat eam. Si quis mihi ministrat, me sequatur. Quid est, Me sequatur, nisi, Me imitetur? Christus enim pro nobis passus est, ait Apostolus Petrus, relinquens nobis exemplum, ut sequamur vestigia eius.

Corona aurea super. 37.

ECCE quod dictum est : Si quis mihi ministrat, me sequatur. Quo fructu? qua mercede? quo præmio? Et ubi sum, inquit, ego, illic & minister meus erit. Gratis ametur, ut operis quo ministratur illi, pretium sit, esse cum illo. Vbi enim benè erit sine illo, aut quando malè esse poterit cum illo? Audi euidentius, Et si quis mihi ministrauerit, honorificabit eum Pater meus. Quo honore, nisi ut sit cum filio eius? Quod enim superius ait: Vbi ego sum, illic & minister meus erit: hoc intelligitur exposuisse, cum dicit: Honorificabit eum Pater meus. Nam quem maiorem honorem accipere poterit adoptatus, quam ut sit ubi est vnicus, non æqualis factus diuinitati, sed consociatus æternitati?

¶ Hic est verè Martyr. 37.

Lectio ix.

QUID sit ministrare Christo, cui operi merces tanta proponitur, hoc potius debemus inquirere. Si enim hoc putauerimus esse Christo ministrare, ea quæ sunt cor-

f

pori

pori necessaria præparare, aut cœnanti cibum coquere, vel apponere, vel poculum dare, potumque miscere: fecerunt hoc illi, qui potuerunt eum in corpore habere præsentem, sicut Martha & Maria, quando & Lazarus vnus erat ex discumbentibus. Sed eo modo Christo etiam Iudas perditus ministravit. Nam & loculos ipse habebat: & quamuis ex eis quæ mittebantur, sceleratissimè furaretur, per illum tamen etiam necessaria parabantur. **T**e Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Ioannem.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Nullo modo igitur de huiusmodi ministris diceret Dominus: Vbi sum ego, illic & minister meus erit. Et, Si quis mihi ministra-

uerit, honorificabit eum Pater meus: quoniam Iudam talia ministrantem, reprobatum potius quam honoratum videmus. Vt quid ergo alibi quærimus, quid sit ministrare Christo, & non potius in istis ipsis verbis agnoscimus. Cū enim dixit: Si quis mihi ministrat, me sequatur hoc intelligi voluit, ac si diceret: Si quis me non sequitur, non mihi ministrat. Ministrant ergo Iesu Christo, qui non sua quærunt, sed quæ Iesu Christi.

Corona aurea super. 37.

Lectio vij.

Minister est Christi visus ad illud opus magnæ charitatis, quod est animam suam pro fratribus ponere: hoc est enim, & pro Christo ponere: quia & hoc propter sua membra dicturus est: cum pro istis fecistis, pro me fecistis. De tali quippè opere etiam se ministrum facere & appellare dignatus est, ubi ait: Sicut Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & animam suam ponere pro multis. Hinc est ergo

vnusquisque minister Christi,
vnde est minister & Christus.
Sic ministratē Christo ho-
nificabit Pater eius honore
illo magno, vt sit cum Filio
eius, nec vnquam deficiat fe-
licitas eius.

R. Hic est. 37. *Lectio ix.*

Cvm ergo auditis, fra-
tres, Dominum dicen-
tem: Vbi ego sum, illic & mi-
nister meus erit: nolite tan-
tummodo bonos Episcopos
& clericos cogitare: etiam
vos pro modulo vestro mini-
strate Christo, bene viuendo,
elemosynas faciendo, no-
men, doctrinamque eius, qui-
bus potueritis prædicando: vt
vnusquisque etiam paterfa-
miliæ hoc nemine agnoscat
paternum affectum suæ fami-
liæ se debere. Pro Christo,
& pro vita æterna suos om-
nes admoneat, doceat, hor-
tetur, corripiat, impendat
beneuolentiam, exerceat di-
sciplinam: ita in domo sua
Ecclesiasticum, & quodam-
modo Episcopale implebit
officium, ministrans Christo,
vt in æternum sit cum ipso.

Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Ioannem. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Ie-
sus discipulis suis: Amen,
amen dico vobis, nisi granum
frumenti cadens in terram,
mortuum fuerit, ipsum solum
manet. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

*Homilia 65. in Ioannem
post medium.*

TAlem, de resurrectione
disputans, rationem Pau-
lus etiam attulit. Quam igitur
habebunt excusationem qui
resurrectionem non credunt;
cum in seminibus, & in plan-
tis quotidie hoc videamus, ac
etiam in nostro genere? Pri-
mum enim corrumpi semen
oportet inde fieri generatio-
nem. Omnino autem, cum
Deus aliquid facit, nulla opus
est ratione. Quomodo nos ex
nihilō fecit? Hoc ad Chri-
stianos dico, qui se dicunt
credere scripturis.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

EGO autem, & aliud di-
cam ex humanis ratio-
nibus,

nibus, Alij malitiam, alij virtutem sectantur: sed malitiæ sectatorum multi feliciter in vltimam peruenerunt fenestram, virtutis autem contra. Quomodo ergo pro meritis vnusquisq; accipiet? quando? Certè, inquit, sed corpora non resurgent. Nonne audiunt Paulum dicentem: Oportet autem corruptibile hoc induere incorruptionem? Neq; animã intelligit, quippe quæ non corrumpitur: & resurrectio de mortuo dicitur. Cecidit autem corpus.

R. Hic est verè Martyr. 37.

LECTIO IX

Quare corporis resurrectionem negas? An non possibilis Deo est? quod dicere summæ amentię est. An non decet? quamobrem? vt corruptibile, quod & laboris est, & mortis particeps, in præmijs communicet. Si non decuisset, neque à principio factum esset: nonne carnem ipse accepit? quod acceperit, & ipsam suscitauerit, audi, quid dicat: Infer digitum tuũ huc, & vide, quia spiritus, ossa, & nervos non habet. Quare

Lazarum suscitauit, si melius fuisset sine corpore suscitare? Nolite, dilectissimi, ab hæreticis decipi: est enim resurrectio, est iudicium. Hæc tollunt quicumq; nolunt operum suorum rationem reddere.

Ie Deum.

Q V I N T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Ioannem. **LECTIO IJ.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

Homilia sancti Ioann. Chrysostomi.

Homil. 66. in Ioannem.

Dulcis præsens vita est, & multa plena voluptatis, non tamen omnibus, sed ijs tantum, qui illi sunt affixi. Quod si quis in cælum suspenderit, & quæ ibi præclara sunt, contemplatus fuerit, statim hanc contemnet, ac nullius pretij existimabit. Nam & corporum pulchritudo, quod ad pulchrius non deprehenditur, in admiratione habetur.

tur: cum verò aliud præstan-
tius apparuerit, illa prior des-
picitur. Quòd si illam pulchri-
tudinem etiam nos intueri
voluerimus, & cælestis regni
speciem considerare, confe-
stem nos huius sæculi vinculis
dissoluemus.

R. Corona. 37. Lectio viij.

VInculum namque est ter-
renarum rerum affectio:
ad cuius dissolutionem vt nos
induceret Christus, quid di-
cat, attende: Qui amat ani-
mam suam, perdet eam: &
qui odit animam suam in hoc
mundo, in vitam æternam
custodit eam. Ænigmati si-
mile hoc dictum videtur: non
tamè ita est, immo verò præ-
cipuæ sapientiæ plenum. Et
quomodo qui amat animam
suam perdet eam? Qui absur-
dis eius cupiditatibus obtē-
perat, qui præter debitum ei
indulget: quemadmodum è
contrario, qui odit eā in hoc
mundo, custodit eam; hoc est,
qui non paret ei, cum noxia
iubet. **R. Hic est. 37.**

Lectio ix.

ET non dixit, Qui non pa-
ret, sed, qui odit. Sicuti

enim quos odio habemus, ne
vocem quidem audire, nec
vultum eorum videre æquo
animo patimur: ita & ani-
mæ, si quid præter Dei vo-
luntatem nobis imperat, ve-
hementer auersari oportet.
Cum enim iam de morte ad
eos verba facturus esset, de
morte videlicet sua, & præui-
deret eorum tristitiam & ex-
animationem, per excessum
locutus est, inquit: Quid di-
co, si mortem meā generosè
non feretis? nisi vosipsi mo-
riamini, nullum vos sequetur
emolumentum.

Te Deum laudamus.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

**Lectio S. Euangelij secundū
Ioannem. Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Ie-
sus discipulis suis: Amen,
amen dico vobis, nisi granum
frumenti cadens in terram,
mortuum fuerit, ipsum solum
manet. Et reliqua.

De Homilia sancti Ioann.

Chrysostomi.

ET vide quomodo lenit
sermonem suum: grauius
enim & molestius videbatur

dicere, homini animam amā-
ti esse moriendum : & quid
antiquitus dico , quando &
nunc multos inueniemus li-
benter omnia tolerantes , vt
hac vita fruantur , & maximè
qui futuram credunt? qui cum
vident ædificia , molesque &
machinas , lachrymantur di-
centes : Quot homo, & quan-
ta? & fit pulvis. Sic magna
præsens vitæ cupiditas.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

Hæc vincula Christus
dissoluens , inquit : Qui
edit animam suam in hoc
mundo , in vitam æternam
custodit eam : quod enim ad
eorum tollendum metum hæc
diceret , audi quæ sequuntur:
Qui mihi ministrat , me se-
quatur : de morte locutus , &
operum sequelam atque imi-
tationē exigit; oportet enim
omnino ministrum , eum, cui
ministrat, sequi.

R. Hic est verè Martyr. 37.

Lectio ix.

Et considera, quando hæc
loquitur, non cum perse-
cutionem patiebantur , sed
cum confidebant , cum se in

tuto esse arbitrabantur , quod
à multis honorarentur; cole-
renturque: quando & confu-
gere poterant , & audire : &
tollat crucem suam , & seque-
tur me, hoc est , semper para-
tus sis, inquit, ad pericula . ad
mortem , ad terrena exilia.
Inde cum graua dixisset, pre-
mium ponit: quod qui seque-
tur ipsum , erit vbi ipse est.
quibus verbis ostendit retri-
butionem post mortem. Vbi
ego sum, inquit, illic & mini-
ster meus.

Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secunda
Ioannem. *Lectio viij.*

In illo tempore : Dixit Je-
sus discipulis suis , Amen,
amen, dico vobis, nisi granum
frumenti cadens in terram,
mortuum fuerit, ipsum solum
manet. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episc.

Serm. 37. lib. 50. hom.

Modo, fratres charissimi,
cum diuina lectio lege-
retur , audiuius Dominum
dicentem: Qui amat animam
suam, perdet illam, Huic sen-
ter-

tentiæ quasi contrarium videtur esse, quod ait Apostolus, Nemo vnquam carnem suam odio habuit. Si ergo nemo est, qui carnem suam oderit, quantò magis nemo est, qui oderit animam suam? multum quippè anima carni præponitur, quia ipsa est habitatrix, caro habitaculum. Et anima dominatur, caro autem seruit. Anima superior est, caro subiecta.

R. Corona aurea super. 37.

Lectio viij.

SI ergo nemo vnquam carnem suam odio habuit; quis est, qui animam suam oderit? Propter hoc non paruum quæstionem nobis intulit præfens Euangelica lectio; vbi audiuius: Qui amat animam suam, perdet illam: sunt ergo qui peruersè animam suam amant, & hoc vult Dei sermo corrigere, non vt oderint animam suam, sed vt rectè diligant. Malè enim diligendo perdunt eam, & fit quiddam magnum quasi præposterum & contrarium, sed ita tamen fit, vt, si diligas eam peruersè, perdas illam,

si oderis illam rectè, conserues illam. Est ergo quidam peruersus amor eius, & quoddam rectum odium eius: sed amor peruersus ab odio, odiū rectum ab amore est.

R. Hic est verè Martyr. 37.

Lectio ix.

QVis igitur modus diligendi animam? Putatis Martyres non amare animas suas? Videtis certè modo, si cuius vita præsentis sæculi periclitetur, quomodo amici eius currunt pro ea, quomodo curritur ad Ecclesiam, rogatur Episcopus, vt intermittat, si quas habet actiones, currat, festinet: quare? pro anima: & omnes contremiscunt, omnibus cæteris rebus intermissis, festinandum esse decernunt; quid est, pro anima? ne moriatur homo; non nouerant Martyres amare animas suas, & tamen hoc est pro anima, ne moriatur homo. Mors hominis iniquitas est; si curris pro hac vitâ centum millia, quot millia debes currere pro vitâ æternâ?

Te Deum laudamus.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Ioannem. *Lectio vij.***I**N illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis : Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.De Homilia S. Augustini
Episcopi.**D**iscamus ergo, fratres, amare animas nostras; omnis voluptas sæculi transitoria est : est amor utilis, est amor noxius ; amor amore impeditur; amor noxius recedat, & amor utilis succedat; sed quia homines nolunt illic recedere, ideo in illos non potest aliud introire : ut non capiant, pleni sunt: fundant, & capiunt. Vis ut intret mel, vnde acetum nondum fudisti? funde quod habes, ut capias quod non habes. Ideo prima renuntiatio est huic sæculo, & deinde conuersio ad Deum: qui renuntiat, fundit; qui conuertitur, impletur : sed si non fiat corpore solo, sed & corde. Corona. 37.**Q**uæritur autem, quomodo crescat iste amor. Habet enim initia sua, habet augmenta sua, habet perfectionem suam. Primo illud attendat charitas vestra, amores omnes & dilectiones prius sunt in hominibus de se, & sic de alia re, quam diligunt. Si diligis aurum, prius te diligis, & sic aurum; quia si tu mortuus fueris, nullus erit, qui aurum possideat. Ergo dilectio vnicuique à se incipit, & non potest nisi à se incipere, & nemo monetur, ut diligat. Primum ergo diligere Deum, deinde te ipsum, post hæc diligere proximum tuum sicut te ipsum: prius tamen discere amare te ipsum, sic diligere proximum tuum sicut te ipsum: nam si te ipsum non nosti amare, quomodo proximum poteris in veritate diligere.**R.** Hic est. 37. *Lectio ix.***S**i ergo vis veræ charitatis ordinem custodire, fac iustitiam, diligere misericordiam, fuge luxuriam: incipe, secundum præceptum Domini, non solum amicos, sed etiam inimicos.

micos diligere; & hæc cum fideliter custodire toto corde contenderis, istis virtutibus quasi quibusdā gradibus poteris ascendere, vt merearis Deum toto animo, & tota virtute diligere. Et cum ad istam felicem perfectionem veneris omnes concupiscentias istius mundi tamquam stercora computabis. Et cum Propheta poteris dicere: Mihi autem adharere Deo bonum est. **T**e Deum.

IN FRA OCTAVAM MARTYRVM.

Tempore Paschali.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Leguntur tres Lect. S. Ambrosij. Dignum, & congruū, &c. quæ habentur in Breuiario in communi Mart. tempore Paschali, cum sequentibus Responsorijs. Quod si lectæ fuerint in die festo, legantur hæc die sequentes Lect. Et licet nos, &c. posita infra in tertia die.

R. iij. Lux perpetua lucebit sanctis tuis Domine, Et æternitas temporum, allel. allel.

V. Lætitia sempiterna erit super capita eorum: gaudium & exultationem obtinebunt. Et æternitas.

R. v. In seruis suis, alleluia. Consolabitur Deus, alleluia.

V. Iudicabit Dominus populum suum, & in seruis suis, Consolabitur.

R. vj Filia iherusalem venite, & videte Martyres cum coronis, quibus coronauit eos Dominus. In die solemnitatis & lætitia, alleluia.

V. Quoniam confortauit feras portarum tuarum, benedixit filios tuos in te. In die. Gloria Patri. In die.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Si sequentes tres Lect. lectæ fuerint in ij. die, legantur hodie Lect. vt in iij. die infra. Quibus ego, &c.

De Serm. S. Ambrosij. Episc.

Lectio iij.

ET licet nos in resolutione corporis mortis vmbra circumdet, tamen gressus suos vita non deserit, sed inter ipsas medias inferni leges incunctanter Christi virtutibus ambulamus. Vnde ait sanctus

Pro-

Propheta: Nam & si ambulauero in medio umbræ mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es. Quod manifestius Dominus ait de fidei, dicens: Qui autem credit in me, non morietur: & licet moriatur, uiuet.

R. Lux perpetua lucebit. 89.

Lectio v.

Ergo, fratres, cum sanctis Martyribus Paschæ Domini gloriam conferamus, conferamus inquam; & licet melius nouerint omnia, tamen nos illis prædicemus, quemadmodum de sepulchri gremio resurrexit ad superos. Illi nobis reuelent, quo pacto de inferni profundo remeauerit ad sepulchrum: Notum, inquam, nobis faciant, quemadmodum in exanime iam corpus & frigidum sese calor insinuauerit, spiritus ingesserit, sanguis infuderit, & gelatas humore venas pristini vigoris pulsus agitauerit.

R. In seruis suis. 89.

Lectio vi.

Notum, inquam, nobis faciant, quemadmodum organum corporis dissipatum

in priforem statum neruorum rursus coaptauerit resoluta compago, & armoniam in secerum iam silentem in ueterem concentum spiritus uiuificans animauerit. Sacerdotes ergo prædicent, quæ Saluator post resurrectione mirabilia gessit ad superos; Martires reuelent, quanta in ipsa morte refrigeria operatus sit in defunctos.

R. Filia Ierusalem. 89.

Q V A R T A D I E.

In secundo Nocturno.

Leguntur tres Lectiones S. Cypriani, Quibus ego vos laudibus, &c. quæ habentur in Breuiario in communione Mart. tempore Pasch. Quibus si lectæ fuerint in die festi, pro hac die, & reliquis totius octauæ sumantur Lectiones de octauis commun. uetus, vel plur. Mart. extra tempus Paschale.

INFRA OCTAUA MARTYRVM.

Tempore Paschali.

Homilia in Euangel. Ioan. cap. 15. Ego sum uitis uera, &c.

In die festo habentur *Lect.*
de *Homilia S. Augustini*, Iste
locus Euangelicus, &c. In
Breniario de communi Mart.
temp. Pasch.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Ioannem. c. 15. Lect. vij

IN illo tempore: Dixit Ie-
sus discipulis suis: Ego sum
vitis vera, & Pater meus
agricola est. Et reliqua.

De *Homilia sancti Augusti-*
ni Episcopi.

Ex tract. 80. in Ioan.

DEnique cum de Patre tā-
quam de agricola dixis-
set, quod infructuosos palmi-
tes tollat, fructuosos autem
purget, vt plus afferant fru-
ctum, continuo etiam se ip-
sum mundatorem palmitum
ostendens: Iam vos, inquit,
mundi estis propter sermo-
nem, quem locutus sum vo-
bis. Ecce & ipse mundator
est palmitum, quod est agri-
colæ, non vitis officium, qui
etiā palmites operarios suos
facit: nam etsi non dant in-
crementum, impendunt ta-
men aliquod adiuuētum, sed

non de suo, Quia sine me, in-
quit, nihil potestis facere.

R. Ego sum vitis vera, & vos
palmites: Qui manet in me,
& ego in eo, hic fert fructum
multum, alleluia, alleluia.

V. Sicut dilexit me Pater, &
ego dilexi vos. Qui.

Lectio viij.

AVdit etiam ipsos confi-
tentes, quid autem est
Apollo? quid autem Paulus?
Ministri: per quos credidi-
stis, & vnicuique sicut Do-
minus dedit: Ego plantaui,
Apollo rigauit: & hoc ergo,
sicut vnicuique Dominus de-
dit; non itaque de suo. Iam
verò quod sequitur: sed Deus
incrementum dedit, non per
illos, sed per seipsum facit:
excedit hoc humanam humi-
litem, excedit angelicam
sublimitatem, nec omnino
pertinet, nisi ad agricolam
Trinitatem.

R. Candidi facti sunt Naza-
ræi eius, alleluia, splendorem
Deo dederunt, allel. Et sicut
lac coagulati sunt, allel. allel.

V. Candidiores niue, niti-
diores lacte, rubicundiores
ebore antiquo, sapphiro pul-
chrio-

chiores. Et sicut. **Gloria.** Et sicut.

Lectio ix

I Am vos mundi estis: mundi scilicet, atque mundandi: neque enim nisi mundi essent, fructum ferre potuissent: & tamen omnem, fructum ferre potuissent: & tamē omnem, qui fert fructum, purgat agricola, ut fructum plus afferat: fert fructum, quia mundus est: atque ut plus afferat, purgatur adhuc. Quis enim est in hac vita sic mundus, ut non sit magis, magisque mundandus? Vbi si dixerimus, quia peccatum non habemus, nos ipsos seducimus; & veritas in nobis non est. Mundet itaque mundos, hoc est, fructuosos, ut tantō sint fructuosiores, quantō fuerint mundiores.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Ioannem.

Lectio vij.

I N illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

De Homil. sancti Augustini Episcopi.

QUare nō ait, Mundi estis propter baptismum, qui loti estis. Sed ait, Propter verbum, quod locutus sum vobis: nisi quia & in aqua verbum mundat? detrahe verbum, & quid est aqua, nisi aqua? Accedit verbum ad elementum, & fit sacramentum, etiam ipsum tamquam visibile verbum: nam & hoc utique dixerat, quando pedes discipulis lauit: qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lauet, sed est mundus totus. Vnde ista tanta virtus aquæ, ut corpus tangat, & cor abluat, nil faciente verbo?

Ego sum vitis vera 91.

Lectio viij.

NON quia dicitur, sed quia creditur: nam & in ipso verbo aliud est sonus transiens, aliud virtus manens. Hoc est verbum fidei, quod prædicamus, ait Apostolus: unde in Actibus Apostolorum legimus: Fide mundata corda eorum: Christus quippe nobiscum vitis, cum Pater agricola, dilexit Ecclesiam, seipsum tradidit pro ea. Legit Apostolum, & vide, quid adin-

adiungat: Vt eam sanctificaret, inquit, mundans eam lacuacro aquæ in verbo.

R. Candidi. 93. *Lectio ix.*

M Vndatio igitur nequaquam fluxo, & labili tribueretur elemento, nisi adderetur, in verbo. Hoc verbum fidei tantum valet in Ecclesia Dei, vt per ipsam credentem, offerentem, benedicientem, tingentem, etiam tantillum mundet infantem, quamuis nondum valentem corde credere ad iustitiam, & ore confiteri ad salutem: totum hoc fit per verbum, de quo Dominus ait: Iam vos mundi estis propter verbum, quod locutus sum vobis.

Te Deum.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secundum Ioannem. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

De Homil. S. August. Episc.

Tract. 81. in Ioann.

VItem se dixit esse Iesus & discipulos suos pal-

mites, & agricolam Patrem: vnde iam pridem, sicut potuimus, disputatum est: in hac autem lectione, cum adhuc de se ipso, qui est vitis, & de suis palmitibus, hoc est, discipulis loqueretur: Manete, inquit, in me, & ego in vobis. Non eo modo illi in ipso, sicut ipse in illis. Vtrumque autem prodest non ipsi, sed illis: ita quippe in vite sunt palmites, vt viti non conferant, sed inde accipiant vnde viuât: ita verò vitis est in palmitibus, vt vitale alimentum subministret eis, non sumat ab eis. *R.* Ego sum 91.

Lectio viij

AC per hoc & manentem in se habere Christum: & manere in Christo, discipulis prodest vtrumque non Christo: nam præciso palmite potest de vitiua radice alius pullulare; qui autem præcisus est, sine radice non potest viuere. Denique adiungit, & dicit: Sicut palme non potest ferre fructum à semetipso, nisi manserit in vite; sic nec vos, nisi in me manseritis. Magna gratiæ commendatio, fratres mei,

mei, corda instruit humilium,
ora obstruit superbiorum.

R. Candidi facti sunt. 91.

Lectio ix.

ECce si qui audent, respō-
dent, qui ignorantes Dei
iustitiam, & suam volentes
constituere, iustitiæ Dei non
sunt subiecti: ecce cui respon-
deant sibi placentes, & ad
bona opera facienda Deum
sibi necessarium non putan-
tes; nonne huic resistunt ve-
ritati, homines mente cor-
rupti, reprobi circa fidem,
qui respondent, & loquuntur
iniquitatem dicentes: A Deo
habemus, quod homines su-
mus, à nobis ipsis autem, quod
iusti sumus? Hæc sunt inania
præsumptionis vestræ: & si est
in vobis ullus sensus, horrete:
qui enim à semetipso se fru-
ctum existimat ferre, in vite
non est, qui in vite non est, in
Christo non est.

Te Deum laudamus.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno

**Lectio S. Evangelij secundū
Ioannem.**

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Ie-
sus discipulis suis: Ego sum

vitis vera, & Pater meus agri-
cola est. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi

**Tract. 81. in Ioannem,
sub med.**

NE quisquam putaret sal-
tem paruum aliquē fru-
ctum posse à semetipso pal-
mitem ferre: cum hæc dixi-
set, Hic fert fructum multum;
non ait, Quia sine me parum
potestis facere; sed, Nihil po-
testis facere. Siue ergo pa-
rum, siue multum, sine illo fie-
ri non potest, sine quo nihil
fieri potest: quia et si parum
attulerit palmes, cum purgat
agricola ut plus afferat: ta-
men nisi in vite manserit, &
vixerit de radice, quantum li-
bet fructum à semetipso non
potest ferre. Quamvis autem
Christus vitis non esset, nisi
homo esset: tamen istam gra-
tiam palmitibus non prabe-
ret, nisi etiam Deus esset.

R. Ego sum. 91.

Lectio vij.

Verum quia ita sine illa
gratia non potest vitis
ut & mors in potestate sit li-
beri arbitrij: Si quis in me,
inquit, non manserit, mitte-
tur foras sicut palmes: & a-
rescet.

arescet, & colligent eum, & in ignem mittent, & ardet. Ligna itaque vitis tantò sunt contemptibilia si in vite non manserint, quantò glorioliora si manserint. Deniq; sicut de his etiam per Ezechielem Prophetam Dominus dicit, Præcisa nullis agricolarum vsibus profunt, nullis fabrilibus operibus deputantur. Vnum de duobus palmiti congruit, aut vitis, aut ignis: si in vite non est, in igne erit: vt ergo in igne non sit, in vite sit.

R. Candidi. 91. **Leet. ix.**

SI manseritis in me, inquit, & verba mea in vobis manserint: quodcumque volueritis, petetis, & fiet vobis. Manendo quippè in Christo, quid velle possunt, nisi quod conuenit Christo? Quid velle possunt manendo in Salvatore, nisi quod non est alienum à salute? Aliud quippè volumus quia sumus in Christo: & aliud volumus, quia sumus adhuc in hoc sæculo. De mansionem namque huius sæculi nobis aliquando subrepat, vt hoc petamus

quod nobis non expedire nescimus. Sed absit vt fiat nobis, si manemus in Christo, qui non facit quando petimus, nisi quod expedit nobis.

Te Deum.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Leetio S. Euangelij secundum Ioannem. **Leetio vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

MAnentes ergo in eo cū verba eius in nobis manent, quodcumque voluerimus, petimus, & fiet nobis: quia si petimus, & non fiet, non hoc petimus, quod habet mansio in eo, nec quod habent verba eius, quæ manent in nobis, sed quod habet infirmitas, & cupiditas carnis, quæ non est in eo, & in qua non manent verba eius: nam vtique ad verba eius pertinet oratio illa, quam docuit, vbi dicimus: Pater noster, qui es in cælis.

R. Ego sum vitis vera. 91.

Le.

AB huius orationis verbis, & sensibus non recedamus petitionibus nostris, & quicquid petierimus fiet nobis: tunc enim dicenda sunt verba eius in nobis manere, quando facimus, quæ præcepit, & diligimus, quæ promissit: quando autem verba eius manent in memoria, nec inveniuntur in vita, non computatur palmes in vite, quia vitam non attrahit ex radice.

R. Candidi facti sunt. 91.

Lectio ix.

AD hanc differentiam vallet, quod scriptum est: & memoria retinentibus mandata eius, ut faciant ea; multi enim memoria retinent, & cōtemnunt, vel etiam derident, & oppugnant ea. In his verba Christi non manent, quia tangunt, & quodammodo non coherent; & ideo illis non erunt in beneficium, sed in testimonium, & quia sic insunt eis, ut non maneant in eis, ad hoc tenentur ab eis, ut iudicentur ex eis.

Te Deum laudamus.

Lectio S. Euangelij secundum Ioannem. Lectio vij

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysost.

Homil. 75. in Ioan.

EGo sum vitis, vos palmities: quid vult hæc parabola significare? quod qui non vacat doctrina, vivere non potest, & quod futura signa Christi virtute præstent. Pater meus agricola est; quid? auxilio indiget? Absit: neque sic intelligitur. Vide quam diligenter hanc parabolam exequitur: non enim radici, sed palmibus agricolæ curam conferre dicit. Radicis autem non alia causa hic meminit, quam ut discerent, Sine ipsius potentia nihil fieri posse: & quod ita ipsi fide vniendi sunt, ut palmes viti.

R. Ego sum. 91. Lectio viij

OMnem palmitē in me conferentem fructum, tollit eum pater. Hic signat vitam

olus

ostendens sine operibus neminem in ipso esse posse: & omnem qui fert fructum, purgabit; id est, incitabit ad virtutis curam. At qui radix circumfossione, & cultu primum indiget: sed nihil de ea nunc dicit, sed de palmitibus, sibi ipsi se sufficere ostendens. Discipuli autem multa præceptoris cura indigent, etiam si studiosi sint, ideò, inquit; Omnem, qui fructum fert, purgabit eum; qui fructum non facit, non potest esse in vite: qui fructum fert, eum reddet fecundiores.

R. Candidi facti sunt. 91.

Lectio ix.

Dicet aliquis: Purgare palmitem, incidere est, ut fecundiores faciat: unde ostendit, temptationibus effici fortiores: inde, ne de quibus dicat, interrogent, & iterum sollicitarètur, inquit: Iam vos mundi estis propter sermonem, quem locutus sum vobis. Vides, qualem se palmitum curatorem profiteatur? Ego vos purgaui, inquit. At qui superius hoc Patris officium ostendit: sed nulla est

inter Patrem, & Filium differentia: iam vestra opus est diligentia. **Te Deum.**

I N D I E O C T A V A.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Ioannem.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

Homil. S. Cyrilli Episc. Alex.

Lib. 10. & 14. in Ioan.

EA de causa vitem se appellasse manifestè Dominus ostendit, ut quasi oculis hoc exèplo cerneremus, manentes in eo ut palmites, ex vite humore tracto, spiritalem posse fructum asferre. Re-silientes verò ab eo, vel quia in fide, vel quia in servatione mandati deficiant, non modo nihil fructus producturos, sed æternum etiam ignem passuros; qui enim à pietate, vel charitate Christi decidit, supplicij seipsum tradit, sicut decisis palmes ad nihil aliud, quam ad ignem utilis est.

R. Ego sum. 91. **Lectio viij.**

Radicem supernæ benedictionis, ac firmamen-

tum esse ait: Si quasi spiritale depositum, Euangelicæ disciplinæ dogmata, & mandata seruarint: seruantibus autem sine mora petita bona pollicetur affutura: Si manseritis, inquit, in me, & verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis, petetis, & fiet vobis. Fieri enim potest, vt in Christo maneas, & verba eius in te non habeas. Duplex enim via est, per fidem, & per charitatem, propter quā mandata seruantur.

Ex. Candidi facti sunt. 91.

Lectio ix.

QUæ cum ita sint, qui verbis nudis Christum confitentur, sed mandatorum obseruatione, id est, charitate ad perfectionem non conformantur; quamuis Christo fide inhæreant, inque eo hac ratione maneant, verba tamen eius non habent: non obliti quidē illi prædicationis Euangelicæ, sed illecebris voluptatum capti, spiritus gratiam abijciunt. Quare oportet ad fidem opera charitatis accedere: nam, qui sic facit, is, & in Christo per fidem ma-

net, & in corde suo verba eius conseruat, vt in Psalmis dicitur: In corde meo abscondita eloquia tua, vt non peccet tibi. **T**e Deum.

**INFRA OCTAVAM
MARTYRVM.**

Tempore Paschali.

Hom. in Euang. Ioann. c. 15.

Ego sum vitis, vos palmites,

In die festo habentur tres

Lect. Homilia S. Augustini.

Ne quisquam putaret, &c.

vt in Breuiario de Communi Mart. tempore Pasch.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secundum Ioannem. c. 15. Lect. vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites; qui manet in me, & ego in eo, hic feret fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ex tract. 80. in Ioan.

MAnentes ergo in eo cū verba eius in nobis manent, quodcumque voluerimus,

mus, petimus, & fiet nobis: quia si petimus, & non fiet, non hoc petimus, quod habet mansio in eo, nec quod habet verba eius, quæ manent in nobis, sed quod habet infirmitas, & cupiditas carnis, quæ non est in eo, & in qua non manent verba eius: nam utique ad verba eius pertinet oratio illa, quam docuit, ubi dicimus: Pater noster, qui es in cælis. *R.* Ego sum. 91.

Lectio viij

AB huius orationis verbis, & sensibus non recedamus petitionib⁹ nostris, & quicquid petierimus fiet nobis: tunc enim dicenda sunt verba eius in nobis manere, quando facimus, quæ præcepit, & diligimus, quæ promissit: quando autem verba eius manent in memoria, nec inveniuntur in vita, non computatur palmes in vite, quia vitam non attrahit ex radice,

R. Candidi. 91. *Lectio ix.*

AD hanc differentiam valet, quod scriptum est: & memoria retinentibus mandata eius, ut faciant ea; multi enim memoria retinent, &

contemnunt, vel etiam derident, & opugnant ea. In his verba Christi non manent, quia tangunt, & quodammodo non cohærent; & ideo illis non erunt in beneficium, sed in testimonium, & quia sic in sunt eis, ut non maneant in eis, ad hoc tenentur ab eis, ut iudicentur ex eis. *T*e Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

*L*ectio S. Evangelij secundum Ioannem. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites; qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia si ne me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homil. S. August. Episc. Tract. 82. in Ioan.

IN hoc, inquit, glorificatus est Pater meus, ut fructum plurimum afferatis, & efficiamini mei discipuli; siue glorificatus, siue clarificatus dicatur, ex vno Græco verbo utrumque translatum est. Doxa enim quæ Græcè dicitur, Latine Gloria est. Hæc est ad Deum gloria, qua

qua glorificatur non homo, sed Deus, si non ex operibus, sed ex fide iustificatur, vt ex Deo illi sit, quod etiam bene operatur, quoniā palmes, sicut iam superius dixi, Non potest ferre fructum à semetipso: vnde & alibi cū dixisset: Sic luceat lumen vestrum coram hominibus, vt videant opera vestra bona, ne à semetipsis putarent esse bona opera sua: mox addidit, & glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est.

R. Ego sum. 91. **Lectio viij.**

Manete, inquit, in dilectione mea: quomodo manebimus? audi, quid sequitur: Si præcepta mea, inquit, seruaueritis, manebitis in dilectione mea. Dilectio facit præcepta seruare; an præcepta seruata faciunt dilectionem? sed quis ambigat, quod dilectio præcedit? vnde enim præcepta seruet, non habet, qui non diligit. Quod ergo ait: Si præcepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea, ostendit, nō vnde dilectio generetur, sed vnde monstretur.

R. Candidi. 91.

Lectio ix.

Quāuis quod ait: Manete in dilectione mea, non apparet, quam dixerit dilectionem; vtrum, qua eum diligimus, an qua ipse diligit nos; sed ex verbo superiora dignoscitur: dixerat quippe, Et ego dilexi vos: cui verbo continuò subiunxit: Manete in dilectione mea; illa ergo, qua dilexit eos. Quid est ergo, Manete in dilectione mea; nisi, Manete in gratia mea? Et quid est, Si præcepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea; nisi, hoc scietis, quod in dilectione mea qua vos diligo, manebitis, si præcepta mea seruabitis? Non ergo vt nos diligat, prius eius præcepta seruamus: sed nisi nos diligat, præcepta eius seruare non possumus. **T**e Deum.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Ioannem. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vobis, vos palmites; qui manet in me, & ego in eo, hic fert

fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homil. S. August. Episc.

Tract. 83. in Ioan.

A Vdistis, charissimi, Dominum dicentem discipulis suis: Hæc locutus sum vobis, ut gaudium meum in vobis sit, & gaudium vestrum impleatur: quod est gaudium Christi in nobis, nisi quod dignatur gaudere de nobis? & quod est gaudium nostrum, quod dicit, implendum, nisi eius habere consortium? propter quod Petro dixerat, Si non lavero te, non habebis partem mecum: gaudium ergo eius in nobis, gratia est quam præstitit nobis, & ipse est gaudium nostrum: sed de hac ille etiam ex æternitate gaudebat, quando nos elegit ante constitutionem mundi.

R. Ego sum. 91. **Lectio viij.**

N Ec rectè possumus dicere, Quod gaudium eius plenum non erat: non enim Deus imperfectè aliquando gaudebat; sed illud eius gaudiū in nobis nō erat, quia nec nos, in quibus esse posset, iam

eramus; nec quādo esse cepimus, cū illo esse cepimus, gaudiū igitur eius de salute nostra quod in illo semper fuit, cum præsciuit, & prædestinavit nos, cœpit esse in nobis, quādo vocavit nos: & hoc gaudiū meritō nostrū dicimus, quò, & nos beati futuri sumus: sed hoc gaudiū nostrū crescit, & proficit, & ad suam perfectionem perseverando pertendit. Ergo inchoatur in fide resurgentium, implebitur in præmio resurgentium.

R. Candidi facti sunt. 91.

Lectio ix.

E Cce vnde dictum existimo: Hæc locutus sum vobis, ut gaudium meum in vobis sit, & gaudium vestrum impleatur: in vobis sit meum, impleatur vestrum; semper enim erat meum plenum, & antequam vocaremini, cū vocandi à me præsciremini: sed fit & in vobis, cū hoc efficiamini, quod præsciui de vobis: implebitur autem vestrum, quia beati eritis, quod nondum estis, sicut creati estis, qui non fuistis. Te Deum.

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secundū Ioannem. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites; qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

Homilia S. Ioann. Chrysost.

Homil. 75. in Ioan.

Quid vult hæc parabola significare? quod qui non vacat doctrinæ, viuere non potest, & quod futura signa Christi virtute proueniunt. Pater meus agricola est; quid? auxilio indiget Filius? Absit: neque sic intelligitur. Vide quam diligenter hanc parabolam exequitur: non enim radici, sed palmitibus agricolæ curam conferre dicit: Radicis autem non alia causa hic meminit, quam ut discerent, sine ipsius potentia nihil fieri posse: & quod ita ipsi fide vniendi sunt, ut palmes viti.

R. Ego sum. 91. *Lectio viij.*

OMnem palmitem in me non ferentem fructum,

tollet eum Pater. Hic signat vitam, ostendens; sine operibus neminem in ipso esse posse: & omnem, qui fert fructum, purgabit, id est, incitabit ad virtutis curam. At qui radix circumfossione, & cultu primum indiget: sed nihil de ea nunc dicit, sed de palmitibus, sibi ipsi se officere ostendens. Discipuli autem multa præceptoris cura indigent, etiam si studiosi sint; idem inquit: Omnem, qui fructum fert, purgabit eum; qui fructum non facit, non potest esse in viti. qui fructum fert, eum reddet fecundiores.

R. Candidi facti sunt. 91.

Lectio ix.

Dicet aliquis: Purgare palmitem, incidere est, ut fecundiores faciat: unde ostendit, temptationibus effici fortiores: inde, ne de quibus dicat, interrogent, & iterum sollicitarentur, inquit. Iam vos mundi estis propter sermonem, quem locutus sum vobis. Vides, qualem se palmitum curatorem profiteatur? Ego vos purgaui, inquit. At qui superius hoc Patris offi-

officium ostendit: sed nulla est inter Patrē, & Filium differentia: iam vestra opus est diligentia. **T**e Deum.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Ioannem. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites; qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

Considera, quanta eos auctoritate alloquatur. Non enim dixit, Manete in dilectione Patris, sed mea. Inde, ne dicerent: Quando nos omnibus inimicos reddidisti, tunc nos dimittis, tunc discedis: hoc negat, sed ita eis modo velint, conglutinari dicit, ut palmes viti; rursusque in fiducia hac pigriores ne redderentur, non duraturum bonum dixit; Si id negligerent; & ne, Si ad seipsum omnia referret, promptiores ad casum redderet, inquit:

In hoc clarificatus est Pater; semper enim & suam, & patris in eos dilectionem ostendit. **R.** Ego sum. 91.

Lectio viij.

Non ergo Iudæorum res gloria Patris erat, sed quæ ipsi erant accepturi. Inde ne dicerent: Patrias traditiones relinquimus, & tunc omnium nudi deferimur: In me, inquit, respicite; diligit me Pater, & tamen hæc mihi subeunda proponuntur. Non igitur ego vos, quia non diligam, in præsentia relinquo: nam, si ego morior, nec tamen propterea non amari a Patre coniecturam facio: neque vos perturbari oportet; si in dilectione mea manebitis, nihil vobis horum nocere poterit.

R. Candidi facti sunt. 91.

Lectio ix.

Magnum namque & insuperabile quiddam dilectio est, quæ non nudis verbis, sed re ostendenda est: ipse inimicos reconciliauit, nos in amore perstemus: Ipse incepit, nos saltem profe-

quamur: ipse non sui commodi gratia (nullius enim eget) nos saltem ad nostram utilitatem diligamus : ipse inimicos , nos saltem amicos amore prosequamur ; & è contrario facimus.

Te Deum laudamus.

S E P T I M A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Ioannem.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites; qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

Homil. S. Cyrilli Epif. Alex.

Lib. 10. c. 14. in Ioan.

EA de causa vitem se appellasse manifestè Dominus ostendit, vt quasi oculis hoc exēplo cerneremus, manentes in eo vt palmites, ex vite humore tracto, spiritalem posse fructum afferre. Resilientes verò ab eo, vel quia in fide, vel quia in seruatione mandati deficient, non modo nihil fructus producturos, sed æternum etiam ignē

passuros; qui enim à pietate vel charitate Christi decidit, supplicijs seipsum tradit, sicut decisis palmes ad nihil aliud, quam ad ignem utilis est. **R.** Ego sum. 91.

Lectio viij.

RAdicem supernæ beneuolentiæ, ac firmamentum esse ait; Si quasi spiritale depositum, Euangelicæ disciplinæ, dogmata & mandata seruarint: seruantibus autem sine mora petita bona pollicetur affutura: Si manseritis, inquit, in me, & verba mea in vobis manserint, quocumque volueritis, petetis, & fiet vobis: Fieri enim potest, vt in Christo maneat, & verba eius in te non habeas. Duplex enim via est perfidem, & per charitatē, propter quam mandata seruantur.

R. Candidi facti sunt. 91.

Lectio ix.

QVæ cum ita sint, qui verbis nudis Christum cōfitentur, sed mandatorum obseruatione, id est, charitate ad perfectionem non confortantur, quamuis Christo fide inhaereant, inque eo hac ratio-

ratione maneat, verba tamē eius non habent: non obliti quidem illi prædicationis Evangelicæ, sed illecebris voluptatum capti, spiritus gratiam obijciunt. Quare oportet ad fidem opera charitatis accedere: nam qui sic facit, is & in Christo per fidem manet, & in corde suo verba eius conseruat, vt in Psalmis dicitur: In corde meo abscondi eloquia tua, vt non peccem tibi. **T**e Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Ioannem. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites; qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homil. S. Cyrilli Episc. Alexandrini.

Consideratius videamus quid est, quod his verbis, vt gaudium meum in vobis sit, Christus significauit. Duplex igitur esse mihi sensus videtur, aut enim nihil cu-

riosius hic locus affert, sed hoc planè dicit, vt gaudium in me habeatis, & sic ipsi quoque gaudeatis, supernæ beatitudinis, atque gloriæ magnitudinem intelligentes. Alius est, in quo altius quiddam latet, quod enodare non recusabimus. Quid igitur illud est; aut quid significat, vt gaudium meum in vobis sit?

R. Ego sum vitis vera. 91.

Lectio viij.

HOmo factus vnigenitus Dei Filius, absque peccato omnia sustinuit, quæ Iudæorum excogitare peruicacia potuit: nec vnquam sputis dedecoratus, verbis derisus, verberibus cæsus, & tandem patibulo affixus vlllo mœrore affectus fuit, sed decenti semper ipse gaudio plenus (quoniam voluntatem patris consummari videbat, & homines hinc salutem habituros non ignorabat) illa opprobria delicias esse putabat. Exultauit enim spiritu, instante iam cruciatu, & dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cæli & terræ, quia occultasti hæc à sapientibus, &

pru-

prudentibus, & reuelasti ea paruulis.

R. Candidi facti sunt. 91.

Lectio ix.

QVis ergo dubitauit, delicias illi fuisse salutem hominum? hanc enim voluntatem Patris appellat: Hæc, inquit, vobis locutus sum, vt gaudium meum in vobis sit, id est, vt illis solummodo lætari rebus velitis, quibus ego gaudeo. Sic enim fortes ad certamina eritis, & spe saluandorum hominum pericula libenter subibitis, non parum gaudentes: quoniam voluntas Patris, qui vult omnes ad cognitionem veritatis venire, pro virili parte vestra perficietur. Hanc ego elegi lætitiā, hanc etiam, si vos habebitis, sincero, ac integro afficiemini in gaudio.

Te Deum.

INFRA OCTAVAM

MARTYRVM.

Tempore Paschali.

Homil. in Euang. Ioan. c. 16.

Plorabitis, & flebitis, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Ioannem. c. 16. Lectio vi.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen

amen dico vobis: quia plorabitis, & flebitis vos, mundus autem gaudebit. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

Homil. 78. in Ioan.

VT ostenderet post tristitiam gaudium securū naturale adducit exemplum. Mulier, cum parit, tristitiam habet, qua parabola in calamitatibus prophetæ vltimæ quasi dicat: Dolores partus, sed quales partus, qui tristitiæ causa sunt. Simul & resurrectionem confirmat, indicans abitum suum perire esse, ac si ex vtero matris in lucem prodeat; quasi dicat: Nolite admirari, si per hanc tristitiam ad optima vos ducam: nam & mater in pariendo sic per tristitiam transit.

R. Ego sum vitis. 91.

Lectio viij.

Significat autem hic, & mysterium quoddam, quod mortis dolores soluerit, & nouum hominem regenerari fecerit. Neque dixit, tantum

tum tristitiam transcuram,
sed magnitudine lætitiæ suc-
cedente, nihil eius penitus
remanfurum: ita erit Sanctis.
At qui non propterea gaudet
mulier, quia venit homo in
mundum, sed quod filium pe-
perit. Nam, si id esset, nihil
prohiberet, quin, quæ non pa-
riunt, alijs parientibus gau-
derent. *R. Candidi. 91.*

Lectio ix.

Qua ergo gratia sic in-
quit? quia ad hoc so-
lum adduxit exemplum, vt
breuem tristitiam perpetuum
gaudium secuturum; & se ad
vitam transferri, & magnum
malorum lucrum ostenderet.
Et non dixit, Peperit filium;
sed, Quia venit homo in mû-
dum, vbi suam significat re-
surrectionem, & non morti
illi, sed regno parturiendum.
Ideò non dixit, Quia natus
est filius, sed homo. Et vos
nunc quidem tristitiam habe-
tis: iterum autem videbo vos,
& gaudebit cor vestrum: In-
de, quod non amplius morie-
tur, inquit: & gaudium vestrû
nemo tollet à vobis.

Te Deum.

*Infra Octavam legatur Euā-
gelium in Miss. & Offic. Ego
sum vitis vera. cum suis Ho-
mil. sup. 91. In die verò Oct.
vt in die Festo.*

**INFRA OCTAVAM
PLVRIM. MART.**

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

*Ex epist. S. Cypriani Episc. &
Mart. ad Martyres.*

Epist. 25.

Lectio iiii.

Imposuerunt compedes pe-
dibus vestris, & membra
felicia, ac Dei templa infa-
mibus vinculis ligauerunt,
quasi cum corpore ligetur &
spiritus, aut aurum vestrum
ferri contagione maculetur.
Dicatis Deo hominibus, &
fidem suam religiosa virtute
testantibus, ornamenta sunt
ista, non vincula; nec Chri-
stianorum pedes ad infa-
miam copulant, sed clarifi-
cant ad coronam. O pedes
feliciter vincti, qui non à
fabro, sed à Domino re-
soluuntur. O pedes feliciter
vincti, qui itinere saluta-
ri ad paradysum diriguntur.
O pedes in sæculo ad præ-
sens

sens ligati, vt sint semper ad Dominum liberi.

R. Sancti tui Domine mirabile consecuti sunt iter, seruientes præceptis tuis: vt inuenirentur illæsi in aquis validis: Terra apparuit arida, & in mari Rubro via sine impedimento. **V.** Quoniam percussit petram, & fluxerunt aquæ & torrentes inundaerunt. Terra.

Lectio v.

Q Vis non libenter, & promptè calicem salutis accipiat? Quis non appetat gaudibundus, & lætus, in quo aliquid & ipso Domino suo retribuatur? quis non pretiosam in cōspectu Dei mortem fortiter, & constanter excipiat, placiturus eius oculis, qui nos in congressione nominis sui desuper spectans volentes comprobatur, adiuvat dimicantes, vincentes coronat, retributione bonitatis, ac pietatis paternæ remunerans in nobis quicquid ipse præstitit, & honorans, quod ipse perfecit?

R. Verbera carnificum non timuerunt sancti Dei, moriē-

tes pro Christi nomine: hæredes fierēt in domo Domini. **V.** Tradiderunt corpora sua propter Deum supplicia. Vt hæredes.

Lectio vj.

Q Vis nunc vobis, dilectissimi fratres, conscientie victricis vigor? quæ sublimitas animi? quæ in sensu exultantia? qui triumphus inpectore? vnumquemque vestrum stare ad promissum Dei præmium, de iudicij die esse securum? ambulare, capio quidem corpore; sed cor regnante scire Christum secum esse præsentem, gaudere tem tolerantia seruorum suorum per vestigia, & vias suas ad regna æterna gradientium. Planè, quia nunc vobis in precibus efficacior sermo est, & ad impetrandum quod petitur facilius oratio est: petite impensius, & rogate, vt qui hic charitatis, & pacis vinculo copulati steterimus, pariter in regnis cælestibus gaudeamus. **R.** Tamquam aurum in fornace probauit electos Dominus, & quasi holocausti hostiam accepit illos: & in tem

pore erit respectus illorum:
Quoniam donum, & pax est
electis Dei, ¶ Qui confidūt
in illum intelligēt veritatem:
& fideles in dilectione ac-
quiescent illi. Quoniam do-
num. Gloria Patri. Quoniam
donum.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Basilij Episcopi,

In Psal. 115. Lect. iiii.

Revera pretiosa est mors
Sanctorum eius, cū vi-
delicet anima per vitæ istius
curriculum expurgata, ab om-
ni eluie, & inquinamento
carnis emancipata, ac liber-
tati reddita, nullam in fere-
tinens maculam, aut rugam,
duris pro pietate agonibus
iam exantlatis probata, insi-
gnita corona iustitiæ, perque
hæc omnia admirabili deco-
re virtutis interlucent Domi-
no suo, atque omnium iudici
se præsentarit, lapide omni
pretioso rutilantior, Dei mu-
nere eam adepta, claritatem,
quoniam pacto nō censerī de-
bet pretiosa hominis istius
mors in conspectu Domini.

¶ Sancti tui. 108.

Lectio v.

EXitus itaque Sanctorum
virovum è vitæ istius sta-
dio ne lugeamus, imò fletu
magis prosequenda venit ip-
sa natiuitas, & ex vtero in
hanc vitam progressio: natu-
ræ etenim necessitas præscri-
psit vobis, & sanxit carnalis
generationis ingressum: con-
tra, exitus atque hinc emi-
gratio pretiosa est, & illustris,
neque interim omnium talis
est, sed eorum, qui vitam hanc
suam sancte & iustè traduxe-
runt: itaque pretiosa est mors,
non item pretiosa natiuitas,
nam teste Apostolo: Semi-
natur in ignobilitate, surgit
in gloria: seminatur in corrup-
tione, surgit in incorruptio-
ne. ¶ Verbera. 108.

Lectio vj.

Pro legis Iudaicæ ritu, si
qui moriebantur, horum
morticinia habebantur abo-
minationi; contra, mors si
cuipiam irrogatur pro Chri-
sti nomine, prætiôsæ censen-
tur reliquiæ Sanctorum eius:
in priori lege dicebatur Sa-
cerdotibus; & Nazaræis illud:
Non contaminabitur super
villo

villo mortuo. Et, Si quis tetigerit cadauer immundus erit, & hic lauabit vestimenta sua. Nunc è diuerso, Martyris ossa quisquis attigerit, ob gratiam corpori insidentem fit quadantenus sanctificationis particeps; quare pretiosa est in conspectu Domini mors Sanctorum eius.

R. Tamquam aurum. 108.

Q V A R T A D I E.
In secundo Nocturno.

Sermo S. Ambrosij Episcopi.

Sermo 77. *Lectio iij.*

EXemplo Martyrũ didicimus Christo credere, didicimus contumelijs vitã æternam quærere, mortem didicimus non timere. Videte ergo quid Martyribus debeamus, in quo alter tortus est, vt alius saluaretur. Alter carnificem pertulit, vt Christum alter agnosceret. Alter morti addictus est, vt alius vita potiretur æterna: & ad postremum Sanctus occisus est, vt peccator euaderet. Beati igitur Martyres nec sibi vixerunt, nec sibi sunt mortui: exemplum enim nobis reliquerunt, bene viuendo, con-

uersationis; tolerando fortiter, passionis.

R. Sancti tui Domine. 108.

Lectio v.

NAm ideò Dominus per totum mundum dispersis in locis pati Martyres voluit, vt tamquam idonei testes nos præsentì quodam dei exemplo suæ confessionis vrgerent, vt humana fragilitas, quæ prædicationi Dominicæ aditu longiori vix credit, vel præsentio oculorum testimonio martyrio crederet beatorum. Cuncti igitur Martyres deuotissimè percolendi sunt: sed specialiter venerandi sunt à nobis, quarum reliquias possidemus: illi enim nos orationibus adiuant, isti etiam adiunt passione. Cum his autem nobis familiaritas est; semper enim nobiscum sunt, nobiscum morantur, hoc est, & in corpore nos viuentes custodiunt, & de corpore recedentes excipiunt.

R. Verbera carnificum. 108.

Lectio vj.

CVm sanctis ergo Martyribus quiescentes, cur-

dimus inferi tenebras eorum proprijs meritis, attamen confocij sanctitate, Martyres enim inferni porta non possidet: quoniam eos paradisi regna suscipiunt. Nam videmus eos utique iam regnare: cernimus enim ab ijs frequenter obsessos immundissimis dæmonibus homines liberari, ita ut cælesti medicina, & captiua anima de diaboli laqueis eruat, & ipse diabolus vinculis ignis alligatus producat, de sua captiuitate captiuus, ut qui prædam paulò ante ceperat, ipse subdatur in prædam. Hæc & alia potiora mirabilia per Sanctos fieri omnibus notum est; & ideo, fratres, veneremur eos in sæculo, quos defensores habere possumus in futurum.

R. Tamquam aurum. 18.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Gregorij Nysseni.

In 40. Mar. or. 2. post init.

Lectio iij.

Q Vale in cælestibus accedit miraculis, cum ferena, ac pura nocte stellarum

decor alius per alium distinguitur, & ornatur, vnaqueque earum suum splendorem ad communem ornatum cæli simul contribuyente: tale erat Sanctorum spectaculum, verè ut alicubi inquit Ezechiel Propheta, Visio lampadarum inter se coeuntium, & quasi conuolutarum. Quam pulchrum igitur tunc intuitibus erat spectaculum? Pulchrum, inquam, ijs, qui pulchra, atque præclara contueri volunt: pulchrum angelis, pulchrum supramundanis virtutibus: acerbum verò dæmonibus, & quotquot dæmonum cultum amplectebantur: homines, si modo homines dicendi, qui tanta magnitudine indolis excellerunt, milites Christi. Sancti spiritus armigeri, fidei antesignani, turres diuinæ ciuitatis.

R. Sancti tui Domine. 108.

Lectio v.

Q Vi omnem tormentorum pœnam, atque contumeliam, omnes terrores ingruentes, omnem minarum vim tãquam puerilem quan-

quandam amentiam deridebant: perinde ac si non corpora verberibus præberent, sed corporum umbras: qui cum carne carnem deuicissent, & contemptu mortis, omnes tyrannorum terrores magnitudine animi superassent, humana conditione superiores visi sunt. O qui præclarè corporeis trophæis excitati; qui peritiam bellandi in aciem aduersus diabolum instructam transfulerunt: non gladio manus armantes, neq; clypeum ligneum obijciētes, sed armaturam Dei sumentes, quàm Prætor & Dux Ecclesiæ, diuinus ille Apostolus describit, scutum, & lorica, & galeam, & gladium ita tenebant aduersus copias aduersariorum.

R. Verbera carnificum. 108.

Lectio vj.

DVx autem erat, horum quidem cælestis gratia; diaboli autem aciei, is, qui mortis imperium tenet. Locus eis aciei, nefariorum, & sanguinariorum tribunal erat: illic congressi decertabant, illi quidem minis pugnam

laceffentes; hi verò per patientiam propulsantes, & assistentes. Ignis sub hæc intabatur, & gladius, & balthrum, & quæcumque sunt alia nomina suppliciorum. Vna vox ad hæc omnia audiebatur, Christus quem ore Sancti illi confitebātur: Hoc erat aduersariorum vulnus; hanc cuspidem aduersarij obijciēbant: per hanc vocem in medio corde vulnus aduersarius accepit. Hic est lapis, qui per manū Dauidis funda emittebatur, qui à galea aduersarij, quò destinatus erat, non abiecit: nam Christi confessio, boni militis funda existit: cadit inimicus & caput amittit.

R. Tamquam. 108.

S E X T A D I E.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. sancti Augustini. Quotiescumque, fratres, &c. vt in Breuiario de Common. plur. Mart. Quòd si lecta fuerint in die festo, legantur sequentes.

Serm. S. Augustini Episcopi. 50. de Sanctis. **Lect. iij.**

QVoniam dies Sanctorum Martyrum est, vnde potius

tius aliquid delectet nos dicere, nisi de gloria ipsorum. Adiutlet nos Dominus Martyrum. Andiuimus paulò ante beatum Apostolum prædicantem, Quis nos separabit à charitate Christi? Ista vox est Martyrum; tribulatio an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? sicut scriptum est: Propter te mortificamur tota die, deputati sumus ut oues occisionis; sed in his omnibus superamus propter eum, qui dilexit nos. Hæc est vox Martyrum, omnia tolerare, & de se nihil præsumere, illum diligere, qui glorificatur in suis, ut qui gloriatur, in Domino gloriatur. **R.** Sancti tui, 118.

Lectio v.

NOuerant, & illud, quod nos cantauimus paulò ante: Lætamini in Domino, & exultate iusti: si iusti in Domino lætantur, iniusti verò non nouerunt lætari, nisi in sæculo; sed ipsæ sunt primæ acies debellandæ, primo vincendæ sunt delectationes, & postea dolores: quomodo potest sa-

perare mundum sæuientem, qui non potest superare blandientem? Blanditur hic mundus pollicendo honores, diuitias, voluptates. Minatur hic mundus intendendo dolores, egestates, humilitates; qui non contemnit, quod pollicetur, quomodo superare potest, quod minatur?

R. Verbera carnificum. 108.

Lectio vi

MODO elegi, modo pugna, modo videamus, si non sine causa cantasti: Lætamini in Domino, & exultate iusti: modo videamus, si non sine causa audisti: Quis nos separabit à charitate Christi? equidem prætermisit omnia, quibus blanditur mundus, & te voluit commemorare, cui blanditur mundus. Quare? Quia certamina Martyrum prænuntiabat, illa utique certamina, ubi vicerunt persecutionem, famem, sitim, egestatem, ignominiam, ad extremum timorem mortis hostem, nouissimum.

R. Tamquam aurum. 108.

SEPTIMA DIE.
In secundo Nocturno.

Tres Lect. de Serm. S. Ioann.
 Chrys. Nemo est qui nesciat;
 &c. vt in Breuiar. de Cōmu-
 ni plur. Mart. Quòd si lecta
 fuerint in die festo, hac die le-
 gantur præcedentes. Quoniã
 dies, &c. supra. 113.

IN DIE OCTAUA.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Fulgentij Episcopi.

Serm. 10. Lectio iiii.

Delectat videre campos
 segetum aureis matura-
 tis calamis aristarum, delecta-
 bilius libet attendere campos
 Ecclesiæ Martyrum mican-
 tes, plantatos de vno cruore
 per Agni sanguinem innocen-
 tem. Segetes etenim sunt pas-
 siones Martyrum, iuxta cursus
 aquarum rigati fontibus la-
 crymarum: nam sic modo
 beatus Dauid Martyrū pur-
 purata germina, & ante mes-
 fores gaudiorum tamquam
 manceps secanti messoria cy-
 thara decantabat: Qui semi-
 nāt, inquit, in lacrymis, in
 gaudio metent. Vbi semi-
 nant in lacrymis, nisi iuxta
 arborem crucis, vbi est fons
 proximus Saluatoris?

R. Sancti tui. 108.

Lectio v.

Inde de latere eius sangui-
 nis guttæ stillarunt, & plu-
 uia cruoris & aquæ seminata
 est tolerantia confessorum.
 De ipso ligno virentis cru-
 cis iuxta fontem sanguinis
 plantata virginitas floruit ca-
 stitatis: inde plantata Mar-
 tyrum tolerantia cœpit se-
 minis sui germina colligere
 purpurata: nam vnde Mar-
 tyres tolerant, nisi per do-
 minicam crucem? vnde Mar-
 tyres, in quorum cordibus
 Dei est, maledictiones non
 timent hominum, nisi quia
 Christus Dominus peruit
 patienter impropria Indæ-
 rum? Ista ergo seminatio
 sanguinis Christi fecit semi-
 na Martyrum pullulare in
 campo matris Ecclesiæ, &
 dicit Dauid: Qui seminant in
 lacrymis, in gaudio metent:
 euntes ibant, & flebant.

R. Verbera carnificum. 108.

Lectio vi.

Sic perrexerunt, quomo-
 do reuertuntur? non fien-
 tes, sed gaudentes: non ad-
 huc seminantes, sed mani-
 pulos suos læta ceruice por-
 tantes.

tantes. O germina, quæ non
vrit flamma, quia iuxta flu-
men sunt vitreum in Ierusa-
lem, & perpetuò virescunt
flore immortalitatis vitæ æ-
ternæ. Nesciunt marcesce-
re, quia non timuerunt pro
iustitia flammis arderè, quia
agnus deducet eos ad vi-
tæ fontes aquarum, & de-
lebit omnem lacrymam ab
oculis eorum, & florebit
sicut lilium in medio Ange-
lorum.

R. Tamquam aurum. 108.

**INFRA OCTAVAM
PLVR. MARTYRV.**

Homil. in Euag. Lucæ, c. II.

Cum audieritis prælia, &c.

In die festo habetur tres Le-

ctiones Homil. S. Gregorij.

Dominus ac Redemptor, &c.

In Breuiario de Comuni

plur. Mart.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū

Lucam. c. 21. Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Ie-
sus discipulis suis: Cum au-
dieritis prælia, & seditiones,
nolite terreri: oportet primū

hæc fieri: sed nondum statim
finis. Et reliqua.

**De Homilia sancti Grego-
rij Papæ.**

Ex hom. 35 in Luc.

OMnia, quæ ad vsum vi-
tæ accepimus ad vsum
conuertimus culpæ; sed cun-
cta: quæ ad vsum prauitatis
infleximus, ad vsum nobis
vertuntur vltionis: tranquil-
litatem quippè humanæ pa-
cis ad vsum vertimus vanæ
securitatis: peregrinationem
terræ pro habitatione dile-
ximus patriæ: salutem cor-
porum redegimus in vsum vi-
tiorum. Ipsa serena blandi-
menta aëris ad amorem no-
bis seruire coëgimus terre-
næ delectationis. Iure igitur
restat, vt simul nos om-
nia feriant, quæ simul om-
nia vitijs nostris malè subacta
seruiebant: vt quot prius in
mundo incolumes habuimus
gaudia, tot de ipso post-
modum cogamur sentire tor-
menta.

R. Propter testamentum Do-
mini, & leges paternas fan-
cti Dei perstiterunt in amo-
re fraternitatis: Quia vnus

fuit semper spiritus in eis, & vna fides. **ψ.** Ecce quam bonum, & quam iucundum habitare fratres in vnum. Quia.

Lectio viij.

Quia autem cuncta hæc nō de iniustitia ferientis sunt, sed de merito mundi patientis, facta prauorum hominum præmittuntur, cum dicitur: Sed ante hæc omnia iniicient vobis manus suas. Ac si apertè dicat: Prius corda hominum, & post elementa turbantur: vt cum rerum ordo confunditur, ex qua iam retributione veniant, demonstratur: nam quamuis finis mundi ex ipso suo ordine pendeat, peruersiores tamē quosque inueniens, quia dignè ruinis illius opprimantur, innotescit.

R: Sancti mei, qui in carne positi, certamen habuistis: Mercedem laboris ego reddam vobis. **ψ.** Venite benedicti Patris mei, percipite regnum. Mercedem. **G**loria. Mercedem.

Sequens Respons. dicitur infra Octauam plur. Martyrum

fratrum post Octauam Lectionem.

R. Hæc est vera fraternitas, quæ numquam potuit violari certamine: qui effuso sanguine secuti sunt Dominum: Contemnentes aulam regiam peruenierunt ad regna celestia. **ψ.** Ecce quam bonum & quam iucundum habitare fratres in vnum. Contemnentes. **G**loria. Contemnentes.

Lectio ix.

Sed auditis tot terroribus turbari poterant infirmorum corda: atque ideò consolatio adiungitur, cum protinus subinfertur: Ponite ergo in cordibus vestris, non præmeditari, quemadmodum respondeatis: Ac si apertè membris suis infirmantibus dicat: Nolite terreri; nolite pertimescere: vos ad certamen acceditis, sed ego prælior. Vos verba editis, sed ego sum, qui loquor.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelij secundum Lucam.

Le.

Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Cum audieritis praelia, & seditiones nolite terreri: oportet primum hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

De Homil. S. Gregorij Pape.

Sequitur: Trademini autem à parentibus, & fratribus. Minorem dolorem mala ingerunt, quæ ab extraneis inferuntur; plus verò in nobis ea tormenta faciunt, quæ ab illis patimur, de quorum mentibus præsumebamus, quia cum damno corporis, mala nos cruciant amissæ charitatis. Hinc est enim quod de Iuda traditore suo per Psalmistam Dominus dicit: Homo pacis meæ, in quo speravi, qui edebat panes meos, ampliavit adversum me supplantationem. Ac si dicat: Transgressionem eius tantò gravius pertuli, quantò hanc ab eo, qui meus esse videbatur, sensi.

R. Propter. 115. Lect. viij.

Omnes ergo electi, quia summi capitis membra

sunt: caput quoque suum in passionibus sequuntur, & ipsos quoque adversarios in sua morte sentiunt, de quorum vita præsumebant; ut tantò eius crescat merces operis, quantò eis virtutis lucrū proficit ex alienæ damno charitatis. Sed quia dura sunt, quæ prædicuntur de afflictione mortis, protinus consolatio subditur de gaudio resurrectionis, cū dicitur: Capillus de capite vestro non peribit.

R. Sancti mei. 116.

Lectio ix.

SCimus, fratres, quia caro incisa dolet, capillus incisus non dolet. Ait ergo Martyribus suis: Capillus de capite vestro non peribit, videlicet apertè dicens: Cur timetis ne pereat, quod incisum dolet, quando, & illud in vobis perire non potest, quod incisum non dolet? sequitur, in patientia vestra possidebitis animas vestras: idcirco possessio animæ in virtute patientiæ ponitur, quia radix omnium, custosque virtutum patientia est.

T. Deum laudamus.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Lucam.

Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Ie-
sus discipulis suis: Cum au-
dieritis prælia, & seditiones,
nolite terreri: oportet primū
hæc fieri, sed nondum statim
finis. Et reliqua. -

De Homilia sancti Grego-
rij Papæ.

Per patientiam verò pos-
sidemus animas nostras:
quia dum nobis ipsis domi-
nari discimus, hoc ipsum in-
cipimus possidere, quod su-
mus. Patientia verò est, alie-
na mala æquanimiter per-
peti, contra eum quoque,
qui mala irrogat, nullo do-
lore morderi: nam qui sic
proximi mala portat, vt ta-
men tacitus doleat, & tem-
pus dignæ retributionis quæ-
rat, patientiam non exhibet,
sed ostendit. Scriptum quip-
pè est: Caritas patiens est,
benigna est. Patiens est, vt
aliena mala toleret: Benigna
verò est, vt ipsos etiam, quos
portat, amet.

R. Propter testamētum. 115.

Sed quia natalem Marty-
rū hodierna die colimus,
fratres mei, nequaquam nos
à virtute eorum patientiæ
existimare extraneos debe-
mus: si enim adiuuante nos
Domino virtutem patientiæ
seruare contendimus, & in
pace Ecclesiæ viuimus, & ta-
men martyrij palmam tene-
mus. Duo quippè sunt Mar-
tyrij genera, vnum in mente,
aliud in mente simul & actio-
ne: itaque esse Martyres
possumus, etiam si nullo ser-
ro percutientium trucidemur,
mori quippè à persequente,
martyrium in aperto opere
est: ferre verò contumelias,
odientem diligere, marty-
rium est in occulta cogita-
tione.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Probamus quotidie verum
esse, quod ante nos di-
ctum est, quia sancta Eccle-
sia: Electorum floribus ple-
na, habet in pace lilia, in
bello rosas. Sciendum præte-
rea est, quod tribus modis
virtus patientiæ exerceri so-
let,

let. Alia namque sunt, quæ à Deo: alia, quæ ab antiquo aduersario: alia, quæ à proximo sustinemus. A proximo namque persecutiones, damna, & contumelias: ab antiquo aduersario, tentamenta: à Deo autem flagella toleramus.

Te Deum laudamus.

Q V I N T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. **Lectio vii.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Cum audieritis prælia, & seditiones, nolite terreri: oportet primū hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorij Papæ.

Sed in omnibus his tribus modis vigilantī oculo semetipsam debet mens circumspicere, ne contra mala proximi pertrahatur ad retributionem mali ne contra tentamenta aduersarij seducatur ad delectationem, vel consensum delicti, ne contra flagella opificis ad excessum pronat murmurationis.

Perfectè enim aduersarius vincitur, quando mens nostra, & inter tentamenta eius ad delectationem, atque consensum non trahitur, & inter contumelias proximi custoditur ab odio, & inter flagella Dei compescitur à murmuratione.

Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Nec hæc agentes, retribuui nobis præsentia bona requiramus. Nam pro labore patientiæ, bona speranda sunt sequentis vitæ: ut tunc præmium nostri laboris incipiat, quando omnis iam labor funditus cessat: unde & per Psalmistam dicitur: Non in finem obliuio erit pauperis, patientia pauperum non peribit in finem: quasi enim periisse patientia pauperum cernitur, cum nihil pro illa in hac vita humilibus recompensatur; sed patientia pauperum in finem non peribit: quia tunc eius gloria percipitur, cum simul omnia laboriosa terminantur.

Sancti mei. 116.

Lectio ix.

S Eruate ergo, fratres, in mente patientiam, eamque cum res exigit, exercete in operatione, nullum vestrum ad odium proximi contumeliosa verba commoueat, nulla periturarum rerum damna perturbent. Si enim fixa mente mansura damna pertimescitis, damna rerum transeuntium graua non putatis. Si æternæ retributionis gloriam concupiscitis, de temporali iniuria non doletis. Tolerate ergo aduersarios vestros, sed vt, fratres, diligite, quos toleratis. Æterna præmia pro damnis temporalibus quærite; nec quisquam vestrum suis se viribus hanc implere posse confidat, sed obtinete precibus, vt ipse, hanc qui imperat, præstet.

Te Deum laudamus,

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam.

Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Cum audieritis prælia, & seditiones nolite terreri: oportet primū

hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 6. in Luc. 21.

C Apillus de capite discipulorum Domini non peribit, quia non solum fortia quaque gesta, vel dicta Sanctorum, de quibus dicuntur: Dominus custodit omnia ossa eorum; sed & volatilis, vt ita dicam, ac tenuissima cogitationum fidelium superficies, quæ de occulta cordis radice, quasi de cerebro cæsaries exit, apud iustum iudicem conseruata digna mercede donabitur.

¶ Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Vnde rectè propheta, vt bonorum etiam cogitationum merita, Domino quanti sint accepta, demonstret: Et reliquæ, inquit, cogitationum diem festum agent tibi. Vnde etiam Nazareni in lege, tempore consecrationis, comam nutrire iubentur, & nouacula super caput Samuel non ascendisse perhibetur. At contra mulier captiua, vt viro

Israeli-

Israelitica nubere queat; munda-
datus à lepra, vt Ecclesiæ cō-
municare mereatur, omnes
sui corporis pilos præcipiun-
tur eradere.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Q Via videlicet omnis sa-
pientum cogitatio, quæ
bona, placens, & perfecta est,
saluatur in perpetuū, & apud
Dominum est merces eius:
stultorum verò, prauorumque
quasi Dei aspectibus indi-
gna radix, operum cogita-
tio pœnitendo debet excidi.
Et in patientia vestra posside-
bitis animas vestras: Sic
enim conditi mirabiliter su-
mus, vt ratio animam, & ani-
ma possideat corpus; ius ve-
rò animæ à corporis posses-
sione repellitur, si non prius
anima à ratione possidetur.
Custodem igitur conditionis
nostræ patientiam Dominus
esse monstrauit, qui in ipsa
nos possidere nosmetipsos
docuit. **T**e Deum.

SEPTIMA DIE.

Intertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij se-
cundum Lucam.

Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Ie-
sus discipulis suis: Cum au-
dieritis praelia, & seditiones,
nolite terreri: oportet primū
hæc fieri, sed nondum statim
finis. Et reliqua.

Homil. S. Ambrosij Episc.

In Luc. lib. 10. c. 21.

Q Via in occasu sæculi su-
mus, præcedunt quædam
ægritudines mundi. Ægritu-
do mundi est fames, ægritu-
do mundi est pestilentia, ægritu-
do mundi est persecutio: Sunt
autem & alia bella, quæ vir
sustinet Christianus. Diuersa-
rum quoque praelia cupidita-
tum; studiorumq; conflictus,
multoque grauiores domesti-
ci hostes, quam extranei. Nūc
auaritia stimulat, nunc accen-
dit libido, nunc metus terret,
nunc iracundia exagitat, nūc
ambitio mouet, nunc terrere
tentant spiritalia nequitia,
quæ sunt in cælestibus.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

ITaque quasi quibusdam
virgetur praelijs, & qui-
busdam terramotibus qua-
titur mobilis animi nutantis
affe-

affectus : sed fortior dicit : Si consistant aduersum me castra, non timebit cor meum : si exurgat in me praelium, in hoc ego sperabo : stat in acie ferens hosti obuium petus : etiam si quis Goliath exurgat immitis, atque praeceps; timentibus tamen ceteris, exurgit humilis quasi David Regis abijciens arma terreni, sumens fidei tela leuiora, & triplici sparto iaculum purae confessionis intorquens, persecutoris vulnerat impudentiam, contemptor minarum, negligens potestatum : etiam idoneus, in quo Christus loquatur.

R. Sancti mei, qui. I 16.

Lectio ix.

A Libi Christus, alibi Pater, alibi Spiritus loquitur Patris : non discordant ista, sed congruunt. Quod unus loquitur, tres loquuntur : quia vox una est Trinitatis. Huic victori, qui suo Goliath gladio peremerit, dum mortem pro Christo excipit, fugatis Allophylis, occurrunt iuenculae, illae scilicet sicut aquilae dicentes. Percussit Saul in

millibus, David in decem millibus; quod indicio victores saeculi principibus a se ferri. Denique mortuis Regibus in perpetuum, Martyres regno, caelestis gratiae honore succedunt : & illi sum supplices, hi patroni.

Te Deum.

I N D I E O C T A V A.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundae Lucam. **Lectio vij.**

IN illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis : Cum audieritis praelia, & seditiones, nolite terreri : oportet prius haec fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ser. 14. lib. 50. Hom.

Dominus noster Iesus Christus testibus, id est, Martyribus suis pro humana fragilitate sollicitis, ne forte eum confitendo atque moriendo perirent, magnam securitatem dedit, dicens : Capillus de capite vestro non peribit. Times ergo, ne pereas, cuius capillus non peribit? si sic custodiuntur sa-

per-

perflua tua, in quanta securitate est anima tua? Non perit capillus, qui cum tondetur, non sentis; & perit anima, per quam sentis? Sanè multa dura eos passuros esse prædixit, vt prædicando faceret paratiores, dicerentque illi: Paratum cor meum.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Quid est, Paratum cor meum, nisi parata voluntas mea? Paratam ergo habent Martyres voluntatem in martyrio, sed præparatur voluntas à Domino. Illis autem in malis duris, atque asperis futuris commemorans adiecit: In patientia vestra possidebitis animas vestras: In vestra patientia, inquit, non enim esset patientia tua, si non ibi esset & voluntas tua: in vestra patientia, sed vnde vestra? Nostrum est, quod à nobis habetur, nostrum est & quod nobis donatur.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Quomodo enim aliquid donās, nisi vt eius sit, cui donas? Aperta est enim illa

confessio. Nonne Deo subicietur anima mea, ab ipso enim est patientia mea? Dicit nobis ipse, In vestra patientia. Dicamus illi & nos, Patientia mea ab ipso est: tuum fecit donando, noli ingratus esse, tibi assignando. Nonne in oratione Dominica dicimus, & nostrum est, quod à Deo est? quotidie dicimus: Panem nostrum quotidianum; iam dixisti, nostrum; & dicis, da nobis: ecce, nostrum, ecce, da nobis: Illo dante fit nostrum. **Te Deum.**

**IN FRAGM. OCTAVAM
PLVR. MARTYRV**

Homil. in Evang. Luca, c. 6.

Descendens Iesus, &c.

In die festo habentur tres Lectiones Homil. S. Ambrosij.

Aduerte omnia, &c. in Breuiario de Comuni plurim. Martyrum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

**Lectio S. Euangelij secundum
Lucam. c. 6. Lectio viij.**

In illo tempore: Descendens Iesus de monte, stetit in loco campestri, & tur-

ba discipulorum eius, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homil. sancti Ambrosij
Episcopi.

Lib. 5. in Luc. cap. 6.

Secunda benedictio: Beati, inquit, mites. Tertia, Beati, qui lugent. Quarta, Beati, qui esuriunt, & sitiunt iustitiam. Quinta, Beati misericordes. Sexta, Beati mundo corde. Septima, Beati pacifici; & bene septima; quoniam eo die ab omnibus mundi operibus requieuit Deus. Dies enim quietis, & pacis est. Octaua, Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam. Veni Domine Iesu, doce nos ordinem beatitudinum tuarum.

Propter. 115. Lectio viij.

Neque enim sine ordine dixisti primo, Beatos pauperes spiritu. Secundo, Beatos mites. Tertio, Beatos, qui lugent. Etiam si cognosco aliquid, tamen ex parte cognosco. Si enim Paulus ex parte cognouit; quantum

ego possum cognoscere, qui Paulo quantum vita, tantum etiam verbo inferior sum? vita enim verbum exigit, & acquirit: sermo autem sine vita non est sermo Dei: quanto me sapientior Paulus? ille gloriatur in periculis, ego glorior in successibus.

Sancti. 116. Lectio ix.

Sed tamen potest Deus de lapidibus homines suscitare, & verbum proferre de clausis, vocem elicere de mutis. Quia si asinæ oculos aperuit, ut videret angelum, potens est, & nobis quoque aperire oculos, ut possimus Dei videre mysterium: Beati, inquit, pauperes; non omnes beati pauperes: paupertas enim media est; possunt, & boni esse, & mali pauperes; nisi forte ille intelligendus pauper beatus, quem Prophetas describit, dicens: Quia melior iustus pauper, quam diues mendax.

Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelij secundum Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore : Descendens Iesus de monte, stetit in loco campestri ; & turba discipulorum eius, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrosij
Episcopi.

BEatus pauper, qui clamat, & Dominus exaudivit eum. Pauper à crimine, pauper à vitijs, pauper, in quo mundi princeps nihil inuenit. Pauper illius æmulus pauperis, qui, cum dives esset, propter nos pauper factus est. Vnde plene Matthæus aperuit, dicens : Beati pauperes spiritu. Pauper enim spiritu non inflatur, non extollitur mente carnis suæ.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

PRima ergo ista benedictio est, cum deposuero omne peccatum, & exuero omnem malitiam, & simplicitate contentus fuero, inops malorum ; superest vt mores meos temperem : quid enim

mihi prodest carere secularibus, nisi fuero mitis, atque mansuetus? Nam qui sequitur viam rectam, sequitur vtique illum, qui ait : Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde. *R.* Sancti. 116.

Lectio ix.

DEpone igitur, quæ improba sunt, egeto vitijs secūdum bonam paupertatem, mitiga affectum tuum, vt nō irascaris, aut certè iratus ne peccaueris, iuxta quod scriptum est : Irascimini, & nolite peccare. Præclarum est enim motum temperare consilio ; nec minoris virtutis docetur cohibere iracūdiam, indignationem compescere, quam omnino non irasci, cum plerumque illud lentius, hoc fortius æstimetur. Cum hoc feceris, memento, quia peccator es, & lugeto peccata tua, lugeto delicta.

Te Deum laudamus.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore : Descendens Iesus de monte, stetit

tit in loco campestri; & turba discipulorum eius, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosij
Episcopi.

ET bene tertia benedictio est peccata deslentis, quia Trinitas est, quæ peccata cōdonat. Ablue igitur te lacrymis tuis, laua fletibus; si tu ipse te fleueris, alius te non flebit: nam si Saul deslesset peccata sua, Samuel eum non fleuisset. Habet vnusquisque, quos fleat, mortuos suos. Mortui sumus, quando peccamus: quando implemur ossibus mortuorum: mortuus est sermo malus, qui exit ex ore; exit enim de sepulchro malo; sepulchrum autem patens est guttur eorum.

R. Propter testamētum. I 15.

Lectio viij.

I Deo dicit Apostolus: Imitatores mei estote: vult nos delictorum meminisse nostrorum. Paulus non habebat, quod lugeret, ex quo in Christum credidit; & tamen prio-

ra defleuit, dicens: Quia non sum dignus vocari Apostolus, quia persecutus sum Ecclesia Dei. Ille igitur peccator ante fidem, nos verò adhuc peccamus post fidem. Qui peccator est, defleat se, & arguat se, vt fiat iustus. Iustus enim accusator est sui. Ordinem igitur persequamur, quia scriptum est: Ordinate in me charitatem.

R. Sancti mei, qui. I 16.

Lectio ix.

DEposui peccatum: temperaui mores: delicta defleui: esurire incipio, & esurire iustitiam. Ager enim cum in graui morbo est, non esurit, quia ægritudinis dolor excludit famem, sed quæ est ista fames iustitiæ? Qui sunt isti panes, quos esurit iustus? Ne fortè panes illi, de quibus dictum est: Iuxeris fui, & senui; & non vidi iustum derelictum, nec semen eius quærens panem? Qui esurit, utique virium quærit augmentum: quod autem maius virtutis incrementum, quam norma iustitiæ?

Te Deum laudamus.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Lucam. **Lectio vij.****I**N illo tempore: Descen-
dens Iesus de monte, ste-
tit in loco campestri; & tur-
ba discipulorum eius, & mul-
titudine copiosa plebis ab om-
ni Iudæa, & Ierusalem, &
maritima, & Tyri, & Sydonis.
Et reliqua.De Homilia sancti Ambrosij
Episcopi.**P**ost has, Beati, inquit, mi-
sericordēs: iustitiam enim
sequitur misericordia; vnde
dictum est: Dispersit, dedit
pauperibus, iustitia eius ma-
net in æternū; sed etiam qua
misericordiam defert, mer-
cedem amittit, nisi mundo
corde misereatur: nam si ia-
ctantiam quærat, nullus est
fructus: emunda igitur inte-
riora mentis tuæ; &, si dili-
genter pectoris tui secreta
mundaueris, compatere ijs,
qui impugnantur: & intellige
quanti hominum, quanti fra-
trum tuorum auxilium tuum
quærant; sed nisi tu prius in-
teriora tua vacua feceris abomni labe peccati, ne dissen-
siones, contentionesque ex af-
fectu tuo prodeant, non potes
alijs ferre medicinam.**R.** Propter testamētum. 115.**Lectio viij.****A** Te igitur pacem inci-
pe, vt, cum fueris ipse
pacificus, pacem alijs feras.
Quomodo enim potes alio-
rum corda mundare, nisi tuū
mundaueris ante? Profuisti
igitur alijs: tulisti auxilium
pluribus, festina, contende
ad finem. Multi cum essent
exitus vitæ, vnus Domino
competebat. Nam, quod
natum erat secundū car-
nem, oportebat secundū car-
nem mori: elegit passionem,
vt moreretur pro nobis: &
tu dic de omnibus, quæ re-
tribuit tibi Dominus: Cali-
cem Saluatoris accipiam, &
nomen Domini inuocabo,
hoc est, passionem.**R.** Sancti mei, qui. 116.**Lectio ix.****V**Ide igitur ordinem, o-
portet te pauperem fie-
ri spiritu. Humilitas enim
spiritu diuitiæ virtutum sunt,
nisi pauper fueris, mitis esse
non

non poteris. Qui mitis est, potest lugere præsentia. Qui inferiora lugeat, potest desiderare meliora. Qui superiora quærit, inferiora deuitat, ut ipse à superioribus adiuuetur. Qui miseretur, cor suum mundat. Patientia verò perfectio est charitatis. Qui autem patitur persecutionem in ultimo certamine constitutus, probatur aduersis: ut, cum legitime certauerit, coronetur.

Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Descendens Iesus de monte, stetit in loco campestri; & turba discipulorum eius, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrosij Episcopi.

HOs quidem gradus volunt esse virtutum: per quos ab ultimis ad superiora possimus ascendere: denique sicut incrementa virtutum; ita

etiam sunt incrementa premiorum. Plus est enim Dei esse filium, quam possidere terram, & consolationem mereri; sed quia & primum primum regnum cælorum est, & vltimum premium regnum cælorum est; numquid æquale premium incipientibus, atque perfectis est?

R. Propter testamētum, 115.

Lectio viij.

HAbes primum regnum, quando Sancti rapiuntur in nubibus obuiam Christo in aëra. Multi enim dormientium surgent, isti in vitam æternam, illi in opprobrium. Primum ergo regnum cælorum Sanctis propositum est in absolute corpore. Secundum regnum cælorum est, post resurrectionem esse cum Christo. Cum fueris in regno cælorum, tunc processus est mansionum: etsi vnum regnum, diuersa tamen merita sunt in regno cælorum.

R. Sancti mei. 116. *Lectio*

Post resurrectionem terram tuam incipies possidere absolutus à morte. Ite enim, cui dicitur: Terra

es, & in terram ibis: non possidet terram suam: non enim potest esse possessor, qui non capit fructum. Absolutus igitur per Dominicam Crucem, si tamen intra iugum Domini fueris inuētus, consolationem in ipsa possessione reperies. Consolationem sequitur delectatio, delectationem diuina miseratione: quem autem misereatur Dominus, & vocat: qui vocatur, videt vocantem: qui Deum viderit, in ius diuinæ generationis assumitur: tunc demum quasi Dei filius celestis regni diuitijs delectatur: Ille igitur incipit, hic repletur.

Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam.

Lectio vij

IN illo tempore: Descendens Iesus de monte, stetit in loco campestri; & turba discipulorum eius, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homil. S. Ambros. Episc.

NVnc dicamus, quem admodum in quatuor benedictionibus Sanctus Lucas benedictiones sit octo amplexus; & quidem scimus Virtutes esse quatuor Cardinales, Temperantiam, Iustitiam, Prudentiam, Fortitudinem. Qui pauper est spiritu, auarus non est. Qui flet, non superbit, sed mitis est & pacatus. Qui luget, humiliatur. Qui iustus est, nō negat, quod scit omnibus ad vsum communiter datum. Qui misereatur, largitur de suo. Qui suum donat, non quærit alienum, nec dolum proximo suo instruit. **Propter. 115.**

Lectio viij.

Connexa igitur sibi sunt concatenataq; virtutes, vt, qui vnā habeat, plures habere videatur & sanctis vnā competit virtus; sed eius, quæ fuerit vberior, vberius est præmium: quanta hospitalitas in Abraham? quanta humilitas, quanta sanctitas, vt fratris filium ab hoste seruaret: & quanta abstinentia, vt nihil de præda quæreret; sed quia fide

præstitit, fidei præ cæteris
meruit principatû : ergo uni-
cuique plura præmia, quia
plura incentiua virtutum.

✠ Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Sed quod in aliquo meri-
to copiosius, hoc etiam in
præmio redundantius. Beati
igitur pauperes spiritu. Ha-
bes temperantiam, quæ à pec-
cato abstinet, sæculum calcit,
illecebrosa non quærit. Bea-
ti, qui esuriunt, & sitiunt,
qui enim esurit, esuriēti com-
patitur, compatiendo largi-
tur, largiendo fit iustus : quia
iustitia eius manet in æter-
num. **T**e Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore : Descen-
dens Iesus de monte, stetit
in loco campestri, & turba
discipulorum eius, & multitu-
do copiosa plebis ab omni
Iudæa, & Ierusalem, & ma-
ritima, & Tyri, & Sydonis.
Et reliqua.

De Homilia sancti Ambro-
sij Episcopi.

ET in Matthæo sitim, &
famem intelligimus spiri-
tuale, qua cibo iustitiæ de-
sideratur, aut potus : quia
virtus quasi materia quædam
virtutum est : ut iustus aqua-
lem se inferioribus præstet,
dolum excludat, veritatem
requirat. Beati, qui nunc fle-
tis : quia ridebitis. Habes
prudentiam, cuius est flere
occidua, & ea, quæ æterna
sunt, quærere, lugere sæcula-
ria, quæ se ipsa impugnent,
Deum pacis inquirere, qui
stulta mundi elegit, ut con-
fundat sapientes, & qui ea,
quæ non sunt, destruat, ut
quæ sunt, possit adipisci.

✠ Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

BEati eritis, cum vos ode-
rint homines. Habes for-
titudinem, sed eam, quæ non
odium mereatur ex crimine,
sed persecutionem patiatur
ex fide. Sic enim ad passionis
peruenitur coronam, si gra-
tiam hominum negligas, di-
uinam sequaris : Denique, ut
scias consummationem esse
fortitudinis passionem, se-
cundum hæc, inquit, faciebāt
Pro-

Prophetis patres eorum: quia Prophetas Iudei vsq; ad mortem corporis persecuti sunt.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Est etiam fortitudinis, irā vincere, indignationemq; cohibere: ac per hoc fortitudo animum, corpusque confirmat. Nec perturbari finit timore aliquo vel dolore: quibus velut pravis interpretibus plerumque percellimur. Ergo temperantiam cordis habet, animique munditiam; iustitia misericordiam; pacem prudentia; mansuetudinem fortitudo. **T**e Deum.

**IN FRA OCTAVAM
P L V R I M. MART.**

Hom. in Euang. Matth. c. 24.
Sedente Iesu super montem.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

**Lectio S. Euangelij secundū
Matthæū. c. 24. 'Lect. vij.**

IN illo tempore: Sedente Iesu super Montem Oliueti, accesserunt ad eum discipuli eius secreto, dicentes: Dic nobis quando hæc erunt. Et reliqua.

Homilia S. Hilarij Episcopi.
Comment. in Matthæum,
cap. 25.

Discipuli Dominum interrogant quando hæc fierent, quodvè signum & aduentus sui, & consummationis sæculi noscerent. Et quia tria hæc in vnū quæ sita sunt: distinctis & temporis intelligentiæ significationibus separantur. Respondetur igitur primum, de ciuitatis occasu: & confirmantur veritate doctrinæ, ne quis fallax ignorantibus posset obrepere. Vēnturi enim erant etiam eorum tēpore qui se Christum essent nuncupaturi. Vt igitur fides pestifero mendacio detrahi posset, admonitio præcessit.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Confirmat igitur eos ad tolerantiam passionum; fugæ, verberationis, interitus, & publici in eos odij propter nomen eius. Atque his quidē vexationibus multi turbabuntur, & tantis insurgentibus malis scandalizabuntur; & vsque in mutuum odium excitabuntur

Et falsi prophetæ erunt, multosque ementita veritate peruertent: & abundante nequitia charitas refrigescet.

Sancti mei. 116.

Lectio ix.

Sed vsque in finem perseverantibus salus reservata est: ac tum per omnes orbis partes viris Apostolicis dispersis, Euangelij veritas prædicabitur. Et cum vniuersis fuerit cognitio sacramenti celestis inuenta, tum Ierusalem occusus, & finis incumbet: ut prædicationis fidem & infidelium poena, & metus ciuitatis erutæ consequatur. Hæc igitur in eam ut fuerant prædicta, perfecta sunt: & lapidatis, fugatis, peremptis Apostolis, fame, bello, captiuitate consumpta est. Ac tum fuit digna non esse, cum eiectionis prædicatoribus Christi, indignam Dei prædicatione se præbuit. **T**e Deum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. *Lectio vij.*

In illo tempore: Sedente Iesu super montem Oliue-

ti, accesserunt ad eum discipuli eius secreto, dicentes: Dic nobis quando hæc erunt. Et reliqua.

Homilia S. Hieron. Presbyt.

Lib. 4. in Matth. c. 24.

Vbi verum lumen scientiæ nascebatur; accedunt ad eum discipuli secreto, qui mysteria, & futurorum reuelationem nosse cupiebant, & interrogant tria: quo tempore Ierusalem destruenda sit: quo venturus Christus: quo consummatio sæculi futura sit: multi enim veniunt in nomine meo, dicentes: Ego sum Christus, & multos seducunt, quorum vnus est Simon Samaritanus, quem in Actibus Apostolorum legimus, qui se magnam dicebat esse Dei virtutem: hæc quoque & cætera in suis voluminibus scripta dimittens: Ego sum sermo Dei, ego sum speciosus, ego paracletus, ego omnipotens, & ego omnia Dei.

R. Propter testamentum. 115.

Lectio viij.

Hæc autem omnia initia sunt dolorum. Non ambigo, hæc quidem iuxta litteram

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.***I**n illo tempore: Sedente Iesu super montem Oliueti, accesserunt ad eum discipuli eius secreto, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

*Ex Homilia 76. in Matth.***I**dcirco seorsum accesserunt, quia de magnis, & occultioribus rebus interrogaturi erant. Duo igitur interrogant? vnum, quando hæc erunt; templi huius scilicet euersio: alterum, quod aduentus tui signum est. Lucas verò vnum, de Ierosolymis videlicet interrogasse ipsos exponit: putabant enim tunc statim aduentum eius futurum. Marcus autem non omnes de Ierosolymorum euersione, sed Petrum & Ioannem, qui maiorem apud eū fiduciam habebant, interrogasse, ait.**¶** Propter. 115. *Lect. viij.***Q**uid igitur ipse? Videte, ne quis vos seducat:

13

nam,

ram futura, quæ scripta sunt, sed mihi videtur regnum cōtra regnum, & pestilentia eorum, quorum sermo serpit vt cancer, & fames audiendi verbum Dei, & cōmotio vniuersæ terræ, & à vera fide separatio in hæreticis magis intelligi: qui contra se inuicē dimicantes, Ecclesiæ victoriā faciunt, quod autē dixit: Hæc autem omnia initia sunt dolorum: melius trāsferitur, parturitionum: vt quasi conceptus quidam aduentus Antichristi: non partus intelligatur. **¶** Sancti mei. 116.

*Lectio ix.***E**T quoniam abundabit iniquitas, refrigescet charitas multorum. Non omniū negauit fidem, sed multorum: multi enim vocati, pauci verò electi. Nam in Apostolis, & similibus eorum permansura est charitas, de qua scriptum est: Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem. Et ipse Paulus, Quis nos separabit à charitate Christi? tribulatio, an angustia, an fames? Et reliqua.**T**e Deum laudamus.

nam, quoniam de Ierosolymę supplicijs audientes, quali omnes periculi inexpertes futuri, de secundis solummodo cogitabant, quę se citò consecuturos arbitrabantur; idcirco rursus difficiliora eis prædicit, suspensos faciens, & dupliciter ad vigilandum exhortans, ne adulatione seducuntium circumueniantur, ne vè periculorum vi opprimantur: duplex enim bellum futurum asserit, alterum à seductoribus, alterum ab hostibus, sed illud multò grauius: atque periculosius, quod in confusione atque turbatione rerum hominibus timore perterritis incumbet.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Magna enim tunc profectò tēpestas Iudęam turbabat, Romana vi superante, multis vrbibus expugnatis, & armis vniuersa regione referta; qua de causa multa facillimè credebantur. Nam bella nunc non ea, quę in alijs partibus orbis gesta fuerunt, nulla enim illorum cura erat; sed ea, quę ad-

uersus Ierusalem Romani suscepunt, prænuntiat: iam enim Romanorum potentia sollicitos eos faciebat: ac, quoniam turbatura ipsos erat, hæc omnia prædicuntur: ut ostendat deinde se quoque ipsum in Iudęos insurrecturum, non pugnās solum, verum etiam illata diuinitus vulnera prædicit.

Te Deum laudamus.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vii.**

In illo tempore: Sedente Iesu super montem Oliueti, accesserunt ad eum discipuli eius secreto, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt, Et reliqua.

De Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

Posteaquam sollicitos, curiososque reddidit, & ad vigilandum paratiores, seductorum, & pseudochristorum facta mentione, tunc demum Ierosolymorum exponit afflictiones, à præteritis semper ita futura confirmans, ut vel rudiores ad credenda hæc facile

facile induci queant. Bella verò, & bellorum auditum, primos impetus appellat: & ne post illa bella consumptionem omnium futuram putarent, præmunens intulit: sed nondum est finis: Surget enim, ait, gens aduersus gentem. Afflictionum originem intelligit, hæc autem omnia dolorum principium sunt, eorum, videlicet, quæ illis accidunt. *R. Propter. 115.*

Lectio viij.

Opportunè pericula discipulorum inseruit, vt à communibus eos consolaretur, nec tamen id ei suffecit, sed adiecit: Propter nomen meum, eritis enim, ait, odio omnibus propter nomē meū. Tunc scandalizabuntur multi: maius id malum est, si quidem intestina quoque bella ipsis imminet: multi enim falsi fratres facti, eos turbabunt. Vides bellum triplex futurum? Vnum ab hostibus, alterum à seductoribus, tertium à falsis fratribus.

R. Sancti mei. 116. Lect. ix.

AVdi nunc Paulum de his plangentem, atque di-

centem: De foris pugna, intus timores, & pericula in falsis fratribus. Et rursus, tales enim falsi apostoli sunt, dolosi operarij, in Apostolos Christi se transformantes: Affert inde, quod multò cæteris grauius erat, nec ab ipsa quidem charitate vllum eos solamen habituros. Deinde ostendens, generoso, excelsoque animo nihil hæc officere posse: Nolite timere, aut turbari, ait: nam si tolerantiam, vt decet, habebitis, non superabunt vos hæc mala. *Te Deum.*

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Sedente Iesu super montem Oliueti, accesserunt ad eum discipuli eius secreto, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri.

Ex lib. 4. Comment. in Marcum.

Sedet Dominus in monte Oliuarum contra templum,

plum; cū de ruina templi, & excidio gentis disputat, vt etiam ipso corporis situ verbis, quæ loquitur congruat, mysticè designans, quia quietus manens in factis superbiorum detestatur amentiam. Quis enim non videat, quod mons Oliueti fructiferam designet sanctæ Ecclesiæ celsitudinem, quā Dominus semper inhabitare delectatur? Quia videlicet mons ille non infructuosas habere arbores, & syluam sterilem, sed oliuas gignere solebat, quibus ad repellendas noctium umbras lumen alitur, soluantur infirmitates, & requies lassis tribuitur.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

QUæ cuncta specialiter in Ecclesia fieri probat ipsa, cum dicit: Ego autem sicut oliua fructifera in domo Domini sperabo in misericordia Dei mei. Videte, ne quis vos seducat: multi imminente Ierosolymorum excidio Principes extitere, qui se esse Christos dicerent, tempusque libertatis iam iamque appro-

pinquare referrent. Multi in Ecclesia ipsis etiam temporibus Apostolorū hæresiarchæ prodire: qui inter alia plurima veritati contraria, diem Domini prædicarent instare; quos Apostolus in epistola ad Thessalonicenses damnat.

R. Sancti mei. 116.

Lectio ix.

MULTI in nomine Christi venerunt Antichristi, quorum primus est Simon Magus, cui, sicut in Actibus Apostolorum legimus, auscultabant omnes, qui in Samaria erant, à minimo vsque ad maximum, dicentes: Hic est virtus Dei, quæ vocatur magna, eo quod multo tempore magicis artibus suis dementasset eos. Cum audieritis autem bella, & opiniones bellorum, ne timueritis. Bella ad hostes pertinent, seditiones ad ciues. Quæ vtraque à tempore Dominicæ passionis in populo Iudæorum, qui sibi pro Salvatore Christo seditiosum latronem elegit, satis superque constat abundasse.

Te Deum laudamus.

*In tertio Nocturno.***L**ectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.***I**N illo tempore : Seden-
te Iesu super montem Oline-
ti, accesserunt ad eum disci-
puli eius secreto, dicentes:
Dic nobis, quando hæc erūt.
Et reliqua.Homilia sancti Augustini
Episcopi.*De corrept. & grat. c. 6.***N**E gare non possumus,
etiam perseverantiam in
bono proficientem vsque in
finem, magnum esse Dei mu-
nus; nec esse nisi ab illo, de
quò scriptum est, Omne da-
tum optimum, & omne do-
num perfectum desursum est,
descendēs à Patre luminum:
nam si dixerimus, istam per-
seuerantiam tam laudabilem,
tamque felicem sic esse ho-
minis, vt ei non sit ex Deo:
illud primitus euacuamus,
quod ait Dominus Petro:
Rogavi pro te, ne deficiat
fides tua. Quid enim ei ro-
gavit, nisi perseverantiam
vsque in finem?**R.** Propter testamētum. *115.***D**Einde cum dicit Apo-
stolus : Oramus autem
ad Deum, ne quid faciat
mali : proculdubio perseue-
rantiam eius orat ad Deum:
neque enim nihil mali facit,
qui bonum deserit, & à quo
declinare debet, inclinatur
in malum, non perseuerans
in bono. Nec aliud oramus,
cum oramus, vt qui stat, stet,
nisi vt perseueret. Quid est
etiam, quod in Apostolorum
Actibus legimus : Audientes
autem gentes gauisæ sunt, &
exceperunt verbum Domi-
ni, & crediderunt, quotquot
erant ordinati in vitam æter-
nam. Quis in æternam vitam
potuit ordinari, nisi perseue-
rantix dono?**R.** Sancti mei. *116. Lect. ix.***Q**Uæsiuit vi perseverauerit vsque
in finem, hic saluus
erit. Qua salute, nisi æter-
na? cū in oratione Domi-
nica Deo Patri dicimus: San-
ctificetur nomen tuum. Quid
aliud dicimus, quam vt no-
men eius sanctificetur in no-
bis? quòd cū iam per laua-
crum regenerationis effectum
sit,

fit, quare quotidie à fidelibus poscitur, nisi vt in eo, quod factum est in nobis, perseueretur à nobis? Nullo autem dubitante quisquis à Dño, vt in bono perseueret, precatur; donū eius esse talem perseuerantiā confitetur. **T**e Deū.

SEPTIMA DIE.

Intertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Sedente Iesu super montem Oliueti, accesserunt ad eum discipuli eius secreto, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt, Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Ex Hom. 34. in Matth.

Qui autem perseuerauerit vsq; in finem, hic saluus erit. Hæc etiam alioquin animos discipulorum extollere possent, atque confirmare: quoniam tantam prædicationis suæ virtutem audiebant futuram, vt omnis sanguinis coniunctio virtute illius contemneretur, omnis affinitas sperneretur, omnia illi crederent aduersa, omnis potestas

vnique pelleretur. Nam si nulla naturæ vis aduersus sermonem vestrum potest reluctari, sed vniuersa depimitur, atque resoluitur, quidnam aliud vincere vos poterit? **R.** Propter. 115.

Lectio viij.

EGo certè stupeo, quod nulla ambiguitate detenti fuerunt, nullam liberationem ab his malis quaesierunt, præsertim cū non per duos, vel tres annos, sed per totam vitam hoc impendere sibi perciperent. Hoc enim ipsum signanter expressit, cū dixit; Qui autem in finem perseuerauerit, hic saluus erit. Vult quippe non solum gratia sui ipsos esse munitos, sed à se ipsis etiam nonnihil conferre. Quod ita esse videbis, si altius consideraueris, alia omnino ad eum, alia etiam ad discipulos posse referri.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Continuam ergo patientiam quaerit: nam, ne quis nihil Apostolis, sed totum Christo attribuat; ne quis

quis nihil mali pertulisse Apostolos putet, atque ideo de patientia ipsorum non admiratur, idcirco patientia quoque vestra opus est, ait: Nam etsi primo vos à periculis etiam, grauiora tamen alia, atque alia deinde succedent, nec exitus vnquam illorum erit in hac vita; qui enim perseuerauerit in fine, hic saluus erit. **T**e Deum.

I N D I E O C T A V A.

I n tertio Nocturno.

Homilia sancti Gregorij in Euang. Cum audieritis, &c. **Vt in Breuiario in Communi plur. Mart.** vel ea, quæ in hac Octaua fortasse fuerit omissa ob Dominicam, vel festum infra Octauam occurrens.

I N F R A · O C T A V A M

PLVR. MARTYRVM.

Homil. in Euang. Matth. c. 5.

Videns Iesus turbas, &c.

I N D I E F E S T O.

I n tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Videns Iesus turbas, ascendit in

montem; & cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

Homil. S. Augustini Episcop.

Lib. 1. de Serm. Domin. in monte, sub init.

Si quaeritur quid significet mons, bene intelligitur significare maiora præcepta iustitiæ, quia minora erant, quæ Iudæis data sunt. Vnus tamen Deus per sanctos Prophetas, & famulos suos, secundum ordinatissimam distributionem temporum dedit minora præcepta populo, quem timore adhuc alligari oportebat: & per filium suum maiora populo, quem charitate iam liberari conuenerat. Cum autem minora minoribus, maiora maioribus dantur, ab eo dantur, qui solus nouit congruentem suis temporibus generi humano exhibere medicinam.

R. Propter testamentum. 115.

Lectio viij.

NEc mirum est, quod dantur præcepta maiora propter regnum cælorum, & minora data sunt propter regnum terrenum, ab eodem

eodem vno Deo, qui fecit
cælum & terram. De hac er-
go iustitia, quæ maior est, per
Prophetam dicitur: Iustitia
tua sicut montes Dei. Et hoc
bene significat, quod ab vno
magistro, solo docendis tan-
tis rebus idoneo, docetur in
monte. Sedens autem docet,
quod pertinet ad dignitatem
magisterij. Et accedunt ad
eum discipuli eius, vt audien-
dis illius verbis hi essent etiã
corpore viciniore, qui præ-
ceptis adimplendis etiam ani-
mo propinquabant. Et ape-
riens os suum docebat eos,
dicens: Ista circumlocutio
fortassis ipsa mora commen-
dat aliquantò longiorem fu-
turum esse sermonem. Nisi
fortè non vacet, quod nunc
eum dictum est aperuisse os
suum, quod ipse in lege vete-
ri aperire solet ora Prophe-
tarum.

Sancti mei. 116. Lect. ix.

Quid ergo dicit? Beati
pauperes spiritu: quo-
niam ipsorum est regnum ca-
lorum. Legimus scriptum de
appetitione rerum tempora-
lium: Omnia vanitas, &

præsumptio spiritus. Præsum-
ptio autem spiritus, audacia,
& superbiam significat. Vul-
go etiam magnos spiritus su-
perbi habere dicuntur: & te-
tè quandoquidem spiritus
etiam ventus vocatur. Vnde
scriptum est: Ignis, grando,
nix, glacies, spiritus procel-
larum. Quis verò nesciat, su-
perbos inflatos dici, tamquã
vento distentos? Vnde est
etiam illud Apostoli: Scien-
tia inflat, charitas verò ædifi-
cat. Quapropter rectè hic
intelliguntur pauperes spi-
ritu, humiles, & timentes
Deum, id est, non habentes
inflantem spiritum.

Te Deum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundũ
Matthæum. **Lectio vj.**

In illo tempore: Vident
Iesus turbas, ascendit in
montem: & cùm sedisset, ac-
cesserunt ad eum discipuli
eius. Et reliqua.

**De Homilia sancti Augusti-
ni Episcopi.**

**Ex lib. i. de Serm. Dom. in
mont. cap. 1. & 2.**

Non

Non aliunde omnino incipere oportuit beatitudinem, quam à paupertate spiritus, siquidem peruentura est ad summam sapiētiā. Initium autem sapientiæ, timor Domini: quoniam & è cōtrario, initium omnis peccati superbia scribitur. Superbi autem appetunt & diligunt regna terrarum. Beati mites, quoniam ipsi hæreditate possidebunt terram. Illam credo terram, de qua in Psalmo dicitur: Spes mea es tu, portio mea in terra viventium. Significat enim quandam soliditatem & stabilitatem hæreditatis perpetuæ, vbi anima per bonum affectum, tamquam loco suo requiescit, sicut corpus in terra: & inde cibo suo alitur, sicut corpus ex terra: ipsa est requies, & vita Sanctorum. Mites autem sunt, qui cedunt improbitatibus, & non resistunt malo, sed vincunt in bono malum.

¶ Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Beati lugentes, quoniam ipsi consolabuntur. Lu-

ctus est tristitia de amissione carorum: conuersi autem ad Deum: ea quæ in hoc mundo cara amplectebantur, amittunt. Non enim gaudent ijs rebus, quibus ante gaudebant: & donec fiat in illis amor æternorum, nonnulla mœstitia sauciantur. Consolabuntur ergo Spiritu sancto, qui maximè propterea Paraclitus nominatur, id est, Consolator: vt temporalia amittentes, æterna lætitia perfruantur.

¶ Sancti mei. 116. *Lect. ix.*

Beati, qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur. Iam istos amatores dicit veri & incuncti boni. Illo ergo cibo saturabuntur, de quo ipse Dominus dicit: Meus cibus est, vt faciam voluntatem Patris mei, quod est iustitia, & illa aqua, de qua quisquis biberit, vt idem dicit, Fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. Beati misericordes, quoniam ipsorum miserebitur Deus. Beatos esse dicit, qui subueniunt miseris; quod eis ita rependitur, vt

de

de miseria liberentur. **T**e
Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. **Lectio vij**

IN illo tempore: Videns
Iesus turbas, ascendit in
montem; & cū sedisset, ac-
cesserunt ad eum discipuli
eius. Et reliqua.

De Homilia sancti Augusti-
ni Episcopi.

*Lib. 1. de Serm. Domini
in mont. c. 2.*

BEati mundo corde, quo-
niam ipsi Deum videbūt.
Quam ergo stulti sunt, qui
Deum istis exterioribus ocu-
lis quærunt, cum corde videat-
ur, sicut alibi scriptum est: Et
in simplicitate cordis quærite
illum. Hoc est enim mun-
dum cor, quod & simplex cor.
Et quemadmodum lumē hoc
videri non potest, nisi ocu-
lis mandis: ita nec Deus vi-
detur, nisi mundum sit illud,
quò videri potest. Beati pa-
cifici, quoniam ipsi Filij Dei
vocabuntur. In pace perfectio
est, vbi nihil repugnat: &
ideò Filij Dei pacifici, quo-

niam nihil in his resistit Deo,
& vtique filij similitudinem
Patris habere debent.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Pacifici, autem in seme-
tipsis sunt, qui omnes
animi sui motus componen-
tes, & subijcientes rationi,
id est, menti, & spiritui, car-
nalesque concupiscentias ha-
bentes edomitas, sunt re-
gnum Dei. In quo ita sunt
ordinata omnia, vt id quod
est in homine præcipuum, &
excellens, hoc imperet cete-
ris non reluctātibz, quæ sunt
nobis bestijsque communia:
atque id ipsum quod excelsit
in homine, id est, mens, & ra-
tio, subijciatur potiori, quod
est ipsa veritas, vnigenitus Fi-
lius Dei. Neque enim impe-
rare inferioribus potest, nisi
superiori se ipse subijciat. Et
hæc est pax, quæ datur inter-
ra hominibus bonæ volunta-
tis: hæc vita consummati per-
fectique sapientis.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

DE huiusmodi regno pa-
catissimo & ordinatissi-
mo

mo missus est foras princeps huius sæculi, qui peruersis inordinatisque dominatur. Hac pace intrinsecus constituta atque firmata, quascumque persecutiones ille qui foras missus est, forinsecus concitauerit, auget gloriam quæ secundum Deum est, non aliquid in illo ædificio labefactans, sed deficientibus machinis suis innotescere faciēs, quāta firmitas intus extructa sit. Ideò sequitur: Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum cælorum.

Te Deum.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Videns Iesus turbas, ascendit in montem; & cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 3.

Sunt autē omnes istæ octo sententiæ. Iam enim cete-

ra compellans loquitur ad illos qui aderant, dicens: Beati eritis, cum vobis maledicent, & persequentur vos. Superiores autem sententias generaliter diligebat. Non enim dixit: Beati pauperes spiritu, quoniam vestrum est regnum cælorum. Sed, Quoniam ipsorum est, inquit, regnum cælorum. Neque, Beati mites, quoniam vos possidebitis terram. Sed, Quoniam ipsi possidebunt terram. Et ita cæteras, vsque ad octauam sententiam, ubi ait: Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum cælorum.

¶ Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

INde iam incipit loqui, præsentibus compellans; cum & illa quæ supra dicta sunt, ad eos etiam pertinerent, qui præsentibus audiebant: & hæc postea, quæ videntur præsentibus specialiter dici, pertineant etiam ad illos, qui absentes, vel post futuri erant. Quapropter iste sententiarum

mu-

numerus diligenter considerandus est. Incipit enim beatitudo ab humilitate. Beati pauperes spiritu, id est, non inflati, dum se diuinæ auctoritati subdit anima, timens post hanc vitam ne pergat ad pœnas, etiam si fortè in hac vita, beati sibi esse videantur.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

INde venit ad diuinarum scripturarum cognitionem, ubi oportet eam se mitè præbere pietate: ne id quod imperitis videtur absurdum, vituperare audeat, & peruicacibus concertationibus efficiatur indocilis. Inde iam incipit scire, quibus nodis faculi huius per carnalem consuetudinem ac peccata teneatur.

Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Videns Iesus turbas, ascendit in montem: & cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

De Homil. S. August. Episc.

ITaque in hoc tertio gradu, in quo scientia est, incipit amissio summi boni, quia inhæretur extremis. In quarto autem gradu labor est: ubi vehementer incumbitur, ut sese animus anellat ab eis, quibus pestifera dulcedine innexus est. Hic ergo esuritur & sititur iustitia, & multum necessaria est fortitudo: quia non relinquitur sine dolore, quod cum delectatione retinetur. Quinto autem gradu perseuerantibus in labore datur euadendi consilium: quia nisi quisque adiuuetur à superiore, nullo modo sibi est idoneus, ut sese tantis miseriærum implicamentis expediat. Est autem iustum consilium, ut qui se à potentiori adiuuari vult, adiuuet & infirmiores, in quo est ipse potentior. Itaque beati misericordes, quia ipsorum miserebitur Deus.

R. Propter. 115. Lect. viij.

Sexto gradu est cordis munditia de bona conscientia bonorum operum, valens ad contemplandum sum-

summum illud bonum, quod solo puro & sereno intellectu cerni potest. Postremò est septima ipsa sapientia, id est, contemplatio veritatis, pacificans totum hominem; & suscipiens similitudinem Dei; quæ ita concluditur: Beati pacifici, quoniam ipsi Filij Dei vocabuntur. Octaua tamquam ad caput redit, quia consummatum, perfectumque ostendit, & probat. Itaque in prima & in octaua nominatum est regnum cælorum. Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorum. Et, Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum cælorum.

Sancti mei. 116. Lect. ix.

Cum iam dicitur: Quis nos separabit à charitate Christi? Tribulatio, an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? Septem sunt ergo quæ perficiunt: nam octaua clarificat, & quod perfectum est demonstrat, ut per hos gradus perficiantur & ceteri, tamquam à capite rux-

sum exordians. Videtur ergo mihi etiam septiformis operatio Spiritus sancti, de qua Isaias loquitur, his gradibus, sententiisque congruere. Sed interest ordinis: nam ibi enumeratio ab excellentioribus cæpit, hic verò ab inferioribus. Ibi namque incipit à sapientia Dei, & definit ad timorem Dei: sed initium sapientiæ timor Domini est.

Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Matthæum. Lectio vii.

In illo tempore: Videns Iesus turbas, ascendit in montem; & cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Lib. i. De Serm. Domini in monte, cap. 4.

Quapropter si gradatim tamquam ascendentes numeremus, primus ibi est timor Dei, secunda pietas, tertia scientia, quarta fortitudo, quintum consilium, sextus intellectus, septima sapientia.

k

Ti.

Timor Dei congruit humilibus, de quibus hic dicitur: Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum celorum, id est, non inflati, non superbi, de quibus Apostolus dicit: Noli altum sapere, sed time, id est, noli extolli. Pietas congruit mitibus. Qui enim pie querit, honorat sanctam scripturam, & non reprehendit quod nondum intelligit, & propterea non resistit; quod est mitem esse. Vnde hic dicitur: Beati mites, quoniam ipsi hereditate possidebunt terram.

R. Propter testamentum. 115.

Lectio viii.

Scientia congruit lugentibus, qui iam cognouerunt in scripturis, quibus malis vincti teneantur, quæ tamquam bona & utilia ignorantes appetierunt; de quibus hic dicitur: Beati, qui lugent nunc. Fortitudo congruit esurientibus & sitientibus. Laborant enim desiderantes gaudium de veris bonis, & amorem a terrenis & corporalibus auertere cupientes, de quibus hic dicitur: Beati, qui

esuriunt & sitiunt iustitiam. Consilium congruit misericordibus: hoc enim vnum remedium est de tantis malis euadendi ut dimittamus, sicut nobis dimitti volumus: & adiuuemus, in quo possumus alios, sicut & nos, in quo non possumus, cupimus adiuuari; de quibus hic dicitur: Beati misericordes, quoniam ipsorum miserebitur Deus.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Intellectus congruit mundis corde, tamquam purgato oculo, quo cerni possit quod corporeus oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit; de quibus hic dicitur: Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. Sapientia congruit pacificis, in quibus iam ordinata sunt omnia, nullusque motus aduersus rationem rebellis est, sed cuncta obtemperant spiritui hominis, cum & ipse obtemperet Deo; de quibus hic dicitur: Beati pacifici. Vnum autem primum, quod est regnum celorum, pro his gradibus

variè

variè nominatum est. **T**e
Deum.

S E P T I M A D I E.

Intentio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū
Matthæum.

IN illo tempore: Videns
Iesus turbas, ascendit in
montem; & cū sedisset, ac-
cesserunt ad eum discipuli
eius. Et reliqua.

De Homilia sancti Augusti-
ni Episcopi.

*Lib. 1. de Serm. Domini in
monte, cap. 4.*

IN primo gradu, sicut oportebat, positum est regnum cælorum, quod est perfectæ summæque sapientiæ animæ rationalis. Sic itaque dictum est: Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorum: tamquam diceretur, Initium sapientiæ timor Domini. Mitibus hereditas data est, tamquam testamen- tum Patris cum pietate quaerentibus. Beati mites, quoniam ipsi hereditate possidebunt terram. Lugentibus cōsolatio, tamquam scientibus quid amiserint, & quibus meriti sunt. Beati, qui lugent

nunc, quoniam ipsi consolabuntur. Esurientibus & sitiē- tibus saturitas, tamquam re- fectio laborantibus, fortiter- que certantibus ad salutem. Beati, qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi satu- rabuntur.

Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Misericordibus miseri- cordia, tamquam ve- ro & optimo consilio vten- tibus, vt hoc eis exhibeatur à potentiore, quod inuali- dioribus ipsi exhibent. Beati misericordes, quoniam ip- sorū miserebitur Deus. Muni- dis corde facultas est viden- di Deum, tamquam purum oculum ad intelligenda æter- na gerentibus. Beati muni- do corde, quoniam ipsi Deū videbunt. Pacificis Dei si- militudo est, tamquam per- fectè sapientibus, formatis- que ad imaginem Dei per regenerationem renouati ho- minis. Beati pacifici, quo- niam ipsi Filij Dei voca- buntur. Et ista quidem in hac vita possunt compleri, sicut completa esse in Apo-

stolis credimus. Nam illa omnimoda & in Angelicam formam mutatio, quæ post hanc vitam promittitur, nullis verbis exponi potest.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

B Eati ergo qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum cælorum. Hæc octaua sententia, quæ ad caput redit, perfectumque hominem declarat, significatur fortasse, & circumcisione octauo die in veteri testamento, & Domini resurrectione post Sabbatum, qui est utriusque octauus, idemque primus dies, & celebratione octauarum feriarum, quas in regeneratione novi hominis celebramus; & numero ipso Pentecostes: nam septenario numero septies multiplicato, quo fiunt quadraginta nouem, quasi octauus additur, ut quinquaginta compleantur. Et tamquam redeatur ad caput, quo die missus est Spiritus sanctus, eo in regnum cælorum ducimur, & hereditatem accipimus, & consolamur, & pascimur, &

misericordiam consequimur, & mundamur, & pacificamur. Atque ita perfecti, omnes extrinsecus illatas molestias pro veritate, & iustitia sustinemus. **T**e Deum.

I N D I E O C T A V A.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundæ Matthæum. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Videns Iesus turbas, ascendit in montem; & cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ex lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 5.

BEati eritis, cum vobis maledicent, & persequentur vos, & dicent, omne malum aduersum vos, mentientes propter me. Gaudete, & exultate, quoniam merces vestra multa est in cælis. Animaduertat quisquis delicias huius sæculi, & facultates rerum temporalium quærit in nomine Christiano, intrinsecus esse beatitudinem nostram, sicut de anima ecclesiastica ore prophetico dicitur:

tur: Omnis gloria eius filie Regis ab intus. Nam extrinsecus maledicta, & persecutiones, & detractiones promittuntur: de quibus tamen magna merces est in cælis, quæ sentitur in corde patientium, eorum qui iam possunt dicere: Gloriamur in tribulationibus, scientes quod tribulatio patientiam operatur, patientia autem probationem, probatio verò spem, spes autem non confundit: quia charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis.

R. Propter testamentum. 115.

Lectio viij.

Non enim ista perpeti fructuosum est, sed ista pro Christi nomine non solum æquo animo, sed etiam cum exultatione tolerare. Nā multi hæretici nomine Christiano animas decipientes, multa talia patiuntur: sed ideò excluduntur ab ista mercede, quia non dictum est tantum, Beati, qui persecutionem patiuntur; sed additum est, Propter iustitiam. Vbi autem sana fides non est, non potest esse

iustitia: quia iustus ex fide vivit. Neque schismatici aliquid sibi ex ista mercede promittant: quia similiter ubi charitas non est, non potest esse iustitia. Dilectio enim proximi malum non operatur: quam si haberent, non dilaniarent corpus Christi, quòd est Ecclesia.

R. Sancti mei. 116. **Lect. ix.**

Quid est sanè, quod etiam hoc non est nudè positum, ut diceretur: Et dicent, omne malum aduersum vos: sed additum est, mentientes: additum est etiam, propter me? Propter eos additum puto, qui volunt de persecutionibus, & de famæ suæ turpitudine gloriari; & ideò dicere, ad se pertinere Christum, quia multa de illis dicuntur mala: cum & vera dicantur, quando, & de illorum errore dicuntur: etsi aliquando etiam nonnulla falsa iactantur, quod temeritate hominum plerumque accidit, non tamen propter Christum ista patiuntur. Non enim Christum sequitur, qui non secundum veram fidem, &

Catholicā disciplinā Chri-
stianus vocatur.

Et Deum laudamus.

**IN ERA OCTAVAM
PLVR. MARTYRVM.**

**Homilia in Euangel. Matth.
cap. II. C.** **o**niteor tibi Pa-
ter, &c.

IN DIE FESTO.

In tertia No. Surno.
Lectio sancti Euangelij se-
cundum Matthæum. c. II.

Lectio vii.

In illo tempore: Respon-
dens Iesus dixit: Confi-
teor tibi Pater, Domine cæ-
li & terræ, quia abscondisti
hæc a sapientibus & pruden-
tibus, & reuelasti ea paruulis.
Et reliqua.

**Homilia sancti Augustini
Episcopi.**

Serm. 10. de verb. Dñi.

Venite, inquit, ad me om-
nes qui laboratis. Quare
enim omnes laboramus, nisi
quia sumus homines morta-
les, fragiles, infirmi, lutea
vasa portantes, quæ faciunt
inuicem angustias? Sed si
angustiantur vasa carnis, di-
latetur spatia charitatis. Quid

ergo dicit: Venite ad me om-
nes qui laboratis, nisi ut non
laboretis? Denique promissio
eius in promptu est, quoniam
laborantes vocabit. Quærent
fortè, qua mercede vocati
sunt: Et ego vos, inquit, re-
ficiam. Tollite iugum meum
super vos, & discite à me,
non mundum fabricare, non
cuncta visibilia & inuisibilia
creare, non in ipso mundo
mirabilia facere, & mortuos
suscitare; sed quoniam mitis
sum, & humilis corde.

Propter testamētum. II.

Lectio viii.

Magnus esse vis? à mi-
nimo incipe. Cogitas
magnam fabricam construere
celitudinis? de fundamen-
to prius cogita humilitatis.
Et quantam quisque vult, &
disponit superimponere mo-
lem ædificij, quantò erit ma-
ius ædificium, tantò altius
fodit fundamentum. Et fa-
brica quidem cum constru-
itur, in suprema consurgit;
qui autem fodit fundamen-
tum, ad ima deprimitur. Er-
go & fabrica ante celitudi-
nem humiliatur, & fastigium
post

post humiliationem erigitur.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Quod est fastigium construendæ fabricæ, quam molimur? quo peruenturum est cacumen ædificij? Cito dico, usque ad conspectum Dei. Videtis quam excelsum est, quanta res est conspiciere Deum. Qui desiderat, & quod dico, & quod audit intelligit. Promittitur nobis conspectus Dei; veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, videntem videre. Nam qui colunt falsos deos, facile illos vident: sed eos vident, qui oculos habent, & non vident. Nobis autem promittitur visio Dei viuētis & videntis. **Te Deum.**

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum.

Lectio vij.

In illo tempore: Respondens Iesus dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cæli, & terræ, quia abscondisti hæc a sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

Hom. S. Ioann. Chrysostomi.

Homil. 39. in Matth.

Non hic, aut ille, sed omnes, qui curis, qui doloribus, qui peccatis laboratis, venite ad me, non ut pœnas luatis, verum ut dolores, peccataque vestra resoluantur, venite ad me, non quia glorificari me a vobis opus est mihi, sed quia salutem vestram maximè sitio: Ego, inquit, requiem vobis tribuam. Non dixit: Saluos faciam; sed, quod maius est, in omni quiete constituam: Tollite iugum meum super vos: Nolite onus pertimescere, suauitatis enim eximia plenum.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Quomodo autem in superioribus dicebat angustam esse ianuam, & arduam tribulationibus viam? Quando videlicet desidia, quando ignauia dissolutus es. Nam, quando, quæ dicta sunt, perfeceris, leue tunc erit onus: quapropter magnitudine retributionis etiam nunc leue appellatur. Quomodo autem, inquires,

quæ dicta sunt, perficiam animo? si humilitate syncera, si mansuetudine vera, si moderatione integra te communies. Humilitas quippè virtus est, & sublimioris philosophiæ mater est, atque origo.

Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Considera, quomodo his omnibus vt humilitatem præcipuè colant, ipsis persuadet. Primo in ijs, quæ ipse peregit: Discite, inquit, à me, quoniam mitis sum. Deinde magnitudine retributionis: Inuenietis enim requiem animabus vestris. Praterèa ijs, quæ ipse gratis affert: Ego enim, inquit, requiem vobis com præstabo: ad hæc, quia facilem rem, atque suauem esse approbavit: Suauem namque iugum est, inquit, & onus meum leue.

Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Respondens Iesus dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cali &

terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

De Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

Sed quomodo, in viues, Leue hoc onus est? doceat te Paulus dicens: Quis nos separabit à charitate Christi? tribulatio, an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? Doceant te illi, qui à synagogis Iudæorum post mille flagella, ac verbera summo gaudio affecti redibant, quia videlicet digni sunt inuenti, qui pro Christi nomine vexarentur: quòd si adhuc iugum, ac onus audiendo, formidas nimium, atque perhorrescis, non naturæ rerum huiusmodi timorem, sed ignauia totum attribuas.

Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Quapropter etiam Christus, vt quanta cura vigilandum esset certiores nos redderet: non siluit onera, nec suauia tacuit: sed vtrumq; complexus, & iugū dixit, & suauem

appellauit : onus apposuit, & leue adiecit : vt ne, aut tamquam laboriosa nimium funderes, aut tamquam nimium facilia contemptu prosequeris : quod si post hæc omnia vehementer ardua, difficilisque tibi virtus videtur, veniat in mentem tibi, quanto difficilior vitiositas est : quod ipse occultius significat, cum antequam de iugo suo aliquid dixerit : Venite ad me omnes, exclamauerit, qui laboratis, & onerati estis,

R. Sancti mei, 116.

Lectione ix.

Hic enim ostendere voluit, quantum laborem, quantum grauamen intolerabile, peccatum hominibus afferat : idcirco non, qui laboratis, solummodo ait, sed etiam, qui onerati estis. Quod Psalmista significauit apertius, & naturam ipsius peccati descripsit, dicens : Sicut onus graue grauata sunt super me. Zacharias quoque similiter plumbi talētum esse ait. Nullo enim pondere grauius premitur anima, nihil tam vehementer mentis restringit

oculos, nihil magis deijcit, atque prosternit, quam male actæ vitæ, ac peccatorum conscientia, & recordatio.

Te Deum.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vii.*

In illo tempore : Respondens Iesus, dixit : Confiteor tibi Pater, Domine cæli & terræ, quia abscondisti hæc a sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

De Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth. c. 11.

Avdiant, qui Saluatorem non natum, sed creatum calumniantur : quod Patrem suum vocet cæli & terræ Dominum : si enim & ipse creatura est, & creatura conditorum suum patrem appellare potest : stultum fuit, non, & sui, & cæli ac terræ Dominum, vel Patrem similiter appellare. Quia abscondisti hæc a sapientibus. Gratias agit, & exultat in Patre, quod Apostolis sui aduentus,

ape.

aperuerit sacramenta, quæ ignorauerint Scribæ, & Pharisei, qui sibi sapientes videntur, & in conspectu suo prudentes, iustificata est sapientia à filiis suis.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

OMnia mihi tradita sunt à Patre meo; & tradentem Patrem, & accipientem Filiū mysticè intellige. Alioquin si iuxta fragilitatem nostram sentire volumus; cum cœperit habere, qui accipit, incipiet non habere, qui dederit: tradita autem sibi omnia, non cælum, & terra, & elementa intelligenda sunt, & cætera, quæ ipse fecit, & condidit, sed hi, qui per Filiū accessum habent ad Patrem, & ante rebelles Deum potestā sentire cœperunt.

R. Sancti mei. 116. *Lect. ix.*

EOs, qui grauissimo legis iugo premebantur ad Euangelij inuitat gratiam: Iugum enim meum suauē est, & onus meum leue, quomodo leuius lege Euangelium: Cum in lege homicidium; in Euangelio ira damnetur? qua

ratione Euangelij gratia faciliior; cum in lege adulterium; in Euangelio concupiscentia puniatur? In lege multa præcepta sunt, quæ Apostolus non posse compleri, plenissimè docet. In lege opera requirunt, quæ qui fecerit, viuet in eis. In Euangelio voluntas quæritur: quæ etsi effectum non habuerit, tamen præmium non amittit.

Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secundæ Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Respondens Iesus, dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cæli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 8. de verb. Dom.

SI dignè, si diligenter, si quod primum est piè consideremus, inuenimus primitus, non semper cum in scripturis legimus confessionem, debere nos intelligere vocem

peccatoris : maximè autem es viuus. Sancti mei. 116.

hoc dicendum fuit, & hinc admonenda charitas vestra, quia mox vt hoc verbum sonnit vox lectoris, secutus est etiam sonus tusionis pectoris vestri, audito scilicet, quod Dominus ait : Confiteor tibi Pater : tundere autem pectus quid est, nisi arguere, quod latet in pectore, & euidenti pulsu occultum castigare peccatum? Propter. 115.

Lectio viij.

Nunc ergo aduertite. Si, Confiteor, Christus dixit, à quo lōgè est omne peccatum, non solius est confiteri peccatoris, sed etiam aliquando laudatoris. Confitemur ergo, siue laudātes Deū, siue accusantes nosmetipsos. Pia est vtraque confessio, siue cum te reprehendis, qui non es sine peccato, siue cum illum laudas, qui non potest habere peccatum : si autem benè cogitemus, reprehensio tua, laus ipsius est ; quare enim iam confiteris in accusatione peccati ; in accusatione tui ipsius ? quare confiteris ? quia ex mortuo factus

Lectio ix.
Scriptura ait : A mortuo quasi qui non sit, perit confessio : si perit à mortuo confessio, qui confitetur viuit : & si peccatum confitetur, vtique à morte reuixit : si peccati confessor reuixit à morte : quis illum suscitauit ? nullus mortuus est sui ipsius suscitator : ille solus se potuit suscitare, qui mortua carne non mortuus est : etenim hoc suscitauit, quod mortuum fuit : ille suscitabat, qui vivebat in se. Mortuus est autem peccator, maximè ille, quem moles consuetudinis premit, quasi sepultus Lazarus : quis eum suscitauit, nisi qui remoto lapide clamauit, dicens : Lazare, veni foras ? ergo in confessione sui accusatio, Dei laudatio est.

Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum.

Lectio vij.

In illo tempore : Respondens Iesus, dixit : Confiteor tibi Pater, Domine ca-

li & terræ, quia abscondisti hæc a sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

A Vdi ergo Dominum confitentem: Confiteor tibi Pater, Domine cæli & terræ. Quid confiteor? in quò te laudo? hæc enim confessio, vt dixit, laudem habet: Quia abscondisti hæc a sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Quid est hoc, fratres? A contrario sensu intelligite, Abscondisti hæc, inquit a sapientibus, & prudentibus: & non dixit, Reuelasti ea stultis, & imprudentibus; sed ait, Et reuelasti ea paruulis. Sapientibus & prudentibus irridendis, arrogantibus falso grandibus, verè autem tumentibus opposuit non insipientes, non imprudentes, sed paruulos.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Q Vi sunt paruuli? humiles: ergo abscondisti hæc a sapientibus, & prudentibus: nomine sapientium, & pru-

dentium, superbos intelligi posse ipse exposuit, cū ait, Reuelasti ea paruulis: ergo abscondisti non paruulis: quid est, non paruulis? non humilibus: quid est non humilibus, nisi superbis? **O** via Domini, aut non erat, aut latebat, vt reuelaretur nobis? vnde Dominus exultauit: quia reuelatum est paruulis. Debemus esse paruuli: nam si voluerimus esse magni, quasi sapientes, & prudentes, non nobis illud reuelatur.

R. Sancti mei. 116. **Lectio.**

Q Vi sunt magni? Sapientes, & prudentes; dicentes se esse sapientes: stulti facti sunt. Habes remedium a contrario. Si dicendo te esse sapientem, stultus factus es; dic te stultum, & sapiens eris; sed dic, dic, & intus dic: quia sic est, vt dicis. Si dicis, noli coram hominibus dicere, & coram Deo non dicere. Propterea, quòd ad te ipsum pertinet, quòd ad tua, tenebrosus es: quid enim est aliud, esse stultum, nisi esse tenebrosum in corde? Dic, quia tu tibi lumen non es. **T**e Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. *Lectio vii.***I**N illo tempore: Respon-
dens Iesus dixit: Confi-
teor tibi Pater, Domine cæ-
li & terræ, quia abscondisti
hæc à sapientibus, & pruden-
tibus, & reuelasti ea paruulis.
Et reliqua.De Homilia sancti Augusti-
ni Episcopi.*Serm. 9. de verb. Dom.***M**irum quibusdam vide-
tur, cum audiunt Domi-
num dicentem: Venite ad
me omnes, qui laboratis, &
onerati estis, & ego reficiam
vos: Tollite iugum meum su-
per vos, & inuenietis requiẽ
animabus vestris: Iugum enim
meum leue est, & sarcina mea
leuis; & considerant eos, qui
iugum ipsum intrepida cerui-
ce subierunt, & illam sarcina-
nam mansuetissimis humeris
acceperunt, tantis agitari, &
exerceri difficultatibus hu-
ius sæculi, vt non à laboribus
ad quietem, sed à quiete ad
laborem vocati videantur:
cum & Apostolus dicat: Om-nes, qui volunt in Christo piẽ
viuere, persecutionem patiẽ-
tur. *R. Propter. 115.**Lectio viii.***A**It ergo aliquis: quomo-
do iugum leue est, &
sarcina leuis: quandoquidem
illud iugum, & sarcinam ferre,
nihil est aliud, quam piẽ viue-
re in Christo? & quomodo
dicitur: Venite ad me omnes
qui laboratis, & onerati estis,
& ego reficiam vos; ac non
potius dicitur: Venite, qui va-
catis, vt laboretis? nam & va-
cantes inuenit, quos condu-
xit in vineam, vt ferrent æstũ
diei; & sub illo iugo leui, &
sarcina leui audiamus Apo-
stolum dicere; In omnibus
commendantes nosmetipsos,
tamquam Dei ministros, in
multa patientia, in tribulatio-
nibus, in angustiis, in plagis.*R. Sancti mei, qui. 116.**Lectio ix.***O**Mnia ergo illa, quæ cõ-
memorauit aspera, &
grauia, frequentius, & abun-
dantius sustinebat, sed pro-
fecto aderat ei Spiritus san-
ctus, qui in exterioris homi-
nis corruptione, interiorem

renouaret de die in diem, & gustata requie spiritali in affluentia deliciarum Dei, in spe beatitudinis futuræ, omnia præsentia deliniret aspera, & omnia grauiare releuaret: omnia enim scia, & immania, prorsus facilia, & prope nulla efficit amor.

Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAUA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vii.**

IN illo tempore: Respondens Iesus, dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cæli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorij Papæ.

Ex lib. Moral. 34. cap. ult. post med.

AVdiamus cuncti, quod magistra veritas docet, dicens: Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde. Ad hoc namque vnigenitus Dei filius formam infirmitatis nostræ suscepit, ad hoc inuisibilis, non solum visibilis,

sed etiam despectus apparuit, ad hoc contumeliarum ludibria, irrisorum opprobria, passionumque tormenta tolerauit, vt superbum non esse hominem doceret humilis Deus. Quanta ergo humilitatis virtus est, propter quam solam veraciter edocendam, is, qui sine æstimatione magnus est, vsque ad passionem factus est paruus?

R. Propter testamētum. **115.**
Lectio viii.

QVia enim originem peccationis nostræ superbia præbuit diaboli, instrumentum redemptionis nostræ inuenta est humilitas Dei. Hostis quippè noster magnus inter omnia conditus, videri super omnia voluit elatus. Redemptor autē noster magnus manens super omnia, fieri inter omnia dignatus est paruus, sed melius & elationis causam detegimus, & fundamenta humilitatis aperimus, si breui commemoratione perstringimus, quid mortis auctor, quid vitæ conditor dicat: ille namque ait: In cælum ascendam; iste autem

tem per Prophetam dicit: Vita mea inferno appropinquavit. **R.** Sancti mei. 116.

Lectio ix.

Ille nihil aliud mentes sibi subditas docet, quam celsitudinis culmen appetere, cuncta aequalia mentis tumore transcendere, societatem omnium hominum alta elatione transire, ac sese & contra potentiam conditoris erigere, sicut de eisdem per Psalmistam dicitur: Transierunt in dispositionem cordis, cogitauerunt, & locuti sunt nequicias, iniquitatem in excelso locuti sunt. Iste ad sputa, ad palmas, ad colaphos, ad spineam coronam, ad crucē, ad lanceam, usque ad mortem veniens, membra sua admonet, dicens: Si quis mihi ministrat, me sequatur,

Te Deum.

INFRA OCTAVAM

PLVRIM. MART.

Homil. in Euangel. Luc. 11.

Væ vobis, qui ædificatis, &c.

IN DIE FESTO.

Lectio sancti Euangelij secundum Lucam, cap. 11.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dicebat Iesus turbis Iudæorum, & principibus Sacerdotum: Væ vobis, qui ædificatis monumenta Prophetarum: patres autem vestri occiderunt illos. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. in Luc. 11.

Non monumēta Prophetarum ornare, sed interfectores Prophetarum imitari, sceleris est. Iudæi ergo Prophetarum monumenta ædificando, patrum suorum facta, qui eos occiderunt, arguebant, sed paterna facinora æmulando, dum Christum, Apostolosque illius insequuntur, in se ipsos sententiam reorquebant, eadem videlicet ipsi, quæ in parentibus damnaabant, agentes: simulabant quidem se ob fauorem vulgi captandum, patrum suorum horrere perfidiam, memorias Prophetarum, qui ab eis occisi sunt, magnificè ornando: sed ipso opere testificantur, quantum paternæ nequitie consentiant,

Do:

Dominum, qui ab iisdē Prophetis est prænuntiatus, iniurijs agendo. **R.** Propter. 116.

Lectio viij.

VT inquiratur sanguis omnium Prophetarum, qui effusus est à constitutione mundi à generatione ista. Quæritur, quomodo sanguis omnium Prophetarum, atque iustorum ab vna Iudaorum generatione requiratur, cum & multi Sanctorum, siue ante Incarnationem, seu post mortem; resurrectionemque Saluatoris, ab alijs sint nationibus interempti, & ipse Dominus, Iudæis licet acclamantibus, à Romano tamen Præfide, Romanisque sit militibus crucifixus?

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Sed moris est scripturarum, duas sæpè generationes hominum, bonorum scilicet, malorūq; computare, hoc est, eorū, qui non ex sanguinib; neq; ex volūate carnis, neque ex volūate viri, sed ex Deo nati sunt: & eorum, quibus dicitur, Vos ex patre diabolo estis: & alibi; serpētes

generatio viperarum. A sanguine Abel vsque ad sanguinem Zachariæ. Quare vsque ad sanguinem Zachariæ, cum & multi post eum sint ab hac generatione perempti; nisi fortè, quia Abel pastor ouium, Zacharias Sacerdos fuit; & ille in campo, hic in atrio templi necatus est, vtrinque gradus Martyres, & laici scilicet, & altaris officio mancipati, sub eorum voluit intimare vocabulo?

Te Deum laudamus.

Infra Octauam, in Missa, & Officio legatur Euang. Descendens Iesus. cum suis Homil. vt in hoc eodem Comuni, sup. 123. In die Octaua, vt in die festo.

INFRA OCTAVAM PLVRIM. MART.

Homil. in Euang. Luc. c. 10. Qui vos audit me audit, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam, c. 10. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Qui vos

vos audit, me audit: & qui vos spernit, me spernit. Et reliqua.

Hom. Venerab. Bedæ Presb.

Lib. 3. in Luc. cap. 42.

VT in audiendo quisque vel spernendo Euangelij prædicatore non viles quasque personas, sed Dominum Salvatorem, imò ipsum Patrem spernere se, vel audire disceret, ait: Qui vos audit, me audit; qui vos spernit, me spernit; qui autem me spernit, spernit eum, qui me misit: quia proculdubio in discipulo magister auditur, & in filio pater honoratur. Potest & ita intelligi: qui non facit misericordiam uni de fratribus meis minimis, nec mihi facit, quia & ipse pro his formam serui, & pauperis habitum suscepi.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Reverſi ſunt autē ſeptuaginta duo cum gaudio, dicentes: Domine, etiam dæmonia ſubijciuntur nobis in nomine tuo. Benè quidem confefſi ſunt, deferentes honorem nomini Chriſti, ſed quia infirma adhuc fide gau-

debāt in virtutibus, vide quid audiunt. Et ait illis: Videbam Satanam ſicut fulgur de cælo cadentem: non modo video, ſed prius videbam, quando corruit; quod autem ait: Sicut fulgur, vel præcipitem de ſupernis ad ima lapſum ſignificat, vel quia deiectus, adhuc tranſfiguratur ſe in angelum lucis.

R. Sancti mei, 116. *Lect. ix.*

ECce dedi vobis poteſtatem calcandi ſuprà ſerpentes, & ſcorpiones. Hoc eſt, omne genus immundorum ſpirituū de obſeſſis corporibus eiſciendi: quamvis & ad litteram rectiſſimè poſſit accipi: ſiquidem & Paulus à vipera inuaſus, nihil aduerſi patitur. Hoc ſanè inter ſerpentes, qui dente; & ſcorpiones, qui cauda nocent, diſtare arbitror; quod ſerpentes apertè ſæuientes, ſcorpiones clanculo inſidiantes, vel homines, vel dæmones ſignificant: ſerpentes, qui inchoandis virtutibus venena prauæ perſuaſionis obijciunt: ſcorpiones, qui conſummatas virtutes ad

finem vitiare cōtendunt. Verumtamen in hoc nolite gaudere; quia spiritus eiicere, sicut & virtutes alias facere, interdum non est eius meriti, qui operatur, sed inuocatio nominis Christi hoc agit.

Te Deum.

Infra Octauam in Missa & Officio legetur. Euang. Secundo Iesu. cum suis Homil. supra. 131. In die Octa. vt in die festo.

INFRA OCTAVAM PLVR. MARTYRVVM.

Homil. in Euang. Luc. c. 12.

Attendite à fermento, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam, c. 12. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Attendite à fermento Phariseorū, quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. in Luc. c. 52.

DE hoc fermento Apostolus præcipit: Itaque epulemur, non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ

& nequitiae; sed in azymis sinceritatis & veritatis. Nam sicut modicum fermentū totam farinā, cui iniicitur, masam corrumpit, vniuersamque mox conspersionem suo sapore commaculat: sic nimirum simulatio, cuius semel animum imbuerit, tota virtutum sinceritate & veritate fraudabit. Est ergo sensus: Attendite ne æmulemini simulatores, quia veniet profectò tempus, in quo & vestra virtus omnibus, & eorum reueletur hypocrisis.

¶ Propter testamētum. 115.

Lectio vij.

Verū quod sequitur: Quoniam quæ in tenebris dixistis, in lumine dicentur: non solum in futuro, quando cuncta cordium abscondita proferentur ad lucem, sed & in præsentī tempore potest congruenter accipi: quoniam quæ inter tenebras quondam pressurarum, carcerumq; umbras, vel locuti, vel passi sunt Apostoli, nunc clarificata per orbem Ecclesia, letis eorū actibus publicè prædicantur, Ne terreamini ab his

his qui occidunt corpus. Si debetis terreri ab his qui occidunt corpus: quia qui irrationabilia animalia gubernat, rationabilia curare non desinit. **T**e Deum.

S E C V N D A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Attendite à fermento Phariseorum, quod est hypocrisis. Et reliqua.

De Homil. Venerabil. Bedæ Presbyteri.

DVo autem sunt genera persecutorum: vnum palam sæuientium, alterum fide, fraudulenterque blandientium. Contra vtrumque nos munire atque instigare volens Saluator, & supra ab hypocriti Phariseorum attendere, & hic à carnificum cæde præcipit non timere: quia videlicet post mortem, nec horum crudelitas, nec illorum valeat simulatio durare. Nonne quinque passeres dipondio veneunt? Si minutissima, inquit, animalia, quæ quolibet per aëra feruntur volatilia, Deus obliuisci non potest; vos qui ad imaginem facti estis creatoris, non

QVærit fortasse aliquis, quomodo dicat Apostolus, numquid de bobus cura est Deo? cum vtique bos passere pretiosior existat, sed aliud cura, aliud verò est scientia. Denique numerus capillorum, de quo consequenter ait: Sed & capilli capitis vestri omnes numerati sunt: non in actu computationis, sed in facultate cognitionis accipitur. Nō enim sollicitam Deus curæ numeratis intendit excubiā, sed cui cognita sunt omnia, quasi nu-

merata sunt omnia. Benè tamen numerata dicuntur: quia quæ volumus seruire, numeramus. **R.** Propter. 115.

Lectio viii.

DErident intelligentiam Ecclesiasticam in hoc loco, qui carnis resurrectionem negant, quasi nos ipsam terrenam materiam, quæ discedente anima fit cadauer, ita resurrectione reparandam dicamus, vt ea, quæ dilabuntur, & in alias, atque alias aliarum rerum species, formasque vertuntur, quamuis ad corpus redeant, vnde dilapsa sunt, ad easdem quoque corporis partes, vbi fuerunt, redire necesse sit: alioquin, si capillis capitis reddit, quod tam crebra tonsura detraxit; si vnguibus, quod toties dempsit exsectio immoderata; & indecens cogitatibus, & ideo resurrectionē carnis non credentibus occurrit informositas. **R.** Sancti mei. 116.

Lectio ix.

Sed quemadmodum si statua cuiuslibet solubilis metalli, aut igne liquefceret, aut cōfunderetur in massam, & eā

vellet artifex rursus ex illius materiæ quantitate reparare, nihil interesset ad eius integritatem, quæ particula materiæ, cui membra statuae redderentur, dum tamen totum, ex quo constituta fuerit, resumeret: ita Deus mirabiliter, atque ineffabiliter artifex de toto, quo caro nostra constiterat, eam restituet, nec aliquid attinebit ad eius reintegrationem, vtrum capilli ad capillos redeāt, & vngues ad vngues, an quicquid eorum perierat, mutetur in carnem, & in partes alias corporis reuocetur, curante artificis prouidentia, ne quid indecens fiat. **T**e Deum.

TERTIA DIE.

In tertio No. turno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Attendite à fermento Phariseorum, quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homil. S. Petri Chrysologi.

Ex Serm. 172.

QVia in fermento non est moles magnitudinis, sed tumor.

tumoris, & conspersio tali specie inflata est, non ditata; quātū enim efferbuerit fermentius, tantū farris massa turgescit, & totam formam leuitatis implet, & tumoris: congruē à Domino dictum est: Attendite vobis à fermento Phariseorum, quòd est hypocrisis. Quid est hypocrisis, nisi species arte composita, quæ aliud in re agit, aliud promit in vultu? Hæc penes Phariseos per scientiam tumescebat; Apostolo sic dicente: Scientia inflat. Illos namque scientia inflabat ad superbiam, non instruebat ad vitam: & corrumpebat ad malitiam, non ad prudentiam promouebat.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

ERat in eorum facie hypocrisis; erat in eorum mente inuidiæ hydrops; erat in pectore siticulosus fons: erat ardens vnda, quæ suis magis ac magis inflammabatur fluentis, vt bibentis non extingueret sitim, sed augeret incendium. Sic, sic hypocrisis ministrante suis semper inui-

dia propinat. Ab hoc nos morbo subtrahit Apostolus: cū nos non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ, & nequitiae, sed in azymis sinceritatis, & veritatis sanctum pascha Domini celebrare compellit.

R. Sancti mei. 116. *Lect. ix.*

Veritas nescit tumorem, simplicitas hypocrisim prorsus ignorat, in azymis sinceritatis, & veritatis. Hæc sunt cordis azyma; hæc celesti dulcedine confecta; hæc gratiæ saporata pinguedine: hæc sancti Spiritus igne decocta: hæc nos manducantes agnum Dei, agnum, qui tollit peccatum mundi, nostrum pascha solemniter immolamus: quibus Christus ad lætitiā totam est natus, & immutatus ad gloriam. **T**e Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Lucam. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Attendite à fermento Phariseorum, quòd est hypocrisis. Et reliqua.

Hom. S. Ambrosij Episcopi.

Lib. 7. in Luc. l. 12.

Plcherrimum locum tenendæ simplicitatis, & æmulandæ fidei Saluator intexit; ne Iudaicæ perfidiæ more alia premamus affectu, alia voce simulemus: cùm ultimo tempore occulta cogitationum accusantium, aut etiam defendentium, secretum nostræ mentis apertura videantur: quæ enim maior est simplicitatis illecebra, quàm vt vnusquisque cognoscat, latebram fraudis esse non posse?

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Sed quoniam gemina est causa perfidiæ, quia aut ex inolita malitia, aut ex accidenti metu nascitur: ne quis metu territus potestatis. Deum, quem corde cognoscit, negare cogatur; pulchrè addidit, animæ tantum formidabile esse supplicium, pœnam corporis non esse metuendam. Mors enim naturæ finis, non pœnæ est; & ideo mortem supplicij corporalis esse defectum, pœ-

nam verò animæ esse perpetuam; eoque Deum solum esse metuendum, cuius potestati non natura præscribat, sed eadem natura subiaceat.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio viij.

Inspirauerat Dominus simplicitatis affectum, virtutem mentis erexerat, fides sola nutabat: benè eam de vilioribus roborauit. Nam si Deus obliuionem passerum non habet, hominum habere qui potest? quòd si tanta est Dei, & tam æterna maiestas, vt vnus ex passeribus, aut nostrorum numerus capillorum præter scientiā Dei non sit; quàm indignum est æstimare, quod fidelium corda Dominus, aut ignoret, aut spernat, qui viliora cognoscat?

Te Deum.

QVINTA DIE.

Intertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. *Lectio vi.*

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Attendite a fermento Phariseorum, quòd est hypocrisis. Et reliqua.

De

De Homilia sancti Ambrosij
Episcopi.

Videntur quinque isti passeres, quinque esse corporis sensus, tactus, odoratus, gustus, visus, auditus, qui modo passerum, si terrenarum fordium rimentur illuuiem, atque ex incultis locis, & fetidis cibum quarant, delictorum suorum laqueis occupati, ad superiorum operum fructus, quibus epulantur animi, reuolare non possunt. Itaque variarum capti illecebris voluptatum, aut venundamur sub peccato, aut redimimur à peccato. Christus nos redimit, aduersarius vendit.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Itaque docemur, quia volandi nobis gratia naturam dedit, voluptas abstulit, quæ malorum escis grauat animam, atque in naturam corporeæ molis inclinat. Meritoq; posuit Matthæus, quia nemo illorum cadit sine voluntate Dei: quòd enim cadit, vergit in terram; & quod volat, ad fastigium immortalitatis euehitur. Ne cui autem

dubium esset, quod Matthæus dixit, Lucas euidenter absoluit; quia voluntas Dei, cognitio Dei; non enim quisquam voluntate Dei cadit; sed qui delictorum suorum mole ruerit, Deum latere non potest.

R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Ergo passer bonus est, cui volandi vim natura supeditat. Est etiam malus passer, qui volandi vsum terrenæ vitio labis aboleuerit; quales sunt isti passeres, qui dipondio veneunt: alibi asse veneunt, alibi dipondio: quanta vtilitas delictorum? mors enim utilis, sed pretiosa virtus. Etenim aduersarius tamquam captiua mancipia vilioris pretio æstimationis addicit. At verò Dominus, tamquam speciosa seruitia, quæ ad imaginem, & similitudinem sui fecit, idoneus sui operis æstimator, magno pretio nos redemit, sicut sanctus Apostolus dixit: Empti enim estis pretio magno.

Te Deum laudamus.

*In tertio Nocturno***L**ectio S. Euangelij secundū Lucam.*Lectio vij.***I**n illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis : Attendite à fermento Phariseorum, quòd est hypocrisis. Et reliq. Homil. S. Petri Chrysologi.*Serm. 101.***V**obis autem dico, amici meis, ne terreamini : quia libertatem probat virtus, metus indicat seruitutem : nam liber ad gloriam, seruus natus est ad timorem. Merito ergo ad Dei amicitias sublimatur, qui propter Deum humanas despicit mortes, nescit timores : si amicos morum facit imitatio, morum similitudo coniungit, conuenienter eos amicos vocat Christus, quos imitatione sua mūdi iacula, & ipsam mortis formidinem conspicit, & prauidet calcaturos.**R.** Propter testamētum. 115.*Lectio viij.***V**obis autem dico, id est, non omnibus, sed amicis. Vobis autem dico, quos mors absoluit ista, non finit.**V**obis dico, quos corporis resolutio promouet ad melius, non transducit ad penam. Vobis dico, quibus morte vita inchoatur, non finitur. Vobis dico, quorum mors pretiosa fit non sui qualitate, sed causa, dum vitæ magis lucra inuenit, quàm vitæ perdat vsuram : sed audiamus quid dicat amicis suis : Ne terreamini ab his, qui occidunt corpus.**R.** Sancti mei, qui. 116.*Lectio ix.***A**vdiant, qui de bono mortis veterum vetusta volumina detriuerunt, nihil tamen inde capere virtutis, aut consolationis aliquid inuenire valuerunt, quis homini, quis sapienti dicat ? Mori naturæ est; necesse est deperire : nobis vixerunt veteres, viuimus nos futuris; nemo sibi : quòd nō potest tolli, velle, virtutis est : suscipe voluntarius, ad quod vrgeris inuitus : mors antequam veniat, non est, cū autem venerit, venisse nescitur. Nec ergo amisisse te doleas, quod, cū amiseris, nō dolebis. **T**e Deum.

S E P T I M A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Lucam.

Lectio vii.

In illo tempore : Dixit Ie-
sus discipulis suis : Atten-
dite à fermento Phariseorū,
quòd est hypocrisis. Et reliq.Homilia sancti Augustini
Episcopi.*Sermone 18. de verbis Apost.*
*circa medium.***C**um dicis mihi gehennā
timeo, ardere timeo; quid
dicturus sum? Malè times? va-
nè times? Non audeo, quan-
doquidē ipse Dominus abla-
to timore subiecit timorem,
& ait, vbi dixit: Nolite ti-
mere eos, qui corpus occi-
dunt, & postea non habent
quid faciant: sed eum time-
te, qui habet potestatem &
corpus, & animam mittere in
gehennam ignis: ita dico vo-
bis hunc timete. Cum ergo
Dominus timorem incusse-
rit, & vehementer incusse-
rit, & repetendo verbum,
comminationem ingemina-
uerit, dicturus ego sum, Malè
times ista? Non dicam: Pla-
nè time, nihil melius times,nihil est, quòd magis timere
debeas. **R.** Propter. 115.

Lectio viij.

Sed interrogo te; si non
te videret Deus, quanto
facis, nec quisquam te con-
uinceret in iudicio illius, fa-
ceres? tu te vide: non enim
potes ad verba omnia mea
respondere, inspicere te ipsum.
Faceres? si faceres, ergo pec-
nam times, charitatem non-
dum habes, seruiliter times,
formido est mali, nondum
delectatio boni; sed time
etiam, vt ista formido custo-
diat te, vt perducatur ad dile-
ctionem. Timor enim iste,
quo gehennam times, & ideo
mala non facis, continet te,
& sic volentem peccare ani-
mo interiore non finit; est
quidam custos timor, quasi
pædagogus legi, littera est
minans, nondū gratia iuuans.
R. Sancti mei, qui. 116.

Lectio ix.

Custodiat tamen timor
iste, dum non facis ti-
mendo, & veniet charitas: in-
trat in cor tuum, & quantum
illa intrat, tantum timor exit:
timor enim id agebat, ne
fa-

faceres, charitas hoc agit, ut nolis facere, etiam si impune possis admittere. Dixi quid timeatis; dixi quid appetatis. Sectamini charitatem, intret charitas, admittite illam timendo peccare, admittite amorem non peccantem, admittite amorem benè viuentem. Habet secum suum timorem, quem introducit ipsa charitas, sed illorum castum permanentem in sæculum sæculi. **T**e Deum.

I N D I E O C T A V A.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Attendite à fermento Phariseorum quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homil. S. Ioann. Chrysof.

Hom. 35. in Matth.

Vides, quod non promittit ipsis huius vitæ perpetuitatem, mori autem promittit, ut maiora sublimioraque conferat, quàm si nunquam morti traderentur. Et certè multò melius est mortem omnino despicere, quàm

eam effugere: quocirca non in periculum mortis, cū nati essent homines, ipsos introducit; sed terrore moriendi morte superiores facit. Ita breui oratione duobus, vel tribus verbis absoluta, salutarem de immortalitate opinionem in animis eorum fixit, atque locauit.

R. Propter testamētum. 115.

Lectio viij.

Posteà ne putarentur quasi se derelictos ab eo, ad eadem, & violentum peruenturos interitum, de prouidentia Dei disputat, dicens: Nonne duo passeris assē venduntur, & vnus ex ipsis non cadit in laqueum sine patre vestro, qui est in cælis? Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt: Quid enim vilius passeribus? ait, sed tamen numquam ignorante Deo capiuntur: Non enim cooperante Deo incidere in laqueū passeris, ait, quod diuinæ maiestatis indignum est, sed non esse clam Deo, etiam vilissimarum auium causam ostendit; quod si nihil penitus Deus ignorat: at vos parer-

na charitate prosequitur, & ita amat, vt pilos capitis quod vestri non negligat, quid timendum vobis est?

R. Sancti mei. 116. *Lecl. ix.*

Hoc autem dicebat, non quod Deus capillos numeret, sed quia perfectam cognitionem rerum omnium, & summam de omnibus Dei providentiam ostendere voluit. Si ergo cuncta nouit, quæ sunt, si vult, potest simul seruare vos: nolite cum tribulationes vobis acciderint, derelictos vos esse à Deo existimare: non enim ab incommodis corporis liberare vos vult, sed ad eam perfectionem adducere studet, vt incommoda corporis contemnatis.

Te Deum.

INFRA OCTAVAM CONFESS. PONTIFICIS.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ambrosij Episcopi.

De sancto Eusebio 70.

Lectio iiii.

Depositionem Sancti N. hodie celebramus: quid est depositio? non illa vtique,

quæ sepeliendis in terra membrorum reliquijs clericorum manibus procuratur; sed illa, qua homo vinculis carnalibus absolutus, liber iturus ad cælum terrenum corpus exponit. Ipsa planè est depositio, in qua concupiscere abijcimus, cessamus delinquere, peccare desinimus, & totum quicquid saluti est grane, quasi abiecta sarcina oneris, exponimus. Nam ideò hæc dies pro celebritate maxima procuratur, quia verè est summa festiuitas mortuum esse vitijs, soli vigere iustitiæ.

Resp. Inueni David seruum meum: oleo sancto meo unxi eum: Manus enim mea auxiliabitur ei. *Ps.* Nihil proficiet inimicus in eo, & filius iniquitatis non nocebit ei: Manus.

Lectio v.

Vnde & depositionis ipsa dies natalis dicitur, quod delictorū carcere liberari, libertati nascimur Saluatoris, sed videamus, Sanctus N. cum qua gloria ad hanc diem depositionis aduenerit. Volare nō potest, nisi quod purū, leue,

ue, atque subtile est, cuius nec sinceritas intemperantia retardatur, nec alacritas, nec velocitas mole grauatur: grauari autem volatum dico, non tam mole membrorum, quā delictorum. Vnde puto etiam in ipsis auibus ideō velocius columbam pene prae omnibus volitare, quod alacritatē, & innocentiam comitetur.

R. Posui adiutoriū super potentem, & exaltaui electum de plebe mea: Manus enim mea auxiliabitur ei. **ψ.** Inueni David seruum meum, oleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

D Enique sanctus David cum puritate mentis volare concupisceret, non alterius animantis, nisi columbæ optauit alas, dicens: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, & volabo, & requiescam? intelligebat enim, quod altiora facilius penetrentur simplicitate mentis, quam leuitate pennarum. Volauit ergo hac die Sanctus **N.** festinamus: iam eius innocentiam de volatu, & puritatem eius de ipsa elatione iudicemus:

tanquā columba enim in domo Dei degens assumpsit spirituales pennas, & requieuit in monte. **R.** Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & omnis terra doctrina eius repleta est: Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. **ψ.** Iste est, qui contempsit vitam mūdi, & peruenit ad celestia regna. Ipse intercedat. **G**loria Patri. Ipse intercedat.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Gregorij Nysseni.

In fun. mag. Melet.

Lectio iiii.

C Vm primum benè moderata, ac modesta Ecclesia beatum **N.** vidit, vidit faciem ad imaginem Dei verè formatam: vidit dilectionem fontis modo scaturientem: vidit gratiam labijs circumfusam animi demissionis summum gradum, post quem amplius quicquā cogitari non potest; vidit mansuetudinem, atque clementiam, qualis in Dauide fuit; qualis in Salomone, intelligentiam, atque prudentiam: qualis in Moyse, boni-

bonitatem : qualis in Samuele, perfectionem : qualis in Iosepho, continentiam, pudicitiamque; qualis in Daniele sapientiam : quemadmodum magnus Elias, zelo fidei præditum : sicut sublimis Ioannes, integritate corporis ornatum : sicuti Paulus, inexuperabili præditum dilectione : vidit tot bonorum circa vnam animam concursum : amore beato vulnerata est, casto, bonoq; sponsum suum amore atque beneuolentia prosecuta dilexit. **R.** Inueni. 171.

Lectio v.

Sed priusquam cupiditatē expleret, antequam desiderium recrearet, atque sedaret, amoris vi feruens, temptationibus athletam ad certamina vocantibus, sola relicta est. Atque ille quidem in certaminibus proprietate susceptis desudabat; hæc verò durabat in castitate matrimonium conseruans. Non ablatus est à nobis spōsus, in medio nostrum stat, etiam si nos non videamus, in adytis, ac penetralibus Sacerdos est: in

interioribus veli, quæ præcursor pro nobis ingressus est Christus: reliquit carnis tegumentum : non ampliùs signo, & vmbre cælestium seruit, sed in ipsam rerum imaginem intuetur: non ampliùs per speculum, atque per transfennam, & ænigma : sed ipsa facie cum facie collata intercedit apud Deum.

R. Posui adiutorium. 172.

Lectio vj.

Intercedit autem pro nobis, & populi erratis : deposuit tunicas pelliceas, neque enim talibus tunicis opus habent, qui in paradiso degunt : sed habet indumenta, quæ puritate vitæ suæ contexit, iisque sese exornauit. Honorata, ac pretiosa coram Domino talis viri mors est: immo verò non mors, sed ruptura membrorum est: Dirupisti enim, inquit, vincula mea : dimissus est Simeon, liberatus est à vinculis corporis : laqueus contritus est, & auicula auolauit: ingressus est terram promissionis: in monte cum Deo philosophatur: soluit animæ calceamentum,

vt pura planta mentis terram sanctam, vbi cōspicitur Deus, conscenderet.

R. Ille est qui ante Deū. 172.

Q V A R T A D I E.

In secundo Nocturno

Serm. S. Ioann. Chrysostomi.

In cap. 15. epist. ad Rom.

Serm. 29. circa fin.

Lectio iij.

CHristum diligens, & gregem illius vtique diligit: & Moysen tum primum super populum Indæorum posuit, quando qua esset in illum beneuolentia re ipsa iam declarauerat. David quoque simili modo regno inauguratus est, postea quam apparuerat, quàm amico esset in populum affectu: ita quippè inuenis adhuc populi causa doluit, ac zelauit, vt & animam suam exponeret, cum videlicet barbarum illum è medio tollebat. Quòd verò dicebat: Quid dabitur ei, qui alienigenam hunc interfecerit? non ideo dicebat, quòd mercedem exigeret, sed, quo sibi crederetur, & in pugnam cum illo committeretur, nam cum adepti iam victoria ad regem

esset ingressus, nihil de mercede meminuit.

R. Inueni David. 171.

Lectio v.

ET Samuel quoque benignus erat, & amator populi; vnde & dicebat: Absit autem hoc à me peccatum, vt cessem pro vobis orare Dominum. Ita & Paulus, imò non ita, sed multò plus omnibus ardebat erga subditos. Vnde & discipulos ita erga se animauit, vt diceret: Si possibile fuisset, oculos vestros eruissetis, mihi que dedissetis. Et Christus optimi Pastoris regulam proferens, dixit: Bonus pastor animam suam ponit pro ouibus: sunt enim Sanctorum animæ vehementer mites, & hominum amantes, non solum erga domesticos, sed alienos, ita vt hanc suam mansuetudinem etiam ad animantia bruta extendant. Propterea & Sapiens quispiam dixit: Iustus misereretur animarum iumentorum suorum: si iumentorum, multò magis hominum.

R. Posui adiutorium. 172.

Le.

Lectio vj.

Lectio iiii.

Verum quoniam pecorum mentionem feci, perpendamus & ouium pastores illos, qui in Cappadocum regione sunt, qualia & quanta pro pecorum suorum custodia patiantur: illi sæpè numero vniuersum triduum niue obruti perdurant. Dicuntur autem, & qui in Lybia sunt, non minora mala ferre, dum integros menses difficilem illam solitudinem, pessimarumque bestiarum plenam vagando circumeunt. Si tantum erga pecora diligentia impendunt pastores illi, quam quæso excusationem habebimus, quibus rationales animæ concreditæ sunt, quod profundum hunc somnum dormimus? An ignoras gregis huius dignitatem? An illius gratia Dominus tuus innumera non fecit? An non postremo & sanguinem suum fudit? Tu verò requiem quæris; & quid poterit peius esse pastoribus illis? **R.** Ille est. 172.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Ioann. Chrysost.

ET homines quidem, qui populis præsumunt, si quando de rebus fortuitis consultaturi sunt, diebus non contenti, noctes etiam vigilando adhibent; nos verò qui pro ipso cælo certamen habemus, ipso quoque die dormimus? quis quæso ab eo nos supplicio eripiet, quod istis debetur? si enim corpus trucidandum exponere, si innumeras mortes ferre oportebat, numquid ad hoc munus, tamquam ad nundinas currendum erat? Hæc autem non solum pastores, sed & oues audiant, ut alacriores faciant pastores, aliud quidem nihil, verum omnem obedientiam, animumque, cui persuaderi queat, exhibentes.

R. Inueni David. 171.

Lectio v.

ITa Paulus præcipit, dicens: Obedite ducibus vestris, & subditi estote: nam ipsi vigilant pro animabus vestris, tamquam rationem daturi. Quando verò dicit: Nam ipsi vigilant: innume-

ros labores, curas, & pericula complectitur. Bonus enim pastor, & talis, qualem Christus vult, innumeris certat martyrijs. Propter ipsum quippe Christus semel quidem est mortuus, hic verò millies propter gregem, siquidem talis sit grex, qualem esse oportet. Talis enim pastor singulis diebus mori potest. Propterea & vos, cognito isto labore, & precibus, & diligentia, & animi alacritate, & dilectione nos iuvate, ut & nos vestra, & vos vicissim nostra gloriatio sitis.

R. Posui adiutorium. 172.

Lectio vj.

NAm ideò Christus istud Apostolorum, Summatum, & plus ipsum, quam reliqui, diligenti, commendans, & iniungens primum rogabat, an ab ipso diligeretur; ut discas, quod istud sit ante omnia reliqua dilectionis in Christum positum signum strenuo siquidem animo hic opus est. Hæc verò mihi de optimis pastoribus dicuntur, non de me ipso, & mei similibus: sed si quis talis sit, qua-

lis erat Paulus, qualis Petrus, qualis **N.** Istos itaque imitemur, & superiores, & subditi: licet etenim & subdito pro parte pastorem agere, nempe, domus suæ, amicorum, domesticorum, vxoris, liberorum.

R. Iste est qui ante Deum. 172.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. Serm. S. Maximi Ad Sancti, ac Beatissimi Patris, &c. ut in Breviario de Communi Confess. Pontific. Quod si lectæ fuerint in die festo, sumantur hodie Lect. ex sequenti die septima.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. Serm. S. Maximi Beati Patris N. &c. ut in Breviar. in hoc eodem Communi. Quod si lectæ fuerint in die festo, sumantur pro hac die Lect. sequentis diei Octavæ.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Si sequentes Lectiones lectæ fuerint in præcedenti die, sumantur hodie Lect. recitæ in die festo.

Ser.

Sermo sancti Gregorij Papę.

2. par. Pastor, cap. 1.

Lectio iiii.

Tantum debet actionem populi actio transcendere præfulus, quantum distare solet a grege vita pastoris. Oportet namque, ut metiri se sollicitè studeat, quanta tenendæ rectitudinis necessitate constringitur, sub cuius æstimatione populus grex vocatur. Sit ergo, necesse est, cogitatione mundus, actione præcipuus, discretus in silentio, utilis in verbo, singulis compassione proximus, præ cunctis contemplatione suspensus, benè agentibus per humilitatem socius, contra delinquentium vitia per zelum iustitiæ erectus, interiorum curam in exteriorum occupatione non minuens, exteriorum providentiā in interiorum sollicitudine non relinquens.

R. Inueni David. 171.

1. par. c. 9. 10.

Lectio v.

Considerandum quoque est: quia cum curam populi electus præsul suscipit, quasi ad agrum medicus accedit.

Si ergo adhuc in eius opere passionibus viuunt, quia præsumptione percussum mederi properat, qui in facie vulnus portat? Ille modis omnibus debet ad exemplum benè viuendi pertrahi, qui cunctis carnis passionibus moriens iam spiritualiter viuunt: qui prospera mundi postponit: qui nulla aduersa pertimescit: qui sola interna desiderat: cuius intentioni benè congruens, nec omnino per imbecillitatem corpus; nec valdè per contumaciam repugnat spiritus: qui ad aliena cupienda non ducitur, sed propria largitur.

R. Posui adiutorium. 172.

Ibid. cap. 8. Lectio vi.

Vnde ipsum quoque Episcopatus officium boni operis expressione diffinitur, cum dicitur: Si quis Episcopatum desiderat, bonum opus desiderat: Ipse ergo sibi testis est, quia Episcopatum non appetit, qui non per hunc boni operis ministerium, sed honoris gloriam quærit. Sacrum quippè officium, non solum non diligit omnino, sed

m

sed

sed nescit, qui ad culmen regiminis anhelans in occulta meditatione cogitationis cæterorum subiectione pascitur, laude propria lætatur, ad honorem cor eleuat, rerum affluentium abundantia exultat. Mundi ergo lucrum quaritur sub eius honoris specie, quo mundi destrui lucra debuerant.

R. Ille est qui ante. 172.

INFRA OCTAVAM

CONFESS. PONTIF.

Homil. in Euangel. Matth. cap. 25. **H**omo quidam peregre, &c. **In die tecto habetur Hom. S. Gregor. Lectio sancti Euangelij, &c. in Breuiario in eodem Comuni Confess. Pontif.**

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam peregre proficiscens, vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorij Papæ.

Sciendum verò est, quod nullus ab hac talenti acceptione securus est: nullus namque est, qui veraciter dicat: Talentum minimè accipi, non est unde rationem ponere cogar; talenti enim nomine cuilibet pauperi etiam hoc ipsum reputabitur quod vel nimium accepit. Alius namque accepit intelligentiam; prædicationis ministeriū debet ex talento. Alius terrenam substantiam accepit: erogationem talenti debet ex rebus. Alius didicit artem, qua pascitur, ipsa ars ei in talenti acceptione reputatur. Alius locum familiaritatis apud diuitem meruit; talentum profecto familiaritatis accepit. Si ergo nihil pro indigentibus loquitur, pro talenti retentione damnatur.

R. Amavit eum Dominus, & ornauit eum: stolam gloriæ induit eum, Et ad portas Paradisi coronauit eum. **V.** Induit eum Dominus lorica fidei, & ornauit eum. Et ad portas.

Lectio viij.

Tantum quippe ab vnoquoque nostrum venturus iudex exigit, quantum dedit. Vt ergo de talenti sui rationibus redeunte Domino quisque securus sit, cum timore penset quotidie, quod accepit: ecce namque iam iuxta est, ut ille, qui peregre profectus est, redeat: quasi peregre quippe abiit, qui de hac terra, in qua natus est, longè discessit, sed profecto reuertitur, ut de talētis rationes ponat: quia si à bona actione torpescimus, de ipsius donis, quæ contulit, nos districtius iudicat.

R. Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum, quando reuertatur à nuptijs. **V.** Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. Et vos. **G**loria. Et vos.

Lectio ix.

Consideremus igitur, quæ accepimus, atque in eorum erogatione vigilemus. Nulla nos à spirituali opere

terrena cura impediat, ne si in terra talentum absconditur talenti Dominus ad iracundiam prouocetur. Piger etenim seruus, cum iam iudex culpas examinat, talentum de terra lenat: quia sunt plerique, qui tunc se à terrenis desiderijs, vel operibus subtrahunt, quando iam per animaduersionē iudicis ad æternum supplicium trahuntur. Ante ergo de talenti nostri ponenda ratione vigilemus, ut cum iam iudex ad feriendum imminet, lucrum nos, quod fecimus, excuset.

Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis perabolā hanc: Homo quidam peregre proficiscens, vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et reliqua.

Homilia sancti Ioann. Chrysostomi.

Ex Homil. 79. in Matth.

Talentum hic pro eo, quod unusquisque facere potest,

accipimus; siue auctoritate
protegere, siue pecunijs inua-
re, siue doctrina admonere,
siue alia quapiam re proxi-
mis prodesse queas. Nemo
secum dicat: Cum vnum ta-
lentum habeam, nihil possum
efficere: potes profecto ex ea
vna re sola comprobari. Non
es pauperior illa vidua; non
es Petro atque Ioanne rusti-
cior: qui quamuis rudes si-
mul, atque illitterati fuerunt,
quoniam magno studio com-
munem vtilitatem complexi
fuerant, cælorum Principes
facti sunt. **R.** Amauit. 178.

Lectio viij.

Quippe nulla res Deo
gratior est, quam vt vni-
uersam vitam ad commune
commodum conferas: idcirco
ratione, atque oratione nos
Deus decorauit, mentem, &
ingenium concessit, manus,
pedes, vires corporis dedit,
vt his omnibus & nos ipsos,
& proximos tutemur. Non
enim ad agendas gratias so-
lummmodo confert oratio, ve-
rum etiam ad docendum, &
admonendum perutilis est:
qua in re si ea diligenter vte-

mur, Dominum; sin verò in
contrarijs, diabolum imitabi-
mur. **R.** Sint lumbi. 179.

Lectio ix.

Nam & Petrus quando-
quidem Christum con-
fitebatur, quasi ea dicens, quæ
Patris sunt, beatificabatur:
quòd autem crucem horre-
bat, atque repellebat, quasi ea,
quæ diaboli sunt sapiens, acri-
ter increpabatur. Si ergo
ignoratione crucem recusando
reprehensus est, quàm nos
spontè peccantes veniam im-
petrabimus? Ea ergo loqua-
mur, quæ Christi verba esse
confestim cognoscuntur.

Te Deum.

Q V A R T A D I E.**In tertio Nocturno.**

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Ie-
sus discipulis suis parabola
hanc: Homo quidam pe-
regre proficiscens, vocauit
seruos suos, & tradidit illis
bona sua. Et reliqua.

Homil. S. Hieronymi Presb.

Lib. 4. in Matth. c. 25.

Homo iste paterfamilias,
haud dubium quia Chri-
stus

stus sit: qui ad Patrem post resurrectionē victor ascendens, vocatis Apostolis, doctrinam Euangelicam tradidit: non pro largitate, & paritate alteri plus, & alteri minus tribuens, sed pro accipientium viribus, quomodo & Apostolus eos, qui solidum cibum capere non poterant, lacte potasse se dicit. Denique & illum, qui de quinque talentis decem fecerat; & qui de duobus quatuor, simili recepit gaudio: non considerans lucri magnitudinem, sed studij voluntatem.

R. Amavit eū Dominus. 178.

Lectio viij.

IN quinque, & duobus, & vno talento: vel diuerfas gratias intelligamus, quæ vnicuique traditæ sunt. Vel in primo omnes sensus examinatos: in secundo intelligentiam & opera: in tertio rationem, qua homines à bestiis separamur. Acceptis ille terrenis sensibus, celestium sibi notitiam duplicauit, ex creaturis intelligens creatorem, ex corporalibus incorporalia, ex visibilibus inuisibilia, ex

breuibus aeterna. Et iste pro viribus quicquid in lege didicerat, in Euangelio duplicauit: siue scientiam & opera præsentis vitæ, futuræ beatitudinis typos intellexit.

R. Sint lumbi. 179. *Lectio ix.*

GRande tempus est inter ascensionem Saluatoris, & secundum eius aduentum: si autem Apostoli reddituri sunt rationem, & sub metu iudicis surrecturi, quid nos oportet facere? Et notandum, quod omnia, quæ in præsentia habemus, licet magna videantur, & plurima: tamen comparatione futurorum, parua, & pauca sunt: Intra, inquit, in gaudium Domini tui; & suscipe, quæ nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascenderunt; quid autem potest maius dari fidei seruo, quam esse cum Domino, & videre gaudium Domini sui. **T**e Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabola-

lam hanc: Homo quidam peregre proficiscēs, vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et reliqua.

Homilia S. Hilarij Episcopi.

Can. 27.

Diuisio pecuniæ inæqualis est, sed non ad diuidentem referenda diuersitas est. Ait enim vnumquemque secundum virtutem suam accepisse. Igitur vnusquisq; secundum fidei suæ mensuram, talentum, id est, Euangelij prædicationem, à prædicatione suscepit: sed seruus ille, qui quinque talenta accepit, populus ex lege credentium est; ex qua profectus, meritum ipsius rectè probeque perfunctus, Euangelicæ fidei operatione duplicauit: in ratione autem ponenda iudicij examen est, quo cælestis verbi vsus, & redditus dispensati talenti postulatur.

Amavit eū Dominus. 178.

Lectio viij.

Igitur cui erant quinque commissa, Domino reuerso, de quinque decem obtulit: talis scilicet in fide repertus, qualis in lege: qui decem ver-

borum quinque libris Moyse præceptorum obedientiam per gratiam euangelicæ iustificationis expleuerit. Igitur iubetur in gaudium Domini introire, id est, in honorem gloriæ Christi recipitur: Ille vero seruus, cui duo talenta commissa sunt, gentium populus est fide atque confessione, & Filij iustificatus, & Patris: Dominum nostrum Iesum Christum Deum atque hominem, & spiritu, & carne confessus: nam & corde fides, & ore confessio est. Hæc ergo huic sunt duo talenta commissa.

S. Sint lumbi vestri. 179.

Lectio ix.

Sed vt prior ille omne Sacramentum in quinque talentis, id est, in lege cognouerit, idque ipsum fide Euangelij duplicauerat: ita iste incremento duum talentorum, atque operatione promeruit, ratione ac redditu dissimili. Par tamen à Domino munus amborum est, vt gentium fidem ex æquatam credentium ex lege scientiæ nosceremus; nam cum laudatione

tione eadem iubetur in gaudium Domini introire. Est autem duplicatio sumptæ pecuniæ operationem fidei addidisse; & quæ opinione crediderant, rebus factisque gessisse. **1**e Deum.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

IN illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc : Homo quidam peregre proficiscens, vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et reliqua.

Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

In Gen. c. 18. homil. 41.

Nobis non satis est, quod extra damnum sumus, & quod nostrum est implemus: sed volumus, vt & vos ex dinumeratis pecunijs multum negotiemini, vt ne obnoxij fiatis supplicio, quod luit ille, qui talentum recondidit, & dominicam pecuniam nō solum non multiplicauit, sed & ipsam in terra defodit: tales enim sunt, qui sermones au-

diunt: talentum enim hoc vocat, & pecuniam; neque operam dant, vt fructum afferant. **¶** Amauit. 178.

Lectio viij.

Sed fortè dixerit quispiam, parabolam istam talentorum de Doctoribus esse dictam; nec ego hoc nego, verum si diligenter eam intueamini, scietis, quod Doctores quidem debent dinumerare pecuniam; sed vos non solum eam seruare, sed & similiter negotiari debetis. Et quare ille, qui duo attulit talenta, eundem consequitur honorem, quem ille, qui talenta quinque attulerat? merito; augmentationem enim & immutationem, non vel huius diligentia, vel illius negligentia fecit, sed cōcreditorum quantitas; nam quod ad diligentiam attinet, ambo pares fuerunt, proinde & eandem dignitatem assecuti sunt.

¶ Sint lumbi vestri. 179.

Lectio ix.

Verum alius ille nihil tale fecerat, sed quid? Accessit, dicēs: Cognoui te, quod

quod austerus homo sis, metens ubi non seminas, & congregans, ubi non spargis: & veritus abij, & occultaui talentum in terra. O nequitiam serui! ô insignem ignauiam! Nam non solum iussa contempsit, & nihil negotiatus est talento sibi concredito, sed & pro lucro accusationem attulit: ita enim solet malitia; obtenebrat rationem, & eum, qui semel à via aberrauit, per abrupta precipitem dat.

Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Matthæum.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam peregre proficiscens, vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et reliqua.

De Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

Hæc autem omnia de magistris dicta sunt, ut talenta sibi concredita non abscondant, sed omni diligen-

tia discere cupientibus apponant. Verum ultra audi, dilecte, ex indignatione erga illum, quomodo, & discipuli rei sunt: & non solum illa repetuntur, quæ concredita, sed & cum lucro operatio quaritur: quid igitur dicit illi Dominus? Serue nequam. Terribilis indignatio, & minæ valentes per se percellere animum. Oportebat te pecuniam tuam dinumerare mensarijs, & ego, cum venissem cum lucro repetissem illam. Pecuniam dicēs eloquia pretiosa: nummularios autem vos, qui suscipitis.

R. Amavit eum. 178.

Lectio viij.

QVo circa, dilecti, cum vobis concredita dinumerauerimus, vobis necessarium erit duplicem asserre laborem & vigilantiam; tum quod dinumerata custodienda sunt, ut fixa maneant; tum quod operandum, ut & alijs communicetur, & multos in viam virtutis inducant: ut bifariam vobis lucrum accrescat, tum pro salute vestra, tum pro aliorum utilitate.

Igi-

Igitur fratres vestros nolite negligere, neque solum spectate, quæ ad vos attinent; sed unicuique cura sit, quomodo proximum suum è diaboli faucibus eripiat.

R. Sint lumbi vestri. 179.

Lectio ix.

Simili modo & nos erga fratres nostros benè affecti magnam adhibeamus diligentiam, & obluemur maligno illi dæmoni, ut irritos eius faciamus conatus: nam si singuli, qui adsint, vnum lucrifacere possent, cogita quantum nobis latitiam Ecclesia multitudine filiorum suorum afferret: & quomodo diabolus confunderetur, videns in vanum, & frustra extendi sua retia: quòd si hoc feceritis, audietis & vos in die illo: Serue bone, & fidelis, in pauca fuisti fidelis, supra multa te constitutam. **T**e Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam pe-

regre proficiscens, vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosij
Episcopi.

2. de voc. gen. c. 2. post med.

Datur unicuique sine merito, vnde tendat ad meritum, & datur ante vllum laborem, vnde quisque mercedem accipiat secundum suum laborem: quod ita esse euangelicæ veritatis testimonio agnoscitur, vbi per comparisonem dicitur, quod homo peregre proficiscens vocauit seruos suos, & tradidit illis substantiam suam, & vni dedit quinque talenta, alij autem duo, alij verò vnum, unicuique secundum propriam virtutem, id est, secundum propriam, & naturalem possibilitatem, non autem secundum proprium meritum: quia aliud est posse operari, aliud operari: & aliud est, posse habere charitatem, aliud habere charitatem.

R. Amavit eum. 178.

Lectio viij.

Non itaque omnis reparabilis reparatur, nec omnis

omnis sanabilis sanatus est, quia reparabilem & sanabilem esse, de natura est; reparatum autem & sanatum esse, de gratia est. Denique isti, quibus secundum modulum capacitatis suæ quem in eis distributor substantiæ prævidebat, dispar creditus est numerus talentorum; non meriti remunerationem, sed operis accipere materiam.

Sint lumbi vestri. 79.

Lectio ix.

IN qua duorum seruorum vigilantissima industria non solum gloriosis laudibus honestatur, sed etiam in æterna Domini sui gaudia intrare præcipitur. Tertij verò pigrum otium, & desidiosa nequitia sic punitur, ut & vituperationis dedecoretur opprobrio, & portione, quam acceperat, exuiatur. Dignus enim erat perdere inutilem fidem, qui non exercuerat charitatem. **Te Deum.**

INFRA OCTAVAM
CONFESS. PONTIF.

Homilia in Euangel. Matth. cap. 24. Vigilate, quia nesci-

tis, &c. **In die festo habetur Homil. S. Hilarij. Vt ignorantiam, &c. ut in Breniario de Communi Confess. Pontific.**

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum, c. 24. Lect. vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

Homilia sancti Fulgentij
Episcopi.

Serm. de Confessorib.

Dominicus sermo, quem debemus omnes non solum studiosè, verumetiam sapienter audire, cui nos oportet humiliter, ac delectabiliter obedire, moderationis suæ tenens ubique temperiem, ut nec ouibus desint pabula, nec pastoribus alimenta: quædam specialiter solis præcipit nobis, quædam verò generaliter & nobis, & vobis. Nobis namque (id est, seruis, quos pater ille familias, rerum omnium Dominus, ad hoc in sua magna do-

mo constituit, ut populo eius verbum gratiæ ministremus) specialiter iniungitur sanctæ prædicationis officium: generaliter verò & nobis, & vobis salutaris indicitur obedientia mandatorum.

¶ Amavit eum Dominus. 178.

LECTIO viij.

Seniorum igitur, quos populo suo præposuit Dominus, specialiter volens officium demonstrare, ait, quod ex Evangelio modo audiimus: quis putas est fidelis dispensator, & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram? Beatus ille servus, quem cum venerit Dominus inveni-entem. Quis est iste Dominus, fratres? Christus sine dubio, qui suis discipulis ait, Vos vocatis me, Magister, & Domine, & bene dicitis, sum etenim. ¶ Sint lumbi, 179.

LECTIO ix.

Quæ est etiam huius Domini familia? Nimirum illa est, quam ipse Dominus de manu inimici redemit, & suo dominio man-

cipavit. Hæc familia est Sancta Catholica Ecclesia, quæ per orbem terræ copiosa fertilitate diffunditur, & redemptam se pretioso sui Domini sanguine gloriatur: Filius enim hominis, sicut ipse ait, non venit ministrari, sed ministrare, & dare animam suam redemptionem pro multis. Ipse est etiam pastor bonus, qui animam suam posuit pro ovibus suis: Grex ergo boni pastoris, ipsa est familia Redemptoris.

Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Matthæum. *LECTIO viij.*

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

De Homilia sancti Fulgentij Episcopi.

Dispensator verò quis sit, quem oportet esse fidelem pariter, & prudentem. Paulus nobis ostendit Apostolus, qui de se, suisque socijs loquens, ait: Sic nos existimet homo,

homo, vt ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei. Ne quis autem vestrum solos Apostolos dispensatores factos existimet, neglectoque militiæ spiritualis officio, seruius piger, infideliter, imprudenterque dormitet: Ipse beatus Apostolus, Episcopos quoque dispensatores esse ostendens, ait: Oportet enim Episcopum sine crimine esse, sicut Dei dispensatores.

R. Amavit eum. 178.

Lectio viij.

S Erui autem patrisfamilias sumus, dispensatores Domini sumus, mensuram tritici, quam vobis erogemus, accepimus: quæ verò sit ista mensura tritici, si queramus, ipsam quoque nobis Beatus Paulus Apostolus ostendit, dicens: Vnicuique sicut Deus diuisit mensuram fidei; quam ergo mensuram tritici Christus nuncupat, ipsam mensuram fidei Paulus appellat: vt agnoscamus, non aliud esse spiritale triticum, quam Christianæ fidei venerabile Sacramentum.

R. Sint lumbi vestri. 179.

Lectio ix.

H Vius tritici mensuram vobis in nomine Domini damus: quotiens illuminati dono gratiæ spiritualis, secundum regulam veræ fidei disputamus: & eandem tritici mensuram per Dominicos dispensatores accipitis, cum quotidie per Dei famulos verbum veritatis auditis. De ipsa ergo tritici mensura loquamur; ex ipsa, sicut Deus diuidit, vniuersi pascamur; inde alimenta bonæ vitæ sumamus, vt ad æternæ vitæ præmia peruenire possimus: in illum credentes, in illum sperantes, illum præ omnibus, & in omnibus diligentes, qui seipsum nobis, & alimentum præstat, ne deficiamus in via: & præmium seruat, vt gaudeamus in patria. **T**e Deū.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euāgelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

Ho-

Homilia sancti Ioann. Chrysostomi.

Ex Hom. 78. in Matth.

Propterea hæc dicit Dominus discipulis, ut vigilet, ut iugiter parati sint, quia qua non existimant hora, venturus est: sollicitos igitur facit, & curiosos, ne vnquam virtutem negligant; tale quid autem est, quod dicitur: Si præscirent homines, quando morituri sunt, diligentiam suam circa illam horam ostenderent. Ne igitur in illo solummodo tempore, sed continuè diligentes sint, nec generalem, nec singularem horam prædicat, ut semper expectando semper vigilet: hac enim ratione terminum vitæ non occulit.

R. Amavit eum. 178.

Lectio viij.

Deinde liquido, adeò ut numquam liquidius, Dominum se ipsum appellauit. Hæc autem etiam ad erubescientiam desidiæ mihi dicta videntur; maiorem enim diligentiam habent furem expectantes, quàm vos salutis animæ; vigilant enim tunc, ne

aliquid sibi surripiatur. Vos verò, quamuis certè sciatis venturum Dominum, non perseueratis tamen; neque ita vigilatis, ut possitis non im præparati ex hac vita discedere; quapropter cū perniciæ dormientium dies ille venturus est. **R.** Sint lumbi. 179.

Lectio ix.

Nam quemadmodū non læderetur ille furto, si furem sciret venturum: sic & vos, quoniam scitis Dominum venturum, paratiores esse debetis. Caterum, quoniam iudicij mentionem facit, ad Doctores etiam vertit orationem de pœna, & meritis differens, & primo bonis collatis, ad peccatores exitum facit, commodissimè orationem concludens: Quis ergo, inquit, fidelis seruus, & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, ut det illis cibum in tempore?

Te Deum laudamus.

QVINTA DIE.

Intertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Matthæum.

Le

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

De Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

Dic, quæso, num & hoc ignorantis est? Nam, si quoniam nec Filium scire dictum est, ignorare ipsum affirmas: quid modo dices, cum dubitando dicere videatur, quis igitur fidelis seruus? An & hoc ipsum ignorare confinges? Nequaquam: nullus enim nisi mente captus id diceret: at qui causam de illo dicere possumus, de hoc verò nullam. Quid porrò, quando interrogando dicit: Petre, diligis me: neque illud sciebat? aut quando quærit: vbi posuisti eum?

R. Amanit eū Dominus. 178.

Lectio viij.

EGo verò etiam Patrem ita loquentem inuenio: Ipse enim est, qui dicit: Adā vbi es? & Clamor Sodomorum multiplicatus est in me, descendens igitur videbo, si

secundum clamorem venientem opera fiant: si autem non ita; vt cognoscam. Et alibi; Si fortè audierint, si fortè intellexerint; & in Euāgelio: Verebuntur fortasse filium meum: quæ omnia verba quamuis ignorationem significant non ignorans tamen, sed vt eum decet dispensans ita dicebat.

R. Sint lumbi vestri 179.

Lectio ix.

DE Adam ergo illo modo quæsiuit, vt ad apologiam, hoc est, ad dicendam causam peccati eum induceret. De Sodomis autem ita locutus est, vt nos erudiret, nihil antea esse determinandum, quàm ad rem ipsam certius perueniremus. Per Prophetam autem ambigue loqui videtur, ne prædictio inobedientiam necessario facere videretur. In Euangelio verò ostendere voluit, quia reuereri filium debuissent.

Te Deum.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Matthæum.

Le.

Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vestet venturus sit. Et reliqua.

De Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

HOc autem in loco, ne rursus curiosius perscrutentur, & adhuc, ut, quod rarius est, pluris ostendat. Expende autem qualem hæc verba ignorantiam significare possunt, siquidem a te constitutum super familiam tuam ignorare non potes. Præterea beatificat quidem eum: Beatus enim, inquit, seruus ille: quis verò sit, silentio tradidit: quis enim est: aut quomodo constituet Dominus super familiam suam quæ inueniet sic facientem? Hæc non de pecunijs solummodo, verumetiam de verbis, de virtute, de omni dispensatione singulo homini concessa dicta sunt. **R.** Amavit. 178.

Lectio viii.

Hæc parabola vel ad gerentes, gubernantesque rempublicam accommodari

potest. Docet enim vnumquemque ad communem utilitatem omnia conferre, quæ sua sunt, siue sapientiam, siue principatum, siue quicquid aliud, non ad detrimentum conseruorum, nec ad perditionem suam. Quapropter vtrumque ab eo flagitat, prudentiam scilicet, atque fidem. Delicta enim ab amentia originem habent.

R. Sint lumbi vestri. 179.

Lectio ix.

Fidelem igitur appellat, quoniam nihil ex rebus domini sibi attribuit, nec incassum quicquam expendit. Prudentem autem, quia dispensare nonerit; opportunè siquidem vtraque re nobis opus est, ne scilicet, quæ domini sunt, ad proprios vsus rapiamus, & ut opprtunè omnia dispensemus.

Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundæ Matthæum. **Lectio vii.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus

minus vester venturus sit. Et reliqua.

De Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

NAm si alterum horum absit, eius absentia alterū omnino claudicat: si enim fidelis ita sit, vt non furetur, disperdat autem non necessario consumens impendio, non paruum id crimen est. Si verò è contrario rectè dispenset, sibi verò accumulet, ingens rursus hæc culpa. Audiamus etiam, qui pecuniosi sumus, **R.** Amavit. 178.

Lectio viii.

Non enim Doctoribus hæc solum, sed diuitibus etiam dicit, cum vtrisque Dominus, diuitias suas crediderit, maximas quidē Doctoribus, sed locupletibus non paruas. Si ergo docentes maiores diuitias seminent, atque dispergant; vos autem nullam in minoribus liberalitatem ostendatis (cur liberalitatem, & non gratitudinem dixi? non enim vestra, sed aliena tribuitis) quānam vobis futura est excusatio?

R. Sint lumbi. 179.

Lectio ix.

Sed interim, antequam de punitione dicatur, approbati præmia serui qualia sint, audiamus: Amen dico vobis, in omnibus suis constituet eum: quid hoc honore maius? quæ oratio hanc dignitatem, hanc beatitudinem assequi poterit, cum cælorum conditor, cui omnia seruiunt, hominem in omnibus suis constituturus est? Præterea & prudentem eum appellauit, quia nouit magna pro paruis perdenda non esse: quia moderate vitam hic peragens, cælos consecutus est.

Te Deum.

I N D I E O C T A V A.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vii.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

De fide, lib. 5. c. 8.

Quærimus, qua ratione Dominus designare momenta

menta noluerit: si quæramus, non ignorantia inueniemus esse, sed sapietia. Nobis enim scire non proderat, ut dum certa futuri iudicii momenta nescimus, semper tamquam in excubijs constituti, & in quadam virtutis specula collocati, peccandi consuetudinem declinemus, ne nos inter vitia dies Domini deprehendat. **R.** Amavit. 178.

Lectio viij.

Non enim prodest scire, sed metuere, quod futurum est; scriptum est enim: Noli alta sapere, sed time. Nam si diem designasset expressè, vniuersati hominum quæ proxima erat iudicio, videretur disciplinam præscripsisse vituendi superioris temporis; aut iustus esset remissior, aut peccator securior. Namque adulter, nisi quotidianam pœnam metuat, non potest adulterandi cupiditatem desinere.

R. Sint lumbi vestri. 179.

Lectio ix.

Per unumque enim, quibus incentiuum est impunitas, timor tadium est. Ideò ergo dixi, quòd scire non proderat,

imò proderat ignorare, ut ignorantes timeremus ut obseruantes emendaremur, sicut ipse dixit: Estote parati, quia nescitis, qua hora filius hominis venturus est. Namque milites, nisi bellum in inanibus esse cognoscat, prætereundum non nouit in castris.

Te Deum laudamus.

IN FRA OCTAVAM

CONFES. PONT. F.

Homilia in Euangel. Lucæ cap. ii. Nemo accendit lucernam, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam.

Lectio viij.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo accendit lucernam, & in abscondito ponit, neq; sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosij Episcopi.

Lib. 7. Comm. in Lucam.

Quia in superioribus Ecclesiâ synagogæ prætulit, hortatur nos, ut fidem potius

tius nostram ad Ecclesiam transferamus. Lucerna enim fides est, iuxta quod scriptum est: Lucerna pedibus meis verbum tuum, Domine. Verbum enim Dei fides nostra est: verbum Dei lux est. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Lucerna autem lucere non potest, nisi aliunde lumen acceperit.

R. Amavit eū Dominus. 178.

Le& o viij.

Hæc est lucerna quæ accenditur, virtus scilicet nostræ mentis, & sensus, vt drachma illa possit, quæ perierat, reperiri. Nemo ergo fidem sub lege constituat. Lex enim intra mensuram est, vltra mensuram gratia: lex obumbrat, gratia clarificat. Et ideo nemo fidem suam intra mensuram legis includat, sed ad Ecclesiam conferat, in qua septiformis Spiritus relucet gratia, quam princeps ille sacerdotum fulgore supernæ diuinitatis illuminat, ne eam legis vmbra restinguat.

R. Sint lumbi vestri. 179.

Lectio ix.

DEniq; lucerna illa, quam matutinis vespertinisque temporibus ritu veteri Iudæorum princeps sacerdotum solebat accendere, velut sub modio sita legis euauit: & ciuitas illa Ierusalem quæ in terris est, quæ occidit Prophetas, quasi in conualle fletus posita delitescit: illa autem Ierusalem quæ in cælo est, in qua militat fides nostra, in illo altissimo omnium locata monte, hoc est in Christo, non potest tenebris, & ruinis huius mundi abscondi, sed fulgens candore solis æterni, luce nos gratiæ spiritualis illuminat.

Te Deum laudamus.

SECUNDA DIE.

Intertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo accendit lucernam, & in abscondito ponit, neq; sub modio: sed supra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Ho.

Homilia sancti Gregorij
Papæ.

28. *Moral. cap. 6. circa
finem.*

Quid per oculum expri-
mitur, nisi opus suum
præueniens cordis intentio?
quæ priusquam se actione
exerceat, hoc iam, quod ap-
perit, contemplatur; & quid
appellatione corporis desi-
gnatur, nisi vnaquæque actio,
quæ intentionem suam, quasi
intuentem oculum sequitur?
lucerna itaque corporis est
oculus, quia per bonæ inten-
tionis radium merita illu-
strantur actionis.

✠. *Amavit eū Dominus. 178.*

Lectio viij.

ET si oculus tuus simplex
fuerit, totum corpus tuum
lucidum erit: quia si rectè in-
tendimus per simplicitatem
cogitationis, bonum opus ef-
ficatur, etiam si minus bonum
esse videatur: & si oculus tuis
nequam fuerit, totum corpus
tuum tenebrosum erit: quia,
cū peruersa intentione quid,
vel rectum, agitur, etsi splen-
dere coram hominibus cer-
nitur, apud examen tamen

interni Iudicis obscuratur.
Vnde, & rectè subiungitur:
Vide ergo, ne lumen, quòd
in te est, tenebræ sint: si
lumen, quòd in te est, tene-
bræ sunt, ipsæ tenebræ quan-
tæ erunt?

✠. *Sint lumbi vestri. 179.*

Lectio ix.

QVia si hoc, quòd benè
agere credimus, ex ma-
la intentione fuscamus, quan-
ta ipsa mala sunt, quæ mala
esse, etiam cum agimus, non
ignoramus; etsi ibi nil cerni-
mus, ubi quasi discretionis lu-
men tenemus, qua cæcita-
te in illa offendimus, quæ
sine discretionem perpetramus?
Vigilanti igitur cura per cun-
cta opera intentio nobis no-
stra pensanda est, vt nihil
temporale in his, quæ agit,
appetat, totam se in soli-
ditate æternitatis figat, ne
si extra fundamentum actio-
nis nostræ fabrica ponitur,
terra dehiscite solvatur.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

**Lectio sancti Euangelij se-
cundum Lucam.**

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo accendit lucernam, & in abscondito ponit, neq; sub modio: sed supra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Serm. Dom. in mon. lib. i.

Quid putamus, ita esse dictum sub modio, vt occultatio tantum lucernæ accipienda sit, tanquam si diceret, nemo accendit lucernam, & occultat illam: An aliquid etiam modius significat, vt hoc sit ponere lucernam sub modio, superiora facere corporis commoda quam prædicationem veritatis: vt ideò quisque veritatem non prædicet, dum timet, ne aliquid in rebus corporalibus, & temporalibus molestiæ patiatur.

Amavit eū Dominus. 178.

Lectio vij.

ET benè modius dicitur, siue propter retributionē mensuræ, quia ea quisque recipit, quæ gessit in corpore; Vt illic, inquit Apostolus, re-

cipiat vnusquisque quæ gessit in corpore; siue quoniam temporalia bona, quæ corpore peraguntur, certa dierum mensura, & inchoantur, & transeunt, quam fortasse significat modius: æterna verò, & spiritualia nullo tali fine coercentur; non enim ad mensuram dat Deus spiritum. Sub modio ergo lucernā ponit quisque lucem bonæ doctrinæ commodis temporalibus obscurat, & tegit.

Sint lumbi vestri. 179.

Lectio ix.

SVper candelabrum autem, qui corpus suum ministerio Dei subijcit, vt superior sit prædicationis veritatis, & inferior seruitus corporis; per ipsam tamen corporis seruitutem excellentior luceat doctrina, quæ per officia corporalia, id est, per vocem & linguam, & cæteros corporis motus in bonis operibus insinuatur discipulis: super candelabrum ergo ponit lucernam, cum dicit Apostolus: Non sic pugno tamquam ærem cædens, sed castigo corpus meum, ne fortè alijs prædicans

dicās, ipse reprobis inueniar.
Te Deum.

Q V A R T A D I E.
 In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
 Lucam **Lectio vii.**

IN illo tempore : Dixit Ie-
 sus discipulis suis : Nemo
 accendit lucernam , & in ab-
 sccondito ponit , neq; sub mo-
 dio : sed supra candelabrum , vt
 qui ingrediuntur , lumen vi-
 deant. Et reliqua.

De Homilia sancti Augusti-
 ni Episcopi.

*Serm. Domini in monte,
 lib. 2. c. 13.*

SI oculus tuus simplex fue-
 rit , totum corpus tuum lu-
 cidum erit : qui locus sic intel-
 ligendus est , vt nouerimus
 omnia opera nostra tunc esse
 munda , & placere in conspe-
 ctu Dei , si fiant simplici cor-
 de , id est , intentione superna ,
 fine illo charitatis , quia &
 plenitudo legis charitas. Ocu-
 lum ergo hic accipere debe-
 mus ipsam intentionem , qua
 facimus quicquid facimus , quæ
 si munda fuerit , & recta , & il-
 lud aspiciens , quod aspicien-
 dum est , omnia opera nostra

quæ secundum eam opera-
 mur , necesse est bona sint , quæ
 omnia opera totum corpus
 appellauit.

R. Amavit eū Dominus. 178.
Lectio viij.

Non ergo quid quisque
 faciat , sed quo animo fa-
 ciat , considerandum est. Hoc
 est enim lumen in nobis ; quia
 hoc nobis manifestum est , bo-
 no animo nos facere , quod
 facimus : omne enim quod
 manifestatur , lumen est : nam
 ipsa facta , quæ ad hominum
 societatem à nobis procedūt ,
 incertum habent exitum , &
 ideò tenebras eas vocauit.
 Itaque si bono animo feci ,
 quod mihi facerem , notum
 erat , & ideò lumen vocatur ;
 illuminatur etiā factum meū ,
 qualemcumq; exitum habue-
 rit : si autem malo animo fe-
 ci , etiam ipsum lumen tene-
 bræ sunt : lumen enim dici-
 tur , quia nouit quisque quo
 animo faciat : sed ipsum lu-
 men tenebræ sunt , quia ad in-
 feriora declinatur intentio.

R. Sint lumbi. 179. **Lect. ix.**

SI ergo lumen , quod in
 te est , tenebræ sunt , ipse

tenebræ quantæ erunt? Hoc est si ipsa cordis intentio, quæ facis quod facis, quæ tibi nota est, sordidatur appetitu rerum temporalium, atque cæcatur; quanto magis ipsum factum, cuius incertus est exitus, sordidum, & tenebrosum est? quia etsi bene alicui proueniat, quod tu non recta, & munda intentione facis, quomodo tu feceris, tibi imputatur, non quomodo illi prouenerit. **T**e Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo accendit lucernam, & in abscondito ponit, neq; sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homil. sancti Bernardi Abb.

Ex tract. de præcep. & dispens.

Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Ut interior oculus verè simplex sit, duo illi esse arbitror necessaria, chari-

tatem in intentione, & in electione veritatem: nam si bonum quidem diligit, sed verum non eligit, habet quidem zelum Dei, sed non secundum scientiam; nescio quemadmodum iudicio veritatis vera esse possit cum simplicitate simplicitas; volens denique ad veram discipulos instruere simplicitatem magistra veritas: Estote, inquit, prudentes, sicut serpentes, & simplices sicut columbæ. Præmisit prudentiam, sine qua neminem satis esse posse simplicem sciret.

R. Amavit eū Dominus. 178.

Lectio viij.

Quomodo denique verè simplex erit oculus cum ignorantia veritatis? aut verò vera potest dici simplicitas, quàm simplex ignorat veritas? Scriptum est enim: Ignorans ignorabitur. Cæterum sicut oculum simplicem duo ista faciunt bona, amor boni, & cognitio veri: sic nequam oculum duo è regione mala constituunt; cæcitas, qua fit, ut veritatem non agnoscat; & perversitas, qua fit,

fit, vt diligat iniquitatem. Secundum hoc duplex malum, & illud item geminum bonum quadrifariam diuidamus oculum cordis, in bonum, & meliorem, in malum, & peiorem. **Sint lumbi.** 179.

Lectio ix.

Alius est itaque pius oculus, non quidem fallere promptus, sed tamen falli pronus, de quo Propheta: Ephraim, inquit, quasi columba seducta non habens cor. Alius is, quem Dominus simplicem dicit, Tam nec fallere facilis, quam nec falli: de quo & Apostoli docentur, cum eis dicitur: Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbae. Et item est alius oculus simpliciter malus, fallens utique libenter, sed non facile falsus; qualem profecto habent illi, qui ore Dominico astruuntur prudentiores esse filijs lucis in generatione sua; & alius, quem nequam esse definimus, quia sit dupliciter malus, cui quippe & malitia parit ignorantiam, & ignorantia malitiam operit, ita vt sapere nesciens, &

malum quod vult, non faciat, & bonum faciat, quod non vult. **Te Deum.**

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam. **Lectio vii**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo accendit lucernam, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedae Presbyteri.

Ex Comm. in Luc. c. 50.

DE se ipso Dominus haec loquitur ostendens, et si supra dixerit, nullum generationi nequam, nisi signum Iongandum, nequaquam tamen lucis suae claritatem fidelibus occultandam. Ipse quippe lucernam accendit, qui testam humanae naturae flamma suae diuinitatis impleuit, quam profecto lucernam, nec credentibus abscondere, nec modio supponere, hoc est, sub mensura legis includere, vel ultra vnus Iudaeae Gentis terminos voluit cohibere.

re: Sed supra candelabrum, inquit, ut qui ingrediuntur lumen videant.

R. Amavit eum Dominus. 178.

Lectio viij.

Candelabrum Ecclesiam dicit, cui lucernam superposuit: quia nostris in frontibus fidem suae Incarnationis adfixit, ut qui Ecclesiam fideliter ingredi voluerint, lumen veritatis palam queant intueri, qua sententia Iudaeorum quoque proceres condemnat, qui signa quærentes exterius, apertam lucis ianuam noluerint intrare credendo. Denique præcipit, ne opera tantummodo, sed & cogitationes, & ipsas etiam cordis intentiones mundare, & castigare meminerint.

R. Sint lumbi vestri. 179.

Lectio ix.

Lucerna corporis tui est oculus tuus. Corpus quippe dicit opera, quæ palam cunctis apparent, oculum verò, ipsam mentis intentionem, qua operatur, & de cuius merito eadem opera, lucis an tenebrarum sint opera, discernuntur, sicut ipse consequen-

ter exposuit, dicens: Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit: Si, inquit, pura, rectaque intentione, quæ potes, agere bona studueris: lucis profecto sunt opera, quæ facis, etiam si coram hominibus imperfectæ aliquid habere videantur; quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.

Te Deum laudamus.

S E P T I M A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Lucam. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo accendit lucernam, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

De Homilia Venerab. Bedæ Presbyteri.

Si autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit: si autem peruersa est intentio, quæ præcedit, prauum est omne opus, quod sequitur, quamuis rectum esse videatur. Vide er-

go, ne lumen, quod in te est, tenebræ sint; hoc est, ne ipsa cordis intentio, quæ lumen est animæ, vitiorum caliginē fuscetur, sedula discretionē perpende.

R. Amavit eū Dominus. 178.

Lectio viii.

IVxta quod alibi præcipitur: omni custodia serua tuum cor, quoniam ex ipso vita procedit. Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit, non habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidum totum. Totum corpus nostrum omnia nostra opera dicit: quia & Apostolus membra nostra nuncupat quædam opera, quæ improbat, & mortificanda præcipit, dicens: Mortificate ergo membra vestra, quæ sunt super terram, fornicationem, immunditiam, libidinem, & cætera talia.

R. Sint lumbi vestri. 179.

Lectio ix.

SI igitur ipse bonum bona intentione patraueris; non habens in tua conscientia aliquam partem tenebræ cogitationis, etiam si contigerit aliquem proximorum tua bo-

na actione noceri; verbi gratia, aut de pecunia, quam à te indigens & petens acceperat, facere, vel pati aliquid mali, aut de verbo, exhortationis, quo errantem corrigere volebas, fortè perniciosus errare; tu tamen pro tuo simplici & lucido corde, & hic, & in futuro lucis gratia donaberis.

Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Lucam. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo accendit lucernam, & in abscondito ponit, neq; sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.
In Matth. Homil. 21.

LVcerna corporis tui est oculus tuus: quod oculus corpori, hoc intellectus est animæ; ut enim nequaquā opes auro ornari, veste serica conspici, si sit oculis tibi carēdū, sed horū proculdubio sanitate desiderabiliorem rebus omnibus iudicares: quæ si tibi cer-

certè depereat, nihil te iam tota vita delectat; quāto magis pro oculis debes mentis efficere? sicut enim postquam corporalium oculorum lumē extinctum est, omnia iam membra in miseria versantur ac tenebris, ita etiam mente cecata, innumeris prorsus malis hominum vita cumulatur.

R. Amavit eū Dominus. 178.

Lectio viij.

Quemadmodum igitur in corpore hoc maximè prouidemus, ut oculos habeamus incolumes; sic etiam in anima intellectus conseruamus salutem; si verò cecamus istum, quo alijs quoque debemus lumen inferre, unde iam ipsi poterimus aspicere? sicut enim qui caput ipsum fontis obstruxit, totum simul exiccauit & flumini: sic etiam qui oculum mentis tenebris obduxit, omnes quoque vitæ istius actus vna confusione cecauit; propter quod ait: Si lumen, quod in te est, tenebræ sunt, ipsæ tenebræ quāte erūt?

R. Sint lumbi. 179. *Lect. ix.*

Qvando enim lucerna extinguitur, quando guber-

nator mergitur, quando dux ipse capitur, quæ tandem obedientibus supererit spes salutis? propterea nunc quidem omisit dicere eas, quæ diuitijs tenduntur insidias, lites videlicet ac pugnas, sed ponens his omnibus sæuiora, & quæ absque dubio semper accidunt, à maligna concupiscentia liberat audientes: etenim multo horribilius est mentem huic ægritudini mancipare, quàm carceris squalore macerari. Dedit enim nobis intellectum Deus, ut ignorantiam fugemus è mentibus, ut rectum teneamus, iustumque iudicium.

Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM

CONFES. PONTIF.

Homil. in Euāg. Marci, c. 13.

Videte, vigilate, &c.

IN DIE FESTO.

Intertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Marcum.

Lect. vij.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Videte, vigilate, & orate: nescitis enim

enim quando tempus sit. Et reliqua.

Homilia S. Petri Chrysologi.

Ex Serm. 24.

Semper & ad omnia vigilias esse salutes nullus ignorat: quia re vera plus vigilare, plus viuere est: nam quid tam mortis simile, quam dormientis aspectus? quid tam vita plenum, quam forma vigilantis? Indulgendum somno est, ut corpus repararet, non resoluat; & vires reuocet, non eneruet; semper ergo ad omnia vigilias esse salutes, nullus ignorat, quæ ars, quod opus, quod tempus, quæ potestas, quod officium non vitæ lucra lucubratione perquirat?

Amavit eum. 178.

Lectio viij.

Hinc est, quod Rex in procinctu peruigil, callidi hostis præcarnet & euitat insidias: tunc in castris miles superuenientes nocturnos impetus cauta pernoctatione propellit. Sic nauta vigilando diffusi itineris incertas vias intrat, & calles transit inuios, & vestigio furtiuo ad

lucrosi portus votiuam peruenit mansionem. Hinc pastor adiungit noctes diebus, & totum sibi tempus deneget dormiendi, ne qua lupis, suffragante somno, grassandi in gregem præbeatur occasio.

Sint lumbi vestri. 179.

Lectio ix.

Sic viator solers per auras noctis æstus solus præuenit: actumque diem præuidetius deputat mansioni. Hoc Propheta sciens, non die solo, sed & nocte tota clamabat ad Dominum: Domine Deus salutis meæ, in die clamaui, & nocte coram te; quid plura? Ipse Dominus pernoctat in oratione Dei; ut ante nos oratione liberet, quam redimat passionem; & si pro seruis Dominus vigilat, merito pro se ipsis seruos vigilare sic iubet.

Te Deum.

Infra Octa. legatur in Missa, & Officio Euāgel. Vigilate, quia, &c. cum suis Homil. de hoc eodem Cōm. sup. 190. In die verò Octaua, ut in die festo.

IN.

INFRA OCTAVAM
DOCTORVM.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioan. Chrysostomi.

*In c. 7. Matt. bo. 18. post init.**Lectio iiij.*

DEus ita nos disposuit esse, ut nec studentes, & laborantes circa scripturas, acquiramus salutem scientiæ sine gratia Dei, ut ne nobis imputemus, quod scimus: nec tamen gratiam acquiramus, nisi studuerimus, & laborauerimus circa scripturas, ne donum Dei detur negligentibus: sicut enim in bello non omnis qui pugnat, vincit; nemo tamen vincere potest, nisi pugnaverit: sic non omnes, qui student, & legunt, acquirunt scientiam spiritualement; nemo tamen acquirere potest, nisi qui aut studiosus fuerit ad legendum, aut assiduus ad audiendum.

Lectio v.

ET infideles quidem, & non timentes Deum inveniunt scientiam legendo & studendo, sed non illam, quæ

ex Deo est, quæ per Spiritum sanctum datur: sed hanc, quæ est ex natura carnali, quæ per exercitationem carnis acquiritur, quam habuerunt etiam gentilium studiosi: multa enim differentia est inter scientias istas. Qui enim orationibus non instat, nec operibus bonis, sed per solum studium lectionum factus est sciens, quando alij prædicat, ipse sibi non sentit quod prædicat.

Lectio vj.

Sed quando alios docet, ab intus conscientia eius ridet sibi de verbis suis: quia scientia, quæ ex solis lectionibus est, ex ore procedit: quæ autem de Spiritu sancto est, de corde profertur, & ideo spiritualis scientia non solum dicitur, sed & sentitur: non tantum in scripturis legitur, sed ex corde suggeritur: & ideo, si alios terret, ipse amplius timet: si consolatur, ipse melius gaudet: & omne, quod loquitur, non tantum legit, sed experimento probavit. Ideo ergo petamus Deum, & operemur bona, ut non carnalem, sed

sed spiritalem scientiam mereamur.

Intertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis : Vos estis sal terræ, quòd si sal euauerit in quo salietur ? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. I. Comm. in Matth.

SAL appellantur Apostoli, & Doctores : quia per illos vniuersum hominum conditur genus . Quòd si sal euauerit in quo salietur ? Si Doctor errauerit, à quo alio Doctore emendabitur ? Ad nihilum valet vltra, nisi vt mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. Exemplum de agricultura sumptum est. Sal enim sicut in ciborum condimentum, & ad siccandas carnes necessarium est, ita alium vsum non habet. Certè legimus in scripturis, Vrbes quasdam, ira victorum, sale semintas, vt nullum in ipsis germen oriretur.

Lectio viij.

CAueant ergo Doctores, & Episcopi, & videant potentes potenter sustinere tormenta, nihilque esse remedij, sed maiorum ruinas ad tartarum ducere. Vos estis lux mundi. Non potest ciuitas abscondi supra montem posita : neque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio ; sed super candelabrum : vt luceat omnibus, qui in domo sunt. Docet fiduciam prædicandi, ne Apostoli abscondantur ob metum, & similes sint lucernæ sub modio ; sed tota libertate se prodant : vt quod audierunt in cubiculis, prædicent in tectis.

R. In medio Ecclesiæ aperuit os eius, Et impleuit eum Dominus spiritu sapientiæ & intellectus. **V.** Iucunditatem & exultationem thesaurizauit super eum. Et impleuit.

Gloria. Et impleuit.

Lectio ix.

NOlite putare, quoniam veni soluere legem, aut Prophetas : non veni soluere, sed adimplere. Siue quod de se per alios prophetata

com-

compleuerit ; siue quod ea quæ ante propter infirmitatem audientium rudia & imperfecta fuerant , prædicatione compleuerit , iram tollens , & vicem talionis excludens , & occultam in mente concupiscentiam damnans. Donec transeat cælum , & terra. Promittuntur nobis cæli noui , & terra noua , quæ facturus est Dominus Deus. Si ergo noua creanda sunt , consequenter vetera transitura.

Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Augustini Episcopi de ciuitate Dei.

Lib. 18. c. 41. **Lectio iij.**

AVctores nostri , in quibus non frustra sacrarum litterarum figitur & terminatur Canon , absit , vt inter se aliqua ratione dissentiant : vnde non immeritò cum illa scriberent , eis Deum , vel per eos locutum , non pauci in scholis atque gymnasijs litigiosis disputationibus garruli , sed in agris atque in vrbus cum doctis atque indoctis tot , tantique populi cre-

diderunt . Ipsi sanè pauci esse debuerunt , ne multitudine vilesceret , quod carum religione esse oporteret ; nec tamen ita pauci , vt eorum non sit miranda consensio.

Lectio v.

NEque enim in multitudine Philosophorum , qui labore etiam litterario monumenta suorum dogmatum reliquerunt , facilè quis inuenit , inter quos cuncta , quæ sensere , conueniant , quod ostendere hoc opere longum est. Vbi etsi aliqua vera dicebantur , eadem licentia dicebantur , & falsa prorsus , vt non frustra talis ciuitas mysticum vocabulum Babylonis acceperit . Babylon quippè interpretatur confusio , quod nos iam dixisse meminimus. Nec interest diaboli regis eius , quā contrarijs inter se rixentur erroribus ; quos merito multæ , variæque impietatis , pariter possidet.

Lectio vj.

AT verò gens , populus , ciuitas , respublica , Israëlita , quibus credita sunt eloquia Dei , nullo modo pseudo-

do prophetas cū veris prophetis pari licentia confuderunt, sed concordēs inter se, atque in nullo dissentientes, sacrarum litterarum veraces ab eis agnoscebantur & tenebantur auctores. Ipsi eis erant Philosophi, hoc est, amatores sapientiæ, ipsi sapientes, ipsi Theologi, ipsi Prophetæ, ipsi Doctores probitatis, atque pietatis. Quicumque secundū illos sapuit, & vixit, non secundū homines, sed secundū Deum, qui per eos locutus est, sapuit, & vixit.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio viij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terræ, quod si sal euauerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia sancti Hilarij
Episcopi.

Comment. in Matthæum,
Can. 5.

VOs estis sal terræ, quod si sal infatuatum fuerit, ad nihilum valet id quod salietur, Sal, vt arbitror, terræ nullum est: quomodo er-

go Apostolos sal terræ nuncupauit? Sed proprietās est quærenda dictorum, quam & Apostolorum officium, & ipsius salis natura monstrabit. Sal est in se vno continens aquæ, & ignis elementum, & hoc ex duobus est vnum.

Lectio viij.

Hic igitur in omnem vsum humani generis effectus, incorruptionem corporibus, quibus fuerit aspersus, impertit, & ad omnem sensum conditi saporis aptissimus est. Apostoli autem sunt rerum cælestium prædicatores, & æternitatis velut factores, immortalitatem omnibus corporibus, quibus eorum sermo aspersus fuerit, conferentes. Merito igitur sal terræ nuncupati sunt, per doctrinæ virtutem saliendo modo æternitati corpora reseruantes.

R. In medio Ecclesiæ. 205.

Lectio ix.

Sed natura salis semper eadem est, nec immutari vnquam potest. Verum quia conuersioni homo subiaceret,
&

& solus beatus, qui vsque ad finem in omnibus Dei operibus permanferit: ideo eos sal terræ nuncupatos monet in traditæ sibi potestatis virtute persistere, ne infatuati nihil saliant, & ipsi, sensu accepti saporis amisso, viuificare corrupta non possint, & proiecti de Ecclesiæ promptuarijs, cū ijs quos salierint, pedibus incedentium proterantur.

Te Deum.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

De exposit. S. Augustini Episcopi, in epist. primam B. Ioannis.

Tract. 3. c. 31.

Lectio iiii.

Non habetis necessitatem, vt aliquis vos doceat, quia vnctio ipsius docet vos de omnibus: quid ergo nos facimus, fratres, quia docemus vos? si vnctio eius docet vos de omnibus, quasi nos sine causa laboramus, & vt quid tantum clamamus? Dimittamus vos vnctioni illius, & doceat vos vnctio ipsius: sed modo mihi facio quaestionem, & illi ipsi Apostolo facio: dignetur audire paruulum

quaerentem à se; ipsi Ioanni dico: vnctionem habebant, quibus loquebaris? Tu dixisti, quia vnctio ipsius docet vos de omnibus, vt quid talem epistolam fecisti? quid illos tu docebas? quid instruebas? quid ædificabas?

Lectio v.

IAm hic videte magni sacramentum, fratres: sonus verborum nostrorum aures percutit, magister intus est: Nolite putare quemquam hominem aliquid discere ab homine. Admonere possumus per strepitum vocis nostræ: Si non sit intus qui doceat, inanis fit strepitus noster. Magisteria forinsecus, adiutoria quædam sunt, & admonitiones. Cathedram in cælo habet, qui corda docet: de Domino dico. Propterea ait, & ipse in Euangelio: Nolite vobis dicere magistrum in terra: vnus est magister vester Christus. Ipse vobis ergo intus loquatur, quando nemo hominum illic est: quia etsi aliquis est à latere tuo, nullus est in corde tuo: Christus

flus sit in corde.

Lectio vj.

Sic sunt ista verba ; fratres , quæ forinsecus dicimus , quomodo est agricola ad arborem : forinsecus operatur , adhibet aquam , & diligentiam culturæ : quælibet forinsecus adhibeat , numquid poma forinat ? Numquid nuditatem lignorum vestit umbra foliorum ? Numquid tale aliquid intrinsecus agit ? sed quis agit hoc ? Audite agricolam Apostolum , videte quid sumus : & audite magistrum interiorem : Ego plantaui , Appollo rigauit , sed Deus incrementum dedit . Hoc ergo vobis dicimus ; siue plantemus , siue rigemus loquendo , non sumus aliquid , sed ille , qui incrementum dat Deus , id est , vnctio illius , qui docet vos de omnibus .

In tertio Nocturno.

Quarta die infra Oct. S. Ioan.

Chrysostomi legatur Homil.

S. August. Ostendit Domi-

nus , &c. vt in Breuario de

Communi Doctorum : infra

Oct. verò aliorum Doctorum

legantur sequentes lect.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum.

Lectio vij.

In illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis : Vos estis sal terræ , quòd si sal euane-rit , in quo salietur ? Et reliqua .
Homil. S. Ioannis Chrysost.

Homilia 15. in Matth.

sub med.

At tendite quid dixerit : Vos estis sal terræ : per quod ostendit , quam necessario ista præcipiat . Nō enim pro vestra , inquit , tantummodo salute , sed pro vniuerso orbe vobis certamen erit . Nō ad duas quippè vrbes , aut decem , aut viginti , neque ad vnā gentem vos mitto , sicut mittebam Prophetas : sed ad omnem terram prorsus , ac mare , totumque mundum , & hunc varijs criminibus oppressum .

Lectio viij.

Dicendo enim : Vos estis sal terræ ; ostendit vniuersam hominum infatuatam esse naturam , & peccatorum esse corruptam : & idcirco illas ab eis virtutes requirit , quæ maximè ad multorum salutem procurandam necessariae sunt .

sunt atque vtilēs . Nam qui mansuetus est ac modestus, & misericors , & iustus , non intra se tantummodo hæc rectè facta concludit , verum in aliorum quoque vtilitatem præclaros hos faciet effluere fontes. Igitur qui corde mundo est, atque pacificus, & persecutionem pro veritate patitur , nihilominus in commune commodum vitam instituit.

B. In medio Ecclesiæ. 205.

Lectio ix.

NE igitur putetis , inquit, ad leuia vos ducendos esse certamina, neque exiguarum rerum vobis ineundam esse rationem : Vos estis sal terræ . Quid igitur ? Ipsi ne putrefacta medicati sunt ? Nequaquam : neque enim fieri potest , vt ea quæ iam corrupta sunt , salis perfricatione reparentur . Non ergo hoc fecerunt , sed ante renouata, sibi que tradita, atque ab illa iam putredine liberata aspergebant sale , & in ea nouitate conseruabant, quam à Domino susceperant. Liberare quippè à putredine pec-

catorum , Christi virtutis est : vt autem ad illa iterum non reuertantur, Apostolorum cura est, ac laboris.

Te Deum laudamus.

Q V I N T A D I E.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Gregorij. Qui post Orionas, &c. **vt in Breuiar. de Communi Doct.**

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis : Vos estis sal terræ : quod si sal euauerit, in quo salietur ? Et reliqua.

Homilia sancti Gregorij Papæ.

Homil. 17. in Luca 10. ante medium.

Considerandum nobis est, fratres charissimi, vt qui vna eademque exhortationis voce non sufficit simul cunctos admonere, studeat singulos , in quantum valet, instruere, priuatis locutionibus ædificare. Debemus namque pensare , quod à Domino sanctis dicitur Apostolis, & per Apostolos nobis : Vos estis

estis sal terræ. Si igitur sal sumus, condire mentes fidelium debemus. Vos igitur qui pastores estis: pensate quia animalia Dei pascitis, de quibus profecto animalibus Deo per Psalmistam dicitur: Animalia tua habitabunt in ea.

Lectio viij.

ET sapē videmus, quod petra salis brutis animalibus anteponitur, vt ex eadem salis petra lambere debeant, & meliorari. Quasi ergo inter bruta animalia petra salis, debet esse sacerdos in populis. Curare namque sacerdoti necesse est, quæ singulis dicat, vnumquemque qualiter admoneat: vt quisquis sacerdoti iungitur, quasi è salis tactu æternæ vitæ sapore conditur. Sal etenim non sumus, si corda audientium non condimus: quod condimentum ille proximo veraciter impendit, qui prædicationis verbum non subtrahit. Sed tunc alijs recta verè prædicamus, si dicta rebus & exemplis ostendimus.

R. In medio Ecclesiæ. 205.

Lectio ix.

NVllum autem puto, fratres charissimi, ab alijs maius præiudicium, quàm à sacerdotibus tolerat Deus: quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla prauitatis cernit: quando ipsi peccamus: qui compescere peccata debuimus: nulla animarum lucra quarimus, ad nostræ quotidie studia vacamus, terrena concupiscimus, humanā gloriam intenta mente captamus. Et quia eo ipso quo ceteris Prælati sumus, ad agenda quælibet maiore licentiā habemus; susceptæ benedictionis ministeriū vertimus ad ambitionis argumentum: Dei causas relinquimus, ad terrena negotia vacamus: locum sanctitatis accipimus, & terrenis actibus implicamur.

T. e Deum.

S E X T A D I E.

In secundo Nocturno.
Ex lib. Moralium sancti Gregorij Papæ.

Lect. iij.

HInc namque per Danielem dicitur: Pertransibunt

sibunt plurimi, & multiplex erit scientia. Hinc Ioanni in priori parte reuelationis Angelus dicit: Signa, quæ locuta sunt septem tonitrua: cui tamen in eiusdem reuelationis termino præcepit dicens. Ne signaueris verba prophetiæ libri huius. Pars quippè reuelationis anterior signari præcipitur, terminus prohibetur; quia quicquid in sanctæ Ecclesiæ initijs latuit, finis quotidie ostendit. Nonnulli verò à Græca littera, quæ **Y**, dicitur, Hyadas nuncupatas arbitrantur: quòd si ita est, significationi, quam diximus, contrarium non est.

Lectio v.

DOctores enim his stellis non inconuenienter expressi sunt, quæ à litteris nomen trahunt: sed quamuis hyades ab eiusdem litteræ visione non discrepent; certum tamen est, quia hyetos imber dicitur, eo quod exortæ pluuias apportant. Vir igitur sumptus redemptionis nostræ ordinem contemplatus admiratur, atque admirans exclamet, dicens: Qui extendit

cælos solus, & graditur super fluctus maris, qui facit Arcturum, & Orionas, & Hyadas.

Lectio vj.

EXtēsis etenim cælis, Dominus formauit Arcturum, quia in honorem deductis Apostolis, in cælesti conuersatione fundauit Ecclesiā. Formato quoque Arcturo fecit Orionas, quia roborata fide vniuersalis Ecclesiæ, contra procellas mundi edidit Martyres. Editis quoq; Orionibus protulit Hyadas, quia conualescentibus contra aduersa Martyribus, ad infundendam ariditatem humanorum cordium, doctrinam contulit magistrorum. Isti itaque sunt astrorum spiritualium ordines, qui dum summis virtutibus eminent, semper exsuperant lucent.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terræ: quòd si sal euanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

*Lib. I. de Serm. Domini
in monte.*

NEque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio: quid putamus, ita esse dictum, sub modio, vt occultatio tantum lucernæ accipienda sit, tanquam si diceret: Nemo accendit lucernam, & occultat illam? An aliquid etiam modius significat, vt hoc sit ponere lucernam sub modio, superiora facere corporis commoda, quā prædicationem veritatis: vt ideò quisque veritatem non prædicet, dum timet ne aliquid in rebus corporalibus, & temporalibus molestiæ patiatur? & bene modius dicitur; siue propter retributionem mensuræ, qua quisque recipiet, quæ gessit in corpore; siue, quoniam temporalia bona, quæ corpore peraguntur, certa dierum mensura, & incohantur, & transeunt, quam fortasse significat modius.

Lectio viij.

SVb modio ergo lucernam ponit, quisquis lucem bonæ doctrinæ commodis tempo-

ralibus obscurat, & tegit: super candelabrum autem, qui corpus suum ministerio Dei subijcit, vt superior sit prædicationis veritatis, & inferior seruitus corporis: per ipsam tamen corporis seruitutem excellentior luceat doctrina, quæ per officia corporalia, id est, per vocem, & linguam, & cæteros corporis motus in bonis operibus insinuat etiam discipulis.

R. In medio Ecclesiæ. 205.

Lectio ix.

SVper candelabrum ergo ponit lucernam, cum dicit Apostolus: Non sic pugno tanquam aërem cædens, sed castigo corpus meum, & seruituti subijcio, ne fortè alijs prædicans, ipse reprobus inueniar, quod verò ait: Vt luceat omnibus, qui in domo sunt: Domum puto dictā habitationem hominum, id est, ipsum mundum, propter id, quod superius ait: Vos estis lumen mundi: aut, Si domum quisque vult accipere Ecclesiam, nec hoc est absurdum.

Te Deum laudamus.

S E P T I M A D I E.

In secundo Nocturno

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Serm. 3. de verb. Dom. in Matth. Lectio iiii.

CVM nobis pro officio competat dicere, vobis autem conueniat pro deuotione audire, quid tam necessarium, tamque pertinens poterit vtriusque contingere, quã vt quod religiosè dicitur, & deuotè auditur, obsequijs cõpetentibus teneatur? nam si religiosa non tacere lucrum est, tacere dispendium, quanto itaque potiora lucra potuerint prouenire, cum operationis effectus monstratur, quicquid magisterijs cælestibus, & dicitur, & tenetur? Par etenim causa & docentem, & audientem constringit, vt vtriusque professio factorum testificatione signetur.

Lectio v.

ET quamuis dissimile sit Doctoris, discantisque officium, tamen vtriusque debet sanctarum legum obsequium; vt iungantur factis, qui separantur officijs; copu-

lentur opere, qui diuersi sunt nomine; & quos vocabula ab inuicem separant, eos obseruantia præceptorum fideliter, ac deuotè coniungat: quare sic fit, vt vtriusque diuersus sit actus, sed obseruantia par sit necessarius in vtriusque effectus, vt factorum in ambobus conspiret assensus, quibus diuersus est in vocabulis sonus.

Lectio vj.

IN Doctore enim molesta est causa, dicere, nec facere, præcipere nec obseruare; in discente verò audire velle, quod nolit implere, aures auditui accommodare, & ab opere voluntatem auertere. Cæterum qui facit, quod docet, & qui, quicquid imperat, complet, maximus in cælestibus sententia Domini declaratur. At verò, qui quod dicit, negligit; & qui quod audit, contemnit, salutis reus existit, qui obseruanda contempsit, & pericula non vitauit. Amat enim mortem, qui vitæ præcepta non seruat: & horret vitam, qui peccata morti de-

debita desperata morte frequentat.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vii.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terræ: quod si sal euanuerit, in quo salietur. Et reliqua. Homilia sancti Ioann. Chrysostomi.

Ex homil. 15. in Matth.

SI autem sal euanuerit, in quo salietur? ad nihilum valet ultra, nisi, ut mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. Alij enim, etiam si sæpè delinquant, possunt tamen ad veniam peruenire: si verò hoc magister ipse patiatur, omni satisfactio. ne priuabitur, & supplicia extrema persoluet. Ne enim audientes, cum exprobrauerint vobis, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum aduersum vos, in medium prodire formident, dicit: Quoniam nisi ad ista fueritis parati, frustra etiam proditis in publicum. Non enim vos oportet maledicta hominum timere, sed laudes:

quas si audire cupiatis, tunc verè infatuandi estis, atque calcandi.

Lectio viij.

SI verò perseuerabitis vos metipso, vndique castigantes, & deinde audieritis mala, gaudete. Hoc enim est opus salis, laxa quæque vire, atque restringere, itaque iā necessaria subsequitur maledictio, nihil vobis prorsus incommodans, immo etiam testimonium vestræ perhibēs firmitatis. Si verò illa timentes, fortitudinem vobis vtilem deferatis, multo sæuiora patiimini, & malè scilicet, audientes, & contempti à cunctis, atque despecti: hoc namque est ab omnibus conculcari. Deinde ad aliud eos sublimius ducit exemplum: Vos estis lux mundi.

R. In medio Ecclesiæ. 205.

Lectio ix.

I Teram mundi, non vnius profecto gentis, nec vinti vrbium, sed totius orbis lumen tunc perhibentur, & lumen intellegibile; ipsoque sole fulgentius, sicut etiam sal hoc loco intelligitur

spiritale. Prius autem sal posuit, deinde lumen, ut discat, quantum sit verborum vrentium beneficium, quantumque commodum honestæ, rectæque doctrinæ. Hæc siquidem stringit animos, nec quoquā diffuere permittit, facitque attentius ad lumen virtutis aspicere, ad quam velut apprehensa manu pertrahit audientes.

I N D I E O C T A V A .

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Ex epistol. 152. tom. 2.

Lectio iij.

Sollicitissimè cauendum est in docendo superbiæ vitium, quod in discendo non ita est, unde sancta scriptura nos admonet, dicens: Sit omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum; & ille in Psalmo ait: Auditui meo dabis gaudium & lætitiā; cōtinuoque subiecit: Exultabunt ossa humiliata. Vidit enim in audiendo facillimè seruari humilitatem, quæ difficilis est in docendo: Quoniam necesse est, ut Doctor habeat superiorem locum, ubi

laboriosum est obtinere, ne subrepat elatio.

In Psal. 129.

Lectio v.

Ecce enim, fratres mei, dico charitati vestræ: loquimur nos modo ad vos, ut aliquid doceamus vos: quanto melius, si omnes sciremus, & nemo doceret alterum, ut non esset alius loquens, alius audiens: sed omnes audientes vnum illum, cui dicitur: Auditui meo dabis gaudium, & lætitiā; unde & ille Ioannes non tam gaudebat, quia prædicabat, & quia loquebatur, sed gaudebat, quia audiebat; ait enim: Amicus autem sponsi stat, & audit eum, & gaudio gaudet propter vocem sponsi. Itaque ibi vnusquisque probet se, non ut loquatur, sed ut de alio locutionis officium exigit; gaudium autem taciturnitatis intus in voluntate habeat, vocem doctrinæ in necessitate.

De bapt. cont. Donat. c. 5.

Lectio vi.

ET plerumque doctioribus minus aliquid reuelatur, ut eorum patiens & humilis charitas, in qua fructus maior est

est, comprobetur; vel quomodo teneant vnitatem, cum in rebus obscurioribus diuersa sentiunt, vel quomodo accipiant veritatem, cum contra id, quod sentiebant, declaratum esse cognoscunt, quorum duorum manifestum tenemus vnum in beato Cypriano, id est, quomodo tenuerit vnitatem cum eis, à quibus diuersum sentiebat. Homines enim sumus: vnde aliquid aliter sapere, quam se res habet, humana tētatio est, nimis autem amādo sententiam suam, vel inuidendo melioribus vsque ad sacrilegium peruenire, diabolica præsumptio est; in nullo autem aliter sapere, quam res se habet, angelica perfectio est.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vii.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terræ: quod si sal euanuerit, in quo salietur? Et reliqua. De Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

LVceat lux vestra, hoc est, plurima in vobis sit vir-

tus, ac maximè ingens illius accendatur ignis, & ineffabile omnino lumē effulgeat. Quādo autem tam magna virtus fuerit, & clara, latere non poterit, etiam si mille illam contegere velit modis ille, qui possidet: Benè autem ait, lumen; nihil est, quod sic hominem faciat insignem, atque conspicuum, etiam si magno ambitu optet latere, vt splendor iste virtutis; sicut enim ipso sole circumdatus, ita utique clarus effulget, nec in terram solūmodo rutilatus propriæ virtutis emittit, sed supra ipsum etiam cælum proprio fulgore radiabit.

Lectio viij.

HInc itaque illos vberius consolatur: Et si, inquit, maledicta in vos audientes doletis, sed habetis plurimos, quos ad amorem, atque admirationem Dei, vestro adducatis exemplo: tunc enim multi erunt omnino mirantes, non utique vos tantum, sed per vos etiam Patrem vestrum, nec dixit: Deum, sed Patrem: conferendæ illis nobilitatis prærogatiuā, hoc iā

nomine, largiendo. Consi-
dera, quantum istiusmodi sit
commodum, quantum etiam
discrimen. Si enim vitijs sor-
deamus, etiam si nobis nul-
lus obtrechet, erimus omni-
bus miseres. Si verò vir-
tutibus splendere curemus;
vel si totus mundus contra
nos maledictis voluerit per-
sonare, erimus omnium bea-
tissimi, atque ad nos trahe-
mus omnes, qui venire ele-
gerint ad salutem: omni qui-
dē tuba documenta sunt ope-
rum clariora, vitaque munda
ipsa est luce fulgentior.

R. In medio. 205.

Ex homil. 16. in Matth.

Lectio ix.

N On veni soluere legem,
sed implere: legem ve-
rò non vno tantum, sed al-
tero, & tertio impleuit mo-
do. Vno quidem, quia nihil
ex legitimis ipse transgres-
sus est; alio verò, quia per
nos quoque id ipsum facit:
quod Paulus significando di-
cebat: Quoniam finis legis
Christus ad iustitiam omni
credenti: quod enim illa non
potuit hoc per fidem ipse

confecit; si verò aliquis di-
ligēter examinet, alium quo-
que tertium modum impletæ
ab eo legis inueniet: quem
verò istum? Ipsa vtique præ-
cepta, quæ erat daturus:
non enim interitus priorum,
sed augmentum potius, &
complementum erant ea, quæ
dicebantur à Christo; illius
quippe sententiæ, qua di-
citur: Non occides, non
interemptio, sed adimple-
tio magis, atque munitio
est, dicere: Non irascaris,
omniumque similiter cate-
rorum.

Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM

CONFES. NON PONTIF.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Ioan. Chrysost.
Beati N. dies, &c. vt in Bre-
uiar. de Communi Conf. non
Pontif. Quod si lectæ sint in
die festo legantur hodie se-
quentes.

Sermo sancti Ioannis Chry-
sostomi.

Ser. de Mar. quod aut imit.
aut non laud. tom. 3.

Le.

Lectio iij.

Qui Sanctorum merita religiosa charitate miratur, quique iustorum glorias frequenti laude colloquitur, eorum mores sanctos, atque iustitiam imitetur: quoniam quem delectat sancti alicuius meritum, delectare debet par circa cultum Dei obsequium. Quare aut imitari debet, si laudat: aut laudare non debet, si imitari detrectat: ut qui alium laudat, laudabilem se reddat: & qui Sanctorum merita admiratur, mirabilis ipse vitæ sanctitate reddatur. Nam si propterea iustos, fidelesque diligimus, quod in ipsis iustitiam, fidemque suspicimus; possumus nos quoque esse quod sunt, si faciamus ipsi quod faciunt.

R. Honestum fecit illū Dñs, & custodiuit eū ab inimicis, & à seductoribus tutauit illū: Et dedit illi claritatē æternā.

V. Iustum deduxit Dñs per vias rectas, & ostendit illi regnū Dei. Et dedit. **Lea. v.**

Neque enim difficile nobis est, quod ab ipsis

geritur, imitari, cum sine præcedenti exemplo ab antiquis talia gesta conspiciamus: ut non ipsi aliorum æmuli redderentur, sed æmulandæ virtutis seipsos nobis præberent exemplum: ut dum non ex ipsis, & ex nobis alij proficiunt, sic Christus in suis semper seruis in Ecclesia sancta laudetur. Vnde ab origine mundi innocens Abel occiditur. Enoch Deo placens transfertur, iustus Noe inuenitur, Abraham fidelis probatur; Moyses mansuetus dignoscitur, Iesus castus, David lenis, Elias acceptus, Daniel sanctus, tres pueri victores redduntur.

R. Amavit eum Dominus, & ornauit eum, stolam gloriæ induit eum: Et ad portas Paradisi coronauit eū. **V.** Induit eum Dominus lorica m fidei, & ornauit eum. Et ad portas.

Lectio vj.

Apostoli discipuli Christi, credentium magistri habentur: è quibus eruditi Confessores fortissimi pugnant, Martyres perfecti triumphāt,

&

& Christiani semper exercitus diabolum Deo armati debellant. In istis semper pares virtutes, dissimiles pugna, gloriosæ victoriæ. Vnde tu Christiane delicatus es miles, si putas te posse sine pugna vincere, sine certamine triumphare. Exere vires, fortiter dimica, atrociter in pralio isto concerta. Considera pactum, conditionem attende, militiam nosce: pactum quod spondidisti, conditionem qua accessisti, militiam cui nomen dedisti.

R. Iste homo perfecit omnia: quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingredere in requiem meam: Quia te vidi iustum coram me ex omnibus gentibus. **V.** Iste est qui contempsit vitam mundi, & peruenit ad cælestia regna. Quia.

Gloria. Quia.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Ioannis Chrysostomi.

De Sancto Philogono.

Lectio iiii.

AD hanc beatam requiem transijt beatus **N.** quæ-

nam igitur oratio par sit viri laudibus, quem Deus tam felici sorte dignatus est? Non est vlla: sed age, dic mihi, num idcirco silebimus? & cuius rei gratia conuenimus? An dicemus nos haud posse magnitudinem gestorum oratione cõsequi? At qui ob hoc ipsum necesse est dicere, quandoquidem hæc est præcipua laudum illius pars, quod factis verba æquiparari non possint. Nam quorum benefacta naturam etiam superant mortalem, perspicuum est, quod horum laudes excedunt linguam humanam. Haud tamen ob id aspernabitur officium nostrum, quod pro viribus præstamus, sed suum imitabitur Dominum. Siquidem & illæ viduæ duos tantum obolos deijcienti in gazophilacium, non tantum duorum obolorum mercedem reddidit. **R.** Honestum. 219.

Lectio v.

PRoinde quamvis nostræ facultates exiguæ sint, minimique pretij, attamen, quæ possumus, offerimus. Ea licet non respondeant magnitudi-

tudini meritōrū animæ præclari, iustique **N.** tamen hoc ipsum celsitudinis illius maximum fuerit argumentum, quod nec pusilla repellat, sed idem faciat, quod solent diuites: siquidem illi, cum acceperit à tenuibus exigua, quibus non egent, sua vicissim apponunt, remunerantes eos, qui quod poterant obtulerint. Itidem & hic, cum acceperint à nobis laudem verbis peractam, qua nequaquā eget, redonabit nobis per ipsa facta benedictionem, qua semper uti possimus.

R. Amavit eum. 219.

Lectio vj.

VNde igitur laudationem illius auspicabimur? An à magistratu, quem spiritus illi tradidit gratia? Nam mūdani magistratus nequaquam possunt Christianorū demonstrare virtutes; quin potius frequenter habent accusationem malitiæ, quam ob causam? quoniam & sollicitudines amicorum, & circumcurvationes, & adulationes, aliæque per multa his scēdiora tales magistratus solent concii-

liare. Cæterum vbi Deus suo suffragio designarit aliquem, incorruptum suffragium, alienum ab omni suspitione iudicium, indubitata fuerit delecti comprobatio, propter eius, qui delegit, auctoritatē.

R. Iste homo. 220.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Ioannis Chrysostomi.

Lectio iij.

Quantū autem sit pietatis argumentum, quod Deus illum tantō magistratu dignum iudicaret, audi: Christus excitatus à morte quid dicit Petro? postquam enim illum interrogasset, Petre, amas me? Isque respondisset: Tu, Domine, scis, quod amo te. Dicit illi: Si diligis me, pasce oves meas. Hoc autem dicebat, non solum, ut nobis certissimè declararet, quantopere ipsum diligeret Petrus; verumetiam, ut palām faceret, quantam haberet beneuolentiā erga suas oves. Itaque si quis voluerit illi commendatus esse, curam habeat ouium illius, publicam

quærat

quærat vtilitatem, fratrum suorum saluti prospiciat.

R. Honestum fecit. 219.

Lectio v.

N Vllum enim officiū hoc Deo carius est, & ob id alicubi dicit: Simon, Simon, expetiuit te Satanas, vt cribra ret te tanquam triticum, sed ego rogavi pro te, ne deficiat fides tua, quid igitur huius sollicitudinis, curæque præmii mihi rependis? eandem curam, quam nobis impendit, reposcit: Nam, & tu, inquit, aliquando conuersus confirma fratres tuos. Neque prorsus alia res est, quæ perinde declaret, doceatque quis sit fidelis, & amans Christi, quam si fratrum curam agat, proque illorum salute gerat sollicitudinem.

R. Amavit eū Dominus. 219.

Lectio vj.

Hæc omnes audiant, & monachi, qui montium occuparunt cacumina, quique modis omnibus seipso mundo crucifixerunt, quo pro viribus Ecclesiarum præfectos adiuuent, horumque curas leniant precibus, concordia,

charitate; scientes, quod nisi modis omnibus opitulentur ijs, qui tot periculis obijciuntur, per gratiam Dei, totque negotiorum curas sustinent, quibuscumque possunt rationibus auxiliantur, quamquam procul habitantes, & victus fors ipsis periisset, & tota in scopulum impegisset sapiētia.

R. Iste homo. 220.

Q V I N T A D I E.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Gregor. D eridetur iusti simplicitas, & vt in Breuiar. in hoc eodem Communi. Quod si in die festo lectæ sint earum loco ponatur Lect. S. Ioan. Chryf. Qui Sanctorum merita, &c. supra. 219.

S E X T A D I E.

In secundo Nocturno.

Ex libro Moralium sancti Gregorij Papæ.

Lectio iij.

BEnè iusti simplicitas, & Blampas esse dicitur, & contempta: lampas, quia interiorius lucet; & contempta, quia exterius non lucet. Intus ardet flamma charitatis, foris

foris nulla gloria resplendet decoris : lucet ergo, & despicitur, qui flagrans virtutibus abiectus æstimatur, sed vsquequo lampas ista cõtemnitur, vsquequo despicibilis habetur? numquid non fulgorem suum nullatenus exerit, & numquam, quanta claritate candeat, ostendit? ostendit planè; nam protinus additur: Parata ad tempus statutum: statutum quippè contemptæ lampadis tempus est extremi iudicij prædestinatus dies, quo iustus quisque, qui nunc despicitur, quanta potestate fulgeat, demonstratur.

R. Honestum fecit. 219.

Lectio v.

Tunc enim cum Deo iudices veniunt, qui nunc pro Deo iniuste iudicantur. Tunc eorum lux tantò latiùs emicat, quantò eos nunc manus persequentium durius angustat. Tunc reproborum oculis patefcet, quòd cælesti potestate subnixi sunt, qui terrena omnia spontè reliquerunt. Vnde electis veritas dicit: Vos, qui secuti estis me, in regeneratione,

cum federit Filius hominis in sede maiestatis suæ, sedebitis & vos super duodecim sedes iudicantes duodecim tribus Israël. Neque enim plusquam duodecim iudices illa interni confessus curia nõ habebit, sed nimirum duodenario numero quantitas vniuersitatis exprimitur; quia quisquis stimulo diuini amoris excitatus, hic possessa reliquerit, illic proculdubio culmen iudiciariæ potestatis obtinebit.

R. Amavit eum. 219.

Lectio vj.

Hinc est enim, quod de sanctæ Ecclesiæ sponso per Salomonem dicitur: Nobilis in portis vir eius, quando federit cum senatoribus terræ. Hinc Isaias ait: Dominus ad iudicium veniet cum senioribus populi sui. Hinc eosdem seniores veritas non iam famulos, sed amicos denuntiat, dicens: Non iam dicam vos seruos, sed amicos meos, quos Psal-mista intuens, ait: Mihi autem nimis honorati sunt amici tui Deus: quorum dum cel-

celitudinem cordis aspiceret, mundi gloriam, qua calce calcarent, protinus addidit: Nimis confortatus est principatus eorum. Ac ne paucos esse crederemus, quos proficere usque ad summam tantæ perfectionis agnosceremus, illico adiunxit: Dinumerabo eos; & super arenam multiplicabuntur, quot itaque nunc pro amore veritatis sese libenter humiliant, tot tunc in iudicio lampades coruscant.

R. Ille homo. 220.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Sermo I. de S. Victore.

Lectio III.

S Ancti **N.** vita, & gloria specialis, non tam ad gloriam, quam ad virtutem provocat omnes, qui recto sunt corde. Non recti planè, sed peruersi est animi, ante querere gloriam, quam exercere virtutem, & velle coronari, qui legitimè non certauerit: Vanum est vobis, inquit, ante lucem surgere, ita est: Frustra ad celitudinem nititur

gloriæ, qui prius non clauit virtute: frustra fatuæ virgines sponso obuiam surgunt, quarum lampades extinguuntur: & ideò fatuæ, quia vacuis gloriantur lampadibus, virtutis oleum non habentes.

R. Honestum fecit. 219.

Lectio v.

Virtus gradus ad gloriam: virtus, mater gloriæ est. Fallax gloriæ, & vana est pulchritudo, quam illa non parturiuit. Sola est, cui gloria iure debetur, & securè impenditur. Sancto

N. nec virtus, nec gloria deest: sed quemadmodum ambæ res, & quo ordine in homine processerunt, id operæ pretium intueri. Habemus enim dilectissimi in vita **N.** & quod dignè miremur, & quod salubriter imitemur. Tutius fanè æmulanda solidiora, quam sublimiora, & quæ magis virtutem redeant, gloriam minus. Studeamus proinde moribus conformari, cui in mirabilibus similari, & si volumus, non valemus.

R. Amauit eū Dominus. 219.

Le.

Lectio vj.

ÆMulemur in viro sobriū
viciū, deuotum affe-
ctum, æmulemur mansuetudi-
nem spiritus, castimoniam
corporis, oris custodiam, ani-
mi puritatem, ponere fr̃um
ir̃æ, & modum linguæ, dormi-
re parciū, orare frequentius,
cōmonere nosmetipsos Psal-
mis, hymnis, & canticis spiri-
tualibus, diebus iungere no-
ctes, & diuinis laudibus occu-
pare: æmulemur charismata
meliora: Æmulemur, inquam,
quod extitit liberalis in pau-
peres, patiens ad peccantes,
benignus ad omnes. Hoc
enim melius. In his forma
est, cui imprimamur, in mi-
raculis gloria, à qua reprimamur;
illa lætificent, ista
ædificent: moueant illa, ista
promoueant.

¶ Iste homo perfecit. 220.

IN DIE OCTAUA.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Bernardi Abb.

Serm. 2. de S. Victore.

Lectio iij.

GAudete in Domino dile-
ctissimi, qui inter conti-
nua suæ pietatis beneficia in-

dulsi hominem mundo, cuius
multi saluarentur exēplo. Ite-
rum dico, gaudete, quod fa-
ctus de medio appropiauit
Deo, vt multo plures eius in-
tercessione saluentur: in ter-
ris visus est, vt esset exēplo;
in cælum leuatus est, vt sit pa-
trocinio. Hic informat ad vi-
tam, illic inuitat ad gloriam:
factus est mediator ad regnū
qui fuit incitator ad opus. Bo-
nus mediator, qui sibi iam po-
stulans nihil, totum in nos
transferre desiderat, & suppli-
cantis affectum, & supplica-
tionis fructū: quid enim quæ-
rat sibi, qui nullius eget?

¶ Honestum fecit. 219.

Lectio v.

HÆc dies gloriosæ mi-
grationis eius, dies læ-
titie cordis eius, exultemus,
& latemur in ea. Introibit in
potentias Domini, gaudea-
mus: quia nunc potentior est
ad saluandum. Hodie **N.** po-
sito corpore, tantò alacrior,
quantò expeditior penetravit
in sancta, similis factus in glo-
ria sanctorum. Hodie despe-
cto mundo, & mundi princi-
pe triumphato, supra mun-

dum victor ascendit, accipiēs de manu Domini coronam victoriæ. Ascendit autem cū immensa suppellectili meritorum, clarus triumphis, miraculis gloriosus: sedet veteranus miles, debita iam suauitate, & securitate quietus: securus quidem sibi, sed nostri sollicitus. O venerandam etiam ipsis angelis sanctitatem, quam pari studio, etsi dispari voluntate & mali fugitant, & frequentant boni, nec facile dixerim, quid virum astruat sanctiorem, horum fauor, aut pavor illorum.

R. Amavit. 219. **Lectio vij.**

O Miles emerite, qui Christianæ militiæ duris laboribus angelicæ felicitatis requiem commutasti: respice ad imbelles & imbecilles com-militones tuos, qui inter hostiles gladios, & spirituales nequitias tuis laudibus occupamur, quàm pium, quàm dulce, quàm suauē, **O** **N** in hoc loco afflictionis, & in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari. Nomen tuum & memoriale tuum fauus distillans in labijs captiuorum, mel, &

lac sub lingua eorum, qui tui memoria delectantur. Eia ergo fortis athleta, dulcis patrone, aduocate fidelis; exurge in adiutorium nobis; ut & nos de nostra ereptione gaudeamus, & tu de plena victoria glorieris.

R. Iste homo. 220.

INFRA OCTAVAM

CONFES. NON PONT.

Homilia in Euang. Lucæ 12.

Sint lumbi vestri præcincti, &c. **In die festo habetur Homil. S. Gregor. Sancti Euangelij, fratres, &c. ut in Bre-**

uiar. de Comuni Confess. non Pontif.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam, c. 12. Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorij Papæ.

Homil. 13. in Euang.

Sed veniēs Dominus, quid vigilātibus seruis exhibeat au-

audiamus: Amen dico vobis, quod præcinget se, & faciet illos discumbere, & transiens ministrabit illis. Præcinget se, id est, ad retributionem præparat; & faciet illos discumbere, id est in æterna requie refoueri: discumbere quippe nostrum, in regno quiescere est. Vnde rursus Dominus dicit: Venient, & recumbent cum Abraham, Isaac, & Iacob. Transiens autem Dominus ministrat, quia lucis suæ illustratione nos satiat; transire verò dictum est, cum de iudicio ad regnum redit.

R. Ille est qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & de omni corde suo laudauit Dominum: Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. **V.** Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, & permanens in innocentia sua. Ipse intercedat.

Lectio viij.

S Ed quid si serui in prima vigilia negligentes existunt? prima quippe vigilia, primæ ætatis custodia est, sed neque sic desperandum est, &

à bono opere cessandum. Nā longanimitatis suæ patientiam insinuās Dominus subdit: & si venerit in secundæ vigilia, & si intertia vigilia venerit, & ita inuenerit, beati sunt serui illi: prima quippe vigilia, primæ ætatis tempus est, id est, pueritia. Secunda, adolescentia, vel iuuentus, quæ auctoritate sacri eloquij vnum sunt, dicente Salomone, latere iuuenis in adolescentia tua. Tertia autem, senectus accipitur.

R. Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum quando reuertatur à nuptijs. **V.** Vigilate ergo: quia nescitis quæ hora Dominus vester venturus sit. Et vos. **G**loria. Et vos.

Lectio ix.

Q Vi ergo vigilare in prima vigilia noluit, custodiat, vel secundam: ut qui conuerti à prauitatibus suis in pueritia neglexit, ad vias vitæ saltem in tempore iuuentutis enigilet, & qui in

secunda vigilare noluit, tertia vigilie remedia non amittat, ut qui in iuuentute ad vias vite non vigilat, saltem in senectute resipiscat. Non est iam, quid homo excusationis inueniat; Deus despicitur & expectat, contemni se videt, & reuocat, iniuriam de contemptu suo suscipit, & tamen quandoque reuertentibus etiam premia promittit.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secundum Lucam. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi vestri praecincti, & lucernae ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

*Serm. 39. de verb. Dom.
in Ioan.*

AVdistis modo Euangelium; quid monuerit nos, vel admonuerit cautos nos faciens, & volens esse expeditos & paratos ad expectandum nouissima, ut post nouissima, quae sunt in hoc saeculo me-

tuenda, succedat requies, quae non habet finem: beati, qui participes facti fuerint. Erunt autem tunc securi, qui modo non sunt securi; & iterum tunc timebunt, qui modo timere nolunt. Ad hanc expectationem, & propter hanc spem Christiani facti sumus.

R. Iste est qui ante Deum. 227.

Lectio vij.

Nonne spes nostra non est de hoc saeculo? Non amemus saeculum. Ab amore saeculi huius vocati sumus, ut aliud saeculum speremus, & diligamus. In hoc abstinere nos debemus ab omnibus illicitis concupiscentijs, hoc est, lumbos accinctos habere debemus, & feruere, & lucere in operibus bonis, hoc est, lucernas ardentes in manibus habere. Dixit enim ipse Dominus discipulis suis alio loco Euangelij: Nemo accendit lucernam, & ponit eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt.

R. Sint lumbi. 227. **Lect. ix.**

ET, ut ostenderet, unde dicebat, subiecit, & ait: Sic

luceat lux vestra coram hominibus, ut videant bona facta vestra, & glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est. Lumbos nostros accinctos esse voluit, & lucernas ardentes: quid est, lumbos accinctos? Declina à malo; quid est lucere? quid est lucernas ardentes habere? Hoc est; & fac bonum: quid est, quod adiunxit, & ait: Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum, quando reuertatur à nuptijs, nisi quod in illo psalmo sequitur: Inquire pacem, & persequere eam.

Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam.

Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Hæc tria, hoc est, abstinencia à malo, & operatio boni, & spes præmij æterni commemorata sunt in Acti-

bus Apostolorum, ubi scriptum est: Quia docebat eos Paulus de continentia, de iustitia, & spe vitæ æternæ. Ad continentiam pertinet: Sint lumbi vestri accincti. Ad iustitiam pertinet: Et lucernæ ardentes. Ad expectationem Domini pertinet, quæ est spes vitæ æternæ. Ergo declina à malo, hæc est, continentia, hi sunt lumbi accincti. Et fac bonum, hæc est, iustitia, hæc sunt lucernæ ardentes. Quære pacem, & sequere eam: hæc est, expectatio futuri sæculi.

Iste est qui ante Deum. 227.

Lectio vij.

Habentes autem ista præcepta, & promissa quid quærimus in terra dies bonos, ubi eos inuenire non possumus? scio enim quia eos quæritis, quando aut ægrotatis, aut in tribulationibus estis, quæ abundant in hoc sæculo; quoniam quando ætas vergit ad finem, & senex plenus est quærelis, & nullis gaudijs, inter omnes tribulationes, quibus conteritur genus humanum, non quærunt homines, nisi dies bonos, & vi-

ram volunt longam, quam hic habere non possunt.

R. Sint lūbi. 227. **Lectio ix.**

Quid ergo est vita hominis, etiam illa, quæ longa dicitur? Audite, non à me, sed mecum simul. Ait enim nobis quidam: Venite filij, audite me, timorem Domini docebo vos. En, quam rem vult docere: & cui rei utilis est timor Domini? sequitur: Quis est homo, qui vult vitam, & diligit dies videre bonos? Respondemus omnes: Nos volumus: quid sequitur, audiamus. Cohibe linguam tuam à malo, & labia tua ne loquantur dolum. Modo dic, Ego, eia, respondeat mihi aliquis: Ego; & cum hoc feceris, securus expecta vitam, & dies bonos: quære pacem, & sequere eam, & tunc bona frôte dices Domino: Feci, quod iussisti; redde, quod promissisti.

Te Deum.

Q V I N T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Lucam.

Lectio vii.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lū-

bi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia S. Petri Chrysologi.

Ex Sermone 24. post initium.

Novus ordo vigiliarum, novus habitus imperatur: Sint lumbi vestri præcincti. Nil de vestitu, nil de calceamentis, nil de ipsius occursum apparatu serui vigiles admonentur: sed tota in præcingendis lumbis mandatur cura, tota in constringendis lumbis statuitur vis præcepti, addito lucernarum solatio tantum, sine quo nec noctis aperitur obscuritas, nec venientis diei clarescit aspectus.

R. Ille est. 227.

Lectio viii.

Cingulum quidē est propriè indicium servitutis; quod & discursus expeditos reddat, & faciat obsequentes: sed dixisse suffecerat, estote præcincti: cur lumbos potissimum nominat? cur tanta iuventutis reuerentia lumborum facit magnopere mentionē? quæris, quare? quia in lumbis est tota corporis causa: ex

lum-

lumbis tota carnis negotia
fufcitantur, in lumbis rota eft
humani lapfus, humanæ fra-
gilitatis occafio. Inde venit,
quod virtutis ignaros reddit,
eficit feigniores.

¶ Sint lumbi veftri. 227.

Lectio ix.

Hinc eft ergo, quod prin-
cipaliter dominus lum-
bos nostros astringi iubet bal-
theo caftitatis; & totum car-
nis noſtræ pendulum, fluidum,
refolutum conſtringi mandat
continua zona virtutis: vt
carne fuccincta, ad Domini
occurſum liber, velox, expeditus
noſtræ mentis reddatur
inceſſus. Hæc tamen audiens
homo ſcire debes, quia te
non retardat ab occurſu Dei
caro: quia ipſius occurſus, of-
ficij ipſius eſt inſeparabilis
comes, ſi tu eius componas
ſarcinas, ſi releues onera eius,
ſi pendula, & ſinuola inuo-
lucra eius, tu prouidus via-
tor astringas.

Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

**Lectio ſancti Euangelij ſe-
cundum Lucam.**

Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Ie-
ſus diſcipulis ſuis: Sint lū-
bi veftri præcincti, & lucernæ
ardentes in manibus veftris.
Et reliqua.

De Homil. S. Petri Chryſol.

Conſtringēda eſt ergo ca-
ro continentię cingulo;
ne effuſa vitij, ac toto pec-
catorum grauata pondere, ſu-
pernis, & caeleſtibus inſiſtere
non poſſit inceſſibus. Bene
Dominus adiecit: Et lucernæ
ardentes in manibus veftris,
quia ſemper ad innocentię
teſtimonium lucernæ noctur-
no portantur in tempore: &
ſicut vitij amicæ ſemper ſunt
tenebræ, ita lucernæ ſemper
inimicæ criminibus, ſociæ
ſemper boni operis ſunt lu-
cernæ. ¶ Iſte eſt. 227.

Lectio viij.

Sed in manibus Sancto-
rum ipſa bona opera
ſunt lucernæ, dicente Domi-
no: Sic luceat lux veſtra co-
ram hominibus, vt videant
veſtra bona opera, & verè
portant lucernas ſuas, verè
fomentis operum, verè mi-
ſericordiæ vnguento inflam-

mant lampades suas: qui cum loco proposito studio latitāt, opere, virtute, meritis coruscant, ac splendent toto orbe terrarum, & quia expectationis suæ Dominus satis tristes, satis anxios nouerat mores; ne quis superaretur tædio, ne quis lassesceret tarditate, ne quis longæ expectationis fatigatione succumberet, persequerantibus beatitudinē cælestem, cæleste promittit obsequium.

R. Sint lumbi vestri. 227.

Lectio ix.

ET ne ipsius beatitudinis equalitas haberetur incerta, mox adiecit: Amen dico vobis, quia præcinget se, & faciet illos discumbere, & transiens ministrabit eis. Præcinget se Deus, & faciet seruos discumbere, & ministrabit eis. En mutatio inaudita rerum, en terribilis correptio dominationis, en pauenda conuersio seruitutis: quia parumper seruus astitit in domini sui expectatione succinctus, & sustinendi fidem breui fatigatione portauit; cui vt talionem redderet, dissimulat

se in ipsa diuinitate diuinitas. **T**e Deum.

S E P T I M A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. **Lectio vii.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcingenti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homil. S. Petri Chrysost.

Discumbenti homini Deus astat, & astat in cælestibus: epulanti seruo seruit Dominus, & seruit accinctus: pueris suis, ministris suis ministerium facit Christus; & facit in patris iam gloria constitutus. Homo calumniaris: est adhuc, quod detulerit patri, qui tibi in terra lauando pedes extremum repræsentauit obsequium, & repromittit in cælestibus nouissimam seruitutem. Ille tibi in cælestibus parat conuiuium, se ministro; & tu illi in terra non desinis continuas ingerere, & generare blasphemias.

R. Ille est. 227. **Lect. viij.**

Faciet & ille transitus suos, quia transiens ministrabit illis:

illis: de dominatione ad fidelium suorum pia transiet & migrabit obsequia, ad te de misericordi patre fenerissimum transibit in iudicem. Consistentibus, expectantibus ministrabit epulas, ministrabit & tibi, sed dignam de tua negatione sententiam. Si in secunda & tertia vigilia venerit: vigilias mundus plures, tres tantum vigilias nouit expectatio Trinitatis: quare tamen a secunda coepit, & tacuit primam? Quia prima iam vigilia in ortu Domini-
cæ natiuitatis excesserat.

R. Sint lumbi vestri. 227.

Lectio ix.

Probant hoc Pastores, qui dum supra gregem suum vigilant, gregis ipsum pastorem in præsepio inuenire, videre, tenere merentur & auctorem: sed quæ sit secunda & tertia vigilia requiramus. Sicut utique prima vigilia est sui ortus in carne, ita secunda est vigilia, qua nostra redit, & resuscitatur in carne. Denique ut ad resurgentem veniat: annuus excitatur, & euigilat mundus. Tertia vigilia est il-

la, qua expectatio tota nouissimo venientis finitur aduentu: ut sicut ille resurrexit nobis, ita nos illi iam perpetuam resurgamus ad vitam.

Te Deum.

IN DIE OCTAUA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam.

Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Fulgentij
Episcopi.

Ex Serm. de Confess.

Si iustum Domini sermonem secundum litteram velimus accipere, nihil in eo commodi spiritualis possumus inuenire: quid enim proficit ad animæ salutem, si aliquis corporaliter aut lumbos præcingat, aut lucernam accendat? In lumbis itaque concupiscentia carnalis ostenditur, in lucernis verò fides & charitas Christiana monstratur. Iubens igitur Dominus lumbos nostros præcingi; concupiscentias carnis sine dubio

præ-

præcipit refræ nari. Imperans autem, vt lucernas ardentes habeamus, hoc vtique iubet, vt & lumine veræ fidei splendamus, & sanctæ charitatis operibus ferueamus.

R. Iste est qui ante Deū. 227.

Lectio viij.

I Sta, quæ de Euāgelio proposuimus, cum prophetiis sermonibus cōferamus. Vtrūque enim testamentum Deus instituit, vnus Dominus dedit: etsi sint vtriusque testamenti diuersa pro temporibus sacramēta; concordat tamen in vtroque salutis humanæ sententia, qua præcipitur, vt non peccemus, & iubetur, vt bonis operibus insistamus. Per Isaiam Dominus omnes his admonet verbis: Auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis, quiescite peruersè agere, discite benefacere, quid est enim, sint lūbi vestri præcincti, nisi, quiescite agere peruersè? quid est sint lucernæ ardentes, nisi, discite benefacere?

R. Sint lumbi. 227. **Lect. ix.**

P Ræcinguntur enim fidelium lumbi, dum concu-

piscencia mala comprimuntur, dum iniqua cogitatio cohibetur, dum libidini resistit animus, dum lasciuia denegatur affectus; dum calcatur luxuria, dum auaritia contemnitur, & rapina; dum proximi læsio deuittatur, dum superbia vincitur, dum inuidia superatur. Ardent verò lucernæ fidelium, dum rectæ fidei regulam seruant, dum in sinu matris Ecclesiæ longanimiter perseuerant, dum terrena contemnunt, & cælestia concupiscunt, dum solliciti panem custodiunt, dum se inuicem purè diligūt, dum mutuo se honore praueniunt, dum mansuetudine cordis & humilitate proficiunt, dum misericordiæ opera libenter atque hilariter faciunt, dumque in operibus bonis, non hominibus, sed Deo placere contendunt.

I e Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM

CONFESS. NON

PONTIF.

Homil. in Euang. Luca. 12.

Nolite

Nolite timere pusillus grex, &c. *In die festo habetur Homilia Venerabilis Bedæ. Pusillum gregem, &c. in Breuiario in hoc eodem Communi.*

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Lucam, c. 12.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex: quia cōplacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia sancti Fulgentij
Episcopi.

Ex Serm. de Confess.

SI non omnes possunt implere, quod Dominus ait: Vendite, quæ possidetis: illud tamen, quod adiecit, dicens: Date eleemosynam, omnibus est possibile, si adsit bona voluntas; omnibus faciliè, si non adsit dira cupiditas; omnibus salubre, si ferueat charitas, cunctis debet esse commune, vt omnibus donetur æterna felicitas. Qui ergo tantam virtutem accepit à Domino, vt omnia, quæ

in mundo sunt, cælestis regni amore contemnat: quæ habet vendat, & egenis expendat; qui verò tantæ virtutis nondum est, de his, quæ habet, in quantum habet, eleemosynam faciat.

R. Ille est qui ante Deū. 227.

Lectio viij.

Perfectus possideat primū virtutis locum, imperfectus saltem perueniat ad secundum, efficiatur ille gloriosè dignus, sit iste laudabiliter largus: sit ille sanctę paupertatis ardentissimus amator, sit iste sanctorum pauperum pijsimus cōsolator. Habeat iste apud Deum patronos pauperes, quos ille se gaudet virtutis habere consortes. Sit ille talis, qui cum Domino iudicaturus sedet; sit ille talis, qui ad dexteram iudicandus assistat: sit ille talis, qui æterna tabernacula perpetuò iure possideat; sit ille talis, quem ille recipiat.

R. Sint lumbi vestri. 227.

Lectio ix.

Thesaurum nostrum, fratres, in cælis ponamus: vt etiam, cor nostrum in cælis habe

habere possimus. Necessè est enim, ut quò præcesserit dilectionis thesaurus, illuc etiam cogitationis sequatur affectus. Ideò veritas ait: Vbi enim thesaurus vester est, ibi & cor vestrum erit. Vt ergo in cælis thesaurizemus, cælestia diligamus. Vis nosse, vbi thesaurizas? attende, quid amas. Vis nosse quid amas? attende, quid cogitas. Ita fiet, ut thesaurum tuum ex tuo amore cognoscas, & amorem tuum indicio tuæ cogitationis intelligas. **I**e Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. **Lectio vii.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex: quia cōplacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia S. Petri Chrysolog.

Ex Serm. 22.

PRæmia statuuntur ijs semper: quibus certamina dura proponuntur; ac pro magnitudine certaminis, præmij proponitur magnitudo. Hinc est, quod discipulis suis Chri-

stus regnum ponit in præmio, ut in certamine non cedant periculis, non timori; pericula despicit, qui tendit ad regnum: victoriæ cupidus nescit timere: Nolite timere, inquit, pusillus grex: quia complacuit Patri vestro dare vobis regnū. Grex pusillus mundo, magnus Deo: pusillus, quia gloriosos vocat eos, quos instituit ad ouium innocentiam, & mansuetudinem Christianam.

R. Ille est. 227.

Lect. viij.

A Diecit, quid faciendum sit regnaturis: Vendite, quæ possidetis. Non potest dominari omnibus, nisi is, qui proprijs non tenetur: deiectionis mentis est, qui familiaris rei meminit, cum vocatur ad regnum; iacēs animus plebeijs nummulum thesauris regalibus anteposit: pauper sensus paruis incubans, perdit magna: & inhians temporalibus, deserit sempiterna. Homo, tali monitu Christus te ditare voluit: nō nudare: manere tibi tua voluit, non perire; perpetuari, nō vacuari, sacculos imperavit: iussit te trāsferre, non perdere. **R.** Sint lumbi. 227.

Lc.

Lectio ix.

Ex Serm. 23.

PLus consilio patris agit, quam iure dominantis: inter insidias latronum, & tinearum morsus: quare tua recondas, obiurgat: peruigiles noctes, dies anxios, sollicita tempora, ne tibi ipse facias, cominoneris. Auricustos, seruator argenti securitatem non habet, nescit quietem: & cui deest securitas, quies perit; pœna diues est ille, non censu. Thesaurum non deficientem in cœlo: hoc est dicere: Vbi ego sum, ibi ponite. Date mihi, ego seruo. Homo, da patri, crede Deo: quia & hæredi pater & Deus homini creditum non negabit: tenere tua non potest, quia sua dedit.

Te Deum laudamus.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex: quia cōplacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homil. S. Petri Chrysol.

AVdistis hodie, quemadmodum Dominus pastoralis iubilo clangorem tubæ cælestis adiunxit, vt diu inclinatæ ouium mentes ad diuinā tolleret, cæleste protinus promoueret ad regnum. Acquisiuit humilitas, superbia quod amisit: & grex pusillus, ac mitis, totas & varias edomuit propria mansuetudine feritates: pusillus grex vicit ac fregit tot genera bestiarum, quot diuersitates subdidit iugo Christi nationum.

✠ Ille est. 227.

Lectio viij.

GRex pusillus ac mitis diu contentus occidi, diu deuorari passus est, donec gentilis sæuitia sanguine satiata, vel carnibus, Euangelici pabuli suauitatem, & diuini fontis fluuenta degustans, totum contagium sæculi euitaret, & pastum: atque in hominem rediret ex bestia qui ex homine fuerat dilapsus in bestiam. Hoc sensisse ante Prophetas, hoc Apostolos implese, hoc pertulisse Martyres constat: attestante illo, qui dicit: Pro-

pteg

pter te .mortificamur tota die ; æstimati sumus , vt oues occisionis . Vt verò iste grex noui ordinis aggredereetur prælium , vbi viuit , ille qui fuit occisus ; imitatus est suum regem , illum secutus est agnum , qui sicut ouis ad occisionem ductus est .

R. Sint lumbi vestri . 227 .

Lectio ix.

Tibi ergo Rex , tibi sacerdos , tibi pastor , tibi sacrificium , tibi ouis , tibi agnus , tibi totum factus est , qui fecerat totum . Et qui sibi numquam , tibi toties immutatur , propter te varias monstratur in formas , qui manet vnica suæ maiestatis in forma . Et quid plura ? dat se tibi Deus homo , vt ferre potes , quia , vt est , tu non potes sustinere .

Te Deum .

Q V I N T A D I E .

In tertio Nocturno .

Lectio S. Euangelij secundū Lucam .

Lectio vij.

In illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis : Nolite timere pusillus grex : quia cōplacuit Patri vestro dare vobis regnum . Et reliqua .

De Homilia sancti Petri Chrysologi .

Sed audiamus iam , quid pusillo gregi talis promiserit pastor : Nolite timere , inquit , pusillus grex , quia cōplacuit Patri vestro dare vobis regnum . O bonitas effusa . O inaudita pietas . O ineffabilis affectio : in societate census pastor oues assumit , atque ad consortium dominationis seruos Dominus adscicit : ad principatum regni rex gregem populi totius admittit : Sic sic dat , cui deficere census , cui regnum minui , vacuari potestas non potest largiendo .

R. Iste est qui ante Deū . 227 .

Lectio viij.

Ecce qui dat , dare loquitur Patrem ; numquid largitatem suam denegat , sic dicendo ? Absit , non potestatem minuit , sed pandit affectum , sic dicendo : Non distantiam facit , sed Patris , suamque voluntatem monstrat , firmat vnitatem . Quod autem dixit , complacuit ; & non dixit , placuit ; munus edocet Trinitatis : quia quod erga nos Filio pla-

placuit, hoc complacuit Trinitati. **R.** Sint lumbi. 227.

Lectio ix.

Post tantam ergo Dominus largitatem, post suam gratiam tibi copiosius collatam, abiecta, & vilia peculia servitutis iubet abijcere regnaturum. Vendite, quæ possidetis, & date eleemosynam. Plebeium cultum regia non admittit potestas, augustus honor non nisi diademate confertur, & purpura. Abijcere ergo debet habitum servitutis, qui se regem credit diuinitus consecratum. Est consuetudinis, est animi felicitis, ut adscitus ad regnum, quod fuit proprium, quod priuatum, mox parentibus, mox propinquis, ciuibus indigentibus, liberaliter prorogare, ne sit mendicus animo, qui censu functus, & honore.

Te Deum.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam.

Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex: quia cō-

placuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homil. S. Petri Chrysol.

TAli ergo prouidentia Dominus, consilio tali, vilia, & caduca iubet vt vendamus, vt largiamur, vt donemus, qui in cælesti regno omnia, quæ in cælo, & quæ in terra sunt, volumus possidere; sed si vis seruare tuorum pretia prædiorum, & sæculorum fortè condita te delectāt, fac tibi sacculos, quales ille præcepit, qui iam cupiditatis tuæ custos est, & prouisor. Denique vt vidit, quod duriter dixit: Vendite, quæ possidetis: mox adiecit: Facite vobis sacculos, qui non veterascunt, thesaurum non deficientem in cælis.

R. Iste est. 227. **Lectio viij.**

ITerum cōtristatus es: quia quod habes, in cælis cogis collocare. Rogo, crede Deo tuo, qui seruo credis: & magis Deo, quam homini commenda, sed si times, ne quid inde præsumat, ne quid dispergat pietas largitoris, signa fidei anulo sacculos tuos, vt tali custode dormias tu securus: quia vbi ille est, ibi locus nullus

nullus est furi. Non poterit tibi tuam pecuniam denegare, qui tibi omnia sua contulit, qui te regni sui & honore ditavit & gloria.

R. Sint lumbi vestri. 227.

Ex Serm. 25. circa fin.

Lectio ix.

NOuo modo, imò cælesti modo, qui hunc audit vendendo comparat, recondit erogando; dum amittit, acquirit. Quam cupit pecuniā perdurare, perpetuare sacculos, diuitiarum condita permanere, qui dicit: Facite vobis sacculos, qui non veterascunt. Ecce docet auaritiam, qui cœperat suadere contemptum. Et qui thesaurizantes temporaliter arguebat, ad totum cupiditatis fomitem iubet sacculos sine fine perquiri. Christe, quo te pertrahit amor tuorum? ut auarum lucrifacias, facis eum, quod desiderat, non quod oportet, audire: sacculos imperas, ut auarus, dum consueta percurrit ad lucra, aut virtutem capiat, aut à virtute capiatur.

Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Lucam. **Lect vii.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex: quia cōplacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia sancti Petri Chrysologi.

VEre pater es, ô Christe, qui cum tuis quibuscumque paruulis sic agis. Namque & nos interdum nostris paruulis petentibus noxia ingerimus salutaria sub specie noxiorum, fallentes, insipientiam, non decipientes affictum. Dixisti: Facite vobis sacculos, qui non veterascunt. Sacculus cur paratur? quid ibi claustra, vbi ipsa custos est innocentia? ibi quid signaculū, vbi fraudis suspicio non habetur? si & in cælo sacculis opus est, cura non amittitur, sed mutatur.

R. Iste est 227. **Lect viii.**

Domine, tu vidisti, quia in thesauris tota fides, tota spes in sacculis sit auaritia; & ideo imputribilis in cælo

cælo sacculos vis parari, vt
qui te non sequitur ad cælum,
sequatur saltem sacculos suos.
Auare, fac tibi sacculos, &
fac iubente Deo: quia votis
tuis annuit diuina maiestas:
sed fac tibi sacculos erogâdo,
quia quicquid pauper acceperit,
Pater cælestis suscipit; &
vbi recondit? in cælo; & ne
fortè perdidisse te doleas vel
vsuram, centuplum in cælesti
fœnore recipies, quicquid in
cælum paupere transmiseris
perferente.

R. Sint lumbi vestri. 227.

Lectio ix.

V Sura mundi centum ad
vnum, Deus vnum acci-
pit ad centum, & tamen ho-
mines cum Deo nolunt ha-
bere contractum: sunt forsitan
de cautione solliciti: quare?
nonne homo homini exigua
chartula obligatione cōstrin-
gitur? Deus tot, & tantis vo-
luminibus cauet, & debitor
non tenetur? sed dicis: Esto
quod debeat quo exigente
restituere? se ipso: quia non po-
test ille mentiri: idem ipse est
& executor, & debitor. Non
erit in reddendo durus, qui

profusus est in largiêdo: crede
homo Deo, quod tibi Deus
dedit: maiora reddere vult,
cum vult debere largitor.

Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

La tertio Nocturno.

**Lectio S. Euangelij secundū
Lucam.** **Lectio vij.**

I N illo tempore: Dixit Je-
sus discipulis suis: Nolite
timere pabulus grex: quia cō-
placuit Patri vestro dare vo-
bis regnum. Et reliqua.

De Hom. S. Petri Chrysolog.

Ex Serm. 12. init.

Hodie Dominus Euange-
lici gregis pusilla, & tene-
ra primordia quā blāda exhor-
tatione sit cōsolatus, audistis.
Aufert spes anxias, dubios
tollit euentus, omnemq; pro-
pellit, & excludit timorem,
quando in exordio ipso regnū
nascentibus pollicetur: quis
de victus: quis de vestitu, quis
de plebeio censu, & vernalis
cespitis vilitate suspirat, de
regno certus, de dominatione
securus? satis sibi inuidet, qui
elevator ad summa, ipse se ad
humilia deiicit, ad egena de-
ponit. **R.** Iste est. 227.

Lectio viij.

Sed scire conuenit, Pater iste qui est, vel qualis est, vel quod regnum suis filiis re-promittit. Quis sit iste Pater. quotidie te cōfidente cognoscis, cū clamas: Pater noster, qui es in cælis: qualis autem sit, ipsa operum magnitudine peruidisti; ex nihilo fecit cælum, terram solidauit ex liquido, mōtes statuit ad stateram, maria intra legitimis terminos sola præcepti auctoritate conclusit. Verū, si regni, quod promittit. pusillis desideras nosse qualitatem, ipse aperit, sic dicendo: Sinite paruulos venire ad me; talium est enim regnum cælorum: esse in cælo mirum est: in cælo viuere est maiestatis.

R. Sint lumbi 227. **Lect. ix.**

Quid ergo cum terra illi, qui possidet cælū? quid illi cū humanis, qui indeptus est iam diuina? nisi fortē placent gemitus, eliguntur labores, amantur pericula, pessima mors delectat, & illata mala bonis sunt gratiora collatis; sed videamus, quod dat Pater tantus consilium regnatu-

ris: Vendite, quæ possideris, & date eleemosynam, si ui-cturos vos, si regnaturos, si vos iam diuites esse creditis in supernis, ubi futuri, quo migraturi, ubi regnaturi estis: vos illa quæ uestra sunt, iam præcedāt opes miseras misericordia cōputate: quæ humana sunt, in diuina conuertite. **T**e Deū.

IN ERA OCTAVAM

CONFESS. NON PONTIF.

Homil. in Euang. Luca. 19.

Homo quidam nobilis, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam, c. 19. Lect. viij.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnū, & reuertit. Et reliqua.

Homil. S. Ambrosij Episcopi.

In Luc. lib. 8. c. 19.

Bonus ordo, ut vocaturus Gentes, & Iudæos iussus interfici, qui noluerūt regnare supra se Christum, hanc præmitteret comparisonem, ne diceretur; Nihil dederat do-

populo Iudæorum, unde poterat melior fieri, ut quid ab eo, qui nihil recipit, exigitur? Non mediocris ista est mna, quam supra mulier Evangelica, quia non inuenit, lucernam accendit; lumine quærit admoto, gratulatur inuentam.

R. Ille est. 227. **Lectio viij.**

DEniq; ex vna decē mnas alius fecit, alius quinque. Fortasse iste moralia habet, quia quinque sunt corporis sensus; ille duplicia, id est, mystica legis, & moralia probitatis. Vnde & Matthæus quinque talenta, & duo talenta posuit. In quinque talentis, ut sint moralia, in duobus utrumque mysticum atq; morale ita, quod numero inferius, te vberius.

R. Sint lumbi. 227. **Lect ix.**

ET hic possumus decem mnas, decem verba intelligere, id est, legis doctrinā; quinque autem mnas magisteria disciplinæ: sed legis peritum in omnibus volo esse perfectum: non enim in sermone, sed in virtute est regnū Dei. Bene autem, quia de Iudæis dicit, duo soli multipli-

catam pecuniam deferunt, nō utique æris, sed dispensationis vsaris. Alia est enim pecuniæ scænebris, alia doctrinæ calestris vsura. **T**e Deum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū

Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnū, & reuerti. Et reliqua.

De Hom. S. Ambr. Episcopi.

DEnique, cū Dominus dicit: Quare non dedisti pecuniam meam ad mensam? nō nostræ, sed suæ pecuniæ quærit vsurā. Vnus in terra se abscondisse dicit, quod rationem, quæ ad imaginē & similitudinē Dei data est nobis studio voluptatis obruit, & tanquā in fouea carnis abscondit. De alijs siletur, qui quasi prodigi debitores, quæ acceperāt, prouiderūt. In duobus illis pauci sunt, qui per duas vices ad cultores vineæ destinati sunt, in reliquis omnes Iudæi.

R. Ille est. 227.

Lectio viij.

Quam comparationem Matthæus etiam nobis voluit aptare, quod similiter ut diues, qui pecuniam suam non impertit pauperibus, ita etiam qui doctrinæ suæ gratiam non diuidit imperitis, docere cum possit, haud mediocris reus est culpæ. De quo, quoniam in libris de fide scriptis diximus, transcurrere melius fuit.

R. Sint lumbi. 227. **Lect. ix.**

Ciuitates autem decem esse quæ possunt, nisi fortè animæ, quibus iure præponitur, qui pecuniam Domini & illa eloquia casta, probata sicut argentum, mentibus hominū scenerauerit? Nam, sicut Ierusalem dicitur edificata sicut ciuitas, ita sunt animæ pacificæ; & sicut Angeli præfunt; ita & ij, qui vitam meruerint Angelorum.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabo-

lam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnū, & reuerti. Et reliqua.

Homil. Vener. Bedæ Presb. Ex Cōm. in Luc. lib. 5. c. 78.

Homo nobilis ille est, cui Hecus supra clamabat: Fili David, miserere mei; longinqua regio Ecclesia est ex gentibus. De qua eidem homini nobili, qui loquitur: Ego autem constitutus sum Rex ab eo, dicitur à Patre: Postula à me, & dabo tibi gentes hæreditatem tuam, & possessionem tuā terminos terræ: quæ videlicet hæreditas, ac possessio bifaria ratione regio longinqua vocatur: vel quia à finibus terræ clamat ad Dominum; vel quia longè est à peccatoribus salus; & cum Deus vbique sit præsens, longè tamen ab eorum sensu, qui idola colunt, Deus verus abest.

R. Ille est. 227. **Lect. viij.**

Vocatis autem decem seruis suis. Denarius numerus ad legē pertinet propter Decalogum. Vocat itaque paterfamilias decem seruos, quia elegit discipulos per litteram

teram legis imbutos. Dat illis decem minas, quia legis dicta spiritualiter intelligenda reuelat; post passionem quippè, resurrectionemque suam aperuit illis sensum, ut intelligerent scripturas. Mina namque; quam Græci mniam vocant, centum drachmis appèditur; & omnis scripturæ sermo, quia vitæ cælestis perfectione figgerit, quasi numeri centenarij pondere fulgescit.

R Sint lumbi. 227. **Le&. ix.**

Negotiamini, dum venio: Verba (inquit) legis ac prophetarum mystica interpretatione discussa populis offerte, atque ab eis fidei confessionem, morumque probitatem recipite. Iuxta quod Psalmista suis auditorib⁹ præcipit, dicens: Sumite psalmū, & date tympanum. Hoc est, laudem prædicationis in cordis intentione percipite, & deuotionem operis in carnis castigatione redhibete. Tympanum quippè est pellis in ligno extenta. Pellis verò in ligno extēta, caro est nostra, ad exemplum Dominicæ Crucis afflicta. **T**e Deum.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnū. & reuerti. Et reliqua.

De Hom. Vener. Bedæ Presb.

Ciuēs autem eius oderant illum: ciuēs, impios ludæos dicit, de quibus alibi protestatur. Nunc autem & viderunt, & oderunt, & me, & patrem meum; qui non solum præsentem vsque ad mortem crucis oderant, sed etiam post resurrectionem eius miserunt persecutionem Apostolis, & prædicationem regni cælestis spreuerunt. Et factum est, ut rediret accepto regno. Significat tempus, quando in manifestissima, & eminentissima claritate venturus est, qui eis humilis apparuit, cum diceret, Regnum meum non est de hoc mundo.

R Ille est. 227. **Le&. viij.**

Et iussit vocari seruos, ut sciret, quantum quisque

negotiatuſ eſſet: Vt ſciret, inquit, non quod eum quid lateat, cui veriſſimè dictum eſt: Domine, tu omnia ſciſ; ſed, ſciret, dicit; ſcire omnes faceret: tūc enim omnium opera, & cogitationes palàm omnibus oſtenduntur, quomodo in Deuteronomio: Tentat, inquit, vos Dominuſ Deus veſter, vt faciat, ſi diligitis eum, hoc eſt, ſcire faciat. Nemo ſanè arbitretur, eos ſolummodo quibus gratia prædicandi data eſt, non autem, & eos, quibus prædicatum eſt, ad iudiciuſ tunc eſſe vocandos: ipſi ſunt enim pecunia quam boni ſerui acquiſiſſe mercando.

R. Sint lumbi. 227. **Lect. ix.**

Venit autem primuſ. Primuſ ſeruſ ordo doctoruſ eſt in circumciſionem miſſorum, qui vnā minā negotiatuſ acceperat, quia vnuſ Dominuſ, vnā fidem, vnū baptiſma, vnuſ Deuſ prædicare inſuſ eſt, ſed hæc eadē minā decem minas acquiſiuit, quia populuſ ſub lege conſtitutuſ ſibi met docendo ſociauit, & ait illi: Euge ſerue bone; in modico

ſeruſ eſt fidelis, qui nō adulterat verbuſ Dei, ſed ſicut ex Deo coram Deo in Chriſto loquitur. **T**e Deum.

Q V I N T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij ſecundū Lucam. c. 12. **Lectio xij.**

In illo tempore: Dixit Ieſuſ diſcipuliſ ſuiſ parabolam hanc: Homo quidam nobiliſ abiit in regionem longinquā accipere ſibi regnū, & reuerti. Et reliqua.

De Hom. Ven. Bedæ Presb.

Et alter venit dicens: Seruus iſte cœtuſ eſt eorum, qui præputio Euāgelizare miſſi ſunt, cui Dominuſ ad prædicanduſ eunti vnā minā, hoc eſt, vnā eandēque fidē, quæ & circumciſioni credita eſt, præſtiterat; ſed hæc quinque minas fecit, quia gēteſ corporiſ ſenſibuſ antea mancipataſ ad fidei Euangelicæ gratiam cōuertit: & huic ait: Et tu eſto ſupra quinque ciuitateſ, hoc eſt, ex earum, quas imbueras, animarum fide, & conuerſione, magnuſ, ſublimiſque fulgeto. De quibuſ myſticè dicit Iſaiāſ: In die

die illa erunt quinque ciuitates in terra Ægypti, loquentes lingua Chanaam.

R. Ille est. 227. **Lectio viij.**

Quinque enim ciuitates in terra Ægypti, quinque sunt corporis sensus, quibus in hoc mundo utimur, videlicet visus, auditus, gustus, olfactus, & tactus; & qui viderit mulierem ad concupiscendam eam; qui auertit aures suas, ne audiat pauperem; qui inebriatur vino; qui coronare se gaudet rosis antequam marcescant; cuius sanguine plenæ manus, & dextera est repleta muneribus, huius quinque ciuitates loquuntur lingua Ægypti, id est, vniuersi sensus faciunt opera tenebrarum.

R. Sint lumbi. 227. **Lect. ix.**

AT, qui obturat aures ne audiat sanguinē, & claudit oculos suos ne videat malum; qui gustat, & videt, quā suavis est Dominus, qui castigat corpus suum, & seruituti subiicit qui potest dicere cum Apostolo: Christi bonus odor sumus Deo, huius ciuitates loquuntur lingua mutata, quod interpretatur Chanaam. Et

qui eas in tenebris docendo commutauerat, rectē quinque ciuitatibus præfici memoratur. **T**e Deum.

SEXTA DIE.

Intertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnū, & reuerti. Et reliqua.

De Hom. Ven. Bedæ Presb.

Seruus, qui negotiari iussus acceptam Domini pecuniā in sudario reposuit, ostendit eos, qui ad prædicandum idonei, prædicationis officij, iubente Domino per Ecclesiam, vel saltem suscipere, vel susceptum dignē gerere detrectant. Pecuniam quippē in sudario ligare est percepta dona sub otio lenti corporis abscondere: sunt enim homines, hac sibi peruerſitate blandiētes, vt dicant, sufficit, vt de se vnusquisq; rationē reddat.

R. Ille est. 227. **Lectio viij.**

Seruus nequam vocatur, quia & piger, & desidens

Lectio S. Euangelij secundū
Lucam. **Lectio vij.****I**n illo tempore : Dixit Ie-
sus discipulis suis parabo-
lam hanc: Homo quidam no-
bilis abiit in regionem lon-
ginquam accipere sibi regnū,
& reuerti. Et reliqua.

De Hom. Ven. Bedæ Presb.

Qui verbi pecuniam a do-
ctore percipit, emitque
credendo, necesse est eam cū
vsuris soluat operādo, vt quod
auditu didicit, exequatur &
actu. In vsura quippē pecunia
etiam non data recipitur. Vel
certē de accepto verbi sono-
re vsuras soluit, qui ex eo,
quod audit, etiam alia studet
intelligere, quæ nec dum ex
prædicatoris ore didicit. Re-
ctē autem amittit collatam
gratiam, quam prædicando
alijs communicare neglexit,
vt ei augeatur, qui inde labo-
rauit. **R.** Ille est. 227.**Lectio viij****Q**uod verò ablata a ne-
quam seruo mina ei, qui
decem minas habebat dari
iussa est; mysticē, vt reor, indi-
cat,

est ad exercendum negotium;
& procax & superbus ad ac-
cusandum Domini iudicium.
Quod putauerat se pro excu-
satione dixisse, in culpam pro-
prium vertitur: Si, inquit, du-
rum & crudelem esse me no-
ueras & aliena sectari, ibique
metere, vbi non seuerim; qua-
re non tibi istiusmodi cogita-
tio incussit timorem, vt scires
me mea diligentius quæsitu-
ram, & dares pecuniam
meam ad mensam?

R. Sint lumbi. 227. **Lect. ix.**

Pecunia ergo & argentum
prædicatio Euangelij est,
& sermo diuinus, qui dari de-
buit ad mensam, hoc est, prò-
ptis, paratisque fidelium cor-
dibus intimari. Ad quam vi-
delicet mensam, id est, mētem
auditorum, non alia, quā do-
minica est deferenda pecu-
nia, vt omnis sermo docentis
scripturę sensum sequatur. Nā
quod hic Dominus, non quā-
libet pecuniam, sed suam, di-
cit, Nummularijs esse scēne-
randam, exponit Apostolus
dicens: Si quis loquitur, qua-
si sermones Dei.

Te Deum laudamus.

cat, intrante plenitudine gentium omnem Israël saluū futurum, & tunc abundantiam gratiæ spiritualis quam modo nos repēter exercemus, illius populi doctoribus esse conferendam. Dico autem vobis, quia omni habenti dabitur, & abundabit; ab eo autem, qui non habet, & quod habet, auferetur ab eo. Hæc ad superiora sententia respicit, docēs & illum posse amittere munus Dei, qui habens non habet; id est, non vtitur; & in eo augeri, qui habens habet, hoc est, benē vtitur. Quæ gratiarū mutatio, quoniam in hac vita geri solet, notandum, quod illud Domini redeuntis examē etiam nunc ex parte celebratum, sed tunc est vniuersaliter implendum.

R. Sint lumbi. 227. **Leet. ix.**

Verum vniuersali manifestato iudicio, quod dictu quoque terribile est, multi, qui ad docendum videbātur idonei, ob negligentia suā noxā inter indoctos reputabuntur. At alij simplices fratres, & elementorum penitus ignari, ob conuersationis tamen exi-

mia deuotionem inter Apostolicos doctores premia summa percipient: qui enim recipit Prophetā in nomine Prophetæ, mercedem Prophetæ accipiet. **T**e Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Lucam. **LECTIO VII**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnū, & reuerti. Et reliqua.

Homilia S. August. Episcopi. **Lib. 2. quæst. Euang. q. 46.**

Regio longinqua Ecclesia gentium vsque ad fines terræ. Reuerti se tamen dicit: abiit enim vt plenitudo gentium intraret; reuertetur, vt omnes Israël saluus fiat. Per decem mnas significat propter decalogum. Decem autem seruos, quibus sub illa positis gratia prædicata est. Sic enim intelligendum est, eis datas mnas ad vsum, cum intellexerunt eam ipsam legē remoto velamine, ad Euangelium pertinere: ciues eius, qui

qui post eum miserunt legationem, dicentes se nolle, vt regnet sibi, Iudæi sunt, qui prædicationem Euangelij respuerunt. **R.** Iste est. 227.

Lectio viii.

Quod autem serui reddentes rationem ex eo quod acceperant, laudatur, quia lucrati sunt; significat eos bonam reddere rationem, qui benè vti sunt eo, quod acceperunt ad augendas diuitias Domini per eos, qui credunt in eum, quod qui facere nolunt, in illo significati sunt, qui mentem suam in sudario seruauit. Mensam, cui danda erat pecunia, professionem ipsam religionis accipimus, quæ tanquam publicè proponitur ad vsum necessarium saluti.

R. Sint lumbi. 227. **Lect. ix.**

Quod autem vnus eorum, qui benè vti sunt, decem acquisiuit, & alter quinque, significat eos esse acquisitos in gregem Dei, à quibus ipsa lex per gratiam intellecta est: ad hoc pertinent & decem, & quinque ciuitates, quibus eos præponit. Multiplicatio enim intelligentiæ in ipsa va-

rietate ad vnum redacta, quasi ciuitatem facit viuentium rationum æternarum: est enim ciuitas non quorumlibet animantium, sed rationalium multitudo, legis vnius societate deuincta. **T**e Deum.

INFRA OCTAVAM

A B B A T V M.

Homil. in Euang. Matth. 10.

Ecce nos reliquimus, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Mattheum, c. 19. **Lect. vii.**

In illo tempore: Dixit Simon Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te; quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 3. in Mattheum.

Grandis fiducia: Petrus piscator erat, diues non fuerat, cibos manu & arte quærebat: & tamen loquitur confidenter, Relinquimus omnia. Et quia non sufficit tantum relinquere, iungit quod perfectum est: Et secuti sumus te. Fecimus quod iussisti: quid igitur

igitur dabis nobis præmij? Iesus autem dixit illis: Amen dico vobis: quod vos qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suæ, sedebitis, & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israël. Non dixit, Qui reliquistis omnia: hoc enim & Crates fecit Philosophus, & multi alij diuitias contempserunt: sed, Qui secuti estis me: quod proprium Apostolorum est, atque credentium.

R. Ille est. 227. **Lea. viij.**

IN regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suæ, quandò & mortui de corruptione resurgent incorrupti, sedebitis, & vos in solis iudicantium, condemnantes duodecim tribus Israël; quia vobis credentibus, illi credere noluerunt. Et omnis qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum: centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. Locus iste cum illa sententia congruit, in qua

Saluator loquitur: Non veni pacem mittere, sed gladium. Veni enim separare hominē à patre suo, & filium à matre, & nurum à socro; & inimici hominis domestici eius. Qui ergo propter fidem Christi, & prædicationem Euāgelij, omnes carnales affectus contempserint, & diuitias atque sæculi voluptates, isti centuplum recipient, & vitam æternam possidebunt.

R. Sint lumbi. 227. **Lea. ix.**

EX occasione huius sententiæ quidam introducunt mille annos post resurrectionem, dicentes, tunc nobis centuplum omnium rerum quas dimisimus, & vitam æternam esse reddendam; non intelligentes, quod si in ceteris digna sit retributio; in vxoribus appareat turpitudine: vt qui vnam pro Deo dimiserit, centum recipiat in futuro. Sensus igitur iste est: Qui carnalia pro Salvatore dimiserit, spiritualia recipiat: quæ comparatione & merito sui ita erunt, quasi si paruo numero, centenarius numerus comparetur. **I**e Deum.

S E C V N D A D I E .

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Matthæum.

Lectio vij.

IN illo tempore : Dixit Simon Petrus ad Iesum : Ecce nos reliquimus omnia , & secuti sumus te : quid ergo erit nobis ? Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri.

*Homil. in nat. S. Benedicti.***P**erfectus ille est, qui abiens vendit omnia , quæ habet, & dat pauperibus, ac veniens sequitur Christum : habebit enim thesaurum non deficientem in cælis. Vnde benè interrogante Petro , dixit talibus Iesus : Amen dico vobis, quod vos qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suæ, sedebitis, & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israël. In hac quippè vita pro eius nomine laborantes , in alia præmium sperare docuit, id est, in regeneratione, cum videlicet in vitam immortalem fuerimus resurgendo regenerati:

qui in vitam caducam mortaliter, eramus geniti.

R. Ille est. 227. **Lectio viij.****E**T iusta prorsus retributio, vt qui hic pro Christo humanæ gloriam celsitudinis neglexerunt, illic à Christo iudices glorificati singulariter cum eo absideant, qui à se, quædis eius vestigijs nulla ratione poterant auelli. Nemo autem putet duodecim tantum Apostolos, quia pro Iuda præuaticate Matthias electus est, tunc esse iudicatuos, sicut nec duodecim solæ sunt tribus Israël iudicandæ : alioquin tribus Leui, quæ teritiadecima est, iniudicata recederet.**R.** Sint lumbi. 227. **Lectio ix.****E**T Paulus, qui tertiusdecimus est Apostolus, iudicandi sorte priuabitur, cū ipse dicat : Nescitis quoniam angelos iudicabimus, quātō magis sæcularia ? Sciendum namque est, omnes qui ad exemplum Apostolorum sua reliquerunt omnia, & secuti sunt Christum, iudices cum eo venturos sicut etiam omne mortalium genus esse iudicandū. Quia enim duodenario sapē

nu.

numero solēt in scripturis
vniuersitas designari: per duo-
decim sedes Apostolorū, om-
nium vniuersitas iudicātium;
& per duodecim tribus Israël,
vniuersitas eorum qui iudi-
candi sunt, ostenditur.

1e Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum.

In illo tempore: Dixit Si-
mon Petrus ad Iesum: Ec-
ce nos reliquimus omnia, &
secuti sumus te: quid ergo erit
nobis? Et reliqua.

De Homilia Venerab. Bedæ
Presbyteri.

DVo sunt ordines electorū
in iudicio futuri: vnus iu-
dicantium cum Domino, de
quibus hoc loco memorat,
qui reliquerunt omnia, & se-
cuti sunt illum: alius iudican-
dorum à Domino, qui non
quidem omnia sua pariter re-
liquerunt, sed de his tamen
quæ habebant, quotidianas
dare elemosynas Christi
pauperibus curabant: vnde &
auditura sunt in iudicio: Veni-
te, benedicti Patris mei, possi-

de preparatum vobis regnū
à constitutione mundi. Esuri-
ui enim, & dedistis mihi man-
ducare; sitiui, & dedistis mihi
bibere. **R.** Iste est. 227.

Lectio viii.

Sed & reproborum duos ibi
futuros ordines Domino
narrante comperimus: vnum
eorum, qui fidei Christianæ
mysterijs initiati, opera fidei
exercere contemnunt, quibus
in iudicio testatur. Discedite
à me maledicti, in ignē æter-
num, qui præparatus est dia-
bolo, & angelis eius: esuriui
enim, & non dedistis mihi
manducare. Alterum eorum,
qui fidem & mysteria Christi
vel nunquam susceperunt, vel
suscepta per apostasiam deser-
uere, de quibus dicit: Qui au-
tem non credit, iam iudicatus
est: quia non credit in nomi-
ne vnigeniti Filij Dei.

R. Sint lumbi. 227. **Lect. ix.**

Verum his cum timore, &
pauore debito paulisper
commemoratis, ad latissima
potius Domini & Saluatoris
nostri promissa conuertamus
auditum. Videamus quæ tan-
tæ gratia pietatis: non æter-

næ tantummodo vitæ præmia
 suis sequacibus, sed & præsen-
 tis munera pollicetur eximia:
 Et omnis, inquit, qui relin-
 quit domum, vel fratres, aut so-
 rores, aut patrem, aut matrē,
 aut vxorē, aut filios, aut agros
 propter nomen meum, centu-
 plum accipiet, & vitam æter-
 nā possidebit. Qui enim ter-
 renis affectibus huc possessio-
 nibus pro Christi discipulatu
 renuntiauerit, quo plus in eius
 amorem profecerit, eo plures
 inueniet qui se interno susci-
 pere affectu, & suis gaudeant
 sustentare substantijs.

Te Deum.

Q V A R T A D I E.

in tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
 Matthæum. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Si-
 mon Petrus ad Iesum: Ec-
 ce nos reliquimus omnia, &
 secuti sumus te: quid ergo erit
 nobis? Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.

Homil. 7. in cap. 3. ad Rom.
circa finem.

SI centuplum hic non reci-
 pimus, nos ipsi in causa su-
 mus, qui mutuum non damus

illi, qui tantum reddere potest.
 Dic enim quæso, quid magni
 dedit Petrus, nonne rete scis-
 sum tantum, & calamus, &
 hamum? verum vicissim illi
 Deus vniuersi orbis domos
 aperuit, terramque simul &
 mare patefecit, deditque ut
 omnes illum in sua vocarent?
 imò quæ sua erant, venderent,
 & ad illius pedes afferrent, ne
 in manus quidem tradentes
 pecuniam; neque enim id au-
 debant, tantum illi honorem
 vnā cum munificentia tribue-
 bant. **¶** Iste est. 227.

Lectio viij.

DIces; at ille Petrus erat;
 quid tūc, ô bone? Non
 ista Petro tantum promissa
 sunt; neque enim dixit: Tu
 verò, ô Petre, centuplum ac-
 cipies solus: sed quisquis reli-
 querit domos, aut fratres, cē-
 tuplum accipiet: personarum
 siquidem differentiam nō co-
 gnoscit, sed rectē facta magis
 pensat: gratiam enim habet
 Deus, & cū nobis debet, &
 cū soluit: aspicit autem cre-
 ditores suos libentius, quam
 eos, qui nihil mutuo dederūt:
 quibus verò plura debet, eos,
 &

& plus diligit. Quamobrem si perpetuam cum illo amicitiam inire vis, vide ut multum tibi debeat.

R. Sint lumbi. 227. *Leet. ix.*

NEque enim perinde delectabitur suis debitoribus creditor, atque Christus creditoribus: fugit enim, quibus nihil debet; quibus verò debet, ad hos potissimum accurrit: omnem igitur lapidem mouentes, curemus Christum debitorem habere. Hoc enim præsens tempus scenerandi tempus est. Nunc, scilicet, in indigentia Christus constitutus est; si iam illi nihil das mutuo, tuorum certè, cum hinc discesseris, nihilo opus habebit: hic enim sitit, hic esurit: caue igitur illum despicias.

Te Deum.

QVINTA DIE.

in tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. *Leetio vij.*

IN illo tempore: Dixit Simon Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Hom. S. Ambrosij Episcopi.

In Psal. 118. Ser. 8. post init.

ECce nos omnia dereliquimus, & secuti sumus te, hoc est, non quæsumus, quæ seculi sunt, nō quæsumus partem de possessionibus, sed te elegimus portionē. Reliquisti ergo omnia, Petre, quæ habebas, vnde habes, quod habere te dicis? Surgit claudus, & sono tui sermonis erigitur. Sanitate alijs donas, qui indigebas ipse tuæ salutis auxilio. Reliquisti ergo quæ habebas, & cepisti quæ nō habebas. Christus tibi portio. Christus tibi possessio est: illius nomē tibi munificū, illius nomē tibi est fructuosum, illius nomē tibi tributa depēdit, & bona tributa, non pecuniæ, sed gratiæ.

R. Iste est. 227. *Leet. viij.*

QUicūq; reliquerit patrē, aut matrē, domū, aut fratres, aut sorores, ceterū accipiet in hoc sæculo, & vitā æternā possidebit. Multos quidē in hoc sæculo, qui sua pauperibus donauerūt, vberiore thesauro locupletatos fuisse cognouimus: est pulcherrimus locus, ut etiā ad misericordiā prouocetur; sed nō debēt à Dño sæcularem

laré huiusmodi exigere mercedem, nec sperare, quæ mundi sunt: sed magis, quia ijs, qui omnia reliquerint Deus portio est. Ipse est utique merces perfecta virtutum, qui non centupli enumeratione, sed perfectæ plenitudinis æstimatione censetur: Ego, inquit, Deus tuus sum: nō dixit, Ero; sed, iam sum, iam inhabito, iam possideo.

R. Sint lumbi. 227. **Lect. ix.**

Habes homo inter multa proposita etiā huiusmodi portionem: proposuit tibi Dominus in portione possessiones, in portione aurum, in portione argentum, in portione honores, in portione nobilitatem: proposuit etiam in portione se ipsum. Habes igitur plurimas portiones, elige quam putas: non te numerus perturbet, sed excitet gratia: non te labor auertat, sed fructus inuiter. **I**e Deum.

S E X T A D I E.

in tertio nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Simon Petrus ad Iesum: Ec-

ce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia S. Hilarij Episcopi.
Can. 20.

Apostoli dictis Domini hæc reddunt: reliquisse se omnia, & cum ipso esse: quibus Dominus, cum sederit in maiestatis suæ sede, sessuros super sedes duodecim, ac totidem tribus Israël iudicatos sponndit: omnibusq; qui vniuersa reliquerint propter nomen eius, fructum centupli præmij reseruatum. Multos autem ex nouissimis primos futuros, & ex primis futuros nouissimos: multa sunt, quæ non sinunt nos simplici intellectu dicta Euangelica suscipere. **R.** Ille est. 227.

Lectio viij.

Interpositis nonnullis rebus, quæ ex natura humani sensus sibi contraria sunt, rationem querere cælestis intelligentiæ admonemur. Apostoli dicunt, & sequi se Christum, & se omnia reliquisse. Quomodo igitur fiunt tristes, & quomodo metuunt dicentes, saluum esse neminem posse? namque

namque & ab alijs fieri poterat, si quid fecissent ipsi. Deinde cum fecissent, quare metus, vel unde susceptus est? Ad dicitur etiā in responsione Domini, hæc apud homines impossibilia, possibilia apud Deum: numquid apud hominem impossibilia erant quæ & Apostoli fecisse se gloriantur, & fecisse eos Dominus agnoscit? *Sint lumbi. 227.*

Lectio ix.

OMnis itaque hic sermo est spiritualis: quid autē Dei virtuti tam possibile est, quā ut per fidem saluet? ut per eam regeneret? ut per crucem vincat? ut per Euāgelia adoptet? ut resurrectionem ex morte viuificet? quibus auditis Apostoli citō credunt seque omnia reliquisse profitentur. Sed hanc eorum obedientiam citō Dominus remuneratur, omnem difficultatem superioris quæstionis absolvens, cum dicit: Vos, qui secuti estis me, in regeneratione iudicabitis duodecim tribus Israël. Hæc enim illa regeneratio est, quam Apostoli sunt secuti, quam lex in-

dulgere non potuit, quæ eos super duodecim thronos in iudicandis duodecim tribubus Israël, in duodecim Patriarcharum gloria copulauit. **T**e Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Dixit Simon Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbat.

ARbitror verba lectionis huius ea esse, de quibus ad immortalem sponsum à finibus terræ clamat Ecclesia: Propter verba labiorum tuorum ego custodiui vias duras. Hæc nempè sunt verba, quæ contemptum mundi in vniuerso mundo, & voluntariam persuasere hominib⁹ paupertatem. Hæc sunt, quæ monachis claustra replent, deserta anachoretis: Hæc, inquam, sunt verba, quæ Ægyptum spoliant, & optima quæque eius vasa diripiunt. Hic sermo viuus & efficax conuertens,

animas felici emulatione sanctitatis, & veritatis promissione fideli.

R. Iste est. 227. **Le&. viij.**

N Am & mundus transiit, & concupiscentia eius, & relinquere hæc magis expedit, quam relinqui: Ecce, inquit, reliquimus omnia, & secuti sumus te: nimirum, quia, Exultauit ut gigas ad currendam viam, nec currentem sequi poterat oneratus: sed nec inutilis commutatio, pro eo, qui super omnia est, omnia reliquisse; nam & simul cum eo donantur omnia, & ubi apprehenderis eum, erit vnus ipse omnia in omnibus, qui pro ipso omnia reliquerunt: omnia sane dixerim, non tantum possessiones, sed etiam cupiditates, & eas maxime.

R. Sint lumbi. 227. **Le&. ix.**

Petrus cogitatum suum iactans in Domino, & omnem sollicitudinem suam in eum proijciens, certus, quod illi foret cura de eo, reliquit omnia, secutus est Dominum, ne interrogans quidem de premio, donec ex periculo diuitum, quod Saluator prosequabatur, sumeret occasione per-

cunctandi: quid ergo erit nobis? Ait illi Iesus: Amen dico vobis. Verbum confirmationis præmittitur, magnum noveris esse, quod sequitur. In regeneratione sedebitis, & vos: consequemini, ait, Quem sequimini; ut cum ipse sederit, & vos pariter sedeatis. O sessio: quis mihi tribuat, ut dignis exprimam verbis, quod de sessione hac cordis affectione concipio? imò quis tribuat mihi sessionis huius imperturbata frui requie, quam desidero, quam cupio, quam requiro? **T**e Deum.

IN DIE OCTAUA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. **Lectio vij.**

IN illo tempore; Dixit Simon Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

De Homil. S. Bernardi Abb.

ECce enim dixi, nihil in me sedet, sed cuncta in motu sunt, omnia nutant, fluctuant vniuersa. Postremo ubi concupiscit adhuc caro aduersus spiritum, spiritus aduersus carnem, quid-

quidnā hominis sedere videtur? Iam quidē sedet filius hominis in sede maiestatis: siquidē ascendens in cælū sedet à dextris Dei: sed cū sederit, dictū est, hoc est cū apparuerit sedens, sicut Apostolus ait: Cū enim Christus apparuerit vita vestra, tunc & vos apparebitis cū illo in gloria: quid gloriosius? Iudicet nunc, & præiudicet superbiæ filij, cū rege suo sedeant, qui sibi latera Aquilonis elegit: trāsibimus, & ecce non erunt. **R.** Iste est. 227.

Lectio viij.

IN sedibus enim quies imperturbata est, in iudicio dignitatis eminentia cōmendatur. Quis verò secularis honor excogitari potest, qui non prorsus in tantæ sublimitatis comparatione vilescat? Non vnus siquidē ciuitatis, aut populi, seu regionis vnus, sed vniuersitatis iudices habent præsidere cū Christo. Nec solū homines, sed & ipsos Angelos iudicabūt, qui parentem ad modicū vaporem præsentis gloriæ dedignantes, & sufflantes, impropriū Christi vniuersis præferunt titulis di-

gnitatum. **R.** Sint lūbi. 227.

Lectio ix.

Illud ego vehemētius arbitror admirandū quod fideles magis in maximo, quā in modico videamini: non enim difficilē est ei dare centuplum in præsentī, qui daturus est vitam æternam in futuro: Sed quomodo, inquit, possunt hæc fieri? qua ratione accipit cētuplū, qui nihil sibi relinquit ex omnibus? Mira nouitas, sed eius, qui noua facit omnia. Iugum tollens, inuenit requiem; relinquens omnia, centuplum habet. Nouerat hoc & ille, qui loquebatur in psalmo: Nūquid adhæret tibi sedes iniquitatis, qui singis laborem in præcepto? An nō fictus in præcepto labor, onus leue, suaue iugum, crux inuncta? **I.** e Deum.

**INFERA OCTAVAM
VIRGINVM.**

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Ambrosij. Quo-
niam hodie natalis, &c. *ut in*
Breuiar. de Comuni Virg.
Quod si lectæ sint in die festo
legantur sequentes.

Sermo Vener. Bedę Presb.

Lectio iij.

QVam lato sinu de pralio reuertentes ciuitas celestis excipit, de hoste prostrato trophæa ferentibus occurrit, cum triumphantibus viris & feminæ veniunt, quæ cū sæculo sexum quoque vicerunt, & geminata gloria militiæ, Virgines cum pueris teneros annos virtutibus transeuntes: sed & cetera fidelium turba aulae perpetuæ regiam intrabit, qui sinceritatem fidei inconcussis præceptorū celestium disciplinis vnita pace obseruauerunt.

Propter veritatem, & mansuetudinem, & iustitiam: Et deducet te mirabiliter dextera tua. *ψ* Specie tua, & pulchritudine tua, intende, prospere procede, & regna. Et deducet. *Lectio v.*

ERgo agite nunc, fratres; aggrediamur iter vitæ, reuertamur ad ciuitatem celestem in qua scripti sumus, & ciues decreti. Non sumus hospites, sed ciues sanctorum & domestici Dei, etiā illius heredes, coheredes autem Christi. Huius nobis vrbs ianuas

aperiet fortitudo: & fiducia latū præbebit ingressum. Cōsideremus ergo inclytam vrbis illius felicitatem, in quantum considerare possibile est: vt enim verè est, comprehendere nullus sermo sufficiet.

ψ Dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem. Propterea vnxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ. *ψ* Propter veritatem, & mansuetudinem, & iustitiam. Propterea. *Lectio vj.*

DIcitur de ea in quodam loco sic: Quod aufugiet ibi dolor, & tristitia, & gemitus. Quid hac vita beatius, vbi non est paupertatis metus, nō ægritudinis imbecillitas? Nemo læditur, irascitur nemo, nemo inuidet. Cupiditas nulla exardescit, nullum cibi desiderium, nulla honoris pulsatio, aut potestatis ambitio. Nullus ibi diaboli metus, infidiæ dæmonum nullæ, terror gehennæ procul. Mors ibi neque corporis, neq; animæ erit, sed immortalitatis munere vita iucunda.

ψ Afferentur Regi virgines post eam proximæ eius, Afferentur tibi in lætitia & exultatio.

tatione. **V.** Specie tua, & pulchritudine tua, intende, prospere procede, & regna. Afferentur. **G**loria. Afferentur.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Ambrosij Episc.

Lib. I. de virg. ante med.

Lectio iij.

EGo licet laudationem non susceperim virginittis, sed exprefionem, ad rem tamen pertinere arbitror, vt quæ fit ei patria, quis auctor appareat. Ac prius, vbi fit patria, definiamus. Si enim ibi est patria, vbi genitale domiciliũ: in calo profectò est patria castittis: itaque hic aduena, ibi incola est: Quid autem castittas virginalis, nisi expers contagionis integritas? atque eius auctorem, quẽ possumus existimare nisi immaculatum Dei Filium, cuius caro non vidit corruptionem, diuinitas non est experta cõtagationem?

R. Propter. 260. **Lectio v.**

Videte igitur, quanta virginittis merita sint. Christus ante virginem, Christus ex virgine; à Patre quidẽ natus ante sæcula, sed ex vir-

gine natus ob sæcula. Illud naturæ suæ, hoc nostræ vtilittis est; illud erat semper, hoc voluit spectare aliud virginittis meritum. Christus virginis sponsus; & si dici potest, Christus virginæ castittis. Virginitas enim Christi, non virginittis est Christus. Virgo est ergo quæ nupsit, virgo quæ nos suo vtero portauit, virgo quæ genuit, virgo quæ proprio lacte nutriuit, sed iã à matre descendamus ad filias.

R. Dilexisti. 260. **Lectio vj.**

DE virginibus, inquit Apostolus, præceptum Domini non habeo, consilium autẽ do. Si Doctor gentium non habuit, habere quis potuit? & præceptum quidẽ non habuit, sed habuit exẽplum. Nõ enim imperari potest virginitas, sed optari. Nã quæ supra nos sunt in voto magis, quã in magisterio sunt: Sed volo vos, inquit, sine sollicitudine esse: nã qui sine vxore est, sollicitus est, quæ Domini sunt, quomodo placeat Deo. Et virgo cogitat, quæ Domini sunt, vt sit sancta corpore & spiritu. Nõ ego quidem dissuadeo matri-

monium; seu virginitatis at-
tento beneficium.

Afferentur. 260.

Q V A R T A D I E.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Maximi Episcopi.

In nat. S. Agnet. **Lect. iiii.**

CVM in toto mūdo virgi-
neus flos Mariæ immar-
cescibiles coronas innectat, &
sceptrigeram pudoris aulā im-
maculato cōseruet affectu, eo-
usque integritas perseverauit
ad palmam, vt in puellis tro-
phaum sanctitatis arriperet,
& per vestigia matris virginis
ad celestem thalamum perue-
niret. O quā imitabile virgi-
nibus: virgo **N.** tu amoris
tradidisti exemplum. O quā
sanctum pectoribus dandum
virgineis tribuisti responsum,
contemnēdo mundi diuitias,
execrando carnis concupiscē-
tias, & solam Christi pulchri-
tudinem adamando. Accedi-
te ad puellam puellæ, & disci-
te, quales in pectore suo circa
amorem Christi flammam ac-
cendit. Discite virgines Chri-
sti amorem in ea feruentem,
& omnes mūdi diuitias velut
stercora recusantem.

R. Propter. 160. **Lectio vi.**

IDeo enim sanctorum per
litteras traduntur exempla,
vt vnusquisq; pro qualitate fe-
xus, modum sui propositi te-
neat, & sicut per virginē vir-
gines, ita per coniugem con-
iuges vincere sæculum pro
Christi amore studeant; ac re-
pugnatione animi, mūdi dul-
cia recusantes, & eius non re-
cusantes austera, ad delecta-
tiones perpetuas, & ad gaudia
æterna pertingant. Hæc dicē-
tes, non vituperamus coniugū
casta commercia, sed virginū
perseuerantiam adornamus.
Non enim virginitas malis
rebus superponenda est, sed
est rebus optimis præferenda,
quæ enim mundis mundior, &
sanctis est sanctior, non indi-
get malarum rerum vitupera-
tione laudari.

R. Dilexisti. 260. **Lectio vii.**

Veni iam virgo ad thala-
mum, quæ quæ sisti, vt spō-
sam te virginitas immaculata
comprobet Christi. Felix ca-
terua virginum, quibus studiū
est tuæ sequi confessionis ve-
stigia. Habebunt enim tecum
coronam in cælo, quæ tecum
super-

superauerūt inimicū in mundo. Nā sicut tibi vestigia prosequenti participatio æternæ remunerationis apparuit; ita eis te imitātibz aterna credimus gaudia non neganda. Itaq; ō splēdida Christo, Dei Filio & omnibus Angelis, atque Archangelis grata, vt nostri meminisse digneris, quibz possumus precibus exoramus: vt nobis ille tribuat indulgētiā, qui tibi tuorum omniū laborum tradidit palmam.

R. Afferentur. 260.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Cypriani. Nunc nobis ad Virgines, &c. *vt in Breviar. de Cōm. Virg. Quod si lectæ sint in die festo, sumātur Lect. Bed. Quā læto sinu. ex secunda die supra* 260.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

De S. Virginit. cap. 2.

Lectio iij.

CVm vniuersa Ecclesia virgo sit desponsata vni viro Christo, sicut dicit Apostolus, quantò digna sunt honore membra eius, quæ hoc

custodiunt, etiam in ipsa carne: quod tota custodit in fide, quæ imitatur matrem viri, & Domini sui? nā Ecclesia quoque & virgo, & mater est: cuius enim integritati consulimus, si virgo non est? Aut cuius prolem alloquimur, si mater non est? Maria corporaliter caput huius corporis peperit, Ecclesia spiritualiter membra illius capitis parit, in vtraque virginitas fecunditatem non impedit, in vtraque fecunditas virginitatem non adimit. **R.** Propter. 260.

Cap. 13. Lectio v.

Virginalis autem integritas, & per piam continentiam ab omni concubitu immunitas, angelica portio est, & in carne corruptibili incorruptionis perpetuæ meditatio. Cedat huic omnis fecunditas carnis, omnis pudicitia coniugalis: illa nō est in potestate, illa nō est in æternitate. Fecunditatem carnalem non habet liberū arbitrium, pudicitiam coniugalem non habet cælum. Profecto habebūt magnum aliquid præter ceteros in illa cōmuni immortalitate,

qui habent aliquid iam non carnis in carne.

R. Dilexisti. 260. *Cap. 27.*

Lectio vj.

Sequimini Agnum, quocumque ierit, scripsit ille de vobis. Quò ire putamus hunc Agnum? quò nemo eum sequi vel audeat, vel valeat, nisi vos virgines, quò putamus eum ire? in quos saltus & prata? ubi, credo, sunt grandia gaudia; nec gaudia, qualia in ipso regno Dei cæteris non virginibus erunt, sed à cæterorum omnium gaudiorum forte distincta. Gaudium virginum Christi est de Christo, in Christo, cùm Christo, post Christum, per Christum, propter Christum. Gaudia propria virginum Christi nō sunt eadem non virginum, quāuis Christi: nam sunt alijs alia, sed nullis talia. Ite in hæc, sequimini Agnum, quia & Agni caro vtique virgo. Sequimini virginitate cordis & carnis quocumque ierit: quid est eum sequi, nisi imitari?

R. Afferentur 260.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Fulgentij Episcopi.

Ep. 3. ad Probam. c. 4.

Lectio iij.

TAm magnum Deus voluit esse bonum virginis, vt illud non aliunde, sed ex vocabulo dignaretur nominare virtutis. Virginis itaque si quis velit diligenter cōsiderare vocabulum, ex virtutis inueniet nomine derivatum. Virgo enim dicitur, quasi virago. Viraginem verò scriptura sancta non ob aliud vocatam dicit, nisi quia de viro sumpta est. Dixitque Adā: Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea. Hæc vocabitur virago, quoniam de viro sumpta est. Itaque cùm virginis nomen ex nomine viri descenderit, quis dubitet quod vir à virtute vocatus sit?

R. Propter. 260. *Lectio v.*

ET quia, sicut Paulus docet, illa omnia in figura facta sunt nostri, profectò in illa virgine, quæ ex viri fiebat costa, futura iam tunc præfigurabatur Ecclesia, quæ verè de viro sumpta; & de quo sumpta, illi coniuncta, inde habet in veritate virtutē, unde

de habet verum viraginis nomen. Propter quod hanc virginem, id est, virginem quæ de viro sumpta est, nō solum virginis, sed etiam viri nomine Paulus non dubitat appellare; ait enim fidelibus: Despo di enim vos vni viro virginē castā exhibere Christo. Christus est quippè vir, de quo hæc virgo sumpta est.

R. Dilexisti. 260. **Lectio vj.**

Typice itaque à viro dicitur virginis vocabulum, quia nomen à Christo dicitur Christianum. Christus enim Dei virtus est, & Dei sapientia, ex quo est Ecclesia, quæ virgo in fide & charitate persistens, & sapientia possidet, & virtutem. Quæ cum in diuersis membris suis habeat donationes, secundum gratiam, quæ data est ei, differentes, maiorem tamen gratiam donationis in illis membris accepit, in quibus ita spiritaliter virgo dicitur, vt etiam corporeæ virginittatis integritate potiatur: in his enim in quibus sic fidem custodit rectam, vt etiā carnem ab omni concubitu reseruet intactam,

quantò pleniorē habet virginittatem, tantò plenius & perfectius eiusdem virginittatis possidet nomen.

R. Afferentur. 260.

IN DIE OCTAVA.

in secundo Nocturno.

De Epist. S. Hieron. Presb. ad Eustochium.

De custod. virg. tom. I.

Lectio iij.

DE virginibus, inquit Apostolus, præceptum Domini non habeo; cur? quia & ipse vt esset virgo, non fuit imperij, sed propriæ voluntatis: neque enim audiendi sunt, qui eum vxorem habuisse contingunt, cum de continentia dissenserens & suadens perpetuam castitatem, intulerit: Volo autem omnes esse, sicut me ipsum. Et infra: Dico autem in nuptis & viduis: Bonum est illis, si sic permaneant, sicut & ego. Quare ergo non habet Domini de virginittate præceptum? quia maioris est mercedis, quod non cogitur, & offertur: quia, si fuisset virginittas impetrata, nuptiæ videbātur ablata; & durissimum erat contra naturam cogere, Angelo-

gelorumque vitam ab hominibus extorquere.

R. Propter. 160. **LECTIO V.**

Alia fuit in veteri lege felicitas: ibi dicitur beatus, qui habet semen in Sion, & domesticos in Ierusalem: & maledicta sterilis, quæ non pariebat. Et, Filij tui sicut nouellæ oliuarum in circuitu mense tuæ. Vacuus erat orbis, & ut de typicis taceam, sola erat benedictio liberorum. Propterea & Abraham iam senex Cethuræ copulatur, & Iacob mandragoris redimitur, & conclusam vuluam in Ecclesiæ figurâ Rachel conqueritur. Paulatim verò crescente segete, messor immissus est. Virgo Elias, Elisæus virgo, virgines multi filij prophetarum. Ieremiæ dicitur: Et tu ne accipias vxorē. Sanctificatus in vtero captiuitate propinqua, vxorē prohibetur accipere. Alijs verbis id ipsum Apostolus loquitur: Existimo hoc bonum esse propter instantem necessitatē: quæ est ista necessitas, quæ aufert gaudia nuptiarum? Tempus breuiatum est. In proximo est Nabuchodonosor.

R. Dilexisti. 260. **LECTIO VI.**

Inueniebatur ergo, ut diximus, in viris tantum hoc continentia bonum, & in doloribus iugiter Eva parturiebat. Postquam verò virgo concepit in vtero, & peperit nobis puerum, cuius principatus in humeros eius. Deum, fortem, patrem futuri sæculi; soluta maledictio est, Mors per Euam, vita per Mariam. Ideoque & ditius virginitatis donum fluxit in feminas, quia cepit à femina: statim ut Filius Dei ingressus est super terram, nouam sibi familiam instituit, ut, qui ab Angelis adorabatur in cælo, haberet Angelos & in terris. Tunc Holofernus caput Iudith continens amputauit. Tunc Aman, qui interpretatur iniquitas, suo combustus est igni. Tunc primū auditum est: Quæ nō est nupta cogitat, quæ sunt Domini, ut sit sancta corpore, & spiritu.

R. Afferentur. 260.

INFRA OCTAVAM VIRGINVM.

Homil. in Euang. Matth. 25.

Simile est regnum cælorum de-

decem virginibus, &c. *In die festo habetur Homilia sancti Gregor. Sæpè vos, fratres, &c. in Breuiar. in hoc eodem Comuni.*

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæū, c. 25. *Lect. viij.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cælorum decem virginibus, quæ accipientes lâpades suas, exierunt obuiam sponso, & sponsæ. Et reliqua.

De Homil. S. Gregor. Papæ.

Homil. 12. in Euang.

NOtandū verò, quod omnes lampades habēt, sed oleum omnes non habēt: quia plerumque bona in se opera cū electis & reprobi ostendunt: sed soli ad sponsum cū oleo veniunt, qui de his, quæ foris egerint, intus gloriam requirunt. Vnde per Psalmistam quoq; de sancta electorum Ecclesia dicitur: Omnis gloria eius filiæ regis abintus. Dormitauerunt omnes, & dormierunt. Dormire mori est: ante somnum verò dor-

mitare, est ante mortem à salute languescere quia per pōdus ægritudinis peruenitur ad somnum mortis.

R. Hæc est. 276. *Lect. viij.*

Quid est autem, quod fatuæ à prudentibus oleū petunt, nisi quòd in aduentu iudicis, cū se intus vacuas inuenerint, testimonium foris quærunt? Ac si à sua fiducia deceptæ proximis dicāt: quia nos quasi sine opere repelli conspiciatis, dicite de nostris operibus, quod vidistis. Vnde & prudentes per increpationem subdunt: Ite potius ad vendentes, & emite vobis. Venditores quippè olei, adulatores sunt. De quo profecto oleo Psalmista dicit: Oleum autem peccatoris non impinguet caput meum.

R. Media. 276. *Lectio ix.*

O Si sapere in cordis palato possit, quid admirationis habeat, quod dicitur: Venit spōsus; quid dulcedinis: Intrauerunt cū eo ad nuptias, quid amaritudinis: Et clausa est ianua? Pēsate, fratres charissimi, ante conspectū tanti iudicis, qui in illo die terror erit;

quan-

quandò iam in pœna remedium non erit; quanta verò tunc erit electorum lætitia, qui de eius merentur visione gaudere, de cuius conspectu vidēt & elementa omnia contremiscere? cum eo simul ad nuptias intrare, qui & in spōsi nuptijs gaudent, & tamen ipsi sunt sponsa: quia in illo æterni regni thalamo visioni nostræ Deus coniungitur.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cælorū decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exierunt obuiam sponso & sponsæ. Et reliqua.

Homil. S. Hieronymi Presb.

Lib. 4. in Matth. c. 25.

HAnc parabolam quidam simpliciter in virginibus interpretantur; quarum aliæ, iuxta Apostolum, & corpore & mente sunt virgines; aliæ virginitatem tantum corporum reseruantes, vel cætera

opera non habent proposito suo similia; vel parentum custodia reseruata, nihilominus mente nupserunt, sed mihi videtur ex superioribus aliis sensus esse, qui dicitur; & non ad virginalia corpora, sed ad omne hominum genus comparatio pertinere.

Hec est. *inf. 276. Lect. vij.*

Qui idcirco omnes virgines appellatur: quia gloriatur in vnius Dei notitia, & mens eorum idolatriæ turbine non construpatur. Oleū habent Virgines, quæ iuxta fidem & operibus adornantur: non habent oleum, quæ videtur simili quidem fide Dominum confiteri, sed virtutum opera negligunt. Possumus quinque virgines sapientes & stultas quinque sensus interpretari, quorum alij festinant ad cælestia, & superna desiderant: alij terrenis fecibus inhiantes: fomenta non habent veritatis, quibus sua corda illuminent. **Media. inf. 276.**

Lectio ix.

DIcamus aliquid, quod forsitan lectori vtile sit. Traditio iudæorum est, Christum media

media nocte venturum in similitudinem Ægyptij temporis, quando Pascha celebratum est, & exterminator venit: vnde reor & traditionem Apostolicam permanisse, vt in die vigiliarum Paschæ ante noctis dimidium, populum dimittere non liceat, expectantes aduentum Christi, & postquam illud tempus transierit, securitate præsumpta, festum cunctos agere diem. Tunc surrexerunt omnes virgines illæ, quæ lampades suas quærunt extingui, ostendunt eas ex parte lucere: & tamen non habent lumen indeficiens, nec opera perpetua.

Te Deum laudamus.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum celorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exierunt obuiam sponso, & sponsæ. Et reliqua.

Homil. sancti Ioannis Chrysostomi.

Hom. 79. in Matt. post init.

QVam ob causam in persona Virginum hæc parabola profert, nec qualemcumque personam sine discrimine subiicit? Magna quædã de virginitate disseruerat, dicens: Sunt eunuchi, qui se ipsos castrauerunt propter regnum celorum. Et, Qui potest capere, capiat. Nec ignorabat de virginitate magnam esse vulgo existimationem, quippè cū sit ea res natura sublimis: quòd inde patet, quia neque in veteri Testamēto à priscis illis sanctisque viris culta fuit, & in nouo nulla legis necessitate iubetur: non enim id imperauit, sed fidelium voluntati permisit. Vnde & Paulus ait: De virginibus autem præceptum Domini non habeo, & laudo quidem eum qui hoc sectatur institutum, nolentem autem non cogo, neque eam rem præceptum facio.

R. Hæc est. *inf. 276.* **Lect. viij.**

QVoniã igitur, & magna res erat, ac de ea apud multos magna erat existimatio; ne quis ea perfecta se totum perfecisse putaret, ac ce-

tera

tera negligeret, hanc parabolam posuit, vt ostenderet virginitatem, quamuis cetera habeat, si misericordiæ bonis caruerit, cum fornicatoribus eijci. Ac merito quidem in humanum ac misericordia carentem cū illis collocat. Fornicator enim corporum, istæ verò pecuniarum cupiditate vincuntur. Nō est autem corporum & pecuniæ par cupiditas: sed acrior multò, atq; vehementior illa corporum est. Quantò igitur cum imbecilliore luctantur, tantò minus venia digne sunt, si vincantur. Idcirco etiam fatuas appellauit: quoniam maiori certamine superato, in faciliore totum perdiderunt.

R. Media. 276. **Lectio ix.**

L Ampades autē hoc loco illum ipsum virginitatis donum appellat, & sanctimoniam puritatē: oleum verò benignitatem, eleemosynā, impensum indigentibus auxiliū. Tardante autem sponso, dormitauerūt omnes, & dormierunt. Nō paruum tēporis rursus spatium interiectum ostēdit, vt discipulos regnum ip-

sius mox futurum expectantes, ab ea opinione deduceret: id enim illi spectabant: quapropter crebro ab huiusmodi eos spe reuocat. Ad hoc, illud quoq; indicat, somnum quendam esse mortem: Dormierunt, inquit, media autē nocte clamor factus est: vel, vt in eadē parabola persistat: vel rursus ostendit in nocte futuram esse resurrectionē. Clamorē etiā Paulus commemorat, dicens: In iussu, in voce Archangeli, in nouissima tuba descendet de cælo. **T**e Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lec. S. Euā. sec. Mat. **Lec. vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cælorum decem virginibus, quæ accipientes lāpades suas, exierunt obuiam sponso, & sponsæ. Et reliqua.

De Homil. S. Ioan. Chrysoft.

Post ingentes labores, post incredibiles sudores, & acerrimas pugnas, post trophæa quæ de naturæ rabie statuerūt, resurgunt cum dedecore, & lāpadibus earum extinctis terrā aspi-

aspiciētes recedunt. Nihil sanè tenebrosius est, quā virginitas oleo carēs: vnde sic vulgò multi immisericordes tenebrosos solēt appellare: quid igitur ex virginitate lucratae sunt, quæ nec sponsum quidē viderunt, nec saltem ad pulsandum vsq; peruenerunt, sed terribile illud verbum audiuerunt: Abite, nescio vos.

Hæc est. 276. Lect. viij.

Quod cū ipse dixerit, nihil aliud, quam gehenna, & intolerabilis cruciatus relinquitur: imò verò etiam, gehenna, istud verbum grauius est: hoc verbum operantibus etiam iniquitatem dixit: Vigilate, quia nescitis diem, neque horam: crebro id repetit, vt ignorantiam exitus ab hac vitā vtilem esse ostendat. Vbi sunt ergo, qui per totam vitā desidia torpescunt, & quando à nobis admonentur, respondere non dubitant, omnia se pauperibus moriendi tempore relicturos?

Media. 276. Lectio ix.

Audiant hæc verba, & emendent se: multi enim abundi tempus expectantes,

ita repentē rapti sunt, vt nec iniungere suis quicquam potuerint. Sed hæc quidem parabola eius eleemosynæ gratia, quæ cum pecunia conficitur, dicta est. Cur autē hæc parabola spōsum adducit? Vt videas quātum virginibus Christus afficitur ijs, quæ sua pauperibus erogant: hæc enim & vera virginitas est. Nam & Paulus huic rei hanc descriptionem attribuit, dicēs: Innupta sollicita est de ijs, quæ Domini sunt, vt sit sancta corpore, & spiritu. **T**e Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundā Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cælorum decem virginibus, quæ accipientes lâpades suas, exierunt obuiam sponso, & sponsæ. Et reliqua.

Homilia S. August. Episcopi. Ser. 23. de ver. Do. post init.

Intelligamus, charissimi, ad omnes nos, id est, ad vniuersam omnino Ecclesiam, istā pertinere parabolam, non ad

ad solos præpositos, nec ad
solas plebes, sed prorsus ad
omnes. Quinque istæ, & quin-
que virgines, omnes omnino
sunt animæ Christianorū: sed
vt dicamus vobis, quod Deo
inspirante sentimus, non qua-
lescumque animæ, sed tales
animæ, quæ habent catholicā
fidem, & habere videntur bo-
na opera in Ecclesia Dei, &
tamen ex ipsis quinque sunt
prudentes, & quinque fatuæ.

R. Hæc est. 276.

Lectio viij.

QUare ergo appellatæ sunt
quinque, & quare virgi-
nes, prius videamus. Omnis
anima in corpore ideò qui-
nario numero censetur, quia
quinque sensibus vtitur: qui
ergo se abstinere ab illicito vi-
su, ab illicito auditu, ab illicito
odoratu, ab illicito gustatu, ab
illicito tactu, propter ipsam
integritatem virginis nomen
accipit. Sed si bonū est absti-
nere ab illicitis sentiēdi mo-
tibus, & ideò vnaquæque ani-
ma Christiana virginis nomē
accipit; quare quinque admit-
tuntur, quinque autem repel-
luntur. **R.** Media. **inf.** 277.

Lectio ix.

ET virgines sunt, & repel-
luntur. Parum est, quia vir-
gines sunt, & lāpades habent;
virgines propter abstinentiam
ab illicitis sensibus; lampades
habent propter opera bona.
De quibus operibus Domi-
nus dicit: Luceāt opera vestra
coram hominibus: item disci-
pulis dicit: Sint lumbi vestri
præcincti, & lucernæ ardentes
in manibus vestris: in lumbis
accinctis virginitas, in lucer-
nis ardentibus opera bona. Si
ergo ab illicitis abstinentia
bona est, vnde virginitas no-
men accepit; & opera bona
laudabilia sunt, quæ significā-
tur lāpadibus; quare quinque
admittuntur, & quinque re-
pelluntur. **T**e Deum.

S E P T I M A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Ie-
sus discipulis suis parabolā
hanc: Simile est regnum ca-
lorum decem virginibus, quæ
accipientes lampades suas,
exierunt obuiam sponso, &
sponsæ. Et reliqua.

De Hom. S. Auguſt. Epiſcop.

Alias dixit prudētes, alias ſtultas. Vnde intuemur? vnde diſcernimus? De oleo. Aliquid magnum ſignificat oleum, valdē magnum: putas non charitas eſt? quārendo dicimus, non ſententiam precipitamus: vnde mihi videatur per oleum charitas ſignificari, dicam vobis. Apoſtolus dicit: Adhuc ſupereminētiorē vobis viam demonſtro. Si linguis hominum loquar & angelorum, charitatem autem non habeam, factus ſum æraſmentum ſonans, aut cymbalum tinniens. Ipſa eſt ſupereminens via, id eſt, charitas quæ merito oleo ſignificatur, omnibus enim humoribus oleum ſupereminet.

R. Hæc eſt. 276. **Leſt viij.**

Quid ergo, fratres? Iam diſceptemus de quinque virginibus prudentibus, & quinque fatuis. Voluerunt obuiam ire ſponſo, corde ire, expectare eius aduentum: ſed ille tardabat. Dum tardat ille, dormierunt omnes: quid eſt ſomnus iſte? Ne fortē tardante ſponſo, quoniam abundat

iniquitas, refrigeſcet charitas multorum; ſiccine intellectu ſumus iſtum ſomnum? Non mihi placet, quia ſunt ibi prudentes. Et vtique quando dixit Dominus; refrigeſcet charitas multorū ſubiecit, & ait: Qui autem perſeuerauerit vſque in finem, hic ſaluus erit. Non ergo eis obrepiſit frigus charitatis, non in eis refriguit charitas, ſed feruet vſque in finem. **R.** Media. 276.

Leſtio ix.

Eſt alius ſomnus, quē nemo euadit: non recordamini Apoſtolum dicentem: De dormiētibus autem nolo vos ignorare, fratres, id eſt, de his, qui mortui ſunt? Fatua ſit virgo, prudens ſit virgo, ſomnum mortis omnes patiuntur. Ad nouiſſimam tubam ſurgent omnes. Prudentes autem illæ tulerūt oleum ſecum in vaſis ſuis: ſtultæ verò illæ non tulerunt oleum ſecum: ibi oleum, magnum oleum. De dono Dei eſt hoc oleum. Tu ergo tecum porta, intus porta, vbi videt Deus: ibi porta teſtimonium conſcientiæ tuę; qui autem ambulat ad teſti-

f

mo-

monium alienum, oleum non portat secum. **T**e Deum.

IN D I E O C T A V A.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolā hanc: Simile est regnum celorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exierunt obuiam sponso, & sponsæ. Et reliqua.

De Homil. S. August. Episc.

Intendat itaq; charitas vestra. Sapientium lampades ardebant de oleo æterno, de conscientia securitate, de interiore gloria, de intima charitate. Ardebant tamen & illarum fatuarum; quare tunc ardebant? quia non deerant laudes hominum. Postea verò quam surrexerunt, id est, in resurrectione à mortuis, coeperunt aptare lampades suas, id est, parare Deo operum suorum reddere rationē. Et quia tunc nemo est, qui laudet, omnis homo causa suæ vacat; nō erant, qui oleum venderent, coeperunt deficere lampades.

Hæc est. **infra. 276.**

Lectio viij.

Clausum est ostium, & quid illis dictū est? Non noui vos: non illas nouit, qui omnia nouit? quid ergo est, non noui vos? improbo vos: reprobo vos: in arte mea non vos agnosco; ars mea nescit vitia. Hoc est autem magnū, & nescit vitia, & iudicat vitia: nescit faciendo, iudicat arguendo. Sic ergo non noui vos: ierunt; intrauerunt quinque prudentes. Sint in vobis quinque prudentes ad istam prudentiam quinarij numeri pertinentes. Veniet enim hora, & quādo nescimus, veniet. Sic clausit Euangelium: Vigilate, quia nescitis diem, neque horam.

R. Media. infra. 276. Lect. ix.

Corde vigila, fide vigila, spe vigila, charitate vigila, operibus vigila; & quādo corpore dormieris, veniet tempus, ut surgas: cum autem surrexeris, præpara lampades; tunc non extinguantur, tunc in interiore conscientia oleo vegetentur: tunc sponsus ille incorporeis nexibus amplectatur, tunc te introducat in domum,

domum, vbi nunquam dormias, vbi nunquam possit tua lampas extingui. Hodie verò laboramus, & lâpades nostræ inter ventos sæculi huius, tē-tationesque fluctuant: sed ar-deat in rubore flamma nostra, vt ventus tentationis augeat ignem potius, quā extinguat.

Te Deum.

Infra Octauam Virginum in iij. Noct. habetur etiam Homil. in Euangel. Matth. c. 13.

Simile est regnum celorum thesauro, &c. **p**onitur in Comuni Oct. Mart. non Virgin. inf. 216. Sed secunda die in-fra Oct. si virgo de qua sit of-ficiū non sit Martyr, vel si sint plures Martyres, omissis octaua & nona Lect. ibi posi-tis; leguntur duæ aliæ quæ se-quuntur. **R**ursus simile esse, &c

INFRA OCTAVAM

VIRGINVM.

Homil. in Euang. Matth. 19.

Accesserunt ad Iesum Pha-risæi, &c.

In die festo habetur **Homilia**

S. Iohanni. Chrysost. Dominus

noster, quia, &c. in **Breuiar. de**

Comuni Virg.

S E C V N D A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæū, c. 19. **Lect. vij.**

In illo tempore: Accesserunt ad Iesum Pharisei tē-tantes eum, & dicentes: Si li-cet homini dimittere vxorem suam quacumque ex causa? Et reliqua.

De Homil. S. Iohanni. Chrysost. Hom. 32. in Matt. 19. cir. fi.

Non omnes capiunt ver-bum illud; sed quibus da-tum est. Non dixit, non omnes possunt, sed non omnes capiunt, id est, omnes quidem capere possunt, sed non ta-men omnes capere volunt. Palma proposita est, qui con-cupiscit gloriam non cogitat de labore. Nemo vinceret, si omnes periculum pugne ti-merent. Ex eo quod quidam non possunt, & à proposito continentie cadunt, non de-bemus circa virtutem castita-tis fieri pigriores: si enim qui-dam in pugna cadentes non exanimant ceteros; rem non applicant pugne, sed homi-ni: quantò magis nos cadentiū negligētiæ imputare debe-mus,

mus, non difficultati virgin-
nitatis?

R. Hæc est virgo sapiēs, quā
Dominus vigilantem inuenit,
quæ acceptis lāpadibus sum-
psit secum oleum; Et venien-
te Domino, introiuit cum eo
ad nuptias. **V.** Media nocte
clamor factus est, ecce spon-
sus venit, exite obuiam ei. Et
veniente. **Lectio viij.**

Quod autem dicit: Qui-
bus datum est: non hoc
significat, quoniam quibuscū-
dā datur, quibusdā non datur:
sed illud ostendit, quia nisi au-
xilium gratiæ accipiamus, ni-
hil ex nobis valeamus. Quo-
niam autem volentibus gra-
tia non denegatur, in Euāge-
lio Dominus dicit: Petite, &
dabitur vobis; quærite & in-
uenietis; pulsate & aperietur
vobis. Debet autem voluntas
præcedere, & sic sequitur gra-
tia. Nam nec gratia sine vo-
luntate aliquid operatur, nec
voluntas sine gratia potest.
Nam & terra non germinat,
nisi pluias susceperit, nec
pluuia fructificat sine terra.

R. Media nocte clamor fa-
ctus est: Ecce sponsus venit,

exite obuiam ei. **V.** Pruden-
tes virgines aptate vestras lā-
pades. Ecce, **Gloria.** Ecce.

Lectio ix.

Si ex quacumque causā cō-
tigerit homini vxorem nō
habere, an continentię habe-
bit mercedem? Non semper:
sicut enim peccatum sine vo-
luntate opus non facit; ita iu-
stitia ex opere non consum-
matur, nisi voluntas adfuerit.
Multi enim corpore quidem
castitati student, adulterium
autem voluntate committūt.
Illa est gloriosa continentia,
non quam transgredi nō po-
test necessitas debilitatis cor-
poris, sed quam complectitur
voluntas sancti propositi; ideo
dicit: Sunt eunuchi, qui sic na-
scuntur: sunt eunuchi, qui ab
hominibus fiunt: sed illos te-
net necessitas; hunc autem
tertium coronat voluntas.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Accesserunt ad Iesum Pharisei tē-
tantes eum, & dicentes: Si li-
cet

cet homini dimittere vxorem suam quacumque ex causa? Et reliqua.

Homil. S. Hieronymi Presb.

Lib. 3. in Matth. 19.

Pharisæorum, Scribarumq; factio interrogat Dominum: vtrum liceat homini dimittere vxorem suam, qualibet causa; vt quasi cornuto teneant eū syllogismo, & quodcumque responderit, captioni pateat. Si dixerit, dimittēdas esse vxores qualibet ex causa, & ducendas alias; pudicitia prædicator sibi videbitur docere contraria. Si autem responderit, nō omnem ob causam debere dimitti; quasi sacrilegij reus tenebitur, & aduersus doctrinam Moyse, ac per Moysen Dei, facere iudicabitur. *✠ Hæc est. 276.*

Lectio viij.

Igitur Dominus sic responsum temperat, vt decipulā eorum transeat scripturā sanctam adducens in testimonium, & ad naturalem legem, primamque Dei sententiam secundæ opponens, quæ nō voluntate Dei, sed peccantium necessitate concessa est. Non

legistis, quia qui fecit hominem ab initio, masculū & fœminam fecit eos? Dicēdo autem masculum & fœminam, ostendit secunda vitanda coniugia. Non enim ait, Masculum & fœminas, quod ex priorum repudio quærebatur; sed masculum, & fœminā, vt vnus coniugis consortia necerentur. *✠ Media. 276.*

Lectio ix.

Quod dicit, istiusmodi est: Numquid potest Deus sibi esse contrarius, vt aliud ante iusserit, & sententiam suam nouo frangat imperio? Non ita sentiendum est: sed Moyses, cū videret propter desiderium secundarum coniugū (quæ vel ditiores, vel iuniores essent) primas vxores interfici, aut malam vitam ducere, maluit indulgere discordiam, quam odia, & homicidia persequerare. Simulque considera, quod non dixit: Permisit vobis Deus, sed Moyses; vt iuxta Apostolum, consilium sit hominis, non imperium Dei.

Te Deum.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Accesserunt ad Iesum Pharisei tē-
tantes eum, & dicentes: Si li-
cet homini dimittere vxorem
suam quacumque ex causa? Et
reliqua.

De Homilia S. Hieronymi
Presbyteri.

Graue pondus vxorum est,
si excepta fornicationis
causa eas dimittere non licet:
quid enim si temulenta fue-
rit, si iracunda, si malis mori-
bus, si luxuriosa, si vaga, si gu-
losa: si iurgatrix, si maledica,
tenenda erit huiusmodi? Vo-
lumus, nolumus, sustinēda est:
cum enim essemus liberi, vo-
luntariē nos subiecimus serui-
tuti. Videntes ergo Aposto-
li graue vxorem iugum, pro-
ferunt motum animi sui, &
dicunt: Si ita est causa homi-
nis cum vxore, non expedit
nubere, quibus ille dixit: Non
omnes capiunt verbum istud.

R. Hæc est 276. **Lect. viij.**

Nemo putet sub hoc ver-
bo vel fatum, vel fortu-
nam introduci, quod hi sunt
virgines, quibus à Deo da-

tum sit, aut quos quidam ad
hoc casus adduxerit: sed his
datum est, qui petierunt, qui
voluerunt, qui vt acciperent,
laborauerunt; omni enim pe-
tenti dabitur, & quærens in-
ueniet, & pulsanti aperietur.
Triplex genus est eunuchor-
um, duorum carnalium, &
tertij spiritualis. Tertij sunt,
qui seipsos castrauerunt pro-
pter regnum cælorum, & qui
cum possint esse viri, propter
Christum eunuchi fiunt: istis
promittitur præmium, supe-
rioribus autem nihil omnino
debetur.

R. Media. 276. **Lectio ix.**

Possimus & aliter dicere:
Eunuchi sunt ex matris
vtero, qui frigidioris naturæ
sunt, nec libidinis appeten-
tes: & alij, qui ab hominibus
fiunt: quos aut Philosophi fa-
ciunt, aut propter idolorum
cultum emolliuntur in scēmi-
nas, vel persuasione hæreti-
ca simulant castitatem, vt
mentiantur religionis verita-
tem, sed nullus eorum conse-
quitur regnum cælorum, nisi
se castrauerit propter Chri-
stum: vnde subinfert: Qui po-
test

test capere, capiat: ut unusquisque consideret vires suas, utrum possit virginalia & pudicitie implere precepta, quasi hortantis vox Domini est, & milites suos ad primum concitantis. **T**e Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Matthæum. *Lectio vij.*

In illo tempore: Accesserunt ad Iesum Pharisei tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere uxorem suam quacumque ex causa? Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosij
Episcopi.

*Lib. 3. de Virginib. paulò
ante med.*

Discutiamus, utrum Christus integritatem docuerit, an repudiandam putauerit? Et sunt, inquit, spadones, qui se ipsos castrauerunt propter regnum cælorum: est ergo præclara militia, quæ regno cælorum militat. Itaque iam tunc Dominus docuit, esse debere intemerata studia castitatis. Vnde & Apostoli eam cæteris præminere cernentes:

Si ita est causa, aiunt, viri cum uxore, non expedit nubere: quo dicto & grauiora indicarunt onera vinculi coniugalibus; & veræ integritatis gratiam prætulerunt.

R. Hæc est. 276. *Lect. viij.*

Sed Dominus, qui sciret prædicandam omnibus integritatem, imitandam paucis: Non omnes, inquit, capiunt verbum istud, sed quibus datum est, hoc est, non est communis plurimis & vulgaris integritas, nec pro infirmitate permittitur, sed pro virtute conceditur. Denique cum dixisset: Et sunt spadones, qui se ipsos castrauerunt propter regnum cælorum: ut ostenderet hoc non mediocris esse virtutis: Qui potest, inquit, capere, capiat. Et ideo post hoc verbum offeruntur ad benedicendum, qui corruptelæ expertes, integritatis munus immaculata ætate seruant.

R. Media. 276. *Lect. ix.*

Est ergo etiam cælesti voce probata virginitas, dominicisq; expetenda præceptis; quo loco magisterium diuinæ vocis imitemur. Nam, cum

in superioribus coniugiū memorauerit, non esse soluēdum, nisi ex causa fornicationis, in posterioribus integritatis gratiam, donumque contexuit: vt doceret non damnandas esse nuptias, sed probandas; nuptijs tamen ipsis integritatis studia præferenda.

Te Deum.

S E X T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. *Lectio vij.*

IN illo tempore: Accesserunt ad Iesum Pharisei tē-
tantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere vxorem suam quacumque ex causa? Et reliqua.

Homil. S. August. Episcopi.

Qui potest capere, capiat. Quid veracius, quid lucidius dici potuit? Christus dicit, veritas dicit, virtus & sapientia Dei dicit eos, qui pio proposito ab vxore ducenda se continuerint, castrare se ipsos propter regnum cælorum: & cōtra, humana vanitas impia temeritate contendit eos, qui hoc faciunt præsentē tantummodo necessitatem mo-

lestiarum coniugalium deu-
tare; in regno cælorū amplius quicquam cæteris non habere. *Hæc est. 276.*

Lectio viij.

DE quibus autem spadonibus loquitur Deus per Isaiam Prophetam, quibus se dicit daturum in domo sua, & in muro suo locum nominatum, meliorem multò quàm filiorum, atque filiarum: nisi de ijs, qui se ipsos castrāt propter regnum cælorum? ne quis nimirum carnalis existimaret in his verbis aliquid temporale sperandum, continuò subiecit: Nomen æternum dabo eis, nec vnquam deerit; tanquam diceret: quid tergiuersaris impia cæcitas? quid serenitati veritatis nebulas tuę peruersitatis offundis? quid in tāta scripturarum luce tenebras, vnde insidieris, inquiris? quid temporalem tantummodo utilitatem promittis: continentibus sanctis? Nomen æternū dabo eis. *Hæc est. 276.*

Lectio ix.

ET si fortè hic ipsum æternum pro diuturno conaris accipere, addo, accumulo, inculco:

culco: Nec vnquam deerit, quid quæris amplius? Æternū hoc nomen, quicquid illud est, spadonibus Dei, quod vtique gloriā quandam propriā, excellentemque significat, nō erit commune cum multis, quamuis in eodem regno, & in eadem domo constitutis. Nam ideō fortassis, & nomen dictum est, quod eos, quibus datur, distinguit à ceteris.

Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vii.**

IN illo tempore: Accesserunt ad Iesum Pharisei tē-
tantes eum & dicentes: Si licet homini dimittere vxorem suam quacumque ex causa? Et reliqua.

De Hom. S. August. Episcop.

Pergite itaque sancti Dei pueri, ac puellæ, mares, ac fœminæ, cælibes, ac nuptæ; pergite perseveranter in finē. Laudate Dominum dulcius, quem cogitatis vberius; sperate felicius, cui seruitis instā-
tius; amate ardentius, cui placetis attentius: lumbis accin-

ctis, & lucernis ardentibus expectate Dominum, quando veniat à nuptijs. Vos afferetis ad nuptias Agni canticum nouum, quod cantabitis cytharis vestris; quale nemo poterit dicere, nisi vos: sic enim vos vidit in Apocalypsi quidā præ ceteris dilectus Agno, qui discumbere super pectus eius solitus erat, & biberat, & eructabat mirabilia super cælestia Dei verbum.

R. Hæc est. 276. **Lectio viii.**

VOs Agnū sequimini tenēdo perseverāter quod vouistis, ardentem facite cum potestis, ne virginitatis bonū à vobis pereat, cum facere nihil potestis, vt redeat. Videbit vos cætera multitudo fidelium, quæ Agnum ad hoc sequi non potest; videbit. nec inuidebit: & collātando vobis, quod in se non habet, habebit in vobis. Præsumite itaque, fidite, roboramini, permanete qui vouetis & redditis Domino Deo vestro vota perpetuæ cōtinentiæ, nō propter præsens sæculū, sed propter regnum cælorum.

R. Media. 276.

Le-

Lectio ix.

Vos etiam, qui hoc nondum vouistis, qui potestis capere, capite; perseveranter currite, ut comprehendatis. Tollite hostias quisque suas, & introite in atria Domini, non ex necessitate, sed potestatem habentes vestrae voluntatis. Cogitate: quicquid illud est, in muro eius locum nominatum meliorem multo, quam filiorum, atque filiarum: cogitate illic nomen æternum, quis explicat quale nomen erit? quicquid tamen erit, æternum erit. Hoc credendo, & sperando, & amando, potuistis coniugia non deuitare prohibita, sed transuolare concessa.

Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Matthæum. **Lectio vij**

In illo tempore: Accesserunt ad Iesum Pharisei tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere uxorem suam quacumque ex causa? Et reliqua.

Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

Homil. 32. in Matth. circa medium.

Iudæi in finibus suis conuictum Dominum tentauerunt, & repulerunt, & in fornicationibus suis corporalibus fornicationem suam confessi sunt spiritualem, dicentes: Si licet viro dimittere uxorem suam quacumque ex causa? quia non potest animo esse castus, qui corpore est lasciuus: hoc est, non potest Deo esse fidelis, qui uxori suae perfidus est: sicut nec ex diuerso conscientiam seruat, qui Deo fidem non seruat, sed altera alterius fornicationis est accusatrix. Et illi quidem secundum carnem interrogabant, quæ pati merebantur secundum spiritum.

R. Hæc est. 276. **Lect. viij.**

Christus autem respondit eis, quod facere eos non decebat dicens: Quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob causam fornicationis, & aliam duxerit moechatur: sicut enim uxorem quocumque modo contra voluntatem viri agentem, dignum est repellere: non autem est iustum, quatum

tum ad grauitatem viri, nisi iunxit, homo non separet.
ob causam fornicationis: sic **T**e Deum.

& Ecclesia quocumque modo contra voluntatē egerit Christi, digna est abijci: non autem abijcitur, propter longanimitatem Christi, nisi sola causa transgressionis.

R. Media. 276. **Lectio ix.**

Sicut enim si Christus prius dimisisset Ecclesiā Iudaeorum, non eis subministrans per scripturas notitiam suae diuinitatis, ipse faciebat eam adulteram cum dijs extraneis: sic Christo semper eis scientiam suae diuinitatis subministrante, quoniam synagoga spernens transibat ad idola, inexcusabilis adultera reperta est: propter quod repulit Christū. non repulit eam Christus; non quacumque ex causa, sed propter causam fornicationis ipsius: quia non solum diabolo se coniunxit, sed etiam interfecit, pro quo mori debuerat. Ab initio enim Deus genuit Christum; deinde creauit hominem quasi coniugem, & potentem suscipere verbum ipsius. Ideo clamat: Quod Deus con-

INFRA OCTAVAM MART. NON VIRGINIS.

SECVNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Serm. sancti Basilij Episcopi.

In Iulittam Martyrem.

Lectio iij.

Quæ de beata Martyre **N.** prædicatio se offert vobis depromenda, huiusce est causa congregationis. Hūc enim diem vobis indiximus celebriter agendum, quippè qui memoriam nouat magni illius certaminis quod in muliebri quidem corpore, generoso alioqui animo, & plusquam virili desudatum, omni admiratione, stuporevè perculit, cū illos, qui & ipsi præsentēs spectarūt decertantē, tum eos, qui auditu percepturi sunt in posterum, referentibus his, qui re ipsa tanta istius agonis periculum fecerunt.

R. Propter veritatem & māsuetudinem, & iustitiam: Et deducet te mirabiliter dextera tua. **Y.** Specie tua, & pulchritudine tua, intēde, prospere

rè procede, & regna. Et deducet. **Lectio.** Propterea.

Lectio.

B Eatissima igitur mulier N. (si tamen decori ratio permittit eam vocari mulierem, quæ heroica animi fortitudine supergressa est infirmam naturæ muliebris conditionem) cuius vnus magnanimitate, & constantia maximopere crediderim consternatum esse, & perculsum cōmunem humani generis aduersarium, nimirū indignissimè ferentem à mulieribus sibi praripi palmam victoriæ; cū iste generosæ huius mulieris virtute tantò conspicitur inferior, quàm, quo primum tempore sollicitabatur, vt à Christo deficeret, adnissus est elidere argumentis, & conuincere instantiæ, quasi quæ per naturæ infirmitatē minus posset continenter pietatem erga Deū tueri, seruarevè; hanc deniq; inuenit doctrice experientia, conditione naturæ fortiolem.

B Dilexisti iustitiam, & odisti iniquitatem: Propterea vnxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ. **¶** Propter veritatem & mansuetudinem, & iustitiā.

HÆc porrò nullam ad earum, quæ interim dum viuunt oblectare nos assolent, visa est festine adeò excurrere, atque ad destinatam sibi mortem concita perrexit facie, habitu, ipsis, quæ deprimebat, verbis, alacritate insuper efflorescente, palam indicans, quòd in animo delitescerat, profusissimum gaudiū: eadem quippè massa, qua & viri, & ipsæ constamus, dicebat: Ad imaginem Dei perinde ac isti, & nos conditæ sumus. Est sanè mulier ab opifice creata, peræque ac vir, capax virtutis: quid enim miri est? An non consanguineæ & ipsæ sumus viris per omnia? non enim ad constituentam mulierem sola est assumpta caro, sed & os ossibus: quo fit, vt & ipsæ Domino nihil minus ac viri redhibere debeamus firmitatem fidei, atque constantiam, necnon in aduersis patientiam.

B Fallax gratia, & vana est pulchritudo: Mulier timens Deū, ipsa laudabitur. **¶** Date ei de fructu manuum suarum,

rum, & laudent eam in portis
opera eius. Mulier. Gloria.
mulier.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. August. Episcopi.

49. de temp. Lectio iij.

Certamine vniuersorum
Martyrum fulciri, atque
eorum victoria, quorum nata-
lis victricis gloriæ celebratur,
quo robusta fides sit ad ago-
nem, & passionis congressus,
roborari debemus: certo sciē-
tes, quod in omnib⁹ Christus
patitur, & quod ad regnū cæ-
lorum statim cum exultatione
corporis transferuntur: & cū
gentes horreant in ægritudi-
ne mortem, hi in ipsa morte
consequantur perpetuam hæ-
reditatem. Per passionem ve-
rò translationem magis cre-
dunt esse, quàm finem. Marty-
rium est igitur indulgentia
criminum, virtutum caput, oc-
casio iustitiæ, Dominicæ pas-
sionis imitatio.

Propter. 283. Lectio v.

OInclitæ beatorum ani-
mæ, & gloriosa victoria
Martyrum, inter quos deu-
tissimæ sceminæ simul sæcu-

lum, sexumque vicerunt, præ-
liantes cum diabolo fortiores
viris torquentibus extiterunt,
quæ carnifici gratias agentes
erant sæuienti. Ab omnibus
enim fidem expectat Deus
omnipotens magis, quàm mor-
tem: sed diabolus, qui confitē-
tes odit, coronas præstat inui-
tus. Facit Martyres, quos oc-
cidit, & cum Dei seruos vin-
cere contendit, contemnitur
ipse, dum sæuit.

R. Dilexisti. 284. Lectio vi.

Liberalitas ergo tua, Deus,
hactenus nobis martyria
proposuit, vt aduersarius, quo
Adam elusus est, à filiis Adæ
constanter elidi monstraretur,
voluisti enim hominem non
tantum de diaboli potestate
eruere per fidem, sed inculca-
torē eius interficere per vir-
tutē, vt qui gaudemus Christi
sanguine mortui, facilius libe-
rati ducētes martyria in Chri-
sto postea triūphemus coro-
nati, per ipsum Dominū no-
strum Iesum Christum, qui vi-
uit, & regnat in sæcula sæcu-
lorū. Amē. R. Fallax. 284.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Ser.

Sermo Veni. Bedæ Presbyt.

Lectio iij.

QVam læto sinu de prælio reuertentes ciuitas cælestis excipit, de hoste prostrato trophæa ferentibus occurrit, cum triumphantibus viris & fœminæ veniunt, quæ cum seculo sexum quoque vicerunt, & geminata gloria militiæ, virgines cum pueris teneros annos virtutibus transeuntes: sed & cetera fidelium turba aulæ perpetuæ regiam intrabit, qui sinceritatem fidei inconcussis præceptorum cælestium disciplinis vnita pace obseruauerunt.

R. Propter. 283.

Lectio v.

ERgo agite nunc fratres; aggrediamur iter vitæ, reuertamur ad ciuitatem cælestem in qua scripti sumus, & ciues decreti. Non sumus hospites, sed ciues sanctorum & domestici Dei, etiam illius heredes, coheredes autem Christi. Huius nobis vrbis ianuas aperiet fortitudo: & fiducia latum præbebit ingressum. Consideremus ergo inclytā vrbis illius felicitatē, in quantū considerare possibile

est: vt enim verè est, cōprehendere nullus sermo sufficiet.

R. Dilexisti. 284. Lectio vi.

DIcitur de ea in quodam loco sic: Quod aufugiet ibi dolor, & tristitia, & gemitus. Quid hac vita beatus, vbi nō est paupertatis metus, non ægritudinis imbecillitas. Nemo læditur, irascitur nemo, nemo inuidet. Cupiditas nulla exardescit, nullum cibi desiderium, nulla honoris pulsatio, aut potestatis ambitio. Nullus ibi diaboli metus, infidiæ dæmonum nullæ, terror gehennę procul. Mors ibi neque corporis, neque animę erit, sed immortalitatis munere vita iucūda. R. Fallax. 284.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. August. Episcopi.

De diuer. 103.

Lectio iij.

Hodiernus dies anniuersaria replicatione nobis in memoriam reuocat, & quodammodo repræsentat diem, quo sancta famula Dei **N** corona martyrij decorata, perpetua felicitate floruit. Exhortationes eius in diuinis reuelationibus, triumphosque passionis

tionis audiuius, mente spectauimus, religione honorauimus, charitate laudauimus. Debetur etiam à nobis tam deuotæ celebritati sermo sollemnis: quem si meritis eius imparem profero, impigrum tamen affectum gaudio tantæ festiuitatis exhibeo, quid enim gloriosius hac scemina, quam viri mirantur facilius, quam imitantur?

R. Propter. 283. **Lectio v.**

Sed hoc illius potissimum laudis est, in quem credentes, & in cuius nomine fideli studio concurrentes secundum interiorem hominē, nec maculus, nec scemina inueniuntur: vt etiam in his, quæ sunt sceminæ corpore, virtus mentis sexum carnis abscondat, & in membris pigeat cogitare, quod in factis non potuit apparere. Calcatuſ est ergo draco pede casto, & victore vestigio; cum erectæ demonstraretur scalæ, per quas beata **N.** iret ad Deum: ita caput serpentis antiqui, quod fuit præcipitium sceminæ cadēti, gradus factus est ascendenti.

R. Dilexisti. 284.

Lectio vj.

Quid hoc spectaculo suauius, quid hoc certamine fortius, quid hac victoria gloriosius? Tunc fremebant gentes, & populi meditabantur inania: sed qui habitat in cælis, irridebat eos, & Dominus subsannabat eos: nunc autem posteri illorum, quorum voces in carne martyris impiè sæuiebāt, merita martyris pijs vocibus laudāt. Neque enim tunc tantò concursu hominum ad eam occidendam cauea crudelitatis impleta est, quantò nunc ad eam honorandam Ecclesia pietatis impletur. Omni anno spectat cum religione charitas, quod vno die cum sacrilegio commisit impietas.

R. Fallax gratia. 284.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. August. Episcop.

Lectio iij.

Spectauerunt & illi, sed longè voluntate dissimili. Illi viderunt oculis carnis, quod cordis immanitati refuderēt, nos aspicimus oculis cordis, quod illis creptū est, ne viderent.

rent. Illi mortuum lætati sunt corpus Martyris, nos mentes mortuas dolemus illorum. Illi sine lumine fidei Martyrem putauerunt extinctam, nos fidelissimo intuitu cernimus coronatam. Denique illorum insultatio, facta est nostra exultatio: & hæc quidem religiosa, & sempiterna; illa verò tunc impia, nunc planè iam nulla. **R.** Propter. 283.

Lectio v.

PRæmia Martyrum, charissimi, maxima credimus, & rectissimè credimus: sed si certamina diligenter intueamur, nequaquam illa tam magna esse mirabimur. Vicit in eis, qui vixerit in eis: ut qui nō sibi, sed illi vixerunt, ne mortui morerentur. Ipse eis exhibebat spirituales delicias, ne sentirèt corporales molestias: quantum non defectioni, sed exercitationi sufficeret; nam ubi erat illa fœmina, quando se pugnare non sensit? quid videns ista nō viderat, quo fruēs ista non senserat? quo amore alienata, quo spectaculo auocata, quo poculo inebriata?

R. Dilexisti. 284.

ET adhuc hærebat nexibus carnis, adhuc moribunda membra gestabat, adhuc corruptibili corpore grauabatur. Quid, cum resoluta his vinculis animæ Martyrum post labores periculosi certaminis, triumphis angelicis excepta, atque refeeta sunt, ubi nō eis dicitur: Implete quod iussi; sed, Accipite quod promisi? qua nunc iucunditate spiritaliter epulantur, quàm securi in Domino, & quàm sublimi honore gloriantur, quis terreno docere possit exemplo?

R. Fallax. 284.

SEPTIMA DIE.**in secundo Nocturno.**

De Serm. S. August. Episcop.

Lectio iiii.

ALia est animarū sine vllis corporibus requies; alia cū corporibus cælestibus claritas, & felicitas angelorum, quibus æquabitur resurgentium multitudo fidelium: in qua gloriosissima Martyres præcipua sui honoris luce fulgebunt, ipsaque corpora, in quibus indigna tormēta perpessi sunt, eis digna in ornamenta vertentur.

tētur. Vnde solemnitates eorum, sicut facimus, deuotissimè celebremus: sobria hilaritate, casta congregatione, fidei cogitatione, fidenti prædicatione: nō parua pars imitationis est, meliorum congaudere virtutibus. Illi magni, nos parui: sed benedixit Dominus pusillos cū magnis. Præcesserunt, præminuerunt: si eos sequi nō valemus actu, sequamur affectu: si non gloria, certè lætitia: si non meritis, votis: si non passione, cōpassione: si non excellentia, connexionione: nō nobis parum videatur, quod corporis mēbra sumus, cuius & illi; æquiparari non possumus.

R. Propter. 283. **Lectio v.**

Quia, si vnum membrum patitur, compatiuntur omnia membra, ita cum glorificatur vnum membrū, congaudet omnia membra. Gloria capiti, vnde consulitur, & superioribus manibus, & infimis pedibus: sicut ille vnus animam suam pro nobis posuit; ita & imitati sunt Martyres, & animas suas pro fratribus posuerunt: atque vt ista

populorum tanquam germīnū copiosissima fertilitas surgeret, terram suo sanguine rigauerunt. Fructus laboris ergo illorum etiam nos sumus. Miramur eos, miserantur nos: gratulamur eis, precantur pro nobis illi corpora sua tanquā vestimēta prostrauerunt, cum pallus Dominum portans in Ierusalem duceretur: nos saltem velut ramos de arboribus cedētes, de scripturis sanctis hymnos, laudesque decerpimus, quas in commune gaudium proferamus.

R. Dilexisti. 284.

Ser. 104.

Lectio vj.

Profecto virilis animus in scēminam maius aliquid fecit, quandō sub tanto pondere fragilitas feminea non defecit. Benè inhæserat vni viro, cui virgo casta vnica exhibetur Ecclesia: Benè, inquā, inhæserat illi viro, à quo virtutem traxerat, qua resisteret diabolo; vt scēmina prosterneret inimicum, qui per scēminam prostrauerat virū: ille in ea apparuit inuictus, qui pro ea factus est infirmus. Ille eam vt meteret, fortitudi-

ne impleuit: qui eam vt seminare, semetipsum exinanivit. Ille eam ad hos honores, laudesque perduxit, qui pro ea opprobria & crimina audiuit; ille fecit foeminam viriliter & fideliter mori: qui pro ea dignatus est de foemina misericorditer nasci.

R. Fallax gratia. 284.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Sermo S. August. Episcopi.
De diuers. 118. **Lectio iij.**

Die solemni sanctarum Martyrum debitus sermo reddendus est charitati vestrae. Locuturos ergo nos de gloria Martyrum adiuvant orationes Martyrum: Nec enim per istas solemnitates commemorari debuit sanctitas vestra primum ne arbitremur nos aliquid conferre Martyribus, quia earum dies solemnissimos celebramus: nostris festiuitatibus non egent, quia in caelis cum Angelis gaudent. Ad hoc istae festiuitates in Ecclesia constitutae sunt, vt congregatio membrorum Christi admoneatur imitari Martyres Christi. Haec est omnino

huius festiuitatis vtilitas, alia non est: si enim nobis proponeretur imitandus Deus, responderet humana fragilitas, multum esse imitari eum, cui non potest comparari.

R. Propter 283. **Lectio v.**

SI denique ipsius Domini Christi ad imitationem vobis proponatur exemplum: qui propterea, cum Deus esset, mortali carne vestitus est, vt hominibus mortalem carnem gerentibus insinuaret preceptum, & demonstraret exemplum: de quo etiam scriptum legimus: Christus pro nobis passus est relinquens nobis exemplum, vt sequamur vestigia eius: tamen & adhuc respondet hic humana fragilitas: quid simile ego, & Christus? & si verbum caro factum est, vt habitaret in nobis; carnem assumpsit verbum, non perdidit, quod non erat accepit; non quod erat amisit; quid ergo simile ego, & Christus? **R.** Dilexisti. 284.

Lectio vj.

AD tollendas igitur omnes excusationes infidelis infirmitatis, nobis stratam constru-

construxerunt viam; lapidibus enim talibus construēda erat. Ergo qui habitant in domo tua, possident Ierusalem cælestem sine angustia, sine pressura, sine diuersitate, & diuisione limitum: omnes habent eam, & singuli habent totam: similes enim ei erimus, quoniā videbimus eum sicuti est. Iam similes illi, quando deficiemus, quo auertemur? securi ergo sumus, fratres, nec nos fatiabit laus Dei: si deficies ab amore, deficies à laude: si autē amor sempiternus erit, quia insatiabilis illa pulchritudo erit: noli timere, ne non possis semper laudare, quem semper poteris amare. Ergo beati, qui habitant in domo tua; in sæcula sæculorum laudabunt te. **R.** Fallax. 284.

**INFRA OCTAVAM
MART. NON VIRGIN.**

Homil. in Euang. Matth. 13.
Simile est regnum cælorum thesauro, &c. **In die festo habetur Homilia S. Gregorij.**
Cælorum regnū, fratres, &c.
in Breuiar. in Communi non Virgin.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

**Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. c. 13. Lect. vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolā hanc: Simile est regnum cælorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia S. Gregor. Papæ.

Homil. 11. in Euang.

Rursum cæleste regnū negotiatori homini simile dicitur, qui bonas margaritas quærit, sed vnam pretiosam inuenit, quam videlicet inuentam, omnia vendēs emit: quia qui cælestis vitæ dulcedinem in quantum possibilitas admittit, perfectē cognouerit, ea quæ in terrenis amauerat, libenter cuncta derelinquit: in comparatione eius vilescunt omnia, deserit habita, cōgregata dispergit, inardescit in cælestibus animus, nihil in terrenis libet, deforme cōspicitur quicquid de terrenæ rei placebat specie, quia sola prætiōsæ margaritæ claritas fulget in mente.

R. Os suum aperuit sapientiæ, & lex clementiæ in lingua eius;

eius: considerauit semitas domus suæ, Et panem otiosa nō comedit. **ψ.** Gustauit, & vidit, quia bona est negotiatio eius: nō exstinguetur in nocte lucerna eius. Et panem.

Sequentes quæ Lectiones dicuntur infra Oct. vnius Mart. non virg. Quod si non fuerit Martyr, vel si fuerint plures Martyres, ijs omisis legantur aliæ, quæ post has ponuntur, & sunt eiusdem S. Gregorij.

Lectione viij.

DE cuius dilectione rectè per Salomonem dicitur: fortis est vt mors dilectio, quia videlicet sicut mors corpus interimit, sic ab amore rerū corporalium æternæ vitæ charitas occidit. Nam quæ perfectè absorbuerit, ad terrena foris desideria velut insensibilem reddit. Nec enim Sancta hæc, cuius hodie natalitia celebramus, mori pro Domino potuisset in corpore, si prius à terrenis desiderijs mortua non fuisset in mente: erectus namque in virtutis culmine animus tormēta despexit, præmia calcauit. Ante armatos reges & præsides in-

uicta stetit, feriente robustior, iudicante sublimior.

✠. Regnum mundi, & omnem ornatum sæculi cōtempni propter amorem Domini mei Iesu Christi: Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi. **✠.** Eructauit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi. Quæ vidi. **Gloria. Quem.**

Lectione ix.

QUid inter hæc nos dicimus, qui ire ad regna cælestia puellas per ferrum videmus? quos ira superat, superbia inflat, ambitio perturbat, luxuria inquinat; qui si adipisci regna cælorum per bella persecutionum nō possumus, hoc ipsum nobis turpe sit, quod Deum nolumus saltem per pacem sequi. Ecce nulli nostrū hoc tempore dicit Deus: Pro me morere: sed illicita rātummodo in te desideria occide; qui ergo in pace subigere carnis desideria nolumus, quando in bello pro Domino ipsam carnem daremus? **T**e Deum.

Pro nec Virgin. nec Mart. & pro pluribus Martyribus.

Lectio viij.

Rursus simile esse regnum
cælorum sagenæ in mare
missæ dicitur, ex omni genere
piscium cōgreganti, quæ im-
pleta ad littus educitur, & in
vasis boni pisces eligūtur, ma-
li autem proijciuntur foras.
Sancta Ecclesia sagenæ com-
paratur, quia & piscatoribus
est commissæ, & per eam quis-
que ad æternum regnum à
præsens faculi fluctibus tra-
hitur, ne in æternæ mortis
profundo mergatur. Quæ ex
omni genere piscium cōgre-
gat: quia ad peccatorum ve-
niam sapientes & fatuos, li-
beros & seruos, diuites & pau-
peres, fortes & infirmos vo-
cat. **Regnum. 292.**

Lectio ix.

Quæ sagenæ, scilicet Ec-
clesia, tunc vniuersaliter
repletur, cum in fine suo hu-
mani generis summa conclu-
ditur. Quam educunt, & secus
littus sedent; quia sicut mare
sæculum, ita sæculi finem si-
gnificat littus maris. In quo
boni pisces in vasis eliguntur,
mali autem proijciuntur fo-
ras; quia & electi quique in

tabernacula æterna recipiun-
tur, & interni regni luce per-
dita ad exteriores tenebras
reprobi pertrahuntur.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Ie-
sus discipulis suis parabo-
lam hanc: Simile est regnum
cælorum thesauro abscondito
in agro. Et reliqua.

De Homil. S. Gregor. Papæ.

Ecce quam grata est no-
bis hodierna solemnitas,
ita vt se non modicum addi-
cat, si cui ex hoc cōuentu no-
stro deesse contingat. Quid
ergo in die illa acturus est qui
à conspectu iudicis rapitur,
ab electorum societate sepa-
ratur: qui tenebrescit à lumi-
ne, cruciatur æterna cōbustio-
ne? Sic erit in consummatio-
ne sæculi. Exibunt Angeli, &
separabunt malos de medio
iustorum. Hoc iam, fratres
charissimi, timendum est po-
tius, quàm exponendū. Aper-
ta etenim voce tormēta pec-
cātium dicta sunt, ne quis ad

ignoratiæ suæ excusationem recurreret, si quid de æterno supplicio obscure diceretur.

R. Os suum. 291. **Lect viij.**

Sed in eo, quod veritas dicit: Omnis scriba doctus in regno cælorum similis est patrifamilias; intelligi valet, quia non de ijs, qui fuerant, sed de ijs, qui esse in Ecclesia poterant, loquebatur: qui tunc noua & vetera proferunt, cum vtriusque testamenti prædicamenta vocibus, & moribus loquuntur, quod tamen intelligi & aliter potest. Vetus quippe humani generis fuit ad inferni claustra descendere, pro peccatis suis supplicia æterna tolerare; cui per mediatoris aduentum nouum aliquid accessit, ut si hic rectè studeat viuere, cælorum regna valeat penetrare.

R. Regnum. 292. **Lectio ix.**

Et vetus itaque est, ut pro culpa humanum genus in æterna pœna intereat; & nouum, ut conuersus in regno viuat. quod ergo in conclusione locutionis suæ Dominus subdidit, hoc est, utique quod præmisit. Prius enim de regni

similitudine thesaurum intum, ac bonā margaritā protulit: postmodū verò inferni pœnas de malorum cōbustione narrauit. Audiat de regno quod amet, audiat de supplicio vnusquisq; quod timeat, ut torpentem animum, & terræ vehementer inhærentem, si amor ad regnum nō trahit, vel timor minet. **T**e Deum.

Q V A R T A D I E.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Lectio vij.**

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolā hanc: Simile est regnum cælorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth. 13.

Thesaurus iste, in quo sunt omnes thesauri sapiētiae, & scientiæ absconditi, aut Deus verbum est, qui in carne Christi videtur absconditus; aut sanctæ scripturę, in quibus reposita est notitia Saluatoris: quem cū quis in eis inuenit, debet omnia istius mūdi emolumenta contemnere,

vt

vt illū possit habere, quem reperit. Quod autem sequitur: Quem, cum inuenerit homo, abscondit: idcirco dicitur, nō quod hoc de inuidia faciat, sed quod timore seruantis, & nolentis perdere, abscondat in corde suo quem pristinis prætulit facultatibus.

R. Os suum. 291. **Le&. viij.**

A Lij verbis id ipsum, quod supra dicitur: Bonę margaritę, quas quęrit institor, lex, & prophetę sunt. Vnū autē est pretiosissimum margaritū, scientia Saluatoris & sacramentum passionis illius, & resurrectionis arcanum. Quod cū inuenerit homo negotiator, similis Pauli Apostoli, omnia legis prophetarūq; mysteria, & obseruationes pristinas, in quibus inculpate vixerat, quasi purgamēta contemnit, & quisquilias, vt Christum lucrifaciat. Non quod inuentio nouę margaritę cōdemnatio sit veterum margaritarum; sed quod comparatione eius omnis alia gemma vilior sit.

R. Regnum. 292. **Le&. ix.**

I Ntellexistis hęc omnia dicant ei: etiam. Ad Aposto-

los propriē sermo est: quos nō vult audire tantū vt populū, sed intelligere vt magistros futuros. Instructi erant Apostoli, scribę, & notarij Saluatoris, qui verba illius, & pręcepta signabāt in tabulis cordis carnalibus, regnorum cęlestium sacramentis, & pollebant opibus patrisfamilie, eijcientes de thesauro doctrinarum suarum noua, & vetera; vt quicquid in Euāgelio prędicabant, legis & prophetarū vocibus comprobarent. Vnde & sponsa dicit in Cantico Canticorum: Noua & vetera, fratrueles meus, seruaui tibi.

T e Deum.

Q V I N T A D I E.

Intertio Nocturno.

L ectio S. Euangelij secundū Matthæum. **Le&io vij.**

I N illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolā hanc: Simile est regnum cęlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

Homil. S. Ioan. Chrysostomi.
Ex Hom. 48. in Matth. post initium.

P erpendis, quomodo in mundo abdita, atque cę-

lata prædicatio est? & in prædicatione summa felicitas recondita? nisi ergo cunctas res tuas venundabis, nõ emes: nisi curiosè quæras, non inuenies. Duo hæc quippè nobis ad salutem necessaria sunt, secularium rerum contemptus, & iugis vigilantia: quærebat enim bonas margaritas: & cū inuenisset vnā pretiosissimā, vendidit quæcumq; habebat, ac emit. Vna quippè veritas est, nec in multas scinditur partes, ac veluti qui margaritam habet, nouit se diuitem esse; sic & in prædicatione veritatis, qui ei adherent, opulentos sese non ignorant.

R. Os suum. 261. **Lect. viij.**

DEinde, ne cōfidamus plurimum, quoniam Euangelium suscepimus: neq; opinemur sufficere solū nobis fidem ad salutē: horroris plenam affert parabolam: Simile est, inquit, regnum calorū saginæ missæ in mare, &c. Hæc autem parabolam non interrogatus, sed spontè, atque à se ipso ex parte interpretatur, & formidinem magis amplificat. Nam ne, cum aduertis

putrida foras eiecta esse, nulum aut parū eiectionis periculum credas, interpretando subiunxit, quia in fornacem immittent; & stridore dentium, doloris magnitudinem expressit. Animaduertis, quot perditionis viæ?

R. Regnum. 292. **Lectio ix.**

Vides, quod alij vepibus, alij veneno, alij lapidibus, alij zizanjs conteruntur, alij in sagena percunt? Nõ igitur iniuria dictum est, latam esse viam illam, quæ in perditionem adducit, ac multos esse, qui per eam ingrediuntur: hæc enim cum dixisset, & ad horrorem terminasset sermonem, atque immortuus amplificasset, adiecit: Intellexistis hæc omnia? dicunt ei, vtique Domine. Deinde quoniam intellexerunt laudat dicens: Propterea omnis scriba doctus in regno calorū similis est homini patri familias, qui profert de thesauro suo noua, & vetera. **T**e Deū.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Matthaum.

Lc.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum celorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

Vides quomodo vetus testamentum non eiecit, sed laudibus effert, & thesaurum appellat; quare qui diuinarum scripturarum imperiti sunt, non erunt hi certe patris familias, qui cum nec à se ipsis habent, querere indignum putant, sed negligenter viuendo inedia depereunt. Non autem hi solum, verumetiam hæretici expertes sunt huius beatificationis, quia non possunt emittere noua & vetera: nam, cum vetera non teneant, noua credere non possunt: sicut è contra: qui noua non habent, hi veteribus penitus carent.

R. Os suum. 291. Lectio viij.

Hæc enim inter se magno iuncta, & connexa vinculo sunt. Audiamus igitur, audiamus quicumque scripturarum lectionem negligimus, quantum damnum, quantam

inopiam patiamur; & opulenti quidem, qui cupiditate pecuniarum insaniunt, assidue vestes suas, ne tineis corrodat, excutunt: tu verò cum obliuio omnibus tineis peior, ac maior pestis animam tuam deuoret, non accedes ad libros, non excuties tineas, non ordinabis animam tuam, non aspicias continuè imaginem virtutis, nec membra eius, & caput considerabis?

R. Regnum. 292. Lectio ix.

Habet enim certe caput, & membra omni muliere formosa multo venustiora, ac pulchriora, quòd igitur caput virtutis est? humilitas certe: quapropter ab ipsa incipit Christus, dicens: Beati pauperes spiritu: Hoc caput, etsi nec casariam, nec crines habeat, sic tamen pulchrum est, ut Deum ad seipsum attrahat. Hæc, & alia quoque membra magnam vim formositatis effundunt: nec si mille commisceas colores, talem speciem conficies.

In Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Le

Lectio S. Euangelij secundū
Matthæum. *Lectio vij.*

IN illò tempore : Dixit Ie-
sus discipulis suis: parabolā
hanc : Simile est regnum cæ-
lorum thesauro abscondito in
agro. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Quest. ex Matth. q. 13.

Questio est, cur à numero
plurali ad singularem trā-
fierit, vt cum quærat homo
bonas margaritas, vnā in-
ueniat pretiosā, quam ven-
ditis omnibus, quæ habet,
emat. Aut ergo negotiator
iste bonos homines quærens,
cū quibus vtiliter vinat, inue-
nit vnū prę omnibus sine pec-
cato, mediatorem Dei & ho-
minum hominē Christum Ie-
sum. Aut præcepta iustitiæ
quærens, quibus seruatis cum
hominibus rectē conuerfetur,
inuenit dilectionem proximi,
in quo vno dicit Apostolus
omnia contineri.

R. Os suum. 291. *Lect. viij.*

A Vt bonos intellectus ho-
mo querit, & inuenit vnū
illum; quo cuncti cōtinentur:
In principio erat Verbum: est

enim verbum Domini lucidū
candore veritatis, & solidū
firmitate æternitatis, & vni-
que sui simile pulchritudine
diuinitatis: qui Deus penetra-
ta carnis testudine intelligen-
dus est: ille enim ad margari-
tam ipsam iam peruenerat,
quæ in tegumentis mortali-
tatis quasi concharū obstacu-
lo, inter profunda huius sæcu-
li, atque inter duritias saxeas
Iudæorum aliquando latue-
rat, qui ait: Et si noueramus
Christum secundū carnem,
sed nunc iam non nouimus.

R. Regnum. 292. *Lectio ix.*

Quodlibet autem horum
trium sit, vel si aliquid
aliud occurrere potuerit, quod
margaritæ vnus & pretiosæ
nomine bene significetur,
pretium eius est, nos ipsi: qui
ad eam possidendam non su-
mus liberi, nisi omnibus con-
temptis, quæ temporaliter
possidentur: venditis enim
rebus nostris nullum earum
maius accipimus pretiū, quā
nos ipsos, quia talibus impli-
cati nostri non eramus. Vt
rursus nos ipsos pro illa mar-
garita demus, non quia tanti
valea-

valeamus, sed quia plus dare non possumus. **T**e Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundū Matthaum. **Lectio vij.**

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolā hanc: Simile est regnum cælorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia S. August. Epif.

Quest. 16.

IDeò omnis scriba doctus in regno cælorum similis est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo noua & vetera. Vtrum ista conclusione exponere voluit quem dixerit thesaurum in agro absconditum? quoniam sanctę scripturę intelliguntur, quę nomine duorum testamentorum noui & veteris concluduntur. Quemadmodum apud alium Evangelistam gladium bis acutum tali conclusione videtur exponere.

R. Os suum aperuit. 291.

Lectio viij.

AN quia in parabolis ista locutus est? & cum quæfisset ab eis, ytrū intellexissēt,

responderunt, se intellexisse. Fortasse ista similitudine vltima patrifamilias proferentis de thesauro suo noua & vetera, ostendere voluit eum doctum habendum esse in Ecclesia, qui etiam scripturas veteres parabolis explicatas intellexit; ab istis nouis accipiēs regulas: quia & ista Dominus per parabolas enuntiavit, quāuis ipse Christus esset finis illorum, id est, vt in eo illa vetera complerentur.

R. Regnum. 292. **Lectio ix.**

VT si ipse, in quo illa cōplentur, & manifestantur, per parabolas adhuc loquitur, donec eius passio velum discindat, vt nihil sit occultum, quod non reueletur: multò magis illa, quę ad commendandam tantam eius salutem tam longè de illo scripta sunt, parabolis operata esse nouerimus: quę cum Iudæi ad litteram acciperent, noluerunt esse docti in regno cælorum, neque transire ad Christum, vt auferretur velamen, quod supra cor eorum positum est.

Te Deum laudamus.

IN.

**INFRA OCTAVAM
NEC VIRG.NEC MART.**

In secundo Nocturno.

Sermo S. Greg. Nazianzen.

In laud. Gorgoniae.

Lectio iij.

BEATA **N.** pudicitiae quidē
laude adeo praestitit, adeo-
que non modo omnes aetatis
suae mulieres, sed etiam vete-
res, quae eo virtutis genere
floruisse dicuntur, antecelluit,
ut cum in duo haec genera vi-
ta nostra omnis diuisa sit, ni-
mirum in matrimonium, &
caelibatum (quorum alterum
ut praestantius & diuinius, ita
maioris quoque laboris & pe-
riculi, alterum humiliter quidē
& abiectius, ceterum minori
periculo obnoxium) vitatis
utriusque status incommodis,
quicquid in utroque commo-
di erat, delegerit, in vnumque
coegerit, alterius nempe su-
blimitatem, alterius securita-
tem, fueritque citra superciliū
pudica, caelibatus commoda,
matrimonio temperans, ac
re ipsa ostendens, neutrum
horum suapte natura tale esse,
ut nos prorsus, vel Deo, vel

mundo adstringat, vel ab his
penitus nos separet.

R. Propter. 283. *Lectio.*

NON enim quia carni co-
iuncta erat, idcirco à spi-
ritu disiuncta est: nec quia pro
capite virum habebat, ideo
primarium caput ignorauit:
sed mundo, naturaeque haec
nus obsecuta, ut carnis legi,
vel ei potius, qui hanc carni
legem indixit, satisfaceret, to-
tam se postea Deo consecra-
uit. Enim verò diuinus Salo-
mon in Prouerbijs, foeminam
domi manentem, virumque
amantem laudat, quae honestè
in domo versatur, ac mulie-
bria officia virili, & strenuò
animo exequitur, semperque
ad fufum & colum manus ob-
firmat, ceteraque omnia pra-
stat, quae ille de honesta & in-
dustria matrona praedicauit.
Ego verò si ab his rebus lau-
dandae **N.** argumenta peterē,
similiter facerem, ac si ab um-
bra statuam laudarem, aut ab
vnguibus leonem, relictis ma-
ioribus, & excellentioribus.

R. Dilexisti. 284. *Lectio vj.*

QUAE VERNAM vnquam dignior
fuit, quae in publicum se
in.

inferret? quænam tamẽ rarius
visa est, minusque virorũ ocu-
lis patuit? quænam oculos æque
frænauit? quænam risum adeò
irrisit, adeò vt vel leuiter sub-
risisse propemodum nimium
ipsi videretur? quænam auribus
suis ianuas magis imposuit?
quænam rursus eas diuino ser-
moni magis apertas habuit?
imò quænam mentem lingue
moderatricem magis præfe-
cit ad pronuntiandas Dei iu-
stificationes? quænam modũ,
ordinemque labijs suis magis
constituit? Vnus illi rubor pla-
cebat, quem gignit pudor:
vnus candor, quem parit ab-
stinencia. *R. Fallax. 283.*

*Lect. & Respons. iij. Noct. su-
muntur de Communi Octa.
Mart. nõ Virg. Hom. in Enã.
Simile est regnum cælorum
thesauro, supra. 291.*

TERTIA DIE.

*In secundo Nocturno.
De Serm. S. Gregor. Nazian.*

Lectio iij.

ET quæ domum suam pijs
hominibus excipiẽdis ma-
gis propositam habuit, diui-
nisque opibus magis adauxit?
& quod est præstantius, quæ-

nam pari pudore, tamquam
sanctis & Deo gratis incelsi-
bus ad eos excipiendos per-
rexit? quænam insuper animũ
in afflictionibus minus affli-
ctum præstitit? Quænam rur-
sus calamitosis, & ægrotanti-
bus magis condoluit? quænam
liberaliorem manum egenti-
bus porrexit? equidem in illa
ornanda his Iobi verbis vti
non dubitem: Porta ipsius
cuius venienti patebat: nec
extra iacebat peregrinus: cæ-
corum oculus erat, pes clau-
dorum, mater orphanorum.

R. Propter. 283. Lectio v.

Quodque præclarissimũ,
nõ magis studebat opri-
ma videri, quam re vera esse:
quin potius in abscondito apud
eum, qui abscondita intuetur,
pietatem luculenter excolebat:
omnia mudi principi eripuit:
omnia in tuta illa horrea trã-
stulit; nihil terræ præter cor-
pus reliquit: omnia cum alte-
rius vitæ spe commutauit: has
vnas opes moriens reliquit,
nempè probitatis imitatio-
nem, atq; eiusdem laudis stu-
dium. Ac de ipsa non minus
verè, quàm magnificè prædi-

cari potest, quod virtutes partim imitata est, partim ita gessit, ut earum ab ipsa exēpla peterentur, quodque eas partim inuenit, partim superauit. Sic enim omnes virtutum numeros absoluit, ut ne mediocriter quidem vnam quisquā alius: sic rursus in vnoquoque genere excelluit, ut vel vnum solum instar omnium abunde sufficeret.

R. Dilxisti. 284. **Leſtio vj.**

O Squalidum corpus, & indumentum virtute sola florēs. **O** noctes insomnes, & psalmorum cantus, & stationē ex die in diem desinentem. **O** nocturnum clamorem nubes penetrantem, ad Deumque peruentem. **O** scēmineam naturam, quæ propter commune salutis certamen naturam virilem superasti, atque ostendisti maris, & scēminæ nomine, non animos, sed corpora sola distingui. **O** acerbæ gustus, & Eua nostri generis & peccati mater: & tu serpens impostor, ac mors denique ipsa, continentia illius, cibi que paritate deuicta. **O** Christi exinanitio, & serui forma, & pas-

siones, ipsius mortificatione decoratæ, sed iam operæ pretium est præmia quoque pietatis adijcere. **R.** Fallax. 284.

Q V A R T A D I E.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi. *De diuers.* 45. **Leſtio iij.**

Prestabit nobis, qui diem istum commēdauit infantis suis, ut infirmitas vocis nostræ sufficiat intentioni vestræ: & hoc, quod gestamus in manibus, scriptura scilicet, quam videtis, commēdat nobis inquirendam, & laudandam mulierem quandam, habentem magnum virum, eum qui inuenit perditam, ornauit inuentam. Attendite, cuius membra estis: inspicite, cuius filij estis. Mulierem fortē quis inueniet? Difficile est inuenire eam, imò difficile est nescire eam. Nonne ipsa est ciuitas in monte, quæ abscondi non potest? quare ergo dictum est, quis inueniet? cū dici debuerit, quis non inueniet? sed tu ciuitatem in monte positam vides: ut autem in monte poneretur, inuenta est, quæ perierat. **R.** Propter. 283.

Le.

Lectio v.

QVando illustrata est, quis eam non videt? quando latebat, quis eam inueniret? ipsa enim ciuitas est vna illa ouis, quam perditam quæsiuit ille pastor: & inuentam gaudens in humeris reportauit. Ipse pastor, mons est: ouis autem in humeris eius, ciuitas in monte. Facile est, vt videas eam collocatā in monte, quādo eam inuenires, cum late-ret in vepribus, in spinis utiq; delictorum suorum? ibi enim quæsisse magnum est: ibi inuenisse mirabile est. Hæc eius difficilis inuentio commen-datur, cum dicit: Mulierē for-tem quis inueniet? quis enim, quia vnus: non, quia nec vnus.

R. Dilexisti. 284. **Lectio vj.**

Pretiosior est autem lapi-dibus pretiosis quæ eius-modi est. Quid magnum quia pretiosior est mulier hæc lapi-dibus pretiosissimis? pretiosi lapidis ideò dicti sunt, quia charitate valent: iam ille vilis est; pretium perdidit qui non habet charitatem. Doctrinam suam iacet licet, linguam suā iacet licet: audiat æstimo

rem verorum lapidum mati-onæ huius: Audiat, inquam, quēdam artificem ornamentihuius inspectorem: Si linguis hominum loquar, inquit; & Angelorum, charitatem autē non habeam, factus sum æra-mentum sonans, aut cymba-lum tinniens: iam non fulget, sed tinnit. Ergo discite lapi-des æstimare negotiatores regni cælorum: nullus nobis placeat, præter huius mulieris ornamentum.

R. Fallax gratia. 284.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. August. Episcop.

Lectio iij.

Operatur viro suo bona, & non mala in omni tem-pore. In omni tempore ope-ratur bonum, & non malum, nec sibi, sed viro: vt quæ viuit, iam sibi non viuat, sed ei qui mortuus est pro omnibus, & resurrexit. Viro ergo operatur bonū, corā Deo operatur bo-nū, illi seruit, illi deuota est: illū diligit, illi placere semper stu-det, & desiderat. Nō se ornat, nec propter oculos suos, nec propter oculos alienos. Non est

est de sibi placentibus, non est de sua quærentibus; operatur enim viro suo; qui autem sibi operantur, omnes sua quærent, non quæ Iesu Christi.

R. Propter. 283. **Lectio v.**

Inueniens lanam, & linum, fecit vtile manibus suis: lanificam, & linificam matronam istam sanctus sermo describit: quæritur autem à nobis, quid sit lana, quid sit linum. Lanam carnale aliquid puto, linum spiritale: interiora sunt enim linea vestimenta: lanea exteriora: quicquid carne operamur, in promptu est; quicquid spiritu, in secreto. Operari enim carne, & non operari spiritu, quamuis bonum videatur, vtile non est; operari autem spiritu, & non operari carne, pigrorum est. Inuenis hominem porrigentem manum, vel eleemosynam pauperi, nec tamen de Deo cogitantem: sed hominibus placere cupientem: lanea vestis videri potest, interiorum lineam non habet. Inuenis alium dicentem: Sufficit mihi in conscientia Deum colere, quid mihi opus est visibiliter mi-

sceri Christianis? lineam vtile habere sine tunica; non no-uit, neque commendat talia opera mulieris.

R. Dilexisti. 284. **Lectio vi.**

Exurgit de noctibus, & dedit escas domui, & opera ancillis: quid valent noctes? non eam premunt, non eam in tenebris iacere cogunt. Noctes tribulationes sunt: sed cui hæc? & de noctibus confurgit, & in tribulationibus proficit: & dedit escas domui, in noctibus præbuit se imitandam: faciens docuit, quod faciendum dixit. & tunc dedit escas; quis comedat de nocte? prorsus & tunc dedit escas quibus enim dedit, semper esuriunt. Beati enim qui esuriunt, & sitiunt iustitiam, quia ipsi saturabuntur. A nocte spiritus meus vigilat ad te Deus. Hæc alimenta nocturna abundant in domo mulieris huius.

R. Fallax. 284.

S E X T A D I E.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. August. Episcopi.

Lectio iij.

Prospiciens agrum mercata est: prospiciens non in præ-

præsenti, sed in futuro: mercata est agrum istum prospiciens fide, spe: inde & de noctibus surgit; si enim quod nō videmus speramus, per patientiam expectamus. In omnibus tribulationē patiens: prospicit enim agrum, quē mercatur: inde enim mulier fortis dicitur: Quid sunt noctes illæ præ agro illo? quod enim ad præsens temporale est, & leue tribulationis nostræ (cum de noctibus surgimus) in incredibilem modum æternum gloriæ pōdus operatur in nobis (cor habentibus ad agrum illum) non respicientibus quæ videntur, sed quæ non videntur: qualis est ager ille? quæ pulchritudo eius est? inardescamus ad eum possidendum; putamus, non ipse est, de quo dixit Deus, & species agri mecum est?

R. Propter. 283. **Lectio v.**

Vnde mercata est? ne forte tu desperes, & suspires, & nihil agas: ager iste segnem amatorem non amat. Ibi certē, cum ad eum veneris, forsitan requiesces, nec opus erit, vt labores. Non enim

est talis ager ille, qualis iste, vbi Adam in sudore vultus sui comedit panē suum. Modo tamen, vt ad illius agri speciem peruenias, compara tibi, vnde compares agrum ibi, quid? collige pretium. Hoc enim agit hæc mulier. Vide, si tacitum est, cui dictū est, prospiciens agrum mercata est; tanquam diceret. Vnde mercata est? De fructibus manuum suarum plantauit possessionem: illam enim possessionem dixit, quæ futura est. Hoc insinuat verbo, quod ait: Prospiciens.

R. Dilexisti. 284.

Lectio vj.

Succincta fortiter lumbos suos firmavit brachia sua. Verē fortis quā deuotē seruit, quā parate: ne fluitantes sinus carnalium concupiscentiarum impendant operātem, succingit lumbos, vt nihil superfluum calcet, dum in opere festinat: ibi enim castitas mulieris huius, zona præcepti constricta, & ad omne opus bonum semper parata. Vnde hoc? Gustauit, quia bonum est operari. Vbi

est palatum, quo gustatur hoc? Fugiant homines laborē quasi amarum: timendo gustare nesciunt quid amare. Bonum opus facit conscientia bona; & quid dulcius, fratres, conscientia bona?

R. Fallax gratia. 284.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. August. Epif.

Lectio iiii.

Brachia quoque sua firmavit in fuso: potuit dicere: In colum: fuso dixit, fortē non frustra: quamvis possit videri, nec absurdē intelligi de fuso lanificium significatum, de lanificio bonum opus, tanquam castæ mulieris, & matronæ, impigræ & diligentis: tamen ego, charissimi, in isto fuso, quod intelligo, non tacebo: omnis, qui viuit in bonis operibus in sancta Ecclesia, non neglector, sed effector præceptorum Dei, quid faciat cras, nescit; quid fecerit hodie, scit. De futuro opere timet, de præterito gaudet: in orando tamen Domino non habet firmam conscientiam de opere futuro, sed de præ-

terito; ex eo quod fecit, non ex eo quod facturus est.

R. Propter. 283.

Lectio v.

I Am ergo, si hoc verum esse mecum videtis: attendite in lanificio duo instrumenta ista, colum, & fuso. In cololana inuoluta est, quæ filio ducenda & nenda transeat in fuso; quod in colo est inuolutum, est futurum: quod in fuso collectum est, iam præteritum est, opus ergo tuum in fuso est, non in colo: in colo enim est, quod facturus es: in fuso, quod fecisti: vide ergo, si aliquid habes in fuso, vbi firmentur brachia tua: vbi erit fortis conscientia tua, ibi securus eris. Quicquid ergo operaris, totus animus ad fuso sit; vt totum coletur ad fuso, vt habeat aliquid fuso, quod te consoletur, quod te confirmet, quod tibi det fiduciam deprecandi, & sperandi promissa.

R. Dilexisti. 284. **Lectio vi.**

E T quid agam? forte dicis: Quid me iubes habere in fuso? audi quid sequitur. Manus autem suas aperuit pauperi.

peri. Eia, non nos pudeat la-
nificium sanctum docere. Vos
videte, si quis habet plenū sa-
cellum, plenum horreum, ple-
nam apothecam, omnia ista
in colo sunt; transeant in fu-
fum: manus suas aperuit pau-
peri, fructum autem porrexit
inopi: manus pauperi, fructus
inopi: est quidam pauper; ma-
nus tuas quærit: est quidam
inops; fructum tuum quærit,
qui verò non vult à te, nisi
quod necessitati suæ poscit,
pauper est, manus tuas quæ-
rens. Est autem alius inops,
qui dicit: Quasi nihil habētes,
& omnia possidentes: non
quasi necessitati suæ vult sa-
tisfieri de dato tuo: sed tan-
quam in arbore Dominica,
quam plantauit, & rigauit, fru-
ctum quærit: ipsum audi; non
quia quæro datum, sed requi-
ro fructum. **¶** Fallax, 284.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. August. Epif.

Lectio iij.

DVplicita pallia fecit viro
suo, iam acclamatis: Cre-
do, quod agnoscitis, quæ sunt
duplicita pallia: laudes sunt,

laudes fidei, laudes confessio-
nis, laudes prædicationis.
Quare duplicia? Christū lau-
das, Deum laudas, & homi-
nem: dupliciter lauda, simpli-
citer lauda: dupliciter, quia
homo est, & Deus; simplici-
ter, ut non sis fictus: confitere
Deum, confitere hominem:
lauda Deum in homine, lau-
da hominem in Deo. Texuit
pretiosissimum illud pallium
laudis: In principio erat Ver-
bum, & Verbum erat apud
Deum, & Deus erat Verbum:
hoc erat in principio apud
Deum. Texuit & aliud pal-
lium, propter conuersationem
inter homines quotidianam:
Verbum caro factum est, &
habitauit in nobis?

¶ Propter veritatem. 284.

Lectio v.

Hic ergo ista laboriosa, vi-
gilans, sollicita, seuerè
castigans domum suā, surgens
de noctibus, intuens lucernam
ne extinguatur, in tribulatio-
ne fortis, nondū receptis pro-
missis pauens, brachia sua in-
fufum confirmans, non pigrū
panem manducans ob labo-
res istos quasi paupertatis &

necessitatis secularis, quid erit, quia in diebus nouissimis latata est? quid erit? audite: propter quam spem ardeat lucerna nostra tota nocte, nunc audite: Surrexerunt filij eius, & ditati sunt. Modo in paupertate viuimus, in paupertate vigilamus: & cum morimur, in paupertate dormimus: sed surgemus, & ditabimur, quæ illæ diuitiæ sunt angelorum? vnā vestem habent lucis: nunquam teritur, nunquam sordidatur. Si filius es mulieris huius, attende quando tibi diuitiæ promittantur: surrexerunt filij eius, & ditati sunt, parati resurrectionis diuitias accipere. Non li has amare, vt mereris ad illas venire.

R. Dilexisti. 284. **Lectio vi.**

ET vir eius laudauit eam. Multæ, inquit, filiæ fecerunt potentiam. Laudes sunt, quibus eā laudat vir eius: quæ filiæ, quibus hæc comparatur? Non comparatur, tu autem superasti: attendite ergo vos, iam in fine lectionis sumus. Multæ filiæ fecerunt potentias, multæ locutæ sunt lin-

guis, sciuerunt omnia sacramenta, fecerunt virtutes multas, dæmonia excluderunt, res suas pauperibus distribuerunt, corpora sua ignibus tradiderunt: inflatæ sunt, quia charitatem non habuerunt. Tu autem superasti, & superposuisti omnes, non solum flore, sed & fructu grauida abundans. Date illi de fructibus manuum suarum: quid date? Venite, benedicti Patris mei. De quibus fructibus manuum eius? Esuriui enim, & dedistis mihi manducare. Et quod illi deinde negotium erit finitis laboribus? & laudetur in portis vir eius. Ipse erit portus laborum nostrorum: videre Deum: laudare Deum. **R.** Fallax. 284.

INFRA OCTAVAM

NEC VIRG. NEC MART.

Homil. in Euangel. Lucæ 7.

Ibat Iesus in ciuitatem quæ vocatur Naim, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum Lucam, c. 7. **Lectio vij.**

In illo tempore: Ibat Iesus in ciuitatem, quæ vocatur Naim:

Naim: & ibant cum eo discipuli eius, & turba copiosa. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 44. de verb. Domini.

DE iuvene illo resuscitato gauisa est mater vidua: de hominibus quotidie in spiritu resuscitatis gaudet mater Ecclesia. Ille quidem mortuus erat corpore: illi autem mente. Illius mors visibiliter plangebatur: illorum mors inuisibilis, nec quarebatur, nec videbatur. Quæ fuit ille, qui nouerat mortuos. Ille solus nouerat mortuos, qui poterat facere viuos. Nisi enim ad mortuos suscitandos venisset, non diceret Apostolus, Surge qui dormis, & exurge à mortuis, & illuminabit te Christus. *Os suum. 291.*

Lectio viij.

TRes autem mortuos inuenimus à Domino resuscitados visibiliter, millia inuisibiliter. Quot autem mortuos visibiliter suscitauerit, quis nouit? Non enim scripta sunt omnia quæ fecit. Ioannes hoc dixit: Multa alia signa

fecit Iesus: quæ si scripta essent, arbitror totum mundum non posse libros capere. Multi sunt ergo alij sine dubio suscitati, sed non frustra tres commemorati. Dominus enim noster Iesus Christus ea quæ faciebat corporaliter, etiam spiritualiter volebat intelligi. Neque enim tantum miracula propter miracula faciebat: sed ut illa quæ faciebat, mira essent videntibus, vera essent intelligentibus.

Regnum. 292. Lectio ix.

Quemadmodum qui videt litteras in codice optimè scripto, & non nouit legere, laudat quidem antiquarij manum, admirans apicum pulchritudinem: sed quid sibi velint, quid indicent illi apices, nescit, & est oculis laudator, mente non cognitor. Alius autem & laudat artificium, & capit intellectum: ille utique qui non solum videre quod commune est omnibus potest, sed etiam legere; quod qui non didicit, non potest. Ita qui viderunt Christi miracula, & non intellexerunt quid sibi vellent, & quid

intelligentibus quodammodo inuenerunt, mirati sunt tantum quia facta sunt: alij verò & facta mirari, & intellectum assecuti. Tales nos in schola Christi esse debemus.

Te Deum.

Infra Octauam legatur in Missa & in Officio Euangel.

Simile est regnum celorum thesauro, *vt in Comuni Oct. Mart. non Virgin. supra 271.*
In die verò Octaua, vt in die festo.

F I N I S.

MATRITI,
Ex Typographia Regia.

Anno M.DC.XXX.

